

د افغانستان کالنی

۱۳۳۶

د مطبوعاتو سرستقل ریاست

د نشریاتو لوی مدیریت

ALMANACH DE KABOUL

1955 - 56

۲۳۹
ره‌لوی

د افغانستان کالنی

۱۳۳۴

د افغانستان
کالنی
د

دامتیا ز خاوند :

د نشراتو اوی مدیریت

۱۱۵۱/۴/۱۷

مسؤل مدیر:

سراج الدین وهاج

د افغانستان ۳۴ کالنی

په دغه وخت کې چې د افغانستان کالنی یوی نوی مرحلې ته ورننوځی ، د هېواد د کارونو په هر لړ کې ډول ډول تحولات هم څر گند شوی دی او د تکامل د قانون په اساس د دغې لرغونې خاورې د نه ا لیت څرخونه د هغې دسترو مېړو تو او هغو تحولاتو ، چه یې زړونه له هیلو نه ډک دی ، دمپ په زور او د تفکر په قوت په ډېره چالاکی - هغه چالاکی چه حامل دارتقا هالی اولور مقام ته رسوی - په ګرځېدو او حرکت کې دی .

ښاغلی لوستونکی چه غواړی د ګران هېواد ، دیوه کمال لند کې - وړه د دغې خپرونې په پاتو کې ولولی ، وروسته له لوستلو به یې انصافاً په حرکت ، ارتقای سیر او د هېواد د کارونو په ښکلا ره پر مخ تګ وځایه پورې پټوه او تأثرات به یې وروورو په شوق ، حرارت او امید بدل شی .

په دغه کمال کې د ګرو وړو او قما لیتو نو ګراف ، د پښتون د سپېڅلی ولس وښوالی او د خپل ګران پاچا په مشرۍ د مؤفقت او بریا لیتوب په لارې ښه وړاندی تګ څر گندوی او د هېواد ډېر نژدې راتلو نکی همومی نهضت او د قوم د سعادت او نیک مرغی زیری را بانندی کوی .

هېواد ، د خپلو پوهو او څلمو زامنو زیا نو اوسترو مجاهدو او کارو نو ته اړه لری . موږ یقین لرو چه که په همدې تناسب د قما لیتو نو په اندازه کې د توجه وړ زیا نوالی راشی . په پای کې به بریا لیتوب او مظفریت شهی لاس ته راولو اود نړۍ پر مخ به دوړاندي تللیو ولسو نو په لړ کې ، نیک مرغه او بریالی یو .

(و هاج)

والا حضرت شهزاده شاه محمود

والا حضرت شهزاده داؤدجان پشون بار

قسمتی از فرمایشات

اعلیحضرت معظم‌هایونی

موقع افتتاح دوره نهم شورای ملی

آسایش ملت

چون بگانه منظور ماسر بلندی و آسایش ملت ماست امیدواریم بتوفیق پروردگار و همکاری مردم و با موجودیت نظامی که تأمین عدالت فردی و اجتماعی میباشد و بار و بیکار آوردن آن روشهای اقتصادی که سویه‌زنده گانی مردم را بهتر میگرداند این مقصود ما بر آورده شود.

برای سعادت بشر

حکومت بحیث يك عضو صادق با موسسه ملل متحد همکاری بوده و از هر گونه اقدامات جهت تقویه صلح جهان و تخفیف کشیدگیهای بین‌المللی یشتمایی نموده است.

تهدید صلح جهانی از ناحیه تسلط انسان بر قوای هستوی که مایه اضطراب بشریت گردیده مانند سائر ملل و مردم دنیا ما را به اندیشه

« ب »

افکنده است آرزو مند و امیدواریم که دول بزرگ حیات گرانبهای بشر را بتباهی نسپرند و این قوه هارا بخیر و سعادت خود و همشوعان خود به کار اندازند.

پشتیبانی از حقوق مسلم پښتونستانی ها

افغانستان پشتیبانی از حقوق مسلم پښتونستان را که مطالبه آن از طرف مردم پښتونستان متکی به مقررات اسلامی و اصول بیس المللی و اساسهای متین حقوق بشر بوده و موافق برو حیه عصریست که زندگی میکنیم در حیات بین المللی خود جزء تعهدات اخلاقی خویش میباشد.

مرفع افتتاح سی و هفتمین جشن آزادی

بیداری ملت

در جهان امروز که دوام هستی و حقوق ملل در سایه صلح و سلام تأمین میگردد و پایه دانش اجتماعی معیار لیاقت شمرده میشود آنچه بر امیدهای مامی افزاید این است که ملت ما در مواقع بسیار نازک و وظائف اجتماعی خود را میشناسند و در انجام آن با ضمیر مطمئن و عزم استوار اقدام میکنند، همکاری های ملت با حکومت پیوسته این قضیه را ثابت گر دانیده است.

ج

اعتلای مملکت

برداشتن قدم های جدی و اساسی که برای اعتلای امر روز و فردای مملکت لازم است ایجاد و اهل یک نسل جوان را نیر و مند گرداند آر زوی نخستین ماست .

یگانه وسیله بر فراری صلح جهان

امیدی که دنیا را به مفاهمه بهتر و بیشتر نوید میدهد، اعتماد ما را به این امر قویتر میگرداند که بشریت به وظائفی که کرامت انسانی ادای آنرا واجب ساخته توجه دارد استقرار عدالت اجتماعی و احترام حقوق بشری یگانه وسیله بر فراری صلح جهان است حکومت افغانستان در مقابل هر موقعیت اتخاذ تدابیر لازمه را در نظر داشته و خواهد داشت و مطمئن هستیم که در هر موقع و در مقابل هر گونه مشکلات حوادث تدابیر حکومت با نیت حسنه توأم باشد .

موقع عید قربان

قربانی های فردی

قربانی در راه خدا قربانی برای سعادت جمعیت قربانی برای آسایش فرد به پیروی از بن تعلیمات عالی خالص ترین و وظیفه مسلمانان شمرده می شود ما باید با درک این حقیقت و وظائف خود را در این راه خالص تر و صمیمی تر گردانیم و برای برآورده شدن این آرزوها قیمت بیشتری را به قربانی های فردی قائل باشیم

داوری ملت

مملکت ما از ادوار باستان قضایای بزرگ را به جرگه های بزرگ فیصله نموده و همیشه مسائل مهم اجتماعی را بدوری ملت ارجاع کرده است.

سیاست دولت

سیاست دولت ما همیشه متکی بر حقیقت و موید تأمین صلح و آرامش بشریت بوده و بر اساس اصل های بنیادین است که جهان امروز بفرصت تأمین کرامت انسان و سعادت کتله های بشری خواهان آن است.

پہاغلی سردار محمد داؤد دا قمانستان فعال صدر اعظم

مختصری در باره مجالس شوری و اعیان

شورای ملی

افغانستان

ملک افغانستان بر اساس رسوم، عینات و سنن تاریخی، در همه ادوار تاریخ امور مهمه انفرادی و اجتماعی ملو و مملکتو را از راه مجالس ملی فیصله کرده است. چنانچه چرکه های ملی که همین اکنون هم در اکثر نقاط مملکت بملاحظه می رسد، شاهد مدعاست، اما وقتی لایم شود تاریخچه مجالس ملی را در افغانستان، بشکلی که در دنیای دیگر وجود دارد مطالعه کنیم، دیده میشود که مجالس تقنینیه در افغانستان بصورت رسمی، قبل از عصر اعلیحضرت امیر حبیب الله خان شهید، وجود نداشت.

در این وقت است که اولین مجلس بنام «مجلس شوری» در افغانستان تأسیس شد که اعضای این مجلس مشتمل از شهزاده ها و اراکین مملکت بوده، مسایل مهمه درین مجلس بصورت خود پادشاه یا نایب السلطنه غور و مورد تدقیق و فیصله قرار می گرفت.

در زمان اعلیحضرت امان الله خان مجلسی بنام «شورای دولت» تأسیس شد که اعضای آن عده انتصابی و عده هم انتخابی بودند.

تعداد اعضای منتخبه به تناسب بزرگی تشکیل و نفوس از هر ولایت از یک الی پنج نفر بود، بالاخره در مجلس لوی چرکه، تاریخی چهارشنبه ۱۸ سنبله ۱۳۰۹ شمسی از طرف اعلیحضرت محمد نادر شاه شهید سعید، اساس مجلس شورای ملی موجود در افغانستان گذاشته شد.

چنانچه این مجلس بتاريخ دوشنبه ۱۵ سرطان ۱۳۱۰ از طرف اعلیحضرت محمد وح بصورت نخستین و کلاهی دوره اول شورای ملی افتتاح شد. امسال که بیست

و شش سال از تاریخ افتتاح آن میگذرد، اولین سال دوره نهم و کلاهی شورای ملی است.

و کلاهی این مجلس نظر با اصول نامه اساسی افغانستان، در هر سه سال یکبار انتخاب می شود و تعداد اعضای مجلس نظر به تشکیلات مملکتی و اصول نامه انتخابات و کلاهی شورای ملی، تعیین شده است. رؤسای شورای ملی در ادوار مختلف از بقرارانند:

۱- دوره اول، دوم - سوم و چهارم و پنجم شیاعلی عبدالاحد

۲- دوره ششم شیاعلی سلطان احمد

۳- دوره هفتم شیاعلی عبدالهادی داوی

۴- دوره هشتم شیاعلی عبدالرشید

۵- دوره موجوده شیاعلی محمد نوروز

اصول نامه اساسی افغانستان، این مجلس را چنین معرفی می دارد:

تشکیلات مجلس:

ماده (اصول اساسی) ۲۸ - این مجلس تمام و کمال مرکب از افرادی است که در امور معاشی و سیاسی افغانستان مشارکت دارند، یعنی نماینده فاطمی اهالی مملکت است.

۲۰ - ترکیب و تشکیل مجلس شوری ملی از وکلایی است که از ولایت کابل و سایر ولایات و حکومتات و علاقه دارین منتخب میگردند و محل انعقاد آن در پایتخت است.

۳ - تعداد وکلای شورای ملی در اصول نامه مصوبه انتخابات درج و تعیین گردیده است.

۳۱ - موعد انتخاب و کلاهی این مجلس در جمیع ادوار سه سال است و شروع دوره اول اعتباراً از روز افتتاح شورای ملی است و مقرر است که بعد سرآمد هر سه سال، و کلا مجدداً انتخاب شوند.

مجلس شوری و اعیان

۱- انتخاب کشته‌گان در اینکده بخوانند و کلای سابقه را تکرراً انتخاب کنند در صورت رضایت مختار و مخیرند .

۴۲- اوقات تعطیل و موعد اشغال شورای ملی در اصولنامه داخلی مجلس مشخص و محدود کرده شده .

در اثنای تعطیل اگر حکومت بوضیح کدام اصولنامه ضرورت حس کند این اصولنامه موقتاً از طرف حکومت تصویب و بموجب فرمان پادشاهی تعطیل میشود در موقع اشغال اگر اصول مؤقتی از طرف شورای ملی تسلیم کرده شد در اهداد اصول دائمی ادخال والا از طرف مجلس مذکور تعدیل یا تردیدی می شود .

۳۳- مجلس شورای ملی برای تحقیق و فیصله مسائل مهمه در هنگام تعطیل هم دایر شده می تواند هر گاه بجهت فوت مسئله مبعوث عنها فرصت اجتماع عموم ممکن نشود تنها بحضور و کلای مرکز و فریب مجلس شورای ملی انعقاد می یابد .

۳۴- وقتی بمذاکرات آغاز می شود که اقلأ مناقصه اعضا حضور داشته باشند و فیصله مقررات آن هم باساس اتفاق یا اکثریت آرا است .

۳۵- مجلس شورای ملی در موقع افتتاح هر یک از ادوار خود به پیشگاه پادشاهی عرض و تبیین داده و از طرف فرین الشرف همایونی ایجاب میکردد .

۳۶- ابتداء اعضای شامله مجلس به ترتیب مذبله سوگند یاد می نمایند و قسم نامه را امضاء می کنند .

قسمنامه

۳۷- ما امضا کنندگان ذیل از جهت اعتقادیکه ملت و حکومت بر ما نموده بخداوند عظیم و قرآن کریم سوگند می نمایم برای ملت و حکومت خود صادق بمباشیم .

۳۸- امضاء مجلس شورای ملی در اظهار رای در مجلس شوری بحضور جمیع و کلای آزاد و از هر گونه اعتراض مصونند .

۳۹- کافه مذاکرات شوری ملی بباعث که نتیجه آن بمنصه اجراء گذاریده می شود، وعلنی است نمایندگان جراید و معاینه در تحت فیودات اصولنامه داخلی مجلس تنها حق حضور و استماع مذاکرات را دارند .

وظایف

- ۴۰- مجلس شورای ملی امور داخلی خود را مثل انتخاب رئیس اول و ثانی هیئت تحریر و سائر اجزاء اصول مذاکرات و شعبات و غیره بر اساس اصولنامه داخلی دایر خواهد کرد .
- ۴۱- کلیه اصولات و ضوابطیکه وضع موجودیت آن برای تشدید میانی حکومت و انتظام امور مملکتی لازم باشد بتصویب مجلس شورای ملی می رسند .
- ۴۲- تسویه امور مالی ردیا قبول عوارض و فروعات و هم میزبهای جدیده کادولت اقدام نماید به تصویب مجلس شوری خواهد بود .
- ۴۳- تدقیق و تصویب بودجه مملکت بعد از ترتیب و پیشنهاد وزارت مالیه از وظایف شورای ملی است .
- ۴۴- وضع اصولنامه جدید یا تغییر و فسخ قوانین مقرره بینه تصویب شورای ملی صورت خواهد گرفت خواه لزوم آن از مجلس عنوان و خواه از طرف وزرا اظهار شده باشد .
- ۴۵- تصویب امتیاز تشکیل کمپانی ها شرکت های عمومی از هر قبیل و هر عنوان که باشد از طرف شورای ملی خواهد شد .
- ۴۶- مقدمه مقاولات و معاهدات اعطای امتیازات (انحصار) هم از تجارتی و صنعتی و فلاحتی و غیره خواه از طرف داخله باشد و یا خارجه بینه تصویب مجلس شورای ملی می رسد .

۴۷- استقرای دولتی اهم از اینکه از داخله و خارجه بهر عنوان واسم که باشد به اطلاع و تصویب مجلس شورای ملی کرده خواهد شد .

۴۸- تصدیق خط آهن و شوسه به پول دولت و یا بخرچ شرکت و یا کمپانی های خارجی تماماً به تصویب مجلس شورای ملی است .

۴۹- مجلس شورای ملی حق دارد که در اوقات لازمه عریضه به پیشگاه همایونی تقدیم دهد اما تقدیم این عریضه به همه حال به توسط هیئت مرکب از رئیس و شش نفر اعضاء که سایر طبقات از بین خود انتخاب می کنند خواهد بود و وقت شرف یا بی حضور هم اولاً توسط وزارت دربار استیزان میشود .

۵۰- وزرا برای استماع مذاکرات در جلسات شورای ملی حضور بهم رسانده می توانند و نیز حق دارند که در صورت لزوم به اجازه رئیس مجلس برای مذاکره و تدقیقات امور توضیحات بدهد ، در مجلس برای حضور وزرا موضع معینه می باشد .

۵۱- هرگونه قوانین جدیدی که وضع آن احتیاج حس شود از طرف وزارت تهویر و انشاء گردیده توسط وزرا و یا صدر اعظم بمجلس شورای ملی اظهار میشود و بعد از تصویب مجلس به صحفه یا د شاهی مزین گشته قابل تمویل میگردد .

۵۲- لزوماً رئیس مجلس نمیتواند که شخصاً یا به پیشنهاد ده نفر از اعضاء مجلس و یا اوزیری بدون حضور نمایندگان جراید و معاینه کنندگان اجلاس محرمانه تشکیل دهد و نیز میتواند انجمن محرمانه مرکب از یک دهه منتخبین اعضاء مجلس که اعضاء سایر مجلس حق دخول در آن نداشته باشند ترتیب نماید مگر نتیجه انجمن و یا اجلاس محرمانه وقتی مرعی خواهد بود که در هر دو صورت مسئله بمحورث عنها بحضور سه ربع از منتخبین مطرح

مذاکره شده و به اکثریت آراء قبول شده باشد، در صورتیکه مطالب در انجمن معرمانه قبول شود در مجلس عنوان نخواهد شد و مسکوت عنیه خواهد ماند.

۵۳- در صورتیکه مجلس معرمانه بخواهش رئیس دایر شده باشد اگر از مذاکرات را تا اندازه مناسب به اطلاع عموم برساند اختیار دارد، اما اگر تشکیل مجلس به تقاضا و زبیری بوده است در آن صورت افشاء مذاکرات هم وابسته به اجازه خود وزیر خواهد بود.

۵۴- وزراء مطلب اظهار نمودگی خود را ولو هر قدر بروی میا حثه شده باشد حق دارند که از مجلس مسترد کنند اما اگر اظهار ایشان بخواهش مجلس بوده است برای استرداد مطلب موافقت میباید هم شرط است. ۵۵- اگر لایحه اظهار نمودگی وزیر را مجلس قبول بنماید با ملاحظات خود هودت خواهد داد این لایحه وقتی به مجلس ثانیاً اظهار خواهد شد که وزیر ملاحظات مجلس را رد یا قبول نماید.

۵۶- اظهار رای از طرف اعضاء مجلس شوری ملی را جامع به تردید یا قبول مطلب واضح و یا تصریح می شود و هیچ کس نمی تواند ایشان را بندان رای خویش تعریض یا تهدید نماید. اظهار رد یا قبول اعضاء مجلس بملاحظات ظاهری. امثال ورقه سیاه و سفید بوده محل ادراک و افادت نماینده کابن جرابد و معاينه کنندگان خواهد بود.

عنوان مطلب از طرف مجلس

۵۷- هر يك از مطالبیکه از طرف اعضاء مجلس عنوان می شود آنوقت قابل مذاکره خواهد بود که اقلاً ربع اعضاء مذاکره مطلب مذکور را تصویب بدارند در این صورت عنوان مذکور کتباً بر رئیس مجلس تقدیم می شود و اگر رئیس مجلس آن لایحه را بدو در انجمن تحقیق تحت تدقیق بگیرد میتواند.

۵۸ - يك عده از اعضاء شورای ملی كه با انتخاب سایر اعضاء و تصویب رئیس شورى منتخب و تجزیه می شود، بنام «انجمن تحقیق و سنجش های ابتدایی» مسایل وارده شورى را دقت نموده، از آن جمله مواد قابل ذكر مجلس را همراه يك لایحه نظریه خود، بر رئیس مجلس پیش می دارند و با اجازه رئیس، مطرح مذاکره میشود.

و موادیکه اكمال بخواند یا مذاکره مجلس را ایجاب نکنند، با اسباب موجبه آن از طرف رئیس بوزارت منصوبه اش اعاده می شود اعضاء انجمن تحقیق، قبلاً ده نفر خواهد بود.

۵۹ - مطالبیکه نظر به اصل (۵۷) در مجلس عنوان می شود، اگر متعلق بیکى از وزراء باشد، در وقت مذاکره و تدقیق لایحه مذکور، چه در انجمن تحقیق و یا در مجلس باید بوزیر متعلقه اش خبر داده شود، بیکه شخصاً خودش حاضر شود و یا معین خود را بفرستد. و يك نقل لایحه و ضمائم آن را باید مجلس قبل از احضار وزیر و یا معین برای مسیوقیت شان، از ۱۰ الی ۱۵ روز با استثنای مطالب ضرورى بوزارت منسوبه ارسال دارند.

۶۰ - در صورتیکه وزیر بنا بر کدام مصلحتی در مطالب معنون از طرف مجلس موافقت نتواند، لازم است معاذیر خویش را موجهه تصریح و مجلس را قانع بسازد.

۶۱ - وزیرى كه مجلس شورای ملی از وی توضیحات بطلید، در جواب ناگزیر و مسؤؤل است و بدون عذر موجه و علاوه از اقتضاء به تمویق و تأخیر جواب هم مجاز نیست. الا در صورتیکه مطلب مجرمانه و دراختفای آن برای يك مدت صلاح ملت و دولت باشد، اما بعد از موعده معینه با برآز مطلب مذکور بحضور مجلس مكاف است.

۶۲ - عرض شخصی افراد تیمه كه بدو ایرسمیه تا مركز وزارت منسوبه فور آن نشود، ذریعه وکیل محلی خود شامل مجلس شورى عرض واستقامت

کرده می‌توانند، از ریاست شوری این قسم شرایط برای غور و تحقیق بمقام صدارت فرستاده می‌شود.

۶۳- در وقت رحلت پادشاه اگر مجلس شورای ملی تعطیل باشد، حتماً انعقاد آن خواهد شد. انعقاد مجلس از فوت پادشاه نباید زیاده از بیست روز معطل نشود.

۶۴- قبل از رحلت پادشاه، اگر دوره و کلاه تمام شده باشد و در موقع رحلت دیگر و کلاه تعیین نکر دیده باشند، مجلس بوجود و کلاهی دوره سابقه انعقاد می‌یابد.

۶۵- موا دیکه در مجلس شورای ملی تصویب می‌شود، باید با حکام دین مبین اسلام و سیاست مملکت مخالفت نداشته باشد.

۶۶- مصوبات و قرارهای مجلس شوری با عموم بعد از امضاء ذات شاهانه در موقع اجراء گذارده می‌شود.

مجلس اعیان

این مجلس برای بار اول در سال ۱۳۱۰ تاسیس و بتاريخ (۲۴) هجری قمری ۱۳۱۰ از طرف اعلیحضرت محمد نادر شاه شهید رحمه الله علیه افتتاح شد .
اعضای این مجلس در صورت لزوم از ۴۵ تا ۵۰ نفر است .

۶۷- قانون اساسی افغانستان مجلس اعیان را چنین معرفی میکند :
۶۷- مواد اصول اساسی مجلس اعیان مرکب است از اشخاص تجربه کنان و با بصیرت که رسماً از طرف قریب اشرف پادشاهی انتخاب و تعیین شوند . مرکز آنمقاد آن کا بل است .

۶۸- تصویب اصول موضوعه متعلق است به مجلس شوری و اعیان . پیشنهاد اینکه از طرف هیأت وزراء در این مجلس عنوان میشود بعضی از منافع و مذاکره با اکثریت تصدیق و بقرض تصویب به مجلس شوری ملی فرستاده میشود به عکس آن مواد مصوبه شوری ملی در مجلس اعیان مدلاحظه و تصویب میگردد .

۶۹- در وقت افتتاح مجلس شوری ملی اگر مجلس اعیان منعقد نشده باشد مصوبات مجلس شوری ملی معطل نمی ماند و بعد از صحنه معطل یونی در مرفق اجرا گذارده میشود .

۷۰- مطالبی که در مجلس اعیان تصویب و بمجلس شوری ملی فرستاده میشود در صورتیکه به مجلس شوری ملی قبول نشود نظر به اهمیت مطلب مجلس دیگری مرکب از یک عده اعضاء مجلسین تشکیل میگردد . تعداد اعضاء این مجلس که با التساوی انتخاب میشوند قلیلاً بیست نفر خواهد بود . مجلس به مسأله متنازع فیه غور و دقت نموده رأی خود را بمجلس شوری ملی ارائه می دهند اگر بر رأی مجلس منتخبه شوری ملی موافقت نکرد موضوع به ضرر رملوکانه معروض میگردد و باراده سنیه فیصله میشود .

دملی شوری

تشکیل :

ع ، ج ، س ، امجد نوروز
ع ، ص ، مواری صالح محمد
ع ، ص ، حاجی فقیر محمد « شفا »

رئیس

لمری معین

دوهم معین

لمری منشی

بناغلی محمد رحیم « شیدا »

دوهم منشی

بناغلی محمد کبیر « عبرت »

دلیکنی او مجلس د الوی

مدیریت کفیل

ص محمد داؤد

د کمیسیونو د مدیریت کفیل

ص زین العابدین « جمالی »

د تبلیغاتو او نشراتو د مدیریت

کفیل ص « حفیظ الله » منبر »

د اجرایی او مامورینو د الوی

مدیریت کفیل ص عبدالصمد

د اوراقو د مدیریت کفیل ص فیض محمد

امور ریاست شوروی

اجراآت سال اول دوره نهم شورای ملی در سال ۱۳۳۴ مجلس بدو قسمت که یکی آن مربوط داخلی شورا و دیگری مربوط بامور دولت بوده حسب ذیل است :

الف- مربوط بامور داخلی شورا .

- ۱- تصویب مؤرخ ۲۷ جوزا ۳۴ مجلس عمومی- راجع به تعیین بناغلی مولوی صالح محمد خان وکیل مرکز قند هار بعیت رئیس مؤقت .
- ۲- تصویب مؤرخ ۲۸ جوزا ۳۴ مجلس عمومی راجع به تعیین کمیسیون تدقیق و تائیق و اعتبار نامه های مرکب از سه نفر وکلای ولایات و دو نفر از وکلای حکومت اهلی که جمله ۳۳ نفر بوده برای مطالعه و تدقیق و تائیق و اعتبار نامه های وکلای دوره نهم .
- ۳- تصویب مؤرخ ۳۰ جوزا ۳۴ مجلس عمومی- راجع به فور و تائید فیصله مورخه ۲۸ جوزا کمیسیون تدقیق و تائیق در خصوص تعیین هیأت رئیسه کمیسیون مذکور عبارت انداز :

بناغلی محمد ایوب وکیل تا لقان بعیت رئیس و بناغلی جهاندار شاه وکیل ده سبز بعیت معاون رئیس و بناغلی محمد محسن وکیل موسی قلعه و بناغلی هدایت الله وکیل کوز کنر بعیت منشی های آن و فیصله مؤرخ ۲۹ جوزا کمیسیون و تائیق ذر مورد آنکه با اساس تاریخ ورود اعتبار نامه و تائیق و اعتبار نامه های وکلای دوره نهم تحت تدقیق کمیسیون قرار گیرد و فیصله دیگر مؤرخ ۲۹ جوزا کمیسیون و تائیق که در مورد تثبیت

- و تائید و اعتبار نامه های چهل نفر از وکلاء بود .
- ۴- تصویب مؤرخ ۳۱ جوزا ۱۳۲۴ مجلس عمومی -۱- راجع به فور و تائید فیصله بعد از ظهر مؤرخ سه شنبه ۳۰ جوزا کمیسیون تدقیق و تائید که در مورد تثبیت و تائید و اعتبار نامه های شصت نفر وکلاء بود .
- ۵- تصویب مؤرخ بعد از ظهر ۳۱ جوزا ۱۳۲۴ مجلس عمومی -۱- راجع به تائید فیصله ساعت ۸ الی ۱۱ قبل از ظهر مؤرخ ۳۱ جوزا کمیسیون تدقیق و تائید و اعتبار نامه های ۳۶ نفر وکلاء و وثیقه بکنفر وکیل دیگر بوده که مجموعاً عبارت از ۳۷ قلم میشود .
- ۶- تصویب مؤرخ ۳۲ جوزا ۱۳۲۴ مجلس عمومی راجع به کمیسیون نظارت انتخابات هیأت رئیسه دایمی دوره نهم شورای ملی مرکب از یک نفر وکلای ولایات و حکومتات اعلی که جمله ۱۲ نفر بود .
- ۷- در مورد انتخابات دایمی شورا که بمجلس رأی گیری مخفی بعمل آمده و در نتیجه از جمله کاندید های ریاست که بناغلی میر علم خان وکیل یثمان و بناغلی محمد نوروز خان وکیل کلنگار بودند بناغلی محمد نوروز خان نظاً بنده اهالی کلنگار با کثرت آراء بحیث رئیس انتخاب گردید .
- ۸- تصویب تاریخی ۲ سرطان ۳۲ مجلس عمومی در مورد انتخابات معینان ریاست بعد رأی گیری مخفی از مجلس در نتیجه از جمله پنج نفر کاندید های معینی بناغلی مولوی صالح محمد وکیل مرکز قندهار بحیث معین اول و بناغلی حاجی فقیر محمد (شقاء) وکیل مرکز کابل بحیث معین دوم با کثرت آراء انتخاب شدند .
- ۹- در مورد انتخابات معینان شورا بعد رأی گیری مخفی از مجلس در نتیجه از جمله چهار نفر کاندید های منشی کری، بناغلی محمد رحیم (شیدا) وکیل مرکز مینه بحیث منشی اول و بناغلی محمد کبیر (عبرت) وکیل خلم مزار شریف بحیث منشی دوم به اکثریت آراء انتخاب شدند .
- ۱۰- تصویب ۴ سرطان ۳۴ مجلس عمومی راجع به فور و تائید فیصله

- مؤرخ ۴ سرطان کمیسیون تدقیق و تالیق از ینسکه وکلاییکه در برج حوت ۳۳ و یاد در برج حمل ۳۴ انتخاب شده معاش شان از اول ثور ۳۴ ووکلاییکه در برج ثور و یا ما بعد آن انتخاب شده و یا میشوند معاش شان از تاریخ انتخاب اجرا و گزایه خانه و کلا. آنها تیکه در برج حوت و حمل اعتبار نامه های خود را بشوراء تقدیم کرده اند از تاریخ اول ثور و کلاییکه در برج ثور و یا ما بعد آن بشوراء حاضر شده و میشوند گزایه خانه شان از تاریخ ورود اجرا شود.
- ۳- با اساس ماده ۳۱ اصول وظایف داخلی شوراء برای واری و سنجش های ابتدائی امور حکومت که بشوراء رسیده و یا میرسد مذاکره بعمل آمده و در نتیجه هشت کمیسیون تشکیل و تعیین شده که عبارت است از (کمیسیون وضع - تفسیر و تفسیر قوانین - کمیسیون امور داخله - سمع شکایات و امور قبایل - کمیسیون امور مالی - بودجه و اقتصاد - کمیسیون امور خارجه - کمیسیون اداری وزارت عدلیه - کمیسیون امور وزارت دفاع ملی - کمیسیون معارف - منجبه و مطبوعات - کمیسیون معاشرت - فواید عامه - معادن و زراعت .)
- ۱۲- راجع به انتخاب و تعیین اعضای کمیسیون های هشت گانه شوری از وکلای ولایات و حکومت اعلی .
- ۱۳- تصویب مؤرخ ۹ سرطان ۳۴ مجلس عمومی اجرائی تعلیف از طرف وکلای دوره نهم شوراء بملی با اساس حکم ماده (۳۷) اصولنامه اساسی .
- ۱۴- راجع به غور تائید تصاویر کمیسیون های هشت گانه شوراء درمورد انتخاب هیات های رئیسه کمیسیونها که در هر یک از کمیسیون های مذکور بااستثنای (کمیسیون مالی و بودجه) یک نفر رئیس و یک نفر معاون و دو نفر منشی انتخاب شده است .
- ۱۵- راجع به تعیین روزهای کار مجلس عمومی و کمیسیونهای هشت گانه باین ترتیب روزهای یکشنبه و سه شنبه مجلس عمومی و روزهای دوشنبه

بهارشبه و پنجشنبه کمیسیون های هشت گانه - و اگر در ظرف هفته مجلس عمومی برای سه روز معین کار نداشته باشد و بکمیسیون ها کار باشد در هفته دوروز دیگر کمیسیونها نیز کار کرده میتوانند .

۱۶ - تصویب مؤرخ ۲۴ سرطان مجلس عمومی در مورد تعیین يك کمیته فرعی مرکب از با نژده نفر و کلاه برای تدقیق و مقایسه با نماینده دولت در اطراف پاداشتها بیکه از طرف اعضاء در مجلس عمومی راجع بمواد پر وژه اصولنامه تجارت گرفته میشود و ترتیب را بپوران و ارائه بمجلس عمومی .
۱۷ - راجع به فور و تائید فیصله مؤرخ ۱۴ سرطان کمیسیون تدقیق و تائید در خصوص تثبیت و کالت چهار نفر و کلاه و فیصله مورخه ۱۵ سرطان کمیسیون تدقیق در خصوص تثبیت و کالت پانزده نفر و کلاه که جمله ۱۹ نفر بوده .

۱۸ - تصویب مؤرخ ۲۶ سرطان ۳۴ مجلس عمومی راجع به فور فیصله مؤرخ ۲۱ سرطان کمیسیون تدقیق و تائید در خصوص تثبیت و تائید و اعتبار نامه های ده نفر و کلاه .

۱۹ - تصویب مؤرخ اول اسد ۳۴ مجلس عمومی راجع به فور فیصله مؤرخ ۲۱ سرطان ۳۴ تدقیق و تائید که در آن منجمه اعضای کمیسیون هجده نفر به نتیجه انتخاب و کالت بناغلی آقا محمد خان وکیل نوزاد کرشک و چهار نفر به تثبیت و کالت مذکور اظهار رأی و امضا نموده بود بمجلس عمومی رأی گیری بعمل آمده و در نتیجه به اکثریت آراء و کالت مشارالیه تثبیت شد .

۲۰ - تصویب مؤرخ ۱۴ اسد ۳۴ مجلس عمومی راجع به ایزاد و شمول ۱۲ نفر از اعضای کمیسیون داخله با حفظ عضویت بکمیسیون مذکور ۲ نفر دیگر از وکلای خارج کمیسیونها جدیداً که جمله ۹۴ نفر شود در جمله اعضای کمیسیون قوانین و مکنذا - ایزاد و شمول هفت نفر از اعضای کمیسیون صاف و بکنفر وکیل دیگر جدیداً در جمله اعضای کمیسیون خا. رجه

واستفای هشت نفر و کلا از عضویت پنج کمیسیون مربوط نظر بعمادیر شان .
۲۱- تصویب مؤرخ ۱۶- اسد ۴۴ مجلس عمومی راجع به تعیین
یک کمیته مؤقت جهت غور در اطراف موضوع تصویب
تاریخ ۲۶ سنبله ۱۳۴۰ مجلس عمومی شورا و بانای اوراق مربوطه -
راجع بماده ۱۷- اصولنامه تقاعد .

۲۲- تصویب مؤرخ ۲۸- اسد ۴۴ مجلس عمومی راجع به غور تصویب
۲۲- اسد - ۴۴ کمیسیون تدقیق و ثایق در خصوص تثبیت و ثایق و اعتبار-
نامه های سه نفر و کلا و تثبیت و ثایق هشت نفر و کلا دیگر که اعتبار
نامه های شان قبلاً تثبیت یافته است و جمله یازده نفر بوده .

۲۳- تصویب مؤرخ ۲۵ سنبله ۴۴ مجلس عمومی راجع به انتصاب
یک کمیسیون فرعی از هر ولایت و هر حکومت اهلی یک نفر حسب ترتیب
دوره هشتم شورا از مواضعیکه معین شده بود اکنون نیز تعیین گردیده
و جمله سیزده نفر بوده برای تدقیق و تنقیح موضوع مقاله ۱۰۰ و سفارشات
۹۰ کنفرانس بین المللی کار .

۲۴- تصویب مؤرخ اول میزان ۴۴ مجلس عمومی راجع به غور قبضه
مؤرخ ۲۷ سنبله ۴۴ کمیسیون تدقیق و ثایق راجع به تثبیت و ثایق
دو نفر و کلائیکه اعتبار نامه های شان قبلاً تثبیت شده و تثبیت و ثایق
و اعتبار نامه های دو نفر و کلائی دیگر .

۲۵- تصویب مؤرخ ۱۷ میزان ۴۴ مجلس عمومی راجع به تعیین
یک کمیسیون فرعی که از هر ولایت و هر حکومت اهلی یک یکنفر بوده
و جمله ۱۳ نفر میشود برای غور پروژه اصولنامه نفوس شماری عمومی
و مقایسه با نماینده دولت بالای یاد داشت های نمایندگان مجلس در
اطراف موضوعات مذکور و بعد تکمیل با نظریات کمیسیون بمجلس عمومی
تقدیم شود .

۲۶- تصویب مؤرخ ۲۴ میزان ۴۴ مجلس عمومی راجع به غور

فیصله تاریخی ۱۸ میزان ۳۴ کمیسیون تدقیق و تائید در خصوص تئبیت و اعتبار نامه وکالت شیاغلی محمد اسلم خان وکیل شهرک و تئبیت و تئبیه و اعتبار نامه شیاغلی عبدالرزاق خان وکیل ارغستان و معطل ماندن تئبیت اعتبار نامه شیاغلی دادمحمد خان وکیل قلات برای فور ثانی .

۲۷ - تصویب مؤرخ ۳۰ میزان ۳۴ مجلس عمومی مبنی بر ۱۱ پنسکه رخصتی سنوی که در اخیر میزان مقرر است مجلس عمومی نظر به علاقه که در پیشبرد امورد ارد الی روز دهم عقرب بکار ادا مه داده تا اموریکه از حیث اهمیت تصویب مجلس عمومی را ایجاب میکنند انجام شود .

۲۸ - تصویب مؤرخ ۸ عقرب مجلس عمومی را جمع به فور و تائید فیصله مؤرخ ۵ عقرب کمیسیون تدقیق و تائید راجع به ملاحظه اعتبار نامه تئبیت وکالت شیاغلی دادمحمد خان وکیل قلات .
ب مربوط به امور دولت .

۱ - تصویب مؤرخ ۴ سرطان ۱۳۳۴ مجلس عمومی دو نفر نماینده کان شورا با اساس حکم ماده (۶۲) اساسنامه د افغانستان بانک جهت مزایف ذخیره بانکوت به دافغانستان بانک تعیین شده که عبارت اند از شیاغلی میرزا عبدالعلی خان وکیل بگرامی و شیاغلی محمد سرور خان وکیل چلداک .

۲ - درمورد قرار داد برمه کاری بطرول سرپل مزار شریف که بین وزارت معادن افغانستان و کمپانی سونسکای سویدن بعمل آمده و محتوی ده ماده است .

۳ - تصویب مؤرخ ۹ سرطان ۳۴ مجلس عمومی تبصره ۱ از جانب وکلای دوره نهم شورا محتوی نظریات و تصدیقات شان در اطراف نطق اهلحضرت معظم هابیونی راجع به افتتاح دوره نهم شورا .

۴ - تصویب تاریخ ۱۲ سرطان ۳۴ مجلس عمومی - راجع به تعدیل حکومت کلان گرشک بحکومت اعلی و اینکه حکومت اعلی مذکور برای انکشاف وادی هیرمند موقتاً تحت نظر ریاست انکشاف هیرمند اجرای وظیفه نماید .

۵ - تصویب مؤرخ ۱۷ سرطان ۳۴ مجلس عمومی - ۱ - راجع به قرار داد تاریخی ۸ جدی ۱۳۳۳ معاهده مؤدت فی بین حکومت شاهی افغانستان و حکومت جمهوری ملی فدراتیف یوگوسلاوی که در انقره بین نمایندگان مملکتین با مضاء رسیده است . ۲ - راجع به ایزاد یک تبصره بماده (۸) اصولنامه استخدام ، ترفیع و تقاعد ما مورین ملکیتی از اثر پیشنهاده وزارت عدلیه در مورد تقرر قضات مرا فمه و ابتدائیه . ۳ - در خصوص ماده ۴۱ و ۴۲ پروژة اصولنامه ضابطان احتیاط که قبلاً از تصویب مانده بود و قرار تصویب (۱۴۷۷) ۲۶ جدی مجلس وزراء بفرض غور مجدد بشورا ملی ارجاع شده بود .

۶ - تصویب مؤرخ (۱۸) سرطان (۳۴) مجلس عمومی - راجع به ایزاد نوع نوت یک هزار افغانی که در جمله انواع نوتهای متذکره اصل ۳ - اصول نامه نوتها بنام ضمیمه نمبر ۴ - اصولنامه موصوفه .

۷ - تصویب مؤرخ ۲۴ سرطان ۳۴ مجلس عمومی - ۱ - راجع به پروژة اصولنامه اخذ محصولات نیکه ذریعه نوسلکریهای افغانی در خارج بعمل می آید - محتوی ماده باسی و چهار ماده تهره اخذ محصولات مذکور با اثر پیشنهاد وزارت امور خارجه . ۲ - راجع به ایزاد یک تبصره موقتی بماده ۹ - اصول استخدام ترفیع و تقاعد ما مورین ملکیه در خصوص متخصصین که از نشرقا نون تا پنج سال بدون قید رتبه های بلند تررا کفالت نماید .

۸ - تصویب مؤرخ ۲۵ سرطان ۳۴ مجلس عمومی - راجع به قسمت

سوم پروژة اصولنامه تجارت مرتبة وزارت اقتصاد ملي که از ماده (۲۴۲) —
الي ماده (۳۶۴) بوده.

۹- تصویب مؤرخ ۲۵ سرطان ۳۴ مجلس عمومی — راجع به الحاق
افغانستان به کنوانسیون بین المللی سزا و منفعت جرم جینوسا بدیعنی موافقت نامه
نسل کشی پیشنهاد وزارت خارجه .

۱۰- تصویب مؤرخ ۳۱ سرطان ۳۴ مجلس عمومی — راجع به تشکیل يك
حکومت محلی جدید درجه اول بنام (ناور) مربوط به حکومت اعلیٰ غزنی
عوض هلاقه داری حصه ۲ بهسود و علاقه داری ناور- پیشنهادی وزارت داخله .
۱۱- تصویب مؤرخ ۱۴ اسد ۳۴ مجلس عمومی — ۱- راجع به معاهده مؤدت
بین دولت پادشاهی افغانستان و دولت جمهورا اندونیزیا که توسط نمایندگان
طرفین بتاريخ ۳ نور ۳۴ شمسی در بانندوننگ صورت گرفته محتوی شش
ماده ، پیشنهادی وزارت امور خارجه . ۲- راجع به فرار داد ترا نژیستی بین
حکومت شاهي افغانستان و حکومت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی که
به تاریخ ۲۸ جون ۱۹۵۵ مطابق بروز سه شنبه پنجم سرطان ۳۴ شمسی
بین هیأت افغانی تحت ریاست بناغلی سفیر کبیر افغانی در ماسکو و وزیر
تجارت خارجی شوروی عقد و با مضامین رسیده است ، پیشنهادی
وزارت اقتصاد ملی .

۱۲- تصویب مؤرخ ۲۱ اسد ۳۴ مجلس عمومی — ۱- راجع به تعدیل ماده ۱۳
و تعدیل فقره سوم ماده (۱۷) و تعدیل ماده (۵۳) اصولنامه بلدیة ازلان پیشنهاد
بلدیة کابل و وزارت داخله . ۲- راجع به تعدیل ماده (۱۳) اصول استخدام
ترقیع و تقاعد مامورین ملکبه و ایزادیک تبصره بماده (۵۳) و تعدیل مواد
(۱۶) (۷۹) و ایزاد یک فقره ضمیمه با اصولنامه متذکره .

۱۳- تصویب مؤرخ ۲۸ اسد ۳۴ مجلس عمومی — راجع به قسمت اول و دوم
پروژه اصولنامه تجارت با ایزاد و تبصره ، یکی بماده ۲ و دیگری بماده (۱۳)

آن از اثر زیاد داشت های متخذة و کلاء بمجالس عمومی روز ۲۴ سرطان و غور
 یکمبسیون مؤقت متعینه مجلس عمومی و صدور فیصله ۱۵- اسد ۳۴ کمبسیون مذکور.
 ۱۴- تصویب مؤرخ ۲۹-۱-۳۴ اسد مجلس عمومی- راجع به بودجه معاش و
 مصارف سال ۱۳۳۴ دوایر مملکتی تطبیق موازنه واردات سال ۱۳۳۴
 با قسمت سرمایه گذاری که بالغ بمبلغ (یک ملیارد و سه صد و یک میلیون و یکصد و
 دوهزار و یکصد و شصت و دو افغانی و هفتاد و یک پول) میشود و باز ده ماده پروژه
 قانون موازنه عمومی سال ۳۴ بودجه و واردات و مصارف دولتی .

۱۵- تصویب مؤرخ ۴-سنبله ۳۴ مجلس عمومی ۱- راجع به بودجه سال ۱۳۳۴
 معاش و مصارف خزینة نقاد که مشتمل است بر (مبلغ چهار میلیون و پنجصد و
 سی هزار و دو صد و سی و شش افغانی و هفتاد و هفت پول)

۲- راجع باینکه (مکتوب تاریخی ۰۰۰۰۰) چون ۱۹۵۵ وزارت تجارت خارجی
 دولت جماهیر شوروی معنونی بناغلی سفیر کبیر حکومت شاهي افغانستان در ماسکو
 در خصوص انتقال محصولات ترانزیتی افغانی از بین خاک اتحاد جماهیر شوروی
 سوسیالیستی که با اساس میزان تعرفه ترانزیتی از طرف خطوط آهن اتحاد جماهیر
 شوروی در وقت انتقال محمولات مالک همسایه صورت میگیرد، جزلایتهجری هشت
 ماده فرار داد ترانزیتی مملکتین افغانستان و اتحاد جماهیر شوروی که قبلاً
 بتاریخ ۱۴ اسد بتصویب مجلس عمومی شورا رسیده، شناخته و موافقت شده .

۱۶- تصویب مؤرخ ۲۶-سنبله ۳۴ مجلس عمومی ۱- راجع به قسمت چهارم- پنجم
 ششم- هفتم و هشتم پروژه اصولنامه تجارت که عبارت از ماده (۳۶۵) الی ماده
 (۹۴۴) بوده بعد غور کمبسیون مؤقت پروژه مذکور و صدور فیصله مؤرخ ۲۴
 سنبله آن و عاید شدن سه فقره بصورت ایضاد اصلاح و تبدیل در برخی
 مواد پروژه قانون متذکوره، موافقت گردیده است .

۲- راجع به پروژه فرار داد دستگاہ هراتی که بین دولت شاهي افغانستان
 و کمیانی مورینس انقاد گردیده و محتوی بیست و پنج ماده است یا اثر پیشنهاد
 ریاست عمومی انکشاف وادی هیرمند .

۱۷- تصویب مؤرخ اول میزان ۳۴ مجلس عمومی: ۱- راجع به بیست و هفت ماده کا فونشن نمبر ۹۵ یعنی مقاوله نامه، در مورد حمایت اجرت هاوسی و پنج ماده ریکامندیشن نمبر ۸۷ یعنی سفارشنامه رهنمائی حرفوی که بماء جون ۱۹۴۹ در کنفرانس عمومی مؤسسه بین المللی کار درجنوا انعقاد یافته است.
۲- راجع به پروژه اصولنامه جدید بیرق افغانستان مرتبه وزارت خارجه محتوی چهل و سه ماده.

۱۸- تصویب مؤرخ ۲ میزان ۳۴ مجلس عمومی: ۱- راجع به پروژه اصولنامه شمولیت افغانستان در موافقت نامه مؤرخ ۲۲ جولائی ۱۹۴۴ کنفرانس - بریتن وودز، مربوط به تأسیس صندوق بین المللی پول و بانک بین المللی توسعه و تعمیر مجدد. ۲- راجع به هجده ماده قرارداد مبادله یارسلات پستی بین افغانستان و دولت جما هیر اتحاد شوروی که بتاريخ ۲۱ - ۱ سد ۱۳۳۴ از طرف نیاغلی سفیر کبیر شوروی مقیم افغانستان و نیاغلی وزیر مخابرات افغانستان با مضا رسیده است.

۱۹- تصویب مؤرخ ۸ میزان ۱۳۳۴ مجلس عمومی: - راجع به ایزاد یک تبصره بماده (۴۶۹) اصولنامه تجارت در خصوص شامل شدن یکنفر نماینده دولت بنام کبیر در شرکتهای سهامی لمتد برای مراقبت تطبیق مواد اصولنامه.
۲۰- تصویب مؤرخ ۸ میزان ۱۳۳۴ مجلس عمومی: - راجع به تعدیل تبصره ماده (۳) اصول استماع دعاوی.

۲۱- تصویب مؤرخ ۸ میزان ۱۳۳۴ مجلس عمومی: - راجع به تفسیر حکم ماده (۴۵) اصولنامه اساسی مملکت نسبت به تعبیر شرکتهای عمومی مبنی بر اینکه: چون اشخاص حقوقی عموماً بدوشکل دیده می شوند « اشخاص حقوقی عامه - اشخاص حقوقی خصوصی » و برای اینکه در بین این دو شخصیت حقوقی تفریق بعمل آمده بتوانند، باید دید که الف- آیا غایبه آن چیست؟ اگر غایبه و هدف شخصیت حقوقی بیشتر متکی بمقاد عامه بوده و در آن مقاد خصوصی جنبه دوم داشته باشد.

ب. و یا اینکه راساً از طرف حکومت تأسیس شده باشد .
ج. و یا اینکه دارای بعضی امتیازات انضباطی بوده باشد .
در حالیکه یکی از این سه هدف موجود باشد این نوع شرکتها چه از طرف دولت و چه از طرف اشخاص خصوصاً زیر هر عنوان که تشکیل شده باشد چون دارای شخصیت حقوقی عامه شناخته میشود باید از شورایی ملی گزارش یابد. درعکس حال از شورایی ملی گزارش نخواهد یافت .

۲۲- تصویب مؤرخ ۹ میزان ۳۴ مجلس عمومی ۱- راجع به پروژه اساسنامه بانک زراعتی که محتوی پنجاه و دو ماده بوده با تعدیل ماده ۵۱- آن تأیید شده است .

۲۳- تصویب مؤرخ ۱۰ میزان ۳۴ مجلس عمومی ۱- راجع به ماده ۴۱ و ۴۲ پروژه اصولنامه ضابطان احتیاط که به تاریخ ۱۷ سرطان ۳۴ از مجلس عمومی تصویب صادر شده بود، بعد تجدید نظر بکمسیون دفاع ملی شورا - و صدور فیصله ۷ میزان ۳۴ آن در موضوع بنام ضمیمه اصولنامه متذکره دو ماده صادر شده است . ۲- راجع به توحید عمومی بودجه سال ۳۴ تصدی های دولتی که مساوی از (سه صد و هفتاد و شش میلیون و پنجاه و نود و دو هزار و صد و شصت و دو افغانی) میشود تأیید شده است .

۲۴- تصویب مؤرخ ۱۵ میزان ۱۳۳۴ مجلس عمومی - راجع به تعدیل اصل (۲۳) اصولنامه مکلفیت هسکری در خصوص مجلو بین نقل مکانی محتوی دو تبصره و یک فقره ضمیمه در مورد طلاب حربی پوهنتنی که از مکتب خارج میشوند آنها تیکه صنف اول را تمام کرده باشند یک سال خدمت زیر بیرق را انجام کنند و آنها تیکه صنف دوم را اگمال کرده باشند از خدمت هسکری معاف قرار داده شوند .

۲۵- تصویب مؤرخ ۱۵ میزان ۳۴ مجلس عمومی ۱- راجع به دو ماده ضمیمه اصولنامه مکلفیت هسکری در مورد مجلو بین متخلف و جعل کار که

سرخان متجاوز از جهل و شش باشد و مجلو ببنیکه متکفل فانونی آنها در خارج ولایت و با خارج مملکت و یاد داخل ولایات مربوطه بملکات لیلی شامل باشند .

۲۶- تصویب مؤرخ ۱۷ میزان ۱۳۳۴ مجلس عمومی . راجع به پروژه اساسنامه موسسه تهیه کندی که محتوی سی و شش ماده بوده با تعدیل سه فقره در آن موافقت شده است .

۲۷- تصویب مؤرخ ۲۳ میزان ۱۳۳۴ جلسه فوق العاده مجلسین شورای ملی و اعیان، در خصوص رایور بناغلی، صدراعظم که به حضر نمایندگان مجلسین شورا و اعیان راجع به جریان سوابق مسأله پښتونستان و اقدامات حکومت که در آن باره بعمل آمده، جریان سوابق را مفصلاً ارائه و نظریه مجلسین را نسبت خط مشی و تعقیب سیاست آینده افغانستان در موضوع پښتونستان خواستار گردیدند. بالاین اقدامات متذکره از طرف مجلسین تائید شده، و هم عمل ناهنجار حکومت پاکستان که بدون مراجعت به آرای عامه - سر نوشت اهالی پښتونستان را جبراً به یونت پاکستان فریبی مربوط میگردد، اند، تقبیح و خاک پښتونستان جزء خاک پاکستان شناخته نشده، و هکذا طرفداری از حقوق حقه ملت پښتونستان و تائید سیاست والا حضرت ممدوح با اعتماد کامل در آن نمودند، و اظهار یشتی با نهر اقدامیکه از طرف حکومت برای رسیدن باین هدف ملی مقتضی دیده شود، بعمل آمده که به فید سه مواد است .

۲۸- تصویب مؤرخ ۲۴ میزان ۳۴ مجلس عمومی . - راجع بمبلغ يك کروړ افغانی قرضه عامه که با اساس پیشنهاد ۳۵۱۵ مؤرخ ۷ دلو ۱۳۳۰ وزارت جلیله فواید عامه بغرض اصلاح و ریخت اندازی سرک ها در حال تمطیل شورا، قبلاً (بموجب فرمان مبارک ۹۳ مؤرخ ۱۰ حمل ۳۲ حضور ملوکانه) منظور شده است .

۲۹- تصویب مؤرخ ۳۰ میزان ۳۴ مجلس عمومی . - راجع به تشکیل

حلافه داری جدید درجه دوم خاک جبار برای تسهیلات امور و رفاهیت عامه مربوط به حکومت بگرامی. ۲- را جمع به نشر با نکتوت جدید که بادر نظر داشتن معیار قانونی پشتی وانه، صورت بگیرد. از اثر پیشنهاد ریاست دافغانستان بانك .

۳۰- تصویب مؤرخ ۶ عقرب ۳۴ مجلس عمومی - راجع به پروژة اصولنامه تذکره جدید نفوس از اثر پیشنهاد وزارت داخله محتوی سی ماده - با حذف کلمات پولیسی از فقره (و) ماده ۶- آن .

۳۱- تصویب مؤرخ ۸ عقرب ۳۴ مجلس عمومی - راجع به سیزده ماده پروژة اصولنامه نفوس شماری عمومی - سی و هشت ماده پروژة اصولنامه ثبت سبج نفوس - بعد تعدیل يك جمله بماده دوم پروژة نفوس شماری و شانزده فقره اصلاحات - حذف و تعدیلات در برخی مواد پروژة ثبت سبج .

۳۲- تصویب مؤرخ ۱۰ عقرب ۱۳۳۴ مجلس عمومی - راجع به پروژة اصولنامه تصفیة ملکیت و مسايل مالیه و قیمت آب اراضی تحت بند ارغنداب و کجکی که محتوی بیست و شش ماده بوده بایزاد يك تبصره بماده (۱۵) و بعضی تعدیلات در برخی مواد مذکور .

امور مدیریت نشرات و تبلیغات

دارالانشای شورای ملی

مدیریت نشریات و تبلیغات شورای ملی در رأس وظائف خویش (که عبارت است از: ترتیب رویه داد های مجالس شوری بوسیله مخفف نویسان ترجمه پختو - نشر و طبع اصولنامه ها و ضمانم آن - تدوین و طبع مجله شوری، حسب لزوم طبع لواحيه که مطالعه قبلی و آلاء را ايجاب میکند و ترجمه قوانین ممالک خارجه و مطالعه ای که راجع به امور پارلمانی و حقوقی در جراید خارجه منتشر میشود، تهیه و انتشار معلومات لازم در مقابل نشریات جراید و استفسار های منتشره مطبوعات و انتظام امور کتا بخانه

شوری) در طول سال ۱۳۳۴ توانست با اهتمام دارالانشاء حتی الا مکان در بشفرت امور معموله مسارعت لازم نموده وقتاً فوقتاً در انتشار اخبار تصاویر و گزارشهای یومیة مجالس، ترجمه - طبع - نشر و توزیع اصولنامه ها و ضمایم آنها - اخذ روپداد های مجالس و ترتیب آن و نشر مجله شوری و توزیع آن، اهتمام بعمل آورد - رو بهمر فته مجله شوری که اولین سال نشریاتسی دوره نهم را آغاز نموده است یگانه نشریه ایست که در زمرة دیگر امور مربوطه - وطه نشریات، بعد از هر دو ماه یکبار بربزبای نهایی فارسی و پشتو نشر گردیده حاوی تمام گزارشهای مجالس شورای ملی است . این مجله در سال ۱۳۳۴ یک قدم بیشتر گذاشته دو ماه در دو ماه انتشار یافته است . ممکن است این نشریه در آینده قریب صورت بهتری بخود گرفته خوانندگان و علاقه مندان گرامی خویش را از تمام گزارشهای مجلس ملی بیشتر مطلع و از احساسات با در دویر از آژروی نمایندگان، خوبتر ترجمانی کرده بتواند .

راجع به توسعه و تنظیم کتابخانه شوراء داخل اقدامات سریع گردیده در تهیه و خریداری یک تعداد کتب متفرقه شامل کتابهای حقوق و قوانین ملل و غیره از مالک خارجه مانند مصر و ایران توسط نمایندگانهای افغانی اقدام شده است که انشاء الله بزودی به کتابخانه وارد و در معرض استفاده کامل تر قرار خواهد گرفت و همچنین در نظر است که از سایر مالک متدنه عالم عندالموقع (کتابهای قوانین و حقوق و از سایر رشته های دیگر کتابهای مفید و جامع) باین کتابخانه خریداری شده و این کتابخانه از هر حیث مطابق ایجاب و ضرورت یک پارلمان عصری، تکمیل و تنظیم گردد .

لیست اسامی و کلاسی محترم دوره نهم

شورای ملی افغانستان

۱ - وکیل مرکز کابل ع	ص	بناغلی	حاجی فقیر محمد و شفاء
۲ -	د	د	محمد اسماعیل و علم
۳ -	د	د	هدایا فی
۴ -	د	د	جهاندار شاه
۵ -	د	د	میرزا عبدالعلی
۶ -	د	د	میر علم
۷ -	د	د	سید احمد
۸ -	د	د	میرزا احمد جان
۹ -	د	د	مرکز حکومت کلان دایرنگی ع ص بناغلی محمد ابراهیم
۱۰ -	د	ص	بهدود کابل ع بناغلی
۱۱ -	د	د	عبدالرحیم
۱۲ -	د	د	محمد اکبر
۱۳ -	د	د	محمد امیر
۱۴ -	د	د	حاجی محمد عیسی
۱۵ -	د	د	سید شاه محمد موسی
۱۶ -	د	ص	مرکز حکومت کلان لوگر ع ص بناغلی
۱۷ -	د	د	حاجی غلام نبی
۱۸ -	د	د	عبدالعکیم
۱۹ -	د	د	ع ج س محمد نوروز
۲۰ -	د	د	عبدالعظیم
۲۱ -	د	د	صالح محمد
۲۲ -	د	د	عبدالباقی
۲۳ -	د	د	کمبود
۲۴ -	د	د	سپین بولدک قندهار
۲۵ -	د	د	دهراود
۲۶ -	د	د	بناغلی حاجی محمد امین

- ۲۳۔ وکیل ارغستان قندھار بناغلی عبدالرزاق
- ۲۴۔ ترین » » » غلام صدیق
- ۲۵۔ خاکریز » » » نور محمد
- ۲۶۔ ارغنداب » » » گلبدین
- ۲۷۔ پنجوائی » » » محمد حسن
- ۲۸۔ کشک نخود » » » میر احمد
- ۲۹۔ دہلہ » » » عبدالظاهر
- ۳۰۔ شورابک » » » ملا عبدالرحیم
- ۳۱۔ حکومت کلان اورزگان۔ سکہ بود
- ۳۲۔ حکومتی کیزاب ارزگان بناغلی لعل محمد
- ۳۳۔ اجرستان » » » عبدالستار
- ۳۴۔ حکومت کلان قلات » » » حاجی عبدالمحمد
- ۳۵۔ دایہ چویان قلات » » » ملا بہاؤ الدین
- ۳۶۔ وکیل شنکی قلات » » » امین اللہ
- ۳۷۔ جلدک » » » محمد سرور
- ۳۸۔ کوچی » » » داد محمد
- ۳۹۔ مرکو ہرات » » » میر محمد طاہر
- ۴۰۔ یاد غیسات » » » باز محمد
- ۴۱۔ مرغاب » » » حاجی بشارت
- ۴۲۔ کلران » » » عبدالرحیم
- ۴۳۔ کشک » » » عبدالرحمن
- ۴۴۔ فادس » » » یار محمد
- ۴۵۔ چوند » » » حاجی محمد سلیم
- ۴۶۔ فورات » » » میرزا فقرا الدین

د افغانستان گانا لى

۴۷ -	وکیل	شهرک	هرات	بناغلی محمد اسلم
۴۸ -	چچیران	تولک	»	حاجی سلطان محمد
۴۹ -	برچمن	پسا بند	»	سلطان محمد
۵۰ -	فوربان	شیند ند	»	محمد سرور
۵۱ -	زندہ جان	کپسان	»	رمل محمد
۵۲ -	آ درسکن	انجیل	»	حاجی هېدا لشکور
۵۳ -	پشتون زرغون	کذاره	»	محمد معسن
۵۴ -	او به	کوخ	»	غلام محمد
۵۵ -	مرکز	نهر شاهي	مزار شريف	صالح محمد
۵۶ -	شیرغان	سنکچارک	»	ملا اسلام
۵۷ -	آ فچه	سريل	»	هېدا لوهاب
۵۸ -	بقرين	بلخ	»	سيد عبدالمظيم (حسيني)
۵۹ -	دولت آباد	کشنده	»	غلام محمد
۶۰ -			»	سعدا لدين
۶۱ -			»	حاجی محمد قاسم
۶۲ -			»	حسام الدين (صدري)
۶۳ -			»	محمد رجب
۶۴ -			»	محمد علی
۶۵ -			»	وصال الدين
۶۶ -			»	هېدا ارشيد
۶۷ -			»	كمال الدين
۶۸ -			»	ملاصفر
۶۹ -			»	عزيز الله
۷۰ -			»	نور الله
۷۱ -			»	مزين الدين

د افغانستان کلتور

- ۷۲ - اوکيل شورويه مزار شريف نياغلي ملا عبدالله
- ۷۳ - سمنگان د د د عصمت الله (شرقي)
- ۷۴ - بخلم د د د نياغلي محمد كبير (مهربان)
- ۷۵ - دره صوف د د د بيگ محمد
- ۷۶ - بيفلان فطعن د د د محمد نسيم
- ۷۷ - بلخمری د د د محمد جان
- ۷۸ - دوشي د د د امام علي
- ۷۹ - نهرين د د د غلام نبي
- ۸۰ - انداراب د د د حاجي ملا بابو
- ۸۱ - قندوز د د د محمد شاه
- ۸۲ - حضرت امام صاحب د د د عبدالرحمن
- ۸۳ - خان آباد د د د عبداالحمد
- ۸۴ - قلعه ذال د د د عبداالستار
- ۸۵ - تالقان د د د ملا محمد يوب
- ۸۶ - رستاق د د د محمد صديق
- ۸۷ - چای آب د د د ميرزا محمد عالم
- ۸۸ - ينكي قلعه د د د محمد نبي
- ۸۹ - خوست وفرنك د د د حاجي محمد رضا
- ۹۰ - اشكش د د د مير مقيم
- ۹۱ - فرخار د د د محمد يوب
- ۹۲ - مركز جلال آباد مشرقی د د د عبداقديوس
- ۹۳ - خوكيانی مشرقی د د د محمد هميش
- ۹۴ - سرخ رود د د د عبدالله
- ۹۵ - گامه د د د ميا عبدالله زبون
- ۹۶ - كندزها د د د ملك حبيب الرسول

مجالس شورا و ایمان

محمد شعیب شامکار	مشرقی	خاص کفر	وکیل	۹۷ -
عبد القیوم	»	بیر کفر	»	۹۸ -
میر باز	»	چوکسی	»	۹۹ -
ملک احمد شاہ	»	درہ پیچ	»	۱۰۰ -
ملک شیر محمد	»	لندی سین	»	۱۰۱ -
عصمت اللہ	»	سرکانی	»	۱۰۲ -
حاجی سعادت	»	حصارک غلجانی	»	۱۰۳ -
عبدالواحد اندیوال	»	لغمان	»	۱۰۴ -
در محمد	»	نورستان	»	۱۰۵ -
شیر علی	»	فریضہ ٹی	»	۱۰۶ -
میرزا ہدایت اللہ	»	کوز کٹر	»	۱۰۷ -
محمد اقبال شاہ	»	شنوار	»	۱۰۸ -
علی محمد	»	اچین	»	۱۰۹ -
شاہ زرین	»	رودات	»	۱۱۰ -
رحمت اللہ	»	مہمند درہ	»	۱۱۱ -
حاجی عبدالقادر	»	کوچی فکرہاری	»	۱۱۲ -
مودی محمد	جنوبی	کردیز	»	۱۱۳ -
امین اللہ	»	ارکون	»	۱۱۴ -
نور محمد	»	سپیر	»	۱۱۵ -
شیر محمد	»	کومل	»	۱۱۶ -
در محمد	»	جلجسی	»	۱۱۷ -
کلاب الدین	»	چمکنی	»	۱۱۸ -
محمد عظیم	»	جدران	»	۱۱۹ -
حاجی جان محمد	»	زرمت	»	۱۲۰ -
بیم اللہ	»	آزرو	»	۱۲۱ -

د افغانستان کمالی

۱۲۲ -	وکیل	سید کرم جنوبي	چاقلی عبدالرحمن
۱۲۳ -	»	مرکز خوست	د مولوي احمدالدين
۱۲۴ -	»	تسنسي	د حاجي محمد
۱۲۵ -	»	موسی خیل منگل	د ناول خان
۱۲۶ -	»	حاجی میدان	د خان
۱۲۷ -	»	جان خیل	د ازبیرخان
۱۲۸ -	»	مرکز حکومت اهلې پروان	د آقا گل
۱۲۹ -	»	جبل السراج	د میرزا محمد يوسف
۱۳۰ -	»	بکرام	د عبدالعق
۱۳۱ -	»	پنجشیر	د عبدالرحمن
۱۳۲ -	»	سرخ ویا رساد	د نیک محمد
۱۳۳ -	»	بامیان	د عبدالله
۱۳۴ -	»	کهمرود	د محمد يوسف
۱۳۵ -	»	فور بند	د عبدالروهاب
۱۳۶ -	»	تکاب کاپیسا	د ميا لطف الله
۱۳۷ -	»	کوستان	د عبدالرزاق
۱۳۸ -	»	نجراب	د میرزا غلام نقشبند
۱۳۹ -	»	مرکز حکومت اهلې فزائی	د سید عبدالجلیل
۱۴۰ -	»	اندر	د غلام جان
۱۴۱ -	»	مقر	د معراج الدین
۱۴۲ -	»	ناور	د محمد يوسف
۱۴۳ -	»	قره باغ	د غلام نقشبند
۱۴۴ -	»	چمتو	د محمد علی (علی)
۱۴۵ -	»	چاغوری	د محمد حسین
۱۴۶ -	»	کتواز	د محمد صادق

مجالس شور و اہیان

۱۴۷ -	وکیل	شرن حکومت اعلیٰ غزنی	بناغلی محمد اسلم
۱۴۸ -	»	»	»
۱۴۹ -	»	»	»
۱۵۰ -	»	»	»
۱۵۱ -	»	»	»
۱۵۲ -	»	»	»
۱۵۳ -	»	»	»
۱۵۴ -	»	»	»
۱۵۵ -	»	»	»
۱۵۶ -	»	»	»
۱۵۷ -	»	»	»
۱۵۸ -	»	»	»
۱۵۹ -	»	»	»
۱۶۰ -	»	»	»
۱۶۱ -	»	»	»
۱۶۲ -	»	»	»
۱۶۳ -	»	»	»
۱۶۴ -	»	»	»
۱۶۵ -	»	»	»
۱۶۶ -	»	»	»
۱۶۷ -	»	»	»
۱۶۸ -	»	»	»
۱۶۹ -	»	»	»
۱۷۰ -	»	»	»
۱۷۱ -	»	»	»

- ۱۷۲ - وکیل کوچی بشترو د کرشک بناغلی ولی محمد
- ۱۷۳ - دریکستان بلوچی کرمسیر د » د محمد عمر
- انسانی اصنافی کمیون و فایق سال اول در دوره مهم شورایمیلی:
- ۱ - بناغلی محمد ایوب وکیل تالغان رئیس کمیون و فایق
- ۲ - جهان دار شاه د ده سیر معاون » »
- ۳ - محمد مطمن د موصی قلعه منشی » »
- ۴ - هدایت الله د کوزکنر منشی » »
- ۵ - عبدالعلیم د وردک عضو » »
- ۶ - عبدالرحیم د بهسیر » »
- ۷ - عبدالباقی د دند » »
- ۸ - نور محمد د خاکریز » »
- ۹ - گل بدین د ارغنداب » »
- ۱۰ - سعدالدین د اوبه » »
- ۱۱ - حاجی عبدالشکور د غوربان » »
- ۱۲ - عبدالوهاب د آغجیل » »
- ۱۳ - عزیز الله د بلخ » »
- ۱۴ - عبدالرشید د آقچه » »
- ۱۵ - محمد کبیر « هیرت » د خلم » »
- ۱۶ - عبدالمحمد د خان آباد » »
- ۱۷ - امام علی د دوشی » »
- ۱۸ - عبدالقدوس د مرکز جلال آباد » »
- ۱۹ - شاه زرین د بردات » »
- ۲۰ - امین الله د ارکون » »
- ۲۱ - درمحمد د جاجی » »

۲۲	بیاضای	حاجی جان محمد و کیل زرم	عضو کمیسیون و تابق
۲۳	»	محمد یوسف	»
۲۴	»	محمد یوسف	»
۲۵	»	سید عبدالعزیز	»
۲۶	»	محمد علی	»
۲۷	»	غلام حجت الله	»
۲۸	»	عاشور محمد	»
۲۹	»	حاجی محمد عمر	»
۳۰	»	حاجی عبدالرؤف	»
۳۱	»	محمد امین	»
۳۲	»	محمد صدیق	»
۳۳	»	محمد منیر	»

اسامی کمیسیونهای (۸) گانه سال اول دوره مهم شورا بمبلی

قرار ذیل است :-

الف : اعضای کمیسیون وضع نصیر و تمیز قوانین :-

۱	بیاضای عبدالقدوس و کیل مرکز جلال آباد	رئیس کمیسیون
۲	محمد منیر	حکومت اعلیٰ کرشک ملون
۳	عبدالغفور	کامه
۴	سید شاه موسی	شهرستان
۵	محمد امین	پشتون کوت
۶	در محمد	حاجی
۷	محمد یوسف	کهورد
۸	حاجی محمد قاسم	کرخ

- ۹ - ښاغلی قلام جان وکیل اندر عضو کمیسیون
- ۱۰ - ښاغلی عبدالستار د اجرستان د
- ۱۱ - ښاغلی حضرت الله «شرقی» د سمنگان د
- ۱۲ - ښاغلی ملاغلام نبی خان د نهرین د
- ۱۳ - ښاغلی امیر محمد یوسف د ناوړ د
- ۱۴ - ښاغلی امیر احمد د کشک نبود د

ب: کمیسیون داخله، سمیع شکایات و امور قباایل ۳ -

- ۱ - ښاغلی جهاندار شاه وکیل ده سبزرئیس کمیسیون به کمیسیون قوانین نیز عضویت داشته .
- ۲ - ښاغلی کمال الدین وکیل سریل معاون د به کمیسیون قوانین نیز عضویت داشته .
- ۳ - ښاغلی عبداللہ وکیل سرخ رود منشی د به کمیسیون قوانین نیز عضویت داشته .
- ۴ - ښاغلی عبدالباقي وکیل چهاردهی عضو کمیسیون به کمیسیون قوانین نیز عضویت داشته .
- ۵ - ښاغلی عبدالظاهر وکیل دهله د به کمیسیون قوانین نیز عضویت داشته .
- ۶ - ښاغلی لعل محمد وکیل کیزاب د به کمیسیون قوانین نیز عضویت داشته .
- ۷ - ښاغلی محمد محسن وکیل شین دند د به کمیسیون قوانین نیز عضویت داشته .
- ۸ - ښاغلی عبدالرحمن وکیل کشک د به کمیسیون قوانین نیز عضویت داشته .

د افغانستان كتابتون

نوم	موضوع	کتابتون
۵ -	احمد جان	سرور پيښور
۶ -	کتابتون پيښور	ارغونډاپ
۷ -	عبدالباقي	د ننگر
۸ -	نور محمد	خالکوزي
۹ -	سيد عبدالعظيم (حسيني)	پغتون زياتون
۱۰ -	غلام محمد	کليزاره
۱۱ -	حسام الدان (صدری)	مرکز پوهنيزو ارشادونه
۱۲ -	محمد علي	تيرنگون
۱۳ -	جلال بيگ محمد	دوره صوف
۱۴ -	امين الله	ارگون
۱۵ -	خان	جا جی ميدان
۱۶ -	شير محمد	کو مل
۱۷ -	ملا محمد شمير (شاکر)	خامن کفر
۱۸ -	احمد شاه	دوره پيچ
۱۹ -	عبدالواحد	مرکز لغمان
۲۰ -	محمد يوسف	جیل السراج
۲۱ -	غلام نقشبند	فجراب
۲۲ -	محمد علي (امير)	چغتو
۲۳ -	معراج الدين	مقر
۲۴ -	فاشور محمد	واخان
۲۵ -	جلال عبدالرزاق	اناليو دوره
۲۶ -	محمد تاييب	تالقان
۲۷ -	محمد نصير	بنلان
۲۸ -	عبدالرحمن	مختصره امام صاحب

د افغانستان کتابتون

نوم	کتابتون	کتاب	نوم
۵ -	د احمد جان	د سرو پيښ	د کورنيون
۶ -	د کليد پيښ	د اړوند اې	د کورنيون
۷ -	د عبدالباقي	د نبي	د کورنيون
۸ -	د نور محمد	د خاګ رېږ	د کورنيون
۹ -	د سيد عبدالعظيم (حسيني)	د پښتون ژوندون	د کورنيون
۱۰ -	د غلام محمد	د کيږاره	د کورنيون
۱۱ -	د حسام الدان (صدری)	د مرګوېل اړخه	د کورنيون
۱۲ -	د محمد علي	د څيړنې	د کورنيون
۱۳ -	د حاجي بيګ محمد	د ډبره صوف	د کورنيون
۱۴ -	د امين الله	د اړکون	د کورنيون
۱۵ -	د خان	د جاچي ميدان	د کورنيون
۱۶ -	د شير محمد	د کو مل	د کورنيون
۱۷ -	د ملا محمد شمير (شاکار)	د خام کښر	د کورنيون
۱۸ -	د احمد شاه	د ډره بيچ	د کورنيون
۱۹ -	د عبدالواحد	د مرګوېل ليمان	د کورنيون
۲۰ -	د محمد يوسف	د جيل السراج	د کورنيون
۲۱ -	د غلام نقشبند	د نجراب	د کورنيون
۲۲ -	د محمد علي (للمي)	د جغتو	د کورنيون
۲۳ -	د معراج الدين	د مقو	د کورنيون
۲۴ -	د عاشور محمد	د واخان	د کورنيون
۲۵ -	د حاجي عبدالرزق	د انالو مړه	د کورنيون
۲۶ -	د محمد تاييب	د تالقان	د کورنيون
۲۷ -	د محمد نصير	د بلان	د کورنيون
۲۸ -	د عبدالرحمن	د حضرت امام صاحب	د کورنيون

۲۹. بناغلی سردار محمد رحیم و کیل نهر سراج عضو کمیسیون
 ۳۰. » محمد حسن » موسی قلعه
 ۳۱. » شیر علی » فرغہ نبی

د. کمیسیون امور خارجه در سال ۱۳۳۴ دوره نهم شورای ملی :

۱. بناغلی عبدالرشید و کیل آفچه رئیس کمیسیون خارجه
 ۲. » هدایت الله » کوزکدر معاون
 ۳. » هدایت الحق » بگرام منشی
 ۴. » حاجی محمد عیسی » لعل سرچنگل عضو کمیسیون
 ثانی نظر به معذرت شخصی اش از عضویت کمیسیون مستعفی شده است .
 ۵. بناغلی ملاحید الرحیم و کیل شورو پلنگ عضو کمیسیون
 ۶. » حاجی عبدالشکور » فوربان
 ۷. » ملا-لام » ادرسکن
 ۸. » حاجی جان محمد » زرت
 ۹. » محمد صادق » کشتواز
 ۱۰. » رحمت الله » مہمند دره
 ثانی نظر به معذرت شخصی اش از عضویت کمیسیون مستعفی شده است .
 ۱۱. بناغلی شاه میران و کیل کوچی کشتواز عضو کمیسیون

ه. کمیسیون امور اداری و وزارت هدلیہ در سال ۱۳۳۴

دوره نهم شورای ملی :

۱. بناغلی مولوی احمد الدین و کیل خوست رئیس کمیسیون
 ۲. » محمد رجب » نهر شاہی معاون
 ۳. » محمد سرور » یرچمن منشی
 ۴. » حاجی غلام نبی » مرکز لہو گرد عضو کمیسیون

د افغانستان کالنی

د پناه وړیان	د پناه وړیان	د پناه وړیان	د پناه وړیان
عضو کمیسیون	د پناه وړیان	وکیل	۵. پناه وړی غلام بهاوالدین
»	کپهان	»	۶ - صالح محمد
»	دولت آباڼه	»	۷ - حاجی نورالله
»	تکاب	وکیل	۸ - میا لطف الله
»	مرکز غزنی	»	۹ - سید عبدالجلیل
»	دروازا	»	۱۰ - ملاد لدار
»	اندراب	»	۱۱ - حاجی ملا باڼه
»	کوچی ننگهاری	»	۱۲ - عبداقادر
»	اچین	»	۱۳ - هلی محمد
»	نورستان	»	۱۴ - در محمد
»	کوچی قلات	»	۱۵ - داد محمد

و - کمیسیون وزارت دفاع ملی در دوره نهم شورای ملی

سال ۱۳۳۴ :

رئیس کمیسیون	جملدک	وکیل	۱ - پناه وړی محمد سرور
»	تورین	»	۲ - غلام صدیق
»	سرخ یار سا	»	۳ - نیک محمد
»	یغمان	»	۴ - میر هلم
»	بمسود	»	۵ - عبدالرحیم
عضو کمیسیون	شکنکی	»	۶ - امین الله
»	اوبه	»	۷ - سمدالدین
»	گلران	»	۸ - عبدا رحیم
»	بلخ	»	۹ - عزیز الله
»	شورتیا	»	۱۰ - قاری عبدا الله
»	چکنی	»	۱۱ - کلاب الدین

مجالس شوری و اعیان

۱۲- بناغلی	محمد حسین	وکیل	جاغوری	عضو کمیسیون
» ۱۳-	میرزا محمد	»	اشکاشم	»
» ۱۴-	محمد صدیق	»	قیصار	»
» ۱۵-	عبدالستار	»	قلعه ذال	»
» ۱۶-	امام علی	»	دوشی	»
» ۱۷-	ولی محمد	»	کوچی پشت رود	»
» ۱۸-	سعادت	»	حصارک غلجائی	»
» ۱۹-	ملک محمد همیش	»	خوگیا نی	»

ز- اعطای کمیسیون صحیحہ معارف و مطبوعات در دورہ نهم شورای ملی سال ۱۳۳۴ :

- ۱- بناغلی محمد اسمعیل (علم) وکیل مرکز کابل رئیس کمیسیون به کمیسیون خارجه نیز عضویت داشته .
- ۲- بناغلی محمد ایوب (صابر) وکیل فرخار معاون کمیسیون به کمیسیون خارجه نیز عضویت داشته .
- ۳- بناغلی عبدالرحمن وکیل پنجشیر منشی کمیسیون به کمیسیون خارجه نیز عضویت داشته .
- ۴- بناغلی محمد رحیم « شیدا » وکیل مرکز مینه عضو کمیسیون ثانئ نظر به معذرت شخصی از عضویت کمیسیون مستعفی شده .
- ۵- بناغلی سید احمد وکیل کوهدا من عضو کمیسیون به کمیسیون خارجه نیز عضویت داشته .
- ۶- بناغلی میر محمد طاهر وکیل مرکز هرات عضو کمیسیون در ثانئ نظر به معذرت شخصی اش از عضویت کمیسیون مستعفی شده است .
- ۷- بناغلی مولوی صالح محمد وکیل مرکز قندهار عضو کمیسیون در ثانئ نظر به معذرت شخصی اش از عضویت کمیسیون مستعفی شده است .

- ۸ - ښاغلی وصال الدين وکیل سنک پارتک عضو کمیسیون
 به کمیسیون خارجېه نیز عضویت داشته .
- ۹ - ښاغلی بسم الله وکیل آرزو عضو
 ۱۰ - ښاغلی غلام حجت الله وکیل جر م عضو
 ۱۱ - ښاغلی آقا محمد وکیل نوزاد عضو
 به کمیسیون خارجېه نیز عضویت داشته .
- ۱۲ - ښاغلی حبیب الرسول وکیل کنړها عضو
 به کمیسیون خارجېه نیز عضویت داشته .
- ۱۳ - ښاغلی هېدالقوم وکیل اسمار عضو
 ۱۴ - ښاغلی غلام جان وکیل لندر عضو

ح - کمیسیون مخبرات ، فواید عامه ، همادون و زراعت در

سال ۱۳۳۴ دوره نهم شورای ملی :-

- ۱ - ښاغلی محمد گبير «عبرت» وکیل خلم رئيس کمیسیون
 ۲ - ښاغلی محمد حسن وکیل پنجوايي معاون کمیسیون
 ۳ - ښاغلی حاجی محمد رضا وکیل خوست فرنگ منفي کمیسیون
 ۴ - ښاغلی عبدالحكيم وکیل میدان عضو کمیسیون
 ۵ - ښاغلی محمد امير وکیل پکتا و لنکة عضو کمیسیون
 ۶ - ښاغلی محمد ابراهيم وکیل دایرنگی عضو کمیسیون
 ۷ - ښاغلی سلطان محمد وکیل تولاك عضو کمیسیون
 ۸ - ښاغلی امل محمد وکیل پسابند عضو کمیسیون
 ۹ - ښاغلی حاجی مزین الدین وکیل کشنده عضو کمیسیون
 ۱۰ - ښاغلی از برخان وکیل جانی خیل عضو کمیسیون
 ۱۱ - ښاغلی هېدالوهاب وکیل هور بند عضو کمیسیون
 ۱۲ - ښاغلی خواجه محمد وکیل کشم عضو کمیسیون
 ۱۳ - ښاغلی هېدالاحد وکیل شیرین تکاب عضو کمیسیون

- ۱۴ - بناغلی حاجی محمد عمر وکیل گرم سیر عضو کمیسیون
 ۱۵ - بناغلی میرباز وکیل چوگنی عضو کمیسیون
 ۱۶ - بناغلی محمد اقبال وکیل شنوار عضو کمیسیون
 نظر به ممدت شخصی از عضویت کمیسیون مستعفی شده است.
 ۱۷ - بناغلی عبدالله وکیل بکواه عضو کمیسیون

فقراتی که در کمیسیونهای دوره نهم شورا ایملی ۱۳۳۴ فیصله شده:

الف - کمیسیون و تائیق:

- ۱ - قرار مؤرخ ۲۸ جوزا ۱۳۳۴ کمیسیون و تائیق - راجع به تعیین هیأت رئیسه کمیسیون، بناغلی محمد ایوب وکیل تالقان بحیث رئیس و بناغلی جها ندار شاه وکیل ده سبز بحیث معاون و بناغلی محمد محسن وکیل موسی قلعه و بناغلی هدایت الله وکیل گوز کشر به صفت منشی های انجمن تدقیق و تائیق
 ۲ - قرار مؤرخ ۲۹ جوزا ۱۳۳۴ کمیسیون و تائیق - راجع به اینکه (هیأت کمیسیون و تائیق و کالت خطها و اعتبار نامه های وکلای دوره نهم شورا ایملی را به اعتبار تاریخ ورود اختیار نامه ، تدقیق مینماید)
 ۳ - قرار مؤرخ ۲۹ جوزا ۱۳۳۴ کمیسیون و تائیق، موضوع تثبیت وکالات خطها و اعتبار نامه های (۴۰) نفر وکلاء.
 ۴ - قرار مؤرخ ۳۰ جوزا ۱۳۳۴ کمیسیون و تائیق، موضوع تثبیت وکالت خطها و اعتبار نامه های (۶۰) نفر وکلاء.
 ۵ - قرار مؤرخ ۳۱ جوزا ۱۳۳۴ کمیسیون و تائیق موضوع تثبیت وکالات خطها و اعتبار نامه های (۳۷) نفر وکلاء.
 ۶ - قرار مؤرخ ۳ سرطان ۱۳۳۴ کمیسیون و تائیق - راجع به اجرای معاش و کرایه خانه وکلای دوره نهم چنین فیصله بعمل آمده (وکلاییکه در برج حوت ۳۴ و یاد در برج حمل ۴۴ بوکالت انتخاب شده و تاریخ و تائیق آنرا واضح میدارد معاش شان بواسطه که ایام قبل از برج ثور از مدت دوره هشتم شورا ایملی است، از تاریخ اول ثور و وکلاییکه در برج ثور و یا ما بعد آن انتخاب شده

وایشوند معاش شان از تاریخ انتخاب اجرا کسردد و کرایه خانه و کلا،
آنا اینکه در برج صوت و حمل اعتبار نامه های خود را به شورا تقدیم کرده
اند از اول برج نور و واکلا تیکه در برج نور و یا ما بعد آن به شورا حاضر
شده و یا میشوند کرایه خانه شان از تاریخ ورود اجرا کسردد .

۷- قرار مؤرخ ۵- سرطان ۲۴ کمیسیون و تابق- موضوع تثبیت و اعتبار نامه های

(۱۵) نفر و کلا.

۸- قرار مؤرخ ۱۴ سرطان ۳۴ کمیسیون و تابق- موضوع وکالت خطها

اعتبار- نامه های (۴) نفر و کلا.

۹- قرار مؤرخ ۲۱ سرطان ۳۴ » » (۱۰) نفر و کلا.

۱۰- « ۲۱ سرطان ۳۴ کمیسیون و تابق راجع به عدم تثبیت وکالت آقا محمد

وکیل اهلالی حکومت نوزاد.

۱۱- قرار مؤرخ ۲۲-۱۳۴۴ کمیسیون و تابق - راجع به تثبیت وکالت-

خطها و اعتبار نامه های (۱۱) نفر و کلا.

۱۲- قرار مؤرخ ۲۷-۱۳۴۴ کمیسیون و تابق - موضوع تثبیت و تابق

و اعتبار نامه های چهار نفر و کلا که ازدو نفر آن و تابق و ازدو نفر دیگر

و تابق و اعتبار نامه بوده .

۱۳- قرار مؤرخ ۱۸ میزان ۱۳۳۴ کمیسیون و تابق- تدقیق وثیقه و اعتبار-

نامه سه نفر و کلا که از يك نفر آن وثیقه و اعتبار نامه و ازدو نفر آن اعتبار-

نامه و رسانیدن اعتبار نامه داد محمد وکیل کوچی فلات به امضای

هیأت قانونی و آمر ولایت .

۱۴- قرار مؤرخ ۶هـ قرب ۱۳۳۴ کمیسیون و تابق - راجع به تثبیت وکالت

وکیل کوچی فلات به اثر مطالعه اعتبار نامه مذکور .

ب - کمیسیون امور خارجه :

۱- قرار مؤرخ ۱۱ سرطان ۳۴ کمیسیون خارجه - راجع به معاهده مؤدت

بین مملکتین افغانستان و یوگوسلاویا .

- ۲- قرار مؤرخ ۱۶ سرطان ۱۳۴۴ کمیسیون خارجه - در موضوع شمولیت افغان نستان به موافقت نامه تسل کشتی یعنی (کنوانسیون بین المللی بوی سزاو موافقت جرم جینو ماید) .
- ۳- قرار مؤرخ ۲۲ سرطان ۱۳۴۴ کمیسیون خارجه راجع به مقابله نامه نمبر ۱۰۰ و سفارش نامه نمبر ۹۰ کنفرانس بین المللی کلار منعقدہ (۱۹۵۱) در جینوا راجع به مزد مساوی کاریگران ذکور و اناث .
- ۴- قرار مؤرخ ۱۳ اسد ۱۳۳۴ کمیسیون خارجه - در موضوع قرار داد ترازیبی بین دولت پادشاهی افغانستان و دولت اتحاد جماهیر شوروی .
- ۵- قرار مؤرخ ۱۳ اسد ۱۳۳۴ کمیسیون خارجه - راجع به معاهده مؤدت بین دولتین افغانستان و دولت جمهوری اندو نیزیا .
- ۶- قرار مؤرخ ۴ سنبله ۱۳۳۴ کمیسیون خارجه - در موضوع انتقال محمولات مربوط قرارداد ترازیبی افغانی از بین خاک اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی به اساس میزان تفرقه ترازیبی که از طرف خطوط آهن اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی در وقت انتقال محمولات مما لك همسا به استعمال میشود، صورت خواهد گرفت به اثر مکتوب نمبر ۶۰۱ مؤرخ ۱۳۳۴ مجلس عالی وزراء .
- ۷- قرار مؤرخ ۱۱ میزان ۱۳۳۴ کمیسیون خارجه - راجع به الحاق افغانستان به کانونشین نمبر ۱۰۳ حمایه مادران .

ج - کمیسیون دفاع ملی :

- ۱- قرار مؤرخ ۱۳ سرطان ۱۳۳۴ کمیسیون دفاع ملی - در موضوع تعدیل ماده (۴۱) و (۴۲) پروژہ قانون ضابطان احتیاط .
- ۲- قرار مؤرخ ۳۰ سرطان ۱۳۳۴ کمیسیون دفاع - راجع به پروژہ جدید اصولنامه ترفیع و تقاعد مسکری حاوی (۱۱۹) ماده بوده که بعداً برای تدقیق به کمیسیون قوانین شورا راجع شده است .

۳- قرار مؤرخ ۲۹ سنبله ۱۳۳۴ کمیسیون دفاع - راجع به فصل نهم قانون ترفیع و تقاعد عسکری تحت عنوان ضابطان مستعمل مندرجه (۸) ماده از ماده (۱۱۲۰الی۱۲۷) که بعداً برای تدقیق کمیسیون قوانین شورا ارجاع شده است .

۴- قرار مؤرخ ۲۹ سنبله ۳۴ کمیسیون دفاع ملی - راجع به دو ماده ضمیمه قانون مکلفیت عسکری .

۵- قرار مؤرخ ۷ میزان ۳۴ کمیسیون دفاع ملی - در موضوع تجدید نظر دو ماده (۴۲ و ۴۱) پروژه اصولنامه ضابطان احتیاط .

د - کمیسیون امور عدلیه:

۱- قرار مؤرخ ۱۳ سرطان ۳۴ کمیسیون عدلیه - در موضوع ایزادیک تبصره به ماده (۸) اصولنامه ترفیع و تقاعد مامورین ملکی راجع به تقرر قضات معکمه ابتدائیه و مرافعه .

۲- قرار مؤرخ ۴ میزان ۱۳۳۴ کمیسیون عدلیه - موضوع تعدیل ماده (۳ و ۲) اصولنامه استماع دعاوی و تبصره آن .

ه - کمیسیون وضع تغییر و تفسیر قوانین:

۱- قرار مؤرخ ۱۳ سرطان ۱۳۳۴ کمیسیون قوانین - تبصره موقتی در ماده (۹) قانون مامورین ملکی در موضوع متخصصین که تا پنج سال بدون قید و شرطه های بلندتر را کفالت نمایند به اثر مکاتوب نمبر ۱۷۰ ر ۹۶ مؤرخ ۳۱/۳/۳۴ مجلس عالی اعیان .

۲- قرار مؤرخ ۱۴ سرطان ۳۴ کمیسیون قوانین - راجع به ضمیمه نمبر ۴ اصولنامه نوت های مروجه افغانستان در مورد ایزاد نوع نوت یک هزار افغانیکی .

۳- قرار مؤرخ ۲۰ سرطان ۱۳۳۴ کمیسیون قوانین - راجع به پروژه اخذ محصولاتیکه ذریعه قونسلگری های افغانی در خارج به عمل می آید .

- ۴- قرار مؤرخ ۱۱ اسد ۳۴ کمیسیون قوانین - راجع به ایراد تبصره به ماده (۶۹) قانون تجارت نسبت اینکه یکنفر نماینده دولت بنام کمیسر در شرکت های سهامی لمتد برای تطبیق مواد اصولنامه شامل باشد .
- ۵- قرار مؤرخ ۱۸ اسد ۳۴ کمیسیون قوانین - موضوع تعدیل ماده (۱۳) و تعدیل پراگراف (۳) ماده (۱۷) و تعدیل ماده (۵۳) و (۵۴) اصولنامه بلدیہ .
- ۶- قرار مؤرخ ۱۸ اسد ۳۴ کمیسیون قوانین - راجع به تعدیل ماده (۳۱) و تعدیل تبصره ماده (۵۳) و تعدیل ماده (۶۶) و تعدیل ماده (۷۹) اصولنامه استخدام ترفیع و تقاعد ما مورین ملکی و وضع یک ضمیمه در قانون مذکور .
- ۷- قرار مؤرخ ۲۱ سنبله ۳۴ کمیسیون قوانین - موضوع تدقیق اساسنامه بانک زراعتی و صنایع روستائی .
- ۸- قرار مؤرخ ۲۷ سنبله ۱۳۳۴ کمیسیون قوانین - راجع به پروژه اصولنامه افغانستان .
- ۹- قرار مؤرخ ۲۵ اسد ۱۳۳۴ کمیسیون قوانین - پروژه اصولنامه شمولیت افغانستان در موافقت نامه ۲۲ جولائی ۱۹۴۴ کنفرانس بریتن وودز مربوط تا تأسیس صندوق بین المللی پولی و بانک بین المللی توسعه و تعمیر مجدد .
- ۱۰- قرار مؤرخ ۱۴ میزان ۱۳۳۴ کمیسیون قوانین - موضوع اصولنامه تصفیة ملکیت و مسایل مالیة و قیمت آب اراضی تحت بند ارغنداب و کجکی .
- ۱۱- قرار مؤرخ ۱۴ میزان ۱۳۳۴ کمیسیون قوانین - راجع به پروژه اصولنامه نفوس شماری و اصولنامه ثبت سجل احوال و اصولنامه تذکرة جدید تا بعیت .
- ۱۲- قرار مؤرخ ۱۴ میزان ۱۳۳۴ کمیسیون قوانین راجع به تعدیل ماده (۲۳) اصولنامه مکلفیت و یک نوع ضمیمه به اصولنامه مکلفیت هسکری .

- ۱- فرار مؤرخ ۱۹ میزان ۱۳۳۴ کمیسیون قوانین راجع به تغییر ماده (۴۵) اصولنامه اساسی .
- و - کمیسیون امور مالی، بودجه و اقتصاد :
- ۱- فرار مؤرخ ۲۷ - اسد ۱۳۳۴ کمیسیون بودجه - راجع به بودجه‌های سال ۱۳۳۴ وزارت خانه ها و دوائر رسمی .
- ۲- فرار مؤرخ ۳۱ - اسد ۱۳۳۴ کمیسیون بودجه راجع به بودجه سال ۱۳۳۴ خزینه تقاعد .
- ۳- فرار مؤرخ ۲۱ سنبله ۱۳۳۴ کمیسیون بودجه راجع به پروژه اصولنامه شمولیت افغانستان در موافقت نامه ۲۲ جولائی ۱۹۴۴ کنفرانس برتین بودز مربوط به تاسیس صندوق بین المللی پول و بانک بین المللی توسعه و تعمیر مجدد .
- ۴- فرار مؤرخ ۳۱ سنبله ۱۳۳۴ کمیسیون بودجه راجع به پروژه اساسنامه موسسه تهیه کندم .
- ۵- فرار مؤرخ ۴ میزان ۱۳۳۴ کمیسیون بودجه راجع به بودجه‌های سال ۱۳۳۴ تصدی‌های دولتی .
- ۶- فرار مؤرخ ۲۹ سرب ۱۳۳۴ کمیسیون بودجه راجع به پروژه اصولنامه تصفیة ملکیت و مسایل مالیة و قیمت آب اراضی تحت بنه ارغنداب و گجگی .
- ز- کمیسیون امور فواید عامه، معادن، زراعت و میخابرات :
- ۱- فرار مؤرخ ۲۷ - اسد ۱۳۳۴ کمیسیون فواید عامه راجع به قرار داد دستگاه عمران بین حکومت افغانستان و کمپانی مورینس کنو دسن .
- ۲- فرار مؤرخ ۳۱ سنبله ۱۳۳۴ کمیسیون فواید عامه راجع به قرارداد مبادله یارسلات پستی بین افغانستان و دولت اتحاد جماهیر شوروی .
- ۳- فرار مؤرخ ۲۱ میزان ۱۳۳۴ کمیسیون فواید عامه راجع به مبلغ یک کروور افغانی قرضه عامه برای ترمیم و آبادی سرکها .

- ح- کمیسیون امور داخلہ، سمع شکایات و امور قبایل :
- ۱- قرار مؤرخ ۲۰ سرطان ۱۳۳۴ کمیسیون داخلہ راجع بہ افغانی علاقہ داری حصہ (۲) بہسود مربوط حکومت کلان دایزنکی و علاقہ داری ناوور مربوط حکومت اعلیٰ غزنوی و تشکیل یک حکومت محلی جدید در فریہ ہو کک بنام حکومت ناوور .
 - ۲- قرار مؤرخ ۳۰ میزان ۱۳۳۴ کمیسیون داخلہ موضوع تشکیل یک علاقہ داری جدید در خاک جبار مربوط حکومت بگرامی .

ط- کمیسیون فرعی :

- ۱- قرار مؤرخ ۲۴ سرطان ۱۳۳۴ کمیسیون فرعی راجع بہ قرارداد برہ کاری بطرول سریل مزار شریف کہ در بین وزارت چلیہ معادن افغانستان و کمیانی سونسکای سویدن بہ عمل آمدہ .
- ۲- قرار مؤرخ ۱۵ - اسد ۱۳۳۴ کمیسیون فرعی موضوع تدقیق قانون تجارت از مادہ (اول الی ۲۴۱) .
- ۳- قرار مؤرخ ۲۴ سنبلہ ۱۳۳۴ کمیسیون فرعی موضوع تدقیق قانون تجارت از مادہ (۳۶۵ - الی ۵۰۰) .
- ۴- قرار مؤرخ ۳ میزان ۱۳۳۴ کمیسیون فرعی ایضاد تبصرہ بہ مادہ (۴۶۹) قانون تجارت .
- ۵- قرار مؤرخ ۱۲ میزان ۱۳۳۴ کمیسیون فرعی راجع بہ اوراق معاہلہ نامہ نمبر ۱۰۰ و سفارش ناہ ۹۰ کنفرانس بین المللی کار منعمدہ ۱۹۵۱ در جینوا راجع بہ مزد مساوی کاریگران ذکور و اناث .
- ۶- قرار مؤرخ ۲۵ میزان ۱۳۳۴ کمیسیون فرعی راجع بہ پروژہ ثبت سجل احوال و پروژہ اصول نامہ نفوس شماری و پروژہ اصول نامہ تذکرہ جدید .

دلعیانوریاست

تشکیل :

ع ، ج ، س ، ع فضل احمد مجددی	رئیس
ع ، س عبد الجبار	لمبری معین
» » حافظ عبد الغفار	» دوهم
غری ع ، ص محمد امین خوکیانی	
» » عبدالله جا غوری	
» » عبدالحکیم مشرقی وال	
» » حافظ محمدانور بسمل	
» » خواجه جا نکل	
» » ایشان امان الدین	
» » عبدالحکیم با رکزی	
» » حاجی شرف الدین	
» » محمدخان سلیمان نخیل	
» » نظیر محمد زرمتی	
» » محمد میر	
» » درویش	
» » ص حاجی عبدالحکیم	
» » آخندزاده محمد رسول	
ص بناغلی عبدالستار	غ-ری
» » علی احمد	غری
» » محمود	منشی

ع ، ج ، س ، ع فضل احمد مجددی

مجلس عالی اعیان

- مجلس عالی اعیان در سال ۳۴ از امور ذیل و ارسائی نموده است :
۱. تعدیل ماده (۷۳) و تعدیل پراگراف (۴) ماده (۱۷) و تعدیل ماده (۵۳) اصولنامه بلدیہ .
 ۲. تبصره بماده (۸) اصولنامه ترفیع و تقاعد ما مورین ملکیت با انتخاب قضات ابتدائی و مراقبه .
 ۳. تبصره بماده (۹) اصولنامه ترفیع و تقاعد ما مورین ملکیت راجع به کفالت متخصصین .
 ۴. تبصره بماده (۴۶۹) قانون تجارت راجع به شمولیت نمایندگانی دولت بنام کمیسردر شرکت های سهامی لمتد .
 ۵. قرارداد بکار ی بطر ول سریل بین حکومت افغانستان و کمپانی کونسکای سویدنی .
 ۶. قرارداد دستگاہ همراہی افغانی با کمپانی مورین کسودسن .
 ۷. معاہدہ مؤدت بین حکومتین افغانستان و اندونیزیا .
 ۸. ضمیمہ اصولنامه نوت های مروجہ افغانسان راجع بہ ایزاد نوت نوع یکہزار افغانی در انواع نوت های مروجہ .
 ۹. قرارداد ترازیتی بین حکومت افغانستان و حکومت اتحاد جماہر شوروی و تعرفہ انتقال محمولات ترازیتی مربوط بہ قرارداد مذکور .
 ۱۰. راجع بہ تشکیل ہلانہ داری جدید در خاک چبار مربوط حکومت بگرامی .
 ۱۱. ضمیمہ اصولنامه مکلفیت ہسکری مہنی بر دو مادہ ،
الف : راجع بہ سنین افراد متخلف وجعل کار .
ب : راجع بہ مجلو بینیکہ متکفل فوننی آنہادر خارج ولایات مربوطہ و یا خارج مملکت مشغول تحصیل و یا در داخل ولایات مربوطہ بمکاتب لیلی باشند .

د افغانستان کالنی

۱۲. ضمیمه اصولنامه مکلفیت عسکری .
راجع به طلاب حربی پوهنځی که اگر صنف دوم را تکمیل کرده باشند از خدمت عسکری معاف و اگر صنف اول را تمام کرده باشند برای یک سال شامل خدمت زیر بیرق میشوند.
۱۳. تعدیل اصل (۲۳) اصولنامه مکلفیت عسکری . راجع به نقل مکانی مجلوبین .
۱۴. فصل نهم قانون ترفیع و تقاعد عسکری تحت عنوان ضابطان مستعجل مبنی بر هشت ماده .
۱۵. قرارداد مبادله یارسلات پوستی بین حکومت افغانستان و دولت اتحاد جماهیر شوروی .
۱۶. اصولنامه جدید بیرق افغانستان با اثر پیشنهاد وزارت خارجه مبنی بر (۴۳) ماده .
۱۷. پروژه اساسنامه بانک زراعتی و صنایع روستائی حاوی (۵۲) ماده .
۱۸. تعدیل فقره «الف - ه» ماده (۳) و فقره الف ماده (۱۳) اساسنامه تهیه کنندم .
۱۹. (۲۷) ماده کانون نشن نمبر (۹۵) یعنی مقاوله نامه در مورد حمایت اجرت ها و (۳۵) ماده ریکامندیشن ۸۷ یعنی سفارش نامه رهنمایی حرقوی کشتفرانس منعقدہ جینوا .
۲۰. تعدیل اصل (۶۲) اساسنامه دافغانستان بانک .
۲۱. ضمیمه اصولنامه محاسب و توقیف خانه ها، را جمع بمعانی پول جریمه ذمت مجوسینیکه قبل از تحصیل پول، قوت میشوند .
۲۲. پروژه قانون تذکره جدید حاوی (۳۰) ماده .

بودجه دولت

قانون موازنه عمومی

سال مالی ۱۳۳۴

ماده اول - پیش بینی بودجه مصارف محتویة جدول الف مجموعاً عبارت است از مبلغ (۱۳۰۱۱۰۲۱۶۲) افغانی بودجه و بقسمتهای مترتبه منقسم میگردد.

بودجه عادی و سرمایه گذاری دولت که از منابع واردات عادی تدارک میشود (۸۷۸۴۰۹۴۵۳) افغانی.

بودجه سرمایه گذاری (انکشافی) که استقراض اجرای آن صورت میگردد (۴۲۲۶۹۲۷۰۹) افغانی.

ماده ۲: تکافوی مبلغ (۱۳۰۱۱۰۲۱۶۲) افغانی مصارف ماده اول که با اساس محتویات جدول (ب) بودجه سال ۱۳۳۴ تخمین شده از منابع ذیل بعمل می آید:

الف- واردات عادی و سرمایه گذاری (۸۷۸۴۰۹۴۵۳) افغانی.
استقراض داخلی و خارجی (۴۲۲۶۹۲۷۰۹).

ماده ۳- ایزادات مصارف و معاشات که در جریان سال مالی لزوماً احساس میگردد مربوط بصلاحت مجلس عالی و زراء بوده مطابق به تفصیل ماده (۷) اجراء جزو آن با بودجه سال ما بمد بشورای ملی تقدیم میشود.
ماده ۴- جمع آوری واردات دولتی در سال ۱۳۳۴ نیز بر وفق اصولنامه و احکاماتی که در سنوات گذشته تدوین شده ادامه می یابد.

ماده ۵- در صورتیکه در تشکیلات سال ۱۳۳۴ به نسبت سال گذشته تیزی وارد نشده باشد معاشات مطابق سال گذشته و الا مطابق تشکیلات جدیدیکه از طرف مجلس عالی و زراء منظور شده باشد، اجراء میشود.

ماده ٦- اشخاص چېکه فراریست ضمیمه یو دجه ١٣٣٣ معاش مستمري میگیرند در سال ١٣٣٤ نیز بر طبق لیست مذکور از وزارت مالیه اخذ معاش می نمایند .

ماده ٧- آن مصارف خدمات عامه که در بین سال رو نما گردد نظر بما هیت آن از تخصیصا تبکه برای این مقاصد در بودجه وزارت مالیه پیش بینی شده، اجراء میشود .

ماده ٨- دیون مدوره سال گذشته (طلبات ماضیه) از یو لیکه توسط وزارت مالیه در بودجه های مربوط تخصیص داده میشود ، تادیه میگردد، ماده ٩- تکت پولی واقساط بسر رسیده در آغاز موعده معین از فصول مربوطه توسط وزارت مالیه تادیه میگردد .

ماده ١٠- احکام این قانون از اول حمل ١٣٣٤ (آغاز سال مالی) الی اخیر برج حوت سنه مذکور (روز ختم سال مالی) اعتبار دارد .
ماده ١١- امر تطبیق و اجرای این قانون در جمله دیگر قوانین مملکت صادر میگردد .

الف - مجموعه مصارف

سال ۱۳۳۴ دولت

رقم	شرح
۱۱۹۰۹۲۴۷	۱- وزارت دربارشاهی
۵۴۳۰۹۱۱	۲- ریاست شورای ملی
۵۱۷۲۸۶	۳- ریاست امین
۸۶۳۳۹۹۴	۴- صدارت عظمی
۲۶۲۷۲۳۰۸۶	۵- وزارت دفاع ملی
۱۷۲۲۸۹۰۴	۶- وزارت خارجه
۹۲۶۶۵۹۸۳	۷- وزارت داخله
۶۲۳۷۱۷۴	۸- وزارت عدلیه
۵۱۰۹۳۱۹۰	۹- وزارت جمالیه
۶۰۰۲۷۹۳۸	۱۰- وزارت معارف
۳۰۴۶۴۳۱۶	۱۱- وزارت صحبه
۲۵۹۵۳۹۲۳	۱۲- وزارت مخابرات
۶۶۲۵۹۱۹	۱۳- وزارت اقتصاد
۸۴۲۳۱۸۱۸	۱۴- وزارت قوايدهامه
۱۸۴۲۳۷۸۲	۱۵- وزارت زراعت
۱۹۷۶۱۴۱۰	۱۶- وزارت معادن
۱۱۸۰۶۷۸۶	۱۷- ریاست مستقل مطبوعات
۴۴۸۲۵۰۴۶	۱۸- ریاست مستقل قبایل
۶۸۰۹۴۸۷	۱۹- ریاست پوهنتون
۱۴۶۲۶۸۷۴	۲۰- موسسات صحی
۷۱۴۶۲۳۵	۲۱- ریاست فاکولته ها

د افغانستان کالنی

افغانی		
۴۹۲۰۴۴	ریاست المپیک	-۲۲
۷۳۷۱۷۷۰	مدیریت عمومی هوا بازی ملکی	-۲۳
۱۵۲۹۰۴۱۲	امداد حکومت بمؤسسات	-۲۴
۵۷۱۸۸۱۳۸	تکت پولهای انساط قرضه و سهمیه	-۲۵
۵۰۶۸۵۸۵	سهمیه افغانستان بصندوق پس انداز بانک بین المللی	-۲۶
۸۷۸۴۰۹۲۵۴	میزان	

سرمایه گذاری

۲۰۰۱۴۵۸۸۵	الف - قرضه د افغانستان بانک برای انکشاف وادی هیرمند
۱۷۰۱۲۸۸۰۰	ب - ایکزم بانک ۸۰۰۰۰۰۰۰ دالر
۲۱۲۶۶۱۰۰	ج - قرضه شوروی برای سیلو ۱۰۰۰۰۰۰۰ دالر
۳۵۷۷۹۵۰	د - قرضه عامه برای ساختمان سرکها
۲۸۵۷۳۹۷۴	ه - اشتراکيه افغانستان در بانک بین المللی وصندوق پس انداز
۴۳۳۶۹۳۰۰۹	میزان سرمایه گذاری
۸۷۸۴۰۹۴۵۳	نقل میزان مصارف
۱۳۰۱۱۰۲۱۶۲	میزان عمومی

توحید پولهای سرمایه گذاری داخله

بودجه های وزارت خانه ها

افغانی		
۴۲۱۹۲۷	وزارت دربار	-۱
۸۲۰۰۰	ریاست شورای ملی	-۲
۴۰۰۰۰	ریاست اعیان	-۳
۳۵۸۵۲۴	صدارت عظمی	-۴

بودجه دولت

۳۰۴۳۲۱۹۴	وزارت دفاع ملی	۵-
۷۸۸۹۱۹	وزارت خارجه	۶-
۱۰۰۸۰۶۲۶	وزارت داخله	۷-
۱۶۳۱۶۰۰	وزارت عدليه	۸-
۸۷۴۰۳۸۱	وزارت ماليه	۹-
۷۴۹۷۹۰۶	وزارت معارف	۱۰-
۲۴۷۴۸۷۱	وزارت صعبه	۱۱-
۱۰۰۵۷۲۰۰۷	وزارت مضاربات	۱۲-
۳۳۰۰۰۰	وزارت اقتصادملى	۱۳-
۶۵۸۰۷۸۹۴	وزارت فوايد عامه	۱۴-
۴۱۷۱۶۰۶	وزارت زراعت	۱۵-
۱۱۰۸۴۱۴	وزارت معادن و صنايع	۱۶-
۱۱۹۸۴۷۵	رياست مستقل مطبوعات	۱۷-
۶۹۲۳۰۰	رياست مستقل قبائل	۱۸-
۱۳۴۲۱۴۴	رياست پوهنتون	۱۹-
۱۸۷۰۴۵۰	رياست مؤسسات صحى	۲۰-
۳۴۰۳۶۵	رياست فاكولته طبيه	۲۱-
۵۲۹۶۲۸۶	مديريت هوا بازي ملكى	۲۲-
<u>۱۵۰۲۰۳۴۸۹</u>		

ب - واردات سال ۱۳۳۴

نوع تخصیصات

قسمت اول

فصل اول الف ، مالیات هوا بدمر ما به

افغانی	موسسات
۳۵۰۰۰۰۰۰	ماده (۱) - ما لیه سنویه
۱۰۰۰۰۰۰۰	» (۲) ما لیه گذشته
	انفرادی
۳۰۳۰۰۰۰۰	» (۳) ما لیه سنویه
۱۰۰۰۰۰۰۰	» (۴) ما لیه گذشته
	اصنافی
۲۳۰۰۰۰۰	» (۵) ما لیه سنویه
۱۴۰۰۰۰۰	» (۶) ما لیه گذشته
۴۸۰۰۰۰۰	فصل (۲) (۱) مالیات اصنافی و آسیایی
۲۶۸۰۰۰۰۰	» » (۱) مالیات اراضی
۳۹۰۰۰۰۰۰	» (۵) (۱) مالیه مواشی
	ب- مالیات گمرک و استهلاك
۳۰۰۰۰۰۰۰۰	» » (۱) ما لیه گمرک
	» (۶) (۱) ما لیه استهلاك
۲۷۶۰۰۰۰۰	شکر
۲۳۲۰۰۰۰	» (۲) بطرول
۱۶۷۰۰۰۰۰	» (۳) تیل خاک
۱۰۰۰۰۰۰۰	» (۴) موتر تیز رفتار
۱۵۲۲۹۰۰۰	» (۵) نمک

افغانی

۱۰۰۰۰۰۰۰	ماده (۶)	رخت و ښخ ماشین وطنی
۳۴۲۰۰۰۰۰	فصل (۷) » (۱)	تفاوت قیمت اسعار
	د (۸) » (۱)	صکوک و اوراق بهادار
۱۶۵۰۰۰۰۰	ماده (۱)	محصول و ثایق هدایی و تجاریتی
۷۴۰۰۰۰	» (۲)	یا سپورت و بزم
۲۰۰۰۰۰	» (۳)	حق التصدیق دوایر دولتی
۳۰۰۰۰۰	فصل (۸) د (۴)	ورق تابعیت تذکره نفوس
۹۰۰۰۰۰۰	» (۵)	سائر محصول صکوک
۱۱۶۰۰۰۰	» (۶)	محصول ده بکه حقوق
۵۷۵۳۹۹۰۰۰		میزان قسمت اول

قسمت دوم

تصدیهای دولتی

۲۰۰۰۰۰۰	فصل (۹) ماده (۱)	ضرایبغانه و مسکوکات
۲۰۰۰۰۰	» (۲)	جرايد و مجلات
۵۵۰۰۰۰۰	» (۳)	معادن
۲۸۰۰۰۰۰۰	» (۴)	انحصارات دولتی
۵۰۰۰۰۰۰	» (۵)	نقلیات
	» (۶)	سینما
	» (۷)	هوتل ها
۱۸۰۰۰۰۰	» (۸)	صنایع محبس
۱۸۰۰۰۰۰	» (۹)	مطبخه
۲۵۰۰۰۰۰	» (۱۰)	شفاخانه ها
۹۰۰۰۰۰۰	» (۱۱)	دیوی ادویه

افغانی

۴۰۰۰۰۰۰۰	د بیوی تعاونی	ماده (۱۲)	»
۶۰۰۰۰۰	مصلخ	(۱۳)	»
۵۰۰۰۰۰	صنایع تجارتي معارف	(۱۴)	»
	اسیریت کشی	(۱۵)	»
	فابریکه سپورت صادرات	(۱۶)	»

فصل (۱۰) حق الاهتياز

۳۵۰۰۰۰۰	نصوار دهن	(۱)	»
۳۹۰۰۰	نصوار دماغ	(۲)	»
۲۴۰۰۰۰	تنباکو چلمی	(۳)	»
۵۵۰۰۰۰۰	سکرت	(۴)	»
۳۰۰۰۰۰۰	حق الانحصار مو تر	(۵)	»
۴۵۰۰۰۰	روده	(۶)	»
۵۰۰۰	راديو و اعلانات	(۱)	» (۱۱)
۹۰۰۰۰۰۰	محصول (ت ت پ)	(۱)	» (۱۲)
۹۴۷۴۸۰۰۰	میزان قسمت دوم		

قسمت سوم

واردات اموال منقوله

هايدات غير منقول

فصل (۱۳)

۷۶۰۰۰۰۰	فروش املاك بصورت نقد و توسط	(۱)	ماده
۲۰۰۰۰۰۰۰	مستردی های تقاوی غیر منقول	(۲)	»
۳۱۰۰۰۰۰۰	خاصات املاك و اشجار و جنگلات	(۳)	»
۷۰۰۰۰۰۰	حاصلات فابریکه ها	(۴)	»
۶۲۰۰۰۰۰	کرایه اموال منقول و غیر منقول	(۵)	»
۷۰۰۰۰۰۰	رسم ارضیه گمرک		

بودجه دولت

۲۹۹۰۰۰۰۰	افقانی	عایدات منقول	فصل ۱۴
		فروش اموال منقول	ماده (۱)
		قیم منقول	فصل ۱۵
۶۰۰۰		تکت بولی	د (۱)
۵۰۰۰۰		محصول تبادلۀ خزانه	د (۲)
۲۰۰۰۰		محصول تبادلۀ پستی	د (۳)
۱۰۳۴۳۳۰۰		مقاد سهم و قرضه	د (۴)
۲۱۲۸۹۳۰۰	میزان قسمت سوم		

قسمت چهارم

واردات متفرقه و جریمه جات

۲۸۲۰۰۰۰۰		باقیات وارداتی	فصل (۱۶) ماده (۱)
۵۱۰۰۰۰۰		باقیات مصارفی	د (۲)
		جریمه جات	
۱۴۰۰۰۰۰		واردات جرایم	فصل (۱۷) ماده (۱)
۵۲۰۰۰۰۰		جریمه جات مالیاتی اموال گریزی	د (۲)
۳۵۲۲۰۰۰۰	میزان قسمت چهارم		

قسمت پنجم

واردات متفرقه

۴۰۰۰۰۰		عایدات متفرقه	فصل (۱۸) ماده (۱) اها نه
۶۰۰۰۰		عوائد سیورتنی	فصل (۱۹) ماده (۱)
۱۶۳۵۰۰۰		بازگشتی معاشات و مصارف	فصل (۲۰) ماده (۱)
۲۲۰۰۰۰۰		متفرقه	فصل (۲۱) ماده (۱)

د افغانستان کالني

۱۲۲۴۰۷۱۹۹	فصل (۲۲) ماده (۱) موجود سرسان خزاین
۱۴۶۵۰۲۱۹۹	میزان قسمت پنجم
۵۷ ۵۳ ۹۱۰۰۰۰	میزان قسمت اول
۹۴۷۴۸۰۰۰	میزان قسمت دوم
۲۱۲۸۹۳۰۰	میزان قسمت سوم
۳۵۲۲۰۰۰۰	میزان قسمت چهارم
۸۷۳۱۰۸۴۹۹	میزان
۵۲۵۰۰۹۵۴	درک پیشکېهاکه در سال ۳۳ از بودجه ۳۲ داده شده
۸۷۸۴۰۹۴۵۳	میزان
	فصل (۲۳) ماده (۱) قروض
	الف- قروض داخلی
۲۰۰۱۴۵۸۸۵	ماده ۲ (۱) د افغانستان بانک
۲۸۵۷۳۹۷۴	۱ (۲) اشتراکيه افغانستان بصندوق پس انداز بانک بين المللي
۲۵۷۷۹۵۰	(۳) قرضه عامه
۲۳۱۲۹۷۸۰۹	جمله شد قرضه داخلی
	ماده ۲- ب- قرضه خارجی
۱۹۱۳۹۴۹۰۰	(۱) از شوروی ۱۰۰۰۰۰۰۰ دالر، ۹۰۰۰۰۰۰ دالر
۴۲۲۶۹۲۷۰۸	(۲) ايکزه بانک ۸۰۰۰۰۰۰ دالر، میزان قروض
۸۷۸۴۰۹۴۵۳	نقل میزان واردات
۱۳۰۱۱۰۲۱۶۲	میزان کل

ع، ل، ع، نیشلی سردار محمد نعیم وزیر
امور خارجہ معاون صدر انجمنی

ع، ج، م، ا، نیشلی علی محمد معاون
صدر انجمنی

په پښتانه کې سید شمس الدین مجروح پرنیس مسافر قبايل

صدارت عظمیٰ

تشکیل :

صدر اعظم
لمری معاون
دوہم معاون

ج، ع، ج، ل، ع سردار محمد داؤد
ع، ج، س، ا، علی محمد
ع، ج، ل، ع سردار محمد نعیم

۱۔ دقلم مخصوص مدیریت :

مدیر دینغمی رتبی
ماموریہ (۸) رتبہ

کفیل س، دکتور محمد حسن شرق
.....

۲۔ دوزراؤد عالی مجلس دارالانشاء :

دو وزیرانود عالی مجلس منشی بہ او اہ رتبہ

مدیر بہ خلورمہ رتبہ نفر
ماموریہ (۶) »
تانیست بہ (۵) »

ع، ج محمد مرید
س، محمد اختر
س، سعید احمد

۳۔ ذبحریراتو مدیریت :

مدیر بہ (خلورمہ) رتبہ
ماموریہ (۶) » دوہ تنہ
سرکاتب بہ (۸) » یوتن
سرکاتب بہ (۹) » »

س، قلام جیلانی

۴- د تدقیق د قوانینو خانګه:

مدیریه (خلورمه) رتبه	کفیل س، فقیر نبی (الفی)
» مدیر به (۵)	» س، محمد انور واحدی «وردک»
مدیر به (۵) رتبه	
» ماموریه (۶) دوه تنه	
» ماموریه (۱۰)	

۵- د عارضینو مدیریت :

مدیریه (خلورمه) رتبه	کفیل س، دکتور محمد حسن شرق
» مامور به (۶)	
» سرکاتب به (۸)	
» کاتب به (۱۰)	

۶- د مامورینو مدیریت :

مدیریه (خلورمه) رتبه	س، محمد ابوبکر
» مامور به (۶)	
» سرکاتب به (۸)	

۷- د محاسبی مدیریت :

مدیریه (خلورمه) رتبه	س، فضل حق
» مامور به (۶) دوه تنه	
» مامور به (۷)	
» مامور به (۸)	
» سرکاتب به (۹)	
» کاتب به (۱۰)	

۸۔ داوراقود مدیریت لمپی قسم:

ص، احمد گل
ص، گل محمد

مدیر یہ (خلورمہ) رتبہ

مامور یہ (۶)

سرکاتب یہ (۸) د دوه تنہ

د د یہ (۹) د دری تنہ

کاتب یہ (۱۰) د دوه تنہ

دو ہم قسم حفظیہ:

ص، عبدالاحد

ماموریہ (۶) رتبہ

مامور یہ (۷) د

مامور یہ (۹) د

دریسم قسم تیبیض:

ص، نظیر محمد مہرزاد

مامور یہ (۶) رتبہ

مامور یہ (۷) د دوه تنہ

د اوراقو مخزن:

مامور یہ (۸) رتبہ

کاتب یہ (۱۰) د

پلٹنی لوی رئیس لہ رتبہ وتلی

سرکاتب یہ (۸) رتبہ

تایست یہ (۱۰) د

دمحاسبانو دیوان:

ع، ص حبیب اللہ

.....
.....

رئیس یہ اولہ رتبہ

معاون یہ (۳) رتبہ

مشاور یہ (۳) د

د افغانستان کابینې

د ادارې د ځانګړي امر په (۶) رتبه
کابینې په (۱۰) رتبه
تأیست په (۱۰) رتبه

د توحید د ګروپ مدیریت :

ص، عبدالقدیر
مدیر په (۴) رتبه
مامور په (۶) رتبه
» » (۷) رتبه

لمړی ګروپ:

ص، محمد حسین
صدارت عظمی مدیر په څلورمه رتبه
د ملي دفاع عضو په (۶) رتبه
وزارت » » دوه رتبه
دواوډوونکی عضو په (۹) رتبه

دوهم ګروپ:

د داخلي مدير په (۴) رتبه
معارف عضو په (۶) رتبه
عدلیې » » (۷) رتبه
د صحتې » » (۷) رتبه
وزارتونه
دواوډوونکی » (۹) رتبه

درېم ګروپ:

قبایل مدیر په (۴) رتبه
مخابرات عضو په (۶) رتبه

صداارت عظمیٰ

معا دن عضو بہ (۷) رتبہ
 دربار د د (۷)
 او تمیز

خلورم گروپ:

د صالہی مدیر یا خلورمہ رتبہ من پیو محمد
 اقتصاد عضو د (۶)
 فو اندھا می د (۷)
 وزارتونہ

پنجم گروپ:

جنوبی مدیر بہ (۴) رتبہ
 مشرقی عضو د (۶)
 غزنی عضو بہ (۷) رتبہ
 پروان د د (۷)

شپزم گروپ:

بدخشان مدیر د خاورمہ »
 قطنین عضو د (۶)
 مزار شریف د د (۷)
 مہمنہ د د (۷)

اوهم گروپ:

هرات مدیر د (۴) رتبہ من سلام الدین
 کرشک عضو د (۶)
 فراہ د د (۷)
 قندھار د د (۷)

دافتا نیشنل کالین

بر اور دیان دوہ تنہ

انگلیسی ترجمان یونن

اداری تفتیش:

ر نیس پہ اولہ رتبہ ع س یا بندہ محمد

مما ون د (۲) ع محمد محمد بق

اداری خانکہ

آ مر پہ (۶) س عید اللہ شہید

کاتب د (۱۰) د

کمسیون الف

ر نیس پہ (۳) رتبہ ع عبدالسلام

عضو د (۴) س عید القفار

د (۵) س حشمت اللہ

لومری گروپ:

کابل رئیس پہ (۴) رتبہ س محمد انور

دب کمیٹیو عضو د (۵) د محمد زمان

د (۶) د

دالف کمیسیون:

دوہم گروپ رئیس پہ (۳) رتبہ ع غلام دستگیر

جنوبی عضو د (۴) س عبدالرؤف

مشرقی، فزنی د (۵) س عبداللہ رمق

پروان رئیس د (۴) د

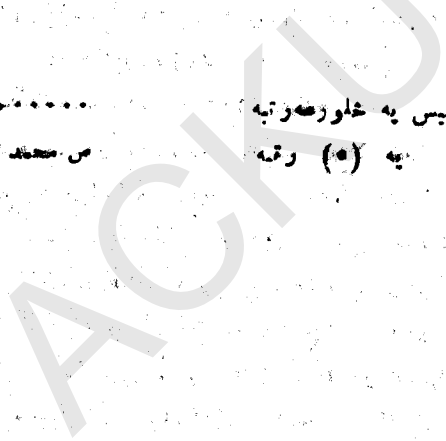
دب کمیسیون عضو پہ (۴) د گل احمد

دریم گروپ عضو د (۶) د

دالف کمیسیون رئیس پہ (۳) ع صالح محمد

مداروت نظامی

- عضو یہ (۴) رتبہ
- د د (۵) د س محمد کبیر
- د د (۶) *
- دب کمیسیون عضو د (۴) د
- د د (۵) د س میر شہباز الدین
- د (۶) * د
- دب کمیسیون رئیس یہ (۳) رتبہ ع محمد کریم صدیقی
- دب کمیسیون عضو د (۴) د
- د د (۵) د س فتح محمد
- مزار
- میمنہ
- دب کمیسیون رئیس یہ خاور صہ رتبہ
- د (۵) رتبہ د س محمد امین

ریاست دیوان محاسبات

اول- حواله‌ای که بعد از غور و تدقیق به محاکم ریاست ویژه و به دفتر مر بوط
قید و ثبت گردیده،

الف - حواله فطمی - ۱۷۵ فطمی

ب - حواله آوانسی - ۴۲۸ - د

ج - مقاوله‌ها - ۶۹ نسخه

بر علاوه یک تعداد زیاد اسناد خرج نیز بعد از غور و تدقیق و سنجش
ویژه گردیده .

دوم - تخصیصاتی که از مدیریت توجید بعد از غور و هام راسی ویزه
و بدفتر مر بوطه عملی گردید ۸۵۰۵ - قطعه

۲ - مکاتیب صادره - ۱۱۶۰ - قطعه

۳ - ابروی سرجمع بودجه جهت هما مله لا یجه صرفیات مملکتی در فتر
متعدی وضع و صرفیاتی که رسیده در آن عملی شده .

سوم - چون در گذشته موجودی جنسی بصورت صحیح و قیمتدار بعمل
نیامده بود بکننداد از مأمورین ریاست تعیین و طور کمیسیون‌های جداگانه
بفرض رهنمائی امور عینیات و دادن هدایات راجع بطرز انشاء و ثنائی
به سیستم موجوده و علم آوری اجراءات و امورد فتر داری بوزارت خانه‌ها
و دوائر مستقل تعیین و اعزام گردیده که مدتی کمیسیون‌های مذکور
بوزارت خانه‌ها مقرر و موجودی شانرا طبق سیستم بطور قیمتدار
تکمیل که حسابات و اجمال جنسی وزارت خانه‌های ذیل ریاست دیوان
محاسبات واصل گردیده :

۱ - مدیریت محاسبه سدارت عظمی

۲ - وزارت خارجه

۳ - وزارت داخله

- ۴ - وزارت عدلیہ
 - ۵ - وزارت مالیہ
 - ۶ - وزارت مغایرات
 - ۷ - وزارت معادن
 - ۸ - وزارت اقتصاد ملی
 - ۹ - وزارت فوائد عامہ
 - ۱۰ - وزارت زراعت
 - ۱۱ - وزارت معارف
 - ۱۲ - ریاست مستقل مطبوعات
 - ۱۳ - ریاست مؤسسات صحیحی
 - ۱۴ - ریاست یوہنتون
 - ۱۵ - مکتب تخنیک عالی
 - ۱۶ - مکتب انجمنی
 - ۱۷ - مکتب ابن سینا
 - ۱۸ - فا کولتہ ادبیات
 - ۱۹ - حقوق
 - ۲۰ - دارالعلوم شرعی حقوق
 - ۲۱ - مکتب زراعت
 - ۲۲ - فا کولتہ سائنس
 - ۲۳ - ریاست ضرابخانہ
 - ۲۴ - حکومت اعلیٰ غزنی
- از جملہ حسابات جنسی (۲۴) مرجع فوق و قضا حساب وزارت معارف و ریاست ضرابخانہ و مؤسسات صحیحی کہ تحت تفتیش کمیسیون جنسی بودہ باقی حسابات آن تفتیش و تدقیق کردیدہ و بہ شعبہ مربوطہ سپردہ شدہ .
- چهارم - حسابات نقدی معاش و مصرف وزارت خانہ ہا، ولایات و دوائر

۸ -	فقره تفتیش و بازدید و رهنمایی امور هیئات وزارت معیه برات
۹ -	فوائد عامه
۱۰ -	مالیه
۱۱ -	هدایه
۱۲ -	داخله
۱۳ -	ریاست مستقل مطبوعات
۱۴ -	مطبوعات ملریا
۱۵ -	روز نظری
۱۶ -	مؤسسات صحی
۱۷ -	ضرائبخانه

ششم - تعداد مکاتیبیکه بوزارت خانه ها مداخلات حسابی داده شده و دیگر اموزاء اجراء گردید الی ۱۵ جدی - ۱۹۰۲ قطعه.

هفتم - بر علاوه برای اینکه امور حسابی مملکت یک نظم و نسق صورت گرفته باشد و طبق سیستم جدید حسابات مذکور ترتیب و تکمیل گردد و مامورین وزارت خانه ها بطرز انشاء جداول و وثایق مذکور بلدیت حاصل نمایند بملاوه مداخلاتیکه داده شده بامر مقام سدارت عظمی یک کورس مستعمله محاسبه افتتاح گردید که بدوره اول سه ماه و دوره دوم شش ماهه آن یک یک دسته از مامورین وزارت خانه ها و دیوانر مستقل و بلدیه ها فرض تحصیل بکورس مذکور شامل و تحت رهنمائی جمعی از مصلحین لایق که نسبت اکثر آن از مامورین دیوان محاسبات بوده تدریس گردیده اند که بعد از فراغ بدوره اول و دوم کورس مذکور به تعداد (۹۰) نفر فارغ التحصیل گردیده بعد از اخذ تمهید بقنامه دیوانر منسوبه شان بفرض ایفای وظیفه اعزام گردیده اند و دوره سوم ۶ ماهه آن نیز بشمول یکده دسته از مامورین وزارت خانه ها افتتاح گردیده امید است بعد از سیر دی شدن دوره شش ماهه بکتمداد مامورین دیگر نیز به تعداد فارغ التحصیلان کورس مذکور افزایش بعمل آید .

هشتم - بهر علاوه اجرا آت فوق که در طول ۹ ماهه و یا زوده روز بعمل آمده است .
یک تعداد ماهورین از تا ریخ ۲۷ جوزا هنداسته نظر به امر مقام رفیع
صدارت عظمی بغرض نفتیش و علم آوری بعضی فقرات بریاست بنار والی
خدمتی اعزام و تا اکنون در آنجا مصروف خدمت اند .

مدیریت تدقیق و تدوین قوانین صدارت عظمی

این اداره در موارد ذیل کوشش کرده است

- (۱) تدوین قوانین
- (۲) تحقیق و تدقیق
- (۳) یا سخ پرشهای حقوقی و اتخاذ تجاویز قانونی .
- (۴) توسعه کتابخانه .
- (۵) امور دفتر داری .

الف - امور تدوین : نظر به ناقص بودن اصولنامه ماورین ملکی ، این
مدیریت حسب الامر و الاحضرت صدر اعظم در سال ۱۳۳۱ هجری قمری جدید اصولنامه
متذکره را بنا نموده و در سال ۱۳۴۱ بعد از مطابعات تدقیقات مکرر به جلسات
متعددی که در آن ع ج سید عبداللہ کفیل وزیر اعلیٰ و جناب غلجی
رئیس محاکمات وزارت دفاع ملی و جناب غلجی استاد عبدالکریم حقانی و اعضای مدیریت
قوانین اشتراک داشتند آخرین مسوده آن تحت (۱۷۰) ماده ، بتوافق آراء
ترتیب گردیده در آئینده فریب پروژہ متذکره به مجلس عالی وزارت
داده خواهد شد .

ب - قانون جزایی : محاکمات ماورین ملکی تا هنوز تحت فور و تدوین است
ج - اصولنامه شکار که بداخل (۲۶) ماده ترتیب و پروژہ
آن بوزارت داخله ارسال گردیده تا از آنجا به مجلس وزراء تقدیم گردد .
د - تعلیمات : قریه ناران که در ابتدای اعزاز طرف بنا غلجی
اختر محمد رئیس سره میاشت ترجمه گردیده و بعد از طرف اعضای مدیریت

امور صدارت عظمی

قوانین مطابق مقتضیات محیطی ترتیب یافته و بالاخره در جلساتی که ع ج بناغلی سید عبداللہ کفیل وزارت عدلیہ و ع ص عبدالرحیم معین وزارت داخلہ نیز شمولیت داشتند مکرر غور و بعد از اتفاق آراء پروژہ متذکرہ بحضور مقام صدارت تقدیم گردیدہ ولی بہ نسبت نوافصبکہ داشت محتاج تجدید نظر دیدہ شد و ازین لحاظ نا کدوَن بہ مجلس وزراء رویت دادہ نشدہ و امید است در آئندہ قریب تعدیلات آن مکمل و بہ آن مقام عالی تقدیم شود .

ہدربارہ ترتیب پروژہ متحدالشکل قراردادہای مستخدمین خارجی برای رفع مشکلاتیکہ از ناحیہ انعقاد قراردادہا نا مستخدمین خارجی عاید بود نامر ع ج بناغلی وزیر خارجہ و معاون صدارت عظمی مسودہ آن تدوین و بعداً نمایندگان وزارت تعالیٰ خارجه - دفاع - ملی - معارف - قوائدعامہ - معادن و ریاسات پوختون و انحصارات اجتماع و درین بارہ غور نمودہ بہ اتفاق آراء پروژہ حاوی (۲۳) مادہ تصویب گردید - و بعداً با مر مقام صدارت عظمی برای آئندہ یکبار دیگر ہم نمایندگان فوق تحت ریاست بناغلی محمد مرید وزیر مغایرات تشکیل جلسہ دادہ و در آن بارہ غور مزید نمودہ و درین کمیون مسودہ قرارداد تدقیق و تصویب گردید .

۲- امور تدقیق و تحقیق:

الف- تدقیق اساسنامہ انجمن تریبہ افکار: اساسنامہ متذکرہ از طرف مدیریت عمومی مطبوعات ریاست مستقل مطبوعات ترتیب و جهت غور و تدقیق قانونی باین مدیریت رسیدہ اساسنامہ مذکور پس از غور و تدقیق و تصحیح و تعدیلات لازمہ نظر بہ لایحہ و ظایف مدیریت بہ مرجعش اعادہ گردیدہ

ب- اساس نامہ موسسہ کابل رادیو ہم از طرف مدیریت عمومی مطبوعات ارسال گردیدہ بود و بعد از غور و تعدیلات لازمہ دوبارہ بہ مرجع آن اعادہ شدہ است .

ج- لایحہ تاسیس و تدویر سینماہا - تیاترہا و افتتاح مؤسسات قلم گیری

د افغانستان که از طرف مدیریت عمومی مطبوعات ترتیب شده و باین اداره رسیده برد و بعد از تدقیق و تعدیلات لازمه اعاده گردید.

د نظامنامه اتوموبیل کلوب ملی افغن ترتیب مدیریت عمومی روابط فرهنگي بعد از غور، تصحیح، ترتیب، تنقیص و تعدیلات لازمه به مرجعش ارسال گردیده است.

ه - اصولنامه هوا نوردی ملکی که از طرف مدیریت عمومی هوا نوردی بکامک مشاور هوا بازی ایگاو ترتیب یافته و پروژه متذکره بعد از غور و تدقیق مدیریت قوانین بامر مقام صدارت در خلال جلسات متعدده در کمیسیون که متشکل از بناغلی الفی مدیر قوانین، بناغلی معصومی رئیس صنایع و ح بناغلی هیدالوزاق قوماندان عمومی طیاره و ش بناغلی کلبهار مدیر عمومی هوا نوردی ملکی و اعضای این مدیریت شملیت داشتند، تحت ریاست ع ج وزیر معادن و صنایع غور و تدقیق شد و در جلسه نمبر ۱۰۲ مورخ ۳۱ از ۳۴ مجلس وزرا تصویب و مصوبه متذکره بصفحه حضور مبارک ملوکانه مزین و نسبت اینکه تصویب مذکور در موقع تعطیل سنوی شورای ملی تصادف کرده است بر حسب ماده (۲۲) قانون اساسی دولت، حضور ملوکانه اجرای آنرا اراده فرموده اند.

۳- پاسخ به پرسشهای حقوقی و تجاوزی قانونی :

علاوه بر آنچه فوقاً تذکار رفت، به سوالات و پرسشهای حقوقی اکثر دوائر دولتی و ملی که از ناحیه عدم وضوح قانون و غیره بمشکلات قانونی و حقوقی مواجه بوده اند، جوابات مقتضی قانونی و حقوقی داده شده است که بطور نمونه چند مسأله آن ذیلاً بطور اختصار بیان میگردد.

الف - مدیریت عارضین صدارت عظمی به اثر مکتوب نمبر ۲۸۷۹ خویش واجب به یک نفر پرستاری سواد که در اثر تماس با مریضان ساری مصاب به مرض التهاب دماغی شده بود جهت اتخاذ تجویز قانونی به این مدیریت مراجعه و نگاشته اند هر گاه یک نفر مستخدم دوا بر رسمی در حین اجرای وظیفه معیوب و یا علیل گردد و یا اینکه بمیرد یا نا مبرده چه معامله باید کرد؟ تجویز قانونی گرفته شده است.

ب - همچنان راجع به موضوع باقی داری محمد صا بر نام کدام دار حکومت اعلیٰ پروان ، که پرسش مذکور نیز از طرف مدیریت هار ضین صدارت عظمی بعمل آمده جواب قانونی لازمه داده شده است .

ج - کذا جواب مکتوب نمبر ۸۴۰۲ مدیریت هار ضین در خصوص شخصیکه متهم بفرار از سرحد گردیده و حکومت مربوط نامبرده را خلاف مقررات قانونی به جزای غیر عادلانه محکوم نموده بود، پاسخ مقتضی گفته شده است .

د - در خصوص موضوع عدم قناعت احمد ضیاء سابق کتاب ترانسپورت که بر فیصله مجلس وزارت معادن عدم قناعت خود را نشان داده بود، قانوناً جواب داده شده است .

ه - گذشته از آن به جواب استعلامیه های اکثر دو اثر دولتی و ملی جوابات لازمه انشاء شده است .

۴ - امور کتبخانه

از جمله لیست کتب قانونی و حقوقی ممالک اسلامی از قبیل ترکیه - مصر - ایران - عراق - سوریه - و کشور های متقدم مانند انگلستان امریکا - فرانسه - هند و ایتالیا بوده که سال گذشته تهیه شده بود کتب لازمه و مفید آن انتخاب و منظوری آنرا از حضور و الاحضرت صدر اعظم اخذ و تاکنون یک قسمت از آن بدست رس استفاده مرسیده، امید قوی است که درین نزدیکی ها همه آن برسد .

۵ - امور دفتر داری ، اعضای این مدیریت مطابق مقررات اصولی بالذات به امور دفتر داری نیز پرداخته است .

ریاست تفتیش اداری صدارت عظمی

بملاحظه امکانات تطبیق پروژة مرتبه ریاست تفتیش اداری بدو اوجه
و ارسی امور سال ۱۳۳۴ بطور امتحالی پروگرامی ترتیب گردید که بروی
آن تا جائیکه کمیسیون ها و گروپ های موجوده رسیدگی نوانسته اند اجراءات
ذیل صورت گرفته است :

الف تفتیش و بازرسی امور بیکه پس از انجام تفتیش بریاست تفتیش
اداری رسیده و مراتب اصولی خود را از نقطه نظر حصول هدايات و اوامر
مقامات رفیعه و همچنان مقررات قرار های تحقیق را منجبت اینکه چه اشخاص
از نقطه نظر حسن اجراءات قابل تقدیر و یا تحسین میباشد و چه اشخاص از
نقطه نظر نارسایو در وظیفه مستوجب فرو گذاشت و غفلت و الاخره مرتکب
مسئولیت گردیده اند طی غور است.

۱- و ارسی در اطراف عریض بک تعداد اهالی حکومت که مردم مر بوط
حکومت اعلی پروان بوسیله کمیسیون الف گروپ دوم تحت ریاست بناغلی غلام
دستگیر رئیس گروپ دوم.

۲- بازرسی و تفتیش حکومت جبل السراج مر بوط حکومت اعلی پروان
بوسیله کمیسیون الف گروپ اول ، تحت ریاست بناغلی عبدالسلام رئیس
گروپ اول.

۳- بازرسی و تفتیش امور حکومت محلی سر خرد مر بوط ولایت مشرقی
بوسیله کمیسیون الف گروپ دوم تحت ریاست بناغلی غلام دستگیر رئیس
گروپ دوم .

۴- بازرسی تفتیش امور حکومت محلی یغمان مر بوط ولایت کابل بوسیله
کمیسیون الف گروپ اول تحت ریاست بناغلی عبدالسلام رئیس گروپ اول.

۵- بازرسی و تفتیش امور بلده یغمان مر بوط بناواالی کابل توسط کمیسیون
الف گروپ اول تحت ریاست بناغلی عبدالسلام رئیس گروپ اول .

۶- تفتیش و بازرسی امور حکومت محلی وردک مر بوط ولایت کابل بوسیله

کمیسیون الف گروپ اول، تحت ریاست بناغلی عبداللہ غفار شادرئین گروپ اول .
۷- تفتیش و بازرسی امور حکومت خو گیانی ولایت مشرقی بوسیلہ کمیسیون

الف گروپ دوم تحت ریاست بناغلی غلام دستگیر رئیس گروپ دوم .

۸- تفتیش و بازرسی امور حکومتی فرد باغ غزنی بوسیلہ کمیسیون الف

گروپ دوم تحت ریاست بناغلی غلام دستگیر رئیس گروپ دوم .

۹- تفتیش و بازرسی امور حکومتی محلی چفتو مر بوط حکومت اعلیٰ غزنی

بوسیلہ کمیسیون الف گروپ دوم تحت ریاست بناغلی غلام دستگیر رئیس

گروپ دوم .

۱۰- تفتیش و بازرسی امور حکومتی محلی مقرر بوط حکومت اعلیٰ غزنی

توسط کمیسیون الف گروپ دوم تحت ریاست بناغلی غلام دستگیر رئیس گروپ دوم

۱۱- تفتیش و بازرسی امور حکومتی محلی جرم بدخشان بوسیلہ کمیسیون

الف گروپ چهارم تحت ریاست بناغلی عبدالغفار رئیس گروپ چهارم .

۱۲- تفتیش و بازرسی امور شعبہ جزا، محکمہ ابتدائیہ، احصائیہ مرکز

حکومت اعلیٰ بدخشان بوسیلہ کمیسیون الف گروپ چهارم تحت ریاست

بناغلی عبدالغفار رئیس گروپ چهارم .

بہ- اوراق تفتیشیکہ پس از انجام تفتیش و بازرسی از طرف کمیسیون

های مربوط بریاست تفتیش اداری رسیدہ و پس از حصول اوامر مقامات

رفیعہ تحت مطالعہ و تدقیق ہیأت تحقیق بودہ و مراتب اصولی آن تاکنون طی

نشده .

۱۳- بازرسی و تفتیش امور حکومت سببین بولڈک مر بوط ولایت قندھار

بوسیلہ کمیسیون الف گروپ سوم تحت ریاست بناغلی صالح محمد رئیس

گروپ سوم .

۱۴- بازرسی و تفتیش امور حکومت محلی ارزغنداب مر بوط ولایت قندھار

بوسیلہ کمیسیون الف گروپ سوم تحت ریاست بناغلی صالح محمد رئیس

گروپ سوم .

۱۵- تفتیش و بازرسی امور حکومت محلی چهاردهمی بوسیله کمیسیون ب گروپ اول تحت ریاست بناغلی حشمت الله رئیس کمیسیون ب ، گروپ اول .

۱۶- تفتیش و بازرسی امور شعبه جزاء ، شعبه احصائیه ، محکمه ابتدائیه مرکز حکومت اعلی غزنی بوسیله کمیسیون الف گروپ دوم تحت ریاست بناغلی غلام دستگیر رئیس گروپ دوم .

۱۷- تفتیش و بازرسی امور حکومت محلی خان آباد ولایت فطهن بوسیله کمیسیون الف گروپ چهارم تحت ریاست بناغلی عبد الغفار رئیس گروپ چهارم .

۱۸- مواضیکه تحت تفتیش قرار گرفته و اوراق تفتیش و نتایج آن بریاست تفتیش اداری وارد شده و پامسلسل مواصلت می نماید .

۱۸- تفتیش و بازرسی امور مدیریت ماورین وزارت داخله بوسیله کمیسیون الف گروپ اول تحت ریاست بناغلی عبد الله غفار شاد رئیس گروپ اول .

۱۹- تفتیش و بازرسی امور حکومتی میدان مر بو طولایت کابل بوسیله کمیسیون ب گروپ اول تحت ریاست بناغلی حشمت الله رئیس کمیسیون ب گروپ اول .

۲۰- تفتیش و بازرسی امور مدیریت عمومی تفتیش وزارت داخله بوسیله کمیسیون ب گروپ اول تحت ریاست بناغلی محمد زمان کریم زاده رئیس کمیسیون ب گروپ اول .

۲۱- تفتیش و بازرسی امور مدیریت محاکمات وزارت داخله بوسیله کمیسیون ب گروپ اول تحت ریاست بناغلی محمد امان کریم زاده .

۲۲- تفتیش و بازرسی امور نسبی محمدابوب حاکم سابق خان آبادکه بمراضیک تعداد اهالی در ریاست تفتیش اداری رسیده کی بعمل آمده

- تحقیق و ا کمال دوسیه به هیأت تفتیش اداری صدارت کہ با امور ولایت قطن موظف است محول کشته است :
- ۲۳- کمیسیون الف گروپ چهارم تحت ریاست بناغلی عبد الغفار رئیس گروپ چهارم جهة تفتیش و بازرسی امور شعبه جزاء ، احصائیه ، محکمه ابتدائیه مرکز حکومت اعلیٰ میمنه و تفتیش حکومت محلی اندخوی و حکومت محلی پشتون کوت مربوط حکومت اعلیٰ میمنه اعزام شده اند کہ امور بعضی دوائر و حکومتی‌ها را تفتیش کرده اند .
- ۲۴- کمیسیون الف گروپ چهارم تحت ریاست بناغلی عبد الغفار رئیس گروپ چهارم جهة تفتیش و بازرسی امور شعبه جزاء ، احصائیه ، محکمه ابتدائیه مرکز ولایت مزار شریف و تفتیش امور حکومت محلی آفچه و تفتیش امور حکومت محلی سرپل اعزام شده است کہ کارشان دوام دارد .
- ۲۵- تفتیش و بازرسی حکومت محلی غور بند مربوط حکومت اعلیٰ پروان بوسیله کمیسیون الف گروپ دوم تحت ریاست بناغلی غلام دستگیر رئیس گروپ دوم .
- ۲۶- تفتیش و بازرسی امور شعبه جزاء محکمه ابتدائیه ، مغارف ، احصائیه حکومت کلان کاپیسا مربوط حکومت اعلیٰ پروان بوسیله کمیسیون الف گروپ دوم تحت ریاست بناغلی غلام دستگیر رئیس گروپ دوم .
- ۲۷- تفتیش و بازرسی امور شعبه حقوق ، شعبه جزاء ، محکمه ابتدائیه حکومت اعلیٰ پروان بوسیله کمیسیون الف گروپ دوم تحت ریاست بناغلی غلام دستگیر رئیس گروپ دوم .
- ۲۸- تفتیش و بازرسی امور اداری شازوالی کابل بوسیله کمیسیون الف گروپ سوم تحت ریاست بناغلی صالح محمد رئیس گروپ سوم .
- و - اجرا آتی کہ از مرکز ریاست تفتیش اداری مستقیماً به سلسله مدیریت اداری صورت گرفته است :
- ۲۹- انجام کار تحقیق شرکت برق تحت ریاست بناغلی یابند محمد رئیس عمومی تفتیش اداری .

۳۰- انجام کار تفتیش امور اکمالات، مربوط بوزارت دفاع ملی و ریاست تهیه وزارت مالیه که ښاغلی پاینده محمد رئیس عمومی تفتیش اداری در آن عضویت داشته است .

۳۱- تحقیق مطالی اوراق دوسیه نسبتی عبدالوهاب، مستوفی سابق ولایت کابل. از ولایت کابل به وزارت مالیه بوسیله ښاغلی پاینده محمد رئیس تفتیش اداری .

۳۲- واری ښاغلی رئیس تفتیش اداری ، با هیأت مقررہ در مسأله « قوماندان امنیه حکومت کلان کاپیسا و ... نام ، پسر محمد عمر حاکم کاپیسا .

۳۳- موضوع زمین ها و آسیاب و اقع بدکک و او نیاز که بین يك قسمت از اهالی آن جا متنازع فیه بوده وار مجلس عالی وزراء بقرض رسیدگی بر ریاست تفتیش اداری محول شده و تحت تحقیق است .

۳۴- انجام کار تفتیش و تحقیق دوسیه نسبتی حاجی شیر محمد، موند باقل دشت ارچی و ښاغلی غلام قادر حاکم کلان نالقان تحت ریاست ښاغلی عبداللہ غفار شاد، رئیس گروپ اول .

۳۵- اشتراک اغلی محمد یوسف « وحدت » مدیر اداری تفتیش به کمیسیون املاکی وزارت مالیه در موضوع املاک دشت ارچی کار کرد کسی محمد عثمان مامور املاک مربوط بجزریان کار حکومت کلان نالقان و دارا لکوهکی ولایت فطهن .

۳۶- اشتراک ښاغلی عبداللہ غفار شاد ، رئیس گروپ اول هیأت مقررہ ریاست انحصارات دولتی در قسمت چک های ساختگی .

۳۷- اشتراک ښاغلی میرغیاث الدین عضو تفتیش در کمیسیون منتخبه قومانده عمومی ژاندارم و پولیس وزارت داخله در قسمت اراضی در لرگین دایزنگی متنازع فیه بین دو دسته از اهالی آنجا .

- ۳۸- اشتراك بناغلی حضرت العین در هیات منتخبه مدیریت محاسبه صدارت عظمی، نسبت سوابق و اسناد میرزا نیاز محمد.
- ۳۹- دوسبه موضوع چوب‌های ارچه خریداری کمپنی مورسین که بغرض تدقیق بریاست نفتیش اداری راجع گشته است.
- ۴۰- موضوع پیرسنگه و شنکرداس هندو که فیصله آخرین ازر ریاست نفتیش اداری صورت گرفته و موضوع بغرض تحصیل پول بولایت کابل راجع شده است.
- ۴۱- تحقیق در اطراف عرض یکمده اهالی ارزگان که در ریاست نفتیش اداری صورت گرفته است.

امور ریاست المپیک افغانستان

ریاست المپیک افغانی طبق سالهای گذشته تا اندازه که درخور اقتدارش بود به امور ورزش و تقویة ورزشکاران کسبی و شوفی مملکت کوشیده است.

چون اساس وظائف المپیک ها که در دیگر ممالک دنیا یگانه مقام آمره ورزشی ممالک محسوب می‌شوند، تربیه و آمادگی تیم‌ها و جوانان است بغرض اشتراك در مسابقات المپیک بین‌المللی که بعد از هر چهار سال در مرکز یکی از ممالک صورت می‌گیرد. چنانچه بتاريخ ۲۰ نومبر ۱۹۵۶ هیسوی در شهر ملبورن اوسترالیا بریاست هلیا حضرت ملکه بر تانیا نیز مسابقات دائر خواهد شد.

بعد از اینکه دعوتنامه رسمی از ریاست المپیک اوسترالیا بنام ریاست المپیک افغانستان رسید موضوع اشتراك افغانستان را در مسابقات بین‌المللی ملبورن از اثر مقامات صالحه منظوری حاصل نمود که از اشتراك يك تیم ملی فوتبال و يك تیم ملی هاکی در مسابقات بین‌المللی ملبورن به المپیک اوسترالیا خبر داده شده است. دعوتنامه های متعددی از ممالک ذیل

برای اشتراك ورزشكاران افغانی امسال رسیده كه ورزشكاران افغانستان را دعوت كرده بودند و از طرف رياست المپيك از اشتراك تیمهای افغانی بنا بر معا ذیر رسماً از مالك ذیل هذر خواسته شده :

مسابقه فوتبال
افغانستان
و اتحاد
جمهوری
شوروی در
مسكوا سال
۱۳۳۴

۱- دعوتنامه رسمی ریاست المپیک یولیند از نفری انلتیک افغانستان.
۲- دعوتنامه رسمی مسابقات اسب دوانی بین المللی ذخیره اسپ از طرف مؤسسه المپیک ستوکهولم به المپیک افغانی .
۳- دعوتنامه رسمی نشان زدن تفنگک و تفنگچه بین المللی از نشلن چی های عسکری و ملکی افغانستان .

۴- دعوتنامه رسمی مملکت ایتالیا از ورزشکاران کابل برای مسابقات بین المللی سیورت های زمستانی .

در سال ۱۳۳۴ ریاست المپیک افغانی همیشه با ۸۶- ریاست المپیک مالک در تماس بوده ریاست المپیک ۸۶- مملکت را برسمیت شناخته است همچنین ریاست المپیک امسال با ۲۳ فیدراسیون بین المللی داخل مکتبه بوده و قوانین و مقررات انواع ورزش های بین المللی را از آنها خواسته

و نزد خود موجودند از در که در صورت نشر يك مجله ورزشی البته همه قوانین و دستورات به فرض مزید معلومات جوایز نان مملکت اشاهه خواهد یافت همچنين در سال ۱۳۲۴ دو کمیته رسمی المپیک که آنها از طرف تمام دنیا بر سمیت شناخته شده با المپیک افغانی داخل مکاتبه می باشند ریاست المپیک افغانی هم آنها را بر سمیت شناخته. ۱- فیدراسیون بین المللی طر و ورزشی در ایطالیا. ۲- فیدراسیون بین المللی ورزشکاران کهنکها در بلژیک. در اثر دهوتنامه رسمی ریاست المپیک بین المللی فرانسه که از همه رؤسای المپیک دنیا به ۱۴ ماه جون پاریس دائر شد و مجلس مذکور عبارت از ۱۴۸ عضو بود از طرف افغانستان در مجلس بین المللی مذکور بنا غلی رئیس المپیک محمد فاروق سراج بحیث عضو اول و بنا غلی عبدالشکور ولی رئیس طلاب افغانی در پاریس بحیث عضو دوم در کنفرانس بین المللی سیورتی پاریس شرکت نمودند.

در سال ۳۴ سال هاجه گذشته، از طرف ریاست المپیک افغانی يك تیم فقیال منتخبه هند و يك تیم هاکی منتخبه و يك دسته بینگک پونگک بازان

مسابقه والیبال

تیم کابل و

سفارت شوروی

در جشن استقلال

سال ۱۳۳۲

د افغانستان کالنی

از مملکت دوست مهندوستان بهر ض اشترک در مسابقات ورزشی جشن استقلال وطن دعوت شده بود که ترتیب دعوتها و مصارف بود و باش و مسابقات آنها با تیم های داخلی وهم ترتیب مسابقات تیم منتخبه و الیبال اعضای سفارت کیرای اتحاد جماهیر شوروی و دیگر روسها با تیم های داخلی و مسابقات سافتبال و باسکتبال با امریکائی های مقیم کابل و نمایش مسلسل پهلوانی باستانی بین پهلوانان معروف کابل و عموم نمایش های ایام فرخنده جشن استقلال افغانی و جشن نیندوستان بدوش ریاست المپیک بود که از حسن انتظام و ترتیب مکمل آن میکاتیبی مینی بر تشکر و امتنان از طرف ریاست تیاروالی کابل و ریاست مستقل قبا بل اسمی ریاست المپیک مغا بره شده .

قرار سال گنده شته بتاریخ ۲۲ میزان روز جشن تولدی اعلیحضرت شمایونی مسابقه بزرگ قهرمانی بزکشی که هر ساله بین دو تیم فطین و مزار شریف می بود امسال تیم بزکشی حکومتی اعلی میمنه هم از طرف ریاست المپیک دعوت شد که جملتاً سه تیم بزکشی عبارت از شصت و پنج نفر

مسابقه
بزکشی
سال
۱۳۳۴

سوازان دعوت شد بند کہ ترتیب جای بود و باش و خورا کہ انسانی و حیوانی و جای رہا یش آنہارا ریاست المیک بہ کمک ریاست لوازم وزارت دفاع ملی گرفتہ شد و مسابقہ بزرگی بحضور اعلیٰ حضرت معظم و اعضای کما بینہ و کور د بیلو ما تبک و غیرہ و عامہ مردم در میدان بگرامی انجام شد در نتیجہ برای بار دوم تیم ہزار شریف (توغ) قہرمانی بزرگشی را از حضور اعلیٰ حضرت ہما یونی دریافت نمود .

ترتیب مسابقات پہلوانی و بزرگشی ہفتہ مخصوص سرہ میاشت و مسابقہ بزرگشی کہ در اثر تشریف آوری شاغلی (اونو) صدر اعظم بر ما صورت گرفت و مورد پسند عموم واقع گردید .

ترتیب نمایش بزرگک آتن ملی و مسابقہ مہیج بزرگشی کہ بما فوس سال ۱۳۳۴ بہ تقریب ورود مارشال بولگانین و خروسچف لیدران جماہیر اتحاد شوروی صورت گرفت و مورد پسند مہمانان ما واقع شد و از طرف مارشال بولگانین در اثر حسن انتظام مسابقہ و نمایشہای مذکور یک جمعہ میناتور کار قدیم شوروی کہ تصویر قہرمان تاریخی تیر انداز روسیہا در آن رسم شدہ بریاست المیک ہدیہ دادہ شد و در نتیجہ مسابقہ تیم قطفن بر تیم مزار غالب بر آمد و کپ بزرگک نقرہ ئی کہ از طرف ریاست المیک تہیہ شدہ بود از طرف مارشال بولگانین بہ پہلوان ہما لخالق افغان چاپ انداز قطفنی دادہ شد .

ترتیب نمایش دلچسپ وزنہ برداری (پول اند رسن) امریکائی قوی ترین مرد دنیا و پنج نفر دیگر وزن بردارانی بین المللی امریکائی بصورت رایگان درغازی ستدیوم برای اہالی کابل نمایش دادہ شد . دعوت ہای لازمہ تیم وزنہ برداری امریکا کہ مہمان ریاست المیک افغانی بودند و یادگار ہائیکہ از طرف ریاست المیک بہ وزنہ برداران امریکائی اعطا شد و با تشکر و خوشی پذیرفتند .

در سال گذشتہ (۱۳۳۳) از دعوت ریاست المیک اتحاد شوروی کہ یک تیم فوتبال افغانستان را برای مسابقات دعوت نمودہ بودند، معذرت خواستہ

شده بود و احساس دوباره به هومان ریاست المپیک مکتهوبی از شعبه فوتبال اتحاد شوروی رسید. یک تیم فوتبال تحت اثر بناغلو رئیس پوهنتون و رئیس المپیک بنام تیم کابل بفرض اجرای مسابقات دوستانه به دولت اتحاد جماهیر شوروی به اول میزان سفر نمودند و پس از اجرای مسابقات و وضع بسیار دوستانه که از ورزشکاران شوروی دیده شد بتاريخ ۲۱ میزان سال مذکور هیأت سیورت مین ها واپس بکابل مراجعت نمود.

امسال در مجلس بین المللی که حکم های بین المللی انتخاب میشود بناغلی محمد فاروق سراج رئیس المپیک افغانی از طرف مجلس مذکور بهیث حکم بین المللی فوتبال دنیا به اکثریت تمامه، تمام اعضاء مجلس بزرگ بین المللی شناخته شد و ۱۸۶ المپیک دنیا نامبره را رسماً حکم بین المللی شناختند و این دومین بار است که یک نفر افغان بهیث حکم بین المللی مسابقات رسماً از طرف تمام ملل منتخب می شود.

مدیریت ارتباط امداد تخنیکي ملل متحد

و اداره همکاری بین المللی اضلاع متحده امریکاء این مدیریت ابتداء بوزارت اقتصاد ملی مربوط ولی به نسبت وسعت امور و بسط علاق آن با دوائر مختلفه مملکتی، لازم دیده شد که بمقام صدارت عظمی مربوط گردد، لهذا در سال ۱۳۳۳ تحت اثر بناغلی فیض محمد متخصص اقتصاد در صدارت عظمی تمرکز گرفت. در اوائل سال ۱۳۳۴ تدویر این اداره به بناغلی فقیر نبی الفی متخصص حقوق و تفویض گردید.

لا یحده وظایف مدیریت ارتباط امداد تخنیکي ملل متحد و ایالات متحده امریکاء قرار آتی است:

(۱) فراهم نمودن تسهیل روابط بین دوائر حکومتی و هیأت امداد تخنیکي یو-ان و نقطه ۴ ایالات متحده امریکاء.

- (۲) رفع نمودن اشکایات هردو هیأت مذکور و دوا ویز افغانی در مواجهه فرار دادها و پروژہ های مصوبہ کہ وقتاً فوقتاً بوقوع پیوستہ وغیرہ مشکلا تیکہ در راه پیشبرد کار آنها باید میگردد .
- (۳) حصول ارقام و اطلاعات مربوط بہ بلان و پروژہ ها وغیرہ تجا و بزیکہ راجع بہ آن بین هردو هیأت متذکرہ فوق و دوا ویز افغانی موافقہ بعمل آمده و تہیہ احصائیہ های منظم بقرض اطلاع صدراعظم .
- (۴) حصول فہرست احتیاج دوا ویز دولتی و مؤسسات خصوصی کہ پس از موافقہ صدراعظم بہ ہیأت های امداد تخنیککی یو-ان-ویو-اس تفویض خواهد کردید .
- (۵) حصول نقل راپورت ہا و پروژہ ها با ترجمہ آن کہ از طرف متخصصین هردو ہیأت بدوا ویز افغانی سیردہ میشوند و پس از تحقیق اجراءات دوا ویز مربوطہ زاپور راجع بہ چگونگی چنین پروژہ ها تہیہ و حضور صدراعظم جهت اجتناباً تقدیم خواهد کردید .
- (۶) متخصصین کہ از طرف ہیأت امداد تخنیککی بہ افغانستان فرستادہ میشوند بہ ادا رات مربوطہ معرفی و از اجراءات و قضا لیتہای متخصصین مذکور مراقبت بعمل خواهد آمد .
- (۷) وقتاً فوقتاً راجع بہ حاضری و مصروفیت متخصصین امداد تخنیککی از دوا ویز مربوطہ معلومات خواستہ شدہ و در صورت عدم پابندی ایشان در وظیفہ، کیفیت بہ ادارہ های مرکزی آنها و ہم بہ خودشان ابلاغ و ہلت آن استفسار خواهد کردید .
- (۸) واریسی و مزایفیت اموال حکومتی از قبیل موٹر - فرنیچر وغیرہ کہ بقرض پیشرفت کار متخصصین بلایول افغانی خریداری گردیدہ است .
- (۹) تخصیصیہ های مصارف اعضای ہیأت امداد تخنیککی یو-ان-بروفق موافقہ های تحریری بین دولت و رئیس ہیأت امداد تخنیککی بحساب ہیأت در بانک انتقال دادہ خواهد شد .

۱۰. داشتن اطلاعات مکمل راجع به مستخدمین افغانی که باهیات یوان و یواس کارمی نمایند، خواه مستخدمین مذکور از بست بودجه افغانی معاش اخذ نمایند و خواه از بودجه های مربوط هودو هیات .
 این اداره باملحوظ رعایت و تطبیق وظائف معینه فوق و اجرای امور مراسلات یومی و بازرسی در امور جاریه پروژهها و اخذ و اعطای مشاوره از متخصصین و اشخاص مربوط، و ارسای با وضع اداری مؤسسات تخنیککی یو - ان و یواس، تنظیم و ترتیب پروگرامهای شعبانیکه استمداد تخنیککی نموده اند - و تعیین نوع متخصصین و و ارسای بسوا بقی شان و غیره تسهیلات لازمه به دواتر ذیملافه، عقدقرار داد مبلغ دو نیم ملیون دالر با اداره همکاری بین المللی ایالات متحده امریکا را نیز انجام داده که از طرف افغانستان والا حضرت سردار محمد نعیم وزیر امور خارجه و بناغلی فقیر نبی الفی مدیر ارتباطاتمداد تخنیککی و از طرف حکومت ایالات متحده امریکا جلالتماب انکس وارد سفیر کبیر امریکا مقیم کابل و مستر زا برت سنایدر مدیر اداره همکاری بین المللی موافقه مذکور را امضاء نمودند که مبلغ متذکره برای سال (۱۹۵۰) بالای پروژه های ذیل به مصرف میرسد :

- (۱) پروژه انکشاف دهات
- (۲) » انکشاف زراعتی وادی هلمند
- (۳) » کشیدن کانال دروادی هلمند
- (۴) » انکشاف زراعتی عمومی مملکت
- (۵) » تجسسات آب سطح زمین وادی هلمند
- (۶) » منابع معدنی و حاصلات زغال سنگی
- (۷) » صحت عامه دروادی هلمند
- (۸) » مکتب تخنیکک تا نوی
- (۹) » » زراعت

۱۰) پروژه دارالمعلمین

۱۱) د فا کولتہ زراعت

۱۲) د تعلیمی وادی ہلمند

۱۳) د ادارہ عامہ وادی ہلمند

۱۴) د انکشاف فرا وادی ہلمند

ہمچنین سنجش و تعیین پروگرام امداد تخنیکي که از طرف اداره امداد تخنیکي ملل متحد صورت میگيرد - و اندازه قيمت آن امداد برای سال ۱۹۵۶ يك مليون و نود و هشت هزار دالر بوده که شقوق مختلفه مصارف - زراعت، صحت، صنایع و معادن - مایه - فوائده عامه - مطبوعات - مخبرات وغيره مستفيد ميشوند، ذریعہ این مدیریت بعمل آمده .
برای خرید معلومات، پروگرامهای عملیاتی امدادی تخنیکي ملل متحد و اداره همکاری بین المللی ایالات متحده امریکا که در افغانستان بعمل آمده، بطور اختصار ذیلآً تقدیم میشود :

الف، اداره همکاری تخنیکي بین المللی ایالات متحده امریکا از سال ۱۹۵۱ در افغانستان آغاز بکار نموده - و در پروژه های مختلفه مملکت بامشورہ دوائر ذی علاقه شروع به عملیات نموده اند. هیأت موصوف در افغانستان طبق موافقه منعقدہ مصارف اداری بمتخصصین - حمل و نقل اجناس، و متخصصین کرایہ منازلشان و امثال آنرا خودشان تهیه و البته در پروژه های که اجراءات میدارند معاوین و همکاران افغانی داشته و بنسبت عمدہ مصارف عملی پروژه های مزبور بخدمت خود افغانستان و معاوینت های تخنیکي از قبیل متخصصین و مشاورین و بعضی ملزمه و ادوات از طرف آنها تهیه میگردد .
در پروژه هاییکه تا حال بفاغانستان همکاری نموده اند قوار آتی خلاصه میشود :-

همکاری تخنیکي با پروژه های وادی هلمند :-

همکاری اداره همکاری بین المللی اضلاع متحده امریکا در وادی هلمند

عبارت است از تنظیم و تحفظ سیستم آبیاری انکشاف زراعتی با شتمال انجنیری
 زراعت جنگلات، تربیه حیوانات نباتات، کشاورزی، معادن فطرت خاک زراعتی،
 انکشاف دهات، حفظ الصحه عامه و اداره عامه.

- قسمت هائیکه زیاد تر ذریعه ایشان انکشاف نموده عبارت است از:
- (۱) تجمع نمونه ها و اندیکیت های هایدرو لوجیک که به منظور تنظیم جریان آب از سر بندها ضروری میباشد.
 - (۲) نگهداری نهرها و جویبارها.
 - (۳) فارمول گذاری و اجرای یک پروگرام زراعتی برای وادی هلمند.
 - (۴) تاسیس مؤسسات فایز مهیای نباتات - جنگلات - و پروگرام صحیه - و معارف.

(۵) تاسیس تشکیلات وادی هلمند با اساسات صحی و تنظیمی و امثال آن.
 قیمت همکاری تخنیکي که قبل از ۱۹۵۶ درین وادی بعمل آورده اند،
 ۱۸۳۹۰۰۰ (دالر) بوده

و در سال ۱۹۵۶ (۶۱۴۰۰۰ دالر) و تعداد
 متخصصینیکه درین محل کار کرده و می نمایند ۲۶ نفر میباشد.

همکاری تخنیکي با وزارت معادن و صنایع :

همکاری تخنیکي با معدن ذغال سنگ ایشسته و کرکر از ۱۹۵۲ شروع گردیده
 و بر علاوه در طرح بلا نهایی معدنی و استعمال حاصلات معدنی - محافظه معادن
 امتناع آتش و کنترول آن صورت گرفته - و همچنین در شق سمیت سازی
 و تولید آن با اعداد تخنیکي بعمل آورده اند - و هلهذا تقیاس را پور مفصل بنام
 (سروی زمینه صنایع - حمل و نقل و ذخائر برق در افغانستان) که را پور
 بس مقید است بوزارت صنایع و معادن از طرف متخصصین مؤظفه اداره همکاری
 بین المللی تحریر و برای استفاده آن وزارت تقدیم گردیده .

قیمت همکاری تخنیکي با وزارت موصوف قبل از ۱۹۵۶ (۲۷۰۰۰۰) دالر

و در سال ۱۹۵۶ (۹۳۰۰۰) »

و تعداد اشخاصیکه درین زمینه خدمت نموده اند ۴ نفر می باشد.

همکاری تخنیکي باوزارت صحیہ :

دارۃ همکاری بین المللی محض دروادی ہلندہ فرض آمادہ ساختن صحت عامہ و تسہیلات - قضا الصحتہ مجبلی و تنظیمات مجلی - وضع پروگرام تربیہ صحت عامہ توسط تلمیم و تدریس و امتثال آن همکاری تخنیکي را با وزارت صحیہ اجراء و مبلغی کہ درین زمینہ تا حال بمصرف رسانیدہ (۱۹۲۰۰) دالر بودہ و بکنفر داکتر مصروف این نوع خدمت در آنجا می باشد .

همکاری تخنیکي باوزارت فواید عامہ :

در ۱۹۵۴ رایوری مفصلی نسبت کشودن موسسہ ترمیم سرکها در افغانستان ذریعہ یک نفر مشاور سرک سازی ادارۃ همکاری بین المللی بہ وزارت موصوف سیردادہ شدہ .

در سال ۱۹۵۶ ادارۃ موضوعہ شدہ مقر انجمن سرک سازی ویل سازی را بدسترس وزارت فواید عامہ میگنجدارد. قیمت همکاری تخنیکي باوزارت فواید عامہ قبل از ۱۹۵۶ مبلغ (۶۵۰۰۰ دالر) و برای سال ۱۹۵۶ - سه نفر منخصص در خواست گردیدہ .

همکاری تخنیکي باوزارت معارف :

همکاری ادارۃ بین المللی ایالات متحدہ امریکا در توسعه و پیشرفت مکاتب ابتدائی - مکاتب صنایع - میخانیکي دارالمعلمین و رہنمائی ها و یوہنتون کابل، همکاری ذیل را اجراء نموده اند -

(۱) همکاری فنی باوزارت معارف در قسمت پروگرامهای دہات افغانستان کہ پروگرامهای آن توسط وزارت معارف ترتیب گردیدہ است .

(۲) در تربیہ معلمین وجوانانهای مکاتب ابتدائی و ثانوی مکاتب حرفوی مخصوصاً تخنیک وزارت بذل مساعی نموده اند .

(۳) تربیہ معامین در ۱۹۵۴ تحت یک افراز داد بین مکتب دارالمعلمین و دارالعلوم کولمبیا تاسیس و اجرای امور توسط وزارت معارف بمعاونت

یونسکو - دارالمعلمین و یوهنتون کولمیا صورت گرفته و همکاری مؤثری را انجام و یک موسسه عرفانی تحت سه هدف: (۱) تتبع عرفانی برای پلان- گذاری (۲) تولید مواد تدریسی که برای ترویج پروگرام جدید لازم است (۳) تشکیل پروگرامهای تخصصی به تدارک و مرام مفتشین و معلمین عرفانی که داخل خدمت انده تاسیس گردیده.

(۴) و ارسای تیم مذکور با معلمین و اداره کنندگان، مکاتبات تجربی بوی مکتب تخنیک ثانوی و دارالمعلمین که تعداد شان (۱۲۶) نفر میباشد.

(۵) در نظر است چینیکه تربیه معلمین به سویه دارالمعلوم ارتقا جوید. یک یوهنتنی بنام تعلیم و تربیه به یوهنتون کابل ایژاد و لسان انگلیسی که جنبه مهم را دارد در پروگرام مذکور در جنوری ۱۹۵۶ برام سه مقصد: (اول) حصول اشخاص کافی در افغانستان برای تدریس انگلیسی (دوم) جریان تدریس به زبان انگلیسی (سوم) تهیه مواد ضروری تدریس لسان انگلیسی در معرض اجراء قرار خواهد گرفت.

(۶) کورسهای اساسات زراعت و باغداری مکتب نیز به معلمین تعلیم گردیده. ب - زراعت و میخانیک:

(۱) امداد به تربیه حرفه زراعت و تربیه تخنیک در مکتب مذکور کافی بوده.

(۲) تهیه میخانیکها، برقیها، مساحها، معمارها و متخصصین همانا رادبو، مترولوژی، ترمیم موتورها و امثال آن در مکتب تخنیک ثانوی ذریعه متخصصین مذکور صورت میگیرد.

(۳) مکتب زراعت و میخانیک به اساس یک قرارداد با دارالمعلوم و میخانیک کسک میشود.

امور صدارت عظمی

مصرف همکاری باوزارت معارف قبل از ۱۹۵۶ مبلغ (۱۳۴۲۰۰۰۰ دالر)
و در سال ۱۹۵۶ * (۴۸۵۰۰۰۰ د)
و عده متخصمین پروژه ۴۱- نفر میباشد

همکاری امداد تخنیکي باوزارت اقتصاد ملی:

الف - انکشاف و زرفی دهات در زمینہ های معارف، زراعت، صنعت، صحت
عامه، و امور تعمیرات به بیمانه کوچکی در افغانستان - و این امر تحت
اداره وزارت اقتصاد ملی صورت میگردد، این امر از شبو کی آغاز یافته
و بطرف وادی لوگرد در انکشاف است. برای امسال مدنظر است تا به
تعداد ۷۵ فریه را تحت پروگرام عملی فراردهد.
خلص پروگرام آن عبارتست از اصلاح تدرینات زراعتی و طریقہ های
حفظا لصحة محیطی، و سایر توسعه معال های عرفی کور سہای اکابر
و طریقہ های تنمیه صنایع دستی کوچک منظور بهبود زراعت، صحت عامه،
معارف، و صنایع دستی وغیره. توقع میرود تا این جور فعالیت در سرتاسر
افغانستان پهن گردیده و حیات دهاتی ها نیز صورت تجدید را اختیار
نمایند.
بر علاوہ وادی لوگرد پروگرام انکشاف دهاتی در وادی هلمند ذریعہ
میات مذکور نیز عملی میگردد.

مصرف همکاری تخنیکي به پروژه انکشاف دهات قبل از ۱۹۵۶ مبلغ
۴۵۰۰۰۰ دالر

و در سال ۱۹۵۶ مبلغ ۴۳۰۰۰۰ د
و عده متخصمین پروژه مذکور ۸- نفر میباشد.

همکاری فنی باوزارت اقتصاد ملی:

از وزارت اقتصاد در شق تربیہ اداره عامه و مشاوره فنی مسائل اقتصادی
دو نفر متخصمین کار نموده و اندازه قیمت همکاری شان باوزارت موصوف
۴۰۰۰۰ دالر و عده متخصمین دو نفر بوده.

همکاری تخنیکي مؤسسه همکاری بین المللی اضلاع متحده امریکا
در سال جاری ۱۹۵۶ قرار آتی است :

- (۱) برای امور زراعتی افغانستان ۲۸۲۰۰۰ - دالر
- (۲) » » معادن و صنایع افغانستان ۱۲۳۰۰۰ - »
- (۳) » » تراپیوت » ۱۰۰۰۰۰ - »
- (۴) » » صحت عامه » ۳۹۰۰۰ - »
- (۵) » » معارف » ۱۱۴۳۰۰۰ - »
- (۶) » » اداره عامه » ۱۵۷۰۰۰۰ - »
- (۷) » » انکشاف دهات » ۳۵۰۰۰ - »
- (۸) » » امداد تخنیکي ۵۰۰۰۰۰ - »
- مجوه ۵ ۲۵۰۰۰۰۰ - »

ب - افغانستان در سال ۱۹۴۶ عضو ملل متحد گردیده - مؤسسه ملل متحد طبق یالسی امداد تخنیکي خویش با افغانستان امداد تخنیکي مینماید .
این امداد مذکور از طرف خود اداره امداد تخنیکي ملل متحد و سازمان های اختصاصی آن از قبیل مؤسسه صهی جهانی به مؤسسه خورا که وزارت ، مؤسسه تربیه علمی ، و فرهنگي ملل متحد ، صندوق بین المللی کمک به اطفال ، مؤسسه بین المللی کار ، مؤسسه هوا نور دی مللکی بین المللی ، سازمان مترو لوژی دنیا - اتحاد بین المللی مخابرات میباشد و اعضایی که فعلاً به شعبات متذکره مصروف فعالیت اند عبارت از (۵۰) نفر ذکور و اناث بوده و اغلباً برای سال ۱۳۳۵ امداد متخصصین به (۸۴) نفر بالغ خواهد گردید که به شعبات مختلفه مملکت تحت اثر یک نفر رئیس عمومی ابقای و وظیفه میدارند . رئیس مذکور یناغلی دانیل - که هایکن سن که از جمهیر متحده امریکا بوده بعجت رئیس هیأت در افغانستان انتخاب شده است که رئیس مذکور به توسط یک ستاف که مشتمل بر یک معاون رئیس یناغلی آرتر گرین و وود از کانادا و دو سکرتری از جانب (تی . ای . بی) میباشد تقویه شده که اینها راجع به پیشرفت پروگرام در مملکت بطور

عمومی به هیأت های اختصاصی سپیم و اجرای فعالیت مینمایند و هم رئیس هیأت مسؤول فرار داده شده تادر تدوین پروگرام عمومی مملکتی جهت استمداد تخنیککی با حکومت افغانستان - معاونت کند .

از طرف اداره امداد تخنیککی ملل متحد در پنج سال اخیر برای افغانستان یکتمداد متخصصین در ساحه های ذیل تهیه شده است : در امور اقتصادی و بانکداری ، احصائیه ، مغا برات ، انکشاف منابع قیل ، آبهای زیر زمینی ، توپوگرافی ، توسعه صنایع امنیت و پولیس ، امور اداری و مالی ، سرک سازی و نیز در سال ۱۹۵۵ مساعی اداره تخنیککی ملل متحد در ساحه های ذیل متمرکز بوده که آن عبارت از سروی ژو لوژی ، پروژہ انکشاف دهکده ، امور اقتصادی ، احصائیه سکالر شپ و فیلوشپ میباشد . که سروی ژو لوژی افغانستان توسط دو نفر متخصص آغاز گردیده و یک نقشه ژو لوژی ترتیب میشود که در آن محل ذخائر مواد معدنی نشان داده خواهد شد و مقصد پروژہ انکشاف دهکده آن ، معاونت است بدو فین و مردم دهات از ناحیه حفظ المصه ، معارف ، و توسعه امور زراعتی و غیره که اداره امداد تخنیککی ملل متحد یک نفر مشاور را در شق انکشاف دهات بدسترس گذاشته است و امور اقتصادی آن کمک بدو اثر مختلفه حکومت جهت ترتیب یک پلان توسعه اقتصادی میباشد که فعلا یک نفر مشاور اقتصادی از طرف اداره امداد تخنیککی مصروف فعالیت میباشد و در شق احصائیه اداره امداد تخنیککی ملل متحد یک نفر متخصص احصائیه را بدسترس ما گذاشته است تا جهت توسعه سرویس های احصائیه وی افغانستان کمک نماید .

از طرف اداره تخنیککی ملل متحد برای تعمیم در شقوق مختلفه در خارج از راه پروگرام فیلوشپ و سکالر شپ تقریبا برای یک نفر معلم و مامور افغانی کمک اعطاء نموده که هدف اعطاء فیلوشپ و سکالر شپ آمده ساختن افغان است تا توأم با متخصصین هیأت یو نوپروگرام های انکشافی را پیش ببرند .

فعا لیت های موسسه صحتی جهان د یاد بلبو - اچ - او د افغانستان عبارت است از تقویه خدمات صحتی و نکهیا نی صحت مردم که اداره امداد تخنیکي پول مزید را بدسترس افغانستان میگذار د تا بالای پروژه ها نیکه در داخل پروگرام مشترک که حکومت و موسسه صحتی جهان میباشد مصرف برساند . و از (۱۰) شعبه معاوتی که عبارت از اداره صحت عامه ، پروژه کنترول ملاریا ، تولید واکسین و لابراتوار صحت عامه ، معاوت به فا کولته طبیی پوهنتون کابل ، تعلیم و تریبیته پرستارها و مکتب پرستارها درشق حفظ الصحة ، پروژه کنترول مرض سل و انجیبری صحت عامه ، صحت ما دران و اطفال و پروژه ترفی دهات درشوی کئی میباشد ، منشکل گردیده . اداره صحت عامه را بطه قریب بوزارت صحتی داشته و در مورد اداره صحت عامه و تنظیم معاوت های که از دیگر منابع بین المللی تهیه میگردد هدايات و توصیه های لازمه داده میشود .

کنترول ملاریا:

کنترول ملاریا درین اواخر از طرف یک متخصص موسسه صحتی جهان که برای مدت کمی استخدام شده بود فراهم گردیده . مجموع اشخا صیکه در مقابل مرض ملاریا محافظت گردیده اند تقریباً به یک و نیم ملیون نفر بالغ میگردد و نیز موسسه ملاریا در کابل که یک مرکز تریبوی رایور - نویسی مطالعات و پلان سازی میباشد عملیات آینده ضد مرض ملاریا را در افغانستان اداره خواهد کرد . در تولید واکسین و لابراتوار صحت عامه ، حکومت افغانستان با معاوت موسسه صحتی جهان و ونیسف و سایرط و تسهیلات موجوده واکسین سازی را دو باره تنظیم و اصلاح مینماید و هم موسسه صحتی جهان در ساحه تولید واکسین یک مکروب شناس را بحیث مشاور تخنیکي بدسترس حکومت گذاشته است . موسسه ونیسف مواد سامان عصری لازمه را تهیه و حکومت عمارات و نفری مؤظف را تدارک مینماید

ولایت اوتار مرکزی صحت عامہ مشتمل برنست های مکروب شناسی ، سیرم سازی ، تجزیہ خون و کیمیای حیاتی میباشد .

معاونت موسسہ صحتی جهان به فاکولتہ طبی ، یوہنتون کابل در شقوق انا تومی و فیز یولوجی بوده و پروفیسور های مربوط را تدارک نموده است و در آئندہ نیز تدارک خواهد نمود . در تعلیم و تربیہ پرستارهای مکتب - پرستاری بر اساسات عصری و طرز نازہ ترین تعلیم و تربیہ پرستاری مستند میباشد و در حال حاضر از طرف یکنفر پرستار موسسہ صحتی جهان در شق حفظ الصحہ مادر و طفل بمکتب مذکور کمک بعمل می آید . معاونت موسسہ صحتی جهان راجع بہ مکتب پرستارها و حفظ الصحہ معاونت خود را بر ای تعلیم یک نوع جدید کار کرد در افغانستان توسیع بخشیدہ است .

پروژہ مرض سل واقع چمن حضوری در ماہ اگست ۱۹۵۴ یک موسسہ مشترکہ بین حکومت افغانستان و موسسہ صحتی جهان افتتاح گردید کہ در آن جا یک نفر مشاور عالی رتبہ موسسہ صحتی جهان و یکنفر تخنیک دان لا بر اتوار و یکنفر تخنیک دان اکسریز و یک نفر پرستار صحت عامہ ایقایی وظیفہ میدارند . این موسسہ یک موسسہ ایست کہ بر سنبل طبی در آن بہ شقوق مختلفہ فعالیتہ ضد مرض سل تربیہ میشوند . موسسہ صحتی جهان در شق انجنیری صحت عامہ آنست تا در شق حفظ الصحہ محیطی بحکومت افغانستان معاونت برساند و یکنفر انجنیر صحت عامہ مربوط موسسہ صحتی جهان در شق مذکور با وزارت صحتیہ معاونت میکند و موظف است تا توسعه امور حفظ الصحہ دہانی را در نواحی پروژہ دہکدہ بہ نزدیکی کابل پیش ببرد و ہم برای یازدہ دہکدہ در اطراف کابل چاههای عصری با آب و بدررفت های بی خطر تهیه کند و با اصول متنا سب از انتقال امراضیکہ توسط پارادیتها بشمول مکسها انتشار می یابد جلو گیری نماید و نیز تقاضای اصلاح سیستم مہزن آب مرکزی و بهبودی حفظ الصحہ در شهرهای بورک از قبیل کابل ، قندھار و مزار شریف دلیلی است کہ دلچسپی مردم را بخود جلب کند . از طرف موسسہ

صحي جهان جهت صحت مادران واطفال وکنترول امراض زهروى تحت اداره وزارت صحتیه افغانستان در مورداهتمام ورسیدگی بهصحت زنان واطفال، ریا ست روزنقون را موظف ومامور ساخته است تا در توسعه شفاخانهز ایشکاه ومکتب فابلگی بکوشد ونیز در اواخر سال ۱۹۵۵ يك کلینیک امراض جلدی وزهروى بايك مرکز صحتی برای اهتمام اطفال سالم در قندهار افتتاح شده است وهم در سال ۱۹۵۴ يك تیمارگاه و يك مرکز صحتی برای حفظالصحة مادران اطفال ازطرف اعضای موسسه صحتی جهان درکابل افتتاح گردیده ونیز مجادله باامراض ولادی، تعمیر مجددشفاخانه مستورات با بیست بستر، تعلیم وتربیه مرنهای جوان در شق فابلگی آغاز شده ودر شفاخانه مستورات کابل ۴ نفر به شق فابلگی تربیه شده اند و صنف موجوده فابلگی دارای بازده نفر متعلمات میباشد وهمچنان در شفاخانه مستورات ۱۶ نفر پرستار تحت تعلیم وتربیه گرفته شده اند ودر سال ۱۹۵۶ يك صنف جدید برای تعلیم ۲۰ نفر پرستار مزید شروع خواهد شد وسروسهای جدید برای وضع بهبود اطفال جلال آباد وقندهار افتتاح خواهد شد. راجع به پروژه ترقی دهات در شیوکی پروگرام صحتی این پروژه از طرف وزارت صحتیه اداره میشود وپرسنل موسسه صحتی جهان درین پروژه معاوت میکنند وانجنینر حفظالصحة عامه مربوط موسسه صحتی جهان در ساحه یازده قریه بکیر وگرام وسیع رایش میبرد که در آن حفر چاهها وتعمیر بیت الخلاها وبدرفت ها شامل است وهم معاوت موسسه صحتی جهان با معلمین مزید که درین رشته کار میدارند زیاد بوده ومعاوت موسسه یونیسف نسبت به تهیه مواد ووسائل نقلیاتی پروگرام حفظالصحة دهات را خیلی بیش برده است. موسسه خورا که وزراعت یا (اف - ای - او) :

(اف، ای، او) متخصصین متعددی را گماشته تا دایر بر تنظیم يك پالیسی تدریجی انکشاف زراعتی در ساحه های متعدد معاوت بهم رسانند. از سال ۱۹۵۰ با اینطرف جمعا ۳۰ نفر متخصصین به افغانستان اعزام نموده وبازدید

های مشاورتی متعدده به توسط ما موربن دارای تخصص موسسه (اف، ای، او) مقیم روما ازین مملکت بعمل آمده است.

فعالیت های اعضای هیأت مز بوره درشقوق مختلفه از قبیل تربیه درخت- میوه دار، لبلبو، و آلات و افزار زراعتی، و بیطاری، و آفات نباتی و حشره شناسی، و بیله وری و گوسفند و پنبه میباشد. که در تربیه درخت میوه دار استحصال میوه هم به مقصد استهلاك داخلی و هم بفرض اصدار بعارض منظر مهم اقتصادی زراعتی مملکت را تشکیل میدهد چنانچه، یک نفر متخصص باغداری در سال ۱۹۵۵ در افغانستان وارد و به اصلاح تربیه نسیهال متمر و خشک کردن میوه و تربیه ما موربن افغانی با وزارت زراعت همکاری می نمایند و در زرع لبلبو و استحصال شکر در ولایت قطن در سال ۱۹۴۰ آغاز شد. در سال ۱۹۵۲ یک نفر متخصص لبلبو از طرف موسسه خورا که وزارت به دسترس گذاشته شد تا اصلاح زراعت لبلبو را توسعه بخشد در خصوص آلات و افزار زراعتی بکته داد زیادی از آلات کوچک دستی و افزار زراعتی مورد امتحان و نمایش از سال ۱۹۵۱ به این طرف در افغانستان از طرف متخصصین مربوط (اف، ای، او) قرار داده شده و هم امکانات بکار بردن تراکتور نیز تحت مطالعه گرفته شده چه در بعضی نواحی قابل تطبیق می باشد و راجع به بیطاری از سال ۱۹۵۰ به این طرف (اف، ای، او) کمک زیاد در ترفی و انکشاف سرویسهای بیطاری استحصال و اکسینها تشخیص و تدای امراض حیوانی و تربیه عمده جهت مجادله بر علیه امراض استهلانی مهم در اطراف، کمک بهمرسانیده است. در شق آفات نباتی و حشره شناسی کنترل آن از جانب متخصصین (اف، ای، او) خیلی مفید ثابت واقع شده در مقابل مرض قارچ نباتی گندم چنانچه موجب ضیاع مقدار معتنا بیی ازین غله، مهم میگردد تخمهای گندم خوب و مقاومت داری تورید و نفری تحت تربیه گرفته شده تا در محافظت نباتات فعالیت بدارند بیله وری و استحصال ابریشم از مدت ها در افغانستان معمول بود و (اف، ای، او) به مقصد ایزاد استحصال

آن ازراه اعطای مشوره متخصصين ، درسته اصول اصلاح شده کنکور کرم ابريشم و توريد واستحصال تخم بهترين و نوع خو بتر درخت توت ، معاونات بهم ميرساند. مراکز مخصوص تربيه کرم پيله تا سبس گرد يده واز آنجا جعبه های تخم پيله اصلاح شده به پيما نه وسيع به مالداران توزيع ميشود، هکذا تبليغات به تکثير نهال توت نتيجه خوب داده ودرسال ۱۹۵۴ يك ونم مليون اصله از اين قبيل بته های توت اصلاح شده در بين فلاحين توزيع گرديد. راجع به تربيه کورپسند و فره فل قيمت دار ترين رقم صادرات زراعتي افغانستان بشمار ميرود، لهنذا او ندرستري فره فل از آغاز فعا ليت (اف . ای . او) تحت توجه مخصوصی قرار گرفته و اصلاح پوست و طارز بهتر ساختن اداره رومه ها و غيره سفارشاتى صادر و به رفع مرض کرم جگر به استعمال کاپسول- های کابن تتراکلوريد درمه جا بهتر گردیده و (اف ، ای ، او) در سال ۱۹۵۱ يکنفر متخصص پنبه به افغانستان اعزام و مصروف فعا ليت گردیده کارش عبارت بود از توريد انواع بهتر پنبه، نمايش و آزمایش عمليات زراعتي پنبه به شکل بهتر و تربيه نفر مسلکی درين رشته.

مؤسسه تربیوی و علمي و فرهنگي ملل متحد و یونسکو:

این موسسه در سال ۱۹۴۹ در افغانستان آغاز، و سه نفر متخصص تعلیم و تربیه از افغانستان باز دید و رایور جامع بحکومت تقدیم نمود که رایور شان ساتر جنبه های سیستم تربیوی افغانی را احتوی میکرد. روی هم رفته در سال ۱۹۵۲ الی ۱۹۵۴ يك هیأت سه نفری جهت توسعه مکتب تخنیک عالی کمک بهمیرساند و مکتب مذکور در سال ۱۹۵۰ افتتاح گردید و در اخیر سال ۱۹۵۲ فارغ التحصیلان مکتب مذکور بکار افتاده و نیز يکنفر متخصص برای تعلیم و تربیه معلمین به افغانستان فرستاده شده و هم در سال ۱۹۵۴ يك هیأت متخصصین مربوطه دارا المعلمین از یو نپورستی کولمبیا تحت پروگرام اداره همکاری، بین المللی امریکا بکابل فرستاده شد تا کار متخصص یونسکو را توسعه بدهد و همچنان توريد صنایع دستی در موضوعات تعلیمی مهمترين

عایه متخصمین مربوط یونسکو را تشکیل داده است، بر علاوه متخصص امور صنایع کوچک زفانه و اقتصادیات خانگی، نیز بکابل وارد شده و به پروژه دهمکده و مکتب ثانوی مستورات و معاونت مینماید. یک متخصص تعلیم و تربیه اساسی به تعلیم و تربیه اساسی کلان سالها و امور بهبود اجتماعی اجرای فعالیت مینماید.

صندوق بین المللی کمک به اطفال (یونیسف):

یونیسف کمک بوزارت صحیه افغانستان نموده تا خدمات عمومی خویش را جهت اصلاح و توسعه بهبود مملکت پیش ببرد. مجموع معاونت های یونیسف به افغانستان از آغاز سال ۱۹۵۰ الی دسمبر ۱۹۵۵ بالغ به ۶۲۸۰۰۰۰ دالر میشود که از این جمله ۵۵۷۲۰۰ دالر برای مواد و سامان و ۷۱۰۰۰ دالر جهت کرایه حمل و نقل به مصرف رسیده است و یونیسف به کنترل ملاریا و کنترل حمای لکه دار و حفظ الصحه مادران، و حفظ الصحه اطفال و امراض زهروی - و لابراتوارها و تولید واکسین و حفظ الصحه محیطی معاونت میدارد، چنانچه تخصیصه میزان کنترل ملاریا ۱۹۱۹۰۰ دالر بود که از آن جمله یونیسف مقدار ۴۸۴۰۰۰ یوند یو در «دی دی تی» رطوبت پذیر فیصدی ۵۰۰ عدد آله دوپاش ۴۵۰ به به معه سامان فالتوی آن و ۱۲ - هراده موتر با سامان فالتو تهیه نموده است تا در پروگرام مجادله بر ضد ملاریا به حکومت معاونت نماید. جهت کنترل حمای لکه دار میزان تخصیصه آن ۲۵۳۰۰ دالر فرار داده شده که از آن جمله حکومت ۳۲۰۰ یوند یو در دی دی تی فنی صد فیصدی ۲۰۰۰۰ یوند دی دی تی ده فیصدی و یک هزار آله یو در پاش دریافت نموده است. علاوه ماشین های ثقیل برای میده کردن و مخلوط نمودن دی دی تی نیز تهیه شده است در سالهای ۱۹۵۴ و ۱۹۵۵ بصورت مجموع ۱۳۰۰۰۰ نفر از مرض حمای لکه دار در نواحییکه این مرض سرایت نموده بود، حمایت شده است. مجموع تخصیصه مادر مورد پروژه های حفظ الصحه مادر و طفل و امراض زهروی و لابراتوارها که تخصیصن داده شده عبارت از ۳۰۹۰۰۰ دالر بوده که منجمله یونیسف لوازم شفاخانه - سامان عصری - ادویه - مواد خوراکی

برای مریضان يك عدد موتر آمبولانس و دیگر و ترها به موسسه ذیل تهیه نموده است. به شفاخانه زایشگاه در قسمت اطفال به شفاخانه مستورات و چهار مرکز حمایت اطفال و مادران در کابل- مکتب فابلسکی و پرستاری و مراکز صحت عامه در قندهار و جلال آباد- کلینیک مادران و اطفال مربوط امراض زهروی و لابراتوارهای قندهار تا جلال آباد- و منار شریف معاونت ها بعمل آورده است. و هم ادویه زیادی به کلینیک های پروژه دهکده در شیوه کی و موسسه مرستون معاونت نموده است و بر علاوه یونیسف مواد ذیل را تهیه نموده است: (۴۲۸) تن شیر روی و (۴۲) تن شیر خالص - ۵۰ تن صابون و ۴۸۰۰۰۰۰ دانه ویتامین الف و دال و کاپسول- های جگر ماهی - هزارها نفر مادر و طفل هر روز از این کمک استفاده میکنند برای تولید واکسین تخصیص آن «۲۰۰۰ دلار» بود که از آن جمله سامان لابراتوار خریداری و ارسال شده است بدین وسیله حکومت میتواند موسسه واکسین سازی موجوده را اصلاح و احتیاجات پروگرام صحت عامه را بیک پیمانگی وسیع تری تکمیل کند. برای حفظ الصحة معیظی مجموع تخصیص ۱۱۰۰۰ دلار قرار داده شده که از آن سامان برمه کاری چاهها و ترها- سمیت فل و غیره خریداری شده است باین وسیله حکومت میتواند برای بازده قریه پروژه دهکده ۳۰ عدد بمب و تقریباً ۱۰۰۰ - تشناب تهیه نماید.

موسسه هوا نوردی ملکی بین المللی:

در افغانستان فعالیت های زیادی نموده و هیأت دایکاو در افغانستان در راه تطمین حفاظت فضائی با مدیریت عمومی هوا نوردی ملکی معاونت میکنند و نمونه های آن عبارت از تربیه نفرو شبکه مخابراتی بیوسی و میدان هوا نوردی بین المللی و فیلوشپ میباشد چنانچه شعبه هوا نوردی ملکی بداخل مؤسسه تخنیک عالی افغانی تاسیس یافته تا برای مدیریت

عمومی هوا نوردی تفر تہیہ کند وہم دو نفر معلمین ایکواکنون در مکتب مذکور متوجہ تعلیم و تربیہ طلاب میباشند و ہکذا موسسہ هوا نوردی ملکی سامان تعلیمی لازمہ را بدسترس گذاشتہ . و از طرف متخصص مغایر اتی ایکوا در سال ۱۹۵۳ یلانی بغرض شبکہ مغایرہ - رادیوئی تریب یافتہ بود و در این بارہ ایکوا نظریہ دارد تادر تاسیس شبکہ رادیوئی معاونت بنماید و راجع بہ میدان هوا بازی بین المللی مجوزہ را در قندہار سروری نمود و حکومت نیز درین قرارداد بغرض تعمیر مقدماتی با کمپنی مورین و کنودسن افغانستان امضاً نمود . و نیز یک منظوری فیلوشپ بہت مطالعہ در شق مغایرات رادیوئی در انگلستان بدسترس استفادہ گذاشتہ شد .

موسسہ بین المللی کار (آی - ال - او) :

در ماہ فروری ۱۹۵۳ با تعیین یک نفر مشاور صنائع دستی در افغانستان آغاز گردید کہ نامبردہ در توریث صنائع جدید و تشخیص های اصلاح شدہ تولید مصنوعات در صنائع دستی و صنائع کوچک سروری نمودہ و نیز در سال ۱۹۵۵ دو نفر متخصصین از طرف (آی - ال - او) بدسترس گذاشتہ شد کہ یکی از متخصص مذکور در شق نختابی و بافت نخی و ابریشمی تخصص دارد و دیگرش در مصنوعات بشمی و قالین بافی و بر علاوہ منظوری چہار فیلوشپ برای معلمین مکتب میخانیک کابل گرفتہ شدہ کہ در آلمان غربی تربیہ مسلکی بنمایند و چہار فیلوشپ دیگر در شق برہ کاری چاہ های تیل بحکومت تقدیم شد کہ تربیہ این چہار نفر در منطقہ تیل بر ما تحت سرپرستی بر ما آیل کمپنی صورت خواهد گرفت .

د افغانستان کالني

قيمت كلك مجموعي سازمان ملل متحد كه در سال ۱۹۵۶ بـ راي
افغانستان و عهد كړيدنه . بلخو ظر هده هاي قطعي و سروی قرار ذيل هي باشه:

اداره امداد تخنيكي ملل متحد	۱۴۴۰۰۰	-	دالر
اتحاديه بين المللي مغابرات	۱۷۲۰۰	»	
سازمان بين المللي كار	۴۲۸۰۰	»	
سازمان خوراكه و زراعت	۳۰۸۷۰۰	»	
يونسكو	۱۷۵۹۹۰	»	
سازمان بين المللي هوا نوردی ملكي	۶۹۸۰۰	»	
سازمان مترو لوژي جهان	۱۹۲۰۰	»	
سازمان صهي جهان -	۲۶۰۵۳۸	»	
يونيستف (در حدود)	۱۰۰۰۰	»	
<hr/>			
۱۱۹۸۲۸۸			مجموعه

صاحب منصبانیکہ امسال بہ سلسلۂ ترفیعات سنو بہ
دروزارت دفاع ملی ترفیع کر دے اند

ع ، ش شاغلی محمد علی
ترفہ مشر اول

ع ، ش شاغلی خان محمد
ترفہ مشر اول

ع ، ش شاغلی عبدالرحمن
ترفہ مشر ثانی

ع ، ش شاغلی محمد عیسی
ترفہ مشر اول

صاحب منصبان نيڪه امسال به سلسله تر فيخات سنويه
دروزارت دفاع ملي تر فيع ڪرده آند

ع ، ش بناغلي غلام مولي
پنجشيري فرقه مشر ثاني

ع ، ش بناغلي سيدا نور شاه
فرقه مشر ثاني

ع ، ش بناغلي عبدالڪريم
فرقه مشر ثاني

ع ، ش بناغلي عبدالعزيز
فرقه مشر ثاني

صاحب منصبان آریکه اسمال به سلسلهٔ ترفیعات سنو به
درو زارت دفاع ملی ترفیع کرده اند

ح ، شیناغلی محمد نیکو
غند مشر اول

ح ، شیناغلی محمودخان
فره مشرانی

ح ، شیناغلی عبدالکریم
غند مشر اول

ح ، شیناغلی عبدالرحیم
غند مشر اول

صاحب منصبانیکه امسال به سلسله ترفیعات سنویه
در وزارت دفاع ملی ترفیع کرده اند

ح ، شاعلی حفظ الله غنند
مشر اول

ح ، شاعلی محمد موسی غنند
مشر اول

ح ، شاعلی محمد اعظم غنند
مشر اول

ح ، شاعلی دین محمد غنند
مشر اول

صاحب منصبانی که امسال به سلسله ترفیحات سنویه

در وزارت دفاع ملی ترفیع کرده اند

ح ، شاغلی عبدا محمد غند
مشر اول

ح ، شاغلی غلام محمد غند
مشر اول

ح ، شاغلی عبدالقیوم غند
مشر اول

ح ، شاغلی شهیدور غند
مشر اول

صاحب منصبانیکہ امسال بہ سلسلۂ ترفیعات سنویہ
در وزارت دفاع ملی ترفیع کردہ اند

ح ، شاغلی میر احمد غتدمشر
اول

ح ، شاغلی احمد انور غتدمشر
اول

ح ، شاغلی امیر مخدوم غتدمشر
ثانی

ح ، شاغلی سید حکیم غتدمشر
اول

صاحب منصبانیکه امسال به سلسله ترفیعات سنویه
در وزارت دفاع ملی ترفیع کرده اند

ح، شیاغلی سیخی دادغنده مشر
ثانی

ح، شیاغلی محمد امان غنده مشر
اول

ح، شیاغلی اسدالله غنده مشر ثانی

صاحب‌منصبانی که اسمیال به سلسله ترفیعات به او به
در وزارت دفاع مای ترفیع کرده اند

ح، به‌غلی محمد هاشم خنده‌مشر
ثانی

ح، شاغلی محمد رفیق خنده‌مشر
ثانی

ح، شاغلی نور محمد خنده‌مشر
ثانی

سیاسی لمری خانگه :

ع فضل احمد شیرزاد

دریمه رتبه مدیر

عضو په (۷) رتبه یوتن

عضو په (۹) رتبه یوتن

دوهمه سیاسی خانگه :

بناغلی عطاء الله ناصر ضیائی کفیل

مدیر په (۳) رتبه

عضو په (۸) رتبه یوتن

» » (۹) » »

دریمه سیاسی خانگه :

بناغلی دکتور عبدالعکیم طیبی کفیل

مدیر په دریمه رتبه یوتن

عضو په (۷) رتبه یوتن

» » (۹) » »

اقتصادی خانگه :

بناغلی نور احمد اعتمادی کفیل

مدیر په (۳) رتبه

عضو په (۶) رتبه یوتن

» » (۸) » »

دملگرو ملتو دچارو مدیریت :

کبود

مدیر په (۳) رتبه یوتن

عضو په (۵) » »

» » (۶) » »

» » (۷) » » یوتن

امور وزارت خارجہ

دشرفیاتو ریاست :

رئیس بہ (۲) رتبہ

عضو بہ (۵) رتبہ دوہ تنہ

» » (۹) » یوتن

» » (۱۰) »

اداری لوی مدیریت :

اداری لوی مدیر بہ (۲) رتبہ

ع اس محمد شعیب

دتابعت اوقونسلاگری مدیریت :

مدیر بہ (۴) رتبہ

عضو بہ (۸) » یوتن

» » (۱۰) »

ذویزی مدیریت :

مدیر بہ (۴) رتبہ

عضو بہ (۸) » یوتن

» » (۹) »

دماوریشو مدیریت :

مدیر بہ (۴) رتبہ

شاغلی عبدالرؤف

معاون بہ (۶) » یوتن

» » (۸) »

» » (۹) »

دمحاسبی اولوازمو مدیریت:

- مدیر په (۴) رتبه یوتن
- عضو د (۷) د
- د (۸) د
- د (۹) د دوه تنه
- د (۱۰) د یوتن

دلوازمو خانګه:

- عضو په (۷) رتبه یوتن
- د (۱۰) د دوه تنه

د ارشیف لوی مدیریت:

لوی مدیر په (۳) رتبه
معاون
ع ، سید تاج الدین
ص، سدو خان

- عضو په (۷) رتبه یوتن
- د (۸) د
- د (۹) د ۲ تنه
- د (۱۰) د ۶ تنه

د تبییض خانګه:

معاون
ص عبدالحمید قاری

- عضو په (۷) رتبه یوتن
- د (۸) د
- د (۹) د ۲ تنه
- د (۱۰) د ۵ تنه

دحفظيې خانګه:

مماون	س غلام صديق
عضو په (۷) رتبه	يوتن
» د (۸) د	۲ تنه
» د (۱۰) د	۴ تنه

افغانی نمایندگی په خارج کېښی:

په واشنگټن کېښي افغانی لوی سفارت:

لوی سفیر	ع، س محمد کبير لودين
لمړی سکرتر	س غلام احمد نیکزاد
دوهم »	يوتن
آتشه	۲ تنه

په مسکو کېښي افغانی لوی سفارت:

لوی سفیر	ع، ج، س، غلام يعقبي طرزی
لمړی سکرتر	ع عبدالقيوم
دوهم »	۲ تنه
آتشه	۱ تن

په لندن کېښي افغانی لوی سفارت:

لوی سفیر	ع، ج دکتور نجيب الله
لمړی سکرتر	ع عبدالقيوم اعطاشی
دوهم »	يوتن

په پاریس کېښي افغاني لوی سفارت:

لوی سفیر
لمړی سکرتري
دوهم سکرتري یوتن
آتشه » »
ع ، ج ، غلام محمد شیرزاده
ص عبدالقادر

په انقره کېښي افغاني لوی سفارت:

لوی سفیر
لمړی سکرتري
دوهم »
یوتن
ع ، ج ، س ، اسدالله سراج
ص نثار احمد

په تهران کېښي:

لوی سفیر
لمړی سکرتري
دوهم » یوتن
ع ، ج ، س ، محمد عمر
ع محمد یونس

په قاهره کېښي افغاني لوی سفارت:

لوی سفیر
لمړی سکرتري
دوهم » یوتن
ع ، ج ، صلاح الدین سلجونی
ص محمد ایوب عزیز

په جاپان کېښي افغاني لوی سفارت:

لوی سفیر
لمړی سکرتري یوتن

افغانی لوی سفارت په حجاز کښې :

لوی سفیر
لمړی سکرتار
د و هم » یوتن
د ریم » » »

ع ، ج فیض محمد ذکریا
ص سید محمد امین

په ډیلي کښې افغانی لوی سفارت :

لوی سفیر
لمړی سکرتار
د و هم » دوته
د ریم » ۳

ع ، ج عبدا الحسین عزیز
ص کلاب شاه

افغانی لوی سفارت په کراچی کښې :

لوی سفیر
لمړی سکرتار
د و هم » ۲ تنه
د ریم » یوتن

ع ، ج محمد عتیق رفیق
ع محمد نعیم یونس

افغانی مختار وزارت په براک کښې :

مختار وزیر
لمړی سکرتار

ع ، ج غلام محمد سلیمان
ص عبدا الباقي

په بغداد کښې افغانی وزارت مختاری :

مختار وزیر
لمړی سکرتار
د و هم » یوتن

ع ، ج عبدا المنان دکفیل په حیث

افغانی وزارت مختاری په اندونیزیا کښی:

مختار وزیر
لمری سکرتر
ع، ج عبد الهادی داوی
س حبیب الله

په روم کښی افغانی مختار وزارت:

مختار وزیر
لمری سکرتر
.....
س عبدالغنی

په یونو کښی افغانی نما یندگی:

نما ینده
معاون
یون
لمری سکرتر
ع، ج عبد الحمید عزیز

په نیویارک کښی افغانی جنرال قونسلگری:

جنرال قونسل
دوهم سکرتر
یون
.....

په مشهد کښی افغانی جنرال قونسلگری:

جنرال قونسل
لمری سکرتر
دوهم
یون
ع، ج غلام احمد نوید
س محمد طاهر

افغانی جنرال قونسلگری په بمبئی کښی:

جنرال قونسل
لمری سکرتر
دوهم
یون
ع، س عبد الرؤف ناصر ضیاء

په پېښور كښې افغانې قونسلگري :

قونسل
ع غلام حسن صافي

لمړې سكرتر يونن

دوهم » »

په كويته كښې افغانې قونسلگري :

قونسل
ص محمد اكبر پروانې

لمړې سكرتر يونن

دوهم » »

ترجمان » »

شعبه سوم سياسي

مهمترين وظيفه شعبه سوم سياسي در ظرف سال ۱۰ مور مر بو ط
پښتو نستان است .

اقدامات نا جائز پاکستان در باره عملی نمودن پلان واحد غریبی
وادغام ایالات مختلفه پاکستان در آن، عکس العمل شدیدی در سر تا سر
پاکستان خصوصاً پښتو نستان محکوم که بیش از تمام مناطقی پاکستان
داخل مجادله آزادی میباشند، تولید نمود، با بیانیته مورخ ۲۶ نوامبر ۵۴
مطابق قوس ۳۳- صدراعظم پاکستان درین زمینه تأثر ملت و حکومت
افغانستان را که پیوسته می خواهد از راه صلح و مفاهمه موضوع آزادی
پښتو نستان، راه حل بخورد، فراهم نمود. با اثر آن موقف رسمی حکومت
را در این موضوع بتاریخ ۷ قوس ۳۳ مطابق ۲۹ نوامبر والا حضرت
صدراعظم ضمن مصاحبه مطبوعاتی چنین اعلام داشت : ذموقف حکومت
افغانستان در مورد مطالبه حقوق مردم پښتو نستان تغییری نکرده است
حکومت و ملت افغانستان هما نظریکه بارها اعلان گردیده ، علاقه های
پښتو نستان را مطابق مطالبه مردم آن جزء خاک پاکستان نمی شناسد
و هیچ گونه فیصله را در باره علاقه های مذکور که در آن آرای خود مردم
بصورت آزادانه دخیل نباشد، قبول نمی تواند .

« به فیصله حکومت پاکستان در باره توحید ایالات پاکستان غریبی
تا جائیکه بعلاقه های خود پاکستان تعلق میگیرد، دخلی نداریم ولی تحمیل
آن در مورد پښتو نستان بدلا یلیکه گفته شد مخالف حقوق مسلم و مشروع
مردم پښتو نستان است . »

با اینکه والا حضرت صدراعظم افغانستان بصورت دوستانه که ضمن
مصاحبه فوق الذکر نظریات افغانستان را واضح ساخت ولی گورنر -
جنرال پاکستان بتاریخ ۲۸ مارچ نطقی ایراد و در آن از شمول مناطقی

پښتو نستان در توحيد ايالات غربي پاكستان اعلان نمود، والاحضرت
صدراعظم افغانستان شام ۲۹ مارچ مطابق ۸ حمل نطق مفصلي ايراد وطني
آن موقف حكومت خود را راجع به توحيد ايالات غربي آن مملكت كه
اسمي از «نارت ويست فورير» كه جزء پښتو نستان را در بر ميگيرد، در آن
ذكر شده بود .

پس از اعلام كورنر جنرال پاكستان، دز سرتاسر افغانستان و پښتو نستان
تأثير عميقي دست داد و مردم به مظاهرات شديدی پرداختند. چنانچه بتاريخ
۸ فروري ۵۵، طلاب مكاتب و اهالي شهر در مقابل سفارت پاكستان به
مظاهرات پرداختند كه با وجود مداخله پوليس و مخالفت شديد
حكومت با زهم سودي نه بخشيد، نظر به خشم شديد اهالي،
مظاهره چنان در سفارت كبراي پاكستان در كابل، داخل، و خساره هاي
به درود يوار وارد آوردند كه در ضمن اين هيجان يكي از مظاهره چنان
به بيرق پاكستان نيز دست اندازي نمود، عصرها نروز از وزارت خارجه
ياد داشتی به سفارت كبراي پاكستان در كابل صادر و در آن مراتب تأثر
و تأسف خود را از حدوث چنين واقعه اظهار نموده و متذكر شدند كه درين
امر هيجان اهالي آنقدر شديد بود كه با وجود مداخله شديد دولت با زهم
نه شد تمام مظاهره را خاموش كنند. دولت فوري، شب واقعه متذكره،
توسط قواي انضباطي و امنيه پوليس، مظاهرات رازير كنترول خود گرفته
و مراقبت شديدی در سرتاسر مملكت در بين مورد بعمل آمده و اداره
مخصوص و انضباط عسكري روي كار شد تا آنكه اوضاع رو به آرامي
گذاشت .

دوروز بعد از حدوث مظاهرات در كابل يعني بتاريخ ۱۱ حمل ساعت ۳
بعد از ظهر، يكعده پنجابی های مقیم پشاور به امر حكومت پاكستان
بقونسلكري افغانی در پشاور ريخته بيرق افغانی را يانين كشا نيده پاره پاره
نموده، اسناد، اوراق و پول نقد قونسلكري و وكالت التجاري و بانك

د افغانستان کالنی

و شمه حمل و نقل را بتاراج بردند و حتی در داخل قونسلگری فیرهای تفنک و تفنکچه نمودند. از تمام علامات و خرابی‌ها که با اثر این پیش آمد بوفوخ پیوسته بود و از جانب هیأت‌های بیطرف نیز تصدیق شد و کارکنان قونسلگری و وکالتجاری افغانی توسط نمایندگان اجیر پاکستان خلاف مقررات بین المللی با تفنک و تفنکچه تهدید شدند، درحالیکه در مظاهرات کابل پولیس و قوای نظامی، مظاهره کنندگان را در هم شکست و تمام نقاط را که از غلبان عمومی شاید آتش می‌گرفت، زیر کنترل آورد و لی بدیهی است پاکستانی‌ها در پشاور خودشان برای نمایش اجیران آمده و با ایشان همکاری می‌کردند.

افغانستان بوسیله سفارت کبرای اعلی حضرت مقیم کراچی بتاریخ ۱۸ حمل بحکومت پاکستان پروتست داده و خواستار جبران خساره گردید. مناسبات روبه تیرگی گذاشت و پاکستان خلاف مقررات بین المللی راه طبیعی، تاریخی و تجارتهای را بروی افغانستان بسته و تمام اموال وارداتی و صادراتی افغانستان در پاکستان متوقف شد که نتیجه آن میلیونها ملیون افغانی خساره به حکومت و تجار انفرادی وارد گردید.

درین وقت دول دوست و اسلامی خواستند مذاخه نمود و در باره تیرگی او ضاع اخیراً دو لثین، راه حلی جستجو کنند هر کدام از دول متذکره به افغانستان مراجعه نمود، افغانستان از روی پالیسی صلح خواهی و دوستانه که داشته و خواسته است مشکلات را از راه مفاهمه و مذاکره حل کنند، این پیشنهادات را با پیشانی باز قبول نمود، همان بود که بنا علی انور السادات وزیر دولت مصر که قبل از آمدن جمال عبدا لناصر بتاریخ ۱۵ حمل وارد کابل شده بود، حین برگشت، مفاهمه شفاهی نمود که اگر موفق شده بتواند راجع به موضوع اختلافات آخر افغانستان و پاکستان با حکومت کراچی مذاکره نماید، حکومت افغانی با نظریات انور- السادات موافقت کرد ولی وقتی نامبرده پیشنهادات خود را به کراچی پیش کرد، پیشنهادات شان رد گردید.

همچنين مذاكرات و مراجعات شارژد افغانفاني در كراچي به نتيجه نرسيده و حكومت پاكستان بجاي آنكه بچيران خساره وارده بپردازد، ازدست داشتن خود به مظاهرات جملي سرنگاري كراچي انگار و برهلاوه در جواب نوبته مؤرخ ۱۱ ار ۲۴۲۴ - افغانستان يادداشتي بشكل «التيما توم» بسفارت كبراي اففاني در كراچي سپرده كه اگر چيران خسارات و بجاي آوردن احترام بيرق پاكستان الي تاريخ ۱۵ مي ۵۵ از جانب افغانستان صورت نكيرد، پاكستان مجبور است اقداماتي اتخاذ نمايد كه شرف او بجا شود و مسؤول هوا قب و خيم، افغانستان خواهد بود و نيز در عين نوبته تذكار شده بود كه تا ۱۵ روز فونسلگريها و وكالت تجاري هاي اففاني در خاك پاكستان، تشدد و مأموريني آن خارج شوند.

اين التي ما توم پاكستان بتاريخ اول مي ۵۵ توسط محمدعلي صدر اعظم پاكستان بارديگر تائيد شد كه اگر افغانستان تا ۱۵ مي مطالبات پاكستان را قبول نكند، حكومت پاكستان اقدامات جدي خود را اتخاذ خواهد كرد. افغانستان كه از سر تا آبياي اين تصادم هيچ مسؤليتي نداشت لذا والا حضرت صدر اعظم بتاريخ ۱۲ ثور مطابق سوم مي ۵۵ در طي يك مصاحبه مطبوعه اتني، جواب صدراعظم پاكستان را چنين دادند:

«اعلان اخير حكومت پاكستان مبني بر تحميل واجباريلان وحدت پاكستان غربي بر علاقه هاي پشتوستان در يونت غربي، احساسات اهالي افغانستان را برفروخته، صدمه شديدي بر حسيات مردم افغانستان وارد كرد، حكومت افغانستان كه آرزو مند چنين پيش آمد نبود به مجرد اطلاع، مراتب تاسف خود را نسبت بخلاف رفتاري چند تن از مظاهره كنندگان، بحكومت پاكستان ابراز نموده تلافی خسارات وارده را پيشنهاده نمود، امامتاسفانه با وجود اين پيش آمد آبرومندانة حكومت افغانستان، دوروز بعد از واقعة كابل، مأمورين پاكستاني عده از مردمان اجير خود را در پشاور عمداً بعمله بر فونسلگري افغانستان كماشته و با حادثه كابل، كه اداره حكومت

افغانستان در آن به هیچ نوع دخیل نبود، به عملیات قصدی، برعم خود مقابله با لامل کرد ندرحاً لیکه به مقابله با لامل هم اکتفا ننموده و در شهر پشاور باستعمال اسلحه ناربه پرداختند. این حقیقتی است مسلم که حکومت گرا چی به هیچ صورت نمی تواند آن را با تردیدات زیانی و بی اساس خود یوشا بنده و ابرای ذمه کند، راجع به عزم مسدود کردن فونسلگری های پاکستان از طرف آن دولت و مطالبه اسناد فونسلگری ها و نمایندگی های تجارتهی افغانستان در پشاور و کوئته و دیگر نقاط، فرمودند این نوع اقدامات جزیک ما نوره برای منحرف ساختن توجه افکار عمومی از قضیه اصلی که مراد از حقوق حقه ملت پشتونستان است، مفهوم و ارزش دیگری ندارد. اگر مطلب حکومت پاکستان از اختیار این شیوه، تخویف و تهدید افغانستان باشد در آن صورت چنان مینماید که حکومت پاکستان متاسفانه از روحیات ملت افغان بکلی بی خبر است.

افغانستان در طی تاریخ پنجاه و سه ساله خویش در مقابل تهدیدات و تجاوزات زیادی از خود دفاع نموده و در این دفاع در مقابل قوه های بزرگتر دنیا موجودیت خود را حفظ نموده است و در آئینده نیز انشاء الله چنین خواهد بود..... و در عین زمان باید به صراحت بگویم که حکومت و ملت افغانستان هرگز و هیچگاه پرستیز و حیثیت خود را با حدی تسلیم نخواهد کرد اگر حکومت پاکستان تصور کنند که از راه تهدید و تخویف حکومت و ملت افغانستان را از پشتیبانی حق و طرفداری حقوق مسلم برادران پشتونستانی منصرف گردانیده می توانند باید یقین بدانند که خود را فریب میدهند و از جانب دیگر امر احضار شازردا فر افغانستان مقیم گرا چی را صادر نموده و بغرض حفظ ما تقدم و جلو گیری از کدام پیش آمد غیر مترقبه امر احضار عمومی را نیز بتاريخ ۱۵ نور ۳۴ صادر فرمودند در جریان این اوضاع ممالک دوست چون مصر، ایران و ترکیه و عربستان سعودی مصمم شدند در مسأله، وساطت نمایند. همان بود که اعلیحضرت شاه عربستان

سعودی هم خود، والا حضرت امیر مساعد را بکراچی و کابل فرستاد و فیات ضمیمه نامه ای که اهل حضرت پادشاه عربستان سعودی همیشه جانب افغانستان دارند و آنرا با نظر تقدیر فکریسته و نیز چون آمال خیر خواها نه اعلی حضرت شائرا مطابق و موافق به شعایر اسلامی، مقررات دین مبین اسلام و فرمایش و هدایات فرآن پاک بایست قبول آنرا سبب سرور دانسته و موافقت خود را با صوابدید کامل حقا نه و عا دلا نه اهل حضرت شان اظهار نمود.

ولی به نسبت پیشنهادات غیر قابل قبول و یکطرفه پاکستان، زحمانت خیرخواهانه والا حضرت امیر مساعد به نتیجه نرسید و پاکستان روز بروز فشار اقتصادی خود را از راه معاصره اقتصادی شدید تر ساخته در راه عبور و مرور مسافری و اموال تجاری و ترانزیتی برخلاف چارتر آ و انا و بارسلونا مشکلات زیادی را فراهم نمود.

افغانستان نیز در برابر تمام این همه رویه بی انصافانه پاکستان از حوصله کار گرفته یک مدت کوتاه دوباره باب مذاکرات را گشوده و بعد از مقامه با کابل شاه و والا حضرت وزیر خارجه موافقه های ذیل بعمل آمد:

۱ - اینکه موضوع بیرق قرار قانون و اصول بین المللی با حرمت تمام در سفارت کبیری شان بکابل و قونسلگری شان در جلال آباد برافراشته شود و به همین وضع بیرق افغانی در قونسلگری افغانی در پشاور نیز برافراشته خواهد شد.

۲ - بعد از برافراشتن بیرق بصورت فوری اقدامات جدی بعمل آمده و قونسلگری پاکستان در جلال آباد و قندهار و همچنین قونسلگری و کالات التجاری های افغانی در پشاور، کویت، چمن و یار چنار، دوباره باز و شروع بکار خواهد نمود و علاوه در موضوع مصونیت و حفظ شرف

ومال و جان اتباع پاکستان در افغانستان و از افغانستان در پاکستان نیز ضمانت شود .

۳ - به مجرد اجرای مواد متذکره، بصورت فوری محاصره اقتصادی که از طرف پاکستان صورت گرفته و منع اموال ترانزیتی شده است، دوباره رفع خواهد شد .

۴ - همچنان بعد از موافقه های فوق، منع نشریات و تبلیغات پر و پاکندی که سبب نفرت بیشتری را بین دو ملتین با ر آورده است، قطع شده و از نشریات شدید، خود داری خواهد شد .

۵ - در موضوع آزادی افغانهای سرحد و پشتونستان در آینده قریب باب مذاکرات باز خواهد شد و راجع به سر نوشت آینده ایشان از مسالمت و مصالحت کار گرفته و تصمیم عادلانه و منصفانه صورت خواهد گرفت .
باین ترتیب موضوع بیرق بصورت «جنتلمین اگر یعنی» فیصله و بیرق بقار پنجشنبه ۲۰ سنبله ۴۴ بر فراز سفارت کبرای پاکستان در کابل برافراشته شد. در ضمن افراشتن بیرق بیانیته از جانب والا حضرت وزیر خارجه معاونت عظمی، ایراد کردید .

فر دای آن یعنی ۴ سنبله ۲۱ سنبله ۴۴ توسط عضو کابینه افغانستان، بیرق پاکستان در جلال آباد، با عین مراسم بلند گردید - متعاقباً بروز ۵ سنبله ۲۳ سنبله ۴۴ مراسم بیرق افغانی در حالیکه جمع غفیری از تماشاچیان و افغانهای مقیم پشاور و صو به سرحد و همچنین برخی از مامورین دولتی حکومت پاکستان نیز در آن محفل شرکت نموده بودند، بیرق افغانی از طرف داکتر خان صاحب بر فراز عمارت پشتون-کوت، برافراشته شد. متعاقب آن فونسلگری های افغانی در پشاور، کوئته، و وکالت التجاری های افغانی در چمن، یار، چنار و پشاور نیز باز گردیده و همچنین فونسلگری های پاکستان بجلال آباد و قندهار مجدداً شروع بکار نمودند . و پاکستان بر مال التجاره افغانستان نیز اجازه عبور داد و یک هیأت

از طرف وزارت اقتصاد ملی تحت ریاست محمد انور معاون شرکت نساجی به پشاور و از آنجا بطرف کراچی سفر نموده و تمام رویداد و گزارش خود را با خسارات وارده که از این اقدام پاکستان صورت گرفته، مفصلاً تحریر و بمقامات عالیله سپردند، وای خسارات وارده که به ملیونها افغانی بالغ میشود تا بحال از جانب پاکستان جبران نشده و مذاکرات در زمینه بین مملکتین جاریست .

چون با بلند شدن بیرق های جنابین و وعده پاکستان در رفع مشکلات ترانزیتی، اوضاع کمی بهبودی حاصل کرد، ولی پروبلم اصلی که اعطای حق تمبین سرنوشته به اهالی پشتونستان باشد، مانند سابق لاینحل باقی مانده، پس افغانستان که همیشه دست رفاقت را بسوی پاکستان پیش کرده و خواسته است، مشکلات وارده را از راه مفاهمه و مذاکره حل کند، یکبار دیگر والا حضرت صدر اعظم تصمیم گرفت مستقیماً با زعمای پاکستان در کراچی داخل مذاکره شوند، ولی حکومت پاکستان از یکطرف این پیشنهاد را قبول و از جانب دیگر اعلان یک یونت غربی را اعلام نمودند که مغازیر نسبتب مذاکرات درباره پشتونستان بود، برین طریق یکبار دیگر خواهش صدر اعظم افغانستان از جانب پاکستان رد شد در حالیکه همیشه افغانستان خواهش مفاهمه و مذاکره نموده و پاکستان آنرا رد کرده است .

پس والا حضرت صدر اعظم رفتن خود را لازم ندیده و در ضمن مصاحبه مطبوعاتی نظریات خود را اعلام داشتند .

متقابلاً اشارت دافیر افغانی متمین کراچی را امر احضار دادند و نیز حضور ملوکانه لوی جرگه یا مجلس کبیر ملی را امر دعوت دادند. همان بود که وکلای ملت بمركز حاضر شدند و بتاريخ ۲۲ هجری ۳۴، لوی جرگه به نطق ذات همایونی در مرکز کابل افتتاح گردید و بعد والا حضرت صدر اعظم در طی بیانیة معصی، سیاست و موقف کشور را در مورد پشتونستان و مشکلاتی

که یا کستان بر افغانستان و نیز اهالی پښتو نستان وارد کرده است ، توضیح کرده و در اخیر برای فیصله دو نقطه بارز که نود حکومت و ملت افغانستان عرض وجود میکند، از لوی جر که سؤالات ذیل را نمودند :

۱ - آیا حکومت افغانستان صدای تظلم و اندای مصرانه مردم پښتو نستان را مربوط حما به حقوق مسلم آن برادران خون شریک ، لیک بگوید و حقوق مشروع و مسلم شان را احدا به کند، یا نه ؟

۲ - چون موازنه قوا با کمک تسلیها تی که به یا کستان شده و می شود درین منطقه کاملاً برهم خورده ، آیا حکومت افغانستان برای بقا و محافظه شرافت ملی خود به غرض تقویه دفاعی اقدام نماید یا خیر ؟ همان بود که لوی جر که بعد از جلسات متعدد که در خلال پنج روز صورت گرفت به تاریخ ۲۷ هجری ۳۴ تصویب ذیل را نمودند :

۱ - حمایت حق تعیین سر نوشت پښتو نستان که برادران همکیش و هم نژاد ما استند ، بنا بر درخواست عامه توده پښتو نستان ، و وظیفه ملت و حکومت افغانستان است ، بناء علیه ، لوی جر که به حکومت توصیه میکنند که مطابق ایجابات اوامر شرعی و اشتراک تاریخ و هرق و کلتور از درخواست عامه مردم پښتو نستان ، برای حق تعیین سر نوشت آنها ، حمایت نماید .

۲ - نظر به سیاست موجوده حکومت یا کستان مخصوصاً برهم خوردن توازن قوا درین منطقه که در اثر گرفتن کمک های نظامی از ممالک بزرگ از طرف یا کستان به وجود آمده ، اضرار واراده - و - واقدمات خطرناک یا کستان ، با افغانستان نیز متوجه گردیده است ، پس در چنین موقع پرخطر و وظیفه حکومت است که مملکت را نظر به فریضه حفاظت استقلال و تمامیت ملی ، تقویه کند ، بناء علیه لوی جر که به ملاحظه ایجابات و ضرورت وقت حکومت را توصیه می کنند تا با هر گونه طرق و وسایلیکه ممکن باشد و به هر قسمیکه بصورت شرافتمندانه میسر شود ، مملکت را به غرض دفاع ، مجهز و تقویه نماید .

۳ - لویه جرگه به نمایندگی از ملت افغانستان اعلام میدارد که به هیچ صورت علاقه های پشتو نستان را برخلاف میل و آرزوی خود ملت پشتو نستان، جزء خاک پاکستان ندانسته و درین مورد تصویب نمبر ۷۲ تاریخی ۲۳ میز ان ۳۴ مجلسین شورای ملی و اعیان را تائید و تصدیق می نماید . در خاتمه لوی جرگه به پشتیبا نی هر سه مقصد فوق، آمادگی ملت را به حکومت وعده و اطمینان داد - ولی مشکلات بین پاکستان و افغانستان کدافی السابق باقی است زیرا پاکستان امروز بروز فشار خود را بر آزادی - خواهان پشتون افزوده و با وجود مخالفت شدید اهالی پشتو نستان به سلب آزادی خاک شان، و عملی نمودن پلان یک یونت زمامداران آن، می خواهند این پالیسی دیکتاتورانه را برخلاف میل و مرام خلق از پیش برند و رویه زشت شان در مقابل افغانستان نیز تا هنوز باقی است. چنانچه اخیراً توسط یادداشت ۹ جدی ۳۴ خود قونسل افغانی مقیم کویته را نیز (پرستان ان گرانا) اعلان کردند .

شعبه دوم سیاسی

۱ - تأسیس مناسبات سیاسی بین دولت پادشاهی افغانستان و دولت جمهوری یوگوسلاوی :

اساس مقدماتی تأسیس مناسبات سیاسی بین دولت پادشاهی افغانستان و دولت جمهوری یوگوسلاوی در سنه ۱۳۲۷ موقعیکه والا حضرت افغمت سردار محمد داؤد، سمت سفیر کبیر را درباریس داشتند، چیده شده بود بعداً به تاریخ ۱۲ دلو ۱۳۲۷ - در اثر پیشنهاد وزارت امور خارجه مصوبه نمبر ۱۰۶۰ مؤرخ ۱۲/۱۱/۲۷ تحت فرمان نمبر ۱۱۳۰ اول حوت ۱۳۲۷ حاوی موافقت حکومت و دولت افغانستان در باره قایم نمودن مناسبات سیاسی بین مملکتین به وزارت خارجه مواصلت نموده - و به اساس آن

حکومت افغانستان صلاح دید تا سفیر کبیر خویش در انقره جلالتماب سردار اسدالله را صلاحیت امضای معاهده مؤدات بدهد. چنانچه اعتماد نامه عنوانی سفیر کبیر موصوف از طرف حکومت افغانستان به انقره ارسال گردید. بتاريخ ۸ جدی ۱۳۳۳ مطابق ۳۰ دسمبر ۱۹۵۵ در انقره از طرف نمایندگان مختار طرفین، معاهده استقرار روابط سیاسی بین دو لنین عقد و امضاء گردیده و به تاریخ ۷ حوت ۱۳۳۳ به تصویب مجلس اعیان و به اول اسد ۱۳۳۴ به تصویب مجلس شورای ملی دولت پادشاهی افغانستان رسیده متعاقباً بتاريخ ۲۱ سنبله ۱۳۳۴ به امضای اعلیحضرت معظم همایونی مزین و مناسبات برقرار گردید.

۲- برقراری مناسبات سیاسی بین افغانستان و اسپانیا :

قبل از سال ۱۳۳۳- بین مملکتین افغانستان و اسپانیا کدام معاهده مؤدات وجود نداشته تنها به شناسائی متقابل اکتفاء و سفیر کبیر دولت اسپانیا مقیم بغداد، سمت وزیر مختاری را به دربار شاهي کابل از طرف حکومت خود دارا بود. بعداً در اثر خواهش حکومت اسپانیا و مراجعه آقای شواتز سفیر کبیر اسپانیا متعین بغداد، راجع به امضای معاهده مؤدات بین مملکتین - وزارت امور خارجه بتاريخ ۲۵/۱۰/۳۳ در زمینه پیشنهادی به مجلس عالی وزراء تقدیم و طالب هدایت گردید.

مجلس عالی وزراء به ۱۴۰۰ مؤرخ ۳۶/۱۰/۳۴ خویش که حاوی موافقت حکومت افغانستان به برقراری روابط و امضای معاهده مؤدات بین مملکتین به وزارت خارجه ارسال نمود، اکنون مسأله تحت اجراست، هنقریب اسناد مصدقه آن بین مملکتین در کابل تعاطی خواهد شد.

۳- استقرار مناسبات سیاسی و تبادل سفیرای کبار بین افغانستان و جاپان
حسب پیشنهاد وزارت امور خارجه - و مصوبه نمبر ۳۷۶ مؤرخ ۱۸/۴/۳۴ مجلس عالی وزراء استقرار مجدد مناسبات سیاسی بین دولت پادشاهی

افغانستان و جاپان و تبادلہ نمایندگان طرفین بہ درجہ سفارت کبری بہ کابل و توکیو برقرار کردید . و بہ اساس آن سفیر کبیر جاپان (کازوچی میورا) بتاريخ ۲۷ جدی ۳۴ اعتماد نامہ خویش را بحضور اعلیحضرت معظم ہمایونی تقدیم نمود .

۴ - تأسیس مجدد مناسبات سیاسی بین افغانستان و چین :
بہ اساس آرزوہای مشترکہ چہ انکشاف روابط متقابلہ برای تبادلہ سفرائ کبار بین کابل و پکنک - وزارت امور خارجه بتاريخ ۳۳ ار ۳۹ پیشنہادی بہ مجلس عالی وزراء تقدیم و مجلس عالی وزراء تحت مہو بہ نمبر ۱۳۹۱ تاریخی ۳۳ ار ۳۹ موافقہ خویش را بہ برقراری مناسبات بہ پایہ سفارت کبری بین دولت پادشاهی افغانستان و دولت جمهوری تودہ چین ابراز - و اعلامیہ استقرار مناسبات بین مملکتین بروز پنجشنبہ ۲۹ جدی ۱۳۳۳ - مطابق ۲۰ جنوری ۱۹۵۵ از کابل نشر کردید ، و بہ اساس آن سفیر کبیر چین تودہ، جلالتماب (تنگ کوپو) بروز سہشنبہ ۱۲ سرطان ۱۳۳۴ - اعتماد نامہ خویش را بحضور اعلیحضرت معظم ہمایونی تقدیم نموده است ، و ہم بتاريخ ۳۳ ار ۳۴ جلالتماب ہمدان لہد وزیر مختار افغانستانی در بغداد بعینست سفیر کبیر بہ دربار پکنک تعیین و اعزام کردیدند .

۵ - قرار داد پارس سلطہای پستی بین دولت پادشاہی

افغانستان و دولت اتحاد جماہیر شوروی سوسیالیستی :
این قرار داد بہ ساعت ۱۱ قبل از ظہر روز ۲۱ اسد ۳۴ بین وزیر مخابرات دولت پادشاہی افغانستان جلالتماب محمد مرید و سفیر کبیر دولت اتحاد جماہیر شوروی سوسیالیستی در کابل کہ جانی بین اعتماد نامہہای از طرف حکومت خویش راجع بہ امضای این قرار داد در دست داشتند ، امضاء نمودند کہہ بعد از امضاء مواد قرار داد از طرف دولتین معتبر شناختہ شدہ و بہ مرحلہ اجرا گذارہ شد .

۶- تمدید معاهده عدم تجاوز و بیطرفی بین دولت پادشاهی

افغانستان و دولت اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی :

معاهده بیطرفی و عدم تجاوز متقابلہ بین دولتین افغانستان و شوروی
بتاریخ دوم سرطان ۱۳۱۰ - مطابق ۲۴ جون ۱۹۳۱ در کابل به امضاء رسیدہ
و بعد از طی مراحل قانونی پروتوکول معاهده متذکرہ بتاریخ ۳۰ - اسد
۱۳۱۰ به امضای اعلیحضرت شہید سعید محمد نادر شاہ پادشاہ افغانستان
مزمین گردیدہ بود .

به اساس آن در اثنای مسافرت زہمای شوروی در افغانستان
در روزهای ۲۳ - ۲۴ - ۲۵ قوس ۱۳۴۴ - مطابق ۱۶ - ۱۷ - ۱۸ دسامبر ۱۹۵۵
موضوع متذکرہ نظر به تحکیم روابط حسنه و دوستی همجواری بین سران
دولت مطرح بحث قرار گرفته و فرارشد تا آن معاهده برای ده سال دیگر
امتداد یابد . همین بود کہ بتاریخ ۲۵ قوس ۳۴ مطابق ۱۸ دسامبر ۱۹۵۵
معاهده عدم تجاوز و بیطرفی بین دولتین افغانستان و شوروی تمدید و امضاء شد .
کہ پروتوکول آن بتاریخ ۶ جدی ۱۳۳۴ - مطابق ۲۸ دسامبر ۱۹۵۵
به صحیحہ اعلیحضرت معظمہ مایونی رسیدہ است .

همچنین توسعه روابط تجارتي و اقتصادی بین افغانستان و اتحاد
جماہیر شوروی مطرح بحث قرار گرفت ، کہ به اساس آن جلالتمابن -
بوسلنگا نین صدر اعظم اتحاد جماہیر شوروی و جلالتماب خرو سچف
عضو هیأت رئیسه شورای عالی اتحاد جماہیر شوروی مبلغ یک صد ملیون
دلار امریکائی قرضہ طویل المدت به حکومت افغانستان متمد شدند .
کہ بعد از طرف شورای عالی اتحاد جماہیر شوروی تصویب گردیدہ .
و بتاریخ ۶ جدی ۳۴ - مطابق ۲۸ دسامبر ۱۹۵۵ پروتوکول معاهده متذکرہ
به صحیحہ اعلیحضرت معظمہ مایونی مزمین گردیدہ است .

مدیریت عمومی سیاسی

معاهده مؤدت بین افغانستان و اندونیزیا :

ضد-ن مسافرت ع ، ج ، ل ، ع ، والا حضرت سردار محمد نعیم وزیر امور خارجه ، معاون صدرات عظمی در اندونیزی بفرش شمول در کنفرانس بین المللی با اندونیک بتاريخ سوم تور ۱۳۳۴ مطابق ۲۴ اپریل ۱۹۵۵ معاهده مؤدت بین دولت پادشاهی افغانستان و دولت جمهوری اندونیزیا از طرف والا حضرت سردار محمد نعیم وزیر امور خارجه بنام دولت پادشاهی افغانستان و از طرف جلاتاب سورنایو وزیر امور خارجه اندونیزیا بنام دولت جمهوری اندونیزیا امضا گردید و معاهده مذکور ریس از تصویب مجلس عالی اعیان و شورای ملی بتاريخ اول عقرب ۱۳۳۴ بمسجحه حضور مبارک اعلی حضرت معظم مایونی رسیده و عنقریب در کابل تماطی خواهد شد.

مسأله هیرمند:

موضوع رود هلمند است که از سالیان قدیم یعنی ۱۸۷۲ عیسوی تا حال چندین کمیسیون از قبیل حکمیت کلدست ۱۸۷۲ عیسوی و حکمیت مکماهون ۱۹۰۲ عیسوی و کمیسیون بیطرف ۱۹۵۰ عیسوی تعیین و اجراآت نموده اند و تا کنون منتج به نتیجه قطعی نگردیده. چون حکومت و ملت افغانستان همیشه خواهان روابط حسنه با دول متجا به با لغاصه همسایگان خود بوده است از آنرو وقتیکه ع ، ج ، ل ، ع والا حضرت سردار محمد نعیم وزیر امور خارجه ، معاون صدرات عظمی بهیث رئیس هیأت افغانی در دهمین سال لگرم تشکیل سازمان ملل متحد عازم سانفرانسسکو گردیده بودند ، ضمن ملاقات با وزیر امور خارجه دولت شاهنشاهی ایران نسبت به مذاکرات و تعیین هیأت ها برای حل و فصل قضیه هلمند مطابق رایور کمیسیون بیطرف که در سال ۱۹۵۰ به مملکتین افغانستان و ایران سیرده است ، موافقه بعمل آمد .

د افغانستان کالنی

بمد ها حکومت شاهنشاهی ایران اسمای کمیسیون اعزامی خویش را
در واشنگتن، بقرار ذیل بوزارت امور خارجه دولت پادشاهی افغانستان
معرفی نمود:

الف :- هیأت نمایندگان ایران:

آقای نصرالله انتظام سفیر کبیر شاهنشاهی ایران در واشنگتن رئیس کمیسیون

آقای خزیمه علم نماینده شورای ملی ایران

آقای محمد قوام

ب :- مشاورین حقوقی:

آقای دکتر عبده

آقای دوکتور خوشین

ج :- مشاورین فنی:

آقای مهندس تشکری

آقای مهندس بهنیا

حکومت افغانستان نیز هیأت افغانی را که در کمیسیون قضیه رود هلمند

عازم واشنگتن خواهند گردید، بحکومت ایران معرفی نمود.

اسامی هیأت افغانی که بحکومت ایران معرفی گردیده اند قرار ذیل است:

الف :- هیأت نمایندگان افغانی:

شیاغلی عبدالعزیز سفیر کبیر افغانی در دهلی

رئیس کمیسیون

شیاغلی عبدالعزیز سفیر کبیر افغانی

عضو کمیسیون

درا مریکا (رئیس هیأت)

شیاغلی فضل احمد شیرزاد عضو وزارت امور خارجه

ب :- مشاورین حقوقی:

شیاغلی دوکتور عبدالعزیز طبیبی و دو نفر مشاور دیگر توسط رئیس هیأت

افغانی به رئیس هیأت ایران معرفی خواهد شد.

ج - مشاور فنی ،
بناغلی مهندس میرا کبر رضاء

مدیریت قونسلگری

درین اوآخر اصولنامه و تعرفه اخذ محصولات قونسلگری های افغانی در خارج، از طرف شعبه قونسلگری و تابعیت وزارت امور خارجه ترتیب یافته که اصولنامه آن دارای (۱۰) ماده و تعرفه اخذ محصولات متذکره حاوی (۳۴) ماده میباشد .

اصولنامه و تعرفه مذکور مراتب قانونی خود را طی کرده است یعنی از تصویب مجلس عالی اعیان و مجلس شورای ملی گذشته ، بصحبه حضور اعلیحضرت معظم همایونی رسانیده شده است که بعد ازین، اخذ محصولات امور قونسلگری در داخل و خارج با اساس آن مرعی میگردد .

مدیریت اقتصادی

الف - موافقه نامه ترا نژیتهی بین حکومت شاهی افغانستان و حکومت جمهوری اشتراکیه شوروی که بتاریخ ۲۸ جون ۱۹۰۵ مطابق ۵ سرطان ۱۳۳۴ در ماسکو بین نمایندگان طرفین جلالتماب بناغلی غلام بیخی طرزی سفیر کبیر اعلیحضرت همایونی در ماسکو و جلالتماب بناغلی ای.ک. کابالوف وزیر تجارت خارجی اتحادیه اشتراکیه شوروی امضا و عقد گردیده بود، بتاریخ ۱۴ اسد ۱۳۳۴ مطابق ۷-۱۱ اگست ۱۹۰۵ مراحل قانونی خود را از بارلمان افغانستان طی و بتاریخ ۲۳-۱۰-۱۳۳۴ مطابق ۱۹ اگست ۱۹۰۵ بصحبه اعلیحضرت معظم همایونی رسانیده شد و هکذا تماطی تصویب نامه ها و موافقت نامه های معاملات امور ترا نژیتهی مذکور بتاریخ ۲۶ برج سنبله ۱۳۳۴ مطابق ۱۹ ستمبر ۱۹۰۵ در کابل بین جلالتماب بناغلی محمد عثمان امیر معین وزارت امور خارجه دولت شاهی افغانستان و آقای ای.ای.اس.

اسیستکی فونسلبر حکومت اتحادیه سوسیالستی شوروی در کابل بعمل آمد .
ب- اجراءات مر بوطه این شعبه در موضوع اعلامیه مشترک از طرف دولت پادشاهی
افغانستان و دولت اتحاد جماهیر اشتراکیه شوروی در باره مناسبات
اقتصادی مملکتین و اندازه گریخت از طرف حکومت اتحاد جماهیر اشتراکیه
شوروی برای انجام این مقصود ، بمبلغ یکصد ملیون دلار امریکائی به فرضه
طویل المدت به تاریخ ۱۸ دسامبر ۱۹۵۵ در کابل امضاء و بموافقت
طرفین رسیده است .

بتاریخ ۴ دلو ۳۴ هیأت اقتصادی اتحاد جماهیر اشتراکیه شوروی ،
تحت ریاست یناغلی سیمولوف معین تجارתי مجلس وزرای اتحاد جماهیر شوروی
وارد کابل گردیدند .

بتاریخ ۸ دلو ۳۴ قرار داد فرضه یکصد ملیون دلار بین ع ، ج ،
یناغلی عبدالملک وزیر مالیه و جلالتماب (ن دکتیار) سفیر کبیر شوروی
در کابل به نمایندگی دولتین افغانستان و اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی
عقد و امضاء گردیده است و هیأت هائیکه در حین مذاکرات و عقد قرار داد
حضور داشتند فرار آنی است .

از طرف افغانستان :

- ۱- از طرف وزارت مالیه ع ، س ، غلام محمد بابری رئیس اقتصادی .
- ۲- از طرف وزارت معادن و صنایع ع ، ج ، وزیر معادن رئیس و بعضی
از اراکین آن وزارت .
- ۳- از طرف وزارت فوائد عامه ع ، ج ، کفیل وزارت فوائد عامه .

از طرف شوروی :

- ۱- سیمولوف رئیس .
- ۲- کوزروین انجنیر بشدوانهار .
- ۳- زورین انجنیر زراعت .

امور وزارت خارجه

- ۴- ما سیف انجنیر استیشن های برق .
- ۵- کیریلوف انجنیر اقتصاد .
- ۶- تیلیاکوف حقوق دان .
- ۷- نایدیچ انجنیر .
- ۸- سقالوف انجنیر ولیزین مستشار تجارتی .

شعبه مأمورین

مقرری ها در وزارت امور خارجه :

در سال ۱۳۳۴ مأمورین آتی در مرکز وزارت امور خارجه و نمایندگان
های افغانی در خارج مقرر گردیده اند :

الف- در خارج :

- ۱- ع ، ج ، س ، ا ، فیض محمد زکریا بهیث سفیر کبیر و نماینده
فوق ماده اهلحضرت همایونی در حجاز .
- ۲- ع ، ج غلام محمد شیرزاد سابق وزیر مختار افغانی در بروم
بهیث سفیر کبیر اهلحضرت همایونی در پاریس .
- ۳- ع ، ج عبدالصمد سابق وزیر مختار افغانی در بغداد
بهیث سفیر کبیر اهلحضرت همایونی در پیکنگ .
- ۴- ع ، ج دوکتور غلام فاروق سابق وزیر صحت بهیث وزیر
مختار و نماینده فوق ماده اهلحضرت در بن .
- ۵- ع ، عیدالباقی لطیفی سابق مدیر شعبه دوم سیاسی بهیث
سکرتر اول سفارت کبیرای اهلحضرت در پیکنگ .
- ۶- س ، عبدالقادر جواد سابق ترجمان لسان فرانسوی در
وزارت خارجه بهیث سکرتر اول سفارت کبیرای افغانی در پاریس .
- ۷- س ، کلابشاه سابق مدیر مجاسبه بهیث سکرتر اول سفارت
کبیرای اهلحضرت همایونی در دهلی .

۸ - من معاند شریف اژیر سابق مدیر شعبه ویزه بحیث سیکرتر اول وزارت مختاری افغانی درین .

۹ - من عبدالغنی سابق معاون شعبه اجرائیه مدیریت عمومی آر شیو بحیث سکرتر اول وزارت مختاری افغانی در روم .
ب - در داخل ،

ج ، محمد هاشم میوند وال سابق رئیس مستقل مطبوعات بحیث معین سیاسی .

ع ، من عبدالرحمن پژواک سابق مدیر شعبه سوم سیاسی و کفیل مدیریت ملل متحده ، بحیث مدیر عمومی سیاسی برتبه اول .

ح ، من عبدالحی هویز بحیث وزیر مختار مشاور برتبه ۲ .
ص ، هطاء الله ناصر ضیائی سابق کفیل مدیریت عمومی نشریات ریاست مستقل مطبوعات ، بحیث مدیر شعبه دوم سیاسی با حفظ رتبه .
س ، دو کتور عبدالعکیم طیبی سابق عضو مدیریت ملل متحده بحیث کفیل مدیریت شعبه سوم سیاسی بحفظ رتبه .

ریاست تشریفات

سال ۱۳۳۴ از نقطه نظر تشریفات اهمیت بسزا دارد ، زیرا در این سال یک تعداد کثیری از زعمای ملل دوست و متعابه ، به افغانستان تشریف آورده و مهمان حکومت متبوع بوده اند .

ذوات برجسته که در این سال بوطن ما تشریف آورده اند ، حسب ذیل اند ،
۱- تشریف آوری جلالآباد انوالسادات و وزیر دولت مصر عضو شورای انقلابی دولت جمهوری مصر و سرمنشی جلسه بین المللی اسلامی بتاریخ ۱۵ حمل ۱۳۳۴

۲- بتاریخ ۷ ثور ۱۳۳۴ جلالآباد گلونل جمال عبدالناصر صدراعظم و رئیس شورای انقلابی دولت جمهوری مصر ، حسب دعوتیکه از طرف

والا حضرت امير مع عدم محترم اعلیٰ حضرت پادشاہ عربستان سعودی نا اعلیٰ حضرت معظم ہما یونی در میز سلطنتی در حال صرف شام

حکومت افغانستان داده شده بود، با جلالتمابان سلاح سالم وزیر هدایت ملی آن دولت و عبدالغالب حسونا سرمنشی جامعه عرب که افتخار معیت شان را داشتند به کابل تشریف فرما شده و پس از گذشتا شدن سه روز، بروز ۱۰ ثور ۱۳۳۴ هازم وطن خویش گردیدند .

۳- بتاريخ ۲۳ ثور ۱۳۳۴ والا حضرت امیر مساهد بن عبدالرحمن هم محترم اعلی حضرت پادشاه عربستان سعودی که جلالتماب جمال حسینی مشاور اعلی حضرت موصوف افتخار معیت شان را داشت، به کابل تشریف آورده و به تاریخ ۲۵ ثور هازم کراچی گردیدند. والا حضرت شان دو مرتبه دیگر نیز به وطن عزیز ما تشریف آورده که آخرین دفعه آن بتاريخ ۲۲ جوزا صورت گرفته است، جلالتماب انور السادات وزیر دولت مصر در این دفعه نیز شرف معیت شان را جایز بوده و بتاريخ ۲۹ جوزا وطن عزیز ما را ترک گفتند .

۴- بتاريخ ۲۵ میزان ۱۳۳۴ جلالتماب او نو صدراعظم دولت اتحادیه برما حسب دعوتیکه از طرف حکومت افغانستان به عمل آمده بود به کابل تشریف آورده و به روز ۲۶ ماه مذکور طیاره شان وطن عزیز ما را ترک گفته و هازم ماسکو گردیدند .

۵- بتاريخ ۱۷ عقرب ۱۳۳۴ يك هیأت از کانسکرسیان امریکا بسرکردگی بناغلی زابلوکی وارد کابل گردیده و پس از گذشتان دو روز در افغانستان بتاريخ ۱۹ عقرب هازم وطن خویش گردیدند .

۶- به تاریخ ۲۲ قوس ۱۳۳۴ جلالتماب ان. مارشال بولگا نین صدراعظم دولت اتحادیه اشتراکیه شوروی حسب دعوت حکومت افغانستان به معیت جلالتماب خروسچف منشی اول حزب کمونسٹ و بناغلو جنرال سیروف، و گرو میکو معین وزارت امور خارجه و کومیکین معین وزارت تجارت دولت شوروی وارد کابل گردیده و به تاریخ ۲۶ قوس وطن عزیز ما را ترک گفته و هازم ماسکو گردیدند .

قبولی اگریمان نمایدگان دول متحابه افغانستان و تعیین
و تقرر نمایندگان افغانی در خارج :
الف : تقرر نمایندگان افغانی در خارج :

۱ - عالیقدر جلالتماب سردار اعلی محمد عمر سفیر کبیر اعلی حضرت
معظم همایونی در تهر ان که تقرر شان در سال ۱۳۳۳ صورت گرفته و به
تاریخ ۳۰ حمل ها زم تهران گردیده و اعتماد نامه خویش را به حضور
اعلی حضرت شاهنشاه ایران بتاريخ ۱۱ نور تقدیم نمودند .

۲ - عالیقدر جلالتماب سردار غلام محمد شیر زاد سفیر کبیر اعلی حضرت
معظم همایونی درباریس که تقرر شان در ۲۵ حمل ۱۳۳۴ صورت گرفته
و بتاريخ ۴ جوزا اعتماد نامه خود را به حضور جلالتماب رئیس جمهور
فرانسه تقدیم نمودند .

۳ - عالیقدر جلالتماب دوکتور غلام فاروق وزیر صعبه بعیت وزیر
مغتار و نماینده فوق العاده اعلی حضرت معظم همایونی درین هن تقرر حاصل نموده
و اعتماد نامه خویش را به حضور جلالتماب رئیس جمهور اتعادیة آلمان
غربی تقدیم نمودند .

۴ - عالیقدر جلالتماب سردار فیض محمد زکریا بعیت سفیر کبیر
اعلی حضرت معظم همایونی در جده مقرر گردیده و اعتماد نامه
خویش را به حضور اعلی حضرت پادشاه عربستان سعودی تقدیم نمودند .

۵ - عالیقدر جلالتماب سردار فیض محمد زکریا علاوه بر عهد موجوده شان به
حیث وزیر مختار و نماینده فوق العاده اعلی حضرت معظم همایونی در دمشق
هن تقرر حاصل نموده و اگریمان جلالتماب شان بتاريخ ۹ میزان از طرف
دولت مذکور صادر گردیده است .

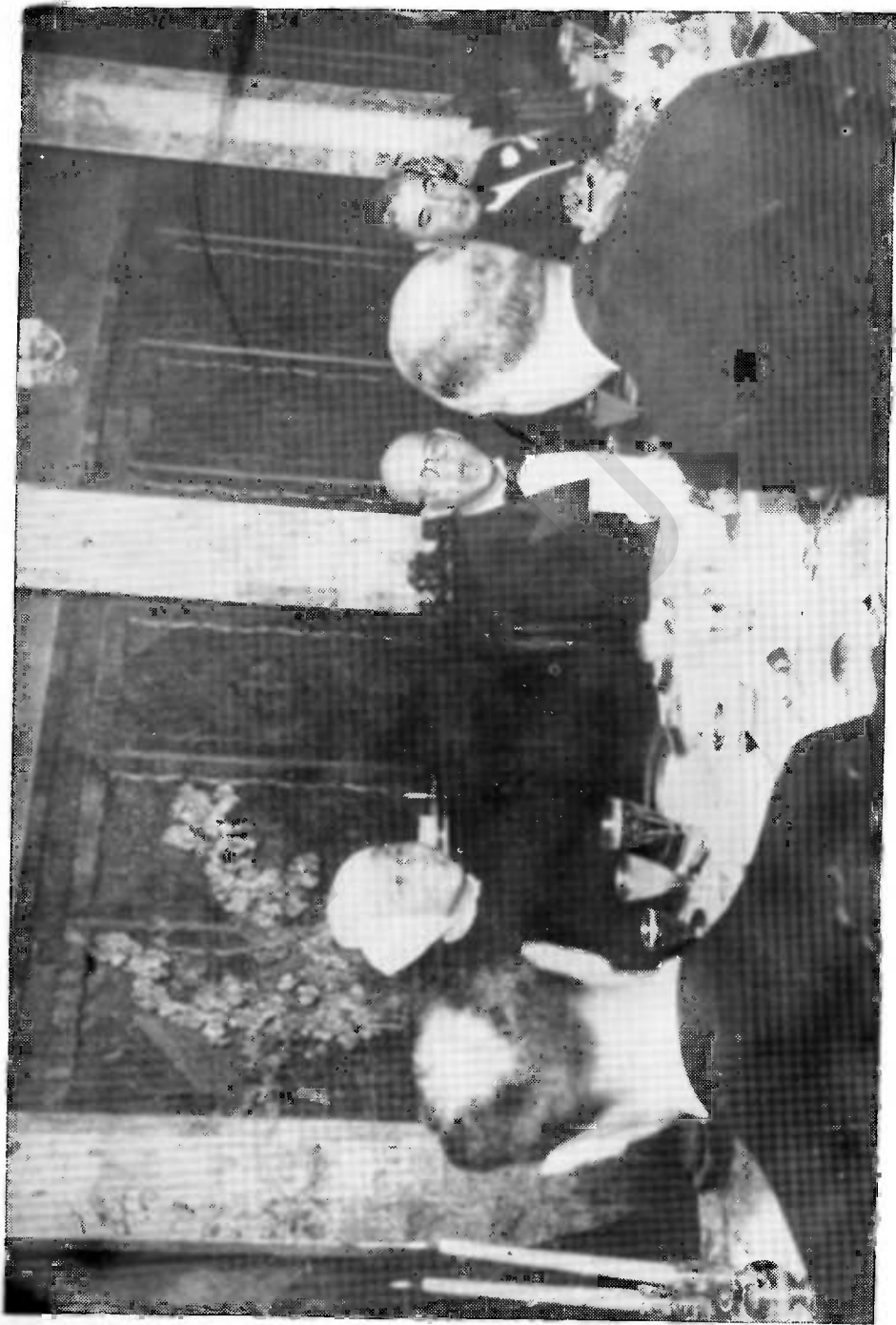
۶ - عالیقدر جلالتماب صلاح الدین سلجوقی سفیر کبیر اعلی حضرت معظم
همایونی در قاهره، علاوه بر عهد موجوده شان بعیت وزیر مختار و نماینده

- فوق العاده اهلحضرت معظم هما یونی در عمان مقرر و اکریمان جلالتماب شان به تاریخ ۱۹ میزان از طرف حکومت اردنیه هاشمیہ صادر گردید .
- ۷ - عالیقدر جلالتماب عبدالصمد وزیر مختار افغانی در بغداد بعیت سفیر کبیر اهلحضرت معظم هما یونی در پکننگ و اکریمان شان به تاریخ ۱۷ میزان از طرف حکومت جمهوری تودہ چین صادر گردید .
- ۸ - عالیقدر جلالتماب سردار غلام محمد شیرزاد سفیر کبیر اهلحضرت معظم هما یونی در پاریس بر علاوه عہدہ موجودہ شان بعیت وزیر مختار افغانی در برن و بر وکسل عزتقرر حاصل نمودند .
- ۹ - عالیقدر جلالتماب سردار غلام محمد سلیمان وزیر مختار اهلحضرت بر علاوه عہدہ موجودہ شان بعیت وزیر مختار در یولند عزتقرر حاصل نمودند .
- ۱۰ - عالیقدر جلالتماب دوکتور نجیب اللہ سفیر کبیر اهلحضرت دو لندن بر علاوه عہدہ موجودہ شان بعیت وزیر مختار افغانی در ہا لنڈ و ایرلند عزتقرر حاصل نمودند .
- ب - تقرر نمایندہ گان خارجی در افغانستان :
- ۱ - جلالتماب جنرال ابراہیم روی بعیت وزیر مختار و نمایندہ فوق العادہ اهلحضرت شاہ عراق بدر بارکابل مقرر و اعتماد نامہ خویش را بتاریخ ۳۱ حمل بحضور اهلحضرت معظم هما یونی تقدیم نمودند .
- ۲ - جلالتماب آنتنرو کانتز بعیت وزیر مختار و نمایندہ فوق العادہ دولت اتحادیہ سویس بہ در بارکابل مقرر و بتاریخ ۲۲ نور اعتماد نامہ خویش را بہ حضور مبارک اهلحضرت معظم هما یونی تقدیم نمودند .
- ۳ - آقای سیمکانوفسکی بعیت شارژدا فہر وزارت مختاری یولند مقرر گردیدہ و بتاریخ ۲۵ جوزا وارد کابل شدند .
- ۴ - جلالتماب گونت ژانودسیر با لاندن بعیت وزیر مختار و نمایندہ فوق العادہ اهلحضرت پادشاہ بلژیک بدر بارکابل تعیین و اعتماد نامہ

د افغانستان کالنی

- خویش را بتاريخ ۲۵ جوزا بحضور مبارک اعلی حضرت هما یونی تقدیم نمودند.
- ۵ - جلالتماب تنگ کویو، بعیت سفیر کبیر دولت جمهوری توده چین در دربار کابل تعیین و اعتماد نامه خویش را بتاريخ ۱۲ سرطان به حضور مبارک اعلی حضرت معظم هما یونی تقدیم نمودند.
- ۶ - جلالتماب فواد الخطیب که سمت وزیر مختار عربستان سعودی را بدر بار شاهی کابل دارا بودند بعیت سفیر کبیر اعلی حضرت یاد شاه عربستان سعودی در دربار کابل تعیین و اعتماد نامه خویش را به حضور مبارک اعلی حضرت معظم هما یونی بتاريخ ۱۴ قوس تقدیم نمودند.
- ۷ - جلالتماب ذاکلا وهومن بعیت وزیر مختار دولت جمهوری چکوسلواکی به دربار کابل تعیین و اعتماد نامه خویش را بتاريخ ۱۷ قوس بحضور مبارک اعلی حضرت معظم هما یونی تقدیم نمودند.
- ۸ - جلالتماب محمد شایسته بعیت سفیر کبیر دولت شاهنشاهی ایران در دربار کابل تعیین و اعتماد نامه خویش را بتاريخ ۷ جدی در قصر دلکشاه بحضور اعلی حضرت معظم هما یونی تقدیم نمودند.
- ۹ - جلالتماب کاز یوچی مورا سفیر دولت جاپان در کابل ساعت ۱۱ و نیم قبل الظهر روز چهارشنبه ۷ جدی اعتماد نامه خویش را در قصر دلکشاه به حضور اعلی حضرت معظم هما یونی تقدیم نمودند.
- تیلگرامها:

- ۱ - بتاريخ ۲ جدی تیلگرام مبنی بر تشکر از جانب صدراعظم سیلون به صدراعظم افغانستان راجع به اینکه نماینده افغانی در سازمان ملل متحد از شمول سیلون طرفداری کرده ارسا ن داشته است که جواب آن از طرف ویناغلی صدراعظم نیز مغایره شده.
- ۲ - بتاريخ ۱۱ جدی به مناسبت آزادی سودان تیلگرامهای تبریکه از حضور اعلی حضرت هما یونی و والا حضرت صدراعظم اسمی هیأت مؤقتی سودان و ویناغلی المیر الا زهری صدراعظم آن کشور مغایره شده.

اعلیٰ حضرت معظم ہما یونی باجلا لنداب او نوصدرا عظم دولت البخاریہ بر ما .

جلال‌آباد مارشال بولنگا بین صدراعظم اتحاد شوروی و جلال‌آباد خروسیف. منشی اول حزب کوه نیست در حضور اسب‌بصر بن‌عظم مه‌ا بو نو

۳ - ۱۳ جدی تیلگرام تعزیت از حضور اعلیحضرت معظم هما یونی
عنوان اعلیحضرت فیصل دوم شاه عراق به نسبت وفات عمه محترمہ شان
مغایره گردیده است و جوابیه آن از طرف اعلیحضرت فیصل دوم شاه عراق
نیز مواصلت نموده است .

مختصر سوانحیات نمایندگان خارجی در کابل :

۱- مختصر سوانح بناغلی آنتن رو کانتز وزیر مختار سوئیس در کابل،
جلالتاب موصوف در سال ۱۹۱۳ تولد یافته و اصلاً از اهالی زوریک
میباشد. تعلیمات ابتدائی خویش را در برلین و ثانوی خود را در نیویارک
طی نموده است بعد از آن در یونیورسیتی بال و برلین مشغول گردیده است .
جلالتاب موصوف دو کتور حقوق یونیورسیتی بال بوده است و در سال
۱۹۳۲ مدعی العموم کانتون بال مقرر شد. در سال ۱۹۴۱ رئیس محکمه
جزائی اطفال بال مقرر گردید و در سال ۱۹۴۵ شورای اتحادیه سوئیس
مشار الیه را بحیث وزیر مختار و نماینده فوق العاده اتحادیه سوئیس
در یولند نامزد ساختند و از ۱۹۴۸ به بعد شارژ دافیر سوئیس و فعلاً بحیث وزیر
مختار سوئیس در دربار کابل، اجرای وظیفه می نمایند .

۲- مختصر سوانح جلالتماب کانت زانوداسیربان لاندن وزیر مختار
بلژیک در کابل، جلالتماب موصوف ذاکتر حقوق بوده و در سال ۱۹۳۰ به
خدمات سیاسی داخل و امور بیت‌های مختلفه را در بلگراد - اداره مرکزی
کابینه صدراعظم گذشتاننده در وارشوو در روم و هم به صفت وزیر مختار
بلژیک در بیروت و مارسل بوده اند. فعلاً سفیر کبیر بلژیک در هند و بحیث
وزیر مختار دولت مذکور در افغانستان میباشند .

۳- مختصر سوانح جلالتماب سفیر کبیر چین :

نامبرده در کین‌سای ولایت آن‌کوی تولد شده و ۳۸ سال دارد و تحصیلات خویش
را در اکادمی سیاسی حربی دفاع جاپان به پایان رسانیده است و در ۱۹۳۸
رئیس شعبه سیاسی نظامی در قشون آزادی جمهوری توده چین بوده است .

۴- سوانح مختصر جلالتماب واکلاف او من وزیر مختار چکوسلواکیا
درکابل ،

جلالتماب موصوف به تاریخ ۱۹۹۵ تولد و بعد از استقلال چکوسلواکیا
وظائف متعدد سیاسی را اشغال نموده است و در سال ۱۹۴۸ رئیس کمیته ملی
مجلسی انتخاب گردیده و در ۱۹۵۲ به خدمت وزارت خارجه داخل شده
و در آنجا وظایف مختلفه سیاسی را اشغال نموده و در ۱۹۵۳
از طرف رئیس جمهور چکوسلواکیا به حیت رئیس هیأت چک به نزد کمیسیون
متحدین برای کنترول برلین به صفت نماینده فوق العاده و وزیر مختار
مقرر گردیده، نامبرده بزبان المانی، انگلیسی و روسی حرف می زند.

۵- مختصر سوانح جلالتماب محمد شایسته سفیر کبیر ایران در کابل ؛
جلالتماب موصوف پس از گذشتن نندن ماموریت های سیاسی بعیت مستشار
در سفارت خانه های ایران، درسویس و لندن عزت تقرر حاصل نموده و در
سفارت کبیرای ایران در واشنگتن به صفت وزیر مختار اجرای وظیفه می نمود.
چندی بعد جلالتماب شان به حیت سفیر کبیر ایران در بغداد مقرر گردید
و بعد از آن به حیت عضو شورای عالی سیاسی وزارت خارجه ایران تعیین
و بالاخره به حیت سفیر کبیر دولت شاهنشاهی در دربار کابل تعیین گردیدند.
۶- مختصر سوانح جلالتماب کازوچی میورا، سفیر کبیر جاپان در کابل ؛

جلالتماب موصوف در سال ۱۸۹۹ در یوریشیما تولد گردیده و در ۱۹۱۹
داخل خدمات سیاسی شده و در ۱۹۲۵ بعیت آنشه در سفارت جاپان در لندن
و در ۱۹۲۳ در سفارت جاپان در ماسکو و در ۱۹۲۹ بعیت ویس فونسل
در هلاقه مکدان (مانچوری) و ۱۹۳۲ فونسل در ناحیه مذکور تعیین
گردیده و در سال ۱۹۳۶ در امور اروپا و شرق آسیا در وزارت خارجه
جاپان به حیت سکرتر مقرر گردید . و در سال ۱۹۳۸ آمر شعبه شرق
مطالعات وزارت امور خارجه تعیین و در سال ۱۹۴۰ بعیت سکرتر اول
در سفارت جاپان در برلین تعیین شد . و در سال ۱۹۴۴ مستشار سفارت

و در ۱۹۴۶ از خدمات سیاسی خارج گردید و در همان سال به حیث معلم در یونیورسټی توکیو و مؤسسه تربیوی اجرای وظیفه می نمود .

کنفرانس ها

کنفرانس بانندونگک:

برای نزدیک ساختن ممالک دوقاره بزرگ آسیا و افریقا، کنفرانسی در شهر بانندونگک (اندونزی) بتاريخ ۲۸ حمل ۱۳۳۴ (۱۸ اپریل ۱۹۵۵) تشکیل گردیده ۲۷ مملکت ازین دوقاره بزرگ که عبارتند از :
افغانستان - برما - کمبودیا - سیلون - جمهوریت توده چین - مصر - حبشه
هند - اندونزی - ایران - عراق - جاپان - لاوس - لبنان - لائیریا - لیبیا
نیپال - پاکستان قلیبا - عربستان سعودی - سوریه - تایوان - ترکیه
جمهوریت دیه و کرات ویتنام - دولت ویتنام - یمن، در این کنفرانس شرکت ورزیده و افغانستان به پیروی از سیاست همکاری بین المللی خود هیأتی بریاست بناغلی سردار محمد نعیم معاون صدارت، وزیر امور خارجه و عضویت بناغلی هیدالملك عبدالرحیم زی کفیل وزارت مالیه، وکیل وزارت اقتصاد ملی، بناغلی محمد هاشم میوندوال رئیس مستقل مطبوعات بناغلی دکتور نجیب الله سفیر کبیر افغانی در لندن، بناغلی عبدالهادی داوی وزیر مختار افغانی در اندونزی، بناغلی عبدالرحمن پژواک، بناغلی محمد غوث علیز و بناغلی میر عبدالوهاب بمنظور شرکت در آن کنفرانس به بانندونگک فرستاده علاوه بناغلی سید محمد قاسم رشتیا رئیس دباختر آژانس بعیت نماینده مطبوعات افغانستان با هیأت همراه بود .

کنفرانس اقتصادی برای آسیا و شرق دور :

جلسه سالانه کمیسیون اقتصادی برای آسیا و شرق دور در ابتدای سال ۳۴ در شهر توکیو (جاپان) انعقاد یافته و در آن هیأتی بریاست بناغلی

عبدالملك عبدالرحيم زى كښل وزارت ما ليه، و كښل وزارت اقتصاد ملي و عضویت
نياغلی محمد حسن كړيمی، نياغلی مير عبد الوهاب و نياغلی محمد قوث عليزو
از افغانستان نمايندگی نمودند .

کنفرانس کمیسیون ادويه مخدره :

چون افغانستان از سالهاست که در زمرة ممالک صادر کننده ترایاک
شامل میباشد امسال نياغلی عبدالحكيم طبيبی را بچیت مشاهده و نماينده افغانستان
در کنفرانس سالانه کمیسیون ادويه مخدره که بتاريخ اپریل ۱۹۵۵ منعقد
گردیده بود به نیویورک اعزام نمود تا درباره حق صادرات افغانستان و
تعديل پروتوکول ۱۹۵۳ در جریان مذاکرات کمیسیون سهم گیرد ، نماينده
افغانی در این باره نیز بیانات و پیشنهاداتی به کمیسیون تقدیم کرد که در
نتیجه کمیسیون تصویب نمود این حق افغانستان در هنگام ترتیب کنوانسیون
واحد، در نظر گرفته شود .

هنگامیکه این رایور کمیسیون در جولای ۱۹۵۸ بشورای اقتصادى و
اجتماعى درجینوا پیش شد نماينده افغانی بار دیگر از حق صادرات
افغانستان و تعديل پروتوکول ۱۹۵۳ ادويه مخدره، بیانات و پیشنهاداتی
بشورای مذکور تقدیم کرد که در نتیجه شورای اقتصادى و اجتماعى به
اکریت آراء از حق افغانستان پشتیبانی نموده فیصله نمودند
تا این تصویب شان در رایور سالانه شورای اقتصادى و اجتماعى درج و به
اسامبله عمومى دهم تقدیم شود . در اسامبله دهم ضمن بحث بر راپورت
شورای اقتصادى و اجتماعى، حق افغانستان با هیچ مخالفت مواجه نگردیده
بلکه از طرف يك عده از نمایندگان در ضمن بیانات شان تصدیق
و پشتیبانی گردید .

کنفرانس عمومی موسسه صحی جهان :

حسب معمول کنفرانس عمومی موسسه صحی جهان از تاریخ ۱۰ الی ۲۷

می ۱۹۵۵ مطابق ۱۹ ثورالی ۱۳۳۴ در شهر مکسیکو (امریکای مرکزی) منعقد گردیده و از طرف افغانستان شاعلی دکتور عبدالظاهر معین وزارت صحتیه بحیث رئیس و شاعلی دکتور محمد یوسف سرطیب شفاخانه قوای مرکز بحیث عضو در کنفرانس مزبور اشترک ورزیده بودند. قرار اطلاع واصله، رئیس هیأت افغانی، هنگام انتخابات بحیث معاون رئیس کمیته اداری مالی و حقوقی و در عین حال راپورتر کمیته «اعتبارنامهها» انتخاب گردیده بود.

کنفرانس اقتصادی خاورمیانه و نزدیک :

در سال ۱۹۵۳ وزرای مالیه و اقتصاد ممالک عربی با اساس فیصله شورای اجتماعی و اقتصادی سازمان ملل، تشکیل جلسه داده و تصویب نمودند تا کمیسیون اقتصادی برای ممالک خاورمیانه و نزدیک بغرض تحکیم روابط تجارتي و اقتصادی با اساس تقسیمات جغرافیائی بین ممالک مذکور تاسیس یابد. ممالک کنفرانس مقدماتی کمیسیون مذکور بغرض ترتیب پروژه سازمان اقتصادی خاورمیانه و نزدیک از تاریخ ۳- الی ۱۲ جوزای ۱۳۳۴ (۲۵ می الی ۳ جون ۱۹۵۵) در شهر بیروت (لبنان) منعقد گردیده و ممالک آنی الذکر در آن شمولیت ورزیدند :

افغانستان- مصر- حبشه- یونان- ایران- عراق- اردنیه- هاشمیه- لبنان- پاکستان- عربستان سعودی، سوریه- ترکیه- یمن و مشاهدین جامعه عرب. درین کنفرانس از طرف افغانستان شاعلی عبدالصمد سابق وزیر مختار افغانی در بغداد بحیث رئیس و شاعلی عبدالکریم حکیمی بحیث عضو هیأت افغانی اشترک ورزیده بودند. در کنفرانس مذکور فیصله بعمل آمد تا برای تصویب پروژه موافقتنامه که در کنفرانس ترتیب داده شده بود کنفرانس دیگری از طرف ممالک متذکره فوق عضو کمیسیون دایر گردد. افغانستان که قبلاً موافقت خویشرا برای تاسیس همچنین یک سازمان اقتصادی ابراز نموده بود در کنفرانس سبکه بتاريخ ۱۷ دسمبر ۱۹۵۵ مطابق ۲۴ قوس ۱۳۳۴

در شهر بیروت بفرض امضای موافقتنامه متحد کمره دایر کردیده، بناغلی صلاح الدین سلجوقی سفیر کبیر افغانی مقیم قاهره را بعیت رئیس هیأت افغانی معرفی کرد .

کنفرانسهای کمپسیونهای فرعی :

هلاوه بر کنفرانسهای متحد کمره فوق یک تعداد کنفرانسهای فرعی منطقوی کمپسیون اقتصادی برای آسیا و شرق دور (ایکانفی) در شهرهای مختلف مالک شرق دور و همچنین کمپسیونهای فرعی منطقوی سایر سازمانهای اختصاصی مانند یونسکو و موسسه خورا که و زراعت دایر کردیده و نمایندگان افغانی اشتراک ورزیده اند .

کنفرانس بانک بین المللی و صندوق ذخیره :

کنفرانس سالانه بانک و صندوق ذخیره بین المللی از تاریخ ۱۲ الی ۱۸ سپتمبر ۱۹۵۵ مطابق ۱۹ الی ۲۵ سنبله ۱۳۳۴ در شهر استانبول (ترکیه) منعقد گردید و افغانستان برای نخستین بار در این کنفرانس اشتراک ورزیده و اشخاصیکه از افغانستان در جلسات این کنفرانس نمایندگی نموده اند قرار ذیل اند :

بناغلی عبدالملک عبدالرحیم زی کفیل وزارت مالیه، وکیل وزارت اقتصاد ملی بعیت «کورنر»

بناغلی عبدالکریم حکیمی بعیت «آلترنیت کورنر بانک»

بناغلی محمد سرور بعیت «آلترنیت کورنر فنډ»

بناغلی عبدالحکیم طیبی بعیت مشارر

بناغلی محمد نسیم بعیت مشارر

کنفرانس عمومی موسسه خورا که و زراعت :

بتاریخ ۴ نوامبر ۱۹۵۵ مطابق ۱۰ میزان ۱۳۳۴ هشتمین کنفرانس سالانه موسسه خورا که و زراعت در روما (ایطالیا) منعقد گردیده و از

طرف افغانستان بناغلی میر محمد یوسف وزیر زراعت بعیث رئیس، بناغلی عبدالله متخصیص وزارت زراعت و بناغلی محمد ناصر متعام زراعت در پاریس بعیث امضای هیأت افغانی اشتراک ورزیدند .

سازمان ملل متحد

یاد بود دهمین سالگزه امضای منشور ملل متحد در سان فرانسیسکو :

برای احتفال دهمین سالگزه امضای منشور سازمان ملل متحد بنا بر دعوت منشی عمومی سازمان ساعت سه بعد الظهر ۲۰ جون ۱۹۵۵ مطابق ۲۹ جوزا ۱۳۳۴ در عمارت او برای شهر سان فرانسیسکو که در آن عمارت ده سال قبیل منشور ملل متحد امضا و این سازمان جهانی را بوجود آورد ، جلسه نموده و وزرای خارجه قسمت بزرگ ممالک عضو در آن اشتراک ورزیدند . هیأت افغانی بریاست بناغلی سردار محمد نعیم معاون صد ارت ، وزیر خارجه و عضویت بناغلی محمد کبیر لو دین سفیر کبیر افغانی در واشنگتن بناغلی عبدالحمید عزیز نماینده دائمی افغانی در ملل متحد بناغلی عبدالرحمن پژواک مدیر شعبه سوم سیاسی و کفیل مدیریت ملل متحد وزارت خارجه در کنفرانس مذکور شرکت ورزیدند . والا حضرت وزیر خارجه نطقی ایراد و در آن تاریخچه این روز را ذکر نموده و اظهار کردند که چون اساسات مقبول مؤسسه ملل متحد و منشور آن به عقاید معنوی و راه های مادی و رسوم ملی و هدف و آمال مردم افغانستان مطابق و موافق است ، افغانستان یکی از صمیمیترین و وفادار ترین اعضای ملل متحد بوده و اساسات منشور این مؤسسه را تأیید مینماید . از خدمات مؤسسه ملل متحد و سازمانهای اختصاصی آن که در ساحه های مختلف به عالم بشریت انجام داده ، ستایش نموده و کامیابی مؤسسه را وابسته به پیروی خالصانه از اساسات

منشور و توسعه دادن محیط عضویت آن و تطبیق حق تعیین سر نوشت که مهمترین مواد حقوق بشر است دانسته است .

در داخل ممالک نیز اختلافات بزرگی برای یادبود دهمین سالگرد امضای منشور ملل متحد برپا بود . چنانچه پروگرام مخصوص رادیوی کابل بنطق والا حضرت سردار محمد داؤد صدراعظم افتتاح گردید . وزارت معارف کنفرانسهای مجملی در مکاتب یا بتخت منعقد نمود . ریاست بلدیة دعوت عصریه ترتیب داد . مطبوعات افغانی نیز این روز را حسن استقبال نمودند . روزتون و مرستون بنویه خود سهمی درین اختلافات گرفتند .

دهمین سالگرد تاسیس ملل متحد :

طبق معمول همه ساله بمناسبت سالگرد تاسیس ملل متحد خاصه امسال که دهمین سالگرد بود بتاريخ ۲۴ اکتبر ۱۹۵۵ مطابق ۳۰ میزان ۱۳۳۴ محافل از طرف وزارت معارف ریاست مطبوعات ، ریاست شاروالی و غیره مؤسسات عرفانی مرکز برپا گردیده بود .

اعلامیه حقوق بشر :

باساس اطلاعیه سازمان ملل متحد بتاريخ ۱۰ دسامبر ۱۹۵۵ مطابق ۱۷ فوس ۱۳۳۴ راروز اعلامیه حقوق بشر خوانده و بمناسبت این روز نیز محافل و مجالسی از طرف دوایر ذی علاقه ترتیب گردیده بود .

دهمین مجمع عمومی ملل متحد :

در دهمین مجمع عمومی ملل متحد که در ماه سپتامبر ۱۹۵۵ مطابق سنبله ۱۳۳۴ در شهر نیویورک منعقد گردید ، از طرف افغانستان اشخاص آتی در مختلف کمیته های مجمع عمومی نمایندگان نمودند .

شاغلی محمد کبیر لودین سفیر کبیر افغانی در واشنگتن بحیث رئیس هیأت و نماینده در کمیته سیاسی .

شاغلی دکتور میر نجم الدین انصاری در کمیته ادماک مخصوص سیاسی .

شاهلی عبدالرحمن بزواک در کمیته اجتماعی فرهنگی و بشری

- » عبدالحمید هریر » قیومیت
- » سید محمد قاسم رشتیا » بودجه
- » عبدالحکیم طیبی » حقوق
- » عبدالکریم حکیمی » اقتصادی

فرار معلوم افغانستان با اساس پالیسی صلح خواها نه و مطابق به روش سالهای گذشته، از تمام فیصله های که راجع به صلح و آرامش بین المللی بوده، طرفداری و از پیشنهادها بیکه راجع به بلند بردن سویه علمی و اقتصادی مما لك عقب مانده بود، پشتیبانی کرده است. علاوه سهم نماینده افغانی در جریانات کمیته اجتماعی و فرهنگی مانند سالهای سابق قابل تذکر بوده و پیشنهادهای متعدد شان مورد قبول واقع گردیده و برای بار دیگر راجع به جادادن حق تعیین سرنوشته خطا به آنها ایراد و در کمیسیون حقوق بشر به نمایندگی از سایر ملل آسیائی مجادله کرده است. همچنان نمایندگان افغانی در کمیته های دیگر، پیشنهادهای متعددی در موضوعات مختلف بر نامه کار امسال مجمع عمومی پیش نمودند که مورد تصویب و قبول واقع گردیده است چنانچه نماینده افغانی در کمیته حقوق چندین پیشنهادی عرضه نموده است که از جانب کمیته و مجمع عمومی تصویب شده که از آن جمله یکی مطالبات مزید در باره حکمیت و دیگری تاسیس محکمه ملل متعدد در لیبیا و نشر داکتو- منتهای کمیسیون حقوق دول میباشد.

ناگفته نماند که بزرگترین و مهمترین موضوع مجمع عمومی دهم، شمول شانزده مملکت جدید بوده است. که نماینده افغانی در هنگام بحث این مسأله به طرفداری از شانزده مملکت پیشنهاد داده و طرفداری نموده است چنانچه مما لك مزبور بعد از شمولیت، از افغانستان ابراز تشکر نموده اند. مما لك آنی الذکر بعیث حضور ملل متحد قبول شده اند.

رومانیا - بلگاریا - هنگاری - آلبانیا - پرتگال - اسپانیا - ایتالیا - فنلاند - لیبیا - اردن - نیپال - سیلان - لاوس - کمبودیا - ویتنام.

د داخلی وزارت

تشکیل:

عبدالحکیم
عبدالرحیم
مدعی العموم
ع محمد حسن
د قلم مخصوص مدیر
د تفتیش لوی مدیر
د محاکماتو لوی مدیر
د نائیلینو لوی مدیر
د امور بنو مدیر
د احصائی د لوی مدیر
د فقیر محمد
د سجل د ثبتو لوی مدیر
د احصائی معاون
د مارینو د مدیر
د کفیل
د محاسبی مدیر
د محاسبی د تحقیق د شاغی
ص سید کمال

ع ج وزیر
ع ص مہین

ع ج عبدالحکیم

د تفتیش د امری گروپ آمر ص
د تفتیش د دوہم
د تفتیش د دریم
د تفتیش د گروپ عضو ص
د تفتیش د گروپ عضو ص
د تفتیش د گروپ عضو ص
د پانوی مدیر ص

میر محمد عثمان

.....

.....

صالح محمد

مولوی یار محمد

سید محمد

عبدالواحد

مدیریت مآورین

اول- تعد یلات در تشکیک :

۱- حکومت اهلی کرشک :

دراثر احداث نهر بغرا و تکثیر نفوس در منطقه نادهلی، ایجاب مینمود که یک حکومت درجه ۳ بنام نادهلی در منطقه مذکور جدیداً تشکیل شود که اساساً و مستقیماً مربوط حکومت اهلی کرشک باشد .

۲- ولایت کابل :

نسبت اینکه بعضی قریه های خرد و بزرگ سر روی و حکومت بگرامی بمید از مرکز حکومت مذکور و سرک های عمومی بوده و در میان تپه ها و کوه ها وقوع دارد که برای رسیدگی و اجراءات رسمی خصوصاً در مواقع حدوث واقعات از قبیل قتل و سرقه و اموال گریزی بحکومات محلی و حتی ولایت مشکلات وارد میساخت، ایجاب مینمود تا در علاقه خاک جباریک علاقه داری درجه ۲ تشکیل شود و این علاقه داری مربوط حکومت بگرامی است .

ترفیعات سال ۱۳۳۴ :

۱- ع، ص، عبدالرحیم معین از رتبه ۲ برتبه اول

۲- ع، ع، ص، سید غلام رسول حاکم اهلی پروان از رتبه ۲ برتبه اول

۳- ع، ع، شاه محمد حاکم کلان کتواز از رتبه ۳ برتبه ۲

۴- ع، محمد طاهر مدیر عمومی مهاکمات از رتبه ۴ برتبه ۳ در بست خودش

۵- ع، ا، عبدالله مامور رتبه ۵ حاکم درجه اول کوهدان برتبه ۴ در بست خودش

۶- ع، ا، حیات الله مامور رتبه ۵ حاکم درجه ۲ وردک برتبه ۴

۷- ع، ا، عبدالملک مامور رتبه ۵ حاکم در رتبه ۴ در بست خودش

۸- ع، ا، محمد رحیم مامور رتبه ۵ حاکم سنگچهها رک برتبه ۴ در بست خودش .

۹- ع ۱۰، هېدا الواحد مامور رتبه ۵ - حاکم پرچمن برتبه ۴
۱۰- ع ۱۰، محمد جان حاکم دودات مامور رتبه ۵ - برتبه ۴
۱۱- ع ۱۰، هېدا الرحيم مامور رتبه ۵ - حاکم شيندند برتبه ۴
در بست خودش

۱۲- ص، محمد انور مامور رتبه ۵ - فلم مخصوص ولايت قندهار برتبه ۴
در بست خودش.

مقرری ها :

۱- ع، ص، محمد صديق مامور رتبه ۲ معاون تفتيش اداري صدارت عظمی
بکفالت حکومت اعلیٰ فرا .

۲- ع ۱۰، عبدالرزق خان مامور رتبه ۴ عضو محکمه، مرافقه صدارت عظمی
بحکومت درجه اول آفچه مقرر شده .

۳- ع ۱۰، محمد علی مامور رتبه ۵ - سابق حاکم پنجواڼی بحکومت درجه
اول کرم سیر حکومت اعلیٰ کرشک مقرر شده .

تبدلات سال ۱۳۳۴ :

۱- ص، میر محمد اعظم مامور رتبه ۵ - شعبه اول مدیریت ما مورین بعیت
مدیر اداری ولایت هرات تبدیلاً مقرر شده .

۲- ع ۱۰، هېدا الملك مامور رتبه ۴ - حاکم درجه اول دند بحکومت
درجه اول اندر حکومت اعلیٰ غزنی تبدیلاً مقرر شده .

۳- ع ۱۰، هېدا القفار مامور رتبه ۴ - حاکم درجه اول اندر بحکومت
درجه اول دند ولایت قندهار تبدیلاً مقرر شده .

۴- ع ۱۰، هېدا الواحد حاکم درجه ۴ پرچمن ترفیعا بحکومت درجه اول
انجیل ولایت هرات تبدیل شده .

۵- ع ۱۰، محمد جان حاکم درجه ۲ رودات ترفیعا بحکومت درجه اول
کامه ولایت مشرفی تبدیل شده .

- ۶- ع ۱۰، عبد الباقی مامور رتبه ۴ حاکم شیرین تگاب میمنه بحکومت درجه اول موسی قلعه کرشک تبدیل شده
- ۷- ع ۱۰، عبد الکریم مامور رتبه ۴ حاکم نهر سراج بحفظ رتبه ومماش بحکومت درجه ۲ میدان تبدیلاً مقرر شده
- ۸- ع ۱۰، محمد حسین مامور رتبه ۳ حاکم میدان بحفظ رتبه ومماش با مریت تفتیش ولایت کابل تبدیلاً مقرر شده
- ۹- ص، عبد الهادی مامور رتبه ۴ مدیر احصائیه ولایت مشرفی با مریت تفتیش ولایت مذکور تبدیل شده

مدیریت عمومی احصائیه نفوس ثبت سبجل احوال

طبق پروگرام مرتبه مدیریت عمومی احصائیه در برج جوزازی ۱۳۳۴ سی کروپ هیأت های نفوس شماری برای توزیع تذکره بولایت مزار شریف اهرام و کفیل مدیریت عمومی احصائیه نیز برای تقسیم هیأت، بمناطق مربوط و ترتیب مراتب تخنیک کار بولایت مزار شریف اهرام شده و بتاريخ ۱۵ سنبله ۱۳۳۴ بکار آغاز نموده والی اول قوس ۱۳۳۴ در حکومت کلان شبرغان و حکومت کلان بلخ و حکومت کلان سنمکان و حکومت و هلاقه داری های مربوط کار توزیع تذکره را انجام دادند. بعد ازان که هیأت های مذکور امور توزیع و تذکره را الی اول قوس بیا به تکمیل رسانیده عازم مرکز شدند تا بچیکه در امور نفوس شماری ولایت مزار شریف بدست آمده، لاله احمد در نفوس مملکت بطور اوسط دو چند یا بمبارت دیگر صد در صد نماید بعمل آمده است و بعد ازان انجام کار توزیع تذکره ولایت مزار شریف هیأت های نفوس شماری در مناطق گرم سیر که عبارت از حکومت اعلی فراه و حکومت اعلی کرشک و مربوطات آن باشد اهرام و در برج جدی کار توزیع تذکره و مناطق مذکور را شروع نموده اند و کار توزیع تذکره در مناطق مذکور بجدیت و انتظام ادامه دارد و هم

مدیریت عمومی احصائیه در سال جاری، سه جلد قوانین احصائیه را که عبارت از قانون ثبت سجل و قانون تکره اتباع دولت شاهي افغانستان و قانون نفوس شماری عمومی را که ترتیب داده بود، برای طی مراتب از مجلس عالی شورای ملی و اعیان گزارش داده است.

مدیریت عمومی ناپلین

در سال جاری نظر با احکام مقام عالی صدارت عظمی و طبق تعلیمات نامۀ ناپلین و مهاجرین، برای (۱۰۶۹) خانوار اقوام کوچی و ده نشین در ولایت قطن و مزار شریف زمین منظور شده و اقوام مذکور انتقال داده شده اند، همکذا برای (۶۰۱) خانوار اقوام ترکمن، پابری، وردک که زمین طور اجاره از سال های ما قبل به تصرفشان بوده در آبادی و غیره آن صرف مسامی نموده اند و قرار احکام مقامات صالحه زمین تحت اجاره شان بطور ناقل منظور و اسکان شده اند و همچنان برای (۳۲۹) خانوار اقوام مهاجر از ولایت قطن و مزار شریف و ولایت قندهار زمین منظور شده و تماماً اهرام و اسکان گردیده اند.

مدیریت عمومی محاکمات

اوراق محاکموی ماورین مربوط وزارت داخله که از ولایات و حکومات اعلیٰ بمدیریت عمومی محاکمات واصل گردیده بعد از هور و تعمق اجرا آتی که در آید باره بعمل آمده قرار ذیل است، اول او را فیس که در اثر مرافعه خواهی و تمیز طلبی خود محکومین بریاست عمومی محاکمات فرستاده شده:

۱ - به محکمه مرافعه (۱۰) فقره

۲ - به محکمه تمیز (۷) فقره

امور وزارت عدلیه

دوم - اوراقیکه در اثر مرافعه خواهی و تمیز طلبی وزارت عدلیه بریاست عمومی محاکمات فرستاده شده و بفیصله های صادره ولایات و حکومتات اعلی قناعت حاصل نشده :

۱ - به محکمه مرافعه (۶) فقره

۲ - به محکمه تمیز (۲) فقره

سوم - اوراقیکه برای فیصله به محکمه ابتداییه فرستاده شده (۲) فقره
چهارم - اوراقیکه بعد از فیصله ولایات و حکومتات اعلی بوزارت داخله واصل و بعد از غور و ملاحظه بواسطه اكمال نواقص ، بمراجعه مسترد و هدایات لازمه داده شده (۱۲) فقره

پنجم - اوراقیکه از محکمه مرافعه و تمیز فیصله شده و فیصله آن بفرض تطبیقات اصولی بوزارت واصل گردیده که در اثر آن موضوع بمراجعه خبر داده شده :

۱ - از محکمه مرافعه (۵) فقره

۲ - از محکمه تمیز (۱۰) فقره

د عدلی وزارت

تشکیل:

ع.ج. سید عیدالله
ع. ص. عبدالکریم حقانی

وزیر
معین

مشاور ع. ص. مولوی محمد قاسم
د قلم مخصوص مدیر
ص. حاجی عبدالقادر
د ما مورینو مدیر ص. غلام محمد
د تمیز ریاست:

د تمیز رئیس ع. ص. مولوی
عبدالجلیل انصاف
د تمیز در ریاست عضو ع. مولوی عیدالله بصیر
د تمیز » » ص. عبدالباقی
» » » » عبدالرشید
» » » » عبدالجلیل
» » » » عبدالحنان
» » » » عبدالقیوم

ع.ج. سید عیدالله

د جمعیت العلماء ریاست:

رئیس
غری ف مولوی حیظا الله
» » فضالرحمن
» » عیدالله
» » عبدالواحد

مواری عبد الجلیل	ف	غری
» فضل ربی	»	»
» غلام حیدر	»	»
» سید محمد ہر	»	»
» میا عبد اللہ	»	»
» عبد القنی	»	»
» نصر اللہ	»	»
» سید عبد الرحمن	»	»
» فضل حق	»	»
» سید انور شاہ	»	»
» محمد امان	»	»
» محمد اعظم	»	»
» عبد العزیز	»	»
» مطیع اللہ	»	»
» کل علم	»	»

ریاست تمیز

الف- فقرات جزائی :

- ۱- محکوم به قصاص در اثر حق العبد ۷ نفر
- ۲- محکوم باعدام در اثر حق الله ۳ »
- ۳- محکوم به حبس دوام در اثر » ۶ »
- ۴- فقرات تیکه بتا تید فیصله های محاکم و مجالس مشوره حکم اصدار
گردیده ۵۵۴ فقره
- ۵- فقرات تیکه به تزئید جزای محکومین حکم صادر شده ۹۲ »
- ۶- » به تخفیف جزا در باره محکومین حکم صادر شده ۱۳۴ »
- ۷- » نسبت اصلاح نواقص واپس مسترد گردیده ۹۸ »
- ۸- » بغرض استهدا وارد وهدایت داده شده ۲۰ »

ب- فقرات حقوقی :

- ۱- فقرات تیکه بتا تید فیصله های محاکم حکم اصدار گردیده ۶۱ فقره
- ۲- » به نقیض » » اصدار گردیده و بغرض
دوران شرعی واپس مسترد شده ۵۶ فقره
- ۳- فقرات تیکه بغرض استهدا وارد وهدایت داده شده ۱۹ فقره

اجراآت مهمه مدیریت تفتیش

الف: قضات و مفتی هائیکه در اثر تفتیش تحت معاکمه قرار گرفته اند:

- ۱- ملا مہتاب گل قاضی محکمه خوگیا نی
- ۲- عبدالقفور » » چمکنی
- ۳- محمد صدیق » » یرچمن
- ۴- نور احمد » » ینگی قلعه
- ۵- محمد جان » » دند
- ۶- محمد طالب » » هریرود

امور وزارت عدلیه

	فاضلی محکمه	خاکریز		۷- غلام محمد
	»	»	»	۸- عبدالقدوس
	»	»	»	۹- سیف الرحمن
	»	»	»	۱۰- فضل الرحمن
	»	»	»	۱۱- میرزا بادشاه
	»	»	»	۱۲- رحمت اللہ
	»	»	»	۱۳- عبدالرحیم مفتی محکمه
	»	»	»	۱۴- عبداللہ
	»	»	»	۱۵- عبداللہ
	»	»	»	۱۶- عبدالعزیز
	»	»	»	۱۷- محمد اسحاق
	»	»	»	۱۸- عبدالحمید
	»	»	»	۱۹- سید محمد
	»	»	»	۲۰- عبدالعق
- ب- دوسیه ہائیکہ توسط اعضاء مدیریت تفتیش کہ سمت وکیل اثبات جرم را دارا بوده بمحکمه مرافعه و محکمه عالی تمیز صدارت عظمی تقسیم گردیده:
- ۱- دوسیه نسبتی وزیر محمد فاضلی سابق محکمه رستاق بہ محکمه تمیز صدارت عظمی
 - ۲- » » معراج الدین مفتی محکمه دہ سبز بہ محکمه مرافعه » »
 - ۳- » » عبدالحمید محرر سابق محکمه حکومت کلان لہو گرد بمحکمه تمیز صدارت عظمی
 - ۴- » » عبدالمحمد مفتی سابق محکمه درہ صوف » » » »
 - ۵- » » سید عبداللہ فاضلی محکمه سنگک چارک » » » »
 - ۶- » » غلام محمد فاضلی سابق محکمه نجراب » مرافعه » »
 - ۷- » » سمو جان مفتی سابق پل خمیری » » » »
 - ۸- » » محمد خان فاضلی محکمه دند » » » »
 - ۹- » » غلام جیلانی فاضلی محکمه درواز » » » »

د افغانستان گمانی

۱۰. د دوسیه نسبتی محمد خطاب قاضی سا بق محکمه کلنگار بمحکمه تمبر صدارت عطی

ج - دوسیه های اشخاص ذیل که توسط اعضاء مدیریت تفتیش در اطراف آن تدقیق وغور بعمل آمده و به مواضع مربوطه آن هدایت لازمه داده شده :

- ۱ - ملا محمد قاضی محکمه داند
- ۲ - غلام محمد قاضی محکمه خا کریز
- ۳ - محمد طالب دهرود
- ۴ - عبدالقدوس اجرستان
- ۵ - شاه اسلام نهرین
- ۶ - نور محمد کرزاب
- ۷ - امین الحق ارزگان
- ۸ - ملا محمد رسول دهله
- ۹ - محمد زبیر پنجوانی
- ۱۰ - سیف الرحمن مرافعه فراه
- ۱۱ - فضل الرحمن محکمه اناردره
- ۱۲ - ملا عبدالحمید مفتی چخا نسور
- ۱۳ - ملا بکوا
- ۱۴ - ملا سید محمد ابتدائیه فراه
- ۱۵ - ملا نور محمد قاضی کرخ
- ۱۶ - ملا عبدالحکیم چاردهی
- ۱۷ - ملا محمد سلیمان اسمار
- ۱۸ - ملا اسمعیل کوز کتر

د - قضائیکه با آنها نسبت قفلت و فرو گذاشت شان اخطار داده شده :

- ۱ - ملا دولت محمد قاضی محکمه بگرام
- ۲ - بسم الله بهسود
- ۳ - محاکمیکه توسط اعضاء مدیریت تفتیش تفتیش گردیده است :

امور وزارت عدلیه

- ۱- محاکم عدلی ولایت فطنن تماما تفتیش گردیده و دوسیه های آن تحت غور است.
- ۲- به محاکم عدلی ولایت مزار شریف هیأت تفتیش اعزام و فعلاً تحت تفتیش می باشد.

و - بمحاکمیکه امر تفتیش آن صادر گردیده:

- ۱- به محکمه انجیل
- ۲- به سیدگرم
- ۳- به حاجی

مدیریت قلم مخصوص

- ۱- مکاتیب صادره مدیریت مزبور ۱۳۲۰ قطعه
- ۲- هرا بیضیکه بمدیریت قلم مخصوص رسیده و در هریضه اشخاص حکم صادر شده (۱۱۱۰) قطعه.
- ۳- اموریکه بنجلس علمی وزارت ربط داشته و در آن باره تصویب صادر گردیده (۱۷) فقره.

اجراآت مدیریت مأمورین

ترفیعات مأمورین :

- الف- ترفیعات مأمورین مرگلا وزارت :
- ۱- س غلام محمد مدیر مأمورین از رتبه ۵ برتبه ۴
- ۲- » حاجی عبدالقادر مدیر قلم مخصوص » » » » »
- ۳- » فضل الرحمن مدیر تفتیش از رتبه ۵ برتبه ۴
- ۴- » خمارالدین عضو » » » » »
- ۵- » شیرین حسن » » » » »

ب- ترفیعات فضاات محاکم ہدایہ

- ۱- ف موای غلام نبی فاضی مرافعہ کابل از رتبہ ۴ برتبہ ۳
- ۲- » » محمد اسرار » حالیہ محکمہ ارغنداب » ۱۰ » ۹
- ۳- » » عبدالرازق » محکمہ میدان » » »
- ۴- » » محمد سالم » » سروبی » » »
- ۵- » » محمد ایوب » » دیکاولنگک » » »
- ۶- » » حضرت دین » » لعل و سرچنگل » » »
- ۷- » » عبدالغیاث » » پنجوانی » » »
- ۸- » » غلام ایشان » » مرافعہ ہرات از رتبہ ۵ برتبہ ۴
- ۹- » » حسام الدین » » غوریان » ۸ » ۷
- ۱۰- » » محمد نظر » » تولک » ۱۰ » ۹
- ۱۱- » » سید عبداللہ » » کہستان » ۱۱ » ۱۰
- ۱۲- » » سید عبدالرؤف » » اورسکن » ۱۰ » ۹
- ۱۳- » » ابوالقاسم » » مرافعہ مزارشریف از رتبہ ۵ برتبہ ۴
- ۱۴- » » دوست محمد » » حالیہ محکمہ اندخوی » ۱۱ » ۱۰
- ۱۵- » » نورعلم » » محکمہ شور تیبہ » ۱۱ » ۱۰
- ۱۶- » » عبدالسلام » » سمنگان » ۷ » ۶
- ۱۸- » » امیر محمد » » اندراب » ۱۱ » ۱۰
- ۱۸- » » غلام حسین » » تالقان » ۸ » ۷
- ۱۹- » » عبدالقیوم » » حضرت امام صاحب » ۹ برتبہ ۸
- ۲۰- » » عبدالوحید » » حکومت کلان قندز » ۷ » ۶
- ۲۱- » » محمد صدیق » » مرافعہ مشرقی » ۴ » ۳
- ۲۲- » » سید محمد عالم » » ابتدائیہ مشرقی » ۷ » ۶
- ۲۳- » » محمد طاہر » » کوز کینر » ۱۰ » ۹
- ۲۴- » » سیف الرحمن » » قرغہ نی لغمان » ۱۰ » ۹

امور وزارت عدلیه

- ۲۵- ف عبدالحنان قاضی محکمه مهمه-درد در ازر تب ۱۱ > ۱۰
- ۲۶- > محمد شیرین > > مرافعه جنو بی > ۴ > ۳
- ۲۷- > عبدا لواحد > > حالیه محکمه اچین > ۱۱ > ۱۰
- ۲۸- > امان الله > > محکمه جد ران > ۱۱ > ۱۰
- ۳۹- > محمد عاشق > > محکمه آرزو > ۱۰ > ۹
- ۳۰- > عبدالرؤف > > محکمه مرافعه پروان > ۵ > ۴
- ۳۱- > غلام حیدر > > محکمه ریزه کوهستان > ۱۰ > ۹
- ۳۲- > محمد عثمان > > مرافعه غزنی > ۵ > ۴
- ۳۳- > محمد گل > > محکمه ابتدائیه > ۷ > ۶
- ۳۴- > حمد الله > > قمره باغ > ۱۰ > ۹
- ۳۵- > محمد حسن > > مقر > ۱۰ > ۹
- ۳۶- > سید عبدالحنان > > شرن > ۱۱ > ۱۰
- ۳۷- > سید حبیب الله > > کتوا ز > ۱۰ > ۹
- ۳۸- > عبید الله > > مرافعه بدخشان > ۵ > ۴
- ۳۹- > عبدالملی > > محکمه کشم بدخشان > ۱۰ > ۹
- ۴۰- > عبیدالکریم > > ابتدائیه میمنه > ۹ > ۸
- ۴۱- > غازی محمد > > پینتو نکوت > ۱۰ > ۹
- ۴۲- > غلام سخی > > نوزاد > ۱۱ > ۱۰

تبدلات قضات در سال ۱۳۳۴:

- ۱- ف مولوی غلام نبی قاضی محکمه مرافعه قندهار تبدیلاً به قضای محکمه مرافعه کابل
- ۲- ف موای عبدالباقی قاضی و تابق مرافعه کابل به عضویت ریاست تمیز
- ۳- > محمد رشید عضو محکمه ابتدائیه محاکمات صدارت به عضویت ریاست تمیز

- ۴- ف مولوی محمد امین قاضی محکمه ده سبز بهضویت مدیریت تفقیض وزارت عدلیه
- ۵- ف مولوی عبدالعلی قاضی محکمه ارغنداب تبدیلا بقضای محکمه وردک
- ۶- د محمد ابراهیم قاضی محکمه مرافعه مزار شریف تبدیلا به قضای محکمه مرافعه قندهار
- ۷- ف مولوی محمد اسرار قاضی محکمه وردک تبدیلا به قضای محکمه ارغنداب
- ۸- ف مولوی عبدالغیاث قاضی محکمه ابتدائیه بدخشان تبدیلا بقضای محکمه پنجواڼی
- ۹- ف مولوی غلام ایسان قاضی محکمه ابتدائیه قندهار تبدیلا به قضای محکمه مرافعه هرات
- ۱۰- ف مولوی گل محمد قاضی محکمه ناد علی کرشک تبدیلا بقضای محکمه شین دند
- ۱۱- ف مولوی عبدالحق قاضی محکمه اچین شنوار تبدیلا به قضای محکمه زنده جان
- ۱۲- ف مولوی ابوالقاسم حضور ریاست تمیز وزارت تبدیلا به قضای مرافعه مزار شریف
- ۱۳- ف مولوی دوست محمد قاضی محکمه اندخوی میمنه تبدیلا بقضای محکمه آقچه مزار شریف
- ۱۴- ف مولوی برات شاه قاضی محکمه شورآبک قندهار تبدیلا بقضای محکمه دره صوف
- ۱۵- ف مولوی محمد زبیر قاضی محکمه پنجواڼی تبدیلا به قضای محکمه اندراب قطنن
- ۱۶- ف مولوی احمد جان قاضی محکمه دولت آباد مزار شریف تبدیلا به قضای محکمه ینگی قلعه

- ۱۷- ف مولوی عبدالولی قاضی محکمہ اشکاشم تبدیلًا بہ قضای محکمہ دوشی .
- ۱۸- ف مولوی عبدالواحد قاضی محکمہ موسی خیل منگل تبدیلًا بہ قضای محکمہ اچین مشرقی .
- ۱۹- ف مولوی طورہ قل قاضی محکمہ وازخواہ غزنی تبدیلًا بقضای محکمہ دہ سبزکابل .
- ۲۰- ف مولوی محمد شریف قاضی محکمہ آفچہ مزار شریف تبدیلًا بہ قضای محکمہ اندخوی میمنہ .
- د- مقرری های قضات :
- ۱- ف عبدالعلیم فارغ التحصیل دارالعلوم عربی بہ قضای محکمہ شورابک قندهار .
- ۲- ف عبدالحق مفتی محکمہ مراۃ ہرات بہ قضای محکمہ غوزات
- ۳- ف بہرام الدین فارغ التحصیل مدرسہ اسدیہ بہ قضای محکمہ سرپل
- ۴- « فیض محمد مفتی محکمہ سمٹگان بہ قضای محکمہ دولت آباد
- ۵- « محمد نعیم مامور رتبہ ۸ محاکمات صدارت بہ قضای محکمہ بلخمری
- ۶- « محمد یوسف مفتی محکمہ مراۃ پروان بہ قضای محکمہ نجراب
- ۷- « فتح محمد قاضی سابق محکمہ بہسود بہ قضای وازخواہ
- ۸- « خیر محمد قاضی سابق محکمہ اندرغزنی بہ قضای محکمہ ناورغزنی
- ۹- « محمد ایوب مفتی مراۃ بدخشان بہ قضای محکمہ ابتدائہ بدخشان
- ۱۰- « عبدالغفور فارغ التحصیل دارالعلوم عربی بہ قضای محکمہ اشکاشم
- ۱۱- « محمد اسمعیل مفتی ابتدائہ میمنہ بہ قضای محکمہ فیصار میمنہ
- ۱۲- « عبدالغفور مامور رتبہ ۱۱ مدیریت تفتیش بہ قضای محکمہ نادہلی کرشک
- ۱۳- « محمد دین عضو مدیریت تفتیش بہ قضای محکمہ تصفیہ املاک قطن

دپوهنی وزارت

تشکیل:

وزیر

تدریسی معین

ع ، ج دوکتور عبدالمجید
ع ، ص داکتر علی احمد بویل
اداری معین ع ، ص عبدالاحمد عطانی
مشاور ع ، ص داکتر محمدانس
» ع ، ص داکتر عبدالحکیم ضیائی
..... »

د قلم مخصوص مدیریت:

مدیر
معاون ص عبدالله

د ثانوی تدریساتو ریاست:

رئیس ع ، ص داکتر محمد اکرم
معاون ع ، ص حمید الله عنایت سراج
غری ع ، ص محمد اسماعیل ساعی
» ص محمد امان

ع ج دوکتور عبدالمجید

د مسلکی تدریساتو ریاست:

رئیس
معاون
غری
ع ، ص داکتر محمد حیدر
ع ، ص محمد هاشم مجددی
ص میز مل

د ابتدائی تدریساتو ریاست:

رئیس
ع ، ص محمد آصف مایل

تشکیل وزارت معارف

ع، داکتر عبدالرحیم ص الباس الدین	معاون غری
	د پښتو مدیریت:
ص عبدالغفور ویا آند	مدیر
	د دارالتألیف ریاست:
ع، ص داکتر میر نجم الدین انصاری ع، یا بشده محمد زهیر	رئیس معاون
	د تألیف او ترجمی مدیریت:
ص محمد یعقوب مفتون	مدیر
ع، ص غلام سرور گو یا اعتمادی ص محمد سرور همایون	غری »
.....	غری
	د عرفان دمچلی مدیریت:
ص، محمد حیدر ژوبل	مدیر
	د کتابخانی مدیریت:
ص، عبدالباقی طلوع	مدیر
	د تفتیش ریاست:
ع، ص عزیز محمد	رئیس معاون
ع محمد اکرم ص محمد ایوب ص محمد اکبر	غری » »

ص عبدالاحمد	غړی
ص غلام محمد	»
ص امیر محمد	»
ص محمد یونس	»

دموزی او حفریاتو مدیریت :

ع ، ص احمد علی کهزاد	آمر
ص محمد نادر سروری	غړی
ص محمد ابراهیم	»
.....	»

دخارجہ ارتباط دچارو مدیریت :

ص توریالی اعتمادی	مدیر
ص محمود شاه	غړی
ص محمد علم	»

د سپورت مدیریت :

ع محمد محسن صافی	مدیر
ص نور محمد	مفتش

د احصائی مدیریت :

ص عبدالعلی	مدیر
------------	------

د مامورینو او معلمینو مدیریت :

ع حمید الله عنایت سراج	د لوی مدیر وکیل
ص عبدالفتاح قاری	د مامورینو مدیر
ص محمد یاسین	د معلمینو مدیر

تشکیل وزارت معارف

د تعمیراتو مدیریت:

ص محمد اسحق

مدیر

د حفظ الصحی مدیریت:

ع سید غلام رضا
ص محمد یونس
.....

سرطیب

داکتر

داکتر

د لوازمو لوی مدیریت:

ع عبدا لطیف
ص محمد هلی
ص غلام حسین
ص غلام حیدر
ص محمد انور

لوی مدیر

دمجاسی مدیر

د انبار مدیر

معاون

د اجرای مدیر

د اوراقو مدیریت:

ص محمد امین

مدیر

د مطبعی لوی مدیریت:

ص صوفی فخرالدین
ص عبدا لغفور

مدیر

معاون

د حیبیبی دلیسی مدیریت:

ص محمود کربزاده
.....

مدیر

معاون

د استقلال دلیسی مدیریت:

.....

مدیر

ص عبدا لمجید

معاون

د نجات دلیسی مدیریت:

مدیر
معاون
ع حمید اللہ عنایت سراج
س نیک محمد

د غازی دلیسی مدیریت:

مدیر
معاون
س محمد صدیق
.....

د تجارت دلیسی مدیریت:

مدیر کفیل
معاون
س عبدا لعلی
س عبداللہ

د زراعت دلیسی مدیریت:

داخلي مدير
س دين محمد

د زرغونی دلیسی مدیریت:

مدیر
معاون
ع غلام محمد
محترمه زرين نوري

د ملالی دلیسی مدیریت:

آمر
مدیر
معاون
ع، س عزیزا الرحمن فتحي
محترمه کبری بیگم
محترمه صالحه بیگم

د میرمنو د مکتبو لمری مدیریت:

مدیر
محترمه عالیہ بیگم

تشکیل وزارت معارف

د علومو او شرعیاتو د مدرسې مدیریت :

آمر
معاون
ع، ص عبدالحق
ص عبدالقدوس

د عربی ددارالعلوم مدیریت :

مدیر
ص عبدالقدیر شهاب

دارالمعلمینونه :

دیدار کوزی دانستیتوت مدیر
د منځنی دارالمعلمین مدیر
معاون
ع غلام حسن مجددی
ص عبدالغفار

د ابن سینا دلیسی مدیر
معاون
د لیلی معاون
ص حفیظ الله

د صنایعو مدیریت :

آمر
مدیر
ع، ص عبدالغفور برشنا
ص عبدالنبی

د خوشحال خان مدیریت :

مدیر
معاون
ص حیات الله
ص عبدالستار

د رحمن بابا مدیریت :

مدیر
ص در مرجان

د میخانیکې مدیریت :

داخلي مدیر
ص غلام سخې

داقعا نشان کالنی

دیتیش	فنی مدیر
ص محمد ایوب	معاون
	د صنایع و تجارتی مؤسسہ :
ع، ص نور اللہ	رئیس
ص غیاث الدین	داجرائی مدیر
	دٹا نوی تخنیک مدیریت :
ص عبدالمجید	مدیر
.....	فنی مدیر
	د شمارو دمکتبو مدیریت :
ص عبدالحبیب حمیدی	مدیر
ص محمد یعقوب	معاون
	دنوی کابل دلیمی مدیریت :
ص محمد اکبر	مدیر

امور وزارت معارف

در سال ۱۳۳۴

وزارت معارف که متصدی امور آموزش و پرورش اطفال مملکت و مجادله با بیسوادی در سراسر کشور است از بدو تأسیس تا کنون و مخصوصاً طی چند سال اخیر از طریق اصول جدید آموزش تعلیم و تربیت و پرورش در توسعه و تعمیم علم و عرفان، هنر و صنعت برای پیشرفت‌های فرهنگی، انکشاف صنایع، رشد اجتماعی و نهضت‌های ثقافتی، قدم‌های مؤثر و متجنی برداشته و مؤلفیه‌هاییکه در طول همین امسال نصیب معارف کشور گردیده قابل ملاحظه است.

بارۀ ازین مؤلفیه‌ها عبارتست از ازدیاد مکاتب دهاتی و مکاتب ابتدائی انکشاف مکاتب مسلکی صنایع و حرف از قبیل زراعت و غیره، تأسیس مزید کورسهای کهن سالان و ارتقاّ بعضی از مکاتب ابتدائی به مکاتب متوسطه ذکور وانات در مرکز وولایات. در اثر این فعا لیتها و اقدامات وزارت معارف، تعداد هلاّتمندان معارف و تعلیم و تربیت روز بروز افزون تر شده میرود و این هلاّتمندی، مارا بسوی آرزوها و هدفهای ملی و آمال دیرینه یکقدم نزدیکتر میسازد.

امسال وزارت معارف به تمقیب اجراءات سابقه (۵۰) باب مکتب‌دهاتی دیگر در مر بوطات بسیاری از ولایات و حکومت‌های اهلی و یکباب مکتب ابتدائی نسوان در قندوز ووشش باب مکتب ابتدائی ذکور در اثر درخواست اهالی ولایات و حکومت اهلی و منظوری مقام منیب صدا رت عظمی در کابل غزنی و مشرفی افتتاح نمود. علاوه بر آن چون این وزارت با هیئت انکشاف وادی هیرمند متوجه است، امسال هیاتی را مرکب از رئیس تدریسات ابتدائی، رئیس تدریسات مسلکی، و یک نفر متخصص خارجی در آن حصه اعزام داشت و بلساس نظریات شان ورقه مرضی بوقام صدا رت عظمی

تقديم و منظوري افتتاح يك باب مكتب ميها نيكي و چند باب مكتب ابتدائي را در آن منطقه بدست آورد .

چون هدف اصلي از تعليمات ابتدائي ، تربيت و توافق دادن اطفال مكتهبي است بحيات اجتماعي و اقتصادي كشور و وزارت معارف اهميت اين موضوع را درك كرده است ، با در نظر داشتن احتياجات آينده مملكت با اشخاص فني و عملي ، در صدد افتاد به پر و كرام هاي مكاتب بيشتر جنبه عملي و حياتي بسند . ولي ، همانطوريكه طبعاً ترتيب و طرح همچو پر و كرامها خالي از مشكلات نهد و مشورت و معاوضت اشخاص كار فهم و ورزيده را درين رشته ايجاب ميكند ، وزارت معارف از راه استفاده از همكاري عرفاني بين المللي و در بنمورد تجارب و نظريات خویش را كه نزد خود موجود داشت با متخصصين يونسكو و ديگر مؤسسات تعليم و تربيت ملل مطبوعه جهان در ميان گذاشت و بالاخره تصميم گرفت پر و كرام مكاتب ابتدائي را - نیز در قطار ساير پر و كرامها ، ولي از همه اولتر تحت فور و مذاقه قرار بدهد و اصول فعال و عملي جديد دنيا را در آن شامل سازد . براي ترسيدن با اين هدف بديهي است كه عنصر مهم تربيه ، معلم صحيح مييا شد .

از يتر و متخصصين يونسكو و بعد از متخصصين تيم دارالفنون كولمبيا بيشتر كار خود را در دارالمعلمين ها عملي ساخته از يكطرف به تهيه معلمين مطلوب و از طرف ديگر براي تطبيق روشهاي جديد تربيتي و تعديل پر و كرامها در بكمده از مكاتب ابتدائي تجربوي مشغول گرديدند . اين مكاتب ابتدائي تجربوي را وزارت معارف از جهتي طرف تطبيقات ايشان گذاشت تا متخصصين مذکور ابتدا موقود هاي جديد را در اينجا تطبيق و بعد در مكاتب ديگر تعميم نمايد . درين پر و كرام مضامين درسي بچند رشته معين شده ، كه عبارت از انداز خط و سواد خواني و علوم ديني ، علوم طبيعي علوم باهتدائي و فعاليتهاي عملي كه هر کدام درجاي خود تطبيق موقود هاي جديد را بكار انداخته است . رويهمرفته در نظر است كه بعد از تطبيق پر و كرام هاي جديد براي ديگر مكاتب ابتدائي ، نواين موقودهاي

تازه راه کار برد .

در قسمت تدریسات ابتدائی، چون هدف از تعلیم و تربیت در افغانستان بلند بردن سطح زندگی و انکشاف حس مسئولیت اخلاقی و اجتماعی مردم است و بدون سواد و کسب علم و دانش نمیتوان به نفع العین خود رسید ، ازینرو وزارت معارف که از همه اولتر خود را مسئول مجادله با بیسوادی می شمارد امسال باز در نقاطیکه ساکنان آن درخواست تأسیس کورس کهن- سالان را نموده بودند ، منظوری افتتاح این کورس را اعطاء کرده است همچنین همانطور ریکه این وزارت برای تقویة معلومات کم سوادان و فارغ التحصیلان کورس سهای کهن سالان، از دو سال است مجله ای بنام «بخوان و بدان» ماهوار نشر مینماید، نظر به حسن استقبال از طرف مردم ، در تعداد طبع آن از آغاز امسال افزایش قابل ملاحظه ای رخ داد و تعداد آن از (۵۰۰۰) شماره به (۱۰۰۰۰) شماره در هر ماه و تعداد صفحات - آن از ۱۶ صفحه به ۲۴ صفحه بلند برده شد .

ترتیب يك رهنمای رسم و کار دستی برای معلمین مکاتب ابتدائی یکی از مؤلفیتهای دیگر است که امسال در اثر فعالیتهای ریاست تدریسات ابتدائی نصیب این وزارت گردیده .

چون تنویر افکار و اذهان عامه به صورت بهتر ذریعه تعلیمات بصری میتواند انجام یابد لهذا وزارت معارف حسب معمول همه ساله، در این سال نیز قرار پروگرام معینه سینماهای سیار خویش، بهیسا گردان مکاتب، اولیای ایشان و مردم مرکز ولایات فلمهای تعلیمی ، تربیتی - صحیح ، اخلاقی و - اجتماعی را نمایش داد که مورد علاقمندی و استفاده قرار گرفت .

در قسمت پیشرفت های اخیرة معارف و تعدیل مکاتب ابتدائی به مکاتب متوسطه نیز به علاقه اهالی به علم و معرفت و افزایش در تعداد متعلمات جدیدالشمول در سال تعلیمی ۱۳۳۴ مکتب رایمه بلخی به مکتب متوسطه تبدیل گردید ، این مکتب در سال تعلیمی گذشته دارای دو صنف هفتم بود

و به دختران فیکه نمیتوانند تحصیلات عالی را تعقیب نمایند ، بدین ترتیب موقع داده شد تا دوره متوسطه را بخوانند . وزارت معارف هنگام طرح پروگرام صنوف هفت - هشت - نهم - این مکتب در قسمت تدریسات یکی از صنوف هفتم آن (امور حیاتی - تدبیر منزل - حقیقتاً لاصحه - بافت - خیاطی) را شامل و تطبیق نموده است ، همچنین بنا بر تقاضای اهل لی قندوز و تعداد روز افزون طلاب در آن منطقه در نظر است مکتب ابتدایی قندوز نیز به مکتب متوسطه تبدیل شود ، و برای تعمیر الحاقیه آن هم مبلغی تخصیص داده شد که از آغاز سال تحصیلی آینده صنف هفتم آن تشکیل خواهد شد .

همچنین در مورد تعلیمات ابتدایی گفتیم ، پروگرام های درسی و تربیتی و طرز تعلیم با تکامل جامعه و ایداعات همرو زمان در تحول است ، وزارت معارف درین اواخر پروگرام های دوره ثانوی ذکور وانات را نیز تجدید نظر و آنچه را به حال اولاد افغان مفید و حیاتی تر میدانند بعد از شور و خوض و با اتفاق متخصصین و اهل فن و منظوری مقامات ذی صلاحیت ، تطبیق نمود ، چنانچه علاوه بر آنکه در مورد مقررات پروگرام های عربی و رسم تجدید نظر بعمل آورد ، مقررات جدید را بعد از تصویب در مکتب مربوطه ارسال و در ساحت تطبیق گذاشت ، مقررات پروگرام فارسی و پشتو که با ايجاب مطالعات و تدقیق بیشتری را میخواست ، درین اواخر پس از ترتیب و تثبیت در معرض اجراء گذاشته شد .

برای آنکه از مقررات پروگرامهای مکتب ثانوی اشخاص دیگر نیز استفاده کرده بتوانند ، وزارت معارف تمام مقررات پروگرام های مکتب ثانوی را در سه زبان پشتو - فارسی و انگلیسی بصورت یک کلکسیون ترتیب داده یک نسخه آنرا بریاست دارالتألیف جهت تألیف کتب مذکور فرستاده است .

درین سال وزارت معارف از امور تحصیلی (۲۷) نفر معصلین افغانی مربوطه خود در خارج ، پس از رسیدن و ملاحظه راپور تعلیمات آنها توسط

ریاست روابط کلتوری افغانی مقیم «میونشن» و سفارت خانه های افغانی واریسی که در بلژیک حواله جات پولی شان اقدامات لازمه بعمل آورده است. همچنین از تحصیلات هشتاد نفر طلبگی که درجه تحصیل آنها یا بان تراز بکلوزیا بود و بیول شخصی در خارج تحصیل مینما بند، توسط سفارت خانه های افغانی در مالک شرق و امریکای غربی که مکمل ریاست روابط کلتوری ما در اروپا واریسی نموده مصارف تعلیمی آنها را نظر بملاحظه رایبورت تعلیمی حسب مقررات در مقابل پرداخت پول افغانی که از طرف اولیای شان صورت میگرفت اجازه اسعار داده است.

امسال باز وزارت معارف بتا بردھوت مجله شکر متعین دھلی جدید یکمقدار آثار رسامی و کاردستی شاگردان مکاتب ذکور وانات را بتوسط سفارت کبری افغانی مقیم دھلی در نمایش مؤسسه مذکور ارسال ودر نتیجه مسابقه از جمله مشترکین آثار دو نفر شاگرد افغانی حائز درجات خوبی شده و جایزه های معینہ در محضر سائربطاب ہم مکتبی شان بہ آنها داده شد.

وزارت معارف در طی سه سال اخیر نمایش آثار رسامی - نقاشی و کاردستی شاگردان مکاتب - ذکور وانات مرکز را بنام سالون خزان در ماه عقرب افتتاح مینمود و بشاگردان نیکه آثار شان بعد از درجه بندی مستحق جائزہ میگرددند. توزیع میشد ولی امسال درین مورد تجویز بعمل آمد کہ باید آثار شاگردان مکاتب ولایات نیز در نمایش سالون خزان حصہ داشته باشد، ازین جهت وقت نمایش در آخرماء سرطان ۱۳۳۵ تعیین و اعلام گردید تا در ظرف این مدت آثار مناطق مختلف مملکت رسیده بتواند و نیز درباره آثار مذکور تعلیمات بنام «نمایش های رسامی و کاردستی طلبان مکاتب مرکز ولایات» ترتیب و بہ تمام مکاتب خریدارده شده است تا طبق آف در تهیه و ارسال آثار شاگردان مربوطه اقدامات و اجرا آت نمایند.

یونسکو کہ در صدد ترتیب کتب و کتابخانه ها در مالک عضو خود داخل اقدامات است، تا بہ حال پنج کنفرانس بین المللی منطقوی را برای این

منظور در نقاط مختلف جهان دائر نموده است. کنفرانس پنجمین آن امسال در دهلی جدید دائر شد که در آن نمایندگان وزارت معارف علاوه بر ارائه معلومات عمومی درباره کتابخانه های بزرگ کشور، دو مورد کتابخانه های لیسه ها نیز به نمایندگان (۱۵) مملکت که در کنفرانس شرکت ورزیده بودند، توضیحات لازم داد.

وزارت معارف که از نگاه صلح دوستی مملکت عزیز خود، روز ملل متحده را به نظرا احترام بیست و هفتمین سال بازرسی معمول همه سالیه روز سالگه تاسیس سازمان ملل متحد و هفتاد و پنجمین سالگه امضای منشور ملل متحد را به نحوی بهتر از هر سال با ترتیبات خاص، نمایش فلمها و ایراد خطابه های جذاب و وطنپندانه بیشتری در محضر یک تعداد زیاد متعلمین مکاتب و تحصیلین فاکولته ها و استادان شان تجلیل نمود.

علاوه بر تعلیمات ابتدائی و ثانوی، وزارت معارف به منظور تریبه و رساندن جوانان کشور در شوق اقتصادی - تکنیکی - صنعتی - دینی و غیره یک نوع تعلیم دیگری را به نام تعلیم مسلکی در یک تعداد از مکاتب جداگانه برای مکاتب ابتدائی - متوسط و لیسه ها می آموزد. اینگونه مکاتب را که تحت نام مسلکی خوانده میشوند، سه دسته میتوان تقسیم کرد.

۱- مکاتیبیکه مرام آن تریبه علمی در چوکات یک مسلک معین باشد و عبارت انداز دارالمعلمین ها، مکتب متوسطه این سینا - موسسه پیداکوژی - مکتب تجارت و مدرسه علوم شرعیه.

۲- دارالعلوم ها که مرام آن تریبه علماء دینی و حفاظ میباشد و علوم پرورگشام آنها متحدالشکل است، عبارت اند از دارالعلوم هریه کنابل - دارالحفاظ کابل - مدرسه نجم المدارس مشرقی - مدرسه اسدیة مزار شریف - مدرسه ظاهر شاهی میمنه - مدرسه جامع هرات و دارالحفاظ هرات.

۳- مکاتیبیکه جنبه فنی یا تکنیکی دارند و عبارت اند از مکتب زراعت

مکتب ثانوی تکنیک - مکتب میخانیکی کابل - مکتب صنایع کابل و مکتب صنایع قندهار .

گرچه شرح مفصلی اجراءات هر کدام از مؤسسات بالا را تحت اجراءات ریاست تدریسات مسلکی میتوان مطالعه نمود، اما با آنهم اگر در اینجا مختصر ذکری از آن بنمائیم از موضوع بدور نخواهیم رفت .

تربیه معلم در هر مملکت سهم باری دارد و اگر چه دارالمعلمین ها - فاکولته ساینس و ادبیات تا امروز در این حصه مساعدت خوبی نموده و مینمایند، اما با آنهم برای آنکه ارتباط محکمتری در بین تمام این مؤسسات بوجود آمده هم آهنگی مطلوب در اصول تدریس و مرامهای تعلیم و تربیت در مدارج مختلفه تعلیمی ایجاد گردد، همانطوریکه وزارت معارف از چندینست در جستجوی راههای صحیح و اصول تازه برای تعلیم و تربیه اولاد کشور از طریق اصلاحات اساسی و اصولی از نگاه آموزش و پرورش عصری و تطبیق نمودن های مودرن و مفید تعلیمی و تربیتی و به کار انداختن وسائل و لوازم کافی متوجه پیشبرد و تکمیل تعلیم و تدریس شاگردان در مکاتب گردیده، اخیراً احساس کرده از همه اولتر باید معلمین لایق و ورزیده داشته باشیم، امسال در ضمن سایر پلانهای هر فانی خود لازم دید یک مؤسسه تربیت کوی تاسیس نماید، این مؤسسه در اطراف مسایل مهمه تعلیمی به اساس مفکوره های اخلاقی و علمی - غور و در تربیه معلمین زاهد های مفید و علمی را پیش بینی مینماید .

همچنین بفرس تربیه معلمین بهتر و انکشاف ذهنی شاگردان، قبل از آنکه به مکاتب مختلفه مسلکی تقسیم گردد، وزارت معارف امسال تجویزی گرفت که تمام شاگردان صنوف رشدیه دارالمعلمین ها و لیسه ابن سینا در یک مکتب متوسطه بنام جوانیرهای سکول تحت تربیه گرفته شوند. دوره تعلیمی درین مکتب سه سال است که در طی آن شاگردان علاوه بر تعلیمات نظری یک قسمت تعلیمات عملی نیز می آموزند و در ختم دوره رشدیه نظر به ذوق

واستمداد فطري وذهني خود به مكاتب مختلفه مسلكي تقسيم و تحصيل شان را در پك مسلك معين ادامه خواهند داد. اين مكتب هبارت از مكتب ابن-سينا و يك مكتب نمونه و تجربوي است كه در آن پروگرامها قسمي طرح كرد بده كه گلبه معلومات ضروريه حياتي- معلومات اجتماعي و معلومات فوق آن با بكد بگر ارتباط نزديك بهم رسانيده ، معلوماتي بشا كردان ميدهد كه آنها را در امور حسابي حياتي و وضع جامعه و بلند بردن سويه مردم و مملكت كمك نمايد. اين مكتب در سايق يك ليسه بوده ولي در ينصورت طلاب صنوف ۱۰ و ۱۱ آن به مكاتب ثانوي تخنيك و زراعت و طلاب صنف ۱۲ آن به دارالمعلمين متوسطه ضم كرديدند. تاسيس اين مكتب نمونه در پروگرام دارالمعلمين ها تاثيري پارزي انداخت و طي آن ترتيباتي آغاز شد كه دارالمعلمين ها بايد دوشعبه باشد يكي دارالمعلمين ابتدائي و ديگر دارالمعلمين متوسطه. از دارالمعلمين ابتدائي يكده فارغ التحصيلان بحيث معلم مخصوصا در دركده ها راسا داخل وظيفه ميكرند و هده ديگر به تحصيلات صنف ۱۲ ادامه ميدهند. دارالمعلمين متوسطه داراي شعبه ساينس اجتماعيات و شعبه معلمی ميباشد كه فارغ التحصيلان دوشعبه اول بعد از اخذ بكالوريا به فاكولتهها و از شعبه سوم به معلمی گماشته ميشوند.

چون در مكتب تجارت تعداد ساهاث ساينس كافي به نظر نميرسيد، در ساهاث مضامين دوره متوسطه آن تغييری وارد آمد و بدین ترتيب پروگرام دوره متوسطه اين مكتب هينامانند ديگر ليسه ها طرح كرديد و از طرف ديگر چون مكتب اصول تجريب تحت لغو تدریجي قرار گرفت و زار تعارف پس از مشوره باوزار تماليه، در پروگرامهاي مسلكي تجارت تجدید نظر نمود و پروگرامهاي جديد طوري سنجيده شد كه بهر دو مرام اقتصادي و مالي مملكت جواب ميدهد. مكتب اصول تجريب يك مكتب متوسطه بوده تاسيس آن نظر به احتياج مردم به كاتبها صورت گرفته بود و از آنجا كه اين سويه براي احتياجات اينده مملكت كافي نبود، بشا بر آن تحت لغو تدریجي آمده در عوض پروگرام

منا سبتری در مکتب تجارت که سوبه بلند تری دارد در محل تطبیق گذارده شد .

وزارت معارف از روی تجارب و حوادث تاریخی به این نتیجه رسید . که بهترین وسیله نگاه داشتن شخصیت يك انسان و فراهم آوری آسایش روحی برای هر يك فرد بشر ، تمسك آن باوا مر دینی و پیروی از تعالیم آسمانیست که برای نجات بشر فرستاده شده است ، ازینرو همواره توجه مزید ، به پروگرام های دینی مکاتب و ایسه ها معطوف داشته و برای نیل باین هدف احتیاج میرمی را بوجود معلمان و مبلغان دینی احساس نموده است . برای تربیه اینچنین معلمان مدارس دینی را در مرکز ولایات تأسیس کرده دایما برای انکشاف و بهتر ساختن پروگرام های مدارس مذکور سعی بلیغ بعمل آورده است . از همین لحاظ - وزارت معارف امسال در مدارس مذکور مضامین عصری و جدید را شامل نمود تا در پهلوی مضامین دینی تدریس شود و بدین قسم برای این مدارس پروگرامی طرح گردید که در حال تطابق با محیط ، علوم دینی و عصری را احتوا نموده باشد .

همچنین دارا الحفاظ که تا سال جاری تنها برای حفظ قرآن کریم بود ، فارغ التحصیلان آن حتی از میادی علوم هم خبری نداشتند ، امسال وزارت معارف لازم دانست يك پروگرام جدید را درین مؤسسات نیز در مورد تطبیق بگذارد که علاوه بر حفظ قرآن عظیم حاوی مضامین فقه - صرف - نحو - عقاید - منطق - تجوید و فرائض نیز باشد .

یکی از قدم های موثر تر دیگر یکه وزارت معارف در راه تعلیمات مسلکی برداشته است اینست که چون مکتب صنایع کابل متأسفانه از چند سال باینطرف روبه تنزل گذاشته بود ولی وزارت معارف وجود چنین يك مکتب را در قسمت تربیت اطفال و استعداد فطری شان در هنر و حرف مختلفه ، الزم میدانست در پی احیای مجدد این مکتب بر آمد و برای به یا آوردن آن منظوری خریداری سامان و لوازم ضروریه آنرا از مقامات صالحه بدست

آورد. امید است هنر قریب این مکتب مترجم خوبی گردد.

وزارت معارف بادر نظر داشتن این اصل مهم و اساسی که بعد از وجود معلم یگانه وسیله تعلیم و تعلم، کتاب است، قسمیکه همواره در صدد تألیف - ترجمه، طبع و نشر کتب سودمند و مفید بوده امسال در قسمت تدوین و طبع کتب درسی، معاون درس و کتب مطالعه به هر دو زبان ملی پشتو و فارسی مصدر خدمات شایان و قابل ملاحظه ای گردیده برای کلیه مکاتب ابتدائی - متوسطه و ثانوی و مسلکی ذکور و اناث طبق پروگرام های مرتبه همه گونه کتب طرف ضرورت آنها را حتی المقدور تألیف و طبع نموده است. علاوه بر آن قسمیکه این وزارت در سال گذشته در راه توسعه و انکشاف زبان ملی پشتو بهترین تصمیمی اتخاذ و برای مکاتب فارسی زبان، اساس تألیف کتب قرائت پشتو را بطور سلسله - مایکل وست - گذاشت، امسال جلد اول این کتاب را بطور مصور تألیف و طبع سپرد و با اساس گذشته از کتب درسی مکاتب اساسی برای مکاتب دهائی - کور سهای اکابر و غیره که طبق پروگرام های مرتبه روش مخصوص و جدا گانه را ایجاد میکنند، کتابهایی تألیف و طبع شده است. علاوه بر آن بفرض تنویر افکار مردم و اطفال مکتب یکجمله کتبی را که قبلاً از منابع خارجی بنام کتب معاون درس و مطالعه ترجمه و تهیه شده بود، امسال وزارت معارف از راه سفارت کبری افغانی مقیم تهران با مؤسسه انتشارات فرانکلین داخل مفاهمه و مذاکره شد تا آنها را به طبع برسانند. البته این اقدام از جهت صورت گرفت که مطابق داخلی بنا بر تراکم کارها نمیتوانستند این کتب را طبع نمایند، کتب معاون درس و مطالعه از یکطرف خوانندگان را در راه حفظ الصحه، تعلیم و تربیت، و مسؤولیت های اخلاقی - اجتماعی و معامات تازه عصری رهنمائی میکنند از طرف دیگر مردم درس طلاب مکتبی واقع میشود، همچنین وزارت معارف توسط دستگاه گشتو یرت و مجله عرفان در قسمت نشرات و ارائه معلومات تازه و تنویر افکار مردم مصدر خدمات شایانتری گردیده است و همچنین

دو رساله بسیار مهم و خواندنی تعلیم اکابر و رساندن معلم در راه تفاهم بین المللی که از نشرات یونسکو سال گذشته بفارسی ترجمه شده بود، امسال از راه شعبه ارتباط خارجی این وزارت جهت طبع به مصرف یونسکو به ایران فرستاده شد.

در قسمت موزه و حفريات، چون سال گذشته درباره حفريات موضوع سرخ کوتل - چشمه شیر و آثار يککه در اثر حفريات بدست آمده با شرح چگونگی تاریخی موضوع مذکور سطری چند بفرض مطالعه فارین گرامی سالنامه تقدیم نموده بودیم، امسال به تعقیب آن عملیات حفاری دوره پنجم تپه مذکور را هیأتی باستانشناسی فرانسوی به همکاری اعضای مدیریت موزه کابل دوام داده بعضی از آثار دوره کوشانی هارا از قسم مسکوکات وغیره بدست آورده اند که فعلاً در موزه کابل موجود و تحت مطالعه و تدقیق علمی هیأت باستانشناسی ومؤرخین فرار دارد، البته پس از کمال تدقیقات و ختم حفريات در آینده شرح مفصل آنرا از مطالعه فارین محترم خواهیم گذاشتند، همچنین حفريات دوره ششم فصل بهاری و خزانى دوره قبل التاريخ افغانستان در تپه مندیکک حکومت خاکر یزولایت - قندهار و تحقیقات مزید و کشف آثار آن تماماً دوره مفرغ را تا ظهور آهن در افغانستان هرگز وانمود میسازند و به تاریخ (۲۰۰۰) سال ق.م این خطه باستان، روشنائی می اندازد. بهمین ترتیب ورود یکسفر نماینده یونسکو بفرض مطالعه و باز دید و عکاسی آثار موجوده موزه کابل و آبادات تاریخی افغانستان، ورود یک نفر مستشرق فرانسوی جهت ملاحظه و مطالعه آثار کتبی موزه کابل درباره آثار و شخصیت خواجه عبدالله انصار (ع)، تدقیق و یکتعداد مسکوکات و ظروف فلزی دوره اسلامی ولایت قطغن و میمنه، بفرض روشن ساختن دوره تاریخی اسلامی مناطق مذکور و بالاخره اعطای جوابات بسؤالات تاریخی باستانشناس های مؤسسه (یو - ان) و مؤسسات باستانشناسی هند و غیره دول خارجی، رؤس

اجراآت این وزارت را در مورد موزه و حفريات احتوا ميکند که تحت اجراآت موزه کابل در صفحات آتی این گزارش نامه، طور مفصل به مطالعه خواهد رسيد .

وزارت معارف طبق معمول همه ساله درين سال نيز به منظور توسعه و انکشاف امور عرفاني با سال زمان های بين المللی و حکومتی از قبيل يونسکو وغيره به توسط رياست کلتوری و مدیریت ارتباط خارجی خویش در تماس بود و بدین منظور با مراکز عرفاني از راه ارسال و ترسيل مکاتیب، اکثراً سوالات ایشان را در مورد عرفاني مربوط جواب داده و در بعضی موارد از ایشان سوالاتی نموده در برخی از کنفرانسهای بين المللی به مسایل عرفاني و کلتوری تعليمی و تربیتی اشتراک ورزیده تا بدین ترتیب وزارت معارف خود را به هدفهای تربیتی و عرفاني يك قدم بیشتر نزدیک بسازد . همچنین هیأت های کلتوری وغيره مهمان های عزیز که به غرض مشاهدات و یا تحکیم روابط دوستانه و حسن نیت در افغانستان آمده اند - پذیرائی های گرمی به عمل آورده و در موقع لازم به ایشان معلومات مکفی ارائه داشته است ، در اثر همین مراودات بود که وزارت معارف جهت فراهم آوردن زمینه های مساعد تر برای بدست آوردن تحصیلات عالی شاگردان افغانی در مالک خارج و مترقی ، يك تعداد سکا لرشیب و فیلوشیب و لیدرشیب هائی بدست آورد که در اثر آن امسال تقریباً تعداد یکصد نفر تحت پروگرام سکا لرشیب و فیلوشیب خارجی و به تعداد (۴ نفر) تحت پروگرام سکا لرشیب و فیلوشیب داخلی و يك لیدرشیب در مالک خارجی در شقوق مختلفه اعزام گردیدند .

وزارت معارف برای آنکه بتواند در راه توسعه و تعمیم معارف و پیشرفت تعليمی در مکاتب قدم های مؤثر بگذارد و به کلیه امور تعليمی، تهذیبی عمرانی و اداری تمام مکاتب مربوطه خود رسیدگی نموده باشد، در قسمت تقطيش تعليمی و تربیتی از جریان امور تدریسی و اداری تمام مکاتب گرمسیر و سردسیر ذکور و اناث توسط هیأت های معینه مفتشین و ارسپی نمود .

طی اجراءات امساله وزارت معارف حسب معمول برای مکاتب دهاتی ، مکاتب اساسی و ابتدائی ، متوسطه ، ثانوی ، مسلکی . کورسهای اکابر و غیره مؤسسات عرفانی جدید معلم تهیه و مقرر شده و ضمناً برای همه مکاتب افغانستان و فاکولته ها لوازم تحصیل تهیه و بوقت معینه رسانیده و توضیح شده است . لوازم اعاشه و رهاش طلاب مسلکی و لیلیه ها و ارسی و فراهم آورده شده . یک تعداد عمارات مکاتب در مرکز و ولایات ترمیم کاری و توسعه داده شد . مکتب بدخشان تعمیر و تکمیل شده و بدین ترتیب یک تعداد بیشتری مکاتب افغانستان صاحب تعمیرات اساسی گردیده است . قسمیکه میدانیم تقسیم وظایف در دستگاه ، مؤلفیه های بیشتری را بار می آرد و روی همین اصل بود که ریاست حفظالصحه و سیورت در سال جاری تجزیه و شق سیورت از حفظالصحه منفک و مجزا گردید - این اقدام وزارت معارف در قسمت شطارت های سیورتی و مسابقات خیلی نافع واقع گردید . در حصه امور صحی و اجراءات سرطبات شفاخانه معارف ، بحکم این که « عقل سلیم در بدن سالم است » وزارت معارف بادر نظر داشتن حفظ وضع صحی متعلمین و متعلمات و به منظور تقدیم داشتن جوانان تعلیم یافته با صحت نیرومند و پرکار به جامعه ، جهت تأمین و تهیه وسایل عصری و برای رفع هوارض مرضی همواره در حوزه توان مالی خود از متعلمین و متعلمات و ارسی به عمل آورده است .

در قسمت پوهنتون کابل و فاکولته ها نیز نسبت به سالیان گذشته پیشرفت ها و مؤلفیه های مخصوص نصیب معارف گردیده که به تعقیب گزارش سائر ریاست ها ، دوائر و شعبات مربوطه این وزارت شرح مفصل آنرا در ذیل به خوانندگان عزیز تقدیم میداریم :

مدیریت قلم مخصوص

این مدیریت مأمور اجرای او امر هدایت مراجعات مقام وزارت بوده ضمناً امور مربوط به مجلس وزارت و ارتباط ریاست پوهنتون و شعبات وزارت معارف را نیز به عهده دارد .

ریاست تدریسات ثانوی

ریاست تدریسات وظایف خود را که عبارت از تنظیم، ترتیب و تعدیل پروگرام ها، طرح لوازم امتحانات طلاب و تعلیمات تمامه ها - تأسیس کتابخانه ها - ارتقای مکتب ابتدائی بمتوسطه و متوسطه به ثانوی - بررسی از صورت جریانات امور تدریسات - نظرا اندازه به تقسیم اوقات و رایور های خوانندگی مکاتب - کنترل و بررسی از امتحانات سه گانه (سه ماهه - شش ماهه و سالانه) و چاره سنجیدن برای بهبودی و پیشرفت امور تدریسات ۲۶ باب مکاتب متوسطه و لیسه در مرکز و ولایات است، باسناد ذیل پیشبرده است :

اجراآت در قسمت پروگرام ها :

سلسله تجدید نظر در مفردات پروگرام ها، در اثر تقاضای معلمین ذی علاقه، در سال جاری به مفردات پروگرام عربی و رسم تجدید نظر بعمل آمده مفردات جدید را بعد از تصویب اشخاص صاحب نظر و متخصصین و منظوری مقام وزارت در مکاتب مربوطه از سال و در ساحه تطبیق گذارده است .

مفردات پروگرام فارسی و پشتو که ایجاب مطالعات و تدقیق بیشتری را مینمود از چندی بدینطرف تحت غور و خوض بوده درین اواخر نظریات متخصصین را در باره تثبیت و ترتیب آن حاصل و در همین ایام تعطیل مکاتب تصاویر لازمه را در زمینه اخذ و از شروع سال تعلیمی آینده بمعرض اجرا در مکاتب مربوطه گذاشته خواهد شد .

ترتیب و تثبیت و تجدید نظر در پروگرام پشتو فارسی سلسله مطالعات - تجدید نظر و تطبیق پروگرام ها را با احتیاجات محیطی و ملی ما تکمیل مینماید . از برای آنکه مفردات پروگرام مکاتب ثانوی بدسترس یکنمعداد بیشتر اشخاص ذی علاقه - اهل فن و متعلمین و معلمین گذاشته شده بتوانند، وزارت معارف تمام مفردات پروگرام های مکاتب ثانوی را در سه

لسان پښتو - فارسی و انگلیسی بصورت يك كلکسیون طبع نمود .
 ولی طبعاً مفردات جدید پروگرام ها بریاست دار التالیف از سال
 گردیده است تا از روی مفردات - تجدید نظر شده در تکمیل کتب دوره
 متوسطه و ثانوی با مؤلفین و متخصصین داخل مفاهمه کردند .
 تعدیل مکتب ابتدایی بمتوسطه :

(۱) مکتب ابتداییه نسوان کارته ۴ (مکتب را بعه بلخی) نسبت به تعداد
 روزافزون متعلمات جدید الشمول در سال تعلیمی ۳۴-۳۳، بمکتب متوسطه
 تبدیل گردیده که دارای دو صنف هفتم در سال تعلیمی گذشته بوده
 با تدریسات یکی از صنوف هفتم آن از برای آنکه بدخترانیکه نظر به بعضی
 دلایل نمیتوانند تحصیلات اکادمیک را بخوبی تعقیب نمایند و یا میخواهند
 بعد از دوره ابتداییه، معلومات بیشتر حیاتی اخذ و بعد تکمیل دوره متوسطه،
 مکتب را ترک نمایند موقع داده شد تا طبق آمال خود و او ایسای خود،
 دوره کوتاه تر مکتب را طی نمایند . در پروگرام صنوف ۷-۸-۹ یکی
 از صنوف هفتم این مکتب امور حیاتی - تدبیر منزل - حفظ الصحه بافت
 و خیاطی را بصورت متمرکز شامل نموده و تطبیق آن عملی شده و تقسیم
 ساعات این شعبه جدید، در صنف هفتم قرار آتی است :

فارسی	در هفته	(۴) ساعت
پښتو	»	(۲)
خط فارسی	»	(۳)
معلومات عمومی	»	(۲)
دینیات و قرآن کریم	»	(۳)
حساب	»	(۴)
بافت	»	(۲)
دوخت و برش	»	(۲)
گل دوزی و خامک دوزی	»	(۲)

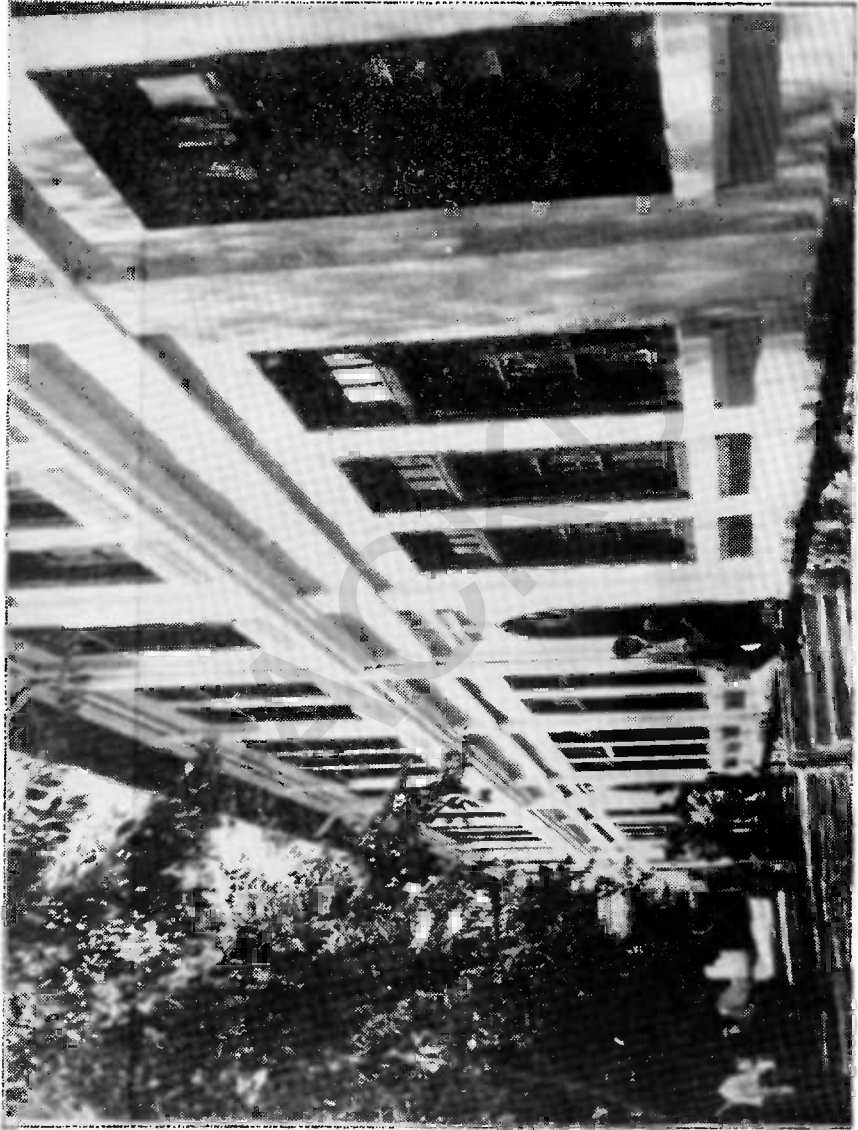
رسم	در هفته	(۲) ساعت
یخت	»	(۳)
لسان	»	(۶)

۳- نظر به تقاضای اهالی فندوز و تعداد روز افزون طلاب در نظر است مکتب ابتدائیه فندوز به مکتب متوسطه تبدیل شود، اما پیش از اینکه بصورت متوسطه تبدیل گردد، مبلغ پنجاه هزار افغانی برای تعمیر الحاقیه آن تخصیص داده شد و در همین اواخر الحاقیه آن تکمیل گردیده است و سران سال تعلیمی آینده مکتب ابتدائیه فندوز پس از منظوری مقام صدارت- عظمی صنف هفتم را تشکیل خواهد نمود.

صورت امتحانات:

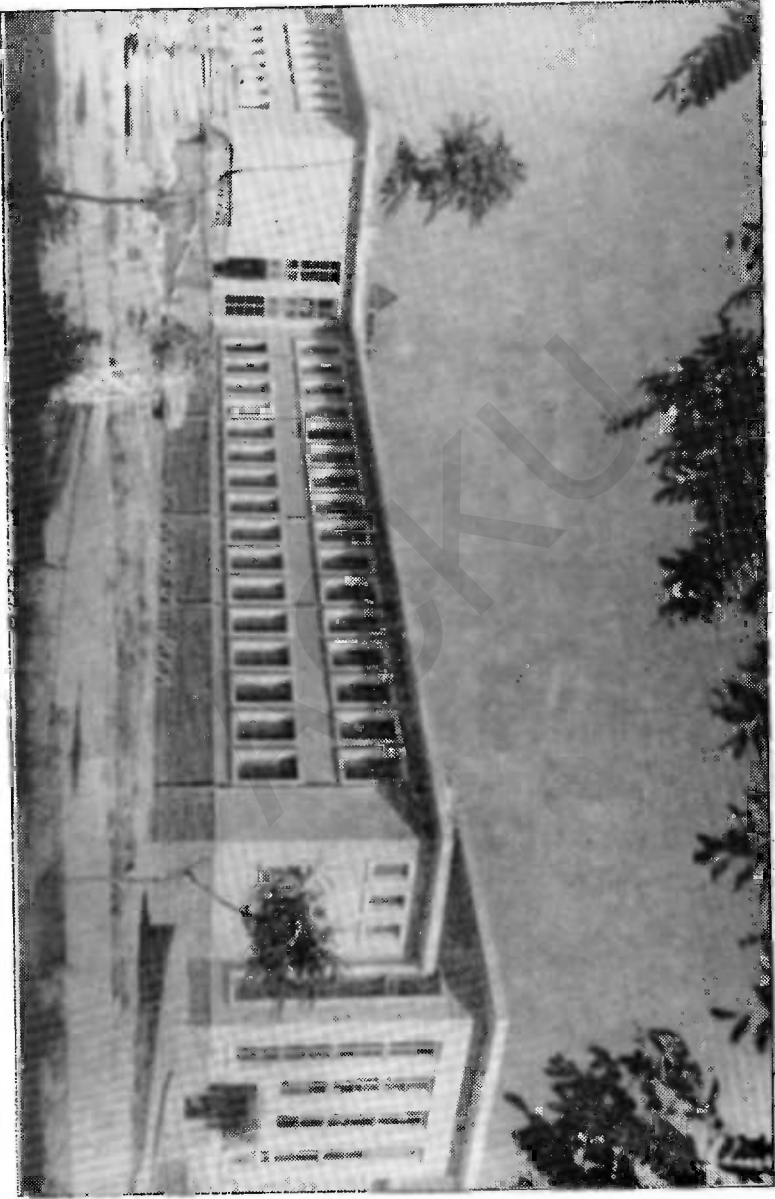
امتحانات سه ماهه و شش ماهه لیسسه های منطقه سردسیر که کابل هم در آن شامل است، تحت نگرانی هیأت های تربیوی و تعلیمی خود مکاتب از تاریخ ۱۵ الی ۲۲ جوزا و امتحانات شش ماهه از تاریخ ۱۷ الی ۲۶ سنبله دوام داشت و همگذا از امتحانات سالانه دوره اول و دوم ثانوی از صنف ۷-۱ الی ۱۱ لیسسه های ذکور و اناث مرکز که بتاریخ اول قوس شروع والی ۱۶ قوس ادامه داشت، ریاست تدریسات ثانوی از جریان امتحانات فوق الذکر بررسی و در حل مشکلات اداره مکاتب مربوطه به آنها کمک نموده است در نتیجه از مکاتیبیکه تا وقت تحریر این سطور را پور آن رسیده است احصائیه تعداد داخله- کامیاب- مشروط- محروم- ناکام و مریض فرار ذیل است:

صنوف	تعداد داخله	شامل امتحان	کامیاب	مشروط	محروم	ناکام	مریض
۱۱	۲۲۹	۲۰۴	۱۳۴	۳۳	۱۱	۳۷	۱۴
۱۰	۲۷۹	۲۴۷	۱۷۵	۴۶	۲۶	۲۵	۶
۹	۵۲۰	۴۵۲	۲۷۹	۹۷	۶۸	۲۴	۳
۸	۷۶۲	۶۲۵	۳۵۰	۱۱۹	۱۳۳	۱۴۸	۱۲
۷	۱۴۳۸	۱۰۶۵	۵۴۲	۱۶۶	۳۵۷	۳۶۰	۱۳

بک حبه از تعمیر فاکو لته ادبیات

آہستہ آہستہ ایف کو ایف ایف ایف

امتحانات سالانه صنوف ۱۲ لیسه‌ها که تحت اداره مستقیم ریاست تدریسات ثانوی صورت میگردد، در سال جاری طبق لایحه امتحانات بقاریخ ۱۵ قوس در دو مرکز، لیسه استقلال و لیسه ملالی (برای نسوان) دایر گردیده بود که در مسیر گز اولی، علاوه بر لیسه‌های مرکز کابل، صنف ۱۲ لیسه پیروان هم شمولیت داشت. در نتیجه از جمله مشمولین صنوف ۱۲ لیسه‌ها ۶۶ فیصد کامیاب و ۳۴ فیصد مشروط و ناکام چانس اول مانده است.

ولی چون برای امتحانات بکلوریا چانس دومی هم موجود است از آنرو مشروطین و ناکامان در ۱۵ حوت دوباره خود را برای گذشتاندن امتحان بکلوریا کاندید نمینمایند.

در مرکز لیسه ملالی علاوه بر متعلمات ملالی، صنوف نهائی زرغونه لیسه که امسال برای اولین دفعه از شعبه تدبیر منزل فارغ التحصیلات میداد، نیز برای گذشتاندن امتحانات نهائی خود حاضر می شدند. در نتیجه از جمله مشمولین، فیصد ۷۰ کامیاب و فیصد ۳۰ مشروط و ناکام محسوب گردیده است. امتحان سالانه مکاتب مناطق کر مسیر مربوط ریاست تدریسات ثانوی تحت نگرانی مدیریت‌های معارف و اداره لیسه‌ها و متوسطه‌ها از صنف اول الی یازدهم آن از ۱۵ الی آخر جزا صورت گرفت ولی در قندهار که امتحانات بکلوریا دایر گردیده بود علاوه بر مامورین موظف معارف آنجا، دو نفر نماینده از مرکز وزارت نیز فرستاده شده بود تا در انتخاب سؤالات و جریان امتحانات با اشخاص موظف آنولا کمک نمایند.

در مناطق سرد سیر علاوه بر مراکز فوق که امتحانات بکلوریا در آن دایر گردیده بود در هرات نیز برای گذشتاندن امتحانات صنف ۱۲ ترتیبات اتخاذ و هیأتی از وزارت معارف هم برای کمک و بررسی از امتحانات جدا نصب و اعزام گردید.

امور متفرقه :

در سال ۳۴ ما نند سال های گذشته، ریاست تدریسات ثانوی از امور تعلیمی محصلین افغانی مربوط وزارت معارف که راپور تعلیمات آنها توسط ریاست روابط کلتوری افغانی مقیم اروپا ویا توسط سفارت خانهای افغانی باین ریاست میرسد واری و هم در قسمت حواله جات پولی آنها بامدیریت محاسبه معارف وریاست پوهنتون مفاهمه و اقدامات بعمل آمده است. محصلینیکه در خارج بمصرف وزارت معارف هنوز مشغول تحصیل اند تعداد آنها قرار ذیل است:

امریکا	(۵)	نفر
فرانسه	(۳)	»
سوئیس	(۴)	»
آیندن	(۴)	»
آلمان	(۱۳)	»
مصر	(۷)	»
ترکیه	(۲)	»

همچنان طلابیکه درجه تحصیلات آنها یا بان تراز بکلوریا بوده وبه یول شخصی در مالک خارج تحصیل مینمایند، ریاست تدریسات از تعلیمات آنها توسط سفارتخانهای ما در مالک شرقی و امریکا و روابط کلتوری در اروپا واری نموده و مصروف تعلیمی آنها را نظر بملاحظه راپورت تعلیمی، حسب مقررات، مقابل پرداخت یول افغانی از طرف اولیای آنها، اجازه اسعار داده است، تعداد این متعلمین بیشتر از هشتاد نفر است که در شانزده مملکت مشغول تحصیل اند.

در سال ۳۴ نظر بدعوت مجله شکر متعین دهلی جدید، بک تعداد آثار رسامی وکارهای دستی شاگردان مکاتب ذکور وانات را توسط سفارت کبری ای افغانی مقیم دهلی در نمایش بین المللی که توسط موسسه شکر همه ساله

ترتیب می باید ارسال و در نتیجه مسابقه، از جمله مشترکین آثار د و نفر از اولاد معارف وطن عزیز که عبارت از ننگیالی طرزی متعلم صنف ۷ لیسه استقلال و عبدالبصیر متعلم صنف ۷ مکتب تجارت بود، حائز درجات خوبی گردیدند. جایزه ها که برای آنها از هند ارسال شده بود، در محضر سایر طلاب تسلیم داده شد تا اسباب تشویق دیگران هم بشود.

سالون خیزان:

قسمیکه فارغین محترم سالنامه مطلع اند، وزارت معارف در سه سال اخیر، نمایش آثار رسامی نقاشی و کاردستی شاگردان مکاتب ذکور و اناث مرکز را بنام « سالون خیزان » در ماه عقرب افتتاح نموده بود که موجب مسرت و امتنان تماشاچیان مکتبی، نمایندگان خارجی و همشهریان عزیز گردیده و آثار شاگردانیکه بعد از درجه بندی مستحق جایزه میگرددید ریاست تدریسات تا نوبت جایزه آنها را برای شان توزیع مینمود که مسأله فوق هم سبب تشویق متعلمین گردیده و هم ذوق بدیع آنها را بیشتر بیسار مینماید در امسال تجویزی بعمل آمد که باید آثار شاگردان مکاتب ولایات نیز در نمایش سالون خیزان سهم بگیرد. از آنرو ریاست تدریسات تا نوبت بعد از کسب هدایت مقام وزارت، وقت نمایش را باخیر ماه سرطان سال ۳۵ تعیین و اعلان نمود تا آثار مناطق مختلف مملکت رسیده بتوانند و نیز در باره آثار مذکور تعلیماتنامه ی بنام « نمایش های رسامی و کاردستی طلاب مکاتب مرکز و ولایات » ترتیب و بمکاتب خبر داده است تا بر طبق آن در تهیه آثار شاگردان مر بوظه اقدامات واجراآت نمایند.

یونسکو که در ابتدای تأسیس خود در صدد ترتیب و تقویة مواد فرائدی و کتابخانهها در ممالک عضو خود اقدامات جدی را شروع نموده است، تا حال پنج کنفرانس بین المللی منطقه ای را برای این منظور در نقاط مختلف جهان دائر نموده است که کنفرانس پنجمین آن از تاریخ ۱۶ میزان الی ششم عقرب ۳۴ بدلهلی جدید دائر گردیده بود و در آن رئیس تدریسات

ثانوی نظر به ارتباط وظیفه از طرف وزارت معارف برای شرکت در کنفرانس تعیین گردیده بود. در ضمن مباحثات، رئیس تدریسات ثانوی و اعضای هیأت افغانی که بناغی فرید مدیر نشریات دارالمعلمین بناغلی اربان سابق مدیر کتابخانه معارف بودند علاوه بر معلومات عمومی در باره کتابخانه های بزرگ مملکت، توضیحات لازم در باره کتابخانه های لیسه ها بیه نمایندگان تازه مملکت که در کنفرانس شرکت ورزیده بودند، دادند. در سال ۱۳۳۴ نظر به سفارش های اسامیله عمومی سازمان ملل متحده مالک عضو یونو هم در سالکرة تأسیس سازمان ملل متحده که مطابق ۲۴ اکتوبر (۳۰) میزان ۳۴ بود و هم دهمین سالکرة امضای منشور ملل متحده را تجلیل نموده اند. افغانستان بچیت عضو یونو که همیشه طرفدار مقامه صلح جوانا نه بین الملل و آرا مش کیتی است در تجلیل هر دو روز اقدامات خوبی بعمل آورده است. ریاست تدریسات ثانوی طبق سال گذشته در باره تجلیل روز (۲۴) اکتوبر در مکاتب مربوطه هدایات لازم صادر نموده ترتیبات لازم را در باره ایراد کنفرانس ها معرفی نما لیتهای یونو و نمایش فیلمها توسط معلمین و متعلمین و هیأت های اداری مکاتب عملی کرده بود در روز سالکرة دهم امضای منشور ملل متحده ریاست تدریسات ثانوی به کمک مدیریت ارتباط معارف و اداره لیسه حبیبیه ترتیبات خاصی را اتخاذ و تجلیل آنروز را باطنطنه پیشتری عملی گردانیده است. بناغلی وزیر معارف و رئیس پوهنتون با یکدیگر از محصلین فاکولته به نمایندگی سایر محصلین کنفرانسهای جذابی ایراد نمودند. در جمله سامعین علاوه بر استادان فاکولته ها - معلمین لیسه ها و یک تعداد از نمایندگان - مالک خارجی و هیأت امداد نخبیکی یونو مقیم کابل نیز در سالون بزرگ لیسه حبیبیه حضور بهم رسانیده بودند. محصلین فاکولته ها معلمین لیسه های مرکز سالون و هم در سخن حویلی - عمارت لیسه حبیبیه گرد آمده بودند. نطق ها که تحت ریاست رئیس تدریسات

تا نوى توسط لودسيپيكرها ايراد ميگردد، استماع مينمودند . در اخير
كنفرانسها ، فيلم ها بيكه مفاهيم بين المللى را تلقى مينمود به حضا ر
نشان داده شد .

رياست تدريسات مسلكى

مكاتبى را كه مسلكى شناخته شده اند ميخوان به سه قسم تقسيم نموده:
(۱) مكاتبى كه مرام آن تربيه علمى در چوكات يك مسلك معين باشد ،
دارالمعلمين - مكتب متوسطه ابن سينا - مؤسسه پيداگوژى - مكتب تجارت -
مدرسه علوم شرعيه .
(۲) دارالعلوم ها كه مرام آن تربيه عامى دينى و حفاظ مييا شد و به
صورت عموم پروگرام آنها - متعدد الشكل مييا شد .
دارالعلوم هربيه كابل - دارالحفاظ كابل - مدرسه نجم المدارس
مشرفى - مدرسه اسديه مزارشريف - مدرسه ظاهرشاهى ميمنه - دارالحفاظ
ميمنه - مدرسه جامع هرات و دارالحفاظ هرات .
(۳) مكاتبى كه جنبه فنى يا تخنيكى دارند و
مكتب زراعت - مكتب تانوى تخنيك - مكتب ميخانيكى كابل - مكتب
صنابع كابل - مكتب صنابع قندهار .

دارالمعلمين ها و مؤسسه پيهاگوژى :

(۱) تربيه معلم در هر مملكت رول بارزى داشته پروگرامهاى درسى
و طرز تعليم با تكامل جامعه در تحول است . تا امروز مؤسسات دارالمعلمين ها
فاكولتههاى ساينس و ادبيات در تربيه معلمين مساعدت نموده ومى نمايند .
براى اينكه ارتباط محكمترى در بين تمام اين مؤسسات بوجود آيد وهم-
آهنكى در اصول تدريس و مرام هاى تعليم و تربيه در بين مدارج مختلفه
تعليمى توليد شود ، وزارت معارف ضمن سائر پلانهاى عرفانى ، لازم ديد
يك مؤسسه پيداگوژى تاسيس نمايد . اين مؤسسه در اطراف مسابله مهمه

تعليمي باساس مفكوره اخلاقي و ملي غور نموده در تربيه معلم راه هاي مفيد و عملي را پيش بيني مي نمايند .

۲) بغرض تربيه معلمين بهتر و انكشاف ذهني شاگردان، قبل از آنكه آنها را بمكاتب مختلفه مسلكي تقسيم نماييم، وزارت معارف نحويزي اتخاذ نموده كه تمام شاگردان صنوف رشديه دارا معلمين ها و ايسه ابن سينادريك مكتب متوسطه تحت تربيه گرفته شوند، دوره اين مكتب سه سال بوده و درطي آن شاگردان علاوه بر تعليمات نظري يك قسمت تعليمات عملي نيز مي خوانند، درختم دوره رشديه شاگردان نظر به ذوق و استعداد ذهني خود بمكاتب مختلفه مسلكي تقسيم و تحصيل خود را دريك مسلك معين ادامه ميدهند . بعضي از اين شاگردان به ايسه ها نيز ميروند .

باين اساس در تشكيلات اداري اين دو مكتب تغييراتي بعمل آمد، هر دو دارا معلمين (ابتدائيه و متوسطه) تحت يك اداره آمده و تشكيل آف كوچكتر گرديد . تشكيلات اداري ايسه ابن سينا به حال خود مانده و تنها شاگردان صنوف اعداديه آن بمكاتب مسلكي و دارا معلمين تقسيم شده و شاگردان صنوف رشديه دارا معلمين ها به آن ضميمه گرديدند .
تأسيس مؤسسه پيداگورزي :

۱) مؤسسه پيداگورزي رهنماي جميع مؤسسات تربيه معلمين بوده و يگانگه وظيفه آن تربيه معلمين و سائير موظفين تربوي خواهد بود .

۲) اين مؤسسه در بلند بردن سويه مسلكي معلمين، مديران، معاونين مكاتب و مقتشين مساعدت خواهد نمود . براي نيل باين مقصد كورسهاي دائر خواهد نمود كه طبق يك پروگرام معين، موظفين فوق رهنمائي شوند .

۳) مؤسسه در مورد انكشاف و فموي ذهني شاگردان و مسائل فرهنگي و روابط آن با مسائل اقتصادي، تدقيق و مطالعه نموده و در طرح پلانهاي عمومي عرفاني مساعدت مي نمايند .

۴) مؤسسه تربيه معلمين انگليسي، چون لسان انگليسي تقريباً در تمام

مکاتب مرکز ولایات بحیث لسان خارجی تدریس میگردند و تا ایندم معلمین آن از ممالک مختلفه استخدام میگردیدند، وزارت لازم دید که یک تعداد معلمین در داخل این مؤسسه تربیه شوند، باین اساس از یکطرف احتیاج ما از خارج رفع گردیده و از سوی دیگر طرز تدریس بصورت متحد در مکاتب صورت خواهد گرفت. این مؤسسه در اخیر سال ۱۳۳۴ شروع به فعالیت نموده و برای آن ۱۵ نفر فارغ التحصیل بکلوریا بحیث شاگرد گرفته شد.

۵) کورسهای زمستانی: وزارت معارف سا لهاست که برای بلند بردن سوئیة معلمین که مدارج تحصیل آنها مختلف بوده تجاویزی اتخاذ نموده است. بهمین منظور از چند سال باینطرف کورسهای عصریه بنام دشبی- دارالمعلمین دائر نموده و در آن معلمین مکاتب را پذیرفته است تا متدرجا سوئیة تعلیمی آنها بسوی بکلوریا معادل گردد، امداد کورسهای دشبی- دارالمعلمین تنها برای معلمین کابل می تواند کمک کند، برای اینکه برای بلند بردن سوئیة تعلیمی معلمین ولایات خدمت شود، وزارت معارف تجویز نمود که کورسهای زمستانی دائر نماید. درین کورس در سال جاری به تعداد (۱۵۰) نفر از معلمین مرکز ولایات داخل گردیده و تعلیمات پيدا کوزی را فرا میگیرند. وزارت معارف مشاورین و پروفسران فاکولته‌ها و یک تعداد معلمین لایق خود را برای تدریس در کورس‌ها مؤظف ساخته است.

باین اساس در پروگرام دارالمعلمین تجدید نظر گردیده تعدیلات واقع و به این ترتیب شاگردان بصورت منظم پروگرام خود را تعقیب نموده در اخیر سال ۱۳۳۴ از شعبات دارالمعلمین قرار ذیل فارغ التحصیل برآمده است:

دارالمعلمین متوسطه:

شعبه ساینس (۱۶) نفر - شعبه اجتماعیات (۲۱) نفر - شعبه معلمی (۲۵) نفر، جمعاً ۵۵ نفر

دارالعلمين ابتدائي:

از جمله ۵۰ نفره (۱۰) نفر آن به وظیفه معلمی مقرر و ما بقی جهت بلند بردن سوئیة شان به صنف ۱۲ دارالعلمین متوسطه، شامل میگردند. فارغ التحصیلان شعبات اجتماعی و ساینس دارالعلمین متوسطه به فاکولته‌ها شامل و از شعبه معلمی آن بامور معلمی گماشته شدند.

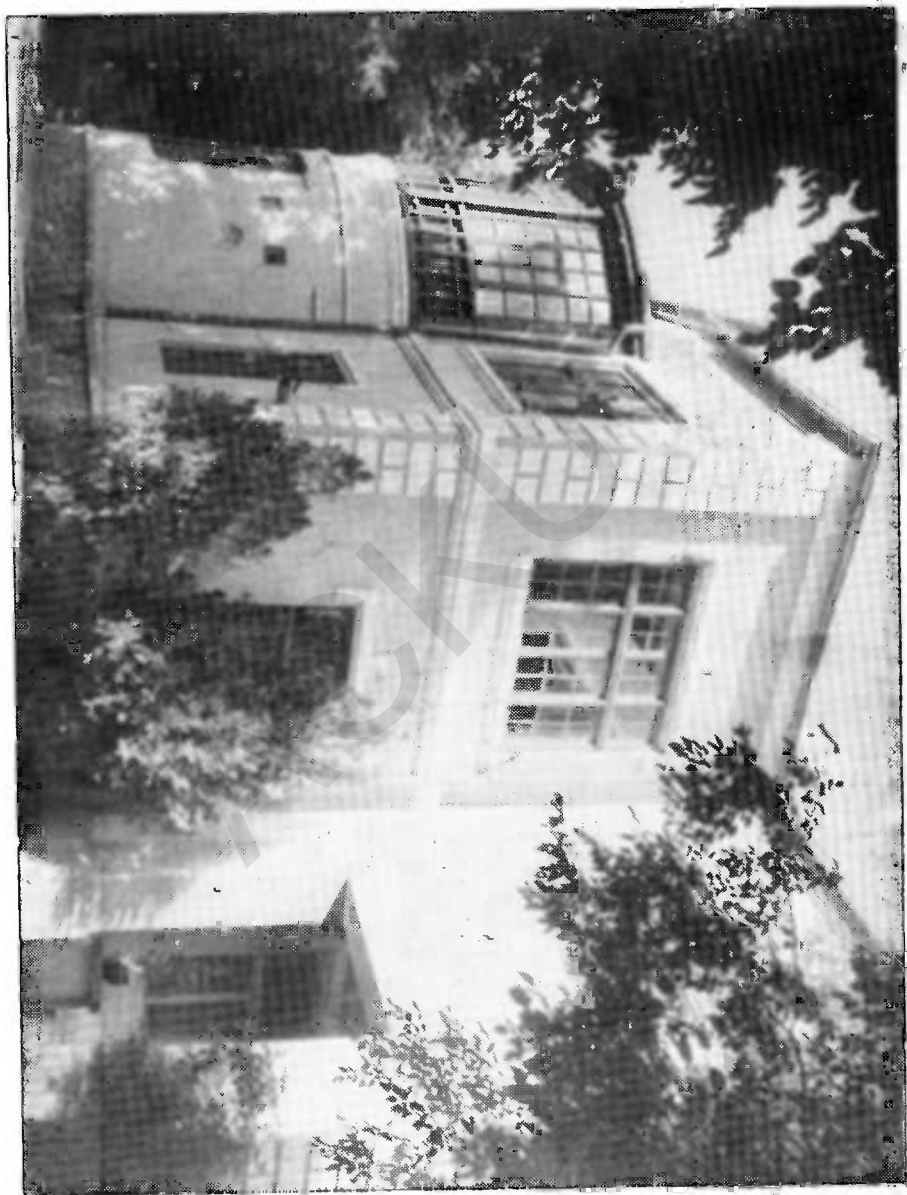
مکتب متوسطه ابن سینا:

۱) مکتب متوسطه ابن سینا يك مکتب نمونه و تبحر بوی بوده از فارغ التحصیلان صنف ۶ مکاتب ابتدائی ولایات و مرکز شاکرد می پذیرد. این مکتب دارای صنوف ۸ و ۹ می باشد. جنبیکه لیسه ابن سینا به مکتب متوسطه تبدیل گردید طلاب صنوف ۱۰ و ۱۱ آن به مکاتب ثانوی تخنیک و طلاب صنوف ۱۲ آن به دارالعلمین متوسطه ضم ساخته شد. امسال مکتب متوسطه ابن سینا دارای سه صنف (۲۵) شعبه بوده (۸۵۰) نفر طلبه شامل آن بود. در سال ۱۳۳۲ از مکتب متوسطه ابن سینا به تعداد (۲۰۰) نفر شاگرد از صنوف نهم آن فارغ التحصیل گردیده يك حصه زیاد آن به دارالعلمین و قسمتی بمکاتب ثانوی تخنیک و زراعت و يك تعداد آن به لیسه های دیگر مرکز جهت ادامه تحصیل شامل خواهند شد.

۲) تطبیق پروگرام: این مکتب بنام جوینر های سکول (مکتب متوسطه) یاد می شود. پروگرام آن نسبت عموم مکاتب تفاوت دارد. يك مضمون بنام جنرال ساینس تدریس میشود و مفردات آن عبارت از معلومات ضروریة حیاتی ساینس است که با اساس این مفردات، طلاب عملاً نیز به تعلیمات خود کار میکنند. مضامین کیمیا، بیالوجی، و فزیک يک يکجا بنام (جنرال ساینس) یاد میشوند. کذا مضامین تاریخ، جغرافیه، اقتصاد معلومات مدنی و اخلاق در يك مضمون بنام اجتماعیات تدریس میگردد که مفردات آنهم مانند جنرال ساینس عبارت از نکات عمده و برجسته و ضروریة حیاتی است. مضامین فوق اجتماعات طوری گنجانیده شده که با

معلمين و متعلمين فا كو لبة حقوقي

بک حصہ از عمارت فاخرانہ حقوق

هم ربط داشته ممد همدیگر نمود مواد درسی طوری سنجیده شده که بحساب مردم، وضع جامعه، بلند بردن سویه مردم مملکت و معلومات عمده را جمع به تاریخ و جغرافیه از نزدیک به آن ربط دارد.

مکتب تجارت :

مکتب تجارت در سال ۱۳۳۴ با اساس پروگرام خود بصورت مرتب در جریان بود. نظر به اینکه ساعات ساینس درین مکتب کافی نبوده در ساعات مضامین دوره متوسطه تغییری وازدگردید که تقریباً پروگرام دوره متوسطه این مکتب همینانند دیگر لیسه ها گرفته شد از طرف دیگر چون مکتب اصول تحریر تحت لغو تدریجی قرار گرفت. وزارت معارف پس از مشوره با وزارت مالیه در پروگرام های مسلکی مکتب تجارت تجدید نظر نمود پروگرام های جدید طوری سنجیده شدند که به هر دو مرام اقتصادی و مالی مملکت جواب بدهند. مکتب اصول تحریر يك مکتب متوسطه بوده و تأسیس آن نظر به احتیاج میرم به کاتب ها صورت گرفته بود. چون این سویه برای احتیاجات آینده مملکت کافی نبود از آنرو تحت لغو تدریجی آمده و در عوض پروگرام مناسب تری در مکتب تجارت که سویه بلند تری دارد در محل تطبیق گذاشته شد.

مدرسه علوم شرعیه :

مدرسه علوم شرعیه ینمان در سال ۱۳۳۴ مطابق به پروگرام خود دوام نموده کدام تعدیلاتی در پروگرام آن رخ نداد. در سال جاری بتعداد (۱۵۰) شاگرد درین مدرسه به تعلیم مصروف بوده داری سه صنف ۱۰، ۱۱ و ۱۲ و پنج شعبه بوده است. از مدرسه علوم شرعیه ینمان بتعداد (۳۴) نفر طلبه از صنف ۱۲ فارغ گردیده (۱۰) نفر به وظیفه معلمی و ما بقی به فاکولتته شرعیات شامل خواهند شد.

د ازا علوم ها :

نظر په اهميت و تاثير علوم ديني در حيات انفرادي واجتماعي، وزارت معارف توجه بيشقري به پروگرامهاي ديني مكاتب و ليسه ها معطوف و برای كاميابي اين پروگرامها احتياج مبر مي به بودن معلمين و معلمين ديني احساس نموده و برای بدست آوردن اين معلمين مدارس ديني در مرکز و ولايات تاسيس کرده و همواره در انكشاف و بهتر ساختن پروگرامهاي آن مدارس سعی بلسيغ کرده چون طبقه علما كه با ساير طبقات جامعه تعلق خاصي دارند و برای اينكه اين طبقه بتوانند از هر ناسخه بامردم آميزش داشته باشند، وزارت معارف در مدارس ديني مضامين عصري و جديد را شامل نمود كه در پهلوي مضامين ديني تدريس شود لهذا رياست تدريسات مسلكي هياتي مركب از بناغلي محمد هاشم - مجددي، معاون رياست تدريسات مسلكي، بناغلي مولوي عبدالقدير شهاب مدير دارالعلوم غزيبه كابل، بناغلي مولوي محمد سعيد مدير مدرسه نجم المدارس مشرفي و بناغلي مولوي يار محمد مدرس دارالعلوم غزيبه كابل - بناغلي مولوي صيف الله مجددي معلم دارالمعلمين تعيين نمود تا پروگرام موجوده مدارس ديني را با پروگرام جامع ازهر و مدارس هندوغيره تطبيق نموده و پروگرام، جديدي برای اين مدارس ترتيب كنند كه با مزاحات ايجابات همسر با معيبت افغانستان نيز مطابقت داشته باشد، اين كميته پس از چندين جلسه بطرح پروگرام بادر نظر كمر فتن اينكه مدارس ديني شروع از صنف پنجم ميكنند و متعلمين قبل از شموليت به دارالعلومها تهصيلات خود را تا صنف (۵) رسانده و بعد از گذشتن امتحان شمول به صنف پنجم رسمي شامل ميشوند ترتيب كردند كه اينست مفردات پروگرام :

مضمون	كتاب	ساعات درسي دريك هفته
اجرو	شرح جامعي قسمت مصر بيان	۵ ساعت
منطق	بديع الميزان	۲

مضمون	کتاب	ساعات رسمی در پانزدهفته
فقه	کنز آخر	۴ ساعت
هقاید	ابوالمنتهی	۱ »
ادب	بانت سعادت و قصیده برده	۱ »
عروض	المتنا لکفی	۱ »
اصول فقه	نور الانوار ناقسام السنه	۳ »
قرآت	جزری	۱ »
حسن خط	۱ »
ریاضی	مطابق صنف پنجم ابتدائی	۳ »
تاریخ و جغرافیه	» » »	۲ »

فعلاً این پروگرام در دارالعلوم هریه کابل و فخرالمدارس امرات بصورت تدریس بوی تحت تطبیق گرفته شده و البته پس از گذشتن این مرحله در دیگر مدارس نیز تطبیق خواهد شد.

دارالاحفاه ظ :

تا سال جاری، دارالاحفاظ تنها برای حفظ قرآن کریم بود و فارغ التحصیلان آن خبری حتی از مبادی علوم نداشتند و چون برای حافظ قرآن یک اندازه معلومات دینی لازم بود امسال وزارت معارف پروگرام جدیدی بواسطه اشخاص فنی خود طرح و آنرا در تمام دارالاحفاظ افغانستان در محل تطبیق گذاشت این پروگرام بر علاوه حفظ قرآن یک حاوی مضامین فقه، صرف، نحو، هقاید، اصول فقه، منطق، تجوید بجمع قرأت می باشد، البته این مضامین بطور ابتدائی برای همه درس داده میشود و برای غیر معمو بین حساب و خط نیز تدریس میشود تا در هر جنبه معلوماتی داشته باشند.

مکتب زراعت :

مکتب زراعت که برای تربیه زارمین فنی دائر است، سال ۳۴ تعلیمی را طبق آبروگرام توسط معلمین امریکائی بکمک معاونین افغانی به پایان رسانید درین سال لابراتوارها و تربیه خانه حیوانات و گل خانه آن تکمیل گردیده بمعرض استفاده شاگردان فرار گرفته. امسال در پروگرام مکتب زراعت تبدیلی رخ داده که در آینده تطبیق خواهد شد. مکتب زراعت بغرض نشان دادن طریق زراعت، طلاب دیگر مکاتب رادفوت و در فارم های زراعتی آنها را رهنمائی نموده بعضی کنفرانسها ایراد و فلم های زراعتی نشان داده است. در مکتب زراعت خانه های طیور، کار، کوسفند و مرغ بغرض تربیه از طرف شاگردان بنا شده امسال شاگردان با تطبیقات عملی خود تحصیل نمودند.

در سال ۱۳۳۴ از مکتب زراعت به تعداد (۲۴) نفر فنی از صنوف ۱۲ فارغ گردیده از طرف وزارت معارف به شعبات زراعتی مملکت تقسیم شدند.

هیأتی مرکب از اشخاص فنی به صفحات شمال مملکت رفته طلبه جدیدان را برای سال جدید تعلیمی بعد از یک امتحان کانونگور انتخاب نموده ولست آوردند. مکتب زراعت دارای سه صنف ۱۰-۱۱ و ۱۲ بوده فارغ التحصیل صنف نهم را می پذیرد.

مکتب ثانوی تخنیک:

مکتب ثانوی تخنیک به تعداد (۱۳۱) نفر شاگرد را تعلیم مینماید. مکتب ثانوی تخنیک دارای شعبات میخانیک، برق رادیو هوائی، مهندسی میباشد. این مکتب دارای صنف ۱۰-۱۱ و ۱۲- است که فارغان تحصیلان صنف نهم لیسه های اطراف و مرکز را می پذیرد. در سال جاری (۷) نفر از شعبه برق رادیو و (۹) نفر از شعبه مهندسی و (۱۲) نفر از شعبه هوائی و (۱۰) نفر از شعبه میخانیک این مکتب فارغ شده و منجمه (۱۰) نفر آن جهت

ادامهٔ تحصیلات عالی به فاکولتهٔ انجینیری شامل و با بقی به شعبات تخصصی شان به دوائر تقسیم شدند. در ماه میزان امسال هیأت فنی از طرف این مکتب به ولایات شمال افغانستان رفته بعد از يك امتحان کانونگور برای سال تعلیمی آینده طلبهٔ جدیداً لشمول انتخاب نمود. بذریعہ همین هیأت از لیسه‌ها و مکتب مرکز کابل نیز طلبه انتخاب شده و در نظر است از ولایت مشرقی هم نفر خواسته شود.

مکتب میخانیک کابل:

مکتب میخانیک معارف به منظور تربیة اشخاص فنی مسلکی حسب پروگرام (۲۰۶) نفر شاگرد را امسال تعلیم مینمود. مکتب میخانیک دارای شعبات مختلفهٔ آهنگری، و ولدنگ کاری، ریخته گری، نجاری مدل سازی، حلبی سازی، ترمیم موتر، بسته کاری، ماشین کاری و تل دوانی و برقی بوده از شعبات متذکره به تفصیل ذیل فارغ التحصیل به دوائر تغنیکی تقدیم نمود:

آهنگری و ولدنگ کاری (۱۰) نفر، ریخته گری (۷) نفر، نجاری مدل سازی (۷) نفر، ترمیم موتر (۱۰) نفر، حلبی سازی (۶) نفر، بسته کاری (۱۳) نفر، ماشین کاری (۱۴) نفر، تل دوانی (۳) نفر و از برقی (۱۱) نفر جمله (۸۱) نفر. مکتب میخانیک معارف دارای يك کورس استادان هم میباشد که از فارغ التحصیلان لایق خود این مکتب حسب لغو اوش خودشان برای يك سال دیگر در کورس مذکور ردو ام میدهند. اکثر معلمین مکتب میخانیک افغان بوده از فارغ التحصیلان خود این مکتب اند که بعضاً تحت سکار شیب به المان نیز رفته اند و يك عده معلمین و مدیر تدریسی این مکتب آلمانی است.

مکتب میخانیک کابل قسمت لیلیه هم دارد که طلاب ولایات را تدریس هم مینماید.

مکتب ميخانيکي گر شک :

د راټوراپور هيات وزارت معارفه اجزايي ولايات گر شک، وزارت معارف لازم ديد که يک باب مکتب ميخانيکي دن وادي هيرمند تاسيس نمايد. پس از اخذ منظور آن از مقامات صالحه، پروتوکول آن به تاريخ ۱۴ جدي ۱۳۳۴ تثبيت و په آن اساس، مکتب متد کړه. دن ۱۵ سنبله ۱۳۳۵ افتتاح خواهد همد. اين مکتب يک مکتب ليليه ومانند مکتب ميخانيکي کابل خواهد بود.

مکتب صنايع کابل:

اين مکتب که از چندي باينطرف طور مطلوب داير نبود از سال ۱۳۳۳ باين طرف، وزارت معارف کوشش نمود تا مجدداً اين مکتب را احيا نمايد که به اين منظور بناغلي بر شينا از مقام صالحه بحيث امر مکتب صنايع کابل مؤظف شدند تا به احيا و به يا استادان اين مکتب کوشش نمايد. رياست تدريسات مسلکي تمام احتياجات مکتب را در نظر گرفته منظور خريداري سامان و لوازم وغيره آنرا از مقامات صالحه بدست آورده بوسايل ميکنه در صدد تهیه آن از داخلي و خارج است. اميد است پس از تکميل احتياجات، اين مکتب هر چه زود تر احيا و بيا استاده شود. در پروگرام مکتب توجه بد نظر گرديده بعضي تعديلات رخ داده و در محل تطبيق است با وجود ضيف اين مکتب، سال جاري (۱۳) نفر از شعبه نجاري و (۲۸) نفر از شعبه خياطي، فارغ التحصيل داده است.

مکتب صنايع قندهار:

مکتب صنايع قندهار طبق معمول به خدمات خود ادامه داده است. رياست تدريسات مسلکي بحيث يک شعبه تعليمي در شقوق مختلفه يعني اقتصادي تخنيکي صنعتي، حسب مقتضيات مملکت، نظر بوقت و زمان کار مينمايد. اين شعبه وظيفه بطور دايم و بصورت مرتب از اوضاع مکاتب مربوطه خبر گيري نموده ايات لازمه در بهبود و ترقي مکاتب خود صادر و ملاحظه جريان دروس مکاتب

مشاهدات و مراقبت امتحان‌ها، کنترول و نگرانی از اوضاع مکاتب، بازرسی از جریان و اوضاع کورسهای تعلیم و تربیه و غیره امور درسی مکاتب مسلکی از وظایف مهمه این شعبه به شمار میرود.

مقررات مدرسه های دارا لعلوم های عربی :

(۱) ظرفه یومی دروس از برج حمل‌الی شش ماه، چهار ساعت میباشد که شروع آن از ساعت (۸) صبح و ختم آن بساعت (۱۲) بوده و در شش ماه اخیر سال سه ساعت وسی دقیقه زادر برمیگیرد. شروع تعلیم به ساعت (۸) و ختم آن به ساعت (۱۲) میشود.

(۲) ساعات تعلیمی مدرسه‌ها روزانه (۴) ساعت بوده که در شش ماه اول سال هر ساعت تعلیمی (۵۰) دقیقه و تفریح بعد از دو ساعت اول (۲۰) دقیقه میباشد و در شش ماه اخیر سال هر ساعت تعلیمی (۵۰) دقیقه و بعد از دو ساعت اول (۱۰) دقیقه برای تفریح تعیین گردیده.

(۳) دوره های تعلیمی مدرسه ها به دوره ذیل تقسیم میشود :

الف) دوره ابتدائی (۴) سال

ب) متوسطه (۴) >

ج) عالی (۴) >

نوت :- دارالعلوم هر بیه کابل مدرسه هشت صنفی است که دوره اول ندارد و از صنف پنج آغاز میشود.

(۴) داوطلبان شمول دارالعلوم‌ها بهر صنفی که میخواهند شامل شوند بدادن امتحان مضامین یک صنف یا بیان مکلف اند.

(۵) داوطلبان شمول دارالعلوم مکلف اند که ضمانت خط اصولی به تصدیق مقامات مسؤل راجع به یا برجائی خود حاضر نمایند.

(۶) هر متعلمی که از دوره عالی دارالعلوم ها فارغ التحصیل میشود مستحق شهادت نامه دارالعلوم های عربی و معاش مسلکی درجه بکلوریا میباشد

که در ختم دوره های ابتدائی و متوسطه شهادت نامه برایش داده نمیشود.

(۷) برای متعلمین دوره های متوسطه و عالی دارالعلوم ها لباس و ممد معاش داده میشود .

(۸) داوطلب شمول مدرسه پداشتن نزد کمره تابعیت مکلف است .

(۹) داوطلب شمول مدرسه باید از طرف دکاتور صحنی معاينه گردد تا امر ارض ساری مبتلا نباشد .

(۱۰) متعلمینیکه اسمای شان بقرعه عسکری ظاهر میشود با آنها طبق اصولنامه مکلفیت عسکری معامله میشود .

(۱۱) کسانیکه بدارالعلوم شامل میشوند سن شان باید قرار ذیل باشد. سن داوطلبان دوره متوسطه باید از هجده سال کمتر و از سی و شش سال بیشتر نباشد و سن داوطلبان دوره عالی باید از (۲۲) سال کمتر و از چهل سال متجاوز نباشد .

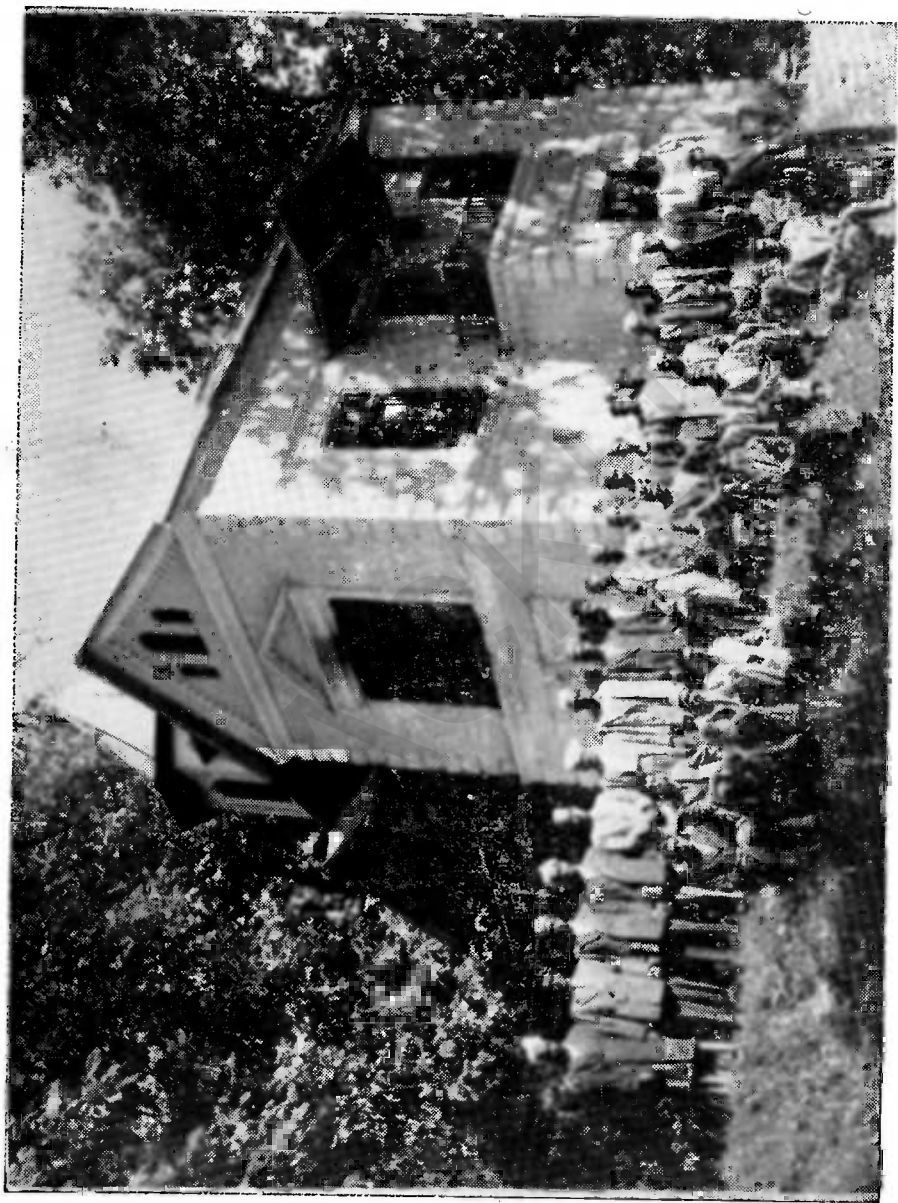
(۱۲) وقت شمول متعلم جدید از تاریخ (۱۵) حوت الی (۱۰) حمل یکماه تعیین شده بعد از آن متعلم پذیرفته نمیشود .

پروگرام جدید دارالعلوم عربی که در مجلس معلمین دارالعلوم

بتاریخ هجری ۱۹ برج سنبله ۳۳ تصویب گردید :

مضمون کتاب ساعات تعلیمی در یک هفته

صنف پنجم	شرح جامی قسمت معربات	پنج - ساعت
(۱) نحو	بدیع المیزان	دو - د
(۲) منطق	کنز الخیر	چهار - د
(۳) فقه	ابوالمنتهی	یک - د
(۴) عقاید	بانف سعاد و قصیده برده	د - د
(۵) ادب		

یکدیسه از محصلین فاکولته شرعیات

مضمون	کتاب	ساعات تعليمی در یک ہفتہ
۶) عروض	متن الکافی	یک - ساعت
۷) اصول فقہ	نور الانوار الیٰ اقسام السنہ	سہ - د
۸) قرأت	جزری	یک - د
۹) حسن خط		د - د
۱۰) ریاضی	مطابق صنف پنج مکاتب ابتدائی	سہ - د
۱۱) تاریخ و جغرافیا		دو - د
صنف ششم:		
۱) صرف	شافیہ	چہار - د
۲) نحو	شرح جامی قسمت مینیات	سہ - د
۳) منطق	قطبی	د - د
۴) اصول فقہ	نور الانوار قسمت متباقی	دو - د
۵) فقہ	ہدایہ اول	پنج - د
۶) ادب	سبع المملقات	یک - د
۷) قرأت	سہ بارہ قرآن کریم	د - د
۸) حسن خط		د - د
۹) ریاضی	مطابق صنف شش مکاتب ابتدائی	دو - د
۱۰) تاریخ و جغرافیا		د - د
صنف ہفتم:		
۱) اصول فقہ	حسامی	سہ - ساعت
۲) منطق	اسلم العلوم	د - د
۳) حکمت	مبندی	شش - د
۴) اصول حدیث	شرح نخبۃ الفکر	یک - د
۵) میراث	سراجی و شریفیہ	چہار - د
۶) قرأت	سہ بارہ قرآن کریم	یک - د

مضمون	کتاب	ساعات تعلیمی دریک گھنٹہ
(۷) حسن خط		یک - ساعت
(۸) ریاضی	مطابق صنف ہفت مکاتب ثانوی	دو - د
(۹) تاریخ و جغرافیہ	د	د - د
(۱۰) تاریخ التشریح	نصف اول	د - د
صنف ہشتم		
(۱) اصول تفسیر	مستغنیات اتفاق	یک - ساعت
(۲) تفسیر	جلالین یا نژدہ بارہ	چهار - د
(۳) حدیث	مشکوٰۃ الی کتاب العقاق با مقدمہ آن	د - د
(۴) منطق	میرزاہد ملاجلال	سہ - د
(۵) بلاغت	مختصر اسمانی قسمت معانی	چهار - د
(۶) مناظرہ	رشیدیہ	یک - د
(۷) قرأت	سہ پارہ قرآن کریم	یک - ساعت
(۸) حسن خط		دو - د
(۹) ریاضی	مطابق صنف ہشتم مکاتب ثانوی	دو - د
(۱۰) تاریخ و جغرافیہ	د	د - د
(۱۱) تاریخ التشریح	نصف اخیر	یک - د
صنف نہم		
(۱) تفسیر	نصف اخیر جلالین شریف	سہ - ساعت
(۲) حدیث	مشکوٰۃ شریف قسمت معانی	چهار - د
(۳) فقہ	ہدایہ اخیر الی کتاب الشفع	پنج - د
(۴) عقاید	شرح عقاید	سہ - د
(۵) بلاغت	مختصر معانی قسمت بیان و بدیع	د - د
(۶) قرأت	سہ پارہ قرآن کریم	یک - د
(۷) حسن خط		د - د

امور وزارت معارف

مضمون	کتاب	ساعات دریکھتہ
(۸) ریاضی	مطابق صنف نهم مکاتب ثانوی	دو - ساعت
(۹) تاریخ و جغرافیہ	»	» - »
صنف دهم		
(۱) حدیث	ترمذی شریف	پنج - ساعت
(۲) فقہ	ہدایہ اخیر قسمت مقبای	سہ - »
(۳) فقہ	مبین الحکام	یک - »
(۴) منطق	حمد اللہ	چهار - »
(۵) بلاغت	مطول الی ما انا قلت	سہ - »
(۶) آیات	تصریح	دو - »
(۷) قراءت	سہ بارہ قرآن کریم	یک - »
(۸) حسن خط	»	» - »
(۹) ریاضی	مطابق صنف دهم مکاتب ثانوی	دو - »
(۱۰) تاریخ و جغرافیہ	»	» - »
صنف یازدهم		
(۱) حدیث	مسلم شریف	چهار - »
(۲) تفسیر	ترجمہ یا نزدہ بارہ قرآن کریم	سہ - »
(۳) تفسیر	مدارک شریف یا نزدہ بارہ	» - »
(۴) اصول فقہ	تلویح و توضیح	» - »
(۵) کلام	تنصہ آخند یوسف	یک - »
(۶) منطق	قاضی مبارک	پنج - »
(۷) حسن خط	»	یک - »
(۸) ریاضی	مطابق صنف یازدهم مکاتب ثانوی	دو - »
(۹) تاریخ و جغرافیہ	»	» - »

د افغانستان گمالي

مضمون	کتاب	ساعات تعليمي در يك هفته
صنفت دوازدهم		
(۱) حديث	بغاري شريف	شش-ساعت
(۲) تفسير	ترجمه يانوده پاره اخبر قرآن كريم	»
(۳) تفسير	بيضاوي شريف سوره بقره	»
(۴) كلام	ميرزا احمد امور عامه	»
(۵) وثائق و سجلات		»
(۶) [امور دفتری و مالياتي		يك
(۷) حسن خط		»
(۸) رياضي	مطابق صنفت دوازدهم مكاتب ثانوي	دو
(۹) تاريخ و جغرافيا		»

مقرارت مدرسه حفاظ:

(۱) ظرف يومي تعليم در مدرسه حفاظ از تاريخ اول حمل الى اخير سنبله پنج ساعت بوده که شروع آن بساعت (۸) صبح و ختم بساعت يك بعد از ظهر ميباشد و دروسي که باشش ماه اخير سال تصادف ميکنند، ظرف يومي تعليم در آن چهار ساعت و سي دقيقه بوده که شروع آن بساعت هشت و سي دقيقه و ختم آن بساعت يك بعد از ظهر ميباشد.

(۲) ساعات تعليمي مدرسه حفاظ، روزانه پنج ساعت تعليمي ميباشد که در شش ماه اول سال، هر ساعت تعليمي (۵۵) دقيقه و تفریح بعد از ساعت دوم ده دقيقه و بعد از ساعت چهارم (يا نوده دقيقه ميباشد و در شش ماه اخير سال، هر ساعت تعليمي (۵۰) دقيقه و بعد از ساعت دوم و چهارم ده ده دقيقه براي تفریح تعيين شده است.

(۳) مدرسه حفاظ، مدرسه شش صنفی است که از صنف اول آغاز و بصنف شش منتهی ميشود.

امور وزارت معارف

۴) داوطلبان شمول مدرسة حفاظ بهر صنفی که میخواهند شامل شوند بدان امتحان مضامین صنوف قبلی مکلف اند و برای قبولی در حفظ يك باره قرآن کریم و داشتن سواد اگر بینا باشد لازم است، فارغ التحصیلان مکاتب ابتدائی بدون امتحان پذیرفته میشوند.

۵) هموداو طلبان شمول مدرسة حفاظ باید قدرت و توانائی حفظ قرآن کریم و ادای قرائت را داشته باشند.

۶) داوطلب شمول مدرسة حفاظ بداشتن تذکره تابعیت مکلف است.

۷) باید از طرف دکتور صحت معاینه کرده شده از صحت او اطمینان بدهد.

۸) داوطلب شمول مدرسة حفاظ مکلف است که ضوابط خط اصولی را جمع به پابندی خود بتصدیق مقامات مسؤول حاضر نماید.

۹) برای فارغ التحصیلان مدرسة حفاظ شهادتنامه داده میشود اما معاش مسلکی ندارند.

۱۰) فارغ التحصیلان مدرسة حفاظ بصنف پنجم دار معلوم هربی بدون امتحان پذیرفته میشوند.

۱۱) متعلمینی که اسمای شال بقرعه عسکری ظاهر میشود با آنها طبق اضوابط لزمه عسکری رفتار میشود.

۱۲) کسانی که بمدرسه حفاظ شامل میشوند سن شان باید از چهارده سال کمتر و از بیست و پنج سال بیشتر نباشد.

۱۳) در مدرسة حفاظ متعلمین بینا و اعمی پذیرفته میشود.

۱۴) وقت شمول متعلمین جدید در مدرسة حفاظ از تاریخ هجرت الحوت الی ۱۵ حمل يك ماه است، بعد از آن تاریخ، متعلم شامل شده نمی تواند.

صنف چهارم

- (۱) قرآن کریم از یازده تا نوزدهم الی اخیر باره بیستم حفظ شود ۲۰- ساعت
- (۲) نحو نظم مائده عامل حفظ و نحو میر خوانده شود ۴- د
- (۳) فقه ثلث بیوم کثیر اول خوانده شود ۳- د
- (۴) عقاید فقه اکبر خوانده شود ۱- د
- (۵) حساب مطابق صنف اول و دوم مکاتب ابتدائی ۱- د
- (۶) خط حسن خط و مکاتیب خانگی ۱- د

صنف پنجم

- (۱) قرآن کریم از حفظ یازده بیست و یکم الی یازده بیست و پنجم ۲۰- ساعت
- (۲) نحو هدایة النحو کامل خوانده شود ۴- د
- (۳) فقه مختصر الوفا به خوانده شود ۴- د
- (۴) حساب مطابق صنف سوم مکاتب ابتدائی ۱- د
- (۵) خط حسن خط و املاء و انشاء ۱- د

صنف ششم

- (۱) قرآن کریم از حفظ یازده بیست و ششم الی اخیر قرآن کریم ۲۰- ساعت
- (۲) نحو کافی کامل خوانده شود ۴- د
- (۳) اصول فقه شاشی کامل بخوبی آید بخود ۳- د
- (۴) منطق ارسطو و اصولی خوانده شود ۱- د
- (۵) حساب مطابق صنف چهارم مکاتب ابتدائی ۱- د
- (۶) خط حسن خط و املاء و انشاء ۱- د

این پروگرام بعد از اتمام هر متعلمین بینا بصورت عمومی تطبیق گردد و متعلمین نا بینا از خط و حساب معاف اند. بقیه پروگرام تعلیمی تجدید مدوخته و محفوظ بر آنها نیز بمثل متعلمین بینا تطبیق گردد.

ریاست تدریسات ابتدائی

نقاط مهم اجراءات سال جاری ریاست تدریسات ابتدائی که مستقیماً یا غیر مستقیماً در آن سهم داشته قرار ذیل است:

معاینه مکاتب ولایت فطن و مزار شریف و کمک در انعقاد ورکشاپ سه روزه در بلخمری و مزار شریف از طرف موسسه پيدا کوژی و دارالفنون کلمبیا منظوری پروگرام جدید که توسط متخصصین هیأت کولمبیا یونیورسٹی برای مکاتب ابتدائی ترتیب شده بود.

تأسیس مکاتب جدید ابتدائی و دهاتی در نقاط مختلفه کشور، بالاخره اجراءات مدیریت ینشو یعنی ترتیب و بازرسی کورسهای معلمین و مسائیل مربوطه آن که در ذیل بشواتندگان محترم عرضه میشود:

قارئین گرامی بخاطر داشته باشند که سال گذشته هیأتی برای استنباطی وزیر معارف جهت بازدید بمکاتب ولایات شمالی مملکت، به آن صوب حرکت نمود، اصلاً نیز هیأتی بریاست رئیس موسسه تعلیم و تربیه بشمول متخصصین تیم کولمبیا و اعضای موسسه مذکور عازم ولایات فطن و مزار شریف گردید. قبلاً ریاست موسسه تعلیم و تربیه (پیدا کوژی) بموافقت وزارت معارف چنین تجویز نموده تا به کمک و همکاری تیم دارالفنون کولمبیا ورکشاپ تربیوی سه روزه، یکی در فطن و دیگری در مزار شریف دائر ساخته بامعلمین، سر معلمین به مفتشین و مدیران معارف آن ولایات به تماس آمده در اطراف مشکلات و نواقص تدریسی و اداری و غیره مسائیل مربوطه که مانع پیشرفت معارف میشود مذاکره بعمل آرد.

هیأت مذکور در مدت مسافرت دو هفته (۶ میوان الی ۲۱) خود علاوه از انعقاد دو ورکشاپ در بلخمری و مزار شریف، از مکاتب اراض راه مشاهده بعمل آورده و بعد از مراجعت بلخکابل راپور معاینه و مشاهدات خود را بوزارت معارف سیرد. این راپور فعلاً تحت قوراست وزارت معارف انا جائیکه

لازم دانند در رفع نواقص تدریسی و اداری و نظریات هیأت، کوشش و توجه لازم بعمل خواهد آورد. از طرف دیگر چون هدف اصلی تعلیمات ابتدائی تربیت و توافق شاگردان به حیات اجتماعی و اقتصادی کشور است، وزارت معارف در صد افتاد تا به پروگرام های مکاتب، بیشتر جنبه عملی و حیاتی بدهد. البته ترتیب این گونه پروگرام ها خالی از اشکال نبوده و ضرورت به مشوره و معاونت اشخاص کار فهم دیده میشود. لذا بتأسی همکاری عرفانی بین المللی، در صورت از یونسکو و منابع عرفانی خارجی معاونت و مشوره طلبید، چنانچه از کلمبیا یونیورسیتی خواهش نموده‌ایم که به افغانستان اعزام دارد تا پروگرام های مکاتب را به همکاری متخصصین تحت غور و مداقه قرار داده اصول های فعال و عملی جدید دنیا را نظر به مقتضای زمان و مکان در آن شامل سازد. برای عملی نمودن این منظور عنصر مهم، تربیه معلمین صحیح است، متخصصین یونسکو و بعد متخصصین تیم کوه لمبیا یونیورسیتی، از همه اولتر دارالمعلمین را مرکز فعالیت خویش قرار دادند، از یک طرف به تهیه معلمین و از طرف دیگر برای تطبیق اصول جدید تربیوی و تعدیل پروگرام در یکمده مکاتب ابتدائی تجویزی مشغول کار گردیدند. در ضمن توسط انعقاد چندین ورکشاپ بجلال آباد، قندهار و کابل، تطبیق افکار بین متخصصین خارجی تعلیم و تربیه و مسد بر آن معارف، مفتشین، سر معلمین و معلمین فراهم آورد تا منظور اصلی یعنی تطبیق اصول جدید تدریس بر آورده شود.

چنانچه در بالا ذکر شد وزارت معارف یکمده مکاتب ابتدائی را بدسترس متخصصین خارجی گذاشت تا ابتدا پروگرام های جدید درین جا تطبیق شده و بعد از رفع و ازاله نواقص آن در مکاتب دیگر تعمیم گردد. نظر به این پروگرام، مضامین درسی بچند رشته مین تقسیم شده که عبارت اند از خط و سواد - و علوم دینی - علوم طبیعی - علوم اجتماعی و فعالیت های عملی که هر کدام در جای خود تطبیق متوذهای جدید را بکار

انداخته اند. روپه پورته در نظر است بعد از تطبيق پروگرامهای جدید
برای مسلمین. دزه بگر مکاتب ابتدائی نیز این متودهای تازه بکار برده شود.
(۱) مکاتب ابتدائی جدید التأسيس

الف. مکاتب ابتدائی نسوان

اخيراً تأسيس يك باب مكتب ابتدائی نسوان در مرکز قندوز بمقام
صدارت عظمی پیشنهاد و منظوری حاصل و متعاقباً امر تأسيس آن بمديريت
معارف فطن صدر گردید.
ب. مکاتب ذکور

فراز درخواست و پیشنهادهای متعدد که از ولايات و حکومت اهل
برياست تدریسات ابتدائی می رسد. مکاتب ذیل در نقاط مختلفه کشور افتتاح
گردیده است.

(۱) در قریه خرد کابل مربوط حکومت بگرامی ولایت کابل، يك مكتب.

(۲) در نرخ میدان مربوط حکومت میدان کابل. يك مكتب.

(۳) در شرن مربوط حکومت کتواز حکومت اهل غزنی يك مكتب.

(۴) در سرهنک کندهار مربوط حکومت کلان کندهار ولایت مشرفی يك مكتب.

(۵) در روزبری مربوط حکومت خوگیا نی مشرفی، ولایت مشرفی يك مكتب.

(۶) در گوشه و خواج زائی مربوط حکومت کامه مشرفی يك مكتب.

چون وزارت معارف به اهمیت انکشاف وادی هیرمند بصورت دقیق
متوجه میباید لذا هیأتی مرکب از رئیس تدریسات ابتدائی و رئیس
تدریسات مسلکی در آن حصه ازام داشته و با اساس نظریات هیأت، منظوری
چند باب مكتب را در گرشک حاصل نموده است که از آن جمله چهار
مكتب ابتدائی عنقریب افتتاح و بقیه در آینده افتتاح خواهد شد.

حسب معمول، ریاست تدریسات ابتدائی توجه خاصی در امتحانات صنوف
ششم که امتحان نهائی دوره تعلیمات ابتدائی میباید، مبذول داشته است.
چنانچه در مرکز، اعضای ریاست همه روزه جریان امتحان را مشاهده

امور وزارت معارف

می نمودند. از ولایات و حکومت اهلی که جدول نتایج میرسد دربارۀ آن فور و بعد از اصلاح و بررسی جداول را، سه‌وار وقایه و ترتیب می‌دهند. به اساس کامیاب و ناکام مکاتب ابتدائی مرگزام از ذکور و انات که راساً نعت نظریاست تدریسات اخذ شده فرار ذیل است :

مکاتب ابتدائی ذکور مرکز در سال ۱۳۳۳

تعداد مجموعی طلاب	تعداد شامل امتحان	تعداد کامیاب
۶۲۳۶	۵۴۸۲	۳۱۶۱
تعداد ناکام	معموم امتحان	
۲۳۲۱	۷۵۴	

نتایج سال ۱۳۳۳ صنوف ششم مکاتب ابتدائی ذکور مرکز :

تعداد داخله صنوف ۶	شامل امتحان	کامیاب	ناکام	معموم	مشروط
۳۶۳	۲۲۶	۲۳۶	۹۰	۲۷	X

سال ۱۳۳۴

تعداد داخله صنوف ۶	شامل امتحان	کامیاب	ناکام	معموم	مشروط
۳۸۵	۳۰۹	۱۷۹	۶۵	۷۶	۶۵

مکاتب ابتدائی نسوان سال ۳۴

تعداد داخله ۳۴۰	۲۵۳۲	۱۶۹۹	۶۱۳	۸۱۷	۲۱۱
تعداد داخله ۷۵	۶۰	۴۷	۸	۱۵	۵

۲- مکاتب دهائی :

وزارت معارف بفرض تعمیم علم و عرفان در نقاط دور دست مملکت

به تاسیس مکاتب دهائی ذیل موفق شده است :

ولایت کابل	۲ باب
ولایت قندهار	۶ باب
ولایت مشرقی	۲ باب

ولایت قطغن	۴	باب
ولایت جنوبی	۱	باب
ولایت مزار شریف	۲	باب
حکومت اعلیٰ کرشک	۶	باب
حکومت اعلیٰ غزنی	۱	باب
حکومت اعلیٰ بدخشان	۲	باب
حکومت اعلیٰ فراه	۷	باب
حکومت اعلیٰ میمنه	۱	باب
جمله (۳۵) باب		

۳- تاسیس کورسهای اکابر:

چون خط و سواد حامل مهم و ضروری برای پیشرفت و تنویر توده محسوب میشود وزارت معارف به تعقیب اجراءات سابقه خود در نقاطیکه مسکونین آن درخواست تاسیس کورس را نموده، منظوری افتتاح کورس را اعطا کرده است و در همداسنه در نقاط ذیل کورس اکابر افتتاح گردیده است. در تقریبه ده خداداد مربوط حکومت ده سبز ولایت کابل يك باب .

مجله بخوان و بدان :

وزارت معارف برای تقویة معاونات کم سوادان از دو سال به اینطرف مجله بنام «بخوان و بدان» ماهوار نشر مینماید . نظر به حسن استقبال عامه مردم در تعداد طبع این مجله از ابتدای ۱۳۳۴ تا زیدرخ داده، چنانچه تعداد آن از ۵۰۰۰ نسخه ماهوار به (۱۰۰۰۰) نسخه افزود گردیده علاوه بر آن صفحات آن از ۱۶ به ۲۴ صفحه بلند رفته است .

(۴) ترتیب راهنمای رسم و کار دستی برای معلمین مکاتب ابتدائی: در اثر پیشنهاد ریاست تدریسات، مجلسی در ریاست تدریسات ابتدائی جهت ترتیب يك کتاب راهنمای رسم و کار دستی برای معلمین مکاتب

ابتدائی در اول عقرب منقد شد و بعد از بحث و مذاکره در اطراف موضوع ترتیب رهنمای رسم به بنیاد علی عبد التفور برشنا و رهنمایانی کار دستی به مستر مورو نماینده یونسکو سپرده شد و عنقریب این راهنماها تکمیل و طرف استفاده معلمین مربوطه قرار خواهد گرفت .

۵- سینمای سیار وزارت معارف :

چون تنویر توده بصورت بهتری ذریعه تعلیمات بصری انجام میپذیرد لذا در هنداسه قرار یروگرام معینه، سینمای سیار وزارت معارف به ولایت کابل و بمکاتب شهر و ولایت فطن رفته به شاگردان و اولیای طلاب و کافه مردم فلمهای تعلیمی و تربیوی را نمایش داده اند .

مثلاً از ابتدای ثورالی ۱۵ جوزا ولایت کابل از ۱۹ سرطان الی ۳۰ سرطان ولایت فطن و از ابتدای برج میزان تا اواسط برج عقرب به مکاتب ابتدائی ذکور و نسوان مرکز به نمایش خویش ادامه داده و در ولایت قندهار و حکومت اهلی گر شک نیز به نمایش فلمها میپردازد .

اسمای مکاتب دهاتی جدید التاسیس :

شماره	اسم مکتب	حکومت مربوطه
۱	مکتب دهاتی باروخیل	ده سبز
۲	» » ارغنداب مغلی	پغمان
۳	» » ناوه علم کل	فلات
۴	» » آب برده	تیرین
۵	» » کوز سرخم	»
۶	» » بک لنگه	»
۷	» قلعه قلعه	»
۸	» کار برك گلان	شین دند
۹	» مزکی خیل	خوکیانی
۱۰	» اخندشینوار	شینوار

مدیریت پنتو

جهت تقویه لسان ملی پشتو و پیشبرد سوبه معلمین مکاتب بمنظور اینکه بزبان ملی تهر پرو تکلم نموده و مضامین را به طلاب به پنتو درس داده بخواهند در مکاتب مرکرو ولایات کورسهای پنتو دائر مییاشد. چون تعداد مکاتب رو به افزونی است و بهمان تناسب تعداد معلمین اضافه شده میرود همة پنتوی ریاست تدریسات ابتدائی که امور تدریسی وغیره مسائل این کورس ها را بعهده داشت به نسبت حجم کارها طور لازم به امور واریسی کرده نمی توانست لذا پیشنهادی بمقام منبع صدارت عظمی تقدیم و در اثر آن شعبه پنتو تبدیل شد. از ابتدای جوزا به اینطرف این مدیریت به فعالیت های آتی موفق گردید.

(۱) چهار نوع جدا ول برای امتحان و ثبت نمرات ورا پور ما هوار پنتوی معلمین مکاتب به تعداد (۲۰) هزار ورق طبع و به دسترس مدیریت پشتو وزارت معارف گذاشته شده و از طرف مدیریت موصوف به تمام مکاتب توزیع و در معرض اجرا قرار داده شده است.

(۲) از ابتدای سال ۱۳۳۴ مدیریت پشتو راجع به سوبه پنتوی معلمین مکاتب امتحان مستمر بلندی را شروع و معلمین مکاتب را قرار لیاقت به سمسترهای مختلف شامل و از جریان درس آنها واریسی نموده.

(۳) برای اینکه نزد مدیریت پشتوی وزارت معارف نمرات هر سمستر پنتو معلمین موجود باشه کتابی بنام ثبت نمرات برای هر ولایت جدا جدا ترتیب و نمرات رادرج نموده.

(۴) در دوران سال از طرف مدیر پشتو وزا رت معارف کورسهای پنتو واریسی و همگذا مدیر موصوف فرار امریه ریاست تدریسات ابتدائی بعضی امتحانات مکاتب ابتدائی اشراک نموده است.

۵) در طی سال از طرف مدیریت های معارف و اوقاف و تربیتی
 راجع به درس پیشخوانی و همچنین راپوره های ماهوار معکاتب، مسلسل به مدیریت پیشخوانی
 رسیده است. و از طرف مدیریت موصوف بعد از ملاحظه توضیحات
 لازمه داده شده.

ریاست دارالتألیف

ریاست دارالتألیف متصدی امور تألیف، ترجمه، تدوین، نشر کتب
 درسی، کتب معاون درس و مطالعه برای کلیه متعلمین معکاتب دانشگاه نستان
 و صاحبان ذوق مطالعه است. امسال از همه او لترطریق پروگرام های مرتبه
 و جدید معکاتب به تألیف، تدوین، تعدیل و اصلاح بکتمداد زیاد کتب درسی
 طرف ضرورت معکاتب پرداخته به تعقیب آن جهت طبع (۶۵ جلد کتباب)
 معاون درس و مطالعه در رشته های مختلف که قبلاً از منابع خارجی ترجمه
 شده از راه سفارت کبیرای قفقانی مقیم تهران با مؤسسه انتشارات
 فرانکلین داخل مذاکره و مفاهمه گردید. البته بعد از حاصل شدن موافقه
 بین این ریاست و آن مؤسسه کتب مذکور بفرض طبع به ایران ارسال
 خواهد شد. این کتب، علاقمندان و صاحبان ذوق مطالعه را در قسمت
 از دیدار معلومات و تنویر افکار شان از نگاه ارائه مطالب علمی - اخلاقی
 تعلیمی - تربیتی، تهذیب، صحی و غیره کمک خوبی مینماید. همچنین دو
 رساله بسیار مهم و مرغوبی بنام تربیه و رسانیدن معلم در راه تمام
 بین المللی و تعلیم اکابر که از جمله نشرات یونسکو است و سال گذشته
 به ترجمه رسیده بوده همین امسال پس از طی مراتب اصول تألیف و ترجمه
 گردیده و بالاخره به صرف یونسکو جهت طبع به ایران ارسال گردید.

ریاست دارالتألیف که در قطار بسا فعالیت های عرفانی و بخش علم
 و دانش از راه نشرات خویش بتوسط مجله عرفان، سعی بلیغ بعمل آورده
 است، در قسمت ارائه معلومات تازه و مفید و تنویر افکار مردم نسبت به

ذواتیکه در سال ۳۴ به سلسله ترفیعات سنوی ترفیع نموده اند

ع، ص یثاعلی دادمحمد آسر
 تریبه حیوانات و بطاری
 وزارت زراعت به رتبه دوم

ع، ص یثاعلی عبدالرحیم
 مین وزارت داخله به
 رتبه دوم

ع، ص یثاعلی بابنده محمد
 رئیس اداری صدارت عظمی
 به رتبه اول

همه ساله، درین سال بتوسط مدیریت تألیف و ترجمه، مجله عرفان و کتبا بنامه، بقرار ذیل مصدر خدمت شده است:

مدیریت تألیف و ترجمه:

اساساً وظیفه اصلی مدیریت تألیف و ترجمه ریاست دارا لتالیف وزارت معارف را تهیه، تألیف، تدوین، طبع و نشر کتب درسی، کتب معاون درس و کتب مطالعه به هر دو زبان پشتو و فارسی برای کلیه مکاتب افغانستان تشکیل میدهد، اما این اداره علاوه بر اجرای وظیفه بالامصدر خدمات دیگری نیز گردیده که اینک رؤس کلیه اجراءات و فعالیت‌های امساله این مدیریت ذیلاً تصریح میگردد:

اول کتب درسی: در قسمت تألیف، طبع و نشر کتب درسی طبق مفردات مرتبه وزارت معارف مشقوق آتی را باید در نظر داشت:

الف - کتب دوره ابتدائی.

ب - کتب دوره متوسطه.

ج - کتب دوره ثانوی.

د - کتب مکاتب مسلکی.

دوم - کتب معاون درس و مطالعه.

سوم - تصحیح و تعدیل کتب و مقالات، دیدن یروف‌ها، تهیه اشکال لواحق درسا و غیره.

چهارم - تدویر و اجرای امور علمی، عرفانی و اداری.

اول کتب درسی:

الف - کتب ابتدائی: مدیریت تألیف و ترجمه در قسمت طبع کتب دوره ابتدائی به منظور اینسکه رسم الخط و نوهیت چاپ کتاب در باسواد ساختن و اصلاح املاء نو آموزان، اطفال و شاگردان مبتدی نقش بارزی دارد، ازدو سال است بزرگترین تصمیمی را که قبلاً اتخاذ کرده بود و باسواس آن ابتداء کتب قرابت پشتو و فارسی و بعد کلیه کتب دوره ابتدائی را طبع آفست مینمود، امسال نیز بهمان

ترتیب کتب طرف ضرورت دوره ابتدائی را بطبع سپرد ، ولی چون تقریباً کلیه کتب این دوره در سال قبل بطبع سپرده شده بود ، امسال محض پس از تکمیل بقیه آن همواره از صورت جریان امور طباعتی آنها واریسی بعمل آورده و ضمناً کتاب فرائد اول فارسی را بنام الفبا ، حسب فیصله مجلس معلمین و نظریات ریاست تدریسات ابتدائی در اثر تعدیل مطالب متن آن بیشتر آسان و حیاتی ساخته بطبع سپرد .

همچنین قسمیکه در سال گذشته بتأسی از نیات وزارت معارف در راه توسعه و تدریس اسان ملی پشتو، ریاست دارالتألیف بتوسط مدیریت تألیف و ترجمه خویش تصمیم گرفته بود حسیها ایجاب روش های جداگانه برای تدریس این لسان در مناطق پشتو و فارسی زبان ، کتب جداگانه تهیه و به دسترس نوآموزان بگذارد. از آن جمله برای کتب پشتو مناطق فارسی زبان مملکت اساس تألیف کتب مذکور را از صنف ۴ تا ۱۲ بقرار سلسله ما یکل و بست گذاشته بود. امسال از جمله سه جلد ابتدائی آن کتاب اول آن تکمیل و بطبع سپرده شد ، همچنین فارسی دوم برای صنف پنجم مکاتب پشتو زبان تألیف و جهت طبع بمطبعه ارسال گردید .

چون هدف اصلی از تعلیم و تربیه در افغانستان بلند بردن سطح زندگی و انکشاف حس مسؤلیت اخلاقی و اجتماعی است و بدون سواد و بدست آوردن علم و دانش نمیتوان به این هدف رسید ، ازین رو هما نظوریکه وزارت معارف از همه اولتر خود را مسؤل مجادله بایسواد می دانند و یک تعداد کورسهای کهن سالان را برای مرد وزن کلان سال کشور در بسیاری از نقاط مملکت افتتاح کرده است و اینگونه کورسها کتب جداگانه را باروش مخصوص ایجاب میکنند ، مدیریت تألیف و ترجمه نیز درین قسمت بجای خود بذل مساهمی و خدمت گذاری کرده امسال مؤفق شد کتاب فرائد دوم پشتوی کلان سالان را بطبع بسپارد و نظر به احساس ضرورت به فرائد دوم دهاتی پشتو و فارسی را جهت طبع مجدد

به مطبعه كسپيل دارد . همچنين بنا بر كمبود دينيات پنجم فارسي ، جغرافيه پنجم فارسي ومعلومات طبيعي فارسي در مكاتب امسال كتب مذكور بعد از تجديد نظر و اصلاح اغلاط طباعتي و عبارات بطبع ثاني سپرده شد .

ب- كتب دوره متوسطه :

۱ - تاليف و بطبع سپردن كتاب فراءت پښتو صنف ۹ كه باين ترتيب سلسله كتب فراءت دوره متوسطه تكميل گرديد .

۲ - تاليف كتاب تاريخ صنف ۹ كه البته پس از طي مراتب اصولي تاليف و ترجمه به پښتو ترجمه و جهت طبع بمطبعه ارسال خواهد شد .

۳ - تعديل علم اقتصاد براي صنف ۹ و بطبع آن سلسله كتب معلومات طبيعي حياتي و اقتصادي اين دوره را به زبان فارسي و پښتو تكميل نمود .

۴ - كتب حساب براي صنف ۷ و ۸ مطابق پروگرام جديد تاليف شد كه البته بعد از طي مراتب اصولي ، تاليف و ترجمه ، به پښتو ترجمه و سپس بطبع سپرده ميشود .

۵ - تكميل كار كتاب جغرافيه و تاريخ صنف ۷ و ترجمه آن به پښتو و بطبع سپردن آن .

۶ - طبع مجدد كتب اين دوره بعد از تصحيح و تعديل .

۷ - اقدام به تاليف كتب عربي صنف ۷ - ۸ - ۹ طبق مفردات پروگرام .

۸ - ترتيب و بطبع سپردن يكتمداد كتب رسم و كاردستي - بافت - دوخت

و ديگر اين كاري براي شاگردان صنف ۷ - ۸ - ۹ مكاتب ذكور و اناث .

۹ - اقدام تاليف كتب كيميا و بيا لوزي اين دوره مطابق پروگرام جديد .

ج- كتب دوره ثا نوي - اجراآت مديريت تاليف و ترجمه را در سال

جاري در قسمت تاليف ، تدوين طبع و نشر كتب دوره ثا نوي (صنف ۱۰ تا ۱۲)

قرار زير ميتوان خلاصه كرد ،

۱ - بطبع سپردن كتاب تاريخ صنف ۱۲ كه مراتب تاليف و ترجمه آن

در سال گذشته طي شده بود .

- ۲- اقدام به تألیف کتب بیولوژی و کیمیا این دوره مطابق مفردات پروگرام جدید و مفاهمه با معلمین این دو مضمون جهت تألیف آن .
 - ۳- بطبع سپردن سلسله کتب دینیات و عقاید برای این دوره .
 - ۴- بطبع سپردن هندسه صنف ۱۱ .
 - ۵- ارسال نمودن جغرافیة اقتصاد دی صنف ۱۲ بمطبعه جهت طبع .
 - ۶- تألیف کتاب جغرافیه برای صنف ۱۰
 - ۷- اخذ هدایت و ترتیبات برای ترجمه کتب درس این دوره به پشتو که در سابق بنا بر کمی تعداد متعلمین پشتو زبان به پشتو ترجمه نمی شد .
 - د- کتب مکاتب مسلکیه
 - ۱- طبع تعلیماتنامه زراعتی و ترجمه آن به پشتو .
- علاوه بران چون اکثر مضامین اینکو نه مکاتب مطابق مقررات پروگرام دوره متوسطه تا نوی تدریس میشود درین قسمت میتوان از اجراءات مدیریت تألیف و ترجمه در قسمت دوره متوسطه استفاده کرد .
- دوم کتب معاون درس - هما نظوریکه وزارت معارف برای رسیدن به هدفهای تعلیمی و تربیتی متوجه است از همه اولتر معلمین صحیح ولایق داشته باشیم و در ایشان شعور اجتماعی راطوری انکشاف دهیم تا ایشان بدانند که تریبه در اصلاح و بهبود وضع اجتماعی و اقتصادی مملکت تا چه اندازه کمک میکند ، مدیریت تألیف و ترجمه نیز بتأسی این نظریات همیشه در نظر دارد طبق آمال مقامات عالی یکمده کتب مفید و جدید را از االسنه دیگر بفارسی و پشتو ترجمه و پس از طبع بدسترس صاحبان ذوق و مطالعه معلمین و متعلمین قرار بدهد . چنانچه به همین اساس ، امسال کتاب تعلیم الکار بر تریبه و رساندن معلم در راه تفاهم بین المللی نشرات یونسکو بفارسی ترجمه و بمصرف یونسکو جهت طبع با ایران فرستاده شد .
- به همین ترتیب راجع به طبع تقریباً ۶۵ جلد کتاب معاون درس و مطالعه که قبلاً از منابع خارجی ترجمه شده به سفارت کبرای افغانی مقیم تهران

باموسسه انتشارات فرانکلین مذاکره و مفاهمه بعمل آمده و عنقریب پس از ختم مذاکرات و بموافقه رسیدن جا نبین کتب مذکور بطبع سیرده خواهد شد این کتب را مدبریت تألیف و ترجمه از جهتی در ایران میخواهد بطبع برساند که مطابق داخل بنا بر تراکم کار نمیتواند طبع نمایند.

سوم - تصحیح و مشاهدات، دیدن پروفاها و غیره .

۱ - تمام کتبی که در ظرف این سال برای طبع اول دوم سوم فرستاده شده تصحیح و تجدید نظر گردیده در صورت لزوم اشکال و نقشه های متعلقه آنها تهیه و ترتیب گردیده است .

۲ - دیدن پروف کلیه کتب پیشتو و فارسی که امسال تحت طبع گرفته شده اند .

۳ - یا کنویس و تبیض کتبی که یا تازه تألیف شده و یا جهت طبع ارسال میشده .

۴ - دیدن و انتخاب بعضی از کتبی که به دارالتألیف برای ترجمه میرسید .

۵ - خطاطی بعضی از کتب دوره ابتدائی به خط نسخ و نستعلیق .

چهارم - تدویر و اجرای امور علمی ، عرفانی و اداری :-

۱ - تهیه رایور ها و گزارشهای علمی وزارت معارف ، تطبیق آن

با امور عرفانی دنیا .

۲ - جوابات برخی از نظریات علمی و عرفانی .

۳ - اجرای مسایل اداری مربوطه - طبع و نشر کتب درس و معاون

درس و مطالعه و انتشار تعلیماتنا مة زراعتی . پروگرامهای تدریسات

ابتدائی و ثانوی و مسلکی که پس از ترجمه به پیشتو و انگلیسی به طبع

آن ذریعه کسکتورنت شعبه نشریات این مدیریت صورت گرفته است .

۴ - سهیم شدن در امتحانات عمومی مکاتب مرکز و ولایات ، فنا کولته

ها - و ساختن سوالات تحریری ، مجالس علمی و اداری وزارت .

۵ - تدویر و اجرای امور اداری از قبیل وارده و صادره .

۶ - جواب مکاتیب وارده .

۷ - اجرای استعلامیه های داخل وزارت معارف و دیگر وزارت خا نها .

- ۸ - جواب تفتیش های ماها نه مدیریت اوراق در باره اجرایی مکاتیبیکه از انجا باین مدیریت رسیده است .
- ۹ - اجرای جریانات اداری و علمی کتب و نقشه هارسم ها و سنجش صفحات مقننه کتب و غیره .
- ۱۰ - واریسی از جریان کار تکمیل قاموس لغات فارسی که تهیه آن در سال گذشته آغاز یافته بود .
- ۱۱ - تهیه و تدوین و ترتیب را پورا جرات وزارت معارف برای نشر .

ریاست تفتیش

در سال ۱۳۳۴ از طرف مفتشین مرکز وزارت معارف، حسب صواب دید مقام وزارت و بامدیریت های معارف و مکاتب مربوطه آن، فرار آتی تفتیش و معاینه شده است که نتایج تفتیش بعد از فیصله کمیسیون از ملاحظه مقام وزارت بمراجع آن هدایت داده میشود .

۱ - تفتیش مدیریت معارف فراه توسط بناغلی محمد اکرم و بناغلی محمد موسی مفتشین مرکز صورت گرفته و در نتیجه مکاتب ذیل را طرف بررسی قرار داده اند :

(مکتب اچین - مکتب چاه آب - مکتب مساو - نو بهار - دارآباد - بالابلوک انار دره - جوین - توبسک، چخا نسور، مکتب دهاتی نادعلی - نهر شاهی مکتب متوسطه مرکز فراه - که اوراق مربوطه به کمیسیون وزارت، تدقیق و فیصله بعمل آمد که بعد از قبول و منظوری مقام وزارت یک تعداد معلمین و مامورین آنولا طرف مکافات و مجازات قرار گرفته و به منسوبین معارف آنجا هدایت مقتضیه داده شد)

۲ - بناغلی امیر محمد مفتش مرکز وزارت، امور هر فانی مدیریت معارف پروان را ذیلاً معاینه و تفتیش کرده اند :

(مکتب جبل السراج - گل بهار - رخه پنجشیر - محمود هرافی - خارج دره

نجراب - بامیان و قرباغ به صورت تفتیش و مکاتب نجراب - بازارک پنجشیر
چهاردهمی غوربند سیاکرد - اشترگرام، مکاتب دهانی انابی و شنبیل معاینه
و هم از صورت جویانات امور مدیریت معارف آنجا دیدن کرده اند و اوراق
مر بوطه بالزوبه در کمیسیون رویت داده شده، نقابج به مدیریت معارف
پروان ابلاغ شد.

۳- به تفتیش مدیریت معارف کابل و مکاتب مر بوطه آن (مکتب تنگی
سیدان - چهلستون - سرای خواجه، استالف - ده بجی - مکتب مرکز یمان
و خود مدیریت معارف کابل بناغلی عبدالاحد مفتش مرکز مؤظف شده بود)
۴- بناغلو قاری غلام محمد و محمد ایوب مفتش مرکز جهت معاینه امور
هر فانی مدیریت معارف هرات گماشته شده بودند تا در امور تعلیمی و اداری
مکاتب آن سامان اصلاحات بعمل آورند، اینک مکاتبی را که طرف بررسی
قرار داده اند آتیا متذکر میشویم:

بازدید امور درسی لیسه جامی و لیسه سلطان مکاتب انجیل
کاشقی - هاتفی - اوپه - شیروان، کههدستان - ابوالولید - زیارتجا - قلعه نو
کوات - مکتب مرکز غوریان - برنا آباد - شکیبان زنده جان - بصورت
تفتیش و مکاتب روضه باغ - تیاوشان - داوشان بصورت معاینه و مکتب پنتون
زرغون بصورت لایحوی دیده شده و هکذا از مکتب مهری هروی و کودکستان
فیز دیدن کرده اند.

۵- توسط محمد موسی مفتش مرکز - مدیریت معارف اوگر قرار آتی معاینه
و تفتیش شده است:
مکتب برکی را جان - سید آباد وردک مکتب تنگی وردک - محمد آغه
مکتب زرغون شهر - مکتب کتب جبل بصورت تفتیش و مکاتب برکی برک -
کلمنکار - تکبه وردک - مکتب چرخ وزرنی بصورت معاینه و مدیریت
معارف فیز تفتیش گردیده است.

۶- امور عرفانی مدیریت معارف غزنی توسط یناغلی محمد اکرم واز مدیریت معارف میمنه توسط یناغلو محمد اکبر مفتش و نعمت الله معروف عضو تدریسات ابتدائی تفتیش گردیده .

۷- مسأله حریق کتا بخانه معارف که تقریباً مدت (۶) سال دوام داشت اخیراً خاتمه یافته به مامورین مسؤل آن جزای لازمه داده شد .

۸- به تعداد کافی به عموم مدیریت های معارف و مربوطات متحدالامال از لوايح تفتیش تدریسات ابتدائی مفتشین ولایات و مرکز فرستاده شد تا عندالوقوع طبق توضیحات مواد لوايح مزبور در امور تعلیمی و تدریسی ازان کار بگیرند .

۹- راپورهای تفتیش اداری و تدریسی مکاتب هرات به کمیسیون تحقیق رویت داده شده و نظریات کمیسیون به مدیریت معارف آنجا ابلاغ شده است .

۱۰- با وجودیکه یکدسته از مظنونین حریق فابریکه نجاری بری الذمه شده اند اما بالای دسته دیگر آن حبس میعاد شان بپایه اکمال رسیده مسأله تاکنون متداول است .

۱۱- قضیه حریق دارالمعلمین که از طرف محکمه ابتدائیه کسب قطعیت نموده بود، به نسبت عدم تقدیم نمودن صورت اعتراض مظنونین حریق ، به محکمه مرافعه در وقت معین، حق مرافعه خواهی شان سلب و یول خسارة وارده بالای شان حواله گردید .

طبق معمول همه ساله، امور اعاشه و ایاتمه مکاتب رحمن بابا- تسخینک ثانوی، لیسۀ زراعت- این سینا - خوشحال خان - میخانکی - دارالمعلمین اصول تجریر مقابله و تفتیش شد .

۱۳- اوراق تفتیش و نتیجه تفتیش صدارت عظمی که به سلسله وزارت داخله مواصلت نمود، نسبت چند باب مکاتب مربوطه معارف مشرفی تذکری داده بودند، به مدیریت معارف مشرفی و مراجع دیگر هدایات و اوامر لازمه داده شد .

امور وزارت معارف

- ۱۴- اوراق تفتیش مکاتب جنوبی که مثل معارف قطن در سال گذشته توسط بناغلی محمد موسی مفتش، تفتیش شده بود در کمیسیون طرف غور و مذاقه قرار گرفت. نظریات کمیسیون به معارف قطن و مراجع مربوطه اشعار شد.
- ۱۵- در مورد کشیدن (۲۵۰) جلد کتابچه مخصوص معارف از مکاتب شهر حسب تصویب مجلس وزارت قیمت کتابچه‌های مذکور بالای اشخاص مظنون و سارقین چبران و هم در رادیو برادکاست گردید تا از ممنوع بودن فروش کتابچه‌های مذکور مسبوق باشند.
- ۱۶- در اثر شکایات اهالی خاص کتر، بناغلی محمد اکبر مفتش به خاص کتر مشرفی اعزام و تحقیقات لازمه بعمل آورد.
- ۱۷- اوراق موجودی تحویلخانه‌های معارف که در هداسته از طرف مفتشین صورت گرفته، فرض اجراءات به لوازم معارف کسبیل شد.
- ۱۸- در مورد تلف شدن مقدار چوب از لیسه حبیبیه بالنسبه اشخاص مظنون فیصله محکمه ابتدائیه توصل ورزید که جهت تطبیق به مراجع مزبور اطلاع شده مسأله اکنون تحت دوران است.
- ۱۹- در هداسته رئیس تفتیش و معاون ریاست به مدیریت معارف پروان عازم و امور مدیریت معارف آنصوب را از نزدیک دیدن فرمودند و نتایج شان به مقام وزارت تقدیم شده است.
- ۲۰- در حین اخذ امتحان سه ماهه شش ماهه و سالانه مکاتب، مفتشین بحیث نگران و یامین اشتراک و یا بصورت قیدی معاینه و کنترول کرده اند.
- ۲۱- به ملحوظ اینکه در خارج مکتب نیز از اوضاع و حرکات طلاب معارف جلوگیری بعمل آید، کارت های دخول سینماها و صحنه‌ها اسمی آمرین مطالبه شده، تا وظیفه اوضاع طلاب مربوطه را مراقبت نمایند.
- ۲۵- يك قسمت اوراق تفتیش سال ۳۳ معارف میمنه به وکیل اثبات جرم تفویض شد تا در محکمه مرافقه مامورین علیه اشخاص مظنون اقدامه دعوی کرده باشد.

د افغانستان کالني

۲۶- به عموم مکاتب و لېسه‌های مرکز متحد المال کشیده شد تا حتی-
المقدور با موسسه سره میاشت افغانی از راه تعاون و تسانند پیش آمده و چند تن
از معلمین جهت جمع نمودن اها نه به معیت طلاب شان کماشته شوند.

۲۷- جریانات امتحان و صورت تدریس معلمین لېسه ملالی وزیر غونه از
طرف رئیس تفتیش کنترول و معاینه گردیده و راپور مشاهدات آن به مقام وزارت
تقدیم شده است.

و همینقسم یک قسمت امورا داری راجع بمسائل مربوط به تفتیش مجازات
مکافات مامورین و مطالعه در اطراف راپورهای واصله، مسائل تحقیقاتی
اخراج طلاب از مکاتب و غیره، توسط هدایات مکتوبی اجرا شده.

شعبه اول ریاست تفتیش:

۱- طبق معمول همه ساله در موضوع تأجیل و معطلی یشک طلاب عموم
مکاتب مرکز اقدام لازم بعمل آمده است متعلمین که توسط این شعبه از مکلفیت
هسکری تأجیل گرفته اند از این فرار است.

دار المعلمین ها	(۷۰)	نفر
مکتب متوسطه ابن سینا	(۴۰)	»
مدرسه علوم شرعیه	(۲۰)	»
لېسه زراعت	(۱۵)	»
مکتب تخنیک ثانوی	(۲۰)	»
دارالعلوم هر بیه	(۲۰)	»
لېسه حبیبیه	(۲۲)	»
استقلال	(۲۰)	»
لېسه نجات	(۳۵)	»
غازی	(۲۰)	»
تجارت	(۳۰)	»
نوی کابل	(۲)	»

امور وزارت معارف

مکتب اصول تحریر	(۵) نفر
مکتب میخانیک	» (۱۰)
» صنایع	» (۵)
مر بوطه مکاتب شهر	» (۲)
- ب - (۳) نفر محصلینیکه جهت فرا گرفتن تحصیل بخارج اعزام شده اند، موضوع جلب بيشك آنها الی زمان ورود به وطن مهلت گرفته شده است .
- ج - (۱۵) نفر متعلمین مجلوب مکاتب مرکز که به اثر کلان سالی و ناکامی و غیره از مکتب خارج شدند به سلسله این شعبه به خدمت مسکری سوق داده شده اند .
- ۲ - بطور عموم امور تبدیلی و نقل مکانی متعلمین و متعلمات مکاتب مرکز به معارف ولایات و از ولایات به مرکز از این شعبه صورت گرفته است .
- الف - از شروع سال تا حال امر تبدیلی (۳۷۰) نفر متعلم و متعلمه به مکاتب مرکز و به معارف ولایات صادر شده .
- ب - هکذا قرار اطلاع مدیریت های معارف ولایات و هرايض جداگانه اولیای شاگردان، امر ادخال (۲۸۱) نفر متعلم و متعلمه به مکاتب ذکور و اناث مرکز به سلسله این شعبه داده شده است .
- ج - (۱۹) نفر متعلمات لیسه های (ملالی - زر هونه) به مکاتب ابتدائیه نسوان مرکز که در ولایات نقل مکان نموده اند در آنجا نسبت هدم مکتب نسوان پذیرفته نشده اند ، امر اخراج ایشان به مکتب مربوطه داده شده است .
- ۳ - اشخاص داو طلب کورس ضابطان احتیاط طبق سالهای گذشته ازین شعبه معرفی و اعزام شده اند و کارت سوانح آنها نیز بعد از طی مراتب اصولی بکورس احتیاط وزارت دفاع ملی تفویض شده است .
- (الف) از ابتدای سال تا کنون برای شمول کورس احتیاط، متعلمین صنف (۱۲) مکاتب مرکز و ولایات حسب ذیل معرفی و اعزام شدند :

۱- ليه حبيبيه	بتمداد	(۲) نفر
۲- استقلال	»	(۲)
۳- غازي	»	(۱)
۴- نجات	»	(۲)
۵- ميرويس با باقندهار	»	(۱)
۶- تخنيك ثا نوي	»	(۶)
۷- زراعت	»	(۱۱)
۸- ابن سينا	»	(۳)
۹- تجارت	»	(۱۸)

ب - علاوه بران امسال شعبه اول تفتيش جهت استناد دفتر بتمداد (۴۶) قطعه سواد كارت سوانج مشمولين كورس احتياط. بايك قطعه فوتوى شان اخذ و بعد از امضای آمريين ما فوق مرتباً بدسترس خویش گذاشته است .

(۱۸) نفر متعلم بی بضاعت ليه های مرکز توسط این شعبه بمدیریت موسسه خيره بانك ملی معرفی شده اند تا برای شان يك مشت پول معاونت نمايند .

شعبه دوم ریاست تفتيش :

این شعبه وظایف ذیل را ایفا نموده است :

- ۱- شمول فارغ التحصيلان ولایات برای مكاتب ايليه .
- ۲- تبديل طلاب از يك مكاتب بمكاتب ديگر .
- ۳- صدور امر انفكك طلاب مكاتب ولایات بمراجع مربوطه .
- ۴- صدور امر انفكك فارغ التحصيلان مكاتب ابتدائی - ثانوی - مسلکی مركز .
- ۵- شمول ومعرفی طلاب به « ح ، ث ، ج » .
- ۷- اعطای جواز نامه كار به طلابيكه از مكاتب خارج ميشوند -

مدیریت عمومی موزه و حفریات

۱- سال گذشته در باره حفریات موضوع سرخ کوتل (چشمه شیر) و آثاریکه در اثر حفریات بدست آمده با شرح چگونگی موضوع مذکور چند سطرى بفرض مطالعه قاریین گرامی سالنامه ۳۳ تقدیم نموده بودیم امسال هم هیأت باستان شناسی فرانسوی به همکاری اعضای مدیریت - موزه کابل به عملیات حفاری دوره (پنجم) به تپه مذکور دوام داده و بعضی آثار دوره کوشانی ها که در اثر حفریات از قبیل مسکوکات و غیره بدست آمده بموزه کابل نقل و تحت تدقیق و مطالعات علمی هیأت باستان- شناسی و مؤرخین میباشد که البته پس از یک سلسله تحقیقات و ختم حفریات نقطه مذکور که انشاء الله تعالی در اثر حفریات سال ۳۵ ختم خواهد شد شرح مفصل و چگونگی آثاریکه بدست آید با فوتوهای آن بمعرض اشاعه گذاشته خواهد شد .

۲- همچنان حفریان دوره (ششم) فصل بهاری و خزانی دوره قبل تاریخ افغانستان در تپه (مندیگک) حکومت خاکریز ولایت فندهار توسط هیأت حفریات فرانسوی به همدستی کارکنان موزه کابل و کشف بعضی آثار قبل تاریخ و آثار کشف شده موضوع مذکور تماماً دوره مفرغ تا ظهور آهن و انود میدارد که بتاریخ (۲۰۰۰) سال ق. م افغانستان روشنی می اندازد و آثار مذکور تحت مطالعات علمی میباشد .

۳- ورود یکنفر نماینده یونسکو (مستر بیوار) بفرض مطالعه و باز دید و عکاسی و فوتوگرافی آثار موجوده موزه کابل و آبدات تاریخی افغانستان بفرض نشر آثار تاریخی که از طرف مؤسسه مذکور بعمل خواهد آمد و تماماً آثار موجوده موزه کابل و آبدات تاریخی مملکت از قبیل بامیان موضوع حفریات (بگرام - سرکوتل - بلخ و غیره) به مومی الیه از طرف کارکنان موزه معرفی و خاطر نشان شده .

۴- ورود بکنفر مستشرق فرانسوی موسیو (بوکوری) جهت ملاحظه و مطالعه آثار کتبی موزه کابل در باره آثار و شخصیت (خواجه عبداللہ انصاری ع) و ایراد یاره کنفرانس ها از طرف مذکور و فضلی محترم کابل در باره آن شخصیت نامور .

۵- ورود اکثر فاکولته های مرکز (فاکولته حقوق - ادبیات - ساینس - طب - جری پوهنځی) لیسہ استقلال - فازی، نجات - دارالعلوم شرعیہ وغیره بنرض تطبیق تاریخی آنها بموزه کابل .

۶- عزل و نصب بعضی از اعضا و مامورین بمدیریت موزه بداخل رتب سیزده گانه .

۷- ترفیع و تقاعد بعضی مامورین موزه به اثر ترفیعات سنویه سال جاری بواسطه سچل نیک به رتبه بلند تر، داخل رتبه های سیزده گانه .

۸- ترتیب و تنظیم صورت دفتر داری مدیریت موزه به سیستم جدید (ترکی) .

۹- تشکیل ماموریت قدمه محاسب در موزه به اثر روی کار آمدن دفتر داری ماده ۸

۱۰- واری از امور اداری از قبیل فیصله حسابات معتمدین وغیره موزه و تحصیل بعضی قلمات باقی نقدی و جنسی موزه .

۱۱- ترمیم و اصلاحات عمرانی عمارات موزیم .

۱۲- ارسال یک تعداد مسکوکات و بعضی ظروف فلزی دوره اسلامی بموزه کابل که تحت تدقیق میباشد از ولایت فظن و حکومت اهلی میمنه که آثار مذکور به روشن ساختن دوره تاریخ اسلامی مناطق مذکور می افزاید .

۱۳- اعطای جوابات به سؤالات تاریخی و باستان شناسی موسسه (یوان) و موسسات باستان شناسی هند و غیره دول خارجی .

۱۴ - پذیرایی بعضی رجال برجسته پهنوستان و سیور تمینهای هندی و روز نامه نگاران خارجی و سفرای کبار دول اسلامی و غیره شخصیت های بزرگ شرق از قبیل صدراعظم اتحاد جماهیر شوروی بشرح باز دید آثار موزه کابل معرفی و دادن تشریحات مفصلی درمقابل هرغرفه و آثار موزه بمقابل سؤالات و مشاهده اشخاص مذکور از طرف اعضای موزه.

حفریات :

الف- در سرخ کوتل :

قرار رایور هائیکه در سابق داده و به همه خاطر نشان کرده بودیم در سرخ کوتل که فریب چشمه شیر واقع بوده و از شهر بلخ خمری به راه عمومی مزارشریف با نژده کیلو متر مسافه دارد باستان شناسان فرانسوی به همکاری اعضای موزه و اعضای حفریات مدیریت عمومی موزه به کشف یک آتشکده بزرگ که از عصر کوشانیهای کبیر می باشد موفق شده بودند شروع حفریات در سال ۱۳۳۲ بوده و عملیات حفاری در آن منطقه سال های ۱۳۳۲ و ۱۳۳۳ را دربر گرفته، آتشکده خیلی بزرگ در وسط تپه کشف گردید .

از صورت کشفیات ، پلان و نقشه این آبدۀ تاریخی تا یک اندازه تحت اجراءات سال ۳۳ مدیریت موزه معلومات مفصل داده بودیم . در حفریات خزان سال ۳۳ از کشف و موجودیت زینه بزرگ به طرف شرق معبد که اهمیت و مزیت، آتشکده را دو بالا ساخته بود اطلاع داده شده بود .

عملیات حفاری فصل بهار سال ۳۴ هم به اطراف و جوار قب این زینه بزرگ از خود تپه تا حصه سرک عمومی نشیبا کشیده شده است . قراریکه از رایور های سابق ما اطلای دارید از همین حصه سرک شش صد سنگ های حکاکی شده مربع شکل و کتبیبه دار حین سرک سازی کشف گردیده و این خود باعث گردید عملیات حفاری در سرخ کوتل صورت

گرفته به کشفیات ممتاز و یکتا یعنی آتشکده بزرگ موفق شویم. در کاوش های امساله خود فقط یکمقدار ان سنگهای کتیبه دار را بدست آورده توانستیم. قرار عقیده رئیس حفاریات فرانسوی این سنگهای کتیبه دار بر فراز برج های دروازه معبد که در اخیر زینت بزرگه واقع بود قرار یافته که فعلاً ممکن تحت سرک بکلی معدوم شده باشد.

از یکطرف چون پلان حفاریات به سرک رسیده ناقص ماند و از طرف دیگر هم از آن سنگ های کتیبه دار یک تعداد زیاد اگر به دسترس مایفتد مجبوریم به ادامه حفاریات در سالهای آینده سرک عمومی را تحت کاوش و مطالعات حفاریات قرار داده، حفاریات سرخ کوتل را تکمیل و به آخر برسانیم.

به حفاریات امساله در لب سرک، دیوار بزرگه و ضخیم خار جی سمت شرقی معبد هم کشف گردیده به این ترتیب دیوار های خار جی چهار طرف معبد کاملاً ظاهر گردید. راهنمای عملیات حفاری در تپه های سمت شمالی خارج دیوار معبد هم بعمل آمد.

ب - در تپه قبل التاريخ موندی کک :

قرار راپور های گذشته ما این هم به همه واضح و مبرهن است که از شش سال به اینطرف در حکومتی خاکریز ولایت قندهار یک تپه قبل التاريخ بنام تپه موندی کک کشف گردیده تاکنون چندین مرتبه عملیات حفاری باستان شناسی فرانسوی و اعضای حفاریات مدیریت موزه قرار گرفته است.

امسال هم در فصل خزان کاوشهای علمی و تطبیقات حفاریاتی در آن جا صورت گرفته قدیمترین مرحله آبادی و عمرانات قبل التاريخ و تپه های کوچک که بطرف شمال غربی تپه بزرگه واقع بودند کشف گردید. مطالعات حفاریاتی و هم تجزیه زغال این تپه قبل التاريخ در لابرا توار

نیویارک واضح ساخت که این آبادی و عمرانات تپه مندی کک تقریباً تا حدود سه هزار سال قبل از میلاد میرسد. مطالعات تیکری و اشیاء سفالین در تپه مندی کک خیلی جالب توجه بوده دارای اهمیت خاص و از هر حیث دلچسپ میباشد.

مدیریت ارتباط خارجیه معارف

این اداره که قبلاً بنام مدیریت یونسکو ایفای وظیفه مینمود و از یکسال و دو ماه باینطرف بنام اداره ارتباط خارجیه اجرای وظیفه میکند، متصدی وظایف ذیل است:

- ۱- امور مربوط به مؤسسه بین المللی یونسکو.
- ۲- امور مربوط به دیگر مؤسسات بین المللی.
- ۳- امور مربوط به مؤسسات دولتی و غیر دولتی.
- ۴- امور مربوط به سکالرشپ و فیلوشپ.
- ۵- امور مربوط به قسمت عرفانی پروژه دهکده.

اول- امور مربوط به یونسکو:

طوریکه در راپور سال گذشته ذکر شد، کنفرانس عمومی این مؤسسه در شهر مانتی ویدو منعقد شد که در آن نسبت به یاره معاذیر، افغانستان سهم مستقیم گرفته نتوانست، البته در هر کنفرانس عمومی که پس از دو سال منعقد میشود تصمیماتی اتخاذ می یابد تا کنفرانس عمومی دیگر مورد اجرا و عمل قرار داده شود. طبیعی اجرا آن سال ۱۳۳۴ را بیشتر فیصله های این کنفرانس که برای سال ۱۹۲۵ عیسوی بعمل آمده است در بر میگردد، مهمترین فیصله این مؤسسه از نظر ما تجدید نظر در پروگرام یونسکو است.

این مؤسسه تا قبل ازین کنفرانس تنها تحت پروگرام وسیع امداد تخنیکی بممالک عضو کمک مینمود. درین کنفرانس اخیر، فیصله بعمل آمده

که علاوه به کمک فوق کمک‌های دیگر در ساحه‌های تعلیم و تربیت، علوم طبیعی علوم اجتماعی - فعالیت‌های کلتوری و غیره نظر بدر خواست مما لك عضو که یونسکو از نقطه نظر مالی از هدهده آن برآمده بتواند، صورت بگیرد این کمک ضرور نیست که تنها از لحاظ انکشاف اقتصادی ممالک، عملی گردد. در اثر این فیصله در آغاز سال ۳۴ این مدیریت بموافقه مقام وزارت بکتهتداد درخواست‌ها در ساحه‌های تعلیم و تربیت - علوم طبیعی - علوم اجتماعی - فعالیت‌های کلتوری - اطلاعات عامه به این مؤسسه تقدیم نمود. امید می‌رود که در سال ۵۶ عیسوی یک تعداد این درخواست‌ها عملی شود ضمناً از یونسکو درخواست گردید که برای لابراتوارهای فاکولته‌های بیوس سامان و لوازم بدهد که بوسیله آن بیست نفر محصل کار عملی نموده بتوانند پس از چندین مکاتبه معلوم شده است که یونسکو در سال ۵۶ درین قسمت کمک خواهد کرد و این کمک در حدود (۱۰۲۰۰۰) دالر خواهد بود از یونسکو نیز کمک دیگری درباره تأسیس یک مکتب میخانیک در قسمت شمال افغانستان که بیشتر صنعتی است در خواست گردید. این کمک را یونسکو در سالهای ۵۶ و ۵۷ موکول نمود.

در اثر این درخواست یونسکو سه نفر متخصص و معادل (۵۰۰۰۰) دالر سامان برای این مکتب خواهد داد. علاوه از یونسکو خواهش گردید تا البم رنگه آثار و آبدات تاریخی افغانستان را تهیه نماید. قبلاً نیز یونسکو برای بعضی مما لك درین قسمت کمک نموده است. در اثر درخواست های یونسکو یک نفر را فرستاد تا از موزیم کابل و آبدات تاریخی با میان دیدن کند. قرار است که در سال ۵۸ یونسکو درین قسمت نیز کمک نماید تحت پروگرام امداد تخنیکي پنج نفر متخصص در شعب ذیل تازه فرستاده شدند تا قرارداد ایشان برای یکسال، تجدید گردد.

متخصص تربیه معلمین - متخصص کارهای دستی - متخصص تدبیر منزل دوخت و بافند - رئیس هیأت بعیت مشاور عمومی معارف و متخصص تعلیمات اساسی - یک تعداد سامان نیز داده شده است.

مدیر عمومی یونسکو در افغانستان :

خوانندگان محترم اطلاع دارند که در اوایل ماه آگست بناغلی
داکتراوانز مدیر عمومی یونسکو بحیث مهمان رسمی دولت برای
اولین مرتبه پنج روز از افغانستان دیدن نمود. بروز چهارم اقامت
خویش بحضور اعلیحضرت معظم هما یونی شرفیاب گردید. مدیر عمومی
سازمان یونسکو با بناغلی وزیر امور خارجه بناغلی وزیر معارف بناغلی
رئیس مستقل مطبوعات - بناغلی معین تدریسی معارف - بناغلی رئیس یوهنتون
وارا کین وزارت معارف ملاقات نمود و از مؤسسات علمی و پروژة دهکده
هم دیدن نمود. ملاقات مدیر عمومی یونسکو در تشیید روابط دوستانه
یونسکو و افغانستان خیلی مؤثر واقع شد.

بمکاتیب متعدد یونسکو و پرسشهای آن بکمک سایر دوایر وزارت
معارف و همکاری ریاست محترم مطبوعات، جواب داده شده است. از اجراءات
مهم سازمان یونسکو موضوع تطبیق تفاهم بین المللی بحیث يك مضمون
بصورت امتحانی در لیسه حبیبیه، ترجمه بعضی آثار یونسکو بجزبانهای
فارسی و بیشتر بخرج این مؤسسه و فرستادن نشریات متعدد بشمار رفته
می تواند.

کمیسیون ملی یونسکوی جایان در ظرف این سال معادل (۰۰۰) دالر
را برای خریداری سامان عنوانی مکتب تخنیک ثانوی و مؤسسه
(۰۰۰۰۰۰۰۰) ۵۰ دالر را به لیسه حبیبیه توسط مدیریت ارتباط خارجه
فرستاده اند که به هردو مرجع فوق تشکر نامه فرستاده شده و مبالغ
متذکره بمرجع ایشان تقدیم گردید.

دوم - سازمانهای بین المللی :

این مدیریت کما فی السابق راجع به مسایل سکالرشپ و فیلوشپ
و قناتاً با مؤسسات بین المللی کار و کارگر - هوا نوردی ملکی و سازمان
صحی جهان بتماس می آید. یکنفر از متخصصین هوا نوردی ملکی در مکتب

تخنیک ثا نری تدریس میکند . در سال ۱۳۳۴ یکتعداد مکاتب سازمان
صحی مربوط به یوهنتون عنوانی ښاغلی وزیر معارف مواصلت نموده
که یس از گرفتن هدایت، به یوهنتون کابل فرستاده شده است .

د دفتر تعلیم و تربیه بین المللی :

وزارت معارف درین سالهای اخیر با این دفتر در جینوا تماس
حاصل نموده است. عموماً این مؤسسه در تهیه راپورها و نشریات را جمع
بمرفی سیستم های مختلف تعلیم و تربیت در ممالک مختلفه مصروف است .
در سال ۳۴ به دو پرسش نامه ایشان را جمع به تدریس مضمون ریاضی
در مکاتب ثانوی و ابتدائی و تقییش مکاتب در افغانستان جواب مفصل داده
شده که بعداً این جوابات در نشریات ایشان ملاحظه گردید. در هجدهمین
کنفرانس این مؤسسه که به همکاری سازمان یونسکو در چینوا منعقد شده
بود ښاغلی داکتر علی احمد پوپل مبین تدریسی معارف ببحث رئیس و ښاغلی داکتر
محمدانس مشاور معارف ببحث عضو شرکت نمودند.

سوم- سازمانهای حکومتی و غیر حکومتی:

مدیریت ارتباط خارجه معارف به دو مؤسسه حکومتی اداره همکاری
بین المللی امریکا اکثر وسرویس اطلاعات دولت امریکا وقتاً فوقتاً
رابطه دارد.

اداره همکاری بین المللی امریکا از دو سال با ینطرف در عملی شدن
پروژه های آتی بوزارت معارف همکاری و کمک می کند.

(الف)- تعلیم و تربیه معلمین بوسیله انستیتوی پیدا کوژی .

(ب)- تعلیمات تخنیکي در مکتب تخنیک ثانوی .

(ج)- تعلیمات زراعتی در مکتب زراعت .

در قسمت تعلیمات زراعتی در سال ۳۴ فیصله گردید که به کمک اداره
همکاری بین المللی امریکا مضمون زراعت بصورت عملی و نظری در سال ۳۵
در پروگرام لیسه احمدشاه بابا داخل شود. همچنین موافقه گردید که در

سال ۱۳۳۵ يك فاكولته زراعت و انجنييرى تحت اثر رياست فاكولته سيانس
كابل افتتاح شود .

مؤسسات غير حكومتي:

مؤسسه ايشيا فا نديشن طوريكه در رابور سال گذشته ذكر شده بود مركز
اين مؤسسه در شهر سانفرانسيسكو بوده و نمايندها در چندين مملكت آسيايى
دارد. نماينده اين مؤسسه دفتر خويش را تقريباً يك و نيم سال قبل در كابل
افتتاح نموده. سال گذشته اين مؤسسه وعده نموده بود كه بر اى تقويه
مطبعه معارف كمك نمايد، مناسفاً نه اين كمك تا حال عملى نگرديد. همچنين
در ظرف سال ۳۴ وعده داده است كه يك كفتر معلم سيورت بر اى معارف
استخدام نموده و در ساختن تعبير (جمنازيوم) بر اى رياست پوهنتون كمك
نمايد. نماينده اين مؤسسه ضمناً وعده داده است دو عدد « كه در آء
دستگاه سينما نصب خواهد شد بوزارت معارف بدهد. اميدواريم در سال ۳۵
كمك موعود عملى گردد .

فرار اطلاع نماينده اين مؤسسه بر رياست مستقل مطبوعات هم در قسمت
موزيك وعده كمك نموده است . *

چهارم - امور مربوط به سكالرشيب و فيلو شيب :

طوريكه خوانندگان محترم اطلاع دارند از شروع سال ۳۳ مقامات
صلاحيتدار، امور مربوط به سكالرشيب و فيلوشيب را بوزارت معارف سپرده
است. كائندهاى تمام وزارتخانهها و دواير محترم توسط دو كميته آتبى
انتخاب مى شود:

- ۱) كميته داخلى كه مركب از اعضاى عالى رتبه وزارتخانهها است
- ۲ - كميته مركزي كه مركب از نمايندگان وزارت خارجه - وزارت
معارف و مؤسسه سكالرشيب دهنده وسكالرشيب گيرنده است ، مدير ارتباط
بعثت سكرتري اين كميته مؤظف بوده فارمههارا توضيح وجلسات را داير و نتيجه

انتخابات کا نندیدہ مارا بوزارت خانه ها و مؤسسات فیلوشیپ وسکا لرشیب دهنده اطلاع میدهد. در سال گذشته تعداد سکا لرشیب ها و فیلوشیپ ها قرار آتی بود :

سال ۱۳۳۳

تعداد سکا لرشیب ها و فیلوشیپ های داخلی (۱۴)

تعداد سکا لرشیب و فیلوشیپ خارجی (۳۰)

لیدر شیب (۳)

سال ۱۳۳۴

تعداد سکا لرشیب و فیلوشیپ داخلی (۴)

تعداد سکا لرشیب و فیلوشیپ خارجی (۱۰۰)

لیدر شیب (۱)

در اینجا باید خاطر نشان نمود که سکا لرشیب های داخلی برای فارغ التحصیلان بکاور یا سالانه بمصرف دولت داده میشود و این موضوع مربوطه بریاست پوهنتون است ضمناً برای تعداد فارغ التحصیلان بکلوز یا که بخوا هند بیول شخصی برای ادا مه تعلیمات عالی عازم خارج شوند ریاست پوهنتون به نرخ رسمی اسعار تهیه می نماید فعلاً فقط به ذکر تعداد سکا لرشیب و فیلوشیپ اکتفا کردیم در اخیر سال گذشته راپور مفصل در اینباره ترتیب شده بود که بوزارت خانه ها و مؤسسات خارجی و داخلی توزیع گردید. در نظر است امسال نیز چنین راپوری تهیه شود.

پنجم - امور مربوط به قسمت عرفانی پروژه دهکده :

طوریکه خوا نندگان محترم اطلاع دارند در نیمه سال ۱۳۳۲ پروژه ای باسم پروژه دهکده به همکاری ملل متحد و سازمانهای اختصاصی ازبک طرف، ووزارت اقتصاد ملی - معارف - صحیه - زراعت - صنایع و معدن از طرف دیگر شروع به فعالیت نموده است. بالیسی این پروژه راکمیسیون مرکب از یک نفر اعضای مؤسسات و

وزارتخانه نهایی مذکور است، می سازد. نماینده وزارت اقتصاد بحیث جیو مین کمیسیون بوده و تحت نظرش مدیریت عمومی دهسکپه قرار دارد. وزارت معارف بنوبه خود برای پروژه، اشخاص مسلکی واداری تهیه و مرتب نشریات و کتب فرستاده است. در ۱۳۳۴ صنف اخیر دارالمعلمین ابتدائیه به دسته ها تقسیم گردید و درین پروژه سه سه ماه هلا تطبیقات نمودند تا در آینده بتوانند بر علاوه معلمی بحیث رهبر اجتماع () خدمت کنند اواسط سال ۱۳۳۴ موسسه هرق قریب امریکا () نیز حاضر شد در این بست کهک نماید چون این پروژه ها رو به انکشاف وازد یاداست وزارت معارف پس از استبدان مقامات صلاحیتدار، مدیریت جدیدی با اسم مدیریت دهکده و تعلیمات اساسی تشکیل و بناغلی حاجی عبدالواحد منصوری را که تحت پروگرام سکا لرشپ یونسکو، دولت افغانستان در انگلستان تحصیل نموده بود بحیث مدیر این شعبه مقرر نمود، این شعبه پروگرام دارالمعلمین را که به دهکده واقع شیوکی تطبیقات مینمایند ترتیب وراپور موفوته راجع آوری می نماید. ضمناً مدیر این شعبه با متخصصین خارجی که در قسمت تعلیم و تربیت کار می نمایند تماس نزدیک داشته و بحیث نماینده وزارت معارف در جلسات کمیسیون دهکده شرکت خواهد کرد. این وظایفیکه در فوق ذکر شد تا اواخر سال ۱۳۳۴ مربوط به مدیریت ارتباط خارجه بود که تمام سوابق و دوسیه هارا باین مدیریت سپرده است.

شش - امور متفرقه این مدیریت :

- ۱ - ارتباط خیلی نزدیک مدیریت عمومی با ادارهای همکاری ملل متحد ومانك متحده امریکا .
- ۲ - تقریباً « فیصد مکاتیب وزارت خارجه و سفارتخانه ها ووزارت مختاری های مالک خارجه مقیم کابل به این مدیریت تعلق گرفته و جواب داده شده است .

۳ - تهیه و ترجمه قرار داد ها ، در سال ۳۴ قرار داد های تو رید سامان تعلیمی و سبانی و کلتوری و قرار داد کمک پروگرام اصلی سازمان یونسکو و قرار داد ترجمه بعضی آثار یونسکو - بزبانهای فارسی و پشتو از طرف این مدیریت ترجمه و جهت اجراءات بمقامات مسؤل سپرده شده .

۴ - کمک به هیأت های علمی و در سال ۱۳۳۴ بدو هیأت علمی جایبان (مرکب از نه نفر) و آلمان (مرکب از دو نفر) که برای تحقیقات و امتیعات علمی وارد افغانستان گردیده بودند ، کمک و رهنمای گردید همچنین برای یک نفر عالم جایبانی و سویدنی نیز کمک بعمل آمده است .

۵ - برای هیأت کلتوری افغانستان شیاغلی داکتر علی احمد یو یل معین تدریسی بعیت رئیس و داکتر محمد انس مشاور معارف بعیت عضو که حسب دعوت حکومت آلمان و چکوسلواکیه هازم اروپا گردیده بودند راپور ها و عکسها تهیه گردید . همچنین مکاتبه معیر فی هیأت افغانستان که دران شیاغلی داکتر محمد اکرم بعیت رئیس و شیاغلی گل احمد فرید بعیت عضو در کنفرانس انکشاف کتابخانه های عمومی که در دهلی جدید منعقد شده بود از طرف این مدیریت بعمل آمده است .

۶ - مدیریت ارتباط در سال ۳۴ نیز نشریات معارف و مربوطات را مرتب به بعضی مؤسسات علمی در اروپا و امریکا فرستاد . همچنین نشریات یونسکو به کتابخانه های معارف و مربوطات ارسال گردید .

۷ - در سال ۳۴ دوسه مسابقه رسامی اطفال خرد سال در هند ، جایبان و دمارک شرکت نمود .

۸ - ترتیب مراسم سالگرمه ملل متحده و روز ملل متحد در مکاتب ذکور و اناث بکمک ریاسات تدریسات ثانوی مسلکی و توزیع نشریه ها بزبانهای فارسی و انگلیسی .

۹ - ترتیب چندین دعوت بافتخار مهمانان خارجی .

۱۰- برای معرفی افغانستان عموماً و معارف آن خصوصاً بدرخواست چندین نفر و مؤسسه یا سخ داده و عکسها و نشریات فرستاده شده است. ضمناً کتابی مصور راجع به معارف درین اواخر بزبانهای انگلیسی - پشتو و فارسی بکمک دیگر شعبات تهیه و عنقریب طبع خواهد شد.

مدیریت عمومی سیورت

در سال جاری ریاست سیورت و حفظ الصحه از هم مجزا و بصورت مدیریت عمومی تشکیل گردیده، اولین قدم تازة که این مدیریت جدیدالتشکیل گذاشت، همانا انعقاد يك جلسه بزرگی بود که در آن تمام مدیران و معاونین مکاتب، نمایندگان ریاست اولمپیک و نماینده سیورتهی شاروالی و ریاست پوهنتون اشتراک ورزیده بودند، برخی فیصله - هابعمل آمد که از همه مهمتر این بود که باید هر مؤسسه سیورتهی برای خود اعضا فعال تهیه و تریه نموده و تیمهای جداگانه و مستقلی داشته باشند.

دومین اقدام مدیریت عمومی سیورت در تشکیل يك کمیسیون انضباط دیده میشود که پس از جلسه اول، چندین جلسه از طرف مدیران و معاونات مکاتب منعقد گردیده و در اطراف پیشرفت سیورت بحث و مذاکرات صورت گرفت در نتیجه با ایجاد يك کمیسیون انضباطی، موفق گردید که اعضای آن مرکب از بناغلی - محمد عمر وردک سرطیب معاینه خانه مرکزی و بناغلی محمود مدیر ایسه حبیبیه و بناغلی عبدالمجید مدیر داخله دارالمعلمین و بناغلی محمد ایوب معاون لیسه استقلال و بناغلی نور محمد مفتش سیورت بناغلی محمد محسن صافی مدیر عمومی سیورت میباشد. کمیسیون مذکور در هفته يك و با دومرتبه تشکیل جلسه داده و (۲۲) تصویب راجع به پیشرفت سیورت و فیصله های دهاوی مکاتب و یاد هوای افیراد سیورتهی و مجازات متجاوزین وغیره نموده اند.

مدیریت عمومی سیورت امسال از اواخر جوزا شروع بکار نموده

در هفته اول سرطان، تورنمنت بهاری فوتبال بصورت ناک اوت تشکیل داد که در آن شش تیم شمولیت ورزیده و در نتیجه تیم لیسه نجات قهرمان شناخته شد. این تورنمنت به مقصد انتخاب یک تیم قوی بنام تیم منتخبه معارف تشکیل یافته بود که دریایان تورنمنت مذکور اسمای پیلرهای ماهر یاد داشت و در یک جلسه که تمام آمران لیسه های مرکز حضور داشتند از روی آن تیم معارف انتخاب و از همان روز در تحت نظر متخصص و معلم سپورت به مشق و مهارت برداختند که در نتیجه بروز جشن استقلال که با تیم آل اندیا مسابقه نمودند - با وجود خریدی سن با تیم مذکور که پرو فشنل و منتخبه تمام هندوستان بود مساوی گردید.

حضور و الاحضرت صدراعظم از ایشان در کمپ کلوب عسکری دعوت نموده بناغلی وزیر معارف برای ایشان یک دست دریشی بخشش کردند. در تورنمنت بهار، فوتبالیکه بصورت ناک اوت در میدان لیسه استقلال شروع یافته بود و در آن تیم های لیسه نجات حبیبیه - استقلال غازی - دارالمعلمین تجارتی - که جمعا شش تیم میشود اشتراک ورزیده و روزانه یک مسابقه در میدان لیسه استقلال صورت گرفت در نتیجه تیم لیسه نجات قهرمان بهار محسوب گردید.

در همین حال تورنمنت های بهاری والیبال و بسکتبال و هندبال که در هیچ زمان بصورت لیگ سیستم صورت نگیرفته بود، حسب آتی شروع گردید.

۱- در تورنمنت بهاری والیبالیکه در میدان لیسه حبیبیه جریان داشت در آن تیم های لیسه حبیبیه استقلال - نجات - دارالمعلمین - تخنیک - زراعت این سینا - تجارتی - که جمعا نه تیم میشود اشتراک ورزیده و روزانه دو مسابقه در میدان لیسه حبیبیه صورت گرفت که در نتیجه تیم لیسه حبیبیه قهرمان بهاری محسوب گردید.

۲- در تورنمنت بسکتبال بهاری که در میدان لیسه حبیبیه جریان داشت

ودران تیم های تخنیک، حبیبیه - استقلال - غازی - دارالمعلمین - تجارتی که جمعا شش تیم میشود اشتراك ورزیده و روزانه يك مسابقه در میدان باسكتبال لیسه حبیبیه صورت گرفت که در نتیجه مکتب تخنیک قهرمان بهاری محسوب گردید .

ج- در تورنمنت هندبالیکه بتاريخ ۱۳ سرطان در میدانهای لیسه حبیبیه شروع والی ۲۶ اسد خاتمه یافت و دران تیم های لیسه غازی - حبیبیه - استقلال - نجات - دارالمعلمین - ابن سینا - تجارتی که جمعا هفت تیم میشود اشتراك و روزانه يك مسابقه در میدانهای لیسه حبیبیه صورت گرفت که در نتیجه لیسه غازی قهرمان محسوب گردید .

مسابقه تیکه در ایام جشن استقلال از طرف طلاب معارف صورت گرفت قرار ذیل است :

۷ سنبله : رسم گذشت طلاب معارف از مقابل لوژ سلطنتی ساعت ۳ بعد از ظهر صورت گرفت و تا ساعت ۴:۱۵ با گرم جوشی و کف زدن ها خاتمه یافت و بعد از آن در تیم ها کی ، دویدن (۸۰۰ متر) که چندین طلبه اشتراك ورزیده بودند صورت گرفت که در نتیجه ویناغلی نورعلم متعلم لیسه حرابی شیونجی نمره اول و ویناغلی عبدالغفار متعلم لیسه نجات نمره دوم - ویناغلی جی - کی شراهندی نمره سوم گردید .

(۸) سنبله :

۱- سابقه والیبال بین تیم لیسه حبیبیه و تیم سفارت شوروی از ساعت ۴:۱۵ در غازی استدیوم شروع و الی ساعت ۵:۱۵ خاتمه یافت که در نتیجه تیم سفارت شوروی غالب گردید .

و هکذا در مسابقه فوت بالیکه در غازی استدیوم ساعت ۵:۱۵ بین تیم معارف و تیم آل انڈیا بعمل آمد در نتیجه بازی با شطارت جا نینن يك مقابل يك مساویانه خاتمه یافت .

(۹) سنبله :

۱- مسابقه باسکتبال که ساعت ۱۰:۴۵ الی ۵:۰۰ در غازی استاد یوم
بین تیم فاکولته طب و تیم تخنیک هالی معارف صورت گرفت در نتیجه تیم
فاکولته طب غالب گردید .

و همچنان در آف تايم ها کي همين روز، مسابقه دویدن (۱۰۰ متر) صورت
گرفت، در نتیجه هېدا لغفار متعلم لېسه نجات حائز درجه اول و ښاغلي میراحمد
متعلم لېسه نجات درجه دوم و ښاغلي عبدالرحيم محصل فاکولته نمره سوم
گردیدند .

(۱۰) سنبله :

دویدن (۵۰۰ متر) که عصر روز بین طلاب معارف در غازی استاد یوم
صورت گرفت، در نتیجه محمد نعيم متعلم لېسه نجات نمره اول- و ښاغلي محمد نعيم
متعلم لېسه تجارتي نمره دوم و ښاغلي عبدالواسع متعلم لېسه غازی نمره سوم
گردیدند و متعاقباً هندبال بین تیم یوهنتون و تیم لېسه غازی ساعت ۵:۱۵ الی
۵:۰۰ در غازی استاد یوم بعمل آمد، در نتیجه بازی مساویانه خاتمه یافت .

۱۱- سنبله :

مسابقه بیس بال که ساعت ۱۵:۱۵ الی ۵:۱۰ در غازی استاد یوم بین تیم
امریکائی ها و تیم لېسه حبیبیه بعمل آمد در نتیجه ۱۰ مقابل ۵ به نفع تیم
امریکائی خاتمه یافت .

نتایج سیورتهای خزانی معارف که بتاريخ ۱۴ میزان بصورت ناک اوت
و بصورت لیک شروع والی ۲۰ عقرب خاتمه یافت قرار ذیل است :

۱- در تورنمنت خزانی والی بالیکه بصورت ناک اوت بتاريخ ۱۴ میزان
در میدان لېسه حبیبیه شروع والی ۲۰ میزان خاتمه یافت و دران تیم های
لېسه استقلال - حبیبیه - غازی - نجات - تجارتي - دارالمعلمین - زراعت -
ابن سینا خوشحال خان که جمعا ۹ تیم میشود اشتراک ورزیده و روزانه یک
مسابقه در میدان لېسه حبیبیه صورت گرفت در نتیجه تیم لېسه استقلال
قهرمان خزانی محسوب گردید .

۲- در تورنمنت با سکتبال خزانگی که بتاريخ ۱۴ میزان در میدان لیسه حبیبیه الی ۲۰ میزان جریان داشت، و در آن تیم های لیسه دارالمعلمین - حبیبیه - استقلال - غازی - تخنیک که جمعاً پنج تیم میشود اشترک ورزیده و روزانه يك مسابقه در میدان لیسه حبیبیه صورت گرفت که در نتیجه تیم لیسه دارالمعلمین قهرمان خزانگی محسوب گردید .

۳- در تورنمنت خزانگی هندبالیکه بتاريخ ۱۶ میزان در میدانهای لیسه حبیبیه الی ۲۰ میزان جریان داشت، و در آن تیم های لیسه غازی - حبیبیه - استقلال - نجات - دارالمعلمین - تجار تی که جمعاً شش تیم میشوند اشترک ورزیده و روزانه يك مسابقه در میدان لیسه حبیبیه صورت گرفت ، در نتیجه تیم لیسه غازی قهرمان خزانگی محسوب گردید .

مسابقه تیکه در هفته مخصوص سره میاشت از طرف مدیریت عمومی سیورته صورت گرفت فرار ذیل است :

۱- بتاريخ ۱۴ عقرب مسابقه فتبال که ساعت چهار عصر در میدان لیسه استقلال بین تیم معارف و تیم یو هفتون صورت گرفت ، در نتیجه با زی مساویانه خاتمه یافت .

۲- بتاريخ ۱۵ عقرب ساعت ۳ بعد از ظهر کشتی آزاد بین یناغلی روح الله و یناغلی محمد یعقوب صورت گرفت و بعد از آن ساعت چهار عصر مسابقه ریسمان کشی بین دارالمعلمین و ایسه زراعت در میدان لیسه استقلال اجرا شد که در نتیجه تیم لیسه زراعت غالب شد . و ساعت چهارمین روز نمایش وزن برداری و ورزش کار کلیپ سیورتهای معارف در میدان لیسه استقلال بعمل آمد و در آخر نمایش مسابقه و زن برداری بین یناغلی حفیظ الله و یناغلی محمد سرور عملی گردید که در نتیجه یناغلی حفیظ الله بالای حریف خود غالب شد .

۳- روز ۱۶ عقرب مسابقه بکسننگک طلاب معارف ساعت يك بعد از ظهر در میدان لیسه استقلال نمایش داده شد که نتایج آن در جراید مرکز درج گردیده است .

مسابقات اولتیک سپور تهای معارف که بتار بیخ ۱۲ عقرب در غازی
استدیوم ساعت ۹ قبل ازظهر بعمل آمد فرار ذیل است ،
دویدن ۴ × ۴۰۰ متر،

(گروپ اول) ،

- ۱- عبدالفقار متعلم لیسه نجات .
 - ۲- میراحمد متعلم لیسه نجات
 - ۳- میراحمدشاه » » تایم ۳ ر ۵ خط ر ۴ ثانیه نمره اول
 - ۴- محمد اشرف » »
- دویدن ۴ × ۴۰۰ م :

(گروپ دوم)

- ۱ - سلطان محمد متعلم لیسه غازی
 - ۲ - غلام علی » »
 - ۳ - محمد قاسم » » تایم ۴ خط ر ۹ ثانیه ر ۴ دقیقه نمره دوم
 - ۴ - میرمحمد نصیر متعلم لیسه غازی
- دویدن ۴ × ۴۰۰ م :

(گروپ سوم)

- ۱ - محمد حکیم متعلم لیسه حبیبیه
 - ۲ - هدایت الله » »
 - ۳ - شیرمحمد » » تایم ۵ خط ر ۹ ثانیه ر ۴ دقیقه نمره سوم
 - ۴ - نظیراحمد » »
- دویدن (۱۵۰۰) متر،

- ۱- محمد نعیم متعلم لیسه تجارتنی تایم ۴۴ ثانیه ۴ دقیقه نمره اول
- ۲- غلام حضرت متعلم لیسه دارالمعلمین تایم ۶ خط ۸ ثانیه ۴ دقیقه نمره دوم
- ۳- عبدالواسع متعلم لیسه غازی تایم ۳ خط ۵۲ ثانیه ۴ دقیقه نمره سوم
نتیجه انداخت دسک،
- ۱- سیدعبدالحق لیسه دارالمعلمین ۸۳ سانتی ۳۰ متر نمره اول

امور وزارت معارف

۲- عبدا لحکیم متعلم لیسه حبیبیه (۶۰ سانتی ۲۹ متر نمره دوم
 ۳- محمد قاسم متعلم لیسه نجات (۵۰ » ۲۵ » نمره سوم
 نتایج انداخت گلوله که ساعت ۲ بعد از ظهر در لیسه حبیبیه بعمل آمد
 فرار ذیل است:

(انداخت گلوله)

- ۱- عبدا رشید متعلم لیسه حبیبیه (۱۰ متر ۲۶ سانتی نمره اول
 ۲- سید عبدا الحق دار المعلمین (۱۰ متر نمره دوم
 ۳- عبدا لحکیم » حبیبیه (۹ متر ۹۸ سانتی نمره سوم
 (خیز بلند) :

- ۱- شیر محمد متعلم لیسه حبیبیه یک متر ۶۰ سانتی نمره اول
 ۲- محمد الیاس » » » یک متر ۵۵ سانتی نمره دوم
 ۳- عبدا لوهاب » » » یک متر ۵۰ سانتی نمره سوم
 (خیز دراز) :

- ۱- عبدا لحکیم متعلم لیسه حبیبیه (۵۱ سانتی ۱۱ متر نمره اول
 ۲- محمد الیاس » » » (۷، ۷ متر نمره دوم
 ۳- محمد شاه » نجات (۳، ۱ متر نمره سوم
 (خیز قدم دار)

- ۱- عبدا انقار متعلم لیسه نجات (۵۱ سانتی ۱۱ متر نمره اول
 ۲- محمد الیاس متعلم حبیبیه (۱۱، ۲۱ متر نمره دوم
 ۳- میر احمد شاه متعلم نجات (۱۱، ۱۸ متر نمره سوم

مسابقات فاینل ۱۰۰ متر و دویدن ۸۰۰ متر و فاینل دویدن ۴۰۰ متر و دویدن
 ۱۰۰۰ متر که در غازی استدیوم ساعت ۳ بعد از ظهر ۱۵ هجری آغاز
 یافته بود فرار ذیل است:

(فاینل دویدن ۱۰۰ متر)

- ۱- محمد اشرف متعلم لیسه نجات تایم (۱۲ ثانیه نمره اول
 ۲- میر احمد متعلم لیسه نجات تایم (۱۲، ۱ ثانیه نمره دوم
 ۳- علی احمد متعلم غازی تایم (۱۲، ۲ ثانیه نمره سوم
 (فاینل دویدن ۸۰۰ متر)

- ۱- عبدالغفار معلم لیسه نجات تايم (۹ خط ۲۲ ثا ۲۳ دقیقه نمره اول
 - ۲- غلام حضرت معلم لیسه دارالمعلمین تايم (۱۲۳ ثا ۲۳ دقیقه نمره دوم
 - ۳- محمد هاشم معلم لیسه حبیبیه تايم (۷ ۳۳ ر ۲ نمره سوم
- در تورنمنت خزانې هاکی که بتاريخ اول عقرب بصورت لیک در میدان لیسه نجات شروع والی ۲۰ عقرب خاتمه یافت و در آن تیمهای لیسه حبیبیه استقلال - غازی - نجات - دارالمعلمین - ابن سینا - تجارتي - تخنیک که جمعا (۸) تیم میشود اشتراک ورزیده و روزانه دو مسابقه در میدان لیسه نجات صورت گرفته که در نتیجه تیم لیسه استقلال فهردان خزانې محسوب گردید، و همچنان در تورنمنت فتنه لیکه بتاريخ اول عقرب بصورت لیک در میدان لیسه استقلال شروع والی ۲۰ عقرب خاتمه یافت و در آن تیمهای لیسه حبیبیه نجات استقلال - غازی - دارالمعلمین - تجارتي که جمعا (۶) تیم میشود اشتراک ورزیده و روزانه دو مسابقه در میدان لیسه استقلال صورت گرفت در نتیجه تیم لیسه حبیبیه فهردان خزانې محسوب گردید .
- علاوه بر اجراآت فوق سیورت معارف برای مدیران و معاونین مکاتب عالی با اندازه بیست و پنج دست دریشی بلیزر بمکاتب توزیع نموده و برای تیم فوتبال و والیبال معارف که در مسابقات جشن استقلال شمولیت ورزیده بودند بیست و هشت کرتی بلیزر ساخته و به سپورتمین ها تفویض کرد تا در مسابقات رسمی ازان استفاده نمایند .
- و هم امسال یا نژده دست دریشی از تکه پشمی اعلی طوراً بخشش برای اعضای تیم فوتبال معارف از مقام وزارت توزیع شد .
- در شب جشن استقلال با اندازه سه هزار و سه صد جوړه لباس برای رسم گذشت سپورتمین های معارف تهیه گردید و دوهزار و سه صد جوړه بوت کرمچ ذریعه ریاست تهیه وزارت مالیه وارد و یک حصه آن بمکاتب توزیع شد همچنان سامان رلوازم مورد ضرورت ولایات را بمدیریت های معارف ولایات توسط محویداران ارسال نمودند. هماندر نظر گرفته شده تا با اندازه دوهزار جوړه لباس سیورت برای سال ۱۳۳۵ معارف ولایات تهیه گردد که در آوان سال جدید بدسترس آنها گذاشته خواهد شد .

مدیریت احصائیه معارف

۱- سالنامه سال ۱۳۴۳- احصائیه معارف که حاوی معلومات مفید و ضروری است ترتیب گردیده و در تمام دوران سال به شعبات و دوائر و اشخاصیکه ضرورت داشتند معلومات لازمه از روی آن داده شده است .

علاوه بر آن مدیریت احصائیه سعی نمود تا راجع به فاکولته‌ها نیز معلوماتی نشر کند که بکمال ادارات فاکولته‌ها و بوهنتون تاحدی ممکن شد .

۲- در ابتدای سال راپورهای ماهوار مرتبه به مرتبه مدیریت های معارف ولایات و مکاتب مرکز توزیع گردید که در اخیر هر ماه یکی از آنها را شعبه مربوط خانه یوری و مدیریت احصائیه ارسال نماید .

راپور برج حمل ۱۳۴۴ که از روی همین معلومات ترتیب داده شده بود و تازه ترین راپور شمرده می شد جهت نشر به مجله عرفان تقدیم گردید .

۳- مدیریت احصائیه علاوه بر راپورهای ماهوار که در آن معلومات جامع و ضروری از مکاتب میخواستند بعضی معلومات دیگری را نیز ضرورت دارد که جمع کردن آن سال بکمرنگی کفایت میکند . برای این قسم معلومات فورمه‌های ترتیب و تهیه نموده در برج اسد به تمام مکاتب ولایات و مرکز رسماً توزیع گردید تا در اخیر برج سنبله آنها را هر مکتب خانه یوری و مدیریت احصائیه اعاده کنند فورمه های مذکور بعد از خانه یوری مدیریت احصائیه واصل شده است معلومات فورمه های مذکور در دوسیه علیحده ثبت میگردد که بعد از تکمیل از روی آن سالنامه سال ۱۳۴۴ احصائیه معارف مرتب خواهد گردید .

۴- برای سال جدید تعلیمی راپور های ماهوار و فورمه هائی پیش پنی شده است تا بهمه مکاتب ارسال و ادارات مذکور در شروع سال نو راپور های خود را مرتب مدیریت احصائیه بیاورند .

(احصائیه تعداد متعلمین مکاتب مختلف از سال ۱۳۳۲ تا ۱۳۳۴)

مجموعه	مساحتی	دورهٔ لیسه‌ها		دورهٔ متوسطه		دورهٔ ابتدائیه		مکاتب دهاتی	سال‌ها
		اناث	ذکور	اناث	ذکور	اناث	ذکور		
۱۱۱۲۵۴	۳۷۰۹	۵۹	۸۸۵	۴۰۸	۲۲۸۸	۶۸۲۸	۸۶۸۴۷	۹۶۱۲	۱۳۳۲
۱۱۴۲۶۶	۴۷۱۲	۸۰	۹۱۱	۵۶۸	۲۹۲۸	۷۹۷۷	۸۴۳۲۸	۱۲۷۶۲	۱۳۳۳
۱۲۰۵۰۰	۵۰۱۱	۱۲۴	۹۹۳	۷۶۳	۴۰۱۸	۹۰۳۶	۸۵۵۷۷	۱۴۹۷۸	۱۳۳۴

نوت : در سال ۳۴ تعداد محصلین فاخرانه‌ها در مجموعه گرفته نشده است .

مدیریت مأمورین

این مدیریت بر حسب وظایف محوله از امور حاضری مأمورین و مستخدمین وزارت رایور اجرای معاشات، تعیین هیأت‌های خریداری، تقرر و تبدل مأمورین از مرکز و ولایات، اخذ و نسبت تصاویر، جلب مأمورین و مستخدمین، حواله های باقیات مأمورین از مدارک مختلفه ترتیب اوراق عرض، برطرفی، تبدیلی، ترفیع، و تقاعد، ترتیب کوبون های بیمه صحی مأمورین، مکافات و مجازات و ارسای نموده است.

درده ماه سال یکصد و سی و هفت نفر مأمورین و مفتشین تغییر و تبدیل و سی و چهار نفر جدیداً به شعبات مرکز و مریوطات مقرر شده اند و از مأمورین رتبه (۱۱) الی رتبه (دوم) به (۷۲) نفر ترفیع و به (۱۱) نفر تقاعد داده شده (یازده نفر) مکافات و (۹) نفر مجازات دیده اند، بر علاوه (۲۲) نفر فارغ التحصیل هـذا سنه مکتب اصول تحریر و محاسبه به شعبات مرکز و ولایات و مریوطات وزارت معارف جدیداً بحسب کتاب مقرر شده اند بناغلی معین تدریسی از رتبه (دوم) بر تبه اول و بناغلی رئیس تفتیش و مدیر قلم مخصوص از رتبه (سوم) بر تبه (دوم) ترفیع نموده اند اخیراً حسب پیشنهاد وزارت معارف و تصویب مجلس عالی وزراء و منظوری حضور مبارک شاهانه یک مدیریت تعلیمات اساسی دروزارت معارف تاسیس و تشکیل آن عبارت است از یکگنفر مدیر بر تبه (۴) و یکگنفر عضو بر تبه (۵) و یکگنفر سرکاتب بر تبه (۸) و یکگنفر کتاب رتبه (۱۰) که از تاریخ اول قوس ۱۳۳۴ بناغلی عبدالواحد منصوری در رأس مدیریت مذکور مقرر و شروع بکار نموده است.

مدیریت مأمورین و معلمین

این شعبه که عهده دار تقرر و تبدیل، ترفیع و کمک به معلمین است، چنانچه در سال جاری (۱۵۰) نفر معلمین مسافر که دوره مسافرت خود

را تکميل نهوده. بونډ حسب تصويب انجن منمترم و منظوري ښاغلي وزير معارف ازبک ولايت بولايت ديگر تبديل و در حدود (۲۰۶) نفر از معلمين ولايات حسب تصويب انجن مشوره ازبک مکتب بديگر مکتب تبديل کړيديده اند. چون نظريه توسعه روز افزون معارف کمبود معلم محسوس و در حدود (۱۱۷) نفر از فارغ التحصيلان بسکولوريا به مکتاتب مرکز و ولايات جديداً مقرر شده اند. همچنين در مکتاتب نسوان (۲۰) نفر فارغ التحصيل ايسه ملالي وزرغونه جديداً مقرر شده اند. و از طرف ديگر در جشن استقلال ۱۳۳۴ معلمين مستحق که تر فيع کړيده اند و جمعا در مرکز و در ولايات (۶۰۳) نفر ميبا شد روی هم رفته بـراي (۱۷) نفر از معلمين موافقه داده شده که بديگر دواير رسمي شامل وظيفه شده و (۶) نفر از معلمين جهت بلند بردن سونه شاف شامل فاکولته شده وهم (۱۲) نفر مستعفي و (۳۰) نفر متقاعد و دو نفر مشفک شدند و کذا در اثر تفتيش تدريسي مکتاتب مرکز و ولايات (۳۹۰) نفر مستحق مکافات شدند که از آن جمله عده مجازات و از شروع سال جاري تا حال در باره معافي يشک (۲۴۰) نفر معلم بوزارت دفاع مکتاتبه شده وهم از ابتدای سال تا حال (۱۷) نفر معلمين خارجي استخدام و از جمله (۱۷) نفر فرار داد شان فسخ و (چند) نفر معلمين جديده ديگر از مسالك اروپا - امريکا و هندوستان استخدام شده اند.

- ۱ - تغيير و تبديل ازبک ولايت بولايت ديگر (۱۰۰) نفر
- تغيير و تبديل داخل ولايات (۲۰۶) نفر جمله (۳۰۶) نفر
- ۲ - معلمين جديده التقرر (۱۲۱۷) نفر
- ۳ - معلمات جديده التقرر (۲۰) نفر
- ۴ - تر فيعات مرکز (۲۰۸) نفر
- ۵ - تر فيعات ولايات (۳۹۰) نفر جمله (۶۰۳) نفر
- ۶ - مکافات و مجازات (۳۹۰) نفر

- ۷ - از بیشك معاف شده اند (۲۴۰) نفر
- ۸ - بقا كواقه معرفی شده اند (۶) نفر
- ۹ - متقاعد شده اند (۳۰) نفر
- ۱۰ - مستعفی شده اند (۱۲) نفر
- ۱۱ - از معارف منفك شده اند (۲) نفر
- معلمین داخلی استخدام شده (۱۷) نفر
- فسخ قرار داده شده (۱۷) نفر

مدیریت تعمیرات

اجراآت امساله این مدیریت رانحت سه عنوان تعمیرات ، ترمیمات و امور اداری حسب ذیل میتوان مطالعه کرد ،
الف - تعمیرات ،

۱- تعمیر الحاقیه (۶) صنفی لیسه حبیبیه که شروع شده الی سرتاق رسیده .

۲- ساختمان يك مخزن آب نوشیدهنی در لیسه حبیبیه .

۳- ساختمان يك مخزن آب نوشیدنی در لیسه زرغونه .

۴- تعمیر الحاقیه (۶) صنفی در مکتب رابعه بلخی که الی سرتاق رسیده .

۵- بزمه کاری پیاده رو لیسه استقلال و يك قسمت از صالون کتابخانه

وزارت و لیسه حبیبیه .

۶- ساختمان يك كیل خانه در لیسه زراعت .

۷- تکمیل يك تعمیر تریه خانه برای استفاده لیسه زراعت .

۸- تکمیل دو اتاق برای دفتر لیسه ملالی .

۹- تکمیل يك تعمیر و بنا نه برای مکاتب شهر در مکتب شاه دوشمشیره (ع)

۱۰- تکمیل (۸) پایه میزهای مکتب میخانگی معارف .

۱۱- تکمیل (۱۰) پایه میزهای مکتب رحمن بابا واقع خواجه ملا .

- ۱۲- حفريك دوره چا آب بصورت اساسي درعمارت مطبعة معارف .
ب - ترميمات در مكاتب مر بوطه معارف :
- ۱- ترميم ورنكوالى رياست دارالمعلمين ها .
- ۲- ترميم ورنكوالى لازمه ليسة نجات .
- ۳- ترميم ورنكوالى لازمه ليسة حبيبيه .
- ۴- ترميم ورنكوالى مكتب نجر بوي علا والدين .
- ۵- ترميم ورنكوالى مكتب سيد جمال الدين .
- ۶- ترميم ورنكوالى بعضى اتباقى هاى مركز وزارت معارف و قسمت روى كارآن الى دروازه ليسة زرفونه .
- ۷- ترميم ورنكوالى لازمه ورنكوالى ليسة استقلال طرف سر ك قبر مقابل وزارت .
- ۸- ترميم ورنكوالى وداغكبرى اساسى مكتب اسپين كللى واقع افشار .
- ۹- ترميم ورنكوالى و سفيد كاري دفتر و مسطح بعضى اتاقها درايسه زرفونه .
- ۱۰- يك قسمت آهن پوش عمارت ليسة استقلال كه به اثر باد خراب و برداشته شده بود .

اجراآت كارهاى ادارى و حسابى مديريت تعميرات :

شعبات ادارى از امور وارده و صادره ، ثبت رسيدات مر اسلات حواله خصوصى اخذ جنسى ، مقبوض تسليم هينيات ، ثبت بر آورد هاى اول و كار كردگى ، مقبوض تحقق اخذ جنسى پيشكى ، حواله جات نقدى ، ثبت حواله جات نقدى بكتاب مقايسه ، حساب انفرادى ، حساب نقشه تعميرات مر بوطه و حواله تقاوى وارسى كرده است .

اجراى تصفيه حسابات باساس بر آوردى هاى ثانى تخميننا (هفت لك افغانى) نيز صورت گرفته است .

سر طبابت شفاخانه

شفاخانه معارف وظیفه از صحت متعلمین و معلمین و ارسسی نموده و آثانی را که حالت صحتی شان مرافبت بیشتری ایجاب می نمود در موضع و جای لازم تحت علاج قرار داده است که ملاحظه احصائیه ذیل سنوی نایبده آنته

التهاب امعاء	التهاب معدة	بدهضمی	پیچش اممی
(۴۹۴)	(۱۱)	(۷۳۶)	(۷)
ضعفیت	التهاب قصبیات	ایسی	کلو دردی
(۹۵۰)	(۴۱۵)	(۶۱)	(۷۵۵)
کلو دردی قرحوی	تبلرزہ	ریزش	امراض جلدی
(۸۲)	(۷۱۴)	(۶۴۴)	(۵۷۸)
اکزیما	التهاب بدن متوسطه	التهاب منضمه	روما تیزم
(۱۴۳)	(۲۶۳)	(۴۰۵)	(۹۱)
عدم انتظام عادت ماهوار	رعاف	کو کره	جیلی
(۸)	(۳۲)	(۲۳۰)	(۷۰)
آفات قریه	دمل	بت	کله چرک
(۲)	(۷۱)	(۸۱)	(۷۲)
کسر	روما تیزم	التهاب احلیل	خس مار
(۲)	(۹۱)	(۶۵)	(۵۲)
یرقان	سوختگی	امراض قلبی	سیاه سرفه
(۴)	(۷)	(۱)	(۱۰)
سرشکان	درد اعضاء	کرم	جروح
(۱۰)	(۵۵۲)	(۲۷۲)	(۱۲۰)

شعبه دندان نسوان :

التهاب بيره	التهاب دمن	مار او تروز	کاريس
(۷۰)	(۲۰)	(۴۵)	(۱۴۰)
کشیدن دندان بدون بیچکاری	کشیدن دندان	بایچکاری	
(۳۰)		(۸۲)	
انسرين	بدهضمی	التهاب امعاء	التهاب معده
(۱۷۸۰)	(۱۲۳۸)	(۱۱۷۵)	(۱۲)
التهاب منضمه	گو کره	آفات فربه چشم	امراض گوش متوسط
(۱۱۳۳)	(۳۶۶)	(۷۰)	(۵۴۲)
امراض گوش خارجی	امراض جلدي	اکزیما	دمن
(۱۲۰)	(۸۹۹)	(۹۶)	(۱۲۵)
سال دانه	التهاب فصيحات	التهاب بلورا	ريزش
(۱۲)	(۵۵۸)	(۷)	(۱۳۹)
کلودردی فرحوی	ملاریا	تب مفرقه	کله چرک
(۱۲۹)	(۱۳۰۰)	(۱)	(۱۷)
امراض بینی	کسر	التهاب احليل	ابسی
(۹۹)	(۱۵)	(۹۹)	(۱۲۰)
خس مار	یرقان	سوخنکی	توبر کلووز
(۱۳۲)	(۱۰)	(۲۵)	(۱۲)
توبر کلووز عقدات	توبر کلووز استخوان	امراض قلبی	آب چیچک
(۸۲)	(۲)	(۵)	(۲)
سیاه سرفه	سرخکان	سرخکا نچه	بواسیر
(۴۷)	(۱۷)	(۲)	(۱۵)
سرفه	التهاب خصیه	درد اعضاء	کرم
(۲)	(۹)	(۸۹۹)	(۴۹۹)
			التهاب جيوب
			(۱۲)

از جمع این مریشان بشفاخانه عقلی و عصبی برای بستری شدن رجعت داده شده شش نفر، بعلی آباد ارسال شده ۲۸ نفر، بشفاخانه مستورات رجعت داده شده دو نفر، ما بقی یومی دوا برده اند ۲۲۰۰ نفر، به متعلمین و متعلمات کولی های ویتامین داده شده و نیز برای متعلمین و متعلمات خردسال از مرکز توزیع یومی شیر، شیر نوشا نیده شده است.

مدیریت عمومی لوازم

اجراآت مدیریت عمومی لوازم از ابتدای سال ۱۳۳۴ بطرز سیستم جدید حساسی، تطبیق گردیده که نظر به امور سیستم جدید در مدیریت عمومی لوازم قدمه محاسب و محاسبه جنسی و محاسبه نقدی روی کار آمده، چنانچه مدیریت عمومی لوازم مدیریت انبار و مدیریت محاسبه جنسی، مدیریت محاسبه نقدی منظور گردیده که مدیریت محاسبه نقدی در اصدار تخصیصات معاشات و مصارف معارف ولایات و حکومت اهلی، مکانب لیلیه و نهاری و اجراآت معاش و مصارف دوایر مرکز و ترتیب و تنظیم بودجه عمومی وزارت معارف، فعالیت کرده. مدیریت محاسبه جنسی به تهیه و تدارك البسه و تجهیزات و اهاشه و اباته و کتب و لوازم تحصیل و فرطاسه تما ما طلاب معارف و فرستادن آن بمراجع مربوط، ایفای وظیفه کرده است. مدیریت انبار به محافظه و تنظیم تما ما دیو ها و دخل و خرج امور جنسی تدارك شده، اجراآت کرده است.

مطبعه معارف

با وجود نبودن کارگران مجرب، درین مؤسسه طلاب صنوف (۶) و یا یا نتر آن، بکار انداخته شده که تازه قدم به این عمل گذاشته و مبتدی میباشند. درین سال امور طبع ترقی زیادی راحایز گردیده علاوه از جدیت و فعالیت که در طبع مجلات بکار برده و در خور تجدید واقع گردیده اند کتب درسی صنوف مختلف مکاتب و اقسام قرطاسیه جداول کار آمد

وزارت معارف و مهم تر از ان طبع و تهیه کتابچه خط دار طرف ضرورت طلاب را فراهم کرده است که بیمانه اکتیاج را از بازارهای خارجی و داخلی تنزیل و احتیاجات را بکلی رفع کرده است. رویه مرفته در توزیع چند پایه ماشین آفسیت - ماشین پروف، ماشین نیزکاری با ریاست تهیه در تماس گردیده که هم آفریب ماشین های مذکور وارد و بکار انداخته خواهد شد. همچنان تاسیس يك وركشاپ مودرن در خود مطبعه در نظر گرفته شده که از طرف اولیای امور منظور و در خریداری سامان آن توسط ریاست تهیه اقدام لازمه بعمل خواهد آمد.

تولیدات ۱۳۳۴ مطبعه فرار ذیل است :

- ۱- کتب درسی صنوف مختلف مکاتب : ۳۲۱۵۳۰ - جلد
 - ۲- تعلیماتنامه زراعتی و لواجیح تفتیش مکاتب و تعلیماتنامه مکاتب دهاتی ۵۳۶۸ - جلد
 - ۳- کتابچه خط دار سفید کار آمد مکاتب : ۲۵۸۰۰۰ د
 - ۴- طبع مجله بعنوان وبدان - عرفان - تعلیم تربیه - ادب ۱۵۲۳۰۰ »
 - ۵- قرطاسیه - جداول - پارچه امتحان - جدول نتایج امتحان ۱۶۶۵۳۸۰ د
- وظایف اداری :
- ۱- ترتیب و تنظیم امور دفتر داری .
 - ۲- تعدیل ماشین جدول کشی از يك صفحه بدو صفحه .

ریاست پوهنتون

ریاست پوهنتون امسال نیز مانند سالهای گذشته به منظور بلند بردن سوئے تعلیمات فاکولته های مربوطه تا حد ممکن با وسایل موجوده طبق سوئے ممالک پیشرفته و برای تقویه اصلاح و بهبود وضع تعلیمی این مؤسسات عرفانی ابراز مساهمی نموده از استادان ، کتابخانه ها ، لابراتوارها و سائر تاسیسات فنی نه تنها محصلین بلکه دوایر متخصصین را نیز مستفید ساخته است . پوهنتون کابل برای آنکه استادان خارجی متخصصین افغانی

را بطوری تریه نمایند که در آینده بتوانند بجای خارجیها کرس های فاکولته هارا اشغال وبدون وسیله ترجمان شاگردان را بزبان ملی بپشتو وبافارسی ازعلوم وتجارب اندوخته شان مستفید سازند جهت تریه وتقویه علمی استادان داخلی يك عده از اشخاص لایق را بخارج طور سكا ارشيب فرستاده است و كرسه دوايرو مؤسسات مختلف به - فارغ التحصیلان فاکولته ها که کارهای مهم را اشغال واجرا میکنند و درمسلك خود مؤفق میباشند ، احتیاج زیاد نشان میدهند و این امر بذات خود ثابت میسازد که سیستم تریه عالی در پوهنتون تا امروز موفق است . اما با آنهم ریاست پوهنتون به این سویره عملی قناعت نکرده ، می گویند روز بروز سطح تعلیمات در مؤسسات مربوط آن بلند تر برود ، چنانچه درین مورد پیشرفت های که امسال نصیب پوهنتون شده ذیلاً بصورت مفصل در هر فاکولته نگاشته میشود .

فاکولته طبی :

الف - استخدام چهار نفر پروفیسرهای ترکی برای کرسی های تعلیمی فاکولته طبی .

۱ - برای کرسی انساج و تشریح مرضی و کارهای لابراتوارمذکور يك نفر .

۲ - برای کرسی عقلی و عصبی يك نفر .

۳ - برای کرسی فارماکولوژی يك نفر .

۴ - برای کرسی رادیولوژی يك نفر .

ب - تقرر چهار نفر دکتوران فارغ التحصیل فاکولته طبی بعیث امیستان در لابراتوار انساج و مرضی - باکترواوی ، فارماکولوژی و تکیسی -

لوژی و لابراتوار انا تومی .

تقرر يك نفر دكتور که دارای شهادت نامه مترکان فرانس می باشد

بعیث مدیر تدریسی فاکولته طبی .

۲ - تأسیس شعبه نشریات در فاکولته طبی که عنقریب شعبه مذکور بکار آغاز خواهد کرد و مجله‌ی بنام فاکولته طبی، سه‌درسه ماه نشر خواهد نمود. مجله مذکور حاوی مضامین طبی و تحقیقات علمی و کافرا انسهای طبی هفته وار که از طرف پروفیسران و استادان داده میشود، میباشد. ۳ - ترتیب و تنظیم کتابخانه مرکزی فاکولته طبی بصورت همسری و استخدام یک نفر خارجی بحیث کتابدار کتابخانه.

۵ - توریید یک تعداد کتاب و مجلات طبی برای کتابخانه.

۶ - توریید یک تعداد سامان و ادوات برای لابراتوار فیزیولوژی انساج، کمیای حیاتی، باکترولوژی، آناتومی و لابراتوار طب عدلی که سامان مذکور عبارت از ترانسفورمورها، ماشین دستی مینا بولیزم و لسکوزی متر کاندانستور ها، موتر های برقی، آله تعیین گازات و غیره، بر علاوه یک تعداد سامان و ادوات دیگر برای لابراتوارهای متذکره فیزیخارج فرمایش گردیده است که عنقریب خواهند رسید.

ج - ۱ - در سال ۱۳۳۴ فاکولته طبی دارای یکصد و هفتاد و شش نفر طلبه میباشد. در برج جوزای سال ۱۳۳۴ به تعداد دوازده نفر دو کشور فارغ التحصیل شده است که تقسیماتشان بر حسب ذیل صورت گرفته است: از جمله فارغ التحصیلان مذکور بشفاخانه هلی آباد چهار نفر، برای لابراتوار فارمکولوژی فاکولته طبی، بحیث اسپستان پروفیسر یک نفر، بوزارت صحیه چهار نفر، بوزارت دفاع ملی سه نفر، موظف و تقسیمات شده اند بر علاوه بتاریخ ۱۵ قوس ۳۴ بعد از گذشتان امتحان سالانه فاکولته طبی، سی و دو نفر طلاب صنف پنجم فاکولته داخل ستازو بحیث دو کتوران ستازو شناخته شده اند که طلاب موصوف بعد از اكمال دوره ستازو، شهادت نامه دکتری را اخذ خواهند نمود.

فعالیت لابراتوار فاکولته طبی و لابراتوارهای فاکولته طبی بر علاوه تطبیقات طلاب صنوف پنجگانه معاینات و تجربه های خون، ادرار، نسج

و غیره مریضان مر بوطه ریاست موسسات صحیحی و مریضان مر بوطه شفاخانه های وزارت صحیحیه و مریضان خارج را نیز نموده می نمایند .
چنانچه لایبراتور کیمیا حیاتی، تجزیه های مختلف ادرار، هصاره معده، تجزیه های مختلف خون از قبیل کلی سیمی، کولسترول، بوری تعامل تکانه آراء، یورتیت های مجموعی خون، سیرم البومین و کلوبولین و غیره تعداد معاینات مذکور در سال ۳۴ عبارت از پنجاه و پنج میباشد . همچنان لایبراتور فارمه گولوژی معاینات تسممی را که از قوما ندانی امنیت ولایت کابل فرستاده میشود، می نمایند. چنانچه در سال جاری معایناتیکه صورت گرفته است عبارت از هفتاد و سه معاینه میباشد که نتایج آنها بشعبات مر بوطه داده شده است .

در لایبراتور فیزیولوژی مریضانیکه از نقطه نظر تعیین هیموگلوبین حرکات نبض، معاینات زردی، ما تفسیون، فشار خون، نومراسیون، مارمول، لوکوسیتیه، معاینات میتا بولیزم و الکتروکودبو، گرم، معاینه شده اند عبارت از صد و سی و چهار نفر میباشد. لایبراتور انا تومی اساسی تنظیم شده است که تسلیخ و تطبیقات استمولوجی بصورت عملی صورت میگردد .
ترتیب يك كلکسیون اسخوانها و تهیه مودلهای فرعی .

در لایبراتور طب عدلی میت هائیکه اشتباه قتل و یا تسمم و غیره بالای شان شده میباشد، معاینات شان عملی و صورت نتیجه آنها داده میشود میت ذریعه قوما ندانی امنیت و یا حکومات غرض معاینه فرستاده میشوند که نتیجه معاینات مذکور يك کمک خیلی سریع با یولیس می نمایند. معایناتیکه در طول سال ۳۴ صورت گرفته عبارت از چهل و دو معاینه میباشد .

لایبراتور باکترولوجی نیز تماماً معاینات خون، بلغم و غیره مریضان داخل شفاخانه های آباد، مستورات، زایشگاه ریاست روزنتون و خارج شفاخانه ها را نموده اند. بر علاوه در سال ۳۴ يك تعداد میکروب هارا نیز زرع نموده اند که سوشهای آن را از خارج تهیه نموده است .

مقطع‌های مرضی که از شفاخانه‌ها عرض تشخیص امراض فرستاده میشود ذریعۀ لابراتوار انساج از نقطۀ نظر امراض، معاینات آن صورت میگیرد چنانچه لابراتوار مذکور را بعضی مقطع‌ها یک موزیم ساخته است و یک تعداد «لم» هائی که طلاب در موقع درس از آنها استفاده میکنند نیز آماده شده است و به تعداد دوصدوسی و چهار معاینه از نقطۀ نظر امراض مختلف نیز نتیجه داده شده است در سال ۱۳۳۴ و بر علاوه کافرانسهای که از طرف پروفیسران داخلی و خارجی فاкультة طبی داده شده است، از طرف بعضی نماینده‌های خارجی نیز داده شده که خبرهای آن وقتاً فوقتاً درج‌راید نشر گردیده است. مثلاً کافرانس‌ها که در کافرانس W.H.O که راجع به صحت و تعلیمات طبی ایراد کرده است. از طرف مک وینی مشاور صحتی W.H.O راجع به توبرکلوز، کافرانس دو نفر جایانی راجع به کندی که کافرانسهای شان تماماً با نمایش فلم بوده است.

ویزیت‌هاییکه در طول سال ۳۴ از طرف نماینده‌های داخلی و خارجی صورت گرفته است:

۱- ویزیت وکلای لوی جرکه که از تمامآلاً براتوارها و کتابخانه فاкультة طبی برهنمائی دوکتور طب صورت گرفت، ویزیت انورالسادات وزیر دولت مصر، ویزیت جلالتماب بولکانین صدراعظم روسیه با هیأت معیبتی شان، ویزیت روز نامه نیکاران امریکائی، انگلیسی، ایرانی، ایتالیائی ویزیت دوکتور رفقی بیگ رئیس سابق فاкультة طبی که برای نامبرده لقب دوکتور افتخاری فاкультة طب داده شده است و نماینده‌های (W. H. O) ویزیت هیأت کلتوری روسی، ویزیت هیأت جغرافیائی انگلیسی. ویزیت دوکتور ستامبر نماینده سازمان صحتی جهان و رئیس یوهنتون زاکراب بوکوسلونی.

فاкультة حقوق:

در سال جاری قدم‌های اساسی و مثبتی در تقویة و انکشاف تربیة ملی طلاب و همچنین در تعداد اسلح پروگرام‌های تدریسی برداشته شده است که در تمذیل

پروگرامهای درسی و تربیه ملی و انکشاف ذهنی طلاب نظر به ایجابات ملی و بین المللی سعی بیشتر شده است چنانچه برای همین منظور در شروع سال تدریسی چندین جلسه فوق العاده استادان فاکولته حقوق تشکیل داده که در آن همدی از فضلا و دانشمندان کشور نیز حضور بهم رسانیده بودند و بعد از مذاکرات طولانی نکات ذیل تصویب و در معرض تطبیق گذاشته شد.

الف- در دو صنف اول فاکولته حقوق مبادی تخصصی و مضامینکه خاصه در انکشاف تربیه ملی و شناسائی کشور خدمت کرده بتوانند تدریس گردد. نظر به این فیصله در پروگرام تدریسی فاکولته، تدریس مضامین ذیل حتمی و لازمی شناخته شد.

- ۱- تدریس السنه ملی (پنجتو و فارسی) در صنف اول.
- ۲- تدریس تمدن افغانستان و اسلام و سهم افغانستان در تمدن اسلام در صنف دوم.
- ۳- تدریس تمدن غرب در صنف دوم.
- ۴- تدریس سیستمهای حقوقی افغانستان در صنف دوم.
- ۵- تدریس مضامین اجتماعیات و روحیات در صنف دوم.
- ۶- تدریس مسائل اقتصادی ممالک عقب مانده باشمول یونو در صنف چهارم اقتصادی.

ب- تقسیم طلاب بعد از صنف دوم به شعبات سه گانه اقتصادی اداری دیپلوماسی چون در سالهای گذشته محصلین مجبور بودند تمام مضامین را که در فاکولته حقوق تدریس میکردید فراگیرند و به این ترتیب نمی توانستند در ظرف چهار سال تعلیمی در یکی از حقوق سه گانه فوق تخصص حاصل دارند. بنا بر این تصویب گردید که بعد از صنف دوم (که در صنف اول و دوم مبادی علوم تخصصی و مضامین عمومی تدریس گردد) یعنی در ظرف دو سال اخیر تعلیمی، طلاب به شعبات سه گانه اقتصادی، اداری و دیپلوماسی تقسیم گردیده و حتی-

الوسع سعی بعمل آید تا محصلین بتوانند قلیلاً در یکی از شعبات اختصاصی
معلومات کافی حاصل دارند. چنانچه تصاویر فوق در سال ۱۳۳۴ با تمام معنی
تطبیق شده و فتاویح اطمینان بخش داده است.

فاکولته ساینس :

ریاست فاکولته ساینس با شعبات مربوطه تدریسی آن از قبیل لابراتوارهای
بیولوژی و جیولوژی و فزیک و حصه تدریس همین شعب از عمارت خواجه ملا
که يك عمارت مناسبی برای فاکولته ساینس نبود به علی آباد به عمارت
جدید نقل مکان نموده گرچه عمارت مزکور تا هنوز صورت تکمیل ندارد
ولی ریاست فاکولته ساینس کوشش دارد که آنرا به صورت يك عمارت عصری
و مکمل و مجهز بسازد و شعبات دیگر خود را از عمارت یو هنتون به اینجا
نقل بدهد. چون فاکولته ساینس در نظر دارد پروژه های تعلیمی ترتیب
و آنرا وسعت بدهد و سالانه يك عده استادان و اسبستانهای
خود را جهت مزید معلومات بخارج بفرستند، به همین منظور از جمله استادان
این فاکولته بناغلی داگتر عبدالعظیم را به امریکا و اسبستان بلبل شاه
را به المان غربی فرستاده است. /

۲- اینکه فاکولته ساینس يك پروژه مکمل علمی را از نقطه نظر
صنعت های تطبیقی در نظر دارد و روی دست گرفته که بخواست خداوند (ج)
نتیجه مثبت آن برای مملکت بدست خواهد آمد.

۳- فارغ التحصیلان امساله فاکولته ساینس از شوق ریاضی و کیمیا
دوازده نفر میباشد که ۹ نفر آن را از شوق ریاضی و سه نفر آن را از شوق
کیمیا بدست وزارت معارف تقدیم داشته است.

فاکولته ادبیات :

شق تدریسی :

دروس فاکولته طبق پروگرام جدیدیکه در رخصتی سالانه فاکولته
از طرف رئیس یوهنخی بمجلس استادان پیشنهاد شد و بتصویب رسیده

بود در تمام صنوف تطبیق شد تا اخیر سال تعلیمی مؤلفانه ادامه یافته و با نجام رسیده. تحولات بزرگی که توسط پروگرام جدید بنیان آمده ذیلاً خلاصه میشود:

۱ - تعداد ساعات درسی هفته وار که در تمام صنوف و در هر دورشته درسی متفاوت بود در پروگرام جدید متوازن و متعادل گردیده و با ۲۴ ساعت در هفته محدود گردید.

۲ - بعضی دروس با تعداد کمتر ساعات در طول ۴ سال و سه سال پراکنده درس داده میشود. در پروگرام جدید این تقیصه رفع گردید و از پراکندهگی و تشویش ذهنی شاگردان جلوگیری کرد. و از طرف دیگر تدریس مضمون را با معنی تر ساخت.

۳ - برای اصلاح نواقص افاده و استفاده محصلین رشته تاریخ و جغرافیه در لسان فارسی و پخت و مضمون املا و انشاء و فرائد در صنوف اول و دوم شامل پروگرام ساخته شد. و هم برای شناسائی بکتاب قلمی سابقه و ازدیاد معلومات در رشته خط و تحریر در صنف چهارم مضمونی بنام تاریخ بختیجه خط و خط شناسی بصورت مضمون مستقلی شامل پروگرام گردید.

۴ - برای فهم تفسیر و تمبیر جغرافیه و تاریخ مضامینی بحیث متمم و معاون رشته های مذکور بترتیب ذیل در صنوف چهارگانه رشته مذکور شامل پروگرام گردید:

مبادی اقتصاد - مبادی سیاست - مبادی علم اجتماع - مبادی علم فلسفه.

۵ - اصول نوشتن تاریخ و جغرافیه معاً راهنمای موزوگراف در صنف چهارم بحیث يك مضمون مستقل شناخته شد.

۶ - عوض تاریخ تریبه اصول تریبه در صنف سوم شامل درس گردید.

۷ - توزیع ساعات تاریخ و جغرافیه در صنوف چهارگانه رشته مذکور که بسیار پراکنده بود جهت تنظیم گرفته شده.

۸ - دو نفر استفتائت یکی برای شعبه تاریخ و جغرافیه و دیگری برای

رشته ادبیات که آئینده بتوانند بصورت تدریس این رشته‌ها را بدوش بگیرند از فارغ التحصیلان سال گذشته گرفته شد و «ولایحه» و «وظایف» هم برای آنها ترتیب گردید که طبق آن شروع بکار نمودند.

۹- درین یرو گرام در هر صنف بیش از هفت مضمون درس داده میشود البته این بذات خود کمک زیادی در حصه اخذ معلومات تکلفی در مضمون مینماید.

بعد از امتحان سالانه از رشته لسان و ادبیات ده نفر از رشته فارغ التحصیلان و علوم اجتماعی ۱۴ نفر - فارغ التحصیل گردیدند، که مشتمل بر فارغ التحصیلان دوره هشتم رشته لسان و ادبیات و دوره دوم رشته علوم اجتماعی این فاکولته میباشند.

بر علاوه در ختم سال يك پلان پنجاه له برای پیشرفت و توسعه این فاکولته از طرف بناغلی انصاری رئیس فاکولته طرح و بعد از موافقه استاد آن بمقام ریاست یوهنتون تقدیم شد، که اگر این پلان تطبیق میشود در توسعه و استحکام علمی مؤسسه پیشرفت مزیدی بعمل خواهد آمد.

در شعبه نشرات فاکولته نیز طبق سال گذشته مجله ادب به اوقات معینه آن نشر گردیده علاوه بر آن يك اثر استاد بیتاب (علم بیان) نیز طبع و بد ستروس شاگردان و علاقه مندان گذاشته شده است، و کتب دیگری نیز از قبیل (روانشناسی طفل) ترجمه بناغلی دا کثر انصاری و سرگذشت مدنیت ترجمه آقای زهما و... بلخ نگارش بناغلی خسته برای طبع آماده و مهیا ساخته شده است، و بکتمداد مونوگرافهای شاگردان نیز برای ارسال بطبع آماده گردیده که با مساعدت مطابع بنشر آنها پرداخته خواهد شد.

در کتبخانه فاکولته ادبیات نیز يك تعداد کتب و رسالات افزوده شده است که کتب مذکور بالغ بر ۳۰۵ جلد میشود و این کتب برخیره کتب بقیانه افزوده، کتب معتبر و قابل استفاده برای شاگردان و مراجعین آن میباشد.

استخدام و ازدیاد استهدان:

برای استخدام پنج نفر استاد لایق در رشته لسان و علوم اجتماعی، پیشنهاد و تدابیری اتخاذ شد که سر از آغاز سال ۱۳۳۵ برای تدریس، از خارج استخدام شود و هم دو نفر از جمله استادان موجوده برای ازدیاد معلومات در زبان - شناسی بخارج اعزام شود.

اصلاح عبارات:

در هذ سینه ترمیمات لازمه بعمل آمد و نقشه ها برای تعمیر اتا قهای مزید تهیه گردیده که با شروع سال آینده مورد اجراء قرار میگیرد.

فنا کولتة شرعیات:

الف- تعداد فارغ التحصیلانیکه در سال ۱۳۳۴ کامیاب و فراغت حاصل کرده اند ۳۴ نفر.

ب- اجراءات اداری شعبه محاسبه:

این شعبه از مکاتیب رسمی، دفتر معاشات، دفتر مقایسه، تذکره تحقیق، تعرفه، دفتر تحصیلات، دفتر انفرادی، تذکره پیشکنی و ارسی کرده است.

ج- اجراءات شعبه لوازم:

این شعبه از مکاتیب رسمی، دفتر جنسی بسم الله تحویلدار، فلام نقشبند تحویلدار، عبدالرسول تحویلدار، شیراز گل معتمد، اجراءات یومی ارزاقی از قبیل تعریز مقبوض و قیدیت جنس داخل مقبوض ها و اجراءات مقبوض اخذ جنسی و ترتیب اسناد خباز و غیره تطبیقات جنسی سر جمع معتمدین و غیره کارهای متفرقه و ارسی نموده است.

دفوائد عامی وزارت

تشکیل:

وزیر

داداری معین

ع، ج محمد کبیر دیپلوم انجینیر

ع، ص سید احمد شاہ

فنی مشاور

دوقام مخصوص مدیر

ع سید محمد مومن ستومان در تہی بہ حفظ

دفتمیش فنی او مسلکی لوی

مدیریت

لوی مدیر

ع، ص امیر عنایت اللہ حباب در تہی بہ حفظ

دیپلومی مدیر (۴) رتبہ مامور

عضو دہر کز دیارہ (۵) رتبہ مامور

ص، یوسف علی کفیل

عضو دہر کز دیارہ (۵) رتبہ مامور

ع، ج محمد کبیر دیپلوم انجینیر

عضو دہر کز دیارہ (۵) رتبہ مامور

» » » » »

ص، محمد انور

عضو دولایا تود

ص، سید محمد (۵) رتبہ کفیل

» » » » »

ص، ایاز الدین

» » » » »

تشکیل وزارت فواید عامہ

دکنٹرول اوسنچس مدیر بہ (۴) رتبہ	مس، عبدالغفار
» » » » » (۵) »
» » » » » (۵) »
» » » » » (۵) »
» » » » » (۵) »
» » » » » (۵) »

د تعمیرات و لوی مدیریت :

د لوی مدیر کفیل	شاغلی سید برہان الدین
د مرکزی اداری مدیر (۵) رتبہ مامور	آدم خان
د رنگمال باشی لوی مدیر	محمد علی

د لار و لوی مدیریت :

د لوی مدیر کفیل	امیر محمد
د لار و مدیر	غلام جیلانی
د مرافیت مدیر	محمد سلیم

د فنی لوی مدیریت :

د داخلی معاون بہ (۴) رتبہ	غوث الدین متین
د داخلی معاون بہ (۴) رتبہ
د سویل ڈائجنیئر قسم بہ (۴) رتبہ	عبدالحمید
د انسپکٹور پلاننگ او پروژس د تریب قسم بہ (۴) رتبہ مامور	شاغلی سید محمد رضا
د بند و انہارود
د آباد یو د تحلیل او تجزی مواد و قسم بہ (۵) »
د سروی قسم بہ (۴) رتبہ مامور	شاغلی سید محمد شاہ
» » » » » بہ (۴) »	مسجدی
» » » » » بہ (۵) »	عبد الاحد

د افغانستان کابینې

دېر اوږدې اوسنچې قسم (۵) رتبه مامور شياغلی يار محمد
 » » » » » » » »
 » » » » » » » »
 د تعميرات قسم مدير (۴) » » محمد افضل
 ديوان او پروژې د ترتيب قسم (۴) » » غلام محمد
 » » » » » » » »
 معراج الدين ديپلوم انجنيئر
 د تعميرات (۹) رتبه مامور

د مصالحو د تهیه کولو لوی مدیریت :

لوی مدير
 د تدارکات مدير (۴) رتبه مامور
 د ډيوو مدير (۵) » » شياغلی عنایت الله (عزیزوی)

د بند و او انحصار لوی مدیریت :

مدير (۴) رتبه مامور به حيث
 د بند سراج او بندز نغان فني آمر ع » عبدالباقي
 د محاسبی مدیریت :

مدير
 د تحقق مدير (۵) رتبه مامور
 د جنسی مدير » » » »
 د مامورينو مدير (۴) » » محمد عظيم
 د اوراقو » » » » محمد اسلم
 ع شياغلی محمد طاهر به حفظ درتبه
 » » » » » » » »
 » » » » » » » »
 » » » » » » » »

فمالت های اساسی وزارت فواید عامه

در سال ۳۴-۳۳

۱- تنظیم پلان و پروژه .

مهمتر از همه، تنظیم پلان و پروژه . های عام ا لـمـنـفـعه است که مهمترین حواج ملی و اجتماعی ما را از نقطه عمران و آبادی در پنج سال معین میکنند و انجام دادن نیاز مندی های مبرم حیاتی و اجتماعی ما را از نقطه ذخیره آبها، احداث سركها و پل های جدید اصلاحات- معابر قدیمه و دیگر عوامل عمرانی مرتفع میسازد .

مقررات آن در ثانی با اطلاع هموطنان عزیز رسانیده خواهد شد .

۲- تاسیسی قوماندانی عمومی قوای کاره وزارت فواید عامه همیشه ازین ناحیه به تکلیف بوده و بنا بر فقدان آن موفق به انجام دادن کار- هائیکه منظور بوده، نمیشد .

اکنون قوای کار با پلان و پروژه های کلیدوزارت، همکاری و رهتانی کامل دارد و به نهایت خداوند وزارت میتواند به کمک آن در تطبیق پلان های عمومی خود به مؤفقت های کاملتر برسد .

۳- کمک های مالی و یولی است که برطی دولت به تناسب کارها در بودجه وزارت فواید عامه ارزانی فرموده است که برای این وزارت فواید عامه وسایل کار را از قبیل ماشین آلات، مواد و مصالح عمرانی، همچنین استخدام انجنیران و متخصصین خارجی و نیز تربیه عناصر فنی و اداری لایق رامیتواند بیش از پیش تهیه نماید .

۴- تنظیم لایحه کار و تعلیماتنامه آن است که مصارف وزارت فواید عامه را در امور عمرانی از نقطه نظر حجم و مقدار کارها کنترل نموده افراط و تفریط را برکنار میسازد و تاکنون نظیر آن را نداشته است .

۵- ترتیب لایحه نرخها و مقررات آن است . این نرخها عادلانه وضع شده و تطبیق مقررات آن معادله نرخها را حتی الامکان حفظ میکند .

د افغانستان کالنی

- با عرض این تذاکر اینک شرح کارهای سال ۱۳۳۴ فواید عامه :
- ۱- فعالیت تعمیراتی وزارت فواید عامه .
 - ۲- د مدیریت های فواید عامه ولایات .
 - ۳- د ساختمانی وزارت در قسمت سړک جدید تنگی غارو .
 - ۴- د فوای ماشیننی و انسانی وزارت در سړک جدید نورخم - کابل .
 - ۵- د ساختمانی مدیریت های فواید عامه ولایات و حکومت اهلی .
 - ۶- د عمومی بندو و نهار در قسمت بندسراج و بندوز نغان غزنی .
 - ۷- د مدیریت عمومی فنی در قسمت طرح پلان ها و نقشه ها و سکیج های تعمیراتی و غیره .
 - ۸- فعالیت مدیریت عمومی تهیه مصالح قسمت تهیه مواد داخلی و خارجی مورد ضرورت وزارت .
 - ۹- فعالیت شق برآوردی مدیریت کنترول و سنجش مدیریت عمومی نفتیش فنی و مسلکی .

فعالیت تعمیراتی وزارت فواید عامه

اول- مدیریت عمومی تعمیرات :

۱- تعمیر مقبره اعلی حضرت شهید (رح) :

۱۷۹) مکتب متر

ساختن کارهای مرمر و کوزک

۲- تعمیر قصر بزرگ :

الف - معماری :

۷۵) مکتب متر

۱- پشت کاری ریخته مخلوط چونه و ریگ

۲۰۰) متر مربع

۲- پلستر کاری چونه و ریگ

۴۰) (۱۷۵) د

۳- کچج

۳۰) (۲۲۰) د

۴- سنگ شانی مرمر مرکز کرمبی و اتاق

۲۸۰) د

پارلمان مخلوط سمیت و ریگ

۲۸۰) د

۵- فرش خشت سمیتی ذریعه چونه و ریگ

خلاصه حجم کار سرک جدید تورخم، در گی ولایت مشرقی - خامه کاری، جغل اندازی و پخته کاری سرک معبر و پل ها

نوع کار		ملاحظات												
موضوع کار	حجم کار	خامه کاری					جغل اندازی و پخته کاری					ملاحظات		
		کندن آراضی ذریعہ پیلو کلاسیک	کندن آراضی ذریعہ چیل	سرنگ پرائی ذریعہ ابلہ دستی	سرنگ پرائی ذریعہ بر مہ ماشین	پختہ کاری کار شدہ بہ طول	جفله انداختہ گی سرک بہ طول	جفله شکستہ اندہ شدہ و موآر شدہ بہ طول	جفله طبیعی	کندن تہداب و پیرکاری پل ها	سنگ کاری پختہ		خشت کاری	انکاف
سرک تورخم	۷۹۱۳۵۵	۷۸۱۳۵۵	۲۶۷۰۸	۲۲۸۰۵	۱۱۸۹۲	۵۲۵۵۰	۲۵۰۰۰	۱۷۸	۵۷۶۵	۶۶۷۳۳	۱۰۵۵۱	۶۷۳۳	۸۷۸	۶۲

شماره	اسم تعمیرات	تہداب کندن	سنگ کاری پارچہ	خشت پختہ	ریگ و جفله پلستر کاری	سیا چونہ پلستر کاری	زندہ کاری ہنگاف	سنگ خشتی سنگ کاری	پوشش بام	خاک کشی	ریگ چونہ کاری شفتہ جفله دار	ملاحظات
۱	تعمیر کدام قیصار	متر مکعب ۳۹۴/۵۰	متر مکعب ۹۰/۰	۰	۰	۰	۰	دانه-۴۵	۰	متر مکعب ۳۹۴-	۰	۰
۲	» » بلچراغ	۰	متر مکعب ۳۴۰/۰	متر مکعب ۲۴۸-	۰	۰	مربع متر ۲۲۰/۹۰-	۰	۰	۰	۰	۰
۳	» » فکاب شریں	۰	»	»	متر مربع ۲۳۶-	مربع متر ۸۹/	»	۰	۰	۰	متر مکعب ۵۴-	۰
۴	» ادویہ زراعت	»	»	»	۰	۰	»	۰	۰	۰	۰	۰
۵	جملہ شدہ کار شدگی تعمیراتی در سال ۱۳۳۴	۴۰۵۴/۵۰	۴۰۵۴/۰	۱۴۰/	۱۲۳۶/	۸۹-	۹۱/	۰	۲۲۰-	۸۳/	۵۴-متر	۰

ب- نجاری :

- ۱- کلاکین و دروازه از چوب ارچه
 - ۲- در پرده دهلپزها
 - ۳- قاب عکس ورق شانی از چوب جوز
 - ۴- فرش فیچی از چوب ارچه
 - ۵- کلکین‌های مدور سراهن پوش روی کار-
از چوب ارچه
 - ۶- پیزاره از چوب جوز اتاق یارلمان
 - ۷- تزیینات یارالمان و مربوطات آن
- رقم خردی
۳- تعمیر قصر چهلستون :

الف - معماری :

- خشت کاری پخته مخلوط رنگ و چونه
- پلستر کاری چونه و رینگ
- سنگ شانی مرمر مخلوط سمنت رینگ
- کافکریت ریزی
- کرفیز
- سنگ شانی
- پیزاره از سنگ گزک بلند ۲۰ سانتی
- تسمه سر پیزاره از سنگ گزک
- سنگ شانی قابهای دروازه از سنگ مرمر
- کرفیز زیر قاب از سنگ
- شفته - چونه و رینگ زیر سنگ شانی

ب - نجاری :

- دروازه روی کار و دروازه در آمد جمعا (۲۶) عدد

- دروازه منزل دوم که ورق شانی شد. * (۱) عدد
- » (۲۲) قاب تینگ ورق شانی دروازه های رویکار
- » (۳۷) سر پرده
- » (۷) دروازه نیم دوره (تا کوی)
- فرش سرد ستک زیر قیچی (۲۵۰) مربع متر
- » (۲۲۰) فرش تخته سرفیچی
- خباره های اتاق پارلمان و مربوطات آن از چوب خرا دی (۲۰۵۰) مربع متر
- » » (۳۰۳۵) چفتی های کار آمد اتاق پارلمان » » ارچه
- » » (۳۵۰۱) گولک های چوب ارچه کار آمد اتاق پارلمان
- » » (۳۵۰) قاب تینگ ورق شانی.
- » » (۲۰۰) تزبها - از چوب جوز برای اتاق پارلمان
- » » (۲۵) دروازه های روی کار در آمد
- » » (۵۰) پوشش و نصب آهن چادر اتاق های پارلمان و دهلیزهای آن
- تخته کندن خشت کپی ربل که عوض آن آهن چادر نصب شده (۳۵۸۰)
- نصب آینه های کمبود اتاق پارلمان و مربوطات آن (۵۰۰) دانه
- ج- رنگ مای :
- منقش کاری و رنگ مای روغنی اتاق های پارلمان (۵۰۰۰) مربع متر
- » » (۷۵۰۴) سفیده کاری اتاق ها و دهلیزها
- » » (۲۰۰) رنگ کرافیک اتاق پارلمان
- د- وایرنگ کاری :
- نصب چراغ یکصد و بیست کروبه سقف اتاق بزرگ پارلمان (۱) عدد
- » (۳۰) چراغهای دیواری اتاق پارلمان
- (۲۵۰۰) متر طول وایرنگ کاری برق جمعاً
- (۲۵) عدد نصب رادیو ترهای اتاق پارلمان

۴ - تعمیر هتل کابل :

الف - معماری :

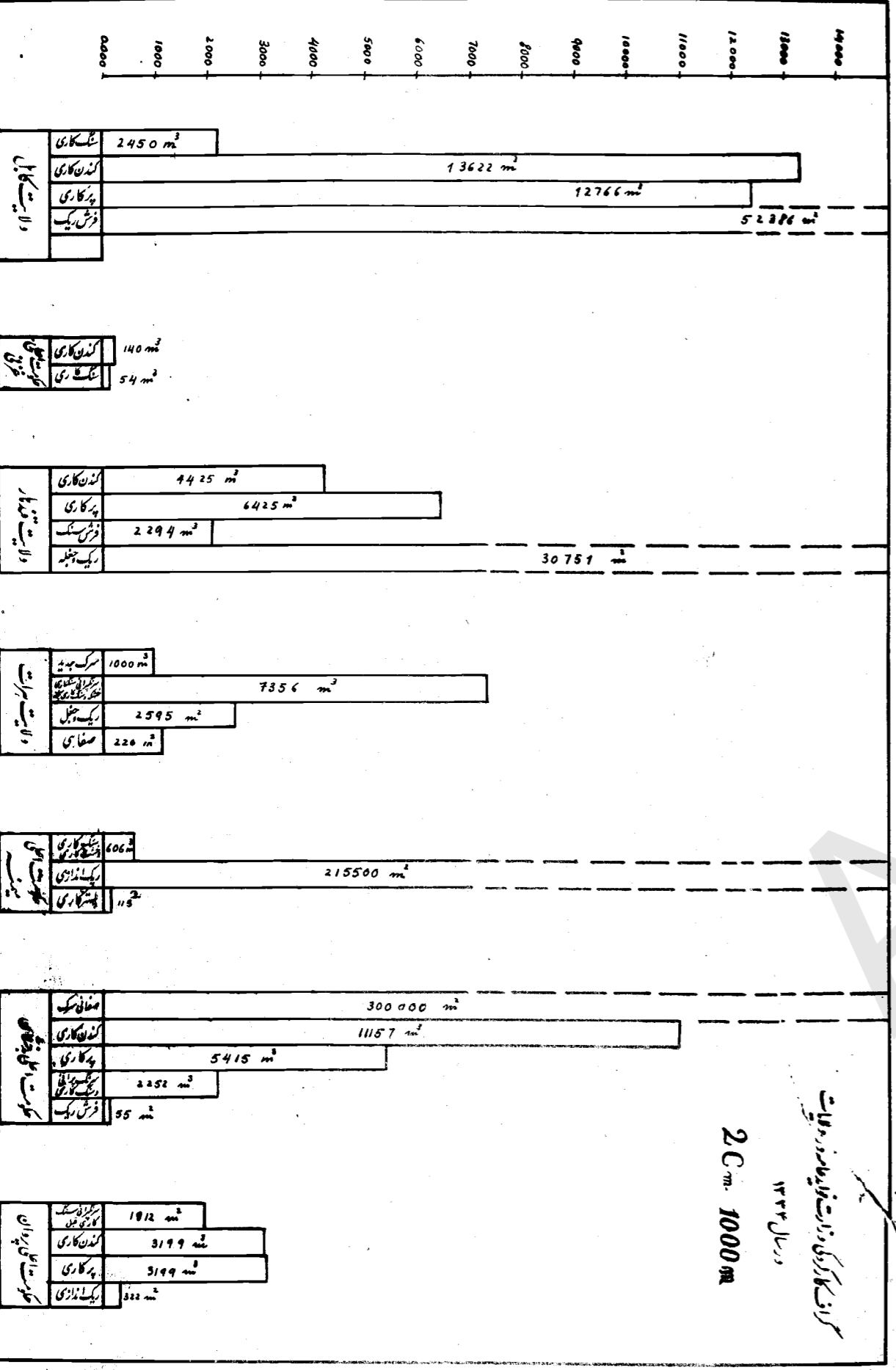
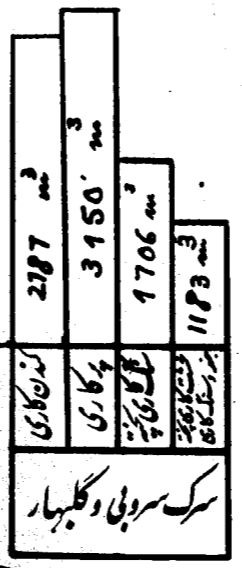
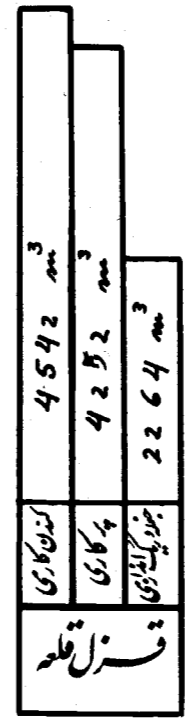
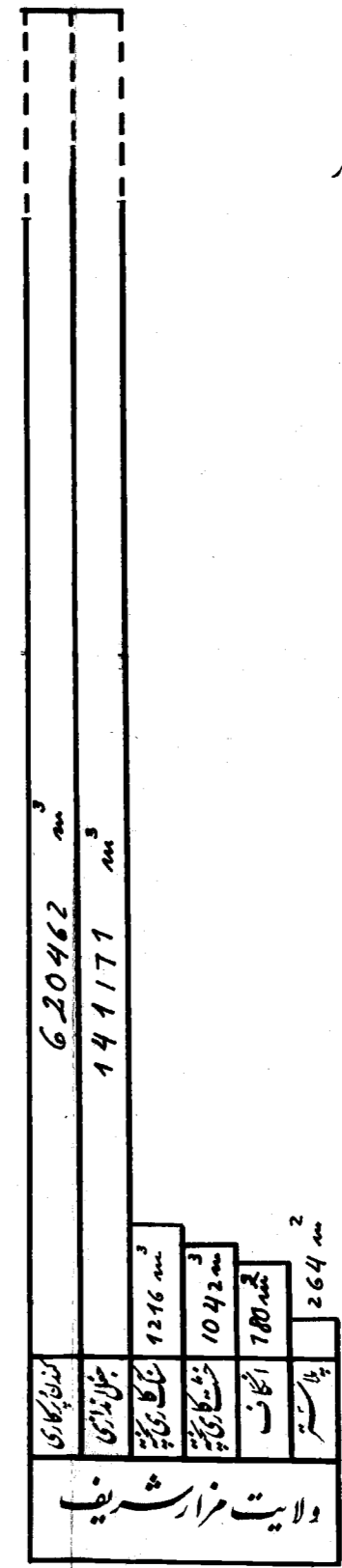
خشت کاری بفته مخلوط ریسک و چونه (۶۷۲) مکعب متر	
پلستر کاری سمنت (۱۷۴) مربع متر	
فرش خشت سمنتی (۵۵) مربع متر	
فرش سنگهای فا بریکه حجاری و نجاری (۱۰۰۰) دانه	
سنگ کاری (از سنگ پارچه) (۱۵۰) مکعب متر	

ب - نجاری :

مغروبی سنگ کاری (۱۴۷) مکعب متر	
د خشت کاری (۱۴۹) مربع متر	
تخته فرش (۱۳۴۷) مربع متر	
د دستک بندی وسیع (۳۷۸) مربع متر	
پیزاره از چوب ارچه و جوز (۸۵) مربع متر	
خیاره های چوب خرازی (۲۸۰) مربع متر	
دروازه های روی کار و در آمد (۱۵۵) دسد	
کلاکین های مدور سر آهن پوش (۲۲۰) مربع متر	
(روی کار از چوب ارچه)	
فرش فیچی از چوب ارچه (۲۰۰) مربع متر	
مغروبی آهن چیات (۱۱۵۵) مربع متر	
مغروبی فیچی شده (۱۱۵۵) مربع متر	
فرش سرستک زبر فیچی (۱۷۰۰) مربع متر	
دروازه منزل دوم که ورق شانی شده (۵۵) مربع متر	
پیزاره ورق شانی (۶۰) مربع متر	
پوشش دستک بندی (۱۵۵۰) مربع متر	
پوشش فیچی (۲۸۵۰) مربع متر	

فرش تخته سر فچی	(۱۷۰۰) مربع متر
قالب خشت سمته	(۸۵) مربع متر
قالب گانسکریت	(۵۲۰) مربع متر
قالب کرفیز	(۱۸۵) مربع متر
ج - بسته کاری ،	
نل دوانی تشاب ها	(۱۱) تشاب
فرش چهار خانه چهار مغزی	(۵۰) مربع متر
فرش چوب ارچه زیر چهار خانه فوق	(۵۰) د د
کستاره زینه	(۱۰) د د بلندی ۹۷
قالب گانسکریت	(۳۱) د د
بزاره ورق شانی	(۱۲) د د
گادره های خانه ورق شانی	(۵۴) د د
قطار وزمه چهار مغزی	(۲۰۰) د د
چهارخانه کچ مالی از چوب ارچه	(۵۰) د د
آهن بوش از آهن با ناوه و کلک سبرو غیر	(۲۶۵) د د
د - نمد مالی و سفید کاری ،	
نمد مالی و سفید کاری قسمت داخل و خارج عمارت	(۲۵۰۰) مربع متر
ه - تهمیر قصر تپه ناج بیگ :	
الف - معماری ،	
خشت کاری بخته مخلوط ریسک و چونه	(۹۶) مکعب متر
پلستر کاری چونه و ریسک	(۱۳۳) مربع متر
پلستر کاری کچ	(۱۶۰) مربع متر
پلستر کاری سمته	(۳۵) متر
ب - نجاری ،	
کلیسین های مدور روی کار سر آهن بوش	
از چوب ارچه	(۶۵) مربع متر

گراف کارکردگی سرک سروبی، گلپبار
 قزل قلعه و ولایت مزار شریف
 در سال ۱۳۳۴

گراف کارکردگی سرک سروبی مزار شریف و قزل قلعه
 در سال ۱۳۳۴
 2 C m. 1000 m

- پرزاره از چوب ارچه (۵۴۰۰) متر مربع
 قاب تینک ورق شانی (۳۵۰) متر مربع
 دروازه های رویکار و دروازه درآمد (۲۲۰) متر مربع
 فرش فیچی از چوب ارچه (۱۵۰) متر مربع
 فرش خشت پخته اتاق های کلبخانه (۳۰۰) متر مربع

ج - امور متفرقه :

- نصب پراکت های سیخ گول ذریعه سمث (۱۰۰) عدد
 تسکیل آئینه های کعبه (۲۵۰۰) دانه
 نصب رادیو ترها (۵۰) عدد
 دستک بندی و پوشش تعمیر ارک شاهی (۵۲۰) متر مربع

۶- تعمیر گسراج های فابریکه آقاعلی شمس :

الف - معماری :

- خشت کاری پخته مخلوط رینگ و چونه (۴۲۰) مکعب متر
 پلستر کاری چونه و رینگ (۲۵۰) متر مربع
 پلستر کاری کچ (۴۰۰) متر مربع

ب - نجاری :

- دروازه و کامکین فرش چهار خانه کچ مالی جمعا (۳۵۰) متر مربع
 سیم کچ مالی در سنف (۴۰۰) متر مربع
 کسند و شده دستک از چوب چناری (۴۰۰) متر مربع

ج - رنگبالی :

- سفید کاری و رنگبالی جمعا (۲۶۰) متر مربع

۷- ترمیمات تعمیر کلبخانه :

- پلستر کاری چونه و رینگ (۱۵۰) متر مربع
 فرش خشت پخته صحن اتاق ها (۶۰) متر مربع
 کاه کل کاری کلبخانه و تحویلخانه های مدیریت عمومی تهیه مصالح جمعا (۸۵۰) متر مربع

فعالیت مدیریت های فواید عامه ولایات

در قسمت تعمیرات

۱- مدیریت فواید عامه ولایت مزار شریف :

تعمیر نشیمن مدیر مخا برات .

تعمیر نشیمن مدیر زراعت .

تعمیر نشیمن شفاخانه مستورات .

تعمیر نشیمن ماموریت مخا برات بلخ .

تعمیر نشیمن ماموریت مخا برات شبر خان .

تعمیر هونل جدید .

ترمیمات لابراتوار شفاخانه ملکی .

کاه گل کاری عمارت احصائیه ، زراعت ، و حرم سرای و کوتی ما بین
وسلامخانه ولایت موصوف .

ترمیمات برنده مدیریت مخا برات .

(جمعاً)

سنگ کاری چونه و کسل

کندن تپداپ و خاک بر کردن و شفته ذریجه چونه (۳۸۳) مکعب متر

خشت کاری

پلستر ریگ و چونه

پوشش ، غوره کسل ، کاه گل و غیره

فرش خشت

پلستر سمنت

رنگ مالی روغنی

رنگ مالی آبی

۲- مدیریت فواید عامه ولایت هرات :

تعمیر جدید دار الحکومگی .

ترمیمات عمارت باغ شاهی .
 ترمیمات عمارت شفاخانه ملکی .
 ترمیمات عمارت شفاخانه مستورات .
 (جمعاً)

۶۲۳) مکعب متر	خشت کاری بنفشه و خام
۸۰) مربع متر	استر کاری و غیره
۲۵۰۰) مربع متر	کاه گل کاری
۳۲۵) مربع متر	رنک مالیه روغنی

۳- مدیریت فواید عامه و لایه قطعه :

تعمیر محکمه مرافعه بفلان .
 تعمیر کسدام قندوز
 تعمیر کسدام تالقان .
 تعمیر کسدام نوبرین .
 تعمیر تلگرافخانه بیسیم قندوز
 تعمیر تلگرافخانه بیسیم بلخیری
 تعمیر مکتب متوسطه بفلان .

(جمعاً)

۵۷۴۴) مکعب متر	سنگ کاری
۵۲۳۸) مکعب متر	خشت کاری
۴۴۰۴) مکعب متر	کندن نهاده
۲۱۷۳) مربع متر	پلستر چونه و خشت بنفشه
۲۶) مربع متر	کاسکریت
۹۱۲) مربع متر	پوشش غوره گل
۹۲۶) مربع متر	امور نجاری
۱۰۰۰) مربع متر	سفیده کاری

۴- مدیریت فواید عامه حکومت اعلیٰ میمنه :

- تعمیر کسدام قبصار .
 - تعمیر کسدام بلچراغ .
 - تعمیر کسدام تکاب شبر بن .
 - تعمیر ادویه خانۀ دفع آفت زراعتی .
- (جمعاً)

۱۰۴۱) مکعب متر	سنگ کاری پخته
۸۶۸) مکعب متر	خشت کاری پخته
۹۸۵) مکعب متر	شفته و کندن تهداب وغیره
۱۳۳۵) مربع متر	پلستر
۴۰۰) مربع متر	انگاف
۲۲۰) مربع متر	پوشش غوره کله

۵- مدیریت فواید عامه حکومت اعلیٰ غزنی :

- تعمیر شفاخانه ملکی .
 - تعمیر کسدام قره باغ .
 - تعمیر کسدام چغتو .
 - تعمیر ملحقة مدیریت مطبوعات .
 - تعمیر علاقه داری خواجه عمري (رح)
 - تعمیر حکومت اعلیٰ غزنی .
- (جمعاً)

۲۶) مربع متر	کا نکریت
۳۰۷۶) مکعب متر	سنگ کاری پخته
۱۷۹) مکعب متر	خشت کاری پخته
۶۵۷) مکعب متر	شفته، کندن تهداب وغیره

کارشعبه معابر

ملاحظات	ریگ اندازه سربك	مجموعه صحیح کارشدگی								تفصیلات	شماره و برج	
		جبل کاری		سرنگیرانی		سنگاری		خشت کاری			برج	شماره
		متر	ساقتی	متر	ساقتی	متر	ساقتی	متر	ساقتی			
		۲۸۰	۱۲	۶۸۲	۱۲	۳۴۲	۹۷	۲۸۹۹	۹۸	از حصه درآب میخ زرین الی اندراب	حمل	۱
		۱۲۱	۸۱	۱۷۹		۲۹۸	۶۲	۳۲۸۷	۲۷	از حصه اندراب الی هاجر	ثور	۲
	۳۲۲					۶۴	۰۰	۲۱۱	۰	يك پل سه متر در چهار بكار ساخته شده وسرك عمومی ریگ انداخته شده	جوزار	۳
	مكعب ۳۲۲	۴۰۶	۹۳	۸۶۱	۱۲	۷۰۰	۴۱	۶۳۹۸	۲۰	میزان کار		

پلستر	۷۵۵ متر مربع
انکاف	۷۳۴ متر مربع
کام کل و پوشش فوره کل	۷۵۴۶ متر مربع

۶- مدیریت فواید عامه حکومت اعلیٰ پروان :

تعمیر مکتب بازارک پنجشیر .

تعمیر مکتب اشتر کرام

(جمماً)

سنگ کاری بفته	۷۴ مکتب متر
خشک کاری بفته	۸۸ مکتب متر
کانکریٹ	۱۴۷ مکتب متر
استر کاری	۵۷۶ متر مربع
پر کاری	۵۹۸ مکتب متر
امور نجاری	۱۰۵ متر مربع

فعالیت در قسمت سړک تنگ غارو

۱- ازیل محمودخان تادمن تنگی غارو :

الف - حجم انواع مختلف کار ذریعه فوای کار :

کسندین	۵۰۰/۰۰ متر مکتب
پر کاری	۶۷۵/۰۰ متر مکتب
چقل اندازی	۳۲۰۰/۰۰ متر مکتب

ب- حجم انواع کار ذریعه نیکه داران :

تعدادیل یک پایه دو متره

میزان کل ۴۳۷۵/۰۰ مکتب متر

۲- ازدمن تنگی غارو تا نونل :

الف - حجم انواع مختلف کار شدکی ذریعه فوای کار :

سړنک پرانی	۴۳۵/۰۰ متر مکتب
------------	-----------------

د افغانستان کالنه

چپل کاری	۴۲۲/۰۰ متر مکعب
کندن	۱۶۷/۰۰ متر مکعب
پر کاری	۲۴۰۰/۰۰ متر مکعب
خشت کاری	۱۲۰/۰۰ متر مکعب
کا نکریت	۴/۳۲ متر مکعب
هنکاف	۳۸۶/۰۰ متر مربع

ب - حجم انواع کارشدگی ذریعه تیکه داران :

تغریب دیوار	۴۶۰۷/۰۰ متر مکعب
کندن تهداب دیوار	۱۰۷۰۶/۰۰ متر مکعب
سنگ کاری با مصالح	۲۰۳۲۵/۰۰ متر مکعب
خشت کاری	۲۳/۰۰ متر مکعب
پر کاری	۷۵۰۰/۰۰ متر مکعب
هنکاف	۱۳۷۴/۰۰ متر مکعب
تعداد معبر	۲ معبر

میزان کل ۴۸۳۵۹۳۲

۳- از تونل اول تا بل دوم :

الف- حجم انواع مختلف کارشدگی ذریعه فوای کار :

سرنگ پرانی	۱۸۰۰۰/۰۰ متر مکعب
چپل کاری	۱۴۲۰۰/۰۰ متر مکعب
کندن	۴۱۰۰۰/۰۰ متر مکعب
پر کاری	۱۸۰۰۰/۰۰ متر مکعب
سنگ کاری خشکه	۵۵۰۰۰/۰۰ متر مکعب
سنگ کاری با مصالح	۹۰۰۰۰/۰۰ متر مکعب
خشت کاری	...
کا نکریت	...
چپل اندازی	...
هنکاف	۱۵۰۰/۰۰ متر مربع

ب- حجم انواع کار شدگی تیکه داران :

تخریب دیوار ۰۰۰

کندن تهداب ۰۰۰

سنگ کاری با مصالح ۰۰۰

خشت کاری ۰۰۰

سنگ کاری خشکه ۰۰۰

پرکاری ۰۰۰

هنگامی ۰۰۰

تعداد پل ۰۰۰

تعداد معبر ۰۰۰

میزان کل ۰۰ ر ۷۴۵۰۹

۴ - از پل دوم تا پل سوم :

الف - حجم انواع مختلف کار شدگی فوای کار :

سرنگ پیرانی ۰۰ ر ۶۲۵ متر مکعب

چیل کاری ۰۰ ر ۴۸۶ >

کندگی ۰۰ ر ۳۴۰۰ >

پرکاری ۰۰ ر ۴۲۵۰ >

سنگ کاری خشکه ۰۰ ر ۱۲۰۰ >

سنگ کاری با مصالح ۰۰ ر ۲۸۴۱ >

خشت کاری ۰۰ ر ۲۸۹ >

گافکریت ۰۰ ر ۱۶۰ >

چیل اندازی ۰۰۰

هنگامی ۰۰ ر ۳۰۰ متر مربع

ب - حجم انواع کار شدگی تیکه داران :

تخریب دیوار ۰۰ ر ۱۰۰ متر مکعب

کندن تهداب دیوار ۰۰ ر ۴۲۰ >

سنگ کاری با مصالح ۰۰ ر ۲۵۰۰ >

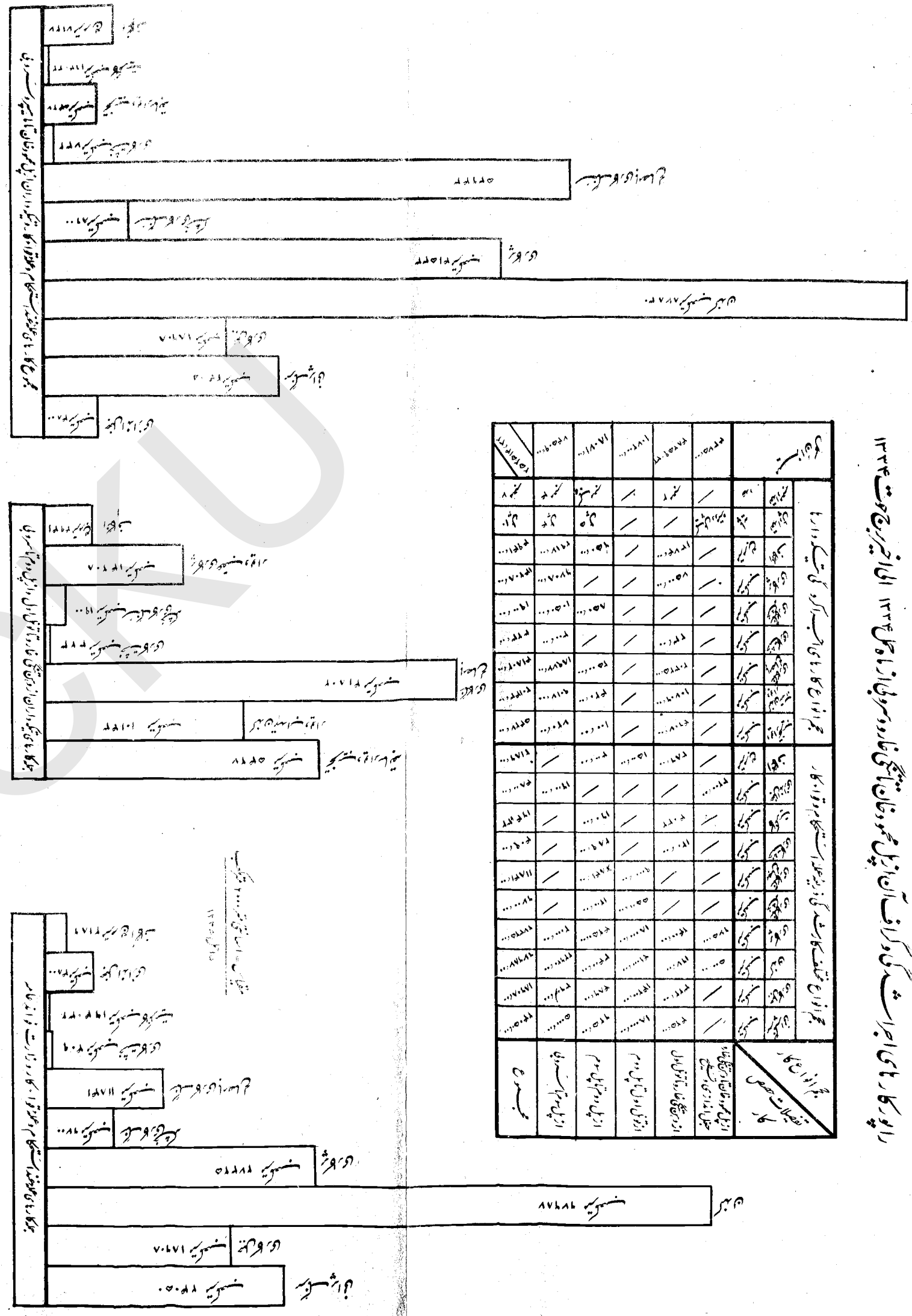
خشت کاری ۰۰۰

سنگ کاری خشکه ۰۰ ر ۸۵۰ >

...	پر کاري
۰۰ ر ۶۵۰ متر مربع	هنکاف
۵ ر ۰	تعداد پل ۰۰
۱	تعداد معبر
۰۰ ر ۱۸۰۷۱	ميزان کل
۵ - از پل سوم تا سروبي :	
الف - حجم انواع مختلف کارشدگي قوای کار :	
۰۰ ر ۵۰۰۰ متر مکعب	سرنگک پراني
» » ۳۶۰۰	چپل کاري
» » ۲۲۶۲	کندن
» » ۲۰۰۰	پر کاري
...	خشکه کاري
...	سنگک کاري با مصالح
...	خشت کاري
...	کا نکریت
» » ۱۶۰۰	چفل اندازی
...	هنکاف
ب - حجم انواع کارشدگي نيکه داران :	
۰۰ ر ۷۲۰ متر مکعب	تخریب دیوار
» » ۹۰۱۷	کندن تهداب دیوار
» » ۱۸۹۷۷	سنگک کاري با مصالح
» » ۳۰۰	خشت کاري
» » ۱۰۰۰	سنگک کاري خشکه
» » ۶۷۰۸	پر کاري
» » ۲۹۱۷	هنکاف
۴ پل	تعداد پل
۴ معبر	تعداد معبر
۰۰ ر ۷۴۵۰۹	ميزان کل

راپور کارهای اجراء شده در استان آذربایجان شرقی و خاندانهای فاقد سرودن از ماه حمل ۱۳۳۴ الی اخیر برج و ت ۱۳۳۴

نوع فعالیت	مجموعه اول		مجموعه دوم		مجموعه سوم		مجموعه چهارم		مجموعه پنجم		مجموعه ششم		مجموعه هفتم		مجموعه هشتم		مجموعه نهم		مجموعه دهم		مجموعه یازدهم		مجموعه دوازدهم		مجموعه سیزدهم		مجموعه چهاردهم		مجموعه پانزدهم		مجموعه شانزدهم		مجموعه هجدهم		مجموعه نوزدهم		مجموعه بیستم											
	متر مربع	متر مکعب	متر مربع	متر مکعب	متر مربع	متر مکعب	متر مربع	متر مکعب	متر مربع	متر مکعب	متر مربع	متر مکعب	متر مربع	متر مکعب	متر مربع	متر مکعب	متر مربع	متر مکعب	متر مربع	متر مکعب	متر مربع	متر مکعب	متر مربع	متر مکعب	متر مربع	متر مکعب	متر مربع	متر مکعب	متر مربع	متر مکعب	متر مربع	متر مکعب	متر مربع	متر مکعب	متر مربع	متر مکعب												
سنگ کاری	1041/00	3	868/00	3	985/00	3	1325/00	2	400/00	2	220/00	2	1041/00	3	868/00	3	985/00	3	1325/00	2	400/00	2	220/00	2	1041/00	3	868/00	3	985/00	3	1325/00	2	400/00	2	220/00	2	1041/00	3	868/00	3	985/00	3	1325/00	2	400/00	2	220/00	2
خشت کاری	3182/00	3	5463/00	3	1367/00	2	3238/00	2	74/00	3	88/00	3	146/00	3	598/00	3	574/00	2	105/00	2	1041/00	3	868/00	3	985/00	3	1325/00	2	400/00	2	220/00	2	1041/00	3	868/00	3	985/00	3	1325/00	2	400/00	2	220/00	2				
سنگ کاری	5743/00	3	5238/00	3	4403/00	3	2172/00	2	25/00	3	912/00	2	926/00	2	1000/00	2	5743/00	3	5238/00	3	4403/00	3	2172/00	2	25/00	3	912/00	2	926/00	2	1000/00	2	5743/00	3	5238/00	3	4403/00	3	2172/00	2	25/00	3	912/00	2	926/00	2	1000/00	2
خشت کاری	3182/00	3	5463/00	3	1367/00	2	3238/00	2	74/00	3	88/00	3	146/00	3	598/00	3	574/00	2	105/00	2	1041/00	3	868/00	3	985/00	3	1325/00	2	400/00	2	220/00	2	1041/00	3	868/00	3	985/00	3	1325/00	2	400/00	2	220/00	2				

2 cm : 1000 m

گرافیک و تقسیمات ولایات در سال ۱۳۳۴

ولایت مرآت شریف

سنگ کاری	549/0 m ³
خشت کاری	383/0 m ³
سنگ کاری	3182/00 m ³
خشت کاری	5463/00 m ³
پلستر	1367/00 m ²
انکاف	3238/00 m ²

حکومت اعلیٰ پروان

سنگ کاری	74/00 m ³
خشت کاری	88/00 m ³
سنگ کاری	146/00 m ³
خشت کاری	598/00 m ³
پلستر	574/00 m ²
انکاف	105/00 m ²

حکومت اعلیٰ بامیان

سنگ کاری	1041/00 m ³
خشت کاری	868/00 m ³
سنگ کاری	985/00 m ³
خشت کاری	1325/00 m ³
پلستر	400/00 m ²
انکاف	220/00 m ²

حکومت اعلیٰ غزنی

سنگ کاری	3078/00 m ³
خشت کاری	1729/00 m ³
سنگ کاری	657/00 m ³
خشت کاری	755/00 m ³
پلستر	754/00 m ²
انکاف	2460 m ²
کل	7546/00 m ²

ولایت پراخت

سنگ کاری	623/00 m ³
خشت کاری	80/00 m ²
سنگ کاری	2500/00 m ²
خشت کاری	325/00 m ²

ولایت قلعون

سنگ کاری	5743/00 m ³
خشت کاری	5238/00 m ³
سنگ کاری	4403/00 m ³
خشت کاری	2172/00 m ³
پلستر	25/00 m ³
انکاف	912/00 m ²
سنگ کاری	926/00 m ²
خشت کاری	1000/00 m ²

۲- مدیریت فواید عامه ولایت کابل :

مبارین مربوط فواید عامه ولایت کابل به همکاری موثر های وزارت،

امور ذیل را انجام نموده اند:

ترمیم سرك و جفله اندازی -

۱- از کوتل يك انگه الى آب دبلې سرك مشرفی (سرك کوتل لته بند)

(رینگ و جفله) (سنگ کاری) (کندن جویچه ها و پر نمودن سیل برها)

(۴۷۰۰) مکعب متر - (۴۸۶) مکعب متر - جمعاً (۴۶۷۹) مکعب متر

ترمیم سرك و جفله اندازی :

۲- از حصه اول سرچشمه سروبی الى کوتل خشك (سرك اسبق سمت مشرفی)

(رینگ و جفله) (سنگ کاری کندن) (جویچه ها و پر نمودن سیل برها)

(۱۸۸۰) مکعب متر - (۸۶) مکعب متر - جمعاً (۸۵۵) مکعب متر

ترمیم سرك و جفله اندازی -

۳- از حصه يکه توت الى دهن تنگی غار و :

(رینگ و جفله) (سنگ کاری) (کندن جویچه ها و پرکاری سیل برها)

(۳۱۵۶) مکعب متر - (۳۸۵) مکعب متر - جمعاً (۲۹۳۴) مکعب متر

ترمیم سرك و جفله اندازی :

۴- از حصه ېل سوخته مهتاب قلعه الى خاک خیر سرك مغربی :

(رینگ و جفله) (سنگ کاری) (کندن جویچه ها و پرکاری سیل برها)

(۱۳۱۴۰) مکعب متر - (۴۸۵) مکعب متر - جمعاً (۴۹۳۵) مکعب متر

۵- ترمیم ېل شیخ آباد. (سنگ پارچه) (سمنت) (چونه) (رینگ)

(۵۶) مکعب متر - (۴۶) بوری - (۴۶۰) خروار - (۱۵) مکعب متر

۶- ریگ اندازی و ترمیم سرک از حصه افشار نا نکچی الی بل فرغه ،
(جفله اندازی) (سنگ کاری) (کندن جو بچه ها و پرکاری سیل برها)
(۵۳۷۰) مکعب متر- (۵۰) مکعب متر- جمعا (۱۱۳۷) مکعب متر
ترمیم سرک و جفله اندازی :

۷- بینی حصار الی کوتل تیره سمت جنوبی :
(جفله و ریگ) (سنگ کاری) (کندن جو بچه ها و پرکاری سیل برها)
(۱۲۳۴۵) مکعب متر- (۴۶۵) مکعب متر- جمعا (۵۳۹۰) مکعب متر
۸- ترمیمات سرک از دارالامان و اتالی کوتی والا حضرت سپه سالار
غازی (سرک گل باغ) :

(ریگ و جفله) (سنگ کاری) (کندن جو بچه ها و پرکاری سیل برها)
(۶۰۰) مکعب متر- (۴۰) مکعب متر- جمعا (۱۱۰) مکعب متر
۹- ترمیم سرک از بل هلم لهو گردالی کلی خیل وردک (که بسرک لین مقربی
وصل میشود) :

(ریگ و جفله) (سنگ کاری) (کندن جو بچه ها و پرکاری سیل برها)
(۲۸۷۵) مکعب متر- (۸۰) مکعب متر- جمعا (۱۱۳۱) مکعب متر
۱۰- ترمیم سرک ده کبیک الی سوسنگ سرک شمالی :

(ریگ و جفله) (سنگ کاری) (کندن جو بچه ها و پرکاری سیل برها)
(۸۴۲۰) مکعب متر- (۲۸۰) مکعب متر- جمعا (۴۲۱۷) مکعب متر
۳- مدیریت افواید عامه ولایت قندهار :

۱- ترمیمات و ریگ و جفله اندازی لین هومی قلات :

(ریگک و جفله اندازی) (فرش سنگ) (پرکاری) (کندن کاری)
(۳۰۷۵) مربع متر (۲۲۹۴) مکعب متر (۶۴۲۵) مکعب متر (۴۴۲۵) مکعب متر-

۴- مدیریت فواید عامه ولایت هرات:

شعبه معا بره

الف- ترمیمات سرک لین شین دند:

۱- خامه کاری بطول ۱۶۹ کیلو متر دو مراتبه.

۲- جفله اندازی و ریگک اندازی و سنگک کاری سیل برها جمعا (۳۱۰)

مکعب میر.

ب- تعمیر یل بیکک کمانه این مذکور:

۱- سنگک کاری پایه ها یل و غیره آن جمعا (۳۶۴) مکعب متر

۲- خشت کاری کمان یل (۲۵) » »

ج- تهیه مواد برای پلیچک های لین مذکور:

۱- خشت پخته ۷۰۰۰۰ قالب

۲- چونه ۲۰ خروار

۳- خشت خام بالائی داش ۱۰۰۰۰ قالب

د- ترمیمات سرک لین اوبه:

۱- خامه کاری بطول ۴۶۲ کیلو متر دو مراتبه

۲- پرکاری سیل برها ۳۵۰ مکعب متر ذریعه سنگک کاری خشکه.

ه- تهیه مواد برای ساختمان یل شیرخاج:

۱- سنگک پارچه ۲۰۰ مکعب متر

۲- ریگک و سنگک چونه جمعا ۱۴۰ » »

۶- اعمار جای ره ایش برای عملیه کار و تجویلخا ذریعه عملیه معا بر پنج باب

و- ترمیمات لین بادغیسات:

۱- خامه کاری سرک بطول ۳۴۱ کیلو متر دو مراتبه

۸۰۰ مکعب متر

» » ۹۶۰

۲- پرکاری شپله‌ها به سنگ و جفله

۳- ریکه اندازی و جفله اندازی

ز- ترمیمات سرک لین بادغیسات از راه بسته‌لق و ساختمان سرک

جدید دران:

۱۲۸ کیلومتر دومراتبه

۷۰۰ مکعب متر

» » ۱۰۰۰

» » ۲۳۰

» » ۷۰

۱- خامه کاری سرک بطول

۲- عریض ساختن سرک مذکور

۳- ساختمان سرک جدید

۴- ریکه ریزی و جفله اندازی

۵- سرنگ پرانی و جیل کاری

ح- ترمیمات سرک لین تورغندی:

۱۲۰ کیلومتر دومراتبه

۱۳۸۰ مکعب متر

» » ۷۴۰

» » ۱۹۷۰

» » ۱۱۰

۱- خامه کاری سرک بطول

۲- پرکاری شپله آب برده ذریعه سنگ

۳- جفله اندازی و ریکه اندازی

۴- عریض ساختن سرک

۵- سرنگ پرانی و جیل کاری

ط- ترمیمات سرک لین غوریان:

۳۳ کیلومتر دومراتبه

۲۰۰ مکعب متر

» » ۸۰

» » ۱۰۰

۱- خامه کاری سرک بطول

۲- پرکاری شپله آب برده

۳- عریض ساختن سرک

۴- ساختمان سرک جدید

ی- تهیه مواد برای پخته کاری سرک اسلام قلعه:

۱۲۰۰ مکعب متر

» » ۸۰۰

۱- آوردن سنگ از مسافه (۶) کیلو متر

۲- ریکه از مسافه (۲۴)

حجم کار بسته کاری پلها و معبرها - پلیچک - آبروهای سربك تورخیم در سال ۱۳۳۴

نوع کار

کارگرت	هنگام فکارتی	خشت کاری	سنگ کاری	کندن تپه آب پر کاری متقی پلها	فاصله	اسم فاعل کار
۲۱۰	۶۳۰	۱۰۹	۸۱۲۴	۹۰۲۶		الف
—	۶۶۳	۴۹۲	۴۳۰۴	۴۴۶۴		۱- منل خان تیگه دار
۱۲۹	۱۴۸۵	۷۳۶	۴۴۲۱	۹۰۲۱		۲- امیر محمد
۱۱۸	۲۴۵۱	۱۰۷۷	۶۷۷۹	۸۳۷۶		۳- محمد کبیر
—	۴۰۱	۹۰	۵۳۸	۵۱۹		۴- حاجی عبدالرحیم تیگه دار
—	۱۶۲	۵۲	۲۵۰	۱۲۲		۵- عبدالکریم
—	—	—	۳۱۰	۲۱۴		۶- ملا محمد حضرت
—	۹۲	۳۸	۵۰۲	۵۵۲		۷- تاج گل
—	۶۲۵	۲۴۰	۸۰۰	۹۱۸		۸- عبدالغفور
—	—	—	۱۳۰	۱۴۰		۹- عزیز الله
—	۱۴۰	—	۳۰۰	۴۸۳		۱۰- عبدالرحمن
—	—	۲۶۵	۱۴۲۱	۲۷۸۰		۱۱- محمد گل
—	۱۰۲۰	۶۷۰	۵۸۴۱	۲۷۸۷		۱۲- فیاض - لفسر اردادی پلها ساری
۴۶۲	۷۶۶۹	۲۸۱۹	۳۳۷۱۰	۴۰۹۸۲		سر کندی بابا

ب: کارا مانفی دریل های چورده کلی این ورگی

حجم پیخته کاری سربك جدید دکه و تورخیم
در سال ۱۳۳۴

نوع کار

کندن سنگی ذریعه برمه ماشین	کندن سنگی ذریعه برمه دستی	کندن سربك ذریعه چیل	کندی اراضی ذریعه بیل و کله	کیلومتر	اسم فاعل کار
۵۹۴۶	۸۷۷۵	۹۷۷۰	۱۴۸۶۸۹	۳۵/۲۰۰۰-۰/۵۰۰	الف و منل خان تیگه دار
—	—	۱۴۰۰۰	۲۷۵۶۸	»	۱-
—	۸۷۷۵	۱۱۱۷۰	۱۷۶۲۵۷	»	۲-
—	۲۸۷۱	—	۲۸۶۴۳۱	۶۴/۰۰۰-۳۵/۳۰۰	ب: افراد فوای کار
—	۲۸۷۱	—	۲۱۸۴۳۱	۷۶/۰۰۰-۶۴/۰۰۰	۱-
—	—	—	—	—	۲-

حجم كار سرك مذکور :

- ۱- سنگ کاری ۷۲۰ مکعب متر
- ۲- جفله اندازی و ریگ اندازی بالای آن ۴۸۵ مکعب متر
- ۳- خاک اندازی دو طرف سرك ۳۶۰ » »

(۴) مدیریت فواید عامه - حکومت اعلی میمنه :

شعبه معابر فواید عامه میمنه با انجام امور ذیل فایله شده اند :

- ۱- ترمیم سرك و پلها و پلچك های عرض سرك از دشت نور الی حد بخشی اندخوی جمعا (۷۸۸۸۰) مربع متر .
- ۲- ترمیمات سرك و پل و پلچك ها الی حد بخشی هرات « جمعا » (۱۳۶۶۲۰) مربع متر الی دشت نور .

(۵) مدیریت فواید عامه - حکومت اعلی بدخشان :

همه معابر فواید عامه بدخشان باجرای امور آتی الذکر مؤفق

شده توانسته اند :

- ۱- صفایی سرك های مربوط جمعا (۳۰۰۰۰۰) مربع متر
- ۲- كار كشدن سركه « » « » (۱۱۱۵۷) مكعب متر .
- ۳- پر كاری « » « » « » (۵۴۱۰) » »
- ۴- سرنك پرانی و سنگ کاری مربوط جمعا (۲۲۵۲) » »

(۶) مدیریت فواید عامه - حکومت اعلی پروان :

(۱) ترمیم سرك از دو آب میخ زرین الی حاجر :

- ۱- سرنك پرانی ۸۶۱ - مكعب متر .
- ۲- سنگ کاری ۶۴۱ - » »
- ۳- جبل کاری ۴۰۷ - » »
- ۴- خامه کاری ۶۱۸۷ - » »
- (۲) ریگ اندازی سرك عمومی ۴۲۲ - » »
- (۳) تعمیر يك پل سه متره در چهاربیکار بیکایه .

(۷) مدیریت فواید عامه حکومت اعلیٰ غزنی :

در سال ۱۳۳۴ به ساختن پل های آبی الذکر موفق شده اند :

- ۱ - پل اول آچو
- ۲ - » سوم »
- ۳ - پلچک آچو
- ۴ - پل عسکر کوت
- ۵ - پل خرخشه
- ۶ - پل مالک

حجم کار پل های مذکور :

- ۱ - الف معماری و ۱ - کندن کاری (۱۴۶) مکعب متر
- ۲ - سنکک کاری (۶۳۰) » »
- ۳ - انکاف (۶۸) مربع »
- ۴ - پر کاری جفل (۲۴) مکعب »

ب نجاری :

- ۱ - چوب چناری به سائز مختلف (۷۸) دا نه
- ۲ - امور نجاری متفرقه آن جمعاً (۱۱۰) مربع متر

فعالیت مدیریت عمومی بند و انهار

بندها :

۱ - بند سراج، گرچه پخته کاری دیوار بند سراج، در اخیر سال ۱۳۳۳ به پایة تکمیل رسیده و در ۱۳۳۴ زمین های بخاره و لامزروع تحت بند را که از سالیان در از خشک و لامزروع و بی آب مانده بود، دوباره آبیاری و سر-سبز نموده است و فقط بعضی کارهای که عبارت از پرکاری خاک پیش روی دیوار جدید بند و هنگاف کاری و غیره کارهای تزئیناتی و یک اندازه توسعه دادن پرچابه بند که باید قرار نظریه فنی بعرض ۳۰ متر هر یض

- ساخته شود، اجراء شده البته کار باقیمانده پرچابه بند اگر خواست خدا (ج) باشد، در سال ۱۳۳۵ تکمیل خواهد شد .
- ۱- کانسکریت ریزی (۳۰۰) مکعب متر
 - ۲- سنگ کاری بخته (۱۸۷) مکعب متر
 - ۳- پرکاری خاک پیشروی بند (۳۴۱۲) مکعب متر
 - ۴- کندن کاری مجرای پیشروی والها (۶۰) مکعب متر
 - ۵- انفکاف کاری عقب بند (۴۰۰۰) مربع متر
 - ۶- سنگ پارچه فرش روی سلامی کاسه بند (۱۱۰۰) مربع متر
 - ۷- سرنک پرانی پرچابه بند (۶۰۰) مکعب متر
 - ۸- شستن و پاک کردن روی دیوار بند (۱۰۰۰) مربع متر
- ۲- بند زنگان :

بند زنگان که در فاصله (۲۲) کیلو متری جانب شرق شهر غزنی واقع است در سال ۱۳۱۱ از طرف وزارت تجارت ذریعه مستر کریمه المانی کار آن شروع گردیده و تا ۱۳۱۸ جریان داشت بعد نسبت اختلافات نظریه مهندسين کار بند مذکور معطل شده بود در سال ۱۳۳۳ از یکطرف کار تکمیل بند سراج را بدست گرفته از جانب دیگر مشکلات فنی بند زنگان تحت مطالعه اشخاص فنی قرار داده شد.

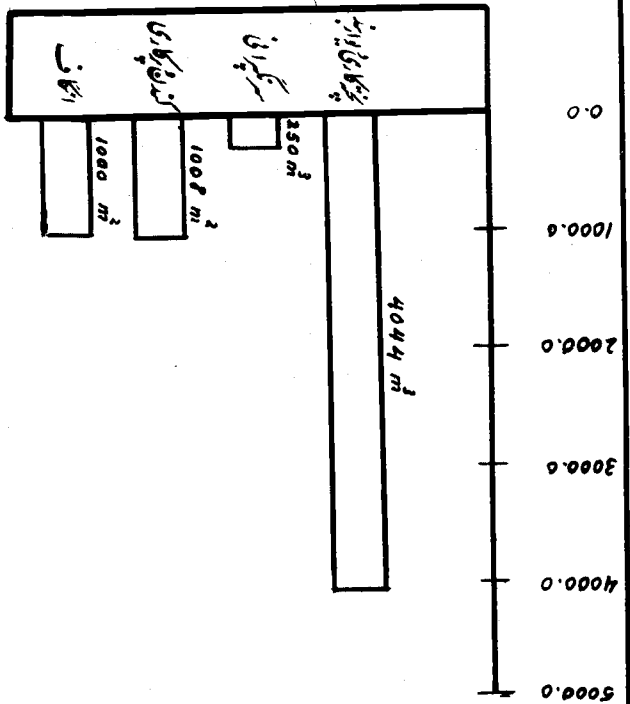
پس از رفع مشکلات مذکور پروگرام تکمیل بند مذکور مرتب و طوریکه در جمله کارهای وزارت فواید عامه بناغلی عبدالحکیم وزیر سابق فواید عامه ذریعه کابل رادیو بیان نموده بودند، اینک به توفیق خداوند (ج) کار باقیمانده آن تکمیل گردیده و طرف استفاده قرار داده شده است .

ظرفیت کاسه بند مذکور تقریباً یک میلیون دوزد هزار مکعب متر آب را کنجایش داشته و زمینهای که از سالیان دراز بواسطه خرابی بند خار و لامزروع مانده بود تقریباً (۲۰۰۰) جریب زمین آنرا دوباره سرسبز ساخته است.

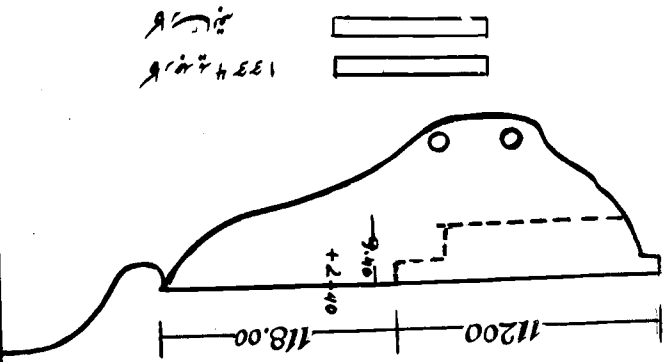
- تنها کار وسعت دادن پرچابه و هنگاف کاری آن نسبت سردی هوا برای سال ۱۳۳۵ معطل و انشاء الله بسال مذکور انجام میگردد.
- ۱- حجم کار سال ۱۳۳۴ ازینقرار است.
 - ۱- سرنگ پرانی (۲۵۰) مکعب متر
 - ۲- کندن کاری (۲۲۷) مکعب متر
 - ۳- هنگاف کاری (۱۰۴۰) مربع متر
 - ۴- پاک کردن و شستن روی دیوار بند (۱۰۰۸) مربع متر
 - ۵- پخته کاری دیوار بند (۴۰۴۴) مکعب متر

مدیریت عمومی فنی

- الف - طرح بلان و نقشه های مقدماتی و اساسی ، بلان های ساختمانی و غیره مثل بلان آب رسانی ، تسخین و تنویر قمریة تاج بیگم، مهمانخانه جدید هتل کابل و ترتیب اندازه های کار و نظارت کار مذکور توسط مستر مندلو مهندس تعمیراتی وزارت .
- همچنان نقشه های مقدماتی میدان طیاره قندهار - ورك شاپ ترفيك توشه عمارت مترو لوژی - مسجد پل خشتی - تجدید بلان های ساختمانی موجوده جلال آباد توسط مهندس مذکور انجام شده .
- ۲- مستر بروگمن مهندس تعمیراتی نقشه های مقدماتی عمارت پوستخانه لیلیه هلی آباد - بانك زراعتی تعمیر جدید - وزارت خارجه ، چهل ستون مهمانخانه صدارت و پولی کلنیک و غیره را ترتیب داده علاوه نقشه های مرتبه مهندسین افغانی کنترول و در صورت لزوم اصلاح نموده است .
 - ب - لوابیح معا بر و تعمیراتی رابا موازی (۱۴۵۱) ورق برآوردهای اول مربوطه دواير مملکتی و مؤسسات ترتیب و بمرجعاتش تفویض داشته است .
 - ج - موازی دو هزار و چهار صد و یازده قطعه نقشه تعمیرات دواير مملکتی را نظر به خواهش شان کاپی و رسماً بمراجعش تفویض نموده .

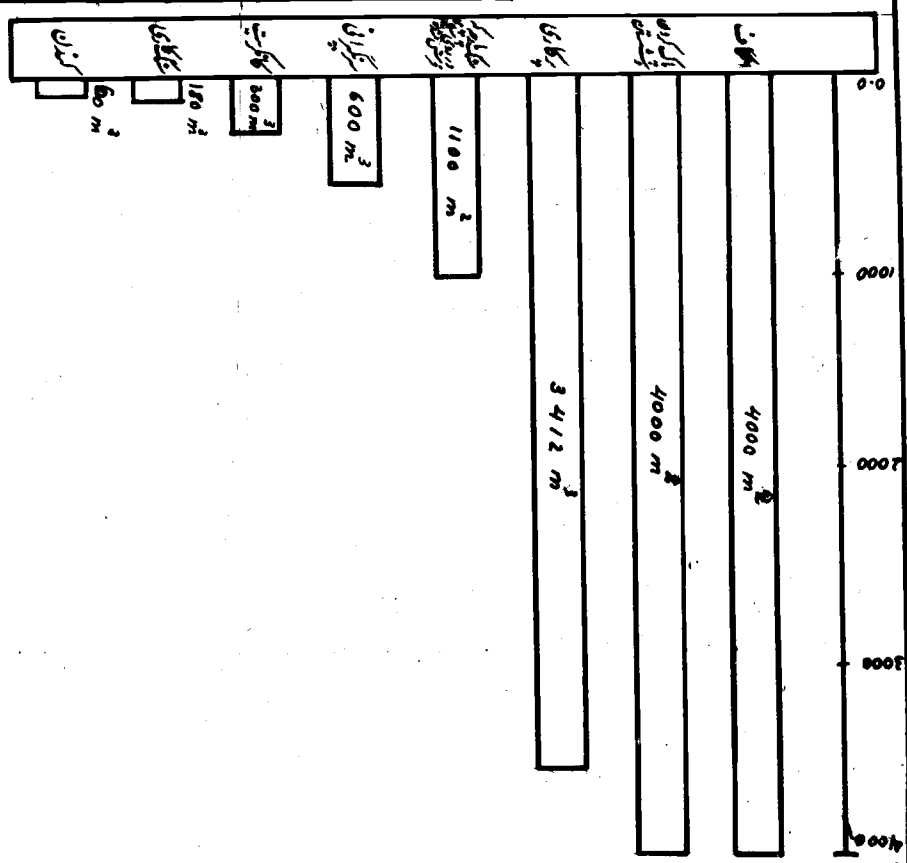

7	خبر	271421	2067	11713	7	1194	2008	4621
6	خبر	700		100			100	
5	خبر	840		120			1008	
4	خبر	1589		227			227	
3	خبر	2806		200		100	1000	
2	خبر	5250		750			250	
1	خبر	128530	2067	10316	2	1094	4044	
	اجرای							

بزرگترین

کاهش 1334 بزرگترین

9	خبر	9748	496	423	خبر	81574	1863	6656	-	646	9100	4359
8	خبر	8554	611	323	خبر	1337	-	191	-	-	4000	-
7	خبر	1192	85	100	خبر	12600	-	1800	-	-	-	600
6	خبر	3297			خبر	3297	-	474	-	-	1100	-
5	خبر	14196			خبر	14196	-	1014	-	507	4000	-
4	خبر	280			خبر	280	-	40	-	-	-	60
3	خبر	34104			خبر	34104	1863	1146	-	-	-	3412
2	خبر	4540			خبر	4540	-	394	-	99	-	187
1	خبر	11220			خبر	11220	-	1500	-	40	-	300
	اجرای				اجرای							

کاهش 1334 بزرگترین

مدیریت عمومی تهیه مصالح

الف- شعبه داخله :

این شعبه در ظرف سال ۳۴، سامان اومصالح ما بحتاج تعمیرات ذیل را
ذو بجهت هیات مدیره عمومی قوا بد عامه، مدیریت گروه (ه) بجا سبه ما لیه و نما ینده
ریاست، خریداری و بدسترس شعبات تعمیراتی گذاشته است :

۱	ما بحتاج تعمیر قصر بزرگ دارالامان		
۲	تاج بیگ	»	»
۳	چهلستون	»	»
۴	کراچ های آفا علی شمس	»	»
۵	مقبره اهل حضرت شهید	»	»
۶	انومات	»	»
۷	هوتل کابل	»	»
۸	مهما نغانه جدید دولتی	»	»
۹	قصر صد ارت	»	»
۱۰	فا کولته ساینس	»	»
۱۱	مدیریت حفظ و مر قبت و معا بر	»	»
۱۲	سرگنهای معا بر	»	»
۱۳	قوای کار تنگی غارو	»	»
۱۴	عمومی میتخانگی	»	»

ب- شعبه داشها :

شعبه داشها در سال ۳۴ حسب ذیل مواد تعمیراتی تهیه و بد دسترس
شعبات مربوط آن گذاشته است :

برای تعمیر مقبره اهل حضرت شهید (رح) - برای تعمیر هتل کابل، برای
تعمیر کاراچهای فابریکه آفا علی شمس، برای تعمیر قصر تاج بیگ، برای تعمیر

د ملی اقتصاد وزارت

تشکیل:

ع، ج عبدالملك « عبدالرحيم زى »

د وزارت كډفيل

ممين

د قلم مخصوص مديريت:

س، عبدالرحيم « غفوري »

مدير په (۴) رتبه،

مامور په (۸) رتبه يوتن

» » (۹) » »

د تجارتي رياست:

ع، محمد سرور كډفيل

رئيس په (۲) رتبه،

ع، عبدالحكيم

د بازارو د مراقبت لوى مدير،

د نرخو د تعيين مديريت:

س، عبدالستار كډفيل

مدير په (۵) رتبه،

مامور » (۷) » يوتن

» » (۹) » »

» » (۱۰) » »

د نرخو د مراقبت مديريت:

س، عبدالقدوس

مدير په (۵) رتبه

مامور » (۷) » يوتن

مامور په (۹) رتبه یون
» » (۱۱) » »

دخارجی تجارت لوی مدیریت:

لوی مدیر په (۳) رتبه
دسرما په گذاری مدیر په (۵) رتبه
» » مامور » (۷) » یون
» » » (۱۱) » »

دواردات اوصا درات مدیریت:

مدیر په (۴) رتبه
مامور » (۶) » یون
» » (۷) » دوه تنه

دجواز نامی مدیریت:

مدیر په (۵) رتبه
مامور » (۷) » یون
» » (۹) » »
» » (۱۱) » »

دندارتون خانګه:

مامور په (۶) رتبه یون
» » (۸) » »
» » (۹) » »

تشکیل وزارت اقتصاد

د داخلی تجارت لوی مدیریت :

لوی مدیر به (۳) رتبه ع غلام محمد «وقا»

د قوانینو مدیریت :

مدیر به (۵) رتبه

مامور » (۷) » یوتن

» » (۹) » »

دستندر دینا سیون مدیریت :

مدیر به (۵) رتبه ص کلیهار کفیل

مامور » (۷) » یوتن

» » (۱۰) » دو تنه

د مؤ سساتو مدیریت :

مدیر به (۴) رتبه

مامور » (۶) » یوتن

» » (۸) » »

» » (۹) » »

» » (۱۱) » »

د تجارت داتاقو مدیریت :

مدیر به (۴) رتبه ص عبدالصمد

مامور » (۷) » یوتن

» » (۹) » »

» » (۱۱) » »

د داخلی او خارجی نمایندگان مدیریت :

مدیر په (۴) رتبه ص محمد رسول دیونسی «
داخلي خانگه ،

مامور په (۸) رتبه یوتن

» » (۱۰) »

خارجی خانگه ،

مامور په (۸) رتبه یوتن

» » (۱۰) »

دیپلان او پروژی ریاست :

رئیس په (۲) رتبه ع ص عبدالوهاب کفیل

دمراقبو مدیریت :

مدیر په (۴) رتبه ص فقیر احمد کفیل

مامور په (۶) » دوته

» » (۷) »

» » (۹) »

» » (۱۱) »

د تدقیق او مطالعا نومدیریت :

مدیر په (۵) رتبه ص محمد علی «امیر» کفیل

مامور » (۶) » یوتن

» » (۷) » دوته

» » (۱۰) » یوتن

د احصائی مدیریٹ :

س محمد ہارف « فوٹی » کفیل	مدیر یہ	(۵) رتبہ	لمری خانگہ
	مامور یہ	(۶) رتبہ	یوتن
	»	(۸) »	»
	»	(۹) »	»
	»	(۱۰) »	»
	دوہم خانگہ		
	مامور یہ	(۶) رتبہ	یوتن
	»	(۸) »	»
	»	(۹) »	»
	»	(۱۰) »	»
	دریم خانگہ		
	مامور یہ	(۶) رتبہ	یوتن
	»	(۸) »	»
	»	(۹) »	»
	»	(۱۰) »	»
	دتمہ کز خانگہ		
	مامور یہ	(۶) رتبہ	دوہ تہ
	»	(۸) »	»
	»	(۹) »	یوتن
	»	(۱۰) »	دوہ تہ

دارتباط، ترتیب او توحید مدیریٹ:

س محمد موسی « خداداد »	مدیر یہ	(۴) رتبہ	لمری خانگہ
	مامور یہ	(۷) رتبہ	یوتن

مامور په (۹) رتبه یون
 » » (۱۱) »
 دوهم څانگه،

مامور په (۷) رتبه یون
 » » (۹) »
 » » (۱۱) »
 دریم څانگه،

مامور په (۶) رتبه یون
 » » (۸) »
 » » (۱۰) »
 څلرم څانگه،

مامور په (۶) رتبه یون
 » » (۸) »
 » » (۱۰) »

د تفتیش لوی مدیریت :

مدیر په (۳) رتبه ع عبدالکریم
 » » (۴) » ص ، میر حلیم الدین
 » » (۴) » ص میر محمد افضل
 » » (۵) » ص محمد حسین
 » » (۵) » ص حفیظ الله
 مامور » (۹) » دوه تنه
 یون » (۱۱) »

د اداري مدیریت :

مدیر په (۴) رتبه ص محمد افضل «عبادی کفیل

تشکیل وزارت اقتصاد

د ذاتیہ خانگہ :

مامور بہ (۶) رتبہ یوتن
 » » (۸) »
 » » (۹) »
 » » (۱۰) »
 » » (۱۱) » دوه تنہ

د محاسبی اولوازمومدیریت:

مدیر بہ (۵) رتبہ ص محمد اکبر

د تحقیق خانگہ :

مامور بہ (۶) رتبہ یوتن
 » » (۸) » دوه تنہ
 » » (۱۰) » یوتن
 » » (۱۱) » دوه تنہ

د تحقیقات خانگہ :

مامور بہ (۷) رتبہ یوتن
 مامور بہ (۱۰) رتبہ یوتن
 دلوازم خانگہ :

مامور بہ (۶) رتبہ یوتن
 مامور بہ (۸) رتبہ دوه تنہ
 » » (۱۰) » یوتن
 » » (۱۱) » دری تنہ

د اوراقو مدیریت :

ص محمد اکبر

مدیر بہ (۵) رتبہ

د اجرایی خانگہ :

مامور بہ (۶) رتبہ یوتن

د افغان نستان کا ائمی

ماموریہ (۱۰) رتبہ دوه تنه

» » (۱۱) » »

د تصویبغا نی خانکه ،

ماموریہ (۸) رتبہ یوتن

د حفظیی خانکه ،

ماموریہ (۶) رتبہ یوتن

» » (۱۰) » دوه تنه

» » (۱۱) » یوتن

د قرار داد او بین المللی روابطو مدیریت :

مدیریہ (۴) رتبہ ص حمیدالله طرزی کفیل

د ارتباط خانکه ،

ماموریہ (۶) رتبہ یوتن

» » (۹) »

» » (۱۱) »

د قرار دادو خانکه ،

ماموریہ (۶) رتبہ یوتن

» » (۹) »

» » (۱۱) »

د میحا کم او تجارتی حکیمتو مدیریت :

مدیریہ (۵) رتبہ ص محمد انور کفیل

ماموریہ (۷) » یوتن

» » (۹) »

» » (۱۱) »

د تجارتی د تمیز محکمہ :

د اجرائی شا نکه ،
مامور به (۸) رتبه یون
» د (۱۰) د دوه تنه

د تجارتی مرافعی محکمہ :

رئیس به (۲) رتبه
غری » (۲) د
» د (۲) د
انتخابی غری دوه تنه
مامور به (۶) رتبه دوه تنه
» د (۱۰) د

د مرکز تجارتی ابتدایی محکمہ :

رئیس به (۲) رتبه
غری » (۴) د
» د (۴) د
انتخابی غری یون
منشی به (۶) رتبه دوه تنه

د افلاس مدیریت :

مدیر به (۴) رتبه
ع ، فقیر محمد

مامور به (۸) رتبه یونین

» » (۱۱) »

د ثبت مدیریت :

مدیر به (۴) رتبه م، محمد سرور

مامور د (۸) رتبه یونین

» » (۱۰) »

اجرائی خانکه :

مامور به (۶) رتبه یونین

» » (۸) »

» » (۱۰) رتبه غلورتنه

د پشاور و کالت التجاری :

وکیل التجار . . .

مامور به (۶) رتبه یونین

» » (۷) »

» » (۱۰) رتبه دوه نین

» » (۱۱) رتبه غلورتنه

د پاره چنار و کالت التجاری :

وکیل التجار م، عبدالله

مامور به (۱۱) رتبه یونین

دچمن و کالت التجارى :

مير غلام فاروق

و کيل التجار

مامور به (۷) رتبه يونن

مامور به (۱۰) رتبه دوه تنه

مامور به (۱۱) رتبه دوه تنه

دامرتس و کالت التجارى :

ع.ص. محمد امين

و کيل التجار

مامور به (۷) رتبه يونن

مامور به (۱۰) رتبه درى تنه

مامور به (۱۱) رتبه يونن

به دهلى کبى اقتصادى آتسه :

مامور به (۷) رتبه يونن

به کراچى کبى اقتصادى آتسه :

ع.ص. عبدالغفور «سراج»

آتسه

معاون به (۷) رتبه يونن

به امریکا کبى اقتصادى آتسه :

آتسه

معاون به (۷) رتبه يونن

به اروپا کبى اقتصادى آتسه :

آتسه

معاون به (۷) رتبه

په جاپان کېنې اقتصادي آتسه :

آتسه يونن

معاون په (۷) رتبه يونن

د کابل او ولاياتو د کمرک احصائيه :

مامور په (۶) رتبه يونن

د وارداتو خانکه ،

مامور په (۸) رتبه يونن

مامور په (۱۰) رتبه دوه تنه

د صادراتو خانکه ،

مامور په (۹) رتبه يونن

مامور په (۱۰) رتبه يونن

د ولاياتو د احصائيه مأمورين :

په قندهار کېنې ،

مامور په (۸) رتبه يونن

مامور په (۱۰) رتبه يونن

په هرات کېنې ،

مامور په (۹) رتبه يونن

په مشرقې کېنې ،

مامور په (۱۰) رتبه يونن

په دکه کېنې ،

مامور په (۱۰) رتبه يونن

په مزار شريف کېنې ،

مامور په (۱۰) رتبه يونن

- ۱. به فطمن کتبی
- مامور به (۱۰) رتبه یونن
- ۲. به غزنی کتبی
- مامور به (۱۰) رتبه یونن
- ۳. به جنوبي کتبی
- مامور به (۱۰) رتبه یونن
- ۴. به پروان کتبی
- مامور به (۱۰) رتبه یونن
- ۵. به فراه کتبی
- مامور به (۱۰) رتبه یونن

دهرات دتجارتی ابتدائیه محکمه :

- رئیس به (۳) رتبه
- عضو به (۴) رتبه
- انتصابی غری دری تنه
- مامور به (۸) رتبه یونن
- » » (۱۰) » »

دقندهار دتجارتی ابتدائیه محکمه :

- رئیس به (۳) رتبه
- غری به (۴) رتبه من
- انتصابی غری دری تنه
- مامور به (۸) رتبه یونن
- » » (۱۰) » »
- » » (۱۱) » »

ع عبدالغفور درمزی
حاجی محمد

دمزار شریف د تجارتی ابتدائیہ محکمہ:

ح محمد نبی
ص محمد حسین

رئیس بہ (۳) رتبہ
فری د (۴) د
انتخابی فری دوہ تنہ
مامور بہ (۸) رتبہ یونٹن

تجارتی محکمہ:

رئیس بہ (۴) رتبہ
مامور بہ (۶) رتبہ دوہ تنہ
مامور بہ (۸) رتبہ یونٹن
مامور بہ (۱۰) رتبہ یونٹن

دکڑ شریف تجارتی محکمہ:

رئیس بہ (۴) رتبہ
مامور بہ (۶) رتبہ دوہ تنہ
مامور بہ (۸) رتبہ یونٹن
مامور بہ (۱۰) رتبہ یونٹن

دغزئی تجارتی محکمہ:

ص غلام فرحت سلیم کفیل

رئیس بہ (۴) رتبہ
انتخابی فری دوہ تنہ
مامور بہ (۸) رتبہ یونٹن
مامور بہ (۱۰) رتبہ یونٹن
مامور بہ (۱۱) رتبہ یونٹن

دیروان د تجارتی ابتدائی محکمہ:

رئیس بہ (۴) رتبہ

غری بہ (۵) رتبہ دوہ تہہ

مامور بہ (۱۰) رتبہ یونن

مامور بہ (۱۱) رتبہ یونن

د قطن تجارتی محکمہ:

رئیس بہ (۴) رتبہ

غری بہ (۶) رتبہ دوہ تہہ

مامور بہ (۸) رتبہ یونن

مامور بہ (۱۰) رتبہ یونن

دمشق تجارتی محکمہ:

رئیس بہ (۳) رتبہ

غری بہ (۴) رتبہ

انتخابی غری دوہ تہہ

مامور بہ (۸) رتبہ یونن

مامور بہ (۱۰) رتبہ یونن

مامور بہ (۱۱) رتبہ یونن

دجنوبی تجارتی محکمہ:

رئیس بہ (۴) رتبہ

غری بہ (۶) رتبہ دوہ تہہ

مامور بہ (۸) رتبہ یونن

مامور بہ (۱۰) رتبہ یونن

س عبدالجبار کفیل

س غلام حبیب کاموی کفیل

س محمد ناصر

مامور په (۸) رتبه یو تن

مامور په (۱۰) رتبه یو تن

مامور په (۱۱) رتبه یو تن

دمیننه تجارتي محکمه :

..... رئیس په (۳) رتبه

..... غړی په (۴) رتبه

غړی په (۵) رتبه دوه تنه

مامور په (۸) رتبه یو تن

مامور په (۱۰) رتبه یو تن

مامور په (۱۱) رتبه یو تن

د بدخشان تجارتي محکمه :

س امیر محمد کبیل رئیس په (۴) رتبه

مامور په (۶) رتبه دوه تنه

مامور په (۸) رتبه یو تن

مامور په (۱۰) رتبه یو تن

په ولايات کښی اقتصادي نمایندگان :

په هرات کښی :

په (۵) رتبه یو تن

په (۶) رتبه یو تن

په (۹) رتبه یو تن

په قندهار کښی :

مدیر په (۵) رتبه

- سامور به (٦) رتبه يونن
سامور به (٩) رتبه يونن
به مزار شريف كشي ١
مدیر به (٥) رتبه
سامور به (٦) يونن
سامور به (٩) يونن
به جنوبی كشي اقتصادی نمايندگی به (٦) رتبه يونن
به ميمنه كشي اقتصادی نمايندگی به (٦) رتبه يونن

دمر كز اجيران :

- اجير ترجمان لهری درجه ٣ تنه
اجير ترجمان دوهم درجه ٢ تنه
تايست (٤) درجه ٣ تنه
تايست (٥) درجه ٣ تنه
دريور (٦) درجه يونن
دريور (٧) درجه ٤ تنه
تحويلدار به (٨) رتبه ٢ تنه
دلگيشر به (٨) رتبه ١ تن
تحويلدار به (١٠) رتبه ٤ تنه
تحويلدار به (١٣) رتبه ١ تن
دخانه سامان مادون به (١٥) رتبه ١ تن
دخانه سامان ما دون (١٦) رتبه ٣ تنه
پياده به (١٩) رتبه ٥٧ تنه

باغبان به (۱۸) رتبه ۱ تن

واندارم به (۲۱) رتبه ۷ تنه

دولایات اجیران ،

اجیر به (۱۵) درجی ۴ تنه

اجیر به (۱۶) درجی ۸ تنه

اجیر به (۲۰) درجی ۳۳ تنه

اجیر و اندارم به (۲۱) درجی ۷ تنه

دوکات التجاریو اجیران :

دبشاور دوکات التجاری اجیران

خرانه دار یوتن

جنسی تهویلدار یوتن

دجنسی تهویلدار معاون یوتن

لخانه سامان یوتن

دریور یوتن

مستخدم یوتن

ترجمان یوتن

چوکیدار یوتن

بیاده بنطه تنه

سرخچی دوه تنه

خاکروب یوتن

د چمن دو کالت التجاری اجیران :

یوتن	ترجمان
د	تجویلدار
د	سرفچی
د	دفتر بردار
دوه تنه	پياده

دپاره چنارد و کالت التجاری اجیران :

یوتن	خانه سامان
پنځه تنه	پياده

داهر تسر دو کالت التجاری اجیران :

یوتن	خانه سامان
د	ترجمان
د	دریور
دوه تنه	پياده

فما لیت وزارت اقتصاد ملی در خلال سال ۱۳۳۴

الف - اصلاح تشکیل وزارت اقتصاد ملی :

نظر به اینکه تشکیل وزارت اقتصاد ملی از لحاظ وظائف مربوطه باین وزارت و از رهگذر ایجابات آینده کار آن قابل اصلاح دیده شده، مشکل به نظر میوه رد با تشکیلات معدود آن یلانها ویر و ژه ها که برای انکشاف کار این وزارت، اعتلای اقتصادی مملکت منظور نظر حکومت متبوعه بود، جامه عمل بیوشد، لهذا وزارت اقتصاد از همه اولتر اصلاحات لازمه را بادر نظر گرفتن ایجابات کار و مقتضیات همسر به همکاری متخصصین در تشکیلات این وزارت مرهی داشته و آن را بملاحظه وسعه مقامات صلاحیت دار رسانیده و قبل از همه باهم آهنگی به تشکیلات امروزی جهان ریاستی را بنام ریاست یلان و پروژه در تشکیلات وزارت اقتصاد ملی شامل نموده و این ریاست را با تشکیل شعبات لازمه و استخدام متخصصین خارجی مشاورین فنی و کمیته های اختصاصی برای پیشبرد یلان های اقتصادی مجهز نموده است و ثانیاً بمنظور توسعه و تنظیم امور اقتصادی و تجارت داخلی، نمایندگیهای اقتصادی در دسرتاسر ولایات کشور شامل تشکیل کردانیده و لایحه وظائف برای این نمایندگیها طرح و ترتیب داده و ثالتاً برای مطالعات و انکشاف مزید امور واردات و صادرات مملکت از ناحیه ارتباط خارجی آن با ممالک راقیه جهان، نمایندگیها و آتشیهای اقتصادی در اکثر ممالک بزرگ که با افغانستان روابط اقتصادی و تجارتمی داشته و یا در آینده پیدا خواهند نمود، تاسیس و تشکیل کرده است .

را بما بمنظور اصلاح امور منازحه وی تجارتمی، مطابق پرنسیپهای عصری تجارتمی و یا در نظر گرفتن قانون سرمایه گذاری خارجی در افغانستان و تعهدات قانونی کشور در مقابل ممالک سرمایه گذار راجع به توسعه و تشکیل محاکم ثلاثه تجارتمی در تشکیلات وزارت اقدام شده

که اکنون این محاکم بصورت ابتدائی در تمام ولایات و بصورت محکمه
مرافعه و تمیز در مرکز تشکیل و تکمیل گردیده. درین محاکم تا جائیکه
پیش بینی شده علاوه بر اعضاء خبیر و با تجربه امور تجاری،
فأرغ التخصصیلان فاکولته های حقوق و علوم شرعیات مؤظف خواهند شد
تاجریان محاکم را از نقطه نظر حقوق شرعی و اجتماعی و مقتضیات عصری
تجارتی، مطالعه نمایند.

چنانچه اصلاح تشکیلات این وزارت ازین نواحی درین سال تکمیل
و وارد مرحله عمل شده است.

ب- موضوع پلان عمومی اقتصادی :

پلان عمومی اقتصادی کشور که در ماه میزان سال ۳۴ روی دست
گرفته شده و تا اخیراً سال ۳۴ درباره تکمیل پروژه های آن سعی و مجاهده
بعمل آمده و اخیراً پلان مذکور به مجلس عالی وزراء گزارش داده شده،
عامل عمده پیشرفت و انکشاف امور اقتصادی - تجاری - زراعتی - صنعتی
عرفانی - مواصلاتی و امثال آن شناخته شده و در همین حال برای مهیا
ساختن وسایل تکنالوژی و تربیه پرسونال فنی در حقوق مختلفه عرفانی -
صحنی - و غیره محسوب میگردد. که اینک مختصری در باره این پلان
در ذیل تذکر داده میشود.

از آنجائیکه تنظیم و ترتیب يك کار و یارسیدن يك نقطه معین بدون
داشتن يك خط مشی ثابت و معین امر مشکل و حتی ممتنع و مستعجل در یده
میشود و همیشه این موضوع یعنی تعیین هدف و مشی یعنی عامل پیشرفت در
امور شناخته شده است. لهذا وزارت اقتصاد ملی به ملحوظ این امر مسلم
در قدم اول به طرح و ترتیب یلانی مبادرت نمود که درین پلان ولو اینکه
صدای آن قبلاً نیز شنیده شده بود بصورت عملی از صلاحیت های عملی
و اختصاصی متخصصین و اهل خبره استفاده شد و در ظرف مدت یکتیم سال

این پلان بشکل يك پلان همومی اقتصادی مملکت عرض و جو د کر د که کنون میتوان گفت اگر پلان مذکور مرا تیب خود را طی کند حواج ضروریه مملکت را از تمام جهات احتوا نموده و راه انکشافی آنها را مهیا میسازد. پلان همومی اقتصادی که شامل مسایل زراعت و آبیاری، مواسلات و نقلیات، خدمات هامه و مسایل معادن و صنایع و مسایل تجارت - بانکی و مالی میباشد پروژه های این مسایل تماماً تکمیل و یک قسمت آن از مجلس عالی وزراء کپزارش یافته است که مریکه از این مسایل و پروژهها برای ترفی و انکشاف امور آتی در نظر گرفته شده است.

۱- مسایل زراعت و آبیاری:

بادر نظر گرفتن اشتغال اکثریت نفوس افغانستان به امور زراعت، مسایل زراعتی در پلان همومی اقتصادی کشور حق اولیت داشته و راجع به انکشاف امور زراعتی، آبیاری امور و لداری، توسعه ارضی زراعتی، توسعه تولیدات زراعتی و فلاحی، نفع امراض نباتی و حیوانی ساختن بند و انهار بفرس توسعه ساحه زراعت و اراضی زراعتی و امثال آن درین پلان اهمیت بسزای داده شده که بادر نظر گرفتن این مسایل سنجش شده است تا در ظرف (۵) سال آئنده از سال ۱۳۳۵ الی ۱۳۳۹ متجاوز از یک ملیون جریب اراضی جدید تحت آبیاری و زراعت بیاید.

۲- مسایل انکشاف دهاتی:

بفرض ارتقای سوبه حیاتی افراد دهات عوامل انکشافی زراعتی عمرانی و اجتماعی و رفاهی و معنی آنها درین پلان مطرح نظر قرار داده شده است که در صورت طی مراتب تعیین برای دوهزار قریه پروژههای انکشافی طرح و ترتیب گردیده است.

۳- مسایل نقلیات و مواسلات:

در پلان پنجساله اقتصادی هدف سوم انکشاف و توسعه امور مواسلاتی و نقلیاتی میباشد از آنجائیکه امور مواسلات و نقلیات در حیات اقتصادی

و اجتماعی کشور نقش مهم و حساسی دارد لهذا یلان اقتصادی این موضوع را نیز به نظر اهمیت دیده و در آن تدابیری برای رفع احتیاجات موجوده امور مواصلاتی، مخابراتی و نقلیاتی منجمله شده و بخته کاری و فیرریزی یکپوزار کلیو سرکهای همده، تاسیس ورکشاپهای همصری در نقاط مهمه مملکت، نوریدو سائط نقلیه، تاسیس دستگاہهای مهم مخابراتی مثل تیلگراف، بیسیم و سیم دار - تیلیفون و امثال آن در نظر گرفته شده و همچنان برای تاسیس خطوط هوایی بین المللی و خطوط فضائی داخلی پروژه ها طرح و ترتیب یافته و راجع به ساختن میدان هوایی بین المللی قندهار نیز درین یلان پیش بینی شده است .

۴ - مسایل خدمات عامه :

در پروژه های مسایل خدمات عامه راجع به پیشرفت و انکشاف امور عرفانی از نقطه نظر تربیه و تعلیم افراد کشور برای انجام خدمات عرفانی و اجتماعی مملکت و تجهیزات تعلیمی و توسعه معارف با تاسیس مکاتب متعدد ابتدائی ثانوی و مسلکی فاکولتہای جدید زراعتی دوا سازی و انجنیر - پیش بینی های بعمل آمده و هکنذا راجع به پیشرفت و انکشاف امور صحی از نقطه نظر صحت عامه با تاسیس و تجهیز شفاخانه های متعدد و لابراتوارها و موسسه صحت عامه درین قسمت پروژه های ترتیب گردیده و همچنان برای عمران و آبادی کشور نیز در قسمت مسایل خدمات عامه پیش بینی های صورت گرفته است که متضمن ترتیبات و انکشاف امور عرفانی شهری در تمام شهرهای مملکت بوده عمادات همصری مطابق احتیاجات همصری افراد ملت ساخته خواهد شد و راجع به اصلاح و بهبود شهرها از لحاظ عمرانی یا بلدیہ ها همکاری بعمل خواهد آمد و در قسمت معارف و صحبه و غیره پرسونال رسیده و امور تکنالوژی مطابق اقتضای همصری در نظر گرفته شده است .

۵- مسایل معادن و صنایع :

در پروژه های مربوط به مسایل معادن و صنایع - امور تفصیلات معدنی - مطالعات در اطراف ذخائر پتروول و منابع معدنی - برمه کاری - استخراج اصولی معادن و امثال آن پیش بینی شده و راجع به انکشاف و توسعه امور صناعی پروژه های در اطراف تکمیل پروژه های نامکمل صنایع موجوده و - تاسیس صنایع جدید سمث - میوه - صنایع نساجی - چرمگری، شیفته سازی - کف بافی - چینی سازی سنگتراشی و امثال آن ترتیب گردد . و هکذا راجع به ترمید و انکشاف قوه برق پیش بینی های بعمل آمده که بر اساس آن قوه موجوده برق از تقریباً (۱۴۴۰۰۰۰۰۰) کیلووات فی ساعت به (۸۵۰۰۰۰۰۰۰) کیلووات فی ساعت افزوده خواهد شد .

۶- مسایل تجارت :

در پروژه مربوط به مسایل انکشاف تجارتی توسعه تجارت داخلی و خارجی تاسیس شرکتهای جدید تجارتی اصلاح سورت و مستند رد مواد صادراتی - تهیه بازارهای جدید تجارتی گنجانیده شده است .

۷- مسایل بانکی :

در پروژه های بانکی تنظیم بانک تاسیس بانک جدید صناعی و وظایف پولی و امداد برای فعالیت های اقتصادی کشور پیش بینی شده که با عملی شدن پلان مذکور درین مورد، انکشافی یدید خواهد آمد .

۸- مسایل مالی :

مسایل مالی پلان پنجساله که عبارت از فینانسمان پلان میباشد، این فینانسمان با مراعات اقتضات محیطی و اجتماعی از مدارک واردات دولت سرمایه های تشبثات خصوصی و استقراض، عملی شده. درین قسمت اصلاح سیستم و شرایط مالیات و محصولات در نظر گرفته شده و برای انکشاف فعالیت زراعتی- صناعی- تجارتی و اقتصادی مملکت و هواید کشور تجاری ویزی

صورت گرفته است که خلاصه میتوان گفت بادر نظر گرفتن وسایل و وسایط تخفیفی عدم موجودیت احصائیه های کافی و لازمه، اقداماتیکه در باره طرح و ترتیب این یلان بعمل آمده در صورتیکه مراحل اصولی خود را طی و جامه عمل میبوشد انتظار میرود در انکشاف و ترفی حیات اقتصادی کشور و بلند بردن سویه حیات افراد این مملکت حاصل عمده و مؤثری ثابت گردد.

ج- تمرکز سرمایه و اصلاح امور واردات و صادرات :
اقداماتیکه برای تمرکز و تقویه سرمایه از لحاظ تأسیس شرکتهای جدیدالتاسیس و بکار انداختن آنها در راه اصلاح امور وارداتی و صادراتی و همچنان تقویه مالی مملکت بعمل آمده در ذیل خلاصه مینمایم :

الف - تاسیس شرکتهای جدید :

برای اینکه قوه مالی مملکت از لحاظ بکار اقبال سرمایه های مترکمز تقویه شده و دولت بتواند در سایه ایجاد سرمایه های بزرگ منابع مهمه ترونی کشور را بکار ببنداند و از جانبی عوامل عمده انکشاف اقتصادی که عبارت از تمرکز سرمایه است بوجود آید در خلال سال به تاسیس شرکتهای ذیل اقدام شد .

۱- شرکت صادرات پشم :

برای تنظیم تجارت پشم که یکی از مواد عمده وارداتی مملکت میباشد و در سال گذشته بتاسیس این شرکت اقدام شده که شرکت مذکور به سرمایه ابتدائی (۶۰) ملیون افغانی و سرمایه انتهای (۱۲۰) ملیون افغانی تاسیس و شروع بکار نمود در همین حالیکه توسعه و انکشاف صادرات تولیدات و تهیه بازار های جدید فروش از وظیفه این مؤسسه میباشد شرکت مذکور تمهید دارد در سال ۱۳۳۴ یک مقدار زیاد پشم دخریداری تجار صادر کنند، در ممالک خارج صادر کرده است. آینده این شرکت خیلیها درخشان است .

۲ - شرکت صادراتی قالین :

برای تنظیم تجارت قالین - انکشاف حرفه از لحاظ اصلاح بافت دیزاین و تهیه مواد خام رنگ دادن قالین - تقویه مستعملین با دادن معاونت های مالی و تخنیکي و به منظوری توسعه صادرات قالین - وامثال آن بتأسيس يك شرکت صادراتی قالین در کابل به سرمایه ۱۰۰۰۰۰۰۰ (۱۰۰ میلیون افغانی) اقدام شد .

۳ - شرکت صادراتی میوه :

همچنان برای تنظیم و ترتیب صادرات میوه که بدست اکثریت مملکت بوده و قسمت عمده سرمایه و حرفه ملی را تشکیل میدهد و به منظور توسعه صادرات و کمک به مستعملین و توريد ماشین های عصری میوه پاکي تعمیم میوه و کانسرو و غیره دوشرکت بزرگ صادراتی میوه یکی در کابل به سرمایه (۷۵۰۰۰۰۰۰) افغانی و دیگری در قندهار به سرمایه (۷۰۰۰۰۰۰۰) افغانی تأسیس شد .

۴ - شرکت ترانزیتی و بارچالانی :

به منظور انتظام حمل و نقل اموال وارداتی و صادراتی مملکت از راه شوروی و سایر ممالک خارجه عقد قراردادها با مؤسسات مربوطه اقتصادی شوروی و کمپنی های ترانسپورتی ممالک خارجه برای اجرای معاملات مربوطه ترانزیت محمولات از طریق خاک اتحاد جماهیر شوروی سوسیالیستی و با از طریق خاک افغانستان بخاک شوروی و دیگر ممالک خارجه همچنان اجراء و فراهم نمودن تسهیلات محمولات در ممالک خارجه و داخل افغانستان و همکذا تهیه و تدارک وسایل حمل و نقل (از مبداء تحویل گیری تا مرجع تحویل دهی) و موافقه با کمپنی های ترانسپورتی و ترانزیتی داخلی و خارجی مملکت به تأسیس شرکتی بنام شرکت ترانزیتی و بارچالانی اقدام شد که این شرکت در قدم اول به سرمایه ابتدائی (۱۵۰۰۰۰۰۰) افغانی به

تشکیل شعبات در مناطق ترانزیتی داخلی پرداخت و مرادوات خود را با شعبات ترانزیتی اتحادیه شوروی قایم کرده این مؤسسه با کمال طمانیت و محمولات ترانزیتی را مطابق پروگرام و اساسنامه مؤسسه، حمل و نقل مینماید و کمیشن جزئی از آن اخذ میکند.

۵ - شرکت کلمو (روده) :

هکذا ب سرمایه (۳۰۰۰۰۰۰) افغانی شرکتی برای صادرات روده تاسیس شده که در تهیه اسعار خارجی رول مهمی داشته، تنظیم و ترتیب ارسال روده و پیدا کردن بازارهای جدید صادراتی، بکار انداختن دستگاههای فنی بمنظور معاينه و سورتنت تعمیر کدما مهای فنی و حضری برای محافظت روده، تربیه اشخاص فنی، معاينه سورتنت و بار بندی روده مطابق شرایط و ایجابات فنی از وظایف این شرکت میباشد که اکنون بطور مختلط با سرمایه خارجی و داخلی کار میکنند.

۶ - شرکت صادراتی نباتات طبی :

نظر به اهمیت و ارزش نباتات طبی مملکت، مخصوصاً تریاک که یکی از همده ترین مواد صادراتی طبی جهان بوده و افغانستان در مقابل کنترل و تعهد بین المللی دارد، بتاسیس شرکتی بنام (دبوسهامی شرکت) اقدام شد که شرکت مذکور ب سرمایه (۲۰۰۰۰۰۰۰۰) افغانی شروع بکار نموده و در تنظیم صادرات موجوده نباتات طبی تدقیق و مطالعات سرویس صحیح نباتات مملکت از لحاظ دارائی مواد کببوی توسعه صادرات و انکشاف تولیدات مواد متذکره حصه دارد.

۷ - شرکت صادرات حیوانات مزار شریف :

هکذا برای تنظیم تجارت حیوب و توسعه تولیدات حمایت مستحصاین و غیره بتاسیس شرکتی بنام د (حیوباتو سهامی صادرات شرکت) در ولایت مزار شریف اقدام شده است که سرمایه این شرکت (۴۰۰۰۰۰۰) افغانی تعیین شده است.

۸ - شسر کتھای صا در اتی کنجد و زغر در کا بل

و مزاز شریف :

از آنجا بیکه کنجد و زغر نیز یکی از اقلام عمده صادر ات مملکت بوده و در خارج بازار های عمده دارد لهذا بتاسیس این شرکت اقدام شد تا کار تنظیم و ترتیب توسعه صادرات این دو ماه عمده صادراتی را بصورت بهتر و مطلوبتر روی دست بکیرد که شرکت مذکور در کا بل سرمایه (۲۵۰۰۰۰۰۰) افغانی و در مزاز شریف سرمایه (۷ میلیون) افغانی شروع بکار کرده است .

۹ - شرکت صادرات پوست بزى و گوسفندی:

همچنان برای تنظیم صادرات پوست بزى و گوسفندی که آنهم از جمله مواد عمده صادراتی مملکت بوده و با داشتن خریداران زیاد در خارج منبع تولید اسعار مملکت میباشد شرکتی بسرمایه (۱۰۰۰۰۰۰۰) افغانی تاسیس شد که علاوه بر تنظیم صادرات، اصلاح سورت، توريد ماشينهای پرس و غیره جهت صدور پوست مطابق تقاضای بازار و تجسس بازار های جدید عرضه، نیز از وظائف این شرکت میباشد .

اینک سر جمع سرمایه های جدید شرکت های جدید التاسیس صادراتی که اکثریت آنها را سرمایه های را کد انفرادی تشکیل میدهد بالغ بر (۲۳۵ - ۵) میلیون افغانی میگردد .

د - اصلاح امور واردات و صادرات :

اقداماتی که بمنظور اصلاح امور واردات و صادرات مملکت بعمل آمده علاوه بر تاسیس موسسات متذکره که همه آنها عمدتاً عمل تنظیم و تنسيق امور واردات و صادرات مملکت بوده و مطابق اساسنامه های خود درین امور حصه دارند، بانکها و موسسات بزرگ تجاری نیز مکلف شده اند تا با دادن کربدهت ها و مساعدت های

لازمه، مؤسسات مذکور را در راه اصلاح و بهبود امور محوله شان کمک کنند. همکذا برای مراقبت شرکت‌های سهامی امتیاد و کوپراتیف‌ها از لحاظ ایفای مواد اساسنامه، بکارا نداشتن و مراقبت صحیح سرمایه و امانال آن تعلیماتنامه مطابق خط مشی اقتصادی مملکت (اقتصاد رهنمائی شده) وضع و مراحل اصولی را طی کرده که بر اساس این تعلیماتنامه تمام امور اصلاحی اساسنامه، مؤسسات وارداتی و صادراتی و کوپراتیف‌ها مراقبت و کنترل میشود تا مطابق مرام ملی مملکت و اقتضای امور اقتصادی در حدود صلاحیت اساسنامه خود به اصلاح و بهبود امور اقتصادی کشور بالنوبه متوجه باشند.

ه - تنظیم بازارهای تجارت وارداتی و استقرار قیمت :

بمنظور تنظیم بازارهای تجارت وارداتی^۳ و استقرار قیمت و جلوگیری از توج آنی وارداتی طبقه تجار، موضوع کنترل نرخها و مراقبت بازار جلب توجه وزارت اقتصاد ملی را نموده از یک طرف راجع به تأسیس مؤسسه برای اداره و کنترل نرخها اقدام و از طرف دیگر مؤسسات توریستی را با دادن کرایدتهای تجارتی و غیره تقویه کرده ضمناً با تشکیل و تأسیس ریاست عمومی خرید و تهیه مواد ضروری توریستی مؤسسات و دوایر دولتی دست مؤسسات و دوایر مذکور را که خرید آنها توج نرخها را در بازارهای تجارتی باریبورد از بازارهای داخلی کوتاه ساخته و عرضه بازارها را محض برای طبقه مستهلك‌ها مه منحص نمود و مطابق اصول ویرتسب اسعار قیمت‌های بورس را مدار تسعیر اسعار خارجه قرار داده و برای تنظیم نرخ و جلوگیری از صعود قیمت نرخها یا نزده دریا نزده روز اسعار را با مصارف و مفاد لازمه تجار ارزش تجارتی مالالتجاره وارداتی قرارداد که باین صورت از یک طرف برای تنظیم بازارهای تجارت واردتی اقدام شد و از چا نب دیگر موضوع استقرار قیمت مورد مطالعه و توجه قرار گرفت. اگرچه شعبه کمیسیون نرخها در سال گذشته روی کار آمد ولی امسال کار آن

نسبت بسال گذشته تقویه گردیده اساسات مهم و متین را دراموز کنترول
قیم روی دست گرفته است .

و- تأسیس کوپراتیف ها :

بمنظور حمایه و تقویه مستحصبین، اصلاح و تنزیل
پیداوار، تنظیم و ترتیب استحصالات، بکار بزدن
وسایط لازمه حمایتی استحصالات، به تأسیس و تقویه کوپراتیف ها نیز
پرداخته شده که اگرچه این کوپراتیف ها درسال گذشته تأسیس و بطورمقدما تی
کار کرده، اما درسال ۱۳۴۴ توسعه درکار آنها پدید آمد و افدامانی
متناظر سال گذشته در آن عملی شد که در ذیل آن تذکر داده میشود :

۱- کوپراتیف مالدارانی قره قل :

چون قره قل یک منبع عمده استحصالات اسرارمملکت بوده و این جنس
در تمام دنیا بجهت یک جنس لوکس و مرغوب خریدار دارد که باین صورت گویا
ارزش و اهمیت آن نسبت بسایر اجناس داخلی نهایتاً مهم و بارز میباشد
ولی متأسفانه در سالهای اخیر، بعضی نوانس درکار آن پدید آمده بود
که منجمله مسایل همین تکسهای ناساجی برجلدانه صادرات قره قل، موضوع
تکت یولی های که گراف کریدت صادراتی را تنزیل میدهند، و تنزیل روز مره قیمت
خرید قره قل در داخل، عدم توجه و اعناء به مسایل تربیه و پرورش گوسفند
و حمایت از سرایت امراض - پیداشدن رقابت ها در خارج که این عوامل
باعث آن گردیده بود تا از یک طرف بروز بروز از تعداد گوسفند ها
و استحصالات قره قل در داخل مملکت کاسته میشد و از جانب دیگر بازار فروش
آن بنا برخرایی سورت و غیره در خارج تنزیل مینمود کریدت لازم هم به
طبقه مالدار طوریکه ایجاب مینمود داده نمیشد این عوامل سبب شد که
مالداران متوجه به گوشت گوسفند شوند زیرا ازین ناحیه مفاد بیشتر
به تناسب گوسفند قره قل بدست میاورند .

چنانچه صادرات پوست قره‌قل از دو نیم ملیون، بیک ملیون تنزیل کرده بود - وزارت اقتصاد ملی باین امر خطیر پی برده نه تنها صادرکنندگان قره‌قل را به اعطای کریدتهای بزرگ و انترست نازل (۸) فیصد حتما به تقویه نموده بلکه اوامر خرید و صدور قره‌قل را به تصدیهای دولتی صادر نموده و سهمیه بندی قره‌قل را هم در وقت معین در سر تا سر کشور اعلان کرد و به منظور تقویه مالداران قیمت خرید قره‌قل به داخل مملکت به نفع مالداران تعیین گردیده و مؤسساتیکه در سالهای قبل از خرید و فروش این متاع نفیس استفاده های عجیبی نموده بودند، مکلف ساخته شدند تا حتماً مقدار سهمیه خود را خریداری کرده و آن را صادر نمایند و از طرفی هم بانک تجاری را بدادن کریدت نازل و فوری تشویق و توصیه نمود و همچنان در سهمیه های قرارداد شوری برای آنها نیکه سهمیه قره‌قل را بصورت کامل صادر کرده بودند امتیازات نیز داده شد و هم را جمع به اصلاحات صورت قره‌قل اقدامات مؤثری روی دست گرفته شد .

این اقدامات باعث آن شد که در سال ۱۳۳۴ استحصالات قره‌قل به دو ملیون سی هزار جلد بالغ گردید - صادرات آنهم گراف صعودی را بپیموده و به (۱۸۲۳۰۴۳) بالغ گردید و انتظار مبرود در سال ۱۳۳۵ استحصالات قره‌قل بنوی نیم ملیون جلد رسیده شود و اندازه صادرات آن رو بنزاید برود و میکند بمنظور پرورش صحیح کوسفند و جلوگیری از شیوع امراض کوسفند، حمایت از مستحصبین تهیه مواقع تنظیم طرز تغذی - حفرچاهای آب و غیره برای کوسفندان قره‌قل مطابق اصول صحی بتاسیس کوپراتیف مالدارانی پرداخته شد که این کوپراتیف درین موارد داخل اقدام گردیده از یکطرف کوسفندان قره‌قل بصورت صحیح تحت پرورش و از جانب دیگر با حمایت از مالداران طوریکه قبلاً تذکر داده شد تزئیدی در تولیدات و صادرات قره‌قل بعمل آمده و امسال کوپراتیف مذکور که وارد سال دوم خود میشود قدمهای مؤثری درین خصوص برداشت .

۲- کوپراتیف چوب مشرفی:

همچنان بمنظور تکثیر و توسعه جنکلات تخم باشی- تفلح چوب بصورت فنی - توريد ماشينهای اړه کشی و تنظيم تجارت داخلی چوب و صدور آن بفارج. راجع به تاحيس کوپراتيف چوب مشرفی بسر ماپه (۱۰۰۰۰۰۰۰) افغانی اقدام شده که شرایط شمول وسهيم شدن این موسسه برای آنا نيکه هميشه شان را «چوب داری» نامین مينماید نهایت مفيد ميباشد که گویا باین وسيله برای حمایت از بک عده مردم اقدام شده است .

۱۰- مسایل ترانزيت :

اقداماتیکه درباره مسایل ترانزيتی بعمل آمده است ذیلاً خلاصه ميشود:

۱- موضوع ترانزيت افغانستان وپاکستان :

موضوع مهم که بطور برجسته و بارز با آن اقدام شده مسأله ترانزيت افغانستان وپاکستان ميباشد که اگرچه از چندین سال باین طرف صدای آن بلند بود، ولی طوریکه شاید و باید در زمینه اقدام مثبت بعمل نیامده بود که موضوع پاکستان کسب و خامت نموده و حکومت پاکستان روز بروز به اقدامات مخصوصه و مضربانه متوسل گردیده، وزارت اقتصاد ملی از حیث ارتباط و طبقه جریانات را از نزدیک مطالعه نموده و در صدد آن شد تا از اقدامات غیر قانونی حکومت پاکستان به مجالس و مؤسسات اقتصادی بین المللی اطلاع داده و از حقوق حقه ترانزيت افغانستان حمايه نماید. بهمین اساس در جلسه هفتم کمیته صنعت و تجارت و جلسه دوازدهم کمیسیون اقتصادی آسیا و شرق دور ایکنافى منعقد توکیو در مارچ ۱۹۵۵ و هکذا در کنفرانس بانکونگ و جلسه دوازدهم کمیسیون اقتصادی آسیا و شرق دور منعقد بنکلور در سال ۱۹۵۶ که بناغلی عبدا لملک عبدالرحیم زی بحیث نماینده افغانستان اشتراک نموده، پروتستهای شدید و معقول علیه پاکستان ارائه نمود که در نتیجه تصاویب سود مندی به طرفداری افغانستان

بعمل آمد وحتى نمایندگان پاکستان نیز در مجالس اقتصادی بین المللی ازین اصل اعتراف نموده و وعده رفع مشکلات ترانزیتی را داده اند مسلماً این پیش آمدهای گمنامهای (ایسکافی) یک نوع موفقیت افغانستان را در مسایل ترانزیتی بار آورده که با سعی و مجاهده زیاد نصیب همای افغانی گردیده و انتظار می رود اثرات بعدی این تصمیمات کمیسیون برای مسایل ترانزیتی افغانستان مفید ثابت گردد.

۲- موضوع عقد قرار داد ترانزیتی افغانستان و اتحادیه شوروی ، اقدام مهم دیگری که در سال ۱۳۳۴ در مورد مسایل ترانزیتی از طرف وزارت اقتصاد ملی بعمل آمده و نظر به اهمیت اقتصادی و تجارتنی آن، قابل تذکر میباشد عقد و تبادل فرار داد ترانزیتی بین دولت شاهی افغانستان و دولت جمهوری سوسیالیستی شوروی میباشد که متعاقب بند شدن راه جدید ترانزیتی افغانستان دریا پاکستان و ایجاد بلاکد اقتصادی آن کشور علیه افغانستان وزارت اقتصاد ملی بمنظور پیدا کردن راه جدید ترانزیتی و فایم کردن روابط ترانزیتی با ممالک راقبه جهان و بالخصوص دولت اتحادیه شوروی در صدد آن شد تا راه جدید ترانزیتی را از خاک شوروی و افغانستان افتتاح نموده وسیله موثری برای توسعه تجارت و انکشاف امور تجارتی مملکت فراهم بنماید.

۳- راه ترانزیت افغانستان و ایران نیز تحت فور و مطالعه وزارت اقتصاد ملی قرار گرفته است.

ق- مسایل ترانسپورت :

از آنجائیکه نظر به وضعیت جغرافیائی مملکت و اهمیت روز افزون نقلیات سریع، موضوع ترانسپورت و نقلیات در شؤن مدنی کشور رول مهمی داشته و بدون داشتن نقلیات قوی امکان انکشاف امور صناعتی تجارتی و اقتصادی بعید است و از طرفی متأسفانه مملکت ازین ناحیه دچار مشکلات بوده مؤسسات ترانسپورت و نقلیاتی به مفهوم و معنی حقیقی آن وجود نداشته و کلیه امور

نقلیات مملکت ذریعہ تشبثات غیر منظم نقلیات مال التجارہ افغانی ذریعہ لاری های انفرادی که کوچک ترین تضمین نقلیاتی نداشته و بطور پراکنده و مشتت کار میکردند حمل و نقل میشد از لحاظ افراط و تفریط کرایه، شرایط و مساعدت نقلیات و امثال آن خساره های زیادی در امور حمل و نقل مال التجارہ و غیره وارد میگردد، لہذا وزارت اقتصاد ملی برای فایم نمودن نظم در امور ترانسپورت و تاسیس شرکت های ترانسپورتی، بکار انداختن سرمایه های بیکه درین راه موجود بود، سعی و مجاہدہ نموده بالاخرہ موفق شد تا با دادن کمک های لازمہ بہ وظیفہ داران، بوطہ امور نقلیاتی و مساعدت های اسمعاری و غیرہ عدہ از مردمانی را کہ شغل آنها مو تر داری و کرایہ کشی بود تشویق نماید تا بصورت منظم سرمایه های خود را در امور نقلیات و ترانسپورت بکار باندازند. چنانچہ تاختم سال ۳۴ تضمین (۲۳) شرکت ترانسپورتی در مرکز و ولایات افغانستان تاسیس گردید کہ این شرکت ها علاوه بر اینکه در انجام امور نقلیاتی کشور با تضمین قوی سرمایه های متمرکز از مساعدت های موسسات و بانکها برخوردار بوده برای توسعه و انکشاف امور ترانسپورتی داخلی زمینہ های مساعد فراهم میکنند کہ شرکت های مذکور عبارت از شرکت های ترانسپورتی ذیل میباشد:

- ۱- شرکت سپین غر توانسپورت به سرمایه ۳۰۰۰۰۰۰ افغانی
- ۲- » هیرمند » » ۲۴۰۰۰۰۰ - »
- ۳- » دایوب » » ۲۴۰۰۰۰۰ - »
- ۴- » دمرست » » ۳۰۰۰۰۰۰ - »
- ۵- » دلندر » » ۲۴۰۰۰۰۰ - »
- ۶- » دمیمنه » » ۲۰۰۰۰۰۰ - »
- ۷- » توکمل » » ۳۰۰۰۰۰۰ - »
- ۸- » روننا » » ۲۴۰۰۰۰۰ - »
- ۹- » لورغر » » ۳۰۰۰۰۰۰ - »

امور وزارت اقتصاد ملی

۱۰ -	حرکت امید ترانسپورت	بسرمايه	۲۴۰۰۰۰۰۰	-	افغانی
۱۱ -	صا بر	د	۲۴۰۰۰۰۰۰	-	د
۱۲ -	شمالی	د	۳۰۰۰۰۰۰۰	-	د
۱۳ -	منشور	د	۲۴۰۰۰۰۰۰	-	د
۱۴ -	سلطان غر	د	۲۴۰۰۰۰۰۰	-	د
۱۵ -	مزار شریف	د	۲۴۰۰۰۰۰۰	-	د
۱۶ -	ننکهار	د	۷۴۰۰۰۰۰۰	-	د
۱۷ -	میمنه	د	۳۰۰۰۰۰۰۰	-	د
۱۸ -	افغان	د	۲۴۰۰۰۰۰۰	-	د
۱۹ -	مخلص	د	۲۴۰۰۰۰۰۰	-	د
۲۰ -	پروان	د	۲۴۰۰۰۰۰۰	-	د
۲۱ -	سمنگان	متوکلین	۲۴۰۰۰۰۰۰	-	د
۲۲ -	بشتنوارو	د	۲۴۰۰۰۰۰۰	-	د
۲۳ -	روین	د	۲۴۰۰۰۰۰۰	-	د

که روپهمرفته به اندازه (۵۹۴۰۰۰۰۰۰) افغانی سرمايه های متراکم بامور ترانسپورت بطور متمرکز بکار اکتیده و تخمین ۳۲۰ تا ۳۵۰ مراده موتر بدسترس استفاده این موسسات فرار خواهد گرفت تا در حمل و نقل مال التجاره ترانزیتی وغیره صروف کار و فعالیت شوند سرمايه این شرکتهاى جدید اناسیس ترانسپورت که به مبلغ (۵۹۴۰۰۰۰۰۰ - افغانی) بالغ گردید است، با مجموع شرکتهاى صادراتی و ترانسپورت که در سال ۱۳۳۴ تاسیس شده است بالغ بر ۲۸۷۱۰۰۰۰۰۰ - افغانی میگردد.

قرار دادها

۱- عضویت افغانستان در بانك بين المللی :

موضوع شمول افغانستان در بانك بين المللی و صندوق وجوه بين المللی که از سال گذشته بان قدام شده بود، امسال خاتمه یافته و عضویت افغانستان

رسماً از طرف ممالک شامل مؤسسات قبول گردید. وسیعیه این کشور در مؤسسه متذکره معین شد که افغانستان با داشتن صد سیصد میلیون دالر از قرضه و معاونت های فانونی این مؤسسات مستفید میگردد.

امسال جلسه سالانه کورنرهای بانک بین المللی و صندوق و جوه بین المللی در ماه سنبله ۱۳۳۴ مطابق ماه دسمبر ۱۹۵۵ در ترکیه منعقد گردیده که از طرف افغانستان بناغلی عبدالملک عبدالرحیمزی و کابل وزارت اقتصاد ملی بعیت نخستین کورنر شو لیت ورزیده اجتبیجات کشور را از نقطه نظر مسایل اقتصادی و مالی در جلسه مذکور ارائه داد و ضرورت یو ای این مملکت را برای عملی نمودن یلانهای و پروژه های انکشافی مملکت در آن جلسه تقدیم نموده موافقه کرد تا یک هیأت مکمل اقتصادی و تکنیکی خود را بمنظور مطالعات مزید از نزدیک به افغانستان بفرستند و اجتبیجات اقتصادی یولی و اسعار خارجه افغانستان را مطالعه نمایند.

۲- موضوع قرار دادها و کنفرانس ها :

الف - قرار داد ها :

در خلال سال ۱۳۳۴ با مالک ذیل تجدید قرار داد بعمل آمده :

۱- قرار داد فرهي دوره پنجم تبادل اموال بين المللی افغانستان و دولت جمهوری شوروی مطابق موافقه نامه سابقه عقد گردید که ذواتین با اساس آن در تبادل اجناس طرف ضرورت خود پرداختند. در طی همین سال وزارت اقتصاد ملی بمنظور نزدیکي راه و فراهم کردن تسهیلات حمل و نقل، نازل قلعه را بعیت بندر جدید تجار تسهیلات داده و آن را افتتاح کرد.

۳- قرار داد فرعي کريدتی چکوسلواکی :

هنگامه ایتار بخ ۲۲- اگست ۱۹۵۵- قرار داد فرهي کريدتی چکوسلواکیه که مبلغ آن (۵) میلیون دالر است با امضاء رسید.

ب- موضوع کنفرانسها :

سال گذشته به مطالعین گرامی خود معرفی نموده بودیم که کمیسیون اقتصادی آسیا و شرق دور (ایکانفی) که با اساس تشویق سازمان ملل متحد تأسیس گردیده، همه بباله کنفرانسهای آن در مالک مختلف منعقد میگردد. هدف و نصبالعین این کنفرانس این است تا مالک جهت رفع مشکلات اقتصادی و بلند بردن پویه حیاتی خود برض تمعیر مجدد اقتصادی مالک آسیایی و شرق دور تدابیر اتخاذ نمایند تا این فعلیتهای اقتصادی مالک حوزه بلند رفته و مناسبات اقتصادی بین مالک مذکور و دیگر مالک جهان برقرار شود. این کمیسیون بهمین منظور انعقاد جلسات و کنفرانسهای ذیل پرداخته است که وزارت اقتصاد ملی در زمینه یک تخصیص جداگانه در بودجه گرفته نگذاشت چو کمی افغانستان که در ترتیب القبا حائز اولیت است در همه چو جلسات اقتصادی بین المللی خالی بماند.

این کنفرانس ها در سیلون - بنکاک - هانگ کانگ - وقتا - وقتا انعقاد یافته نمائندگان افغانی اشتراك ورزیده اند.

در جلسات هفتم کمیته تجارت و صنعت و جلسه یازدهم کمیسیون ایکانفی هکذا در کنفرانس با هندونگ و جلسات هشتم کنفرانس تجارت و صنعت و کنفرانس دوازدهم آسیا و شرق دور در بنگلور (هند) بیاعلی عبدالملک هید الرحیم زی وزیر مالیه و کیل وزارت اقتصاد ملی شخصاً اشتراك ورزیده مشکلات اقتصادی و موضوعات ترانزیتی افغانستان را مطرح فرار داده و نقطه نظر افغانستان را در مورد بیان اقتصادی کشور بیان کردند.

د مخابراتو وزارت

تشکیل:

وزیر
معین

ع. ج. محمد مرید
ع. م. غلام صفدر (سکندری)

د فلم مخصوص مدیر،

ص. میر فیض احمد (مودودی)

د اداري ریاست:

اداري رئیس،

ع. م. عبدالاحد (فدانی)

د محاسبی لوی مدیر،

ع. سلطان علی

د ترانسپورت مدیر،

ص. حبيب الله

د اوراقو لوی مدیر،

ع. محمد ایوب

د خزانی مدیر،

ص. سعید عبدالحق

ص. عبدالملی

ص. محمد حسین

ص. سید عظیم الدین

ص. شمس الحق

ص. سلطان محمد

ص. محمد عمر

ص. مولی احمد

ص. غلام جان

ع. ج. محمد مرید

د دیو مدیر

د جنسی

د نقدی

د خریداری

د تصفی

د جرم د اثبات و کیل

د مامورینو مدیر

د اوراقو د دارلانشاء معاون

تشکیل و وزارت مخابرات

د پست ریاست :

ع، ص، غلام فاروق	رئیس
ع، محمد امان	د پست لوی مدیر
ص، محمد یوسف	د وازدی
ص، محمد سرور	د تفتیش
ص، محمد نبی	د پستی پارسلانو
ص، محمد یسین	د صادری
ص، گل علم	د موزیم
ص، محمد شریف	د تفتیش غری
ص، شہسوار	د تحصیل دغا نکی مدیر

د تیلفون او تلگرام ریاست

ع، ص محمد حسین (شکور)	د تیلفون رئیس
.....	د پست او معا بنی لوی مدیر
ع، حاجی غلام سرور	د تعلیم او تربیی مدیر
ع، محمد عظیم	د مخابرات او د لوی مدیر کفیل
ص، شیر احمد	د ورکشاپ مدیر
ع، عیدالعبید	د بیکه توت د بیلگراف خانہ مدیر
ع، عیدالله	د معاون
ص، امیرالدین	د مرکز
ص، عیدالحق	د مہتاب قلعه
ص، عیدالمجید	د معاون
ص، غلام رسول	د لین د تمدید مدیر
ص، حاجی علی محمد	د تلگراف د ایلی د ایسی مدیر

د بین المللی خارجی چک افس لوی مدیریت :

ع، عبدالقیوم	د ارتباط لوی مدیر
ص، حیدر علی	د
.....	د
	د برید د مجلی مسؤول مدیر

اجراآت وزارت مخابرات در سال ۳۴

تلیکراف:

- ۱- توريد هفت دستگاه تلیکراف بیسیم برای فندهاره، فراه، پلخمری قندوز، فیض آباد، جلال آباد، با تمام سامان لوازم، و آغاز کار نصب آن، ذریعۀ انجییرهای داخلی و خارجی.
- ۲- توريد وبسته کاری یکدستگاه یک کیلوواته بیسیم در کابل برای مخابرات ولایات.
- ۳- تکمیل و نصب یکدستگاه دو کیلوواته و (۲۰) کیلوواته در کابل که بعد از امتحان برای مخابرات بین المللی در آینده فریب قرار داده خواهد شد.
- ۴- توريد یک مقدار سامان فالتو برای دستگاههای بیسیم مرکز ولایات.
- ۵- تاسیس شرکت تلیکراف بیسیم مستقماً بین کابل و تهران، بموافقه دولتی افغانستان و ایران.
- ۶- اجرای آر در شش دستگاه تلیکراف بیسیم که در نقاط مختلف مملکت بصورت اسشیشنهای سیار و ثابت برای مخابرات تلیفونی و تلیکرافی بکار خواهد افتاد.
- ۷- آر در سامان دفتر مرکزی تلیکراف و تلیفون بیسیم برای مخابرات بین المللی.

تلیفون:

- ۱- قرار داد دستگاه چینل سیستم بین کابل، پل خمری، مواز شریف که در سال ۱۳۳۴ با کمپنی زمینس آلمان با مضاء رسیده، مطابق قرارداد، ماشینها و سامان مربوط در ظرف (۱۰) ماه آینده بکابل وارد و در نقاط مربوط بسته کاری آن آغاز خواهد یافت، ذریعۀ این سیستم در آینده

امور وزارت معابر

میوان بوسیله یک جوره لین، چهار مغا بره تیلفون وشش مغا بره تلکراف را در یک وقت بین گابل ومزار شریف بکار انداخت .

۲- اجرای آر در بکد دستکاه دوصد لینه اتومات برای تیلفون خانه دارالامان واستفاده وزارت های مالیه،قواید عامه،اقتصاد ملی قرار داده خواهد شد .

۳- فرمایش یکک سبت سامان فالتو برای دستکاه صد لینه تیلفون خانه موجوده دارالامان .

۴- آر در دو دستکاه سوچورد (۵۰) لینه سنترل بیطری .

۵- آر در وتورید پنجاه هزار انسلیتر، دوهزار بیطری خشک، پنجاه تن سیم آهنی رویه جستی برای رفع احتیاجات تیلفون مرکز وو لایات .

۶- اجرای آردر سه صددانه یا به آهنی و پنجاه تن سیم رویه جستی آهنی که در ترمیم لین های موجوده وتمدید لین های جدید که در آیشده مد نظر است مورد استفاده قرار خواهد گرفت .

۷- اجرای آردر یکک سبت سامان فالتو برای ماشین های امیلی- فائس ارض را غزنی، مقر، فراه .

۸- اجرای آردر یکمقدار سامان فالتو برای تیلفون خانه های مرکز وو لایات .

۹- تمدید پنجاه کیلو متر کیبل با جین کاری های لازمه برای شبکه شهری کابل که متعلق بدستکاه تیلفون اتومات پنجهزار لینه است که این تمدید کیبل ذریعه انجینر های کمپنی زمینس متخصص و عملاً داخلی صورت گرفته است .

۱۰- تورید ماشینهای وآلات دستکاه تیلفون اتومات جدید پنجهزار لینه که قرار داد آن قبلاً با کمپنی زمینس صورت گرفته بود که نصب آن نیز بزودی ممکنه آغلز خواهد یافت .

پر سونل :

۱ - سه نفر متخصصین سابقه دار وزارت که در اخیر (۴۳) جهت ستاز در شق دستگاہ جدید بیسیم افغانستان بیاریس اعزام شده بودند. اخیراً بعد از تکمیل دوره تعلیمی موفقا نه بوطن هودت وبکار آغاز نمودند.

۲ - دو نفر انجینر هادر شق تیلفون که سابقاً بعد از تحصیل بکلوریا با آلمان وانگلستان جهت تحصیلات عالی اعزام شده بودند در این اواخر موفقا نه بکابل وارد وبدستگاہ جدید تیلفون اتومات مؤظف وبکار شروع نمودند .

۳ - سه نفر میخانیکهای سابقه دار وزارت که در سال (۴۳) جهت تعلیم وستاز عملی در شق تیلفون اتومات وسیستم (کرپر) - بکمینی زمینس آلمان اعزام شده بودند بعد از تکمیل دوره تحصیل بامونقیت بکابل وارد وشروع بکار نمودند .

۴ - دو نفر فارغ التحصیلان بکلوریا که از طرف ریاست پوهنتون بوزارت مخابرات معرفی شده بودند برای تحصیلات عالی در شق تیلفون وتیلکراف بارویا اعزام گردیدند .

۵ - تریبیه وتعلیم (۲۵) نفر تکنیشنهای وزارت در شق کیبل دوانی وجین کاری وغیره امور ورکشاپ توسط انجینر زمینس جرمنی ومخصصین داخلی .

۶ - آغاز دوره دوم مکتب مخابرات بشمول (۳۰) نفر طلبیه فارغ - التحصیلان صنف نهم مکاتب متوسطه ولایات ومركز .

پست :

۱ - تاسیس (۱۷) پسته ها نه در حکومت محلی مربوط ولایات وحکومات اعلی .

۲ - عقد قرار داد مبادله یارسلهای بستنی بین افغانستان ودولت جماهیر اشتراکیه شوروی .

۳ - موافقه وزیران یارسلهای فضائی سر بسته وارده از جرمنی وسویس ، هولاندود نارک بکابل .

- ۴- موافقت مبادله خبریهای سر بسته یا رلههای هادی با وزارت پست ایران.
- ۵ - اتخاذ ترتیب برای مبادله بستههای سر بسته فضائی از دفتر ایالت لیبیا برای دفتر کابل و از دفتر کابل برای دفتر پاریس، نیویارک و از دفتر جینوا برای دفتر کابل.
- ۶- ارسال مرسول بسته فضائی بین کابل و تهران ذریعه طیارات ایرانی.
- ۷- جریان ارسال و مرسول بسته فضائی بین کابل، مزار شریف، قندهار هرات توسط طیارات شرکت آریانا.
- ۸- ترتیب و نصب صنایع برای مرسولات هادی شبکه شهری و نشر کارت لیتراهای مخصوص داخلی.

تعمیرات :

همارت اعلی تلگراف خانه بکه توت، برای استیشن ترا نسیمتر (۲۰) کیلواته جهت مغایرت بین المللی و عمارت اعلی تلگراف خانه مهتاب قلعه جهت ریسورهای جدید که برای مخابرات بین المللی بکار برده میشود تکمیل شده. همتقس اعلی تعمیر استیشن بیسیم جلال آباد، تعمیر استیشن بیسیم فیض آباد، تعمیر استیشن بیسیم بل خمی، تعمیر استیشن بیسیم قندوز، تعمیر استیشن بیسیم قندهار، تعمیر استیشن بیسیم کردیز، همارت بسته خانه شهری شهر نو قندهار، تعمیر استیشن انومات پنج هزار لیته در کابل تکمیل شده و تعمیر بسته خانه قلعه نو هرات شروع گردیده است.

تعمیر بسته خانه مخابرات حکومت کشک نخود و تعمیر بسته خانه مخابرات حکومت گلان قلات، همارت رهائش مامورین مخابرات قندهار در شرف تکمیل است. تعمیر بزرگ مدیریت عمومی مخابرات شهر نو قندهار شروع و بکرسی رسیده، تعمیر بزرگ بسته خانه مرکزی کابل که در سال گذشته شروع شده بود در هداسته ناسه منزل اعمار شده است.

تزیید عایدات و تصفیة حسابات :

- ۱- تزیید عایدات نسبت به سال (۴۳)، سی فیصد زیاده تر.
- ۲- تحصیل پنجمه هزار فرانک طلائی طلبات افغانستان از مالک شامل اتحادیه بین المللی پستی و تلگراف.

د صحیحی وزارت

آتش-کفیل:

وزیر

اعلیٰ

ع. ج. دکتور عبداظہار

ع. ص. دکتور عبدالرحیم

د قلم مخصوص مدیر

ص. محمد یعقوب

دیپلومی مدیر

ص. عیسا القادر

مشاور

د صحیحی چارو دریابست کفیل

ص. دکتور عبدارحمن حکیمی

د نشراتو مدیر

ص. محمد آصف عیسا

د ساری نار و غبو د کنترول

او احصائی دمدیریت کفیل

بناغلی عبدالعزیز

د دی. دی. تی. دیوٹر و ڈی. کیم

خا نکھی دمدیریت کفیل بناغلی عبدالعزیز

ع. ج. دکتور عبداظہار

د صحیحی انجنیری مدیر ص. بناغلی علی احمد انجنیر

ص. محمد موسیٰ

بین المللی مدیر

ع. دکتور غلام ذکریا

د صحیحی تشکیلاتو اوی مدیر

بناغلی میر محمد امین

د شفاخانو مدیر

ص. عبدااحمد

د اکسپرز اودلابرا تورو دمدیریت کفیل

تشكيل وزارت صحبه

د صحبه فواينبو مدير	بناغلي دكتور حاجي محمد شريف
دمر كزي روغتيا لوي مدير	ع بناغلي محمد آصف فقيري
د ساري شفا خانې مدير
دادارې رئيس كښل	ع، ص حبيب الله
دمامورينو مدير	بناغلي سيدا يشان
دمحاسبې د لوي مدير یت كښل	ع عېدا لغفار
د جنسي محاسبې مدير	بناغلي عېدا القدوس
د فني محاسبې د مدير یت كښل	د صمد علي
د نقدې محاسبې مدير	د غلام سخي
د تېبه دځا نكي مدير
د ترانسپورت او ترميم مدير
د خريد او پو مدير
د كتنې مدير
د مغزون دځا نكي مدير
ديانوبو مدير	بناغلي عېدا احبيب
د توبو ېر كلوز د مركز آمر	بناغلي دكتور مير غلام حېدره ماهر
د ځايو جوړولو د موسسا نو آمر
د لاسيزيت كشي د موسسې معاون	د عېدا الرحمن
د مخېس د شفا خانې سر طبیب	د دكتور محمد سرور
د ښځو د سنا توزير سر طبیب	د حسن علي
دوا كښن د تېبه كو لو د موسسې آمر	بناغلي عېدا لستار
د اېن سينادا كسربو آمر	بناغلي مير نظر الدين

مدیریت نشریات و تبلیغات ریاست امور صحتی

۱- این مدیریت برای بلند بردن سوچه معلومات صحتی مردم و تبلیغ موضوعات صحتی و طبی خدمت نموده و باین منظور مجله‌ی به عنوان مجله‌ی روغتیا بصورت ماهوار نشریه می‌کند. این نشریه به شهادت علاقه مندان درین اواخر بیشتر ذوق همه طبقات را در نظر گرفته علاوه بر نشر مضامین مفید صحتی ربکلام های ادویه جدید، داستان‌ها و فکاهی های صحتی و امثال آن کنجا نیده شده است.

۲- علاوه بر نشریه فوق جهت تنویر افکار و بلند بردن سوچه خلق مجله‌ی به عنوان مجله‌ی روغتیا زیری که در آن مباحث مختلفه صحتی و تربوی به لسان بسیار بسیط و عام فهم هاری ارا اصلاحات طبی از طرف مدیریت نشرات وزارت صحتیه و ریاست روزتون ماهوار مسلسل بصورت نشر و تماماً رایگان توزیع میگردد تا اهالی بتوانند بصورت بهتر از آن استفاده بنمایند.

۳- در سال (۱۳۳۳) در نظر گرفته شده بود که جهت استفاده اهل طب و باقی علاقه مندان یک کتابخانه عصری و مدرن در وزارت صحتیه تاسیس یا بنام بمشکوره فوق مدیریت نشرات وزارت صحتیه در سال ۳۴ توانست لوازم کتابخانه از قبیل الماریها میزها و چوکیها و غیره ما یازم عصری آنرا تهیه و تکمیل کند که کتابخانه مذکور امیداست هنقریب افتتاح و بمعرض استفاده عموم قرار گیرد.

۴- چون تبلیغات بصورت درست و بهتر بدون دستکاه فوتوگرافی صورت گرفته نمیتوانست بنا بران موضوع بمقام وزارت پیشنهاد و یک دستکاه عکاسی با لوازم آن از بهر المان آرد داده شد تا ذریعه دستکاه موصوفه فوتوهای لازمه فنی از مراجع مربوطه اخذ و بفرض ازدیاد معلومات توده و تبلیغات بیشتر در مجلات روغتیا و روغتیا زیری و اگر ممکن شود ذریعه سایر جراید و مجلات مملکت طبع و نشر گردد. دستکاه متذکره هنقریب وارد خواهد شد.

۵- علاوه بر اجراءات فوق از بدو سال ۳۳ تا ۳۴ اکثریت اوراق ضروری دوا بر و مر بوطات وزارت ذریعه دویا به ما شین کستتتر این اداره طبع شده است.

در هداسته به اثر دعوت سازمان صحتی جهان و موافقه وزارت صحتیه و اجازه مقامات صالحه، دو کتور های ذیل جهت شمول به میجالیس و کنفرانسهای صحتی بخارج اعزام گردیده اند :

۱- بناغلی دو کتور عبدالظاهر کفیل وزارت صحتیه و دو کتور محمد یوسف سرطبیب قوای مرکز به کنفرانس تاریخی ۱۰ می ۱۹۵۵ که در مکسیکو منعقد گردید .

۲- بناغلی دو کتور عبدالرحیم معین وزارت صحتیه در هشتمین مجلس کسومبته منطوقی جنوب شرق آسیا که بتاريخ ۱۰ ستمبر در باندونگ انعقاد یافته بود .

۳- بناغلی علی احمد انجنیر و حاجی محمد مهندس در کنفرانس سمینار که بتاريخ ۱۶ رهر ۳۴ در سیلون منعقد گردیده بود .

۴- بناغلی دو کتور عبدالرحیم معین وزارت صحتیه که در مجمع مشاوریت فنی سازمان صحتی جهان نظر به پیشنهاد وزارت صحتیه از طرف اداره موصوف قبول گردیده است .

ج) نظریه قراردادیکه قبلاً با مؤسسه سازمان صحتی جهان و یونیسف عقد گردیده است يك هده دو کتورا نیکه سازمان صحتی جهان برای دادن مشوره و پیشبرد امور مربوطه وارد افغانستان گردیده و در هداسته به مؤسسات صحتی افغانستان داخل فعالیت میباشند فرار ذیل اند :

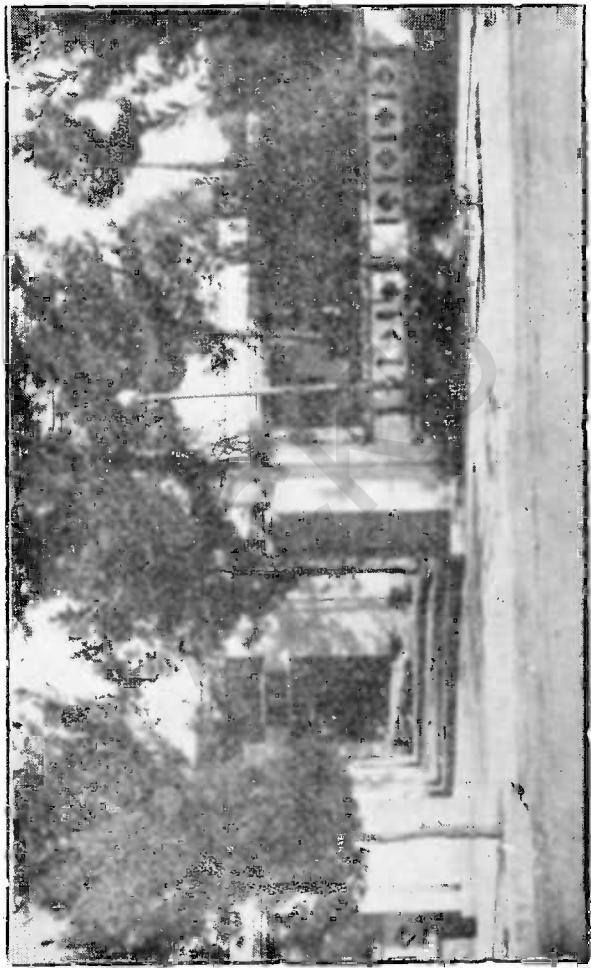
۱- دو کتور اس فاک لهند مشاور سازمان صحتی جهان در کابل که با امور مربوطه پلانهای سازمان صحتی جهان بوزارت صحتیه مشوره میدهد .

۲- مستر سیتارام بگه سکرتر مشاور سازمان صحتی جهان در کابل که بتاريخ ۲۱ جدی ۳۴ بر علاوه وظیفه سکرتری يك کورس تانیست واداری را نیز جدیداً در وزارت صحتیه افتتاح نموده است .

۳- مستراس ای سی لارد که بتاريخ ۱۲ اسد ۳۴ به صفت معلم سبترین وارد کابل گردیده در این نزدیکی ها مکتب متذکره را افتتاح خواهد نمود .

د افغانستان کالنی

- ۴- مستر ای. ای ترنر معلم نرس های سنیتیرین مردانه که در شق مزبور بعد از افتتاح مکتب مذکور وظیفه معلمی آنرا انجام میدهد .
 - ۵- مستنا نرس حفظ الصحه هامة که اکنون در زایشگاه و کنبک های اطفال داخل فعالیت میباشد .
 - ۶- دکتور موریس ، دوکتور حمایه ما دران و اطفال و مشاور در شق حمایه مادران اطفال که اکنون امور مربوطه را انجام و در امور مربوط وزارت صحنه مشوره میدهد .
 - ۷- مس جی آروا کر معلمه قابله کی ولایت قندهار که فعلاً در آنجا داخل فعالیت میباشد .
 - ۸- مس سی. اف. ون درخت نرس صحت هامة و معلمه پرستاری انات ولایت قندهار که اکنون در آنجا داخل اجرای وظیفه میباشد .
 - ۹- داکتر ای. جی بولسن انسن دوکتور نوسمه حفظاً الصحه هامة و تربیه نرسنگک ولایت قندهار که در این تازگیها بدها نصوت عازم وو وظیفه خود را اشغال نموده است .
 - ۱۰- داکتر ناجن عضو سازمان صحنه جهان و دوکتور پروژه تو بر کلوز افغانستان بوده وهلاوة اکنون بحیث آمر مؤسسه واکسین سازی داخل فعالیت میباشد .
 - ۱۱- مستر کرس تکنیشن اکسپریر تو بر کلوز که مشغول وظیفه میباشد .
 - ۱۲- مس کرافتن نرس دوم حفظاً الصحه هامة پروژه تو بر کلوز در کابل که اجرای وظیفه مینماید .
 - ۱۳- مستر بوشان آمر بو نیسف در کابل که امور مربوطه بو نیسف را انجام میدهد .
- علاوه بران بعضی متخصصین و دوکتوران سازمان صحنه جهان جهت بازدید امور مربوطه و دادن مشوره برای چندی وارد کابل گردیده اند
حسب ذیل اند :

تعمیر اکسپریز شفاخانہ ملکی ندمہار کادور بیرج جوڑای ۳۴ تکمیل گردید

تصویر ایستگاه و خانقاه مسکونی قندهار که در سال ۳۴
تکمیل گردید.

- ۱- پروفیسر لیو داس مشاور ملا پناه برای چندی وارد کابل گردیده و بعد از دادن مشوره به امور مربوطه مراجعت نمودند .
- ۲- مستر بار تیلیت جهت مذاکره و مشوره در امور صحی بلدیہ، وارد کابل گردیده و بعد از توقف یکماه مراجعت کردند .
- ۳- دکاتور مکون مشاور تو بر کلوز جهت بازدید تو بر کلوز در اوایل جوزا ۱۳۳۴ جهت ملاحظه پیشرفت پروژه تو بر کلوز و ترتیب پلان آینده آن، وارد افغانستان گردیده و پس از توقف چند روز مراجعت کردند .
- ۴- مستر ری از طرف سازمان صحی جهان جهت ترتیب لیست سازمان و آلات شفاخانه های آینده مار و جلال آباد از درک امانه حکومت شوروی در اوایل ماه سنبله وارد کابل گردیده و پس از بازدید شفاخانه های مذکور و ترتیب لیست های معلومه مراجعت کردند .
- ۵- مس مارگریت هارویت عکاس ، سیار مؤسسه یونیسف جهت عکس برداری بتاريخ ۲۵ اکتوبر ذریعہ طیاره وارد کابل گردیده - و پس از مدت دو هفته بازدید از مرکز شفاخانه، عودت کردند .
- ۶- مستر یو ال لار سنت آمر یونیسف نوی دهلی جهت بازدید امور مربوطه یونی سیف وارد کابل شده است .
- ۷- پروفیسر کی . ال . ام استیر مشاور تعلیمی طبی برای ده هفته جهت بازدید تعلیم امور طبی فاکولته طب وارد کابل شده و پس از معاينه امور فاکولته طب و تسلیمی راپور خویش عزیمت کردند .
- ۸- مستر مارک ریوود عکاس کمپنی میگنم پاریس جهت عکس برداری فعالیت های سازمان صحی جهان در اوایل عقرب ۳۴ وارد کابل شده و بعد از سیری ساختن دو ماه عودت کردند .
- ۹- مستر سوپ متخصص احصایه عنقریب برای بازدید احصایه وارد کابل خواهد شد .
- ۱۰- داکتر موسیک در اوایل میزان ۳۴ برای ارائه نظریات و کمک

در برابرلم های لایراواری پروژه تویرکلوز، وارد کابل گردیده
وبعد از يك هفته مجدداً هزیمت کردند .

۱۱ - پروفیسریتی پیر پروفیسر فیزیولوژی فاکولته طب که در سال گذشته
وارد کابل گردیده بود بعد از انجام وظیفه معاودت کرد .

۱۲ - پروفیسر کیدونی پروفیسر اناتومی در فاکولته طب برای ایامی
وارد کابل شده و ویس از انجام وظیفه معوله عودت کردند .

۱۳ - وزارت صحیه راجع به استخدام یکنفر پروفیسر امراض داخله با
سازمان صحی جهان داخل مکاتبه شده تا یک نفر را انتخاب نماید که هنر بیب
وارد کابل خواهد شد .

حسب قرار دادیکه با مؤسسه سازمان صحی جهان و یونیسیف
قبلاً عقد کرد یده بود در سال جاری مبلغ (۴۳) هزار دالر برای
خریداری سامان و آلات مؤسسه یونیسیف تخصیص داد که سامان و آلات
ذیل از آن خریداری میشود :

۱ - به اندازه (۲۰۰۰۰) پوند پودر دی ۰ دی ۰ تی (۷۵) فیصد برای
مجادله حمای لکه دار در سال ۱۳۳۴ خریداری گردیده و وارد کابل
شده است و (۱۵۰) عدد بمبه های کمبود پودر پاشی جدیداً آردر
داده شده است .

۲ - برای حفظ ماتقدم و مجادله با حمای لکه دار، برای سالهای ۱۹۵۶
و ۱۹۵۷ و ۱۹۵۸ مقدار سیزده هزار پوند پودر دی ۰ دی ۰ تی صد فیصد که
جمله سی و نوزده پوند میشود با (۸۰۰) عدد گن (بمبه پودر پاشی)
درخواست شده است .

۳ - چهار عراده موترلاری بظرفیت دوازده هزار الی پانزده هزار پوند
درخواست شده که الی اخیر چون ۱۹۵۶ وارد کابل شود. بادی آن قبل از
مارچ ۱۹۵۷ تکمیل و در معرض استعمال فرار داده شود .

۴ - چهار عراده موتر شورلیت بی کب به ظرفیت (۱۱۵۰۰ الی ۲۰۰۰) پوند

امور وزارت صعبه

یعنی ۳۴ الی يك تن برای سواری و سامان استعمال شده بشود
درخواست شده است .

۵- دوهراده موتور شورلیت کریال مثل سابق اما جای و ستره و سامان
آن که در بالای موتر باشد درخواست شده است .

۶- تایپو توپ برای هر عرادده لاری ۱۲ عدد فرمایش شده است .

۷- سامان قاتو به اندازه هشت صد دالر خواسته شده است .

۸- سامان قاتو برای سیتریب (بمب های پودر پاشی) رقم اتسن
به اندازه پنج صد دالر آرد داده شده است .

چون یالسی امعای ملاریا تعقیب شد نیست، لذا ادویه ضد ملاریا
برای استعمال در مواضع مستنقه لازم است تهیه شود . بنابراین خواهش شده
است تا ادویه ذیل تدارک و تهیه شود .

۱- قلیلايك لك و سی و سه هزار تا بلیت ادویه ضد ملاریا ۱۹۵۶ و ۱۹۵۷

تهیه شود .

۲- طوریکه بروقیسر لیو اداس توصیه نموده يك اندازه دلدرین ()
نیز درخواست شود تا در آینده در صورتیکه در بعضی مواضع پشه ها مقابیل
دی. دی. تی. مقاوم نشان بدهند این ادویه استعمال گردد و فعلاً برسوال فنی
صورت استعمال آنرا بیاموزند و مقدار آن پس از مشوره با مشا ور سعی
جهان در دهلی تعیین میگردد .

۳- دی. دی. تی. (۷۵) فصدده يك لك بیست هزار بوند درخواست
شده است .

در سال گذشته نظریه شیوع مرض یولیو (فلج اطفال) در کابال،
دو همدش آهنی از صلیب احمر سویدن طور امانت گرفته شده بود. چون
موجود بودن دو عدد شش مذکور ضروری بود لهذا بعد از مقامه
و مذاکره با مرجع مربوطه يك عدد آنرا به قیمت (۶۵۰۰) کرون
سویدنی از وزارت صعبه و يك عدد دیگر آنرا

موسسات صحیحی خریداری نموده است .
از آنجا که وزارت صحیحی افغانستان در جمله هشمولین کومیتة بین-
المللی ادویه مخدره میباشد، رای اینکه در پیشبرد و غایه کنترول ادویه
مخدره بصورت عصری و مرتب بازرسی کرده و جوابات و راپور لازمہ را
به سازمان مذکور ارائه کرده بتواند پس از منظوری مقامات صالحہ ما موریتی
بنام ادویه مخدره در تشکیلات مدیریت بین المللی اضافه شده و ما مورین
موظف آن بکار آغاز نموده است .

راپورت فعالیت های سازمان صحیحی جهان

در سال (۱۹۵۵) در افغانستان

سازمان صحیحی جهان یکی از اجنسی های مخصوص ملل متحدہ بوده
که در افغانستان بر طبق قراردادیکه بین وزارت صحیحی و سازمان صحیحی جهان
در ۴ دسامبر (۱۹۴۹) با مضاء رسیده آغاز نموده، مقصد و مرام معائنات
و کمک سازمان صحیحی جهان به افغانستان عبارت است از تقویہ نمودن
سرویس های صحیحی - اصلاح امور صحیحی، فراهم نمودن تسهیلات برای مواظبت
و سلامتی مردم .

در ۱۹۵۵ بودجه سازمان صحیحی جهان بطور نهمین عبارت است از
(۲۷۵۰۶۷) دالرو منابع این بول عبارت اند از بودجه قانونی و بودجه
معاونت تخنیککی و منابع مالی فوق العاده که در پروژه های ذیل
به مصرف رسیده :

۱- اداره صحت عامه (مشاور صحیحی)

۲- پروژه کنترول ملاریا

۳- ساختن واکسین و لابراتوار صحت عامه

۴- معاونت به فاکولته طبی کابل

۵- مکتب پرستاری نسوان

۶- مکتب پرستاری مردانه

۷- پروژه تربیوی مرکز توپرکلوز

۸- انجیرری صحی

۹- حما به اطفال و مادران

۱۰- پروژه انکشاف دهانی

۱۱- معاونت به بیماروالی کابل

مدیریت لوازم

عموماً تهیه و ارسال سامان و لوازم صحی ولایات و سایر شعبات وزارت صحیه توسط این شعبه صورت عملی را بشود میگیرد .

مدیریت محاسبه فنی

ادویه و سامان طبی شفاخانه های مملکت را تهیه و در صورت لازم به کمپنی های خارجی فرمایش میدهد .

مدیریت مامورین

ذوات ذیل در هذا سنه حائز بکرتبه ترفیع شده اند .

۱ - ع س دوکتور عبدالظاهر معین وزارت صحیه از رتبه دوم برتبه

اول .

۲ - ع س دوکتور عبدالرحیم رئیس مجادله ملاریا از رتبه دوم برتبه

اول .

مامورینیکه از رتبه ۴ برتبه ۳ ترفیع کرده اند ،

۱ - ع دوکتور غلام ذکریا مدیر صحیه ولایت مزار شریف به مدیریت

عمومی تشکیلات صحی .

۲ - ع دوکتور محمد آصف فقیری مدیر صحیه حکومتی اعلیٰ کرشک به

مدیریت صحی مرکز .

- مامورینیکه بوظایف دیگر گماشته شده اند:
- ۱ - ع م دوکتور عبدالرحمن حکیمی مدیر صحیه ولایت قندهار به کفالت امور صحی .
 - ۲ - ع م حبيب الله مدیر مامورین به کفالت ریاست اداری .

اجراآت مدیریت مامورین

- ۱ - تعیین پرسونل فنی لابرا توار ولایت جنوبی .
- ۲ - تعیین و اعزام پرسونل فنی لابرا توار پلخمری .
- ۳ - تعیین و اعزام پرسونل فنی ویدی کلینیک ولایت مزارشريف .
- ۴ - فارغ التحصیل شدن يك عده معاوین كورس لابراتوار و تعیین ماموریتهای شان .
- ۵ - تعیین پرسونل فنی شعبه ادویه مخدره .
- ۶ - مؤلف ساختن فارغ التحصیلان دوره پنجم کورس کمیوندری به ادویه خانه های مربوطه جهت از دیاد مملومات علمی شان در شق کمیوندری .
- ۷ - استخدام یکنفر دوکتورس احصائیه برای شفاخانه زایشگاه از آلمان غربی که فعلاً مشغول وظیفه میباشد .
- ۸ - استخدام دوکتور کراس هوف دوکتور سابقه - روی بیحیث دوکتور شفاخانه اطفال مربوط ریاست روز نتون .
- ۹ - تمدید قرار داد دوکتور فسترا دوکتور اکسریز ولایت هر ات برای دو سال دیگر .
- ۱۰ - منظوری يك مدیریت بنام مدیریت معاينه در بودجه وزارت صحیه
- ۱۱ - منظوری يك مدیریت بنام مدیریت خریداری در بودجه وزارت صحیه .
- ۱۲ - منظوری يك ماموریت بنام ماموریت ترانسپورت در بودجه وزارت

مدیریت شفاخانه‌ها

چون در این سال حکومت کتواز حسب سوابدید مقامات صالحه به حکومتی کلان ارتقاء نموده لذا مدیریت شفاخانه‌ها منجبه وظیفه تشکیل یک ما موریت صعبه را در آنجا ترتیب گرفته و منظوری آنرا از مقام عالی صدارت عظمی حاصل نموده که شفاخانه مذکور بزود ترین فرصت دائر خواهد شد .

۲- در مناطق بلغمی و قندوز یک یک شفاخانه از طرف وزارت صعبه شرکت نساجی و شرکت اتحادیه ینیه وجود داشت . باسناد ارشاد ذات شاهانه پروتوکولی بین وزارت صعبه و شرکت نساجی و شرکت اتحادیه ینیه به امضاء رسید که باسناد این پروتوکول شفاخانه‌های مربوطه وزارت صعبه در بلغمی و قندوز تماماً به شرکت نساجی و شرکت اتحادیه ینیه تعلق گرفته صورت اداره و اجراء آن و مصرف بولی آن تعلق به دو شرکت متذکره بوده و وزارت صعبه از تقویه و اعطای پرسونل فنی و غیره کمک هائیکه از مؤسسات یونیسیف و مؤسسه صبحی دنیا بدست می آورد همیشه با شفاخانه‌های مذکور تعاون خواهد نمود . علاوه وظیفه طب و فایه وی کما فی السابق بدوش وزارت صعبه میباشد .

۳- از امتیاست که صورت زایمان حامله‌ها و تلفات زیادیکه از دست «دایه‌زنان» بی تجربه در ولایات مملکت رخ میداد وزارت صعبه شروع به چاره‌اساسی نموده و بالاخره موفق شد تا در هذا سته در ولایات قندهار و هرات ده بستره بنام زایشگاه و پنج و پنج بستره بنام حمایت طفل و مادر و در مدیریت صعبه مشرفی پنج بستره بنام حمایت طفل و مادر بکار اندازد که تمام سامان فنی آنها از طرف مدیریت شفاخانه‌ها ارسال و تکمیل گردیده و از امتیاست که به فعالیت شروع نموده است . برای اینکه شفاخانه مستورات ولایت جنوبی سروصورت خوبتر را بگیرد پنج بستره از بستره‌های شفاخانه ملکی گردیز بنام شفاخانه مستورات

در کردیز تخصص داده شد. باین صورت شفاخانه مذکور با ترتیبات معموله، در کردیز افتتاح و صورت تشکیل شفاخانه موصوفه به سال (۱۳۳۵) تحت نظر ریاست

در طرف سال جاری مدیریت شفاخانه ها نظریه به مقررات مربوطه و تمام شفاخانه های ولایات و مرکز سامان و لوازم ما بحتاج شفاخانه ها را بطور کافی ارسال و علاوه بکنتمداد نسخه جات و تذکره که در بالای سر مریض آویخته میشود. طور متعادل شکل طبع و به مدیریت شفاخانه های مربوطه توزیع نموده است.

۶- در طرف سال ۱۳۳۴ الحاقیه های جدیدی به شفاخانه های ولایات مزار شریف - قندهار - هرات - غزنی - مشرفی و لپوگرد تعمیر و کثیراً به حال تکمیل رسیده اند که از طرف شفاخانه های موصوف مورد استعمال قرار گرفته است.

ریاست دندان سازی

این ریاست در طرف سال ۳۴ ذیلاً اجراآت نموده است :

- ۱- در یولی کلینیک ذکور تداوی و ساخت دندان (۳۱۴۷) نفر
- ۲- در یولی کلینیک انات تداوی و ساخت دندان (۱۰۵۴) »
- ۳- در یولی کلینیک شعبه مجانی ذکور و انات تداوی و ساخت دندان (۱۲۲۰) نفر
- ۴- تاسیس مؤسسه دندان سازی به ولایت مزار شریف که همقریب شروع بکار خواهد نمود.

۵- عایدات از ابتدای سال تا اول دلو ۳۴.

الف- شعبه ذکور ۴۷۴۰۳۰۰ افغانی

ب- « انات ۲۵۶۷۶۰۰ »

جمله ۱۷۳۰۷۹ افغانی

در حالیکه عایدات سال تمام سال ۳۳ هجرت از پنجاه هزار افغانی بود.

شبهه احصائیه وزارت صحیه

در این اواخر مستر سوپ^۳ از طرف سازمان صحی جهان بعثت متخصمس احصائیه در افغانستان معرفی و عنقریب وارد افغانستان گردیده و در وزارت صحیه مشغول کار خواهد شد. شاغلی عبدالقیوم^۴ آمر احصائیه بعثت کاتر-پاریس وی اجرای وظیفه خواهد نمود. (گراف احصائیه امراض ساری ملاحظه شود.)

مدیریت اکسریزولایراتوار

اجراآت مدیریت اکسریزولایراتواردردر ظرف سال جاری ذیلآ توضیح میشود:

۱- دستگاه مکمل اکسریزولایراتوار رادیو گرافی و رادیو سکویسی و ماشین تداوی امراض و الکترو کارد گرام جهت عکس گرفتن جرکات قلب که در آن معاینات مختلفه بعمل می آید از کمیته زمینس جرمنی خریداری و به مرکز ولایت قندهار نصب و یک نفر متخصمس اکسریزولایراتواردردر استفاده و بمعیت پرسونل فنی داخلی به اجرای معاینات اهالی ولایت مذکور می پردازد.

۲- علاوه یک دستگاه اکسریزیکه از سابق بدسترس وزارت صحیه موجود بود بعد از تکمیل بعضی پرزه های کمبود آن از خارج به شفا خانه ولایت مشرفی نقل و عنقریب بعد از تکمیل جای و بعضی معاذیر دیگر به اجرای معاینات اهالی ولایت موصوف خواهد پرداخت.

۳- بر علاوه مرکز مجادله و تریبوی مرض سل که در چمن حضوری واقع است یک دستگاه مکمل اکسریزولایراتواردردر زمینس جرمنی خریداری شده که عنقریب در موضع لازمه نصب و بکار خواهد افتاد.

۴- برای شفاخانه ولایت مزارشریف در نظر است یک دستگاه اکسریزولایراتواردردر

مکمل از کمپنی زمینس جرمنی خریداری وساختمان هدارت د سنگه
مذکور تحت تعمیر گرفته شوه ودرین موارد اقدام شده است .

قسمت لابراتوارها :

- ۱ - سامان تخنیکي و فنی و ادویه های لازم به بلغمی ارسال ولابراتوار
مذکور به تجزیه و معاینات مراجعین شروع نموده است .
- ۲ - يك لابراتوار برای معاینات امراض مختلفه در شفاخانه ولایت جنوبی
افتتاح و پس از ارسال سامان فنی آن شروع بکار نموده است .
- ۳ - اخیراً پس از تکمیل جای سامان تخنیکي و فنی، ادویه های لازم
ودی کلنیک ولابراتوار شفاخانه مزار شریف شروع بکار نموده است .

مدیریت کنترل امراض ساری

- ۱ - ارسال واکسینهای چیچک - کولرا - تیفوئید - نیفوس به تفاریق و
متواتر بمدیریت ها و ماموریت های صحبه ولایات و حکومت اعلی
وکلان .
- ۲ - عملیات واکسینا سیون حجاج وسایر مسافرین و تادیه کتابچه
سرتیفکت به آنها .
- ۳ - خریداری و تهیه مقدار سی هزار سیر سنگ تله و مقدار ده هزار
پودر دی . دی . تی (۷۵) فیصده .
- ۴ - پودر نمودن سنگ تله ماشین پلوریزد و مکس نمودن پودر تله با
پودر دی . دی . تی .
- ۵ - توزیع مقدار (۸۶۴۰۰) کیلو پودر ده فیصده بمرکز ولایات و حکومت
اعلی وکلان .

مدیریت قوانین صحی

مدیریت قوانین صحی که اوسط سال گذشته تشکیل گردید، قبل از
شروع به فعالیت درصدد تدوین قانون صحی مملکت افتاد. بناسی همین

نظریه متعهد انالی به سفارت های اقلانی در مصر - عراق - هند
ترکیه و غیره ممالک راقیه صادر نمود تا به هر وسیله که بتوانند يك يك
جلد فانون نامه های صحتی آن ممالک را بدست آورده بوزارت صحتیه ارسال
دارند تا از فوائده مذکور برای تدوین قانون صحتی مملکت
استفاده شود.

مدیریت تقطیس

یکی از کارهای عمده بمنظور خدمت بصحت عامه، بدسترس گذاشتن
ادویه مؤثر و معتمد است جهت رفع احتیاج، لذا تماماً دوا فروشان را مکلف
ساخته تا ادویه مورد ضرورت را از دست دوم و سوم وارد نکرده از اصل
کمپنی های مؤلفه اروپا و امریکا وارد بدارند که این اساس اصلی میشود
و برای اینکه ادویه و سامان عاجل و غیر عاجل بصورت فوری هر چه زودتر
بدست مریض و مرصدا ران رسیده باشد به افتتاح دوا فروشیهایی، علاوه
بر هسبات دیوب، بهرکنج و کنار مملکت پرداخته شد. که در سال جاری نیز
علاوه بر ادویه فروشی های موجوده به مواضع ذیل امر تأسیس دواخانه ها
داده شده است:

- ۱- در شهر کابل بنام زمان در ملتون.
- ۲- به ولایت قندهار (۴) باب بنام های قمر در ملتون پیشونستان در ملتون
- خورشید در ملتون و شیرزی در ملتون.
- ۳- در حکومتی اهلی فراه يك باب اکبری در ملتون.
- ۴- به مزار شریف بنام نمایندگی لمر در ملتون
- ۵- در خلم مزار شریف يك باب بنام حسین در ملتون.
- ۶- در اندخوی يك باب بنام نصرت در ملتون.
- ۷- به ولایت مشرقی دوباب بنام جلال کوت در ملتون و پینتون در ملتون
- ۸- در پغلان صناعتی يك باب بنام درویش در ملتون.
- ۹- در بلخری بکباب بنام هپاسی در ملتون.

۱۰- به حكومتی اورگون يك باب بنام حيدر درملتون
۱۱- به حكومتی لهور كورد يك باب بنام عسكرو درملتون.
۱۲- در حكومتی اعلى پروان يك باب بنام ظاهرى درملتون.
برای اینکه از يكطرف تعداد ادويه جات متفرقا را دردوا فرو شيها
ذخيره نمايند و از طرفى اسمار خارجى را كه به قيمت گران از بازار سياه بدست
مى آورند، بهدر نرود، مديریت تقشيش تصميم گرفته كه قبل از صدور آردر
ادويه، بايست لست خانها بملاحظه وزارت صحيه رسا نیده شده و اجازه
توريد آنرا استحصال بدارند.

حين ورود ادويه، اصل بيجك بادوكايبى از طرف دواخانهها، بمديریت
تقشيش ارسال ميگردد تا پس از تطبيق به لسته فرمايشى بقرض ملاحظه
و تشریح ادويه در كمرک، به نمابنده فنى-پيرده ميشود. بعد صدور امر، نفر
به كمرک رفته تماما ادويه را تشریح و از لحاظ ذيل ملاحظه مينمايند.

۱- ادويه بايد با بيجك مطابقت باشد كه به لست های آردرى سر بغيرورد.

۲- ادويه ها يكه موهب دارند از وقت آنها نگذشته باشد.

۳- ادويه های ممنوعه از قبيل مخدرات و مشروبات الكولى- در حسنا دقيق

و يارسل های وارده پنهان نشده باشد.

پس از آنكه ادويه از طرف نمابنده فنى ملاحظه و اجازه خروج داده ميشود

قرار نمره وارده شعبه، ادويه وارده مذکور تماما نمره و تاريخ زده شده.

از قيد مهر مخصوص كنترول ادويه، كشيده ميشود و اين نمره و مهر حايز

مطلب ذيل است.

نمباز ادويه يك بيجك از بيجك ديگر كه شايد هر كدام آن قيمت اسمعاری

مختلف داشته و مصارف متفاوت را ايجاب نموده باشد.

پس بعد از مجرا دادن مصارف طبق مقررات موعودعه وزارت صحيه

و تعيين نرخ فروش اسمعاری، ادويه داخله بيجك ها در عقب بيجك ها به امضا

نفر فنى و مهر مديریت تقشيش و نشانی يك نقل بيجك توسط هكتوب كه نمره

آن بالایی ادویه تحریر، مهر شده به دواخانه مربوطه ارسال میگردد. گویا بدین ترتیب در مواد (2 و 3)، تمیز ادویه بیجکها و کنترل نرخها صورت میگردد. بزهلاوه دواخانهها مکلف ساخته شده که پس از اجرای نسخه مرخص و ثبت، بکتاب مخصوص، قیمت دوا را در عقب نسخه تحریر و صفحه ثبت کتاب را توضیح نموده از طرف دوا ساز مذکور امضاً و مهر دواخانه را نموده بمرخص تفویض بدارند.

مقادیر خالص دواخانهها هفت و نیم فیصد و مصارف بودجه وی، دوازده و نیم فیصد تعیین گردیده، یعنی دواخانهها میتواند بالایی ادویه، واردۀ خویش مصارف عرض راه و بیست فیصد مفاد را زیاد نموده، بعداً به فروش ادویه خود اقدام بدارند.

بعضاً دوا فروشهای مرکز و اطراف که قوه مالی آنها ضعیف است و قادر به توريد ادویه نیستند، ادویه مورد ضرورت خود را از دواخانهها، نیکه قوه مالی آنها مساعد بوده و از اصل کمپنی های مؤلفه، مال وارد مینمایند، خریداری مینمایند، چنین ترتیب اتخاذ گردیده:

مسلم است که در بل خرید و فروش، بل فروش کار دازای اهمیت میباشد، زیرا بل فروشکار از روی بیجک های دست داشته، کنترل میشود. پس قرار داد شد تا فروشنده در بلها نمره و تا ریخ بیجک حتی نمره که بالایی ادویه تحریر و مهر گردیده است، نشان بدهد تا کنترل قیمت بلها صورت بگیرد درین وقت بل مذکور اصولی گفته میشود و خریدار میتواند آنرا به دوا فروشی خود برده در مرض فروش بگذارد که از طرف مدیریت تفتیش، قیمت و غیره آن کنترل گردیده و موافقه نمایند. بناً فروشنده مکلف ساخته شد که با در نظر داشتن مراتب فوق، بلهای خود را در سه کابلی به مدیریت تفتیش ارسال نمایند. حین تمویل بلها به نفر فنی امر داده میشود قیمت هر را کنترل نمایند پس از امضاً و تصدیق نفر فنی، یک کابلی بل از بور راه شعبه تفتیش حفظ و دو کابلی دیگر را بعد نشانی شد و مهر تفتیش و امضاً نفر فنی

ضمیمه مکتوب به فروشنده اءده ميگرده . فروشنده يك گايي رانزد خود وکايي سوم راه خريدار ادويه مبسارده . مسلم است که خريدار ادو به واطرافهمي برده چون ادويه مذکور دا رای نمره و تاريخ ومهر کنترول - ادويه بوده . شعبات صعيه مربوطه با اساس بلهاي دست داشته دوا فروشي قيمت فروش دواخانه هارا کنترول ميبارد .

بر علاوه اجراءات فوق تفتيش شفاخانه ها دواخانه ها - لابراتوارهاي رسمي و شخصي - معاينه خانه هاي اطباء جزء وظيفه مديريت تفتيش بوده و عندالواقع از آن بررسي مينمايند .

مديريت عمومي مرکز

- ۱- اعطاي ورغه هاي صعي بين المللي بعد از تطبيق واكسين هاي لازمه ذريعه صعيه و اوكسيناسيون براي اشفا صيکه به خارج مصافرت دارنده .
- ۲- اعزام هيأت فني براي معاينه و نداوي و بررسي غذاهاي کارگران سرك تنگ قارو .
- ۳- اعزام هيأت فني با ادويه لازمه براي معاينه و نداوي اهالي داي مراد وردك .
- ۴- اعزام هيأت فني براي آبله کوي و معاينه دامه حماي لکه دار به حکومت ميدان وردك .
- ۵- اعزام هيأت فني جهت آبله کوي حکومت چهاردهي ده سبز - بگرامي وسراي خوجه .
- ۶- افتتاح امور آبله کويي براي اهالي شهر کابل به صعيه و اوكسيناسيون در مرکز وزارت صعيه .
- ۷- ارسال واكسين معرفه به شفاخانه هاي مرکز جهت و اوكسيناسيون اهالي طور مجاني .
- ۸- ارسال واكسين معرفه به ادويه فروشيهاي مربوطه .

۹- ارسال بوددی . دی . نی ووا کسینهای محرکه . کولرا وچچک
به حکومت کلان دایونگی .

۱۰- ارسال بوددی . دی . نی ووا کسینهای محرکه کولرا وچچک
به حکومت کلان لهوگرد .

۱۱- فعالیت های حمایتی لکه دار وپودر یاشی دی . دی . نی شهر کابل
و نواحی آن .

۱۲- ارسال نفر فنی بایک مقدار وا کسین چچک بمدریر بت صحیه
لهوگرد .

۱۳- تاسیس یک کورس سنیترین (کورس حفظالصحه مسجلی) ۱۵ نفری
که معلمین آن از طرف (دپلوی . اچ . او) مسترلارد تعیین گردیده . دوره
این کورس دو سال بوده . فارغ التحصیلان این کورس جهت طب و قضا یوی
تحت اثر اطباء صحت عامه اخذ و داخل وظیفه خواهد شد .

ریاست روز نتون

ریاست روز نتون در طی سال ۱۳۳۴ قدم های موثری در راه تقویه
و انکشاف پلانهای حمایتی اطفال و مادران برداشته که ما اینک را پورا آنرا
بصورت خلاصه در ذیل تقدیم می داریم .
الف - شفاخانه زایشگاه .

احصایه فعالیت هاییکه در بن موسسه بعمل آمده قرار آتی است .
در سال ۱۳۳۴ به تعداد (۱۰۶۲) نفر مریضه های ولادی و به تعداد
(۴۴۴) نفر مریضه های نثانی، تحت تدای قرار گرفته است . از جمله
تعداد فن الذکر (۸۸۹) در شفاخانه ولادت نموده است .
مریضانیکه نسبت اختلاطات بعدالولاده تدای شده اند (۱۲۰) نفر .

تعداد اطفال لیکه در شفا خانه تولد شده اند (۸۱۹) نفر که از جمله
(۴۶۰) نفر پسر و (۴۲۹) نفر آن دختر میباشند. تعداد ولادت ۲۸۷۳ و تعداد
دو کسنگی ها (۸) نفر میباشد.

اطفال لیکه وزن شان از (۲۵۰۰) گرام اضافه بوده و در قید حیات از
شفاخانه خارج شده اند (۸۰۷) نفر و اطفال لیکه مرده تولد شده اند (۳۴)
نفر.

اطفال لیکه بصورت زرس زنده تولد شده و بعد از ۳۰ ساعت فوت کرده
اند (۱۴) نفر.

اطفال لیکه بعد از روز هفتم ولادت مرده اند (۱۴) نفر.
وقایع غیر منظم ولادی،
حوصله متفقیه (۵۰) نفر.

اعلان مستعرض که بعد از تمزق غشایه شفاخانه وارد شده (۶) نفر
پلاستایر بویا (۸) نفر
یری اکلام سیا (۸) نفر
صورت تکمیل ولادت،

وقایع طبیعی و اعلانات مقعدی که با کمک اجرا گردیده (۷۷۴)

وقایع فورسیس (۳۶) نفر

عملیه شق فیصدی (۶۵) نفر

عملیه ایستریک تومی قسمی از اثر تمزق رحمی (۹) نفر

وقایع لیکه با تدور به وضع حمل ایشان خاتمه داده شده (۵) نفر

ذواتیکه در ترفیحات سنویه سال ۳۴ ترفیح نموده اند

شیاغلی غلام محی الدین زرمتمی مستوفی
ولایت قطنن به رتبه دوم

شیاغلی سید احمد شاه اسمعی مدیر
عمومی دایرة المعارف به رتبه ۲

دکتور محمد آصف فقیری
کفیل ریاست دندان سازی
به رتبه ۳

شیاغلی عبدالله غفار شاد
رئیس کمیسیون اول گروپ
اول صدارت عظمی به رتبه سوم

نفر (۱۸)	کشیدن پلاستیک بادیست
نفر (۱۱۵)	ابطال حسی بواسطه ایتر
نفر (۷)	وفیات مادر

رپور احصائیه پولیکلینیک های شفاخانه

زایشگاه در سال ۳۴

پولیکلینیک مرکزی - پولیکلینیک جارو میوند - پولیکلینیک شهر ارا
 حامله رجستر شده سابقه ۱۵۷۶ نفر (۴۰۰۳) نفر (۶۰۶۶) نفر
 حامله رجستر شده جدید ۴۸۶ نفر (۱۰۸۷) نفر (۱۷۶۹) نفر
 معاینات بعد از ولاده ۳ نفر
 مرخصان نسائی سابقه ۱۰ نفر (۹۲۶) نفر
 مرخصان نسائی جدید ۱۰ نفر (۸۶۹) نفر
 احصائیه ولادت های خانگی که توسط قابله های مؤلف زایشگاه
 صورت گرفته ۲۳۵ نفر
 کورس قابلسکی زیر نظر همه ساله یک تعداد قابله های لائق را
 برای خدمت بجایگاه افغان اهدا میکنند.
 چنانچه از بدو تاسیس تا حال ۳۲ نفر قابله تربیه شده و شهادتنامه
 های قابلسکی را اخذ کرده اند.
 پولیکلینیک اطفال :

پولیکلینیک اطفال که منظور معاینات و تداوی اطفال تاسیس شده
 در ظرف مدت پنج سال خدمات بزرگی را در قسمت اوضاع صحی اطفال
 اجرا کرده است. در سال ۳۴ نیز مساعی زیادتری بفرج داده است که
 اینک رپور احصائیه آن در ذیل توضیح میسر گردد.
 تعداد کارتهائیکه برای مرخصان داده شده :

۲۰۱۳ کارت	۱۹۵۱	در سال
۳۰۷۸ کارت	۱۹۵۲	در سال
۱۴۱۴ کارت	۱۹۵۳	در سال

د افغانستان کالنی

درسال ۱۹۵۴ ۸۱۲ کارت
درسال ۱۹۵۵ ۱۲۶۹ کارت

جمله در پنج سال (۸۵۸۶) کارت .

مريضانيکه در سال ۱۳۳۴ معاينه کړيديه اند عبارتند از (۹۵۳۰) نفر .
مريضانيکه در سال ۱۹۵۵ تداوی و معاينه کړيديه اند تعداد شان به (۱۸۵۷۳) نفر ميرسد .

مريضانيکه تنها معاينه شده اند (۱۰۷۱۰) نفر .
تعداد اطفاليکه از شير سکيم و خالص استفاده نوده اند به ۷۸۶۳ نفر ميرسد .

مراکز خير به اطفال :

اين مراکز که تعداد شان به (۳) مرکز ميرسد و در نقاط مختلف شهر تاسيس شده اند، ميکوشند تا اطفال سالم را تحت مراقبت کسر فته و ننگذارند اطفال مذکور د چهار مريضی وضعيفی کړد ند . درين مراکز شير بود و اقسام وينا مين ها جهت تقويه صحت اطفال داده ميشود .
احصائيه مراجعينيکه از اين مرکز بدست آمده ذيلاً توضيح ميگردد .

تعداد مراجعين استفاده از شير سکيم شير خالص صابون و يتامين

ماه حمل	۲۸۵۷ نفر	۱۷۹ نفر	۳۲۵ نفر	۲۶۱۷	۲۳۱۴
ماه نور	۳۰۰۷ نفر	۳۰۰۷ نفر	۴۶۳ نفر	۳۰۳۷	۲۰۲۱
ماه جوزا	۳۵۹۳ نفر	۸۷۳ نفر	۴۳۲ نفر	۳۱۱۱	۲۳۵۷
ماه سرطان	۲۳۵۱ نفر	۲۵۲۴ نفر	۲۸۷ نفر	۲۴۵۱	۲۷۴۱
ماه اسد	۲۸۱۰ نفر	۲۴۵۴ نفر	۱۲۰ نفر	۲۸۱۰	۷۳۱۹
ماه سنبله	۲۳۹۱ نفر	۲۱۳۱ نفر	۶۴ نفر	۲۳۸۷	۱۴۸۷
ماه میزان	۲۷۸۱ نفر	۲۲۳۳ نفر	۱۰۱ نفر	۲۳۹۲	۲۵۰۱
ماه عقرب	۳۰۴۳ نفر	۲۳۳۳ نفر	۱۱۵ نفر	۲۳۹۷	۲۳۰۳
ماه قوس	۲۴۴۰ نفر	۲۲۶۷ نفر	۱۵۶ نفر	۲۴۲۴	۲۱۱
مجموعه	۳۵۲۸۲	۷۵۱۵	۲۰۶۳۱	۲۳۵۱۱	۲۴۲۵۴

توزیع شیر

توزیع شیر در سال ۳۴ برای اطفال و مادران کما گمان مانند سالهای گذشته در جریان بود اما در اثر تجویز جدیدیکه گرفته شد از ابتدای ماه اسد توزیع شیر مابیع بصورت بودر تبدیل گردید که این موضوع سهولت زیادی را برای مراجعین فراهم ساخت . چه مراجعین و قشیکه پراکنز همین حاضر میشوند توسط داکتران معاینه و سپس از خود مرگنز شیر بودر برایش تقدیم میگردد .

مقدار شیریکه در طول سال ۳۴ توزیع گردیده حسب ذیل است :
 ۱) شیریکه بقسم مابیع داده شده مساوی (۸۵۰ - ۱۵۸) یونند .
 تعداد نفر (۱۲۷۲ ۸۰۰)

۲) شیریکه بصورت بودر توزیع گردیده ، مساوی (۵۹۶۲۵) یونند . تعداد استفاد کنندگان (۳۰۸۱۰) نفر . جمعا مقدار شیریکه در سال ۳۴ بمصرف رسیده (۲۱۸۴۷۵) یونند و تعداد عمومی استفاده کنندگان آن به (۱۳۰۳۶۱۰) نفر بالغ میگردد .

وروکتون های روزنتون ؟

اطفالیکه درین موسم داخل میشوند اساس زنده گی اجتماعیه را فرا گرفته و برودکرامهای متنوعه که بالای شان تطبیق میگردد تریبه آیشده ایشان را تشکیل میدهد . موفقیت مهم تربوی اطفال وروکتون وقتی به نظر میرسد که آنها دوره معینه وروکتون را طی کرده برای شمول مکتب مساعد کشته و حیات مکتب را بخوشی استقبال مینمایند .

وروکتون های روزنتون که بگی بنام (حمید وروکتون) و دی-کری (نازو وروکتون) یاد میشوند در ظرف مدت چندسال خدمات قابل قدری را به اطفال و مخصوصا اطفال بی بضاعت اجرا نموده اند . در سال جاری (۲۰۰) طفل به حمید وروکتون و (۱۰۰) نفر دیگر شامل نازو وروکتون گردید که از جمله (۹۳) اطفال دوره معینه را گذشتانده و برای شمول بمکتب به وزارت جلبه معارف ارسال کرد یغند .

ریاست روزنتون مسائل توسعه و انکشاف ابن موسسه را در نظر داشته و در صورت امکان میکوشد تا چندین و دو کتون های دیگری تاسیس نماید تا خدا بخواهد مصدر خدمات بهتری گردد .

موسسه مجادله ملاریاء افغانستان در سال ۱۳۳۳

حکومت متبوهه در سال ۱۳۲۷ به تشکیل و تاسیس موسسه ملاریاء در افغانستان اقدام و اراده فرمودند و متعاقباً موسسه مذکور به پروژه مجاد لوی ووقایوی خویش آغاز و سال بسال نظر به ایجاب به پروژه ها و فعالیت ها خود توسعه بخشید چنانچه در سال اول مجادله علیه ملاریاء صرف هشت هزار نفر و در سال ۱۳۳۴ مندرجا ۴۱۴۵۰۰ نفر تحت کنترول فرار گرفت . ابن موسسه که هنوز چند سال محدود از بهار عمر آن میگردد نسبت به تامین و تقویه حفظ الصحه عامه جدیدت و فعالیت موتری نموده است .

فراریکه از اخصائیه شفاخانه های ولایات مملکت و از نقایح سروی های منحصین ملاریا برمی آید بیشتر از یکنیم ملیون نفوس در نقاط مختلف وطن مامهه ساله تحت حملات شدید ملاریا واقم بودند که طبعاً به اثر آن انکشاف یلان های صناعتی و زراعتی به مشکل عملی شد . میتوانست به طور مثال مینگاریم که اولین پروژه بزرگتر صناعتی که در سال ۱۳۱۵ در بلخمری روی دست گرفته شد نسبت به تلفات و خساراتیکه از رهگذر انتشار ملاریا به کارکنان و عماله پروژه مذکور هاید شد به مشکلات زیاد مواجه گردید و بهمه معلوم است که قبیل افزوری دست گرفتن عملیات مجادلوی در منطقه مذکور عمه و مامورین به مشکل بدست آورده شده میتوانست . بدین لحاظ محصولات و انکشاف فابریکه نساجی بلخمری بعد از آغاز مجادله ملاریا نسبت به سابق روبه نزایب و ترقی گذاشته و حاضرأ منطقه مذکور اثر مرض ملاریا و اذیت پشه کاملاً رهائی حاصل کرده است .

همچنین حوزه خان آباد و قندوز از نظر ملاریا، یکی از خطرناک ترین مناطق کشور بشمار میرفت ولی اکنون بعد از پنج سال کارروائی مجادله، مناطق مذکور از خطرات مرض ملاریا کاملاً مصون گردیده اند. قندوز یک شهر پر جوش ویرنفوس شده و ترقی محصولات بخته ولایت فغان در طرف همین چند سال اخیر شاهد کامیابی اقدامات مجادله ملاریا در آن سامان می باشد.

علاوةً اگر احصائیه توريد و صرفیات کنین و دیگر ادویه ضد ملاریا را که جهت تدوی مریضان ملاریائی با مصارف اسعار هنگفت همه ساله از خارج وارد میشد با صرفیات امروزه مقایسه شود، دیده میشود که استعمال ادویه مذکور بصورت متناهی تنقیص گردیده و اگر اضافه بران مفادی را که برای اهالی نسبت به از بین رفتن خسارات مریض داری معالجه ضیاع روزهای کار و مرد بدست آمده (بدون تذکر از رنج و ام مرض) در نظر بگیریم در اقتصاد ملی رول بارزی می یازد. از آنجا که از سال ۱۳۲۸ باین طرف عملیات مجادله ملاریا تدریجاً بالای تمام مناطق ملاریائی کشور یهن گردیده، به فضل خداوند خطر انتشار ملاریا از مناطق مذکور کاملاً مرفوع و یا تدریجاً رو به تنزل است. باید گفت که تا بحال مفکوره علمی راجع به وقایه و جلوگیری از مرض ملاریا عبارت از مجادله و کنترل مرض بوده که مادرین قسمت موفقیت های کلی بدست آورده ایم چه باوصف مشکلات مختلف از قبیل قلت پرسونل فنی و غیره در مناطق مختلفه ملاریائی بکار خود ادامه داده توانستیم. تا امروز مسأله مجادله ملاریا موضوع کنترول ملاریا بوده یعنی یک منطقه را می گفتند که چند سال متواتر کنترول باید کرد لکن نسبت به بعضی دلایل علمی مستند به مشاهده و تجارب اخیره نظر به کنترل دوام دار قاطعیت خود را باخت و جای آنرا نظر به استیصال و امحای ملاریای (Malaria Eradication) گرفته است. چون موسسه ملاریای وطن با موسسات صحتی خارج ارتباط و تماس دارد همیشه اصول های علمی و فنی عصری را که دنیای موجوده مورد

استعمال خود قرار میده هدا این موسسه نیز در همه امور علمی و فنی خود از ان تعقیب و تطبیق مینماید . استنباط وامضای ملاریا که نظریه جدید شمرده میشود در هر موضع و منطقه خواه ملاریا زیاد و خواه ملاریا کم باشد ایجاب مجادله را میکند بنا بران امروز موسسه ملاریای افغانستان راجع به امضای مرض بک بلان و پروژه بزرگتر و وسیع تر مواجه است که بغواست خداوند و مساعدت های حکومت مقبوعه در سال جدید مورد تطبیق قرار خواهد گرفت . امید است در آینده قریب از این مملکت با ستانی بیخ و ریشه خبیث و مدهش ملاریا که از سالین درازی با ینطرف به آن دست و گریبان بوده بر آورده شود .

فعالیت و پیشرفت های موسسه ملاریا در سال ۱۳۳۴

شق علمی و فنی :

- ۱- تکمیل لابراتوار ها با تلوچی (خون) و انتمولوچی (پشه شناسی) و لابراتوار عمومی تریه و تدریس طلاب و تشکیل بک کتابخانه در مرکز ریاست
- ۲- سه نفر مستحضران تعلیم یافته این موسسه جهت تعلیمات و تحصیلات مزید بیچاره ازم شد .
- ۳- جهت توسعه پلان و پروژه سال آینده به تعداد ۳۸ نفر متعلمین جدید الشمول که از صنف ۸ و ۹ میباشد برای دایر شدن کورس مسنهضری ملاریا گرفته شدند تا توسط متخصصین ملاریا درین موسسه تدریس و تریه گردند .
- ۴- درین سال نیز مانند سابق نظر به هلاقی علمی و صحی بین المللی راپورت های مفصل مجادله و کنترول ملاریا در افغانستان به موسسه صحی جهان (W.H.O) و موسسه یونیسف (Unicef) تریب و کمیل کسر دید و نیز در ظرف سال جاری بکنفر مشاور صحی سازمان صحی جهان جهت بازدید سیستم مجا دلوی به موسسه وارد شد .
- ۵- جهت حصول تعلیمات عالی در شق ملاریا بکنفر داکتر این موسسه بطور قبلاوشب بهارج کاندید گردید .

در شق تعمیراتی :

- ۱- تر میم و تکمیل عمارت مؤسسه .
- ۲- تعمیر بلكهده كاراج های جدید .
- ۳- تهیه فرش و تجهیز اتاقها و دهلیزهای مؤسسه .

در شق مجاد لوی و کنترول مرض ملاریا :

در برج عقرب سال جاری نظر به ایجاب فن و تکمیل نتایج وضعیت ملاریائی کشور هفت هیأت مکمل تحت اتر بلكه نفر متخصصین ملاریا جهت سروی ملاریا از مرکز ریاست به تمام نقاط مملکت اعزام شدند تا مناطق کنترول شده و غیر کنترول شده مملکت را بصورت مفصل سروی نمایند. هیأت های مذکور بعد از انجام وظایف، راپورهای خود را به مرکز ریاست تقدیم کردند که توسط آن معلومات و مطالعات تمام کیفیت ملاریائی کشور روشن گردید .

پروژه دهکده شیوکی

تعالیتهای صحی بصورت عمومی :

دراوقات ذیل مامورین شق صحی پروژه به بلكه تعداد مردم شیوکی

وقلمه وزیر مشوره های صحی داده اند :

مجموع	اطفال	زن	مرد	ما
۱۰۷۲	۴۲۰	۳۶۰	۲۹۲	مارچ و اپریل
۷۲۰	۲۹۰	۲۶۰	۲۱۰	اپریل می
۱۳۶۰	۴۱۸	۵۲۳	۴۲۸	می جون
۱۲۴۰	۳۸۰	۴۰۰	۴۶۰	جون جولائی

د افغانستان کالنی

۲۹۷۱	۶۴۰	۱۰۳۰	۸۰۱	جولای اگست
۲۲۱۶	۵۶۰	۱۰۹۷	۵۹۹	اگست سپتامبر

هلاوه بر آن (۱۱۴۸) نفر بمریضی های معمولی از قبیل بریدگی ها زخم - دانه ، سوخته گی و دندان دردی مبتلا بودند تحت معالجه قرار گرفته اند پروگرام سرویسهای سیار صحتی در (۱۹۵۵) آغاز گردیده و نتایج خوبی داد جستجوی زیادی بعمل آمد که یک جای مناسبی در بین حصار بدست آید تا معاینه های سیار صحتی از آنجا شروع شود ممکن است در آینده فریب باین کار موفقیت حاصل شود .

- ۲- آبله کوبی چچک . بصورت عمومی ۵۲۳ آبله کوبی ابتدائی و ۴۵۰ آبله کوبی ثانوی تطبیق گردیده است .
- ۳- کنترل مجرقه

وزارت صحت جهت کنترل مرض حمای لکه دار هیأت کنترل خود را فرستاد تا یو در باشی مقدار ۱۰ فیصده دی . دی . تی را عملی نماید . چنانچه تا کنون از شروع مرض حمای لکه دار کدام اطلاعی به سمع نرسیده است .

- ۴- فعالیت های صحتی نسبت مادران و اطفال .
- دو کتور احمد کبیر از طرف وزارت صحت تعیین گردید تا نصف روز را در باز دید و معالجه مادران و اطفال صرف ماسعی نماید چنانچه دو کتور مو صوف در هفته دو بار بهر کنز معاینه پروژه حاضر می شود .

مجموع واقعاتیکه در مدت شش ماه اخیر رخ داده فرار ذیل است :

- الف - تعداد مراجعین مادرهای حامله (۱۱۹) نفر
- ب - در زنهایکه در خانه وضع حمل آنها صورت گرفته . (۳۹) نفر .

ج) تعداد اطفال صحت مند (۳۹) نفر .

دایه‌ها و قابله‌های مربوطه پروژۀ وظایف محوله خود را بغویب اجرا نموده و امید میرود که آنها بزودی ممکنه به معاینه مر بضمای که به خانه میباشند، شروع نمایند.

۵ - مراکز تقسیمات شیر :

در پروژه دهکده سه مرکز تقسیمات شیر موجود است دو مرکز آن در مکتب بچه‌ها و مکتب نسوان و در قلعه وزیر شیوکی و سوم آن در مرکز صحتی پروژه در شیوه کی افتتاح گردیده و بصورت عمومی تقریباً (۱۲۵۰) طفل از مراکز شیر مذکور استفاده مینمایند.

۶ - سرری امور صحتی :

تعداد (۸۹۴) خانه در (۱۱) قریه مربوطه پروژه، تحت سرری قرار گرفت. مقصد سرری مذکور حسب معلومات ذیل میباشد :

منبع آب نوشیدنی در تعداد اشخاص و خانه، موضع چاه‌های موجوده از نقطه نظر موقعیت، خراب بودن و کثافت آن، مقدار ذخیره آب، سطح آب و صورت ساختمان آنها - سرری مجموع بیت الغلا و مواضع که فاقد بیت الغلا میباشد .

نتایج سرری مذکور قرار آتی است :

اسم قریه	تعداد نفوس	بیت الغلاهای موجوده	خانه‌های بدون بیت الغلا	چاهای موجوده
شیوه کی	۱۱۳۹	۱۳۰	۱۶	۱۳
ده یعقوب	۶۴۴	۷۰	۱۷	۲۱
قلعه حسن علیا	۵۸۶	۴۳	۱۹	۱۱
قلعه وزیر	۳۳۹	۱۷	۱	۳
قلعه حسن سفلی	۶۵۸	۳۹	۳۹	۲
نیازی	۳۴۸	۴۰	۱۳	۷

د افغانستان کالنی

۱۰۰	۳۳	۱۴۱	۱۲۹۷	بيني حصار
۹۱	۴	۲۷	۱۴۰	ولایتی
۲۶	۹	۲۹	۳۰۴	بفلك
۵	۴۹	۱۲۵	۱۲۶۱	سهاك
۹	۱۵	۳۹	۵۶۲	موزای

از نتایج حاصله سروی معلوم گردید که نسبت شرایط خراب و نامساعد بیت الخلا و چاه‌های آشامیدنی، دریای لهورگرد و جوی‌ها، صحت اهالی در معرض خطر است.

لذا لازم دیده شد تا تماماً بیت‌الخلاها اصلاح و یادوباره تعمیر شوند. چاه‌های جدید در مواضعی حفر شود که در آن منطقه چاه‌های سابقه وجود نداشته باشد و به اهالی توصیه گردد که از استعمال آب چاه و آب جوی خود داری نموده و چاه‌های جدید را مورد استفاده قرار بدهند.

۷- تحقیقات در قسمت آب‌های کثیف :

این موضوع راجع به آب‌های کثیفی بوده که نسبت به موضع و اصول اخذ یارو و مواد قابل استعمال، تحقیقات بعمل آمده، نسبت ساختن تپه‌کاو که در قراء بحیث مادهٔ محروقات استعمال می‌گردد، معلومات بدست آید. فرار معلوم این عمل علت بزرگت تکثیر مکس‌ها است و در نظر است که آب روهای موجوده اصلاح گردد. و راجع به این موضوعات تحقیقات ادامه دارد.

۸- مساحت و سروی :

این پروگرام در ده فریه مربوطهٔ یروژه، تکمیل گردیده و مامورین مساحت وزارت دفاع مالی نقشه‌های مذکور را ترتیب و تنهاسرویی قریهٔ نیازی باقی مانده. بعضی از این نقشه‌ها انفلاخ گردیده تا تفصیلات لازمه بصورت بهتری از آن اخذ گردد. در این نقشه‌ها مواضع چاه‌های جدید و آب‌روها بیکه تحت نقشه می‌باشد نشان داده شده است.

۹- معاینه موادغایطه،

برای جلوگیری از میکروبیهای پارازیت موادغایطه، ۱۰۹۹ نفر از اهالی ۱۴ قریه تحت معاینه قرار گرفت و این معاینه تحت نظریک نفر متخصص لا براتوار و معاون او که از طرف وزارت صعبه فرستاده شده است صورت میگردد. در نتیجه معاینه، اسکارید لبری گوئید را واضح ساخت.

۱۰- تعمیرات امور صعبه،

این موضوع در قراء فعلاً تا اندازه خاتمه یافته. قرار مشاهدات، بیت الخلاها تیکه عقب آن باز بوده و از طرف اهالی بصوت همومی استعمال میگردد اکنون از آنها بجبت سردا به و ذخیره کثافات برای مدت ۲-۶ ماه کار گرفته میشود. بیت الخلاها تیکه باید از کل و خشت تعمیر گردد، تحت نقشه گرفته شده که این از نقطه نظر اقتصادی مفید میباشد در مرحله اول در قراء مربوط پروژه، تعمیرات ذیل صورت گرفته و اداره پروژه برای اجرای این پروگرام مواد ضروریه را تهیه نموده و وزارت مالیه ۳۰۰ پوری سمث را جهت تعمیرات مذکور بدسترس پروژه گذاشت. قرار اطلاع مدیر اداری یونیسف، مواد مورد ضرورت تعمیرات به هفته اول ماه اکتوبر مواصلت نماید، تعمیرات تیکه در مرحله اول تحت اجراء گرفته شود فعلاً توضیح میشود:

۱- بیت الخلاها،

الف -	مکتب قلعه وزیر	بیت الخلا	(والت)
ب -	مرکز صعبه	۱	(واتر سیل)
	مرکز صعبه	۴	(والت)
	مکتب نسوان شیوکی	۲	(>)
	» » »	۱	(واتر سیل)
	منازل شخصی	۵	والت
ج -	مرکز پروژه قلعه وزیر	۳	>

د آقا نستان گالنې

وال	ه بیت الغلا	(د منازل شخصی ده بمقوب
>	> ۳	قلعه حسن علیا
>	> ۴	(ه) د ل سفلی
>	> ۵	(و) ولایتی
>	> ۵	(ز) نیازی
>	> ۵	(ح) بینی حصار
>	> ۵	(ت) سهاک
>	> ۲	(ی) بقلک
>	> ۴	(ک) مموزانی
>	> ۶۰	مجموع

۲- چاها :

چا	۱	الف) شیوکی
>	۱	ب) مکتب قلعه وزیر
>	۱	ج) قلعه حسن سفلی
>	۱	د) مرکز پروژہ
>	۱	ز) ده بمقوب
چا	۵	جمله

۳- مخزنهای مخصوص یاروه

مخزن	۱	الف) مکتب قلعه وزیر
>	۱	ب) شیوکی
>	۱	ج) شیوکی (بدون میرزا انسانی)
>	۳	جمله

۱۲- بلیت فارمهای یاروه

در نظر است تا ده بلیت فارم یاروه ترتیب گردد. البته بعد از تمین موضع مذکور شروع بکار خواهد شد.

اشتراك و معاونت وزارت صحت :

وزارت صحت همیشه راجع به ترقی پروژه انكشاف دهكده، دلچسپی زیاد داشته از نقطه نظر علاقگی كه دارد، مامورین، وزیر و معین وزارت صحت درین مدت، چندین مرتبه ازدهات مربوط پروژه، بازدید نموده با بزرگان قریه‌ها راجع به امور صحت مذاكره نموده اند.

همكاری اداره سازمان صحت جهان :

داكتر فاك لیند مشاور صحت سازمان صحت جهان در وزارت صحت همیشه در قسمت مسایل صحت پروژه كمك و رهنمائی نموده در ماه می ۱۹۵۵ در مجلس كه در آن مامورین بزرگ وزارت صحت و متخصصین اداره سازمان صحت جهان حضور داشتند، پروگرام سه ساله امور صحت پروژه دهكده را تشكيل داده و نسبت اوضاع صحت كارگرهای دهاتی پروگرامی اتخاذ نمودند.

داكتر ای‌ال موریس مشاور امور صحت مادران و اطفال، پروگرام صحت مادران و اطفال را ترتیب داده و در هفته دو روز از مركز مذکور بازدید مینماید، مستر مكسرای پروگرام منطقه را از نقطه نظر حفظ الصحة ترتیب و تعمیرات امور صحت را آغاز كردند، علاوه بكنفر متخصیص امور صحت متعلق اداره سازمان صحت جهان، جدیداً شروع بكار نموده و متخصیص نامبرده از جریانات و فعالیتهای شق مذکور مراقبت مینماید.

همكاری اداره یو نیسف :

اداره یو نیسف جهت ترقی امور صحت پروژه، مبلغ (۱۱۰۰۰) دالر مصرف نموده علاوه بران در قسمت صحت مادران و اطفال، شیر، صابون و تالیتهای ویتامین كه قیمت آن بالغ به (۴۰۰۰) دالر میرسد، كمك و معاونت نموده است. این شویه تحت سرپرستی مستر بو شان (مدیر اداری) اداره میشود.

مرکز مجادۀ توبرکلوز

این موسسه که از طرف حکومت بهی-وا-ه به کمک سازمان
 صحتی جهان بکار انداخته شده ویرسونلهای فنی از طرف سازمان مذکور
 بادیکتوران و دیگر پرسونل افغانی، بصورت مشترک داخل فعالیت میباشند
 مرکز مذکور بامدرن ترین و مکمل ترین آلات تشخیصیه مجهز بوده ،
 غایب و مرام آن برای فعلاً وضع تشخیص حقیقی مصابین مرض توبرکلوز
 شهر کابل و آنها نیکه از اطراف و اکناف شهر به کابل مراجعه
 مینمایند، بوده و از طرفی يك وظیفه مهم دیگر این مرکز، (ویزت) نمودن
 مصابین مرض سل در خانه های شان میباشد. طبق پروگرام معینه از ابتدای
 سال آینده برای این چنین مریضان علاوه از آن که واریسی صحتی و کنترول
 مرض از طرف این مؤسسه ذریعه یزسونلهای مزبوطه بصورت مجانی اجرا
 میگردد، ادویه لازم هم مجانی توزیع خواهد گردید .

نا گفته نماند نظر به مقررات طبی مجادله وی مدرن، از رهگذر
 صحت عامه ، و وظیفه این مؤسسه بیشتر از همه اینست که مصابین مرض
 سل را به نحوی معاینه نماید و با ایشان بدانند که بایستی آفت مذکور
 بدیگران سرایت نکند. منبع تولید انتقال را در بین خانواده خود بصورت
 دوامدار نگردانند، تا از يك طرف خودشان تداوی و از طرف دیگر اطرافیان
 شان از آفت خانمانسوز توبرکلوز وقایه گردند .

نظر به احصایه های مالک مترقیه عصر حاضر، باینگونه تداوی، مصابین
 توبرکلوز در بین جامعه های بشری روز بروز کم شده میروند. فعالیتهای این
 مرکز از بدو تأسیس تا به امروز قرار آتی است .

۱- تعداد مراجعینیکه بدون قید و شرط در این مؤسسه معاینه شده اند و به هر يك
 تزریق توبرکولین اجرا شده و همچنان هر کدام بصورت جدا گانه
 رادیو کرافتی ششها گردیده اند (۲۲۰۰۰) نفر .

- ۲- اطفال سالیکه تا حال واکسین تو بر کلوز (بی. سی. جی) تزریق شده ۱ (۶۰۰۰) نفر .
- ۳- اشخاص مشکوکیکه برای مزید معلومات از لعاب خنجره ایشان زرغ مکرور یعنی کلچر، اجرا شده ۱ (۴۵۰۰) نفر .

لابراتوار مرکزی صحت عامه

- ۱- شعبه باکتر لوزی با لابراتوار است که با سامان عصری مجهز بوده و تماماً معاینات - باکتر لوزی را از قبیل معاینات بلغم و مواد غا بطه - ادرار و اقسام فیج و کلتور های خون و غیره را بصورت فنی اجرا کرده مینماید .
- ۲ شعبه سیرالوزی که تمام معاینات خون و مایع نخاع شوکی را از نقطه نظر سفلیس اجرا میکند .
- ۳- شعبه کیمیای حیاتی که معاینات کیمیای خون و ادرار و عصاره معدوی را بصورت توصیفی و مقدار اجرا میدارد .
- ۴- شعبه هماتالوجی که معاینات خون را از نقطه نظر امراض خون ویرازینو لوجی اجرا میدارد .
- ۵- شعبه حیوانات که بر تدارک آنتی سیرم ها و تشخیص حامله گوی به لابراتوار های مربوطه کمک شایانی مینماید .
- حیواناتی که درین شعبه موجود است خرگوش - کوبای - موش سفید کبوتر - کوسفند میباشند .
- ۶- شعبه اوساط زرعی که تماماً اوساط زرعی لازم را برای شعبات مربوطه تهیه میکند .
- ۷- شعبه واشنگ و تعقیم - این شعبه نیز با سامان عصری مانند سایر شعبات مجهز بوده و سامان تعقیم شده و باکرا به تمام شعبات مربوطه تهیه مینماید .

۸ - در این لابراتوار يك كورس عالی تكنا لوجست نیز افتتاح شده است که فارغ التحصیلان جوان را که از صنف (۱۲) ایسه ها کامیاب میباشند تدریس مینمایند و تدریس اینها بدرجه عالی در خود لابراتوار بلند برده میشود. مدت تحصیل دوسال میباشد .

۹ - يك كورس معاونین لابراتوار نیز در لابراتوار مرکزی صحت جامعه مشغول تحصیل میباشند که طلبه آن از صنف متوسط بوده و برای تحصیل امور لابراتوار به فعالیت تمام برای یاد گرفتن امور فنی مشغول میباشند و تعداد آنها در هر سال (۱۰) نفر بوده و مدت تحصیل شان یکسال میباشد .

۱۰ - تكنا لوجست های که درین چهار سال اخیر فارغ التحصیل شده اند ، تعداد شان (۲۱) نفر و تعداد معاونین لابراتوار که در این مؤسسه تحصیل کرده اند (۱۳) نفر - در سال جاری به تعداد (۸) نفر تکنالوجست و ده نفر معاون لابراتوار مشغول تحصیل میباشند .

نوت:

چون فاریین محترم بگراف مراجعین این مؤسسه نظر اندازی میفرمایند، می بینند که مراجعین این مؤسسه سال به سال تقلیل یافته است برای آگاهی فاریین محترم توضیحات میدهیم که علت یائین آمدن گراف اینست که در این مؤسسه درابتدا نسبت امراض زهروی يك سروی فعال کرده شده و چون تعداد مصابین امراض زهروی در مرکز (پای تخت) بسیار جزوی بود لهذا هیأت مجادله امراض زهروی بیشتر به فعالیت ازوم ندیدند و ازین است که درظرف سال (۱۹۴۲) الی (۱۹۵۵) فرق بارز به نظر میرسد .

د مالی وزارت

تشکیل :

ع، ج عبد الملک عبد الرحیم زوی
ع، ص عزیز اللہ

وزیر
مہین

د قلم مخصوص مدیر ص فقیر محمد

ع، ج عبد الملک

د محاسبات و ریاست :

رئیس بہ (۱) رتبہ ع، ص میر عزیز اللہ
معاون » (۳) ع، محمد طاہر
د محاسبی لکچری مدیر بہ (۴) رتبہ
ص، محمد سرور
د محاسبی » » » (۵) رتبہ
ص، قربان علی
» دوہم مدیر بہ (۴) رتبہ
ص، محمد اسلم
د تہیہ د محاسبی » » (۵) رتبہ
ص، ضیاء الحق

ع، محمد حسن

ص، سیف الدین

ع، محمد ابراہیم

ص، عبد السلام

د لکچری گروپ مدیر بہ (۳) رتبہ

» دوہم » » (۴)

» دریم » » (۳)

» د چلورم » » (۵)

د افغانستان کالنی

د پنځم گروپ مدیر	په	(۵) رتبه	ص، محمد شریف
د ماشینی د تصفیې	»	(۴)	ص، محمد نبی
»	»	(۵)	ص، ذکریا
د نوی تصفیې لوی مدیر	په	(۳)	ع، یعقوب علی
»	»	(۵)	ص، سلطان احمد
»	»	(۵)	ص فقیر محمد
د معاسباتو معاون	په	(۷)	ص، عبدالکریم «حکیمی»

د اقتصادي ریاست :

رئیس	په	(۱) رتبه	ع، غلام محمد باری
د خزانو د لوی مدیریت کفیل	په	(۴)	ص، محمد نسیم
د نقود او د اسعارو د خزان مدیر	په	(۵)	ص، عبد الحمید
د خزانو د بانک د مرآتو مدیریت کفیل	په	(۷)	ص، محمد ثروت هلیزو
د منقول قیمت مدیر	په	(۵)	ص، حیات الله
د فروض د مدیریت کفیل	په	(۷)	ص، عبدالکریم نصراتی
د اقتصادي پلان د احصائیې خانګه کفیل	په	(۷)	ص، محمد يوسف
د مالی د تدریق مدیر	په	(۵)	ص محمد اکبر
د بودجې لوی مدیر	»	(۳)	ع هید الاحد
» معاون	»	(۴)	ص محمد اسمعیل
» د ترسب مدیر	»	(۵)	ص میر با با
د بودجې د دوهم قسم مدیر	»	(۴)	ص نادر احمد
د بودجې د تخصیصاتو د مدیر کفیل	په	(۶)	ص عبدالقیات

د وادراتو ریاست :

رئیس	په	(۲) رتبه	ع، ص محمد آصف
د ترسب مدیر کفیل	»	(۷) رتبه	ص هید الرحمن انوری

تشکیل وزارت مالہ

ص عبدالستار	» (۵) رتبہ	ڈنر کٹر مدیر
ص محمد عمر	» (۵) »	» »
ص عبدالحسین	» (۵) »	» »
ص عبد اللہ	» (۵) »	» »
ص ڈکٹور ولی محمد	» (۷) یہ	ڈٹمیٹیز اعتراف ضا تو ڈ مدیر کفیل
» » » »	» (۵) یہ	ڈاھتراف ضا تو مدیر
ص صالح محمد	» (۵) »	ڈ ڈمیٹیز مدیر
» » » »	» (۴) یہ	ڈ مالیات بر عایداتو مدیر
ص ڈکٹور محمد یونس	» (۷) »	» ڈ ڈمدیر کفیل
بسا بری		
ص محمد علم	» (۵) یہ	ڈ مواشی مدیر
ص محمد آصف	» (۵) »	ڈ اراضی »
ص عبد اللہ	ڈ اجیر بہ ذول	ڈ استھلاک مدیر
ص فقیر محمد	» (۵) رتبہ	ڈ استھلاک مدیر
ص ورہی	» (۵) یہ	ڈ استھلاک مدیر
ص محمد حسین	» (۵) »	ڈ متفرقی مدیر
ص محمد انور	» (۴) »	ڈ مؤسساتو مدیر
ص محمد مہدی	» (۴) »	ڈ انحصاراتو مدیر
ص عبد الغزیز	» (۵) »	ڈ متفرقی ڈ مؤسساتو مدیر
ص یار محمد	» (۵) »	ڈ نقلیاتو مدیر
ع محمد یونس » حیران	» (۳) »	ڈ گمر کاتو لوی مدیر
ص امیر محمد	» (۵) »	» »
ص محمد نسیم	» (۵) »	ڈ گریڈی ڈ بندو لو مدیر

دافنا نستان گالنی

د تہیہ ریاست :

ع، ص میر عبد الوہاب	یہ (۳) رتبہ	رئیس کفیل
.....		معاون
ص عبد الغنی	» (۴) «	د ثاب ت مدیر
ص خواجہ محمد یعقوب صدیقی	» (۵) «	د خارجی مدیر
ص عبد السبعان	» (۶) «	د خارجی دول دمدیریت کفیل
ص فیض محمد	یہ (۸) رتبہ	د خارجی دوہم خانگی دمدیر کفیل
ص محمد شریف	» (۵) «	د تہیہ داوورا قومدیر
ع جلال الدین	» (۳) «	د معاینی معاون
ص عبد الفتاح	» (۴) «	د معاینی دغانگی مدیر
ص محمد عظیم	» (۵) «	د د لمری خانگی مدیر
ص میر عبد الغالی	» (۵) «	» د دریم د د د

د ضرابخانہ لوی مدیریت :

ص عبد العزیز	یہ (۴) رتبہ	د لوی مدیر کفیل
ع، میر محمد شاہ	یہ (۳) رتبہ	د مراقبہ دھیات غری
ع، حاجی فیض محمد	» (۲) «	» د د د
ص، شاہ سید	» (۱) «	د حکاک دمدیریت کفیل
ص، عبد المجید	» (۴) «	د مطبوعی دمعاسی مدیر
ص، خواجہ محمد یحیی	» (۵) «	د معاسی معاون

د سکو گور ریاست :

د (۱) ع، ص، صوفی عبد الحمید		رئیس
د (۴) ص، سید محبوب		د سکو گومدیر
یہ (۶) رتبہ ص، عبد الحمید		د پلیت سازی دمدیریت کفیل

تشکیل وزارت مالیه

د اداری لوی مدیریت :

ع ، مختار لوی	لوی مدیر	په (۴) رتبه
ص ، عبدالقنی	د ذاتی دمدیریت کفیل	د (۷)
ص ، محمد انور	د تقاعد مدیر	د (۴)
ص ، میر عبدالقادر	د لوازمو	د (۴)
ص ، محمد یوسف سلیمان	د مالی دینونځی دمدیریت کفیل	
ع ، محمد یونس حیران	د ثروت د جریدی مسؤل مدیر	
ص ، حفیظ الله	د اوراقو مدیر	په (۴) رتبه

د املاکو مدیریت :

ص ، محمد هاشم	آمر	په (۴) رتبه
ش ، گل محمد	د کادستر مدیر	د (۵)
ص ، نور محمد	د املاکو مدیر	د (۵)

د تفتیش لوی هدیریت :

ع ، ص میر ضیاء الدین	لوی مدیر	په (۲) رتبه
ع ، ص ، میر علی اصغر شمع	د تفتیش غری	
ص ، میر جان	د	په (۵) رتبه
ص ، نصر الدین	د	د (۴)
ص ، فضل احمد	د	د (۵)
ص ، میر محمد کاظم	د	د (۵)
ص ، غلام حضرت	د	د (۵)
ص ، سلطان حسین	د	د (۵)
ص ، سید محبوب	د	د (۴)

د افغانستان کالنی

د تفتیش فوری	په (۵) رتبه	ص ، محمد اکرم
»	» (۵)	ص ، عبداللہ
»	» (۴)	ص ، غلام حامد
»	» (۲)	ص ، عزیز اللہ
»	» (۳)	ص ، عبدالقدير

دمجاسبي ، آمریت او دملی دفاع دلو ازمو خانسکه :

د همدی مجاسبي مدیر په	(۵) رتبه	ص ، عبداللطيف
» د امری خانسگی مدیر کفیل	»	ص ، احمد جان
» د دوهم مدیر په	» (۵) رتبه	ص ، محمد اکبر

اجراآت ریاست تهیه در سال ۳۴

تاچندی بیشتر کلیه مؤسسات دولتی برای تدارک واکمال مایلر مه مهمه مورد احتیاج، خوبشتن را مکلف میدیدند که محتاج الیه را از داخل و خارج بهر طریق و قیمتی که میسر شده میتواند جهت رفع ضرورت بدست بیاورد. این مؤسسات از رهگذر احساس مجبورت، مواد ضروریه را با از خودتجار بدست می آوردند و یا از بازار سیاه بخریداری آن ها و باضایع اوقات رسمی هیأت مرسوله، مبادرت میورز بدند. چون اکثر ازتجار مستقیما با منابع تولید تماس نداشتند، ایشان نیز بسیاری اموال واجتناس را از بازارهای خارج حاصل میکردند و با لآخره بعد از چندین دست کشتن به نرخ بلندتر بدست رس دوایر مصرف کننده قرار میگرفت. سال گذشته بالاخص از ۲۳ حمل باین طرف مشکلائی را که حکومت کراچی علی الرغم مقررات، آداب دیو کراسی و مردمی، خاصه از جنبه ترانزیت و انسداد راه تولید کرد چه ضروری نبود که ازین طرف و آن طرف بیکر اقتصادیات کشور و بنیه تجار افغانی را جریحه دار ساخت. با باریدن این باران آفت ریاست تهیه سعی کرد تا احتیاجات دستکاه های دولت را از فابریکه ها و کمپنی ها بدون دخالت دست ثالثی بدست آورد، و آن هارا معروض استفاده دوایر مصرف کننده فرارده. البته اگر از دیدة انصاف نگریسته شود، همچو اجراآت بر علاوه آنکه تاثیر کلی در قیمت اموال واجتناس وارد ساخت، از حیث تنزیل قیمت ها در وجود بودجه نیز اثر انداخت. البته بقارئین گرامی می پوشیده نیست که علت مهم دیگری که ریاست تهیه را بوجود آورده است هما تا کنترول بودجه دولت میباشد. چه آوانی که هیأت های متعدد از هر دایره وزارتخانه بی بازار میرفتند، گردش این ها در بازار باعث تولید یک نوع حس احتکار و اختفای اجتناس و اموال گردیده و نتیجه این می شد که منفعت بیورد، مفت محترک میگردد و بودجه منظور شده از عهده تدارک تمام احتیاجات مأمول برآمده نمی توانست

د افغانستان کمالی

و نرخها به تاختن فوس سمودی خود میبرد اذت که از روی ملاحظه استاد اغلب از دوا یر و مقابسه آن ها با قیمت اموال مفوضه ریاست تهیه تقریباً در حدود پنجا ه فیصد تفاوت در نرخها بوقوع پیوسته است. این ریاست با وجود موجودیت تشکیلات ابتدائی و بر علاوه تهیه مواد قابل احتیاج ، موفق شد تا امور حسابی تهیه را نیز رونق داده استاد مصارف نقدی را از طریق ریاست محاسبات وزارت مالیه به دیوان محاسبات صدارت عظمی تقدیم و صورت حسابات جنسی را برای هر یک از وزارت خانه ها و دوائر دولتی در هر سه ماه ارسال کند. اینک با توضیح مختصر فوق به نشر قسمت احصائیه وی پرداخته می شود :

الف- مواد خارجی طرف ضرورت دوائر و موسسات دولت که بیش از یک سلسله مفاهمه و مکاتبه با کمپنی های خارجی با اصل متابع تو لید ا تی آن قرارداد های عقد و لبر ترف کریدت آن نیز باز شده که بعضی از اموال مذکور رسیده و برخی هم در شرف ورود است .

۱- مواد تعمیراتی (۲۵) قلم شامل ۲۵۹۷ تن ۶۲۶۴۰۰ دانه ۱۷۶۰۰ درجن ۲۰۰۰ ففت ۱۲۷۰۰ مترو ۷۱۲۰ متر مربع - ۴۵۹۷/۵۰ - ۷۲۱ - افغانی -

۲- تجهیزات (۲۱) قلم شامل ۴۷۲۴۲۳۳ دانه ، ۶۲۰۵۴ باب ۱۴۰۰۰۰ جور ۳۰۰ صندوق ۳۶۲۰۰ پوند (۱۵۸۹۴۴۰۵/۲۶) - افغانی

۳- ملبوسات (۱۸) قلم شامل ۱۱۵۰۴۵۰ جور - ۴۷۴۰۲۳۳ و ا ر ۳۶۴۰۱ کیلو ۳۷۵ ففت ۳۱۹۹ ففت ۳۰۰ ۳۰۲ دانه به (۹۹۲۳۶۲۳/۵۳) - افغانی

۴- قرطاسیه (۴۶) قلم شامل ۱۸۸۰۰ دانه ۱۱۱۰۰۰ قطعه ۴۲۷۶ کرز ۲۰۵۶۶ در جن ۲۰۰۰ بکس ۹۰۵ رول ۲۰۰۰ بوتل ۳۴۱ تن ۱۸۲۰۰۰ جلد ۴۵۵۶ کده ، ۱۵۰۰ دیم ۸۱/۶۴ ۲۰۵۵۶۹ - افغانی .

۵- طباعتی (۸۱) قلم شامل ۹۰۳/۵ تن ۱۵۰۰۰ بکس ۱۰۰۰ کیلو ۳۳۱۵ تیوب ۳۹ یا به ۶۰ رول ۵۱ قلم سامان ۲۰۰۰۰ قطعه ۸۳۱۰ بو ند ۳۷۹۰ دسته ۱۲۰۰ بوطل به ۱۶۸ عدد ۱۵۰۰ قطعی ۶۰۹۸۷۷۵/۵۹ - افغانی

امور وزارت صا به

۶- سیورتي (۷۰) قلم شامل ۲۳۴۰۶ دانه ۱۰۹۲ جوره ۱۰۰۰ تيوب و ۲۵۰۰ درجن به ۱۶۲۷۳۱/۱ - افغانی

۷- ارزاق (۱) قلم شامل ۲۸۳۰۴ سیر به ۱۷۲۳۷۹۰/۸۸ - افغانی

۸- منفرقه (۱۶) قلم شامل ۶۵ قلم سامان مختلف ۲ یا به ۱۵۰۰۰۰ دانه ۳۱۱ هراده ۲۰۰ تن ۹ درجن يک سبت ۲۷۳۰۰۹۷۳/۱۳ - افغانی
- یونیکه جهت نقل اموال به شرکت ترانزیت داده شده (۱۲۵۰۶۴۴) - افغانی
میزان کل ۲۳/۴ ۳۸۵۷۶۵ - افغانی

ب- فرار داد هائیکه بر ای تهیه و ذخیره مواد داخلی بامستحصلین آن در دوران سال جاری به عمل آمده

۱- مواد تعمیراتی (۲۴) قلم شامل ۱۷۲۸۰۸ دانه ۱۴۵۰۰ کیلین ۱۱۴۰ پوری، ۲۲۵۳ سیر و ۴ قطی حل طلا ۱۹۲۹۶۰ پوری ۱۳۱۸۹۰ تخته ۱۲۴ صندوق بالغ بر (۲۷۲۹۶۶۲۰/۹۰) - افغانی

۲- تجهیزات (۲۱) قلم شامل ۱۱۱۴۶۰ دانه ۴۲۹۹۰ سیر ۵۵۰۰ جوره ۲۵۳۰ تخته ۲۶۶۴۰ سواد ۱۶۱۹ جلد و ۷۰ / ۸۸۳۰۸ متر ۰ بالغ بر (۷۳۳۴۴۹۴۰/۰۳) - افغانی

۳- ملبوسات (۶) قلم شامل ۳۲۲۰۸ عدد ۴۶۵۰۰ جوره ۴۲۴۱۴۶ متر (۳۱۴۳۹۵۱/۲۵) - افغانی

۴- ارزاقیه (۱۲) قلم شامل ۲۳۶۳۳۵ سیر به (۸۲۶۶۴۹۴/۰) - افغانی
۵- محروقات (۸) قلم شامل ۷۳۶۱۶۰ سیر ۱۲۳۹ یا به ۱۴۸۰۰ فت به (۱۹۹۱۵۱۴) - افغانی

۶- قرطاسیه (۲۷) قلم شامل ۴۱۰۰۰ تخته ۳۰۰۰۰۰ متره ۱۱۰۰۰ سیر ۲۵۰۰ کد ۰۰۹۵ درجن ۳۹۰۰ بوتل ۶۰۰ قطی ۵۰۰۰ پوری ۲۸۸۰ دانه به (۲۵۲۰۸۷/۰۷) - افغانی
نوت - خریداری هسا تیکه در محصال بعمل آمده

د افغانستان کالني

۱-	نمايندگي مشرفي قيمت روغن برنج وچوب - ۱۰۰۰۰۰۰۰ - افغاني .
۲-	قطغن > > > ۱۳۰۰۰۰۰۰ -
۳-	بروان > > > ۱۰۰۰۰۰۰ -
۴-	غزني > > > ۹۰۰۰۰۰۰ -
۵-	دايزنكي > > > ۱۳۰۰۰۰۰۰ -
۶-	جنوبي قيمت زغال وچوب ۲۵۰۰۰۰۰ -
۷-	گرشك قيمت روغن ۵۰۰۰۰۰۰ -
۸-	قندهار > > > ۲۰۰۰۰۰۰ -
۹-	مزار شريف > > > ۲۰۰۰۰۰۰ -
۱۰-	مرات > > > ۱۳۵۶۳۲۰ -

ميران كل ۱۸۸۰۶۳۲۰ افغاني واز جمله جنسيكه بكا بل رسیده. بالغ
بر ۷۶۵۰۰۱۵۸ افغاني باقي درولات مانده - ۱۱۲۵۶۱۶۲ افغاني .

مجموع قيمت فرار ددهای مواد داخلي و خارجي وارسالي نمايندگي ها
۹۸۱۱۷۸۴۶/۲۹ افغاني ۵ - مواد خارجي كه الي (۲۰) برج حوت ۱۳۳۴
به دواير توزیع شده .

۱- مواد تعميراتي (۱۱) قلم شامل ۲۷۲۸۶ سیر ، ۳۲۰۸۹ تخته ،
۵۸۸ صندوق آئينه ۵۸ قلم سا مان نقشه كشي ۵۳۰۰۱۹۰ يوري
به ۱۱۹۱۹۲۷۲/۲۰۹ افغاني .

۲- تجهيزات (۳) قلم شامل ۲۹۹۱۵ دانه ۵۲۹۹۰ يا به بالغ بر ۱۷۵۲۱۳ افغاني .
۳- ملبوسات (۲) قلم شامل ۶۸۰ جور ۲۵۰۰۰ / ۵۳۷ متر بالغ
بر ۳۳۶۳۶/۳۹۰ افغاني .

۴- فرطاسيه (۳۲) قلم شامل ۲۷۶۱۰ دانه ۱۰۰۰۵۳۰ بوتل ۶۹۷ جلد
۵۰۸ كز ، ۸۵۰ قطعي ۱۱۵ بكس ۵۱۹ كده ۹۶ يا به بالغ بر ۲۸۱۲۱۷ - افغاني .
۵- سامان طباعتي (۴) قلم شامل ۶۰۰۰ كيلو به ۱۴۵۳۲۰ افغاني .
نوت- پر علاه ارقام فوق اجناس آتي كه هنوز بيچك و اسناد آن نرسیده
بدون معلوم بودن قيمت بر اهر رفع احتياج دوائر حين مراجعه شان داده
شده نوع قيمت تناسبی آن فرار ذيل است .

امور وزارت مالیه

- ۱- فرطاسیبه - ۸۶۱ کتری و ۹۹۲ کده کافه باب بالغ بر ۳۴۲۸۸۳۱ افغانی
- ۲- مواد طباعتی - ۲۲۵ شیت ۱۱۰۰ قطی بالغ بر ۱۲۵۰۸۰ افغانی
 جمعاً بالغ بر ۳۸۶۸۷۱ افغانی .
- ۳- مواد متفرقه ۱۰ عدد بالغ بر ۴۲۶۴۶۰ افغانی . بالغ
 بر ۱۶۰۹۸۵۵۴ افغانی می شود.
- د - توزیع مواد بیدار داخلی وطن عزیز ماکه الی ۲۰ برج حوت ۳۴
 صورت گرفته حسب آتیست :
- ۱- مواد تعمیراتی (۷) قلم شامل ۶۴۱۲۸ دانه ، ۳۵۵۲۵ سیر ،
 ۹۶۲۹۶۲۹ نخه ، ۲۰ صندوق ، ۱۹۲۹۶۵ پوری بالغ بر (۳۵/۱۹۹۶۰) افغانی
- ۲- ملیوسات (۶) قلم شامل ۴۶۵۰ چور ، ۲۱۶۸۰ دانه ، ۴۲۴۱۴۶ متر
 بالغ بر (۲۵/۳۱۳۳۳۸۶) افغانی .
- ۳- ارزاقیه (۹) قلم شامل ۱۳۶۰۸۶ سیر به (۱۹/۷۹۶۹۹۳۸) افغانی .
- ۴- محروقات (۵) قلم شامل ۴۱۸۴۹۵ سیر ۱۳۴۴ یابه ۱۸۷۵۰ فت
 ۳۶۴ عدد ، بالغ بر ۱۷۴۶۶۵۶ افغانی .
- ۵ فرطاسیبه و متفرقه ۲۹ قلم شامل ۴۷۹ سیر ۷۳۹۵۸ وار ، (۱) عدد ۱۳۳۸۰
 جلد ۷۵۷۴۸ سیر ، ۳۵۰ فت ۹۵۰ درجن ، ۳۹۰۰ بوتل ، ۶۰۰ قطی ، ۵۰۰ پوری
 ۲۸۸۰ دانه ، ۹۰۰۰ نخه بالغ بر (۷۸/۱۸۶۷۷۳۸) افغانی)
- ۶- تجهیزات (۱۴) قلم شامل ۲۷۰ حلقه ، ۲۹۴۴ دانه ، ۱۷ سیر ۱۵۰ نخه
 ۵۷ چوره ، ۴۵۰ فت بالغ بر (۱۳/۲۷۷۴۲۷) افغانی) میزان کسل
 (۷۰/۱۹۲۶۰۰۳۰) افغانی) مجموع قیمت توزیع از دیووها -
 ۵۱۱۵۸۷۴۸/۲۶ افغانی
- ۵- خریداری ماشینکه بصورت جکره بحمل آمده قرار ذیل است:
- ۱- مواد تعمیراتی (۱۴۲) قلم شامل ۵۴۷۸ سیر ، ۲۷۸۵۳ دانه ، ۲۳۸۶۰
 چوره ، ۳۹ بشدل ۳۲۰ صندوق ۱۵۰۰۰ قالب ، ۲۹ نخه ، ۱۹۸۹ متر ، ۲ کده ،
 ۱۰۱ قطی ، ۳ کلچه ، ۴ کیان بالغ بر (۱۷/۱۲۷۳۸۴۴) افغانی)
- ۲- تجهیزات ، ۵۲ قلم شامل ۲۷۴۱ متر ۲۱۹ درجن ، ۲۹ حلقه ، ۱۲ توپ ،

د افغانستان کالنی

۱۷۲۸ نغنه، ۱۸۳۱ سبر، ۸۳۸۰۶۲ کلمچه، ۳ بیسپ، ۳۳ عدد، ۵۸۰ دانه
۳۶۴ جوړه، ۵۰ وار ۳۵ طاقه بالغ، (۲۶۵۸۳۷۲/۵۶) - افغانی

مواد قرطاسیوی :

انسانیه ولوازم تحصیل (۲۲۰) فلم شامل ۲۷۸۵۸ دانه، ۳۰۱ کلمه
۲۲۳۶۵ یوری، ۲۶ سبت، ۱۲۸۸ بوتلو متنفره - ۵۳۴ قطی، ۱۸۰ یاب، ۲۸۸۶
نغنه، ۳۰ قاب، ۳۰ جوړه، ۱۲۰۳۱ متر، ۵۸ توپ، ۱۳ گواتر، ۷ عراد، ۲۷۲ جلد،
۴۰ کبلن، ۲۰۸ سیر، ۲ حلقه و ۸۰ درجن بالغ بر (۶۳۲۸۴۰/۵۹) افغانی

۴- مواد ارزاقیه و غیره ۱۸۰ فلم شامل ۳۲ خروار، ۷۶ سبر، ۹۰ قطی، ۹۱ درجن
۳۷۷ فلم مختلف بالغ بر (۱۷۰۷۵۵/۷۳) افغانی، جمعا ۵۸۱۳/۴۷۴ - افغانی
مجموع میزان توزیع عمومی (۵۵۹۰۴۶۰/۳۱) - افغانی -

و - باذر نظر داشتن اینسکه یک مقدار معتنا بهای مواد و سامان مورد احتیاج
و زارت خانها و دوا بر دردوران سال از دیوهای ریاست تهیه داده
شده اینک ما بقی اجناسیکه در دیوهای ریاست تهیه موجود است فرار
ذیل است :

- ۱- مواد تعمیراتی از قبیل آهن چادر و سیخ کول و آهن پنی و کچ ۱۴ قلم
- ۲- مواد تجهیزات از قبیل تیک، آبدان و سطل - ۳ قلم
- ۳- مواد ملبوسات از قبیل بوت و سامان سیورت و بوت کرمچی و غیره ۷ قلم
- ۴- مواد قرطاسیه از قبیل رنگه بدو بلك، فلم پفسل کایی، دیوات و کار
بن بیبر، سرش کارت، کاغذ کستنر و غیره ۴۶ - قلم :
- ۵- مواد طباعتی از قبیل رنگه طباعتی، چست و کاغذو فلم و غیره ۶ قلم.
- ۶- مواد ارتزاقیه از قبیل روغن زرد، کهنجد، برنج باریک، برنج باره
پشدی، کنری و خان آبادی ماش و چای و نعودو غیره ۹ قلم .
- ۷- مواد محروقات از قبیل زغال و بھاری و نال بھاری ۵ قلم .
- ۸- اشیاء متنفره از قبیل ماشین نمره زنی و کمره عکاسی و ادویه و دستگا.
مضابرات و نراقیک و غیره ۹ قلم .

اجراآت ریاست محاسبات

این ریاست با اساسی سیستم جدید و مقتضیات اصولی و حسابی مؤظف است، الف- مصارف دوایر مرکز و ولایات را امر اقبیت و کنترول کند .
ب- بیرونی موازنه عمومی، امور محاسبه کلبه دوایر را تشکیل دهد. و آنها را تعیین و ترتیب نماید .

ج- چهاره محاسبه وی دوایر متعلق به بودجه ملحق و همکذا بودجه مؤسساتی را که در آن سرمایه دولت نیز مرکوز است انتظام و ترتیب دهد .

د- حساب قطعی عمومی را مطابق سیستم جدید تنظیم و بیروزه های قانونی و نظامنامه های متعلق به محاسبات را مرتب نماید .

ه- تحصیل بقایای صرفیاتی را تعقیب و در انجام تصفیه بقایای صرفیاتی ، بذل مساعی نماید .

و- در کوزه اجراآت مدیریتهای مالیه مرکز و ولایات و کنترولرهای محاسبه مدیریت های محاسبه مربوط ولایات و مرکز و محاسبین نقدی مسکری و ملککی خوش کرده و مجال ندهد که ایشان مغایب مقررات قانونی وزارت مالیات اجراآت فعال مایریدی بسکنند .

ز- وظیفه دار کسب صرفیات ماهوار معاشها و مصارف ملککی و مسکری مرکز و ولایات و گرفتن اسناد صرفیات تدفین و کنترول ابتدای اسناد مصارف و ترتیب دفتر مقایسه عمومی و سپردن لواجیح مصارف با اسناد متعلقه آن ریاست عالی دیوان محاسبات و همچنین کنترول لواجیح صرفیات قروض داخلی و خارجی که به منظور پیشبرد آن بیروزه های اقتصادی مملکت خرج میگردد، ریاست محاسبات لواجیح صرفیات آتی الذکر سال ۱۳۳۳ از فوت کرد و محاسبین نقدی مرکز و مستوفیت های ولایات بدست آورده و پس از تدقیق و سنجش ابتدائی و تطبیق اسناد مصارف انضمامیه، همه را بدیوان محاسبات ارسال و نوافس و اعتراضات مربوطه را بر ارجع آن ابلاغ نمود .

۱ - لوابیج صرفیات ۱۳۳۴ مقام نیکه با اسناد مربوطه آنها دوازده ماهه ساخته اند غبار تندر ، وزارت اقتصاد ملی ، وزارت خارجه ، وزارت دربار ، وزارت معضابرات ، وزارت عدلیه ، وزارت صحیه ، وزارت معادن و صنایع ، وزارت زراعت ، ریاست مطبوعات ، ریاست اعیان ، مؤسسات صحی ، ریاست ضرابخانه ، فاکولته طبی ، ریاست پوهنتون ، ضبط احوالات ، شورای ملی ، ریاست قبایل ، مدیریت لین هوایی ملکی ، محاسبه تهیه ، فیصد ۲۰ گریزی قرصه دافغانستان بانک ، آمریت لوازم وزارت دفاع ملی مستوفیت گرشک و غرنی و مشرفی و بدخشان و فراه و قندهار .

۲ - لوابیج صرفیات یازده ماهه ۱۳۳۴ غبار تندر ، وزارت معارف ، وزارت قواید هاهمه ، وزارت مالیه ، صدارت عظمی ، ریاست المیک ، وزارت دفاع ملی ، مستوفیت پروان و جنوبی .

۳ - لوابیج صرفیات ده ماهه ۱۳۳۴ غبار تندر ، از وزارت د ا خله مستوفیت میمنه .

۴ - لوابیج صرفیات ۹ ماهه غبار تندر از لوابی شمالی و مستوفیت کابل .

۵ - لوابیج صرفیات هشت ماهه ، مشتمل است از مستوفیت قطغن ، هفت ماهه شامل مستوفیت هرات و شش ماهه شامل مستوفیت مزار شریف می باشد .
ناگفته نمیکنداریم که در بدو سال ۱۳۳۴ به اساس مقتضیات سیستم جدید و تصویب کمیسیون مشاورتی مالی تعدیل و اجراء دفاتر آئی ال ذکر را این ریاست به اثر ارشادات وزیر مالیات به دوایر مربوطه تعمیم و تحت اجرا قرار داده است .

۱ - بیان نامه حساب ۲ - سه یارچه تذکره استبدان لوابیج تحقیقات ،
۳ - سه یارچه امر تادیه توزیع تخصیصات ، ۴ - تذکره خریداری ، ۵ - امر اعطای نقدی ، ۶ - علم و خیر معاش ، ۷ - مقاله نامه ، ۸ - شرط نامه عمومی و دفتر آوانس .

حساب قطعی عمومی معاشات و مصارف دوازده ماهه سال ۳۳ که

امور وزارت مالیه

یکی از جمله عمده ترین وظایف موصوف بوده به سیستم جدید و طرز اجراآت مدرن و عصری که ابداء سابقه ندارد، این ریاست آنرا مرتب و پس از تطبیقات بودجه و خزائن آنرا تکمیل و اعتراضات حسابی و بودجوی بمواضع مربوطه ابلاغ شد، یکی دیگر از اجراآت تازه این ریاست همانا صدور اوامر است راجع به اجرای حواله جات و ترتیب دفاتر و اصلاح اجراآت به سیستم جدید به تمام دوائر مرکرو لایات همچنین وظایف تدقیق متعلق به ذمت اشخاص و بقایای مؤقت صرفیاتی را که در ابتدائی سال انتقال می یابد تا حد توان اجرا کرده و از مراقبت تحصیل و حذف و تنزیل بقایا و تعقیب قروض اشخاص در مقابل دولت و تثبیت معاملات حذف قروض مطابق حکم ماده ۱۳ قانون، محاسبات عمومی سعی نموده است و لایحه استی تصحیل واردات و باقیات را ترتیب نموده است .

و- مدیریت تصفیه مالیه بقایای سنوات ماضی تا اوخر سال ۱۳۲۵ که به تصفیه سابقه مربوط بود منجمده (۱۶۲۳۰۴۵۷) افغانی سرجمع بقایای مربوطه مبلغ (۳۷۶۸۲۳۵) افغانی، (۱۷۶۶) کله دار (۳۷۴۲۲۲) کله دار (۱۴۵۲۶) یوند و ۱۹۰۰ یوند تصفیه گردیده .

۸- در اول سال ۱۳۳۴ برای تصفیه و تزکیه باقیات ۱۳۱۶- الی ۱۳۳۲ به وزارت مالیه، مدیریت تصفیه جدید منظور شده .

مدیریت مذکور است باقیات دوائر مرکزی وزارت خانه ها و ترتیب حساب عمومی بقایای مذکور، تفریق سال و وزارت مربوط آن و استتلاب اسناد قابل مجرای در وزارت خانه های مذکور آورده حساب عمومی به عنوان (هفت هزار و نهصد و شصت و چهار نفر باقیده) ترتیب و است وصول اسناد مجرای آن تحقیقات نموده در نتیجه از جمله (۱۹۰۴۵۷۰۰) افغانی باقیات مصارفی وزارت خانه های مذکور علاوه به ترتیب حساب عمومی مبلغ (۱۹۵۴۸۳۰۳) افغانی تصفیه گردید .

و- مدیریت محاسبه تهیه - که وظیفه دار ترتیب حساب داری از مبالغ انتقالی وزارت خانه ها و غیره کنترل حواله های نقدی خریداری اموال

بصورت لیتر آف کربدیت با کمپنی‌های خارجی و تأدیه مبالغ اموال خریداری شده داخلی بروی قرارداد و چک و غیره، کنترول ثنیت قرارداد و تحقیق و مذاکره استیذان پیشکی و ترتیب لوایح صرفیات ماهوار و ترسیل آن بمدریرت اولی محاسبات بوده با اساس آن وظایف خود را اجراء و حسابات ماهواره دوازده ماهه سال ۱۳۴۳ خود را تفویض نمود.

اجراآت ریاست اقتصادی

در شعبات مربوط این ریاست هیأت تدقیق مالی مکلف با انجام وظیفه تدقیق پروژه‌های قانونی و اصول نامهای که توسط شعبات مربوط وزارت مالیه ترتیب می‌یابند، میباشد و تعقیب و تحقیق صورت جریان قوانین مالی و ترتیب احصائیه یکی از وظائف آن است.

این ریاست مکلف است در تدقیق پروژه‌های مرسوله، تعقیب مسایل متنازع فیهای مالی شعبات مرکز و اطراف بتدقیق متون قراردادها، تدوین پروژه‌ها مطابق اساسات حقوقی - ترتیب حساب تخصیصات بودجه، مراقبت تعهدات مصارف و تحقیق - تسجیل قراردادها - مساعد ساختن زمینه تطبیقات برای قوانین مصارف - تحقیق پروژه‌های بودجه ملحق - تولید هم آهنگی بین بودجه ملحق و موازنه عمومی - اجرای معاملات متعلق به خزائن - و حفظا سهام - تعقیب بازارهای مالی از نظر تحولات نقدی نرخ سهام و اسناد قرضه دولتی و غیره. اجراآت آن قرار ذیل است:

از-سواء حقوق خزینه :

ترتیب و تنظیم حساب قطعی خزینه دولت متناظر به ترتیب بودجه که برای اولین مرتبه در وزارت مالیه صورت گرفته است.

ترتیب بیان قروض دولتی برای پروژه‌های انکشافی و اخذ قرضه از بانک و توزیع بمراجع پلانهای انکشافی - تدویر قرضه‌های خارجی برای اکمال سیلو (دانش) و آسیاب برقی قتی.

تدویر فرضه اکثر میانکک و مراقبت آن و تثبیت مصارف اسماری وادی هیر مند . اعطای یکک کربدت ده میلیون افغانی برای تکمیل پروژه های همرانی شهر کابل به بناروالی . تدویر فرضه پهای همامه و دادن یک پول معین از جمله فروض دولت به مستحقین . صدور اوامر بمراجع کربدت برای افتتاح فرضه های میمادی و طو یل به تصدیهای دولت و غیره مؤسسات همام المنفعه از قبیل شرکت پشم - یخته - بلدیه کابل و تضمین این فرضه ها بنام و حساب خزینة دولت . مراقبت جریان پول در نقاط مختلفه مملکت و جلوگیری از فلت پول در آن مناطق .

بودجه :

ترتیب بودجه سال ۱۳۳۴ دولت و مؤسسات دولتی و صندوق تقاعد و تدقیق بودجه های بعض بلده ها و تصدیق آنها .
گذشتانندن بودجه ها از مجلس عالی و وزراء و پارلمان ، توزیع به کمیسیون بودجه و مجلس عمومی شورای ملی ، توزیع تخصیصات و لایات و مراجع مربوطه - مراقبت و اجرای بودجه و قانون موازنه عمومی و لوائح مربوطه آن ، ترتیب بودجه سال ۱۳۳۵ و ترتیب بودجه سال اول بلاز پنجساله اقتصادی مملکت . اجرای مناقلات بین فصول و مواد بودجه در بین سال . اعلام ضمایم بودجه در ترتیب ضمیمه شدن آن اعلام بموازنه سال ۱۳۳۴ و ترتیب پروژه آن جهت طی مراحل قانونی .

تدقیق مالی :

ترتیب اساسنامه ها و لوائح بانکک تجارتمی - بانکک رهنی و دیوی و ادویه و بانکک صنعتی و نقلیات دولتی و غیره مؤسسات ، ترتیب لایعه وظائف وزارت مالیه و مربوطات آن .

ترتیب و حساب بودجه سال ۱۳۳۴ که بودجه دوم مملکت است بصورت مطبوعه ، فیما نسما ل پروژه های جدید از قبیل پروژه برمه کاری بطرول

درسمت شمالي مملکت، خریداری دستگاہ موج کوتاه - تعمیر میدان هوایی بین المللی قندهار برای طیارات چهارماشینه و غیره . فینا نسمال پروژه های ترقی دہات کہ با مؤسسہ های بین المللی دوش بدوش اجرا میگردد . کشودن یک قرضہ قصیرالمدت معادل سی ملیون افغانی برای بانک تجارتی جهت خریداری یشم . قره قل - وغیرہ . کشودن یک قرضہ بشرکت پنبہ معادل چهار کرو رو بیست و سه لک افغانی جهت خریداری پنبہ کہ مستحصل متضرر نگردد . وعلاوہ در بودجه سال ۳۳ کہ عبارت از مبلغ (۱۳۰۱۱۰۲۱۶۲) افغانی بود باوجود بلاکید اقتصادی پاکستان برفاقتان کد ام سکتہ وارد نشد .

وقیمت و نرخ اشیا بخوبی کنترول شد . و یک مقدار پول هنگفت خارج مواز نة عمومی انکشافات اقتصادی و تکمیل پروژه های مهم دولت از طرف وزارت مالیه تادبہ شدہ .

مدیریت عمومی تفتیش

اجراآت سال ۳۴ مدیریت تفتیش عبارت از تفتیش ۷۸ فقرہ مختلف و دادن نتیجہ قطعہ میاشد .

اجراآت ریاست واردات

طوریکہ همگان میدانند درین وزارت مدت چند سال است کہ ریاست واردات هم وجود داشته و این ریاست وظیفہ دار تحصیل مالیه عوائد تجارت شرکتها بوده و اینکہ در سنوات ماضیه اجراآت موظفہ را بچہ منوال میگردد اند، خارج این مبحث است . این ریاست در برابر وظایف ذیل مسؤل و مکلف است ادارہ و تنظیم فعالیت طرح و تحقیق تمام مالیات محصولاتیکہ بوزارت مالیه ارتباط دارد - ترتیب حساب واردات عمومی، مرافیت تطبیق قوانین مالیاتی، تنظیم بودجه واردات . ترتیب پروژه اصولنامه، نظامنامه، تعلیمات نامه تہیہ احصائیہ، تدقیق پروژه های اصولی سایر وزارتخانه ها وغیرہ .

۱- مدیریت مؤسسات:

وظیفه این مدیرین تا مین عوائد گرفتن ببلانس ها، اتخاذ تدابیر لازمه بفرض تدویر کلیه مؤسسات، توجه در ترتیب واردات، جمع آوری احصائیه ها و ترتیب پروژه های اساسی میباشد، این مدیرین در سال ۳۴ هیأت های منظم تفتیش راجعه ملاحظه دفاتر و تدقیق امور حساب مالیاتی، از مرکز وزارت مالیه به تمام شرکت های مرکز ولایات کسبل کرده و در نتیجه نظر به تفاوت ثابت حسابات سنوات گذشته، مستوفیت های ولایت را از تحصیل پولهای ذمت شرکت ها حالی و مکلف گردانیده بتفصیل ذیل:

۱- ذمت شرکت انحصار موتر	۸۸٫۰۶۳۳۷۵	افغانی
۲- د کلمو (روده)	۱۴۲۶۹۷۸-	»
۳- » وطن	۷۵۰۳۱۱۰۰-	»
۴- » پشمینه بافی	۴۷۸۹۶۵۰۲-	»
۵- » حجاری و نجاری	۷۲۹۳۵۴۲۷-	»
۶- » شمالی	۱۰۱۳۵۰۷۳-	»
۷- » تجارتخانه محمد ایوب و محمد امان	۳۴۰۰۴۰-	افغانی
۸- » ریاست اطاق تجارت	۵۸۳۰۳۷۱	»
۹- » دیپوی تعاونی	۱۱۴۴۶۲۳۰۴۱	»
۱۰- » بعضی مؤسسات و شرکتها	۶۵۷۲۱۶۲۰	»
۱۱- شرکت نساجی	۱۲۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰۰	»

همچنان فقرات و مسایل اعتراضیه مالی، بیرون نویسی شرکتها و مؤسسات و اشخاص که توسط این مدیریت بعه از اخذ و صدور اوامر ولایات و مرکز کسبل شده تا ذریعه محکمه ابتدائی مالی فیصله را بمرکز وزارت اطلاع دهند، ذیلاً از مطالعه خوانندگان محترم گزارش داده میشود:

د افغانستان کالنی

- ۱- مسایل بیرون نویسی شرکت انحصارات به مستوفیت ولایت کابل.
- ۲- معاملات بیرون نویسی سال ۲۹ شرکت حقیقت هرات به مستوفیت ولایت هرات.
- ۳- معاملات سرور لپتد به مستوفیت کابل.
- ۴- « سال ۳۰ و سال ۳۱ شرکت لمر به مستوفیت کابل.

مدیریت تمرکز:

- این مدیریت سکه و ارزات بودجه نسی را برای حسابات و باقیه جات و تصمیمات مقامات ذیصلاحیت تثبیت و تحصیل میگردند، مقایسه و مراقبت مینماید. اجراءات سال ۳۴ مدیریت مذکور قرار آتی است. الف- حسابات قطعی که در سال ۳۴ بعد از وصول حسابات ولایات و بعد از واریسی و سنجش های آن ساخته شده.

۱- اصل واردات حقیقی از مالیات و تصدیهای دولتی و غیره و ارزات غیر حقیقی موجود سر سال و قروض ۸۰۶۱۹۲۶۹۹۱۶-افغانی

۲- پول تحصیل شده و تجویل خزانه بحسابات جاری از پول واردات حقیقی و غیر حقیقی ۱۲۷۹۳۳۵۶۰۰۴

۳- از جمله پول واردات و باقیاتی که در خود سال ۳۳ تحصیل یافته و انتقال بسال ۳۴ داده شده ۳۲۲۲۹۳۹۰۶۱۶-افغانی

۴- پروژه پیش بینی سال ۳۵ نظر به حساب واردات ۱۳۳۹۳۳۸۰۶۷۴۷ — افغانی

۵- تزییداتی که نظر بسال ۳۴ در سال ۳۳ و مقایسه سال ۳۳ طور تعیین و تخمین در سال ۳۴ بعمل آمده قرار ذیل است:

۱- واردات تحصیل شده سال ۳۲ ۶۶۳۷۱۶۷۳۶۰۱-افغانی

۲- > > > سال ۳۳ ۸۸۹۳۵۶۹۱۰۱۹-افغانی

۳- تزییدات ۲۲۰۶۳۰۲۴۳۸

۴- سال ۳۳ ۸۸۰۳۵۶۹۷۰۱۹

امور وزارت مالیه

۵- سال ۳۴ ۹۱۹۵۹۰۵۱۴۶۰- د
 ۶- تزییدات ۳۰۱۵۸۵۴۴۴۱- د
 باوجود تزییدات فوق الذکر، هرگاه حکومت کراچی در برابر واردات
 و صادرات مملکت موافق بی لزم خود را بوجود نمی آورد و پنج
 ماه کامل مارا از حقوق حقه تری تزیی می محروم نمی ساخت، بصراحت تام
 میگوییم که تزییدات مالیاتی مادر حدوده شتاد ملیون افغانی بالغ میگردید .
 ب- قسم اول تزیید مالیات بر عایدات محصول مواشی و محصول کمرک
 ۱۱ ماهه سال ۳۴ به مقایسه ۱۱ ماه سال ۳۳:

۱- مالیات بر عایدات سال ۳۳ ۸۴۶۸۱۲۳۹۰۰- افغانی
 ۲- د د د د ۷۲۴۶۱۷۲۰۰۰- د
 تزیید ندارد، تنقیص مبلغ ۱۲۲۱۹۵۱۹- افغانی
 ۳- محصول مواشی سال ۳۳ ۳۳۹۸۷۱۹۷۰۰- د
 ۴- د د د سال ۳۴ ۲۷۹۱۱۰۳۱۰۰- د
 تنقیص نداشته و تزیید مبلغ ۳۹۲۳۸۳۴- افغانی

توحید احصائیه تخمینیه حاصلات سال ۳۱ تا سال ۳۳ افغانستان
 بمعیار تن:

میزان عمومی حیوانات بصورت تن:

۲۲۸۱۳۹۱- تن	حاصلات گندم در سال ۳۱
» ۳۱۵۹۹۶	» برنج »
» ۶۰۲۰۸۱	» جواری »
» ۲۰۸۵۵۱۹	» گندم در سال ۳۲
» ۲۷۸۸۸۱	» برنج »
» ۶۱۷۷۸۶	» جواری »
» ۲۰۱۸۲۳۷	» گندم در سال ۳۳
» ۲۸۴۸۲۳	» برنج »
» ۶۵۹۵۶۹	» جواری »

احصائيه عمومي مواشي افغانستان :

۱- ولايت کابل :

۲۸۰۳۴ - نفر

تعداد ما لکين مواشي

۱۱۶۶۷۴۸

د کوسفند و بز

۲۴۳۳۴۹۶ - افغاني

اندازه محصول

۳۰۸۰۴ - نفر

تعداد ما لکين مواشي

۲۲۹۱۱۳

د گاو و گاوميش

۹۱۶۲۵۲ - افغاني

اندازه محصول

۴۹۸۳ - نفر

تعداد ما لکين مواشي

۲۱۴۲۷

د اشتر

۲۱۴۲۷۰ - افغاني

اندازه محصول

۵۱۷۷ - نفر

تعداد ما لکين

۸۰۸۲

د اسب و قاطر

۶۸۶۵۶ - افغاني

اندازه محصول

۳۰۸۰۹ - نفر

تعداد ما لکين

۸۱۳۷۹

د مرکب

۳۲۵۵۱۶ - افغاني

اندازه محصول

ميزان عمومي ما لکين و مواشي و محصولات ولايت کابل :

۱۰۰۳۵۷ - نفر

تعداد ما لکين

۱۵۰۷۲۴۹ - راس

د مواشي

۳۸۰۸۳۹۰ - افغاني

اندازه محصول

۲- احصائيه مواشي ولايت قندهار :

۳۶۱۷۵ - نفر

تعداد ما لکين مواشي

۱۳۲۹۱۶۷

د کوسفند و بز

۲۶۰۸۳۴۴ - افغاني

اندازه محصول

امروزارت ما ليه

۲۰۷۵ - نفر	تعداد ما لکين مواشی
۱۰۲۸۴۱	» کوار و کوار میش
۴۱۱۳۶۴ - افغانی	اندازه محصول
۱۱۰۰۸ - نفر	تعداد ما لکين
۵۱۹۷۲	تعداد اشتر
۵۱۹۷۲۰ - افغانی	اندازه محصول
۱۶۳۷ - نفر	تعداد ما لکين
۲۱۹۵	» اسب و قاطر
۱۷۰۶۰ - افغانی	اندازه محصول
۱۷۰۹۱ - نفر	تعداد ما لکين
۴۰۶۶۷	تعداد مرکب
۱۶۲۶۶۸ - افغانی	اندازه محصول
میزان عمومی ما لکين و مواشی و محصول ولایت قندهار:	
۸۶۷۱۱ - نفر	تعداد ما لکين
۱۰۲۶۸۴۲ - راس	» مواشی
۳۷۶۹۴۴۶ - افغانی	اندازه محصولات

۳- احصایه مواشی ولایت هرات :

۲۴۵۹۰ - نفر	تعداد ما لکين
۳۸۴۷۷۰۳ - راس	» کوسفند و بز
۷۶۹۵۴۰۶ - افغانی	اندازه محصول
۵۸۴۱۶ - نفر	تعداد ما لکين
۲۳۲۹۰۹ - راس	» کوار و کوار میش
۹۳۱۶۳۶ - افغانی	اندازه محصول
۱۳۳۹۵ - نفر	تعداد ما لکين

د افغانستان کالني

۵۲۸۰۹	تعداد اشتر
۵۲۸۰۹۰	اندازه محصول
۱۶۸۹۶	تعداد مالکين
۲۶۸۸۹	اسپ و قاطر
۲۱۵۱۱۲	اندازه محصول
۳۴۶۰۴	تعداد مالکين
۶۴۹۹۲	مرکب
۲۵۹۹۶۸	اندازه محصول

میزان عمومی مالکین و موشی و اندازه محصول ولایت هرات :

۱۴۶۹۰۱	تعداد مالکين
۴۲۲۰۳۰۶	مواشی
۹۶۲۰۳۱۲	اندازه محصول

۴- احصائیه مواشی ولایت مزار شریف :

۵۲۵۳۰	تعداد مالکين مواشی
۲۱۹۸۳۴۰	کوسفند و بز
۴۳۹۶۶۸۰	اندازه محصول
۵۶۵۸۳	تعداد مالکين مواشی
۲۰۲۷۷۲	گاؤ و کاو میش
۸۱۲۰۸۸	اندازه محصول
۵۱۱۶۳۱	تعداد مالکين
۳۹۸۰۷	اشتر
۳۱۸۰۷۰	اندازه محصول
۳۱۶۱۲	تعداد مالکين
۶۴۱۰۷	اسپ و قاطر
۵۱۲۸۵۶	اندازه محصول

امور وزارت مالیه

۵۸۱۹۶	تعداد ما لکین
۱۵۸۹۷۸	تعداد مرکب
۱۶۳۵۹۱۲ افغانی	اندازه محصول
	میزان عمومی ما لکین مویشی و محصولات :
۲۱۰۵۵۳	ما لکین
۲۶۵۶۰۰۴	تعداد مویشی
۶۶۷۴۶۰۶	اندازه محصول
	۵- احصائیه مویشی ولایت مشرفی :
۳۲۶۱۹	تعداد ما لکین مویشی
۲۸۵۸۰۸	تعداد کوسفند و بز
۱۰۶۱۹۳	اندازه محصولات
۳۹۷۸۱	تعداد ما لکین مویشی
۱۵۹۸۳۵۳	د گاو و کاو میش
۱۹۲۲۳۹	اندازه محصولات
۳۱۱	تعداد ما لکین
۳۱۵	د اشتر
۱۲۲۳	اندازه محصولات
۱۰۰۸	تعداد ما لکین
۱۱۱۶	د اسب و فاطر
۳۱۷۴	اندازه محصولات
۸۶۹۴	تعداد ما لکین
۱۴۴۰۷	د مرکب
۱۸۳۲۶	اندازه محصولات
	میزان عمومی ما لکین مویشی و محصولات ولایت مشرفی :
۸۰۸۱۳	ما لکین

د افغانستان کا لنگر

٤٦٠٩٩٩	تعداد مواشی
٣٢١١٥٥-افغانی	اندازه محصولات
١٣٧٩٨	احصائیہ مواشی ولایت جنوبی
٢٠٠١٠٢	تعداد مالکین مواشی
٥٠٠٠٥٥-افغانی	د کوسفند و بز
١١٩٨٥	اندازه محصول
٦٠٠٤٥	تعداد مالکین مواشی
٧٢٢٢٠-افغانی	د کاو و گاومیش
١٩٢٨	اندازه محصول
٣٤٤٥	تعداد مالکین
١٢٧٣٢-افغانی	د اشتر
٦٤٠	اندازه محصول
٧٠٤	تعداد مالکین
١٢٦٧-افغانی	د اسپ و قاطر
١٠٠٨٦	اندازه محصول
١٦٠١٢	تعداد مالکین
١٤٤١١-افغانی	د مرکب
٣٨٤٣٧	اندازه محصول
٢٨٢٣٠٨	میزان عمومی مالکین مواشی و محصولات ولایت جنوبی
١٥٠٦٨٥-افغانی	د ما لکین
١٥٦٦٨٧٥	تعداد مواشی
	اندازه محصول
	احصائیہ مواشی ولایت قطن
	تعداد مالکین مواشی
	تعداد کوسفند و بز

امور وزارت مالیه

۳۱۳۳۷۰-	اندازه محصول
.	تعداد مالکین مویشی
۳۱۹۱۳-	د کاو و کاومیش
۱۲۷۶۵۲-	اندازه محصول
.	تعداد مالکین
۱۳۱۶۹	اشتر
۱۳۱۶۹۰	اندازه محصول
.	تعداد مالکین
۵۱۹۰۸	د اسب و قاطر
۴۱۵۲۶۴	اندازه محصول
.	تعداد مالکین
۱۰۶۳۹۶	د مرکب
۴۲۵۵۸۴	اندازه محصول
	میزان عمومی مالکین مویشی و محصولات ولایت فطین :
	مالکین
۱۵۲۶۴۲۸۷- اقلانی	اندازه محصول
۲۰۰۷۴۷۸	تعداد مویشی
	احصائیه مویشی اعلیٰ حکومت فراد :
۱۳۹۳۶	تعداد مالکین مویشی
۵۸۷۷۶۱	تعداد گوسفند و بز
۱۱۷۵۵۲۲	اندازه محصول
۹۶۰۶	تعداد مالکین مویشی
۴۱۶۳۲	تعداد کاو و کاومیش
۱۶۶۵۲۸	اندازه محصول
۳۴۹۱	تعداد مالکین

د افغانستان کالني

۸۹۰۲	تعداد اشتر
۸۹۰۲۰	اندازه محصول
۶۰۰	تعداد ما لکين
۸۷۰	تعداد اسپ و فاطر
۷۰۰۰	اندازه محصول
۸۲۰۶	تعداد ما لکين
۱۴۴۴۶	تعداد مرکب
۰۵۷۷۸۴	اندازه محصول
	ميزان عمومي ما لکين و مواشي و محصول حکومت اعلي فرا .
۳۰۹۴۴	ما لکين مواشي
۱۶۰۳۶۱۶	تعداد مواشي
۱۴۹۰۸۰۴	اندازه محصول
	احصايه مواشي حکومت اعلي بدخشان:
۳۹۶۶	تعداد ما لکين مواشي
۷۴۰۰۰۰	تعداد کړو سقند و بز
۱۱۹۰۱۴۷	اندازه محصول
۲۶۰۱۳	تعداد ما لکين مواشي
۱۴۰۰۵۳	تعداد کاو و کاو ميش
۰۸۸۹۱۰	اندازه محصول
۴۰	تعداد ما لکين
۱۱۴	تعداد اشتر
۱۳۲۴	اندازه محصول
۱۰۱۷۶	تعداد ما لکين
۱۴۹۳۱	اسپ و فاطر
۵۲۱۴۳۹	اندازه محصول
۲۴۳۰۰	تعداد ما لکين

امور وزارت مالیه

٤٦٠٩٢	د مرکب
١٨٧١٣٣	اندازه محصول
میزان عمومی ما لکین و مواشی و محصول حکومت اعلیٰ بد خشان،	
نفر ٩٢٥٥٠	ما لکین مواشی
١٩٤٦٢٤٥	تعداد مواشی
١٢٠٩٣٧٥٨	اندازه محصول

احصائیه مواشی حکومت اعلیٰ پروان

تعداد ما لکین مواشی ٣٣٣٦٠ - تعداد کوسفند و بز ٢٩٩٩٤٨ - اندازه محصول ٥٩٩٨٩٦ - تعداد ما لکین مواشی ٢٥٦٧٠ - تعداد گاو، گاو میش ٨٥٩٤٢ - اندازه محصول ٣٤٣٧٦٨ - تعداد ما لکین ٣٤٧ - تعداد اشتر ٤٥١ - اندازه محصول ٤٥١٠ - تعداد ما لکین ٣٠٢٢ - تعداد اسپ و قاطر ٥٨٠٤ - اندرۀ محصول ٤٦٤٣٢ - تعداد ما لکین ١٣٩٠٣ - تعداد مرکب ٣١٩٩٧ - اندازه محصول ١٢٧٩٨ -

میزان عمومی ما لکین و مواشی و محصول حکومت اعلیٰ پروان ،
(ما لکین ٧٦٣٠٢ - تعداد مواشی ٤٢٤١٤٢ - اندازه محصول ١١٢٢٥٩٤).

احصائیه مواشی حکومت اعلیٰ غزنی ،

تعداد ما لکین ٢٣٣٧٩ - تعداد کوسفند و بز ٦٥٧٤٣١ - اندازه محصول ١٣١٤٨٦٢ - تعداد ما لکین مواشی ١٧٤٣٢ - تعداد گاو و گاو میش ٨٧٤٣٧ - اندازه محصول ٣٤٩٧٤٨ - تعداد ما لکین ٢٤٨٦ - تعداد اشتر ٢١٧٧٦٦ - اندازه محصول ٢١٧٦٦٠ - تعداد ما لکین ٦٩٥ - تعداد اسپ و قاطر ٨٠٠ - اندازه محصول ٦٤٠٠ - تعداد ما لکین ١٧٢٢٣ - تعداد مرکب ٣٩٨٧٢ - اندازه محصول ١٥٩٤٨٨ -

میزان عمومی ما لکین و مواشی و محصول حکومت اعلیٰ غزنی ، (ما لکین ٦٦٣١٥ - تعداد مواشی ٨٠٧٣٠٦ - اندازه محصول ٢٠٤٨١٥٨) -

د افغانستان کالني

احصائية مواشي حکومت اعلي ميمنه .

تعداد مالکين مواشي - تعداد گوسفندونيز ۹۲۷۳۸۸ - اندازه محصول
 ۱۸۵۴۷۷۶ - تعداد مالکين مواشي - تعداد گاو گاو ميش ۷۴۵۴۶ -
 اندازه محصول ۲۹۸۱۸۴ - تعداد مالکين ، تعداد اشتر ۱۴۷۸۳
 اندازه محصول ۱۴۷۸۳۰ - تعداد مالکين ، تعداد اسب و فاطر ۸۴۳۱
 اندازه محصول ۶۷۴۴۸ - تعداد مالکين ، تعداد مرکب ۵۴۰۸۰ -
 اندازه محصول ۲۱۶۳۲۰

ميزان هومي مواشي و محصول حکومت اعلي غزني (تعداد مواشي
 ۱۰۷۳۲۲۸ - اندازه محصول ۲۵۸۴۵۵۸)

ميزان هومي مالکين و مواشي و محصول ولايات افغان نستان .
 مالکين ۹۳۴۷۸۲ نفر - تعداد مواشي ۱۶۶۲۶۷۱۹ - اندازه محصول
 ۳۹۰۱۳۰۰۳ - نو حيد احصائية اراضي با اندازه مالیه اسامي مالیه ده
 بتناسب جريب ۱ -

۱- ولايت کابل - رود بار ۱۹۰۲۸۸ جريب چشمه سار ۹۴۰۳۲ جريب
 کاريزي ۷۴۲۳۰ جريب - للمي ۹۴۳۴ جريب - ميزان اراضي بجريب ۳۶۷۹۸۴
 جريب - مقدار مالیه ۲۷۲۷۵۲۴ - افغاني - تعداد مالکين اراضي
 از صفرالي ۲ جريب ۴۷۲۷۲ نفر از ۳ الي ۲۰ جريب ۴۰۵۴۴ نفر از ۲۱ -
 الي ۳۰ جريب ۱۸۵۵ - از ۳۱ - الي ۵۰ جريب ۳۸۰۹ نفر از ۵۱ - الي ۷۰ جريب
 ۲۳۰۹ - از ۷۱ - الي ۱۰۰ جريب ۱۳۷ نفر از ۱۰۱ - الي ۱۵۰ جريب
 ۱۱۰ نفر از ۱۵۱ - الي ۲۰۰ جريب ۴۳ نفر از ۲۰۱ - الي ۳۰۰ جريب ۴۹
 نفر از ۳۰۱ - الي ۴۰۰ جريب ۱۲ نفر از ۴۰۱ - الي ۵۰۰ جريب ۴ نفر از ۵۰۰ -
 الي بالا ۸ نفر - ميزان مالیه دهان ۹۶۱۶۲ نفر

۲- ولايت قندهار - رود بار ۶۸۰۰۶۰ جريب چشمه سار ۹۶۲۹۶ جريب
 کاريزي ۲۷۲۰۹۴ جريب - للمي ۱۹۴ - ميزان اراضي بجريب ۱۰۴۸۶۴۴
 جريب مقدار مالیه با افغاني ۱۵۷۱۷۷۴ - افغاني .

امور وزارت مالیه

- تعداد مالکین اراضی ۱- از صفر الی ۲ جریب ۳۰۶۹ نفر از ۳- الی ۲۰ جریب ۲۸۶۸۹ نفر از ۲۱- الی ۳۰ جریب ۴۶۸۰ نفر از ۳۱- الی ۵۰ جریب ۲۸۲۴ نفر، از ۵۱- الی ۷۰ جریب ۱۶۵۳ نفر، از ۷۱- الی ۱۰۰ جریب ۱۰۹۵ نفر از ۱۰۱- الی ۱۵۰- ۶۸۹ نفر از ۱۵۱- الی ۲۰۰ جریب ۲۰۵ نفر از ۲۰۱- الی ۳۰۰ جریب ۱۰۲ نفر، از ۳۰۱ الی ۴۰۰ جریب ۷۲ نفر، از ۴۰۱ الی ۵۰۰ جریب ۵۳ نفر، از ۵۰۰ بالا ۸۸ نفر - میزان مالیه دهان (۴۴۳۶۸) نفر
- ۳- ولایت هرات-۱- رود بار ۴۴۹۷۹۶ جریب چشمه سار ۲۷۰۷۸ جریب کاریز ۱۶۱۰۴ جریب - للمی ۱۹۷۸۰۹ جریب- میزان اراضی بگریب ۶۹۰۷۸۷ جریب مقدار مالیه بافقانی ۲۰۵۵۸۰۸ - افغانی .
- تعداد مالکین اراضی از صفر الی ۲ جریب ۳۴۸۷۹ نفر- از ۳- الی ۲۰ جریب ۴۱۰۷۵ نفر- از ۲۱- الی ۳۰ جریب ۳۳۷۰ نفر- از ۳۱ الی ۵۰ جریب ۱۵۴۰ نفر- از ۵۱- الی ۷۰ جریب ۶۳۰ نفر از ۷۱- الی ۱۰۰ جریب ۴۲۳ نفر- از ۱۰۱- الی ۱۵۰ ۱۸۲ نفر- از ۱۵۱- الی ۲۰۰ جریب ۱۱۵ نفر- از ۲۰۱- الی ۳۰۰ جریب ۹۵ نفر- از ۳۰۱- الی ۴۰۰ جریب ۵۲ نفر- از ۴۰۱- الی ۵۰۰ جریب ۲۶ نفر- از ۵۰۰ جریب بالا ۱۲۶ نفر میزان مالیه دهان ۸۲۵۱۳ نفر
- ۴- ولایت مزار شریف-۱- رود بار ۷۰۲۷۵۶ جریب، کاریز ۳۰ جریب چشمه سار ۸۵۹۰۶ جریب، للمی ۸۴۰۲۹۷ جریب، میزان اراضی ۲۶۲۸۹۹۹ جریب، مقدار مالیه بافقانی ۱۷۹۹۱۲۱۸ -
- تعداد مالکین اراضی ۱- از صفر الی ۲ جریب ۲۹۲۲۲ نفر از ۳ الی ۲۰ جریب ۴۲۲۶۶ نفر از ۲۱- الی ۳۰ جریب ۱۶۱۰۰ نفر از ۳۱ الی ۵۰ جریب ۱۱۷۱۷ نفر از ۵۱ الی ۷۰ جریب ۷۷۰۴ نفر از ۷۱ الی ۱۰۰ جریب ۲۷۹۶ نفر از ۱۰۱- الی ۱۵۰ جریب ۱۶۱۷ نفر از ۱۵۱ الی ۲۰۰ جریب ۶۷۴ نفر از ۲۰۱- الی ۳۰۰ جریب ۳۲۷ نفر از ۳۰۱ الی ۴۰۰ جریب ۲۲۷ نفر از ۴۰۱- الی ۵۰۰ جریب ۶۱ نفر از ۵۰۰ بالا ۱۲۲ نفر میزان مالیه دهان - ۱۰۸۸۴۳ نفر
- ۵- ولایت مشرقی - رود بار ۲۴۹۴۶۴ جریب، چشمه سار ۴۵۹۳ جریب کاریز ۹۷۶۷ جریب، للمی ندرد .

د افغانستان کالنه

میزان اراضی بجریب-۲۶۳۸۲۴ جریب- مقدار مالیه بافغانی ۱۸۹۴۳۶۶
 - افغانی، تعداد مالکین اراضی -۱ از صفر الی ۲ جریب ۳۰۶۵۴ نفر از
 ۳- الی ۲۰ جریب ۳۵۳۳۶ نفر از ۲۱- الی ۳۰ جریب ۶۰۳ نفر از ۳۱
 - الی ۵۰ جریب ۲۲۷ نفر از ۵۱- الی ۷۰ جریب ۵۸ نفر از ۷۱- الی
 ۱۰۰ جریب ۳۲ نفر از ۱۰۱- الی ۱۵۰ جریب ۲۴ نفر از ۱۵۱- الی ۲۰۰
 جریب ۱۳ نفر از ۲۰۱- الی ۳۰۰ جریب ۲۴ نفر میزان مالیه دهان
 ۶۶۹۷۱ نفر .

۶- مېشته، -رود بار ۲۹۵۱۷۴ جریب چشمه سار و کاریز ندارد للمی
 ۸۳۶۹۳۴ جریب میزان اراضی ۱۱۳۲۱۰۸ جریب مقدار مالیه بافغانی
 ۱۲۰۴۸۶۰۰ نفر -

تعداد مالکین اراضی - از صفر الی ۲ جریب ۱۷۵۰۰ نفر از ۳- الی
 ۲۰ جریب ۱۹۹۱۹ نفر از ۲۱ الی ۳۰ جریب ۲۸۵۹ نفر از ۳۱- الی
 ۵۰ جریب ۳۰۱۸ نفر از ۵۱- الی ۷۰ جریب ۱۰۰۹ نفر از ۷۱- الی
 ۱۰۰ جریب ۶۵۶ نفر از ۱۰۱- الی ۱۵۰ جریب ۷۹۶ نفر از ۱۵۱- الی
 ۲۰۰ جریب ۴۹۲ نفر از ۲۰۱- الی ۳۰۰ جریب ۵۳۲ نفر از ۳۰۱- الی
 ۴۰۰ جریب ۱۲۶ نفر از ۴۰۱- الی ۵۰۰ جریب ۲۶۲ نفر از ۵۰۰
 بالا ۲۲ نفر میزان مالیه دهان - ۴۶۰۵۱ نفر .

۷- بدخشان، -رود بار ۵۸۰۳ جریب للمی - ۱۵۰۴۳۸۰ جریب میزان
 اراضی بجریب ۱۵۱۰۱۸۳ جریب مقدار مالیه بافغانی - ۷۴۲۶۹۶ افغانی -
 تعداد مالکین اراضی -۱ از صفر الی ۲ جریب ۳۸۲۶ نفر از ۳
 - الی ۲۰ جریب ۲۳۵۵ نفر از ۲۱- الی ۳۰ جریب ۳۰۸ نفر از ۳۱
 - الی ۵۰ جریب ۹۵ نفر از ۵۱- الی ۷۰ جریب ۸ نفر از ۷۱- الی
 ۱۰۰ جریب ۲ نفر از ۱۰۱- الی ۱۵۰ جریب ۱ نفر از ۱۵۱- الی ۲۰۰
 جریب ۲۱۷ نفر از ۲۰۱- الی ۳۰۰ جریب ۳۵۱ نفر از ۳۰۱- الی
 ۴۰۰ جریب ۸۷ نفر از ۴۰۱- الی ۵۰۰ جریب ۲۸۱ نفر از ۵۰۰ بالا
 ۴۳۵ نفر میزان مالیه دهان ۱۲۱۲۶ نفر .

امور وزارت مالیه

احصایه اراضی :

	یروان
۲۶۵۰۰۷ - جریب	رود بار
» ۹۵۷۶	چشمه سار
» ۳۰۹۳۵	کاریزی
۳۰۵۵۶۸ - جریب	میزان اراضی بجریب
۱۳۹۱۸۷۵ . اتقانی	مقدار مالیه بافقائی -
	تمداد مالکین اراضی :
۶۱۴۸۶ نفر	از صفر الی ۲ جریب
» ۲۸۴۸۷	» ۲۰ » ۳
» ۲۶۸۲	» ۳۰ » ۲۱
» ۷۵۹	» ۵۰ » ۳۱
» ۳۸۶	» ۷۰ » ۵۱
» ۱۱۶	» ۱۰۰ » ۷۱
» ۵۱	» ۱۵۰ » ۱۰۱
» ۲۱	» ۲۰۰ » ۱۵۱
» ۱۱	» ۳۰۰ » ۲۰۱
» ۶	» ۴۰۰ » ۳۰۱
» ۳	» ۵۰۰ » ۴۰۱
» ۳	» ۵۰۰ بالا
» ۹۴۰۱۱	میزان مالیه ههان

	فونی
۲۴۶۵۰ - جریب	رود بار
» ۶۵۳۳۴	چشمه سار
» ۳۰۹۳۵	کاریزی

د افغانستان کالونه

۶۷۰۰۰ جریب	میزان اراضی بحریرب
۸۳۱۷۴۰ افغانی	مقدار مالیه باقافانی
	تعداد مالکین اراضی
۲۸۱۰۳ نفر	از صفر الی ۲ جریب
۱۸۹۷۷ د	۳ د ۲۰ د
۶۴۵ د	۲۱ د ۳۰ د
۲۹۳ د	۳۱ د ۵۰ د
۷۱ د	۵۱ د ۷۰ د
۳۶ د	۷۱ د ۱۰۰ د
۸ د	۱۰۱ د ۱۵۰ د
۲ د	۱۵۱ د ۲۰۰ د
۱ د	۲۰۱ د ۳۰۰ د
۴ د	از ۵۰۰ بالا
۴۸۱۹۰ د	میزان مالیه دهان
	گرشک
۱۰۸۹۳۲ - جریب	رود بار
۵۱۵۷۱ د	چشمه سار
۱۶۵۰۳ د	میزان بحریرب
۳۵۸۹۹۶ افغانی	مقدار مالیه باقافانی
	تعداد مالکین اراضی
۵۳۳ نفر	از صفر الی ۲ جریب
۴۱۷۱ د	۳ د ۲۰ د
۲۵۰۶ د	۲۱ د ۳۰ د
۵۴۰ د	۳۱ د ۵۰ د
۱۳۴ د	۵۱ د ۷۰ د

نفر	۸۷	از صفر ۷۱ الی ۱۰۰ جریب
د	۴۶	د ۱۰۱ د ۱۵۰
د	۲۱	د ۱۵۱ د ۲۰۰
د	۲۲	د ۲۰۱ د ۳۰۰
د	۱۰	د ۳۰۱ د ۴۰۰
د	۳	د ۴۰۱ د ۵۰۰
د	۳	د ۵۰۰ بالا
د	۸۰۷۶	میزان مالیه دهان

مقدار عمومی اراضی بگریب:

جریب	۵۰۹۶۷۲۳	رو د بار
جریب	۴۵۴۰۷۹	چشمه سار
جریب	۶۱۰۱۴۳	کاریزی
جریب	۳۳۸۹۰۴۸	لسلمی
جریب	۹۵۵۴۹۹۳	میزان عمومی اراضی بگریب
اقتانی	۲۲۵۰۰۹۲۵	مقدار عمومی مالیه باقتانی
		تعداد مالکین:

نفر	۲۵۷۸۷۲	از صفر الی ۲ جریب
د	۲۶۵۲۴۳	از ۳ الی ۲۰ جریب
د	۳۲۳۴۴	از ۲۱ الی ۳۰ جریب
د	۲۶۳۴۰	از ۳۱ الی ۵۰ جریب
د	۱۶۰۳۴	از ۵۱ الی ۷۰ جریب
د	۶۴۵۰	از ۷۱ الی ۱۰۰ جریب
د	۴۵۵۶	از ۱۰۱ الی ۱۵۰ جریب
د	۲۳۷۹	از ۱۵۱ الی ۲۰۰ جریب
د	۵۳۱۷	از ۲۰۱ الی ۳۰۰ جریب

د افغانستان کالنی

نفر	۸۷۴	از ۳۰۱ الی ۴۰۰ جریب
»	۷۰۹	از ۴۰۱ الی ۵۰۰
»	۱۲۰۸	از ۵۰۰ بالا
»	۶۱۹۱۹۰	میزان عمومی مالیه دهان

مدیریت استهلاك در سال ۱۳۳۴

	۲۴۹۳۴۰۵۲/۰	مالیه شکر
»	۹۳۳۶۰۱۸/۰	بطرول
»	۸۶۹۰۰۶/۳۲	تیل خاک
»	۶۶۷۳۴۲/۲	موثر تیز رفتار
»	۱۱۹۱۶۳۵۲/۹	مالیه نمک
»	۶۹۷۸۷۸۰/۹۰	مالیه معادن
		رخت وطنی و
»	۱۰۰۶۳۱۱۸/۹۵	نسخ ماشینی
»	۳۷۳۶۳۰۸/۵۲	مالیه اسعار
»	۱۸۴۹۹۶۴۰/۹۹	و تسایق
»	۱۹۲۱۵۱/۲۵	پاسپورت و پرو
»	۳۰۸۳۳/	حق تصدیق
»	۵۷۳۵۵۳/۵	تذکره تا بعیت
»	۵۶۳۱۵۱/۴۱	سایر صکوک

مدیریت انحصارات مالیه در سال ۱۳۳۴

	۲۴۹۳۴۰۵۲/۰	شکر
»	۹۳۳۶۰۱۸/۰	بطرول و روغن نبات
»	۲۸۰۰۰۰۰۰/۰	مفاد انحصارات
		حق الامتياز
»	۳۵۰۰۰۰۰/۰	نصوار دهن

امور وزارت مالیه

نصوار دماغ	۱۵۰۰۰۰/۰	افغانی
سکرت	۱۱۳۱۰۰۰/۰	د
موتو	۲۵۱۸۲۵۶/۷۰	د
روده	۹۵۱۰۰۰/۰	د
روغنیات	۲۱۵۸۱۵/۰	د
شربت باب	۸۳۰۷۹/۰	د

مدیریت مالیات برعایدات هر سال ۱۳۳۴

مالیه انفرادی (کابل)

سنویه	۲۶۲۸۱۲۹۶/۷	افغانی
باقیات	۳۰۸۰۹۲۱/۹	د
جرايم	۱۸۹۲۷۸/۷۸	د
(فندهار) سنویه ۳	۵۷۱۷۸۵۰/۳	د
باقیات	۹۸۹۱۹۳/۶۵	د
جرايم	۱۴۳۰۷۷/۵۳	د
مدرات		
سنویه	۲۴۹۶۷۹۸/۰	د
باقیات	۱۵۴۳۵۰/۰	د
جرايم	۳۰۹۳۹/۰	د

مالیه انفرادی سال ۳۴

ولایت مزار شریف

سنویه	۱۲۴۱۶۶۷/۲۴	افغانی
باقیات	۲۷۰۲۰/۰۴	د
جرايم	۱۶۰۴۰/۴۹	د

	ولایت فطمن ،
	سنوبه
افغانی - ۱۰۸۰۰۳/۹۱	باقیات
» - ۴۱۲/۱۴	ولایت مشرفی ،
	سنوبه
افغانی - ۵۴۰۷۶۴/۹۱	باقیات
» - ۹۰۳۳/۶۴	جرایم
» - ۱۰۰۹۷/۹۳	ولایت جنوبي ،
	سنوبه
افغانی - ۱۰۹۶۳۲/۴۵	باقیات
» - ۱۶۴/۸۶	جرایم
» - ۴۹۶/۰۶	حکومت اعلای میمنه ،
	سنوبه
افغانی - ۲۸۷۸۰۸/۶۸	باقیات
» - ۴۵۳۶۹/۸۹	جرایم
» - ۴۲۶۰/۲۸	حکومت اعلی بدخشان ،
	سنوبه
افغانی - ۱۰۰۰	باقیات
» - ۵۷۳۷/۹۱	جرایم
» - ۲۱۸۱/۶	حکومت اعلی غزني ،
	سنوبه
افغانی - ۱۱۶۷۲۸/۳۴	

حکومت اعلیٰ پروان

سنویه	۹۷۸/۷۳ -	اقتانی
باقیات	۱۹۷۳۵۴/۵۹ -	>
جرايم	۷۹۶۳/۵۳ -	>
حکومت اعلیٰ کرشک		
سنویه	۴۱۸۹۴/۴۱ -	اقتانی

مالیه اصنافی سال ۳۴

ولایت کابل

سنویه	۳۸۲۱۲۷/۲۷ -	اقتانی
باقیات	۱۹۹۶۴۱/۰ -	>
جرايم	۱۶۵۴۹/۲۰ -	>
ولایت قندهار		
سنویه	۴۱۹۶۹۵/۷۰ -	>
باقیات	۱۳۷۳۰۸/۳ -	>
جرايم	۴۲۴۵/۰ -	>
ولایت هرات		
سنویه	۲۳۵۴۷۱/۰ -	اقتانی
باقیات	۱۲۵۲۳/۰ -	>
جرايم	۲۴۷۹/۰ -	>
ولایت مزار شريف		
سنویه	۶۴۴۷۲۵/۷۷ -	>
باقیات	۶۲۶۹۵/۳۹ -	>
جرايم	۱۴۸۵۳/۸۶ -	>
ولایت قطن		
سنویه	۱۴۳۹۸۹/۸ -	>

د افغانستان کالنه

۸۰۹۴۱/۹۴ - افغانی	باقیات
د ۱۰۸۳۳/۱۰	جرايم
	ولایت مشرفی ،
۱۱۰۶۵۲/۱۰ - افغانی	سنویه
د ۲۰۸۲۹/۹۴	باقیات
د ۱۶۹۳/۸۴	جرايم
	ولایت جنوبی ،
۵۰۹۵۵/۰ - افغانی	سنویه
د ۳۰۷۳/۵۰	باقیات
د ۸۲۹/۸۰	جرايم
	حکومت اعلیٰ میشته ،
۱۷۳۱۰۰۷/۰ - افغانی	سنویه
د ۱۴۸۲۷/۱۸	باقیات
د ۳۴۳۷/۰	جرايم
	حکومت اعلیٰ بدخشان ،
۴۱۸۱۰/۰ - افغانی	سنویه
د ۱۵۴۹۴/۰	باقیات
د ۲۲۴۳/۳۹	جرايم
	حکومت اعلیٰ کرشک ،
۲۰۹۶/۶۸ - افغانی	سنویه
	حکومت اعلیٰ پروان ،
.....	سنویه
۲۴۹۷۰/۰ - افغانی	باقیات
د ۹۸۷/۶۰	جرايم

احصائیه خریداری ریاست انحصارات :

جنس وارده سال ۳۳هـ

کیلوگرام	۳۴۸۳۸۸۱	شکر
»	»	فندقه خشتی
»	۳۹۹۱۳	»
کیلین	۱۹۹۹۴۰۴	بطرول
پوند	۳۹۰	گریس
کیلین	۴۹۰۸۲	فرنس آیل و مازوت
»	۳۰۹۱۸	روغنهای به انواع مختلف
»	۲۸۵۰۸۷	دیزل
قطعی	۵۲۰۱۲۹	سکرت به انواع مختلف
عراده	۷۰۱	لاری انترنشنل
»	۱۳۳	» شورلیت
»	۱۸	تیورفتار شورلیت
»	۳	استیشن واگون »
»	۲۶	» » چیپ
»	۲۷	چیپ تپدار امریکائی
»	۲	امبولانس شورلیت
»	۱	تیورفتار کونسل
»	۱	» » لندروور
»	۲	اطفائی امریکائی
»	۱۲۲	زیس روسی
»	۲	برف یاک روسی
دستگاه	۲	مستری خانه روسی
عراده	۴	باز روسی

د افغانستان کالني

هراده	۳	پوييدا روسي
»	۱۱	ماز
»	۵	گاز
»	۱	آپياش
»	۱	واگون
»	۱	تيز رفتار گاز روسي
»	۳	تانه پطروول روسي
»	۲	تراكتور روسي
»	۲	قبرياش
»	۹	موتور سايکل
»	۰	آيل مخصوص ديزل
»	۰	قير
»	۰	تيز رفتار بيوک
»	۰	جيب امبولانس
»	۰	تيز رفتار کارديپلاک
»	۰	زيم
»	۰	مسکوچ

جنس وارده سال ۳۴ :

۳۷۰۶۸۹۲ کيلو گرام	شکر
» » ۱۵۰۰۰	قند خشتي
۱۱۳۶۴۷۷ کيلن	پطروول
و ۳۰۲۴۷۰۲ کيلو گرام	کريس
» ۳۶۸۴۹	
و ۴۴۴۰ پوند	
» ۱۹۷۶۰۰	فرنس آيل

امور وزارت مایه

و ۸۴۱ کیلن	روغنیات
۸۸۲۸۹ کبابو کرام	
و ۱۰۰۲۵ کیلن	
۵۷۳۰۷۶	دیزل
و ۹۰۰۰ کیلن	
و ۲۲۰ تن	
۸۰۲۹۴۹ فطمی	سگرت
۲۰۹ مراد	لاری انتر نیشنل
۸	شورلیت
۴۷	تیز رفتار
۱	استیشن و اکون شورلیت
۲۶	جیب
۵۵	جیب تیپ دار امریکائی
۲۲	روسی
۲	نسم انتر نیشنل
۱	اطفانیه امریکائی
۱	روسی
۱۰	یاز روسی
۲۹	یو پیدا تیز رفتار
۸۵	ماز روسی
۶	کاز روسی
۳	آبپاش روسی
۱۱	تازک بطرول

احصائیه صادره اشیای ریاست انحصارات دولتی سال ۳۳:

۱۲۱۵۴۱۴ تن

پخته

پشم	۱۱۲۰۳۱۸۸۳ تن
پوست قره قل - مشترک انحصارات و دیو	
سال ۳۴	۱۱۷۴۲۳ جلد
موتو سا بکل روسی	ندارد
آیل مخصوص دیزل	۴ عراده
فیر	۸۶۵۸۷ کیلوگرام
	» » ۸۶۹۹۰
تیز رفتار بیوک	و ۷۷۰۴۱ تن
چیپ امبولانس	۳ عراده
تیز رفتار کارد بلاک	» ۲
» » زیم	» ۲
تیز رفتار مسکوچ	» ۲

مدیریت عمومی گمرکات

وظیفه این مدیریت تثبیت و تنظیم و اصلاح تعرفه های گمرکی و نرخ مستقله بوده، وضعیت عمومی تجارت را ملاحظه و تطبیق اصولنامه گمرکات را امری الاجرا فرار میدهد. این مدیریت نه تنها در حل مشکلات گمرکات ولایات و اطراف از نقطه نظر تطبیق موضوعات قانونی بذل مساعی مینماید، بلکه پیش بینی ها و تدابیر لازم را در مورد رفع موانع و مشکلات گمرکی اتخاذ کرده در اطراف اتحادیه های گمرکی بین المللی و لزوم اشتراک افغانستان تجار ویز لازمی نموده جریان امور را همیشه مراقبت و تحول و تغییر مواضع پر کز گمرکی و بنادر گمرکی را تحت مطالعه قرار میدهد. احصائیه های هواید گمرکی را ترتیب و دلایل کسر هواید را تدقیق میدارد، اعلام معاينه گمرکی را تا حد امکان اصلاح و تهیه نموده و در اطراف ندا بیری که به منظور جلوگیری از ناهنجاریهای قاچاق اتخاذ میگردد، فور می کنند.

اجرا آتی را که این مدیریت از شروع سال ۳۴ الی ختم سال مذکور بعمل آورده ذیلاً بفرس مزید معلومات خواهندگان گرامی، گزارش داده میشود:

عواید محصول گمرک سال ۳۴:

۱۳۹۳ - ۱۴۲۶۲۴	افغانی	کابل
۲۵ - ۱۰۵۷۶۷۹۷	»	فندهار
۴۵ - ۶۰۵۳۳۷۴۸	»	هرات
۹۹ - ۷۱۳۹۲۱۷۲	»	مزار شریف
۳ - ۵۰۰۵۹۷۴۹	»	فطان
۴۰ - ۱۳۱۲۲۶۲۲	»	مشرقی
۰۰ - ۶۰۲۳۸۸۸	»	جنوبی
۰۰ - ۱۲۳۴۶۱۵	»	فراه
۰۰ - ۵۵۴۱۱۹	افغانی	میمنه
۰۰ - ۶۸۹۲	»	گرسک
۰۰ - ۳۵۳۸۸۱	»	پروان
۰۰ - ۳۷۸۴۹۳	»	غزنی
۰۰ - ۴۰۰۲۹۶۶	افغانی	جمعا

مدیریت نرخ مستقل:

تصاویری که از تاریخی ۲۲ ر ۲۴ الی تاریخی ۲۴ ر ۳۴ در مورد هیأت تقیث نسبت سهولت تجارتی بعضی اجناس اموال وارداتی و صادراتی بعمل آمده به تعداد (۵۲۳) قلم حل و فصل گردیده:

اجراآت مدیریت افسداد گریزی:

الف تصاویری که از ابتدای سال ۳۴ الی ۱۵ ر ۱۲ ر ۳۴ صورت گرفته ذیلاً تفصیل داده میشود:

د افغانستان کالنی

۱۶۸ فلم
 > ۱۱۱
 > ۲۰
 ۲۹۹ - قلم

۱- تصویب اموال ضبطی
 ۲- نسبت بگرفتن معافی چر بیه شده
 ۳- مستردی
 مجموع

مدیریت استهلاك سال ۳۴:

مالیه شکر ۲۴۹۳۴۰۵۲ - افغانی
 > ۹۳۳۶۰۱۸ - بطرول

۳۲ ر ۸۶۹۰۰۶ افغانی

> ۲ ر ۶۶۷۳۴۴
 > ۹۰ ر ۱۱۹۱۶۳۵۲
 > ۹۰ ر ۶۹۷۸۷۸۰
 > ۹۵ ر ۱۰۰۶۳۱۱۸
 > ۵۲ ر ۳۰۷۳۶۶۰۸

مالیه تیل خاک
 > موتر نیز رفتار
 > نمک مالیه
 > معادن
 > رخت وطنی رنهی ماشین وطنی
 > اسمار

عواید:

> ۹۹ ر ۱۸۴۹۹۶۴۰
 > ۲۵ ر ۱۹۲۲۵۱
 > ۰۰ ر ۳۰۸۳۳
 > ۵ ر ۵۷۳۵۵۳
 > ۴۱ ر ۵۶۳۱۵۱
 > ۳۱ ر ۱۱۰۳۶۰۷۱۱

وثایق
 پاسپورت ویزه
 حق التصدیق
 تذکره تابعیت
 سابر سکوک
 جمله

مالیه سال ۳۴ مدیریت انحصارات

افغانی ۲۴۹۳۴۰۵۲
 > ۹۳۳۶۰۱۸
 > ۲۸۰۰۰۰۰۰
 > ۶۲۲۷۰۰۷۰

شکر
 بطرول روغنیات
 مفاد انحصارات
 جمله

حق الامتیاز:

۱ - نوار دهن	۳۵۰۰۰۰۰	افغانی
۲ - بینی	۱۰۰۰۰۰	د
۳ - تمباکو چلمی سگرت	۱۱۳۱۰۰۰	د
موتر	۷۰ ر	۲۰۱۸۲۵۶ د
روده	۹۰۱۰۰۰	د
روغنیات	۲۱۵۸۱۵	د
شرینی باب	۸۳۰۷۹	د

اجراآت سه ساله مدیریت تقاعد

اجراآت سال ۳۲، اجراآت استحقاق متقاعدين معاش خور ملكى و
عسكرى (۸۵) نفر، اجراآت استحقاق متقاعدين قطع علاقه معاش عسكرى
(۱۰۲) نفر، اجراآت استحقاق ورثه متقاعدين عسكرى ۳۵ نفر، اجراآت
استحقاق متقاعدين اصناف عسكرى ۴۶ نفر، اجراآت استحقاق متقاعدين
عسكرى كه زمين اخذ نموده اند ۸۰ نفر .

۳۴۸ نفر

جمله

اجراآت سال ۳۳، اجراآت استحقاق معاش خور ملكى و عسكرى
۹۱ نفر، اجراآت استحقاق قطع علاقه معاش ملكى و عسكرى ۱۵۰ نفر،
اجراآت استحقاق معاش متقاعدين ايتام ملكى و عسكرى ۴۲ نفر، اجراآت
استحقاق مامورين ملكى و عسكرى كه زمين گرفته اند ۸۵ نفر .
اجراآت استحقاق اصناف عسكرى (۱۴) نفر جمله ۳۸۲ نفر
اجراآت سال ۳۴ اجراآت استحقاق معاش خور دايسى ملكى و عسكرى ۱۴۱ نفر
اجراآت استحقاق ايتام ملكى و عسكرى (۵۳) نفر اجراآت استحقاق مامورين
كه زمين گرفته اند ملكى و عسكرى ۸۹ نفر، اجراآت استحقاق مامورين
كه زمين گرفته اند عسكرى ۱۰۷ نفر، جمله ۵۲۵ نفر

مدیریت عمومی املاک وزارت مالیه

املاک از نظر اصلیت ملکیت عموماً بدو نوع منقسم میگردد .

۱- املاک دولتی .

۲- املاک ملی .

۱- املاک دولتی عبارت از املاکی است که اشخاص عوض یا فیداری خود بدولت فروخته اند، یا اراضی با یرولم بزرع، مثل دشتها و خرابه- هائیکه به توجه حکومت قابل زرع و آباد شده است. استفاده ها نیکه از این اراضی بعمل می آید از نظر منافع اجتماعی است، همچون تفرجگاهها باغها، اجاره عمارت دولتی وسایر وسایل ارتقاء سویه حیاتی ملت و دارایی دولت، و نیز انکشاف و سرسبزی مملکت بروی ملاحظات استحصالی مواد ارتزاقی مدنظر است. و در قسمت دیگر آن منابع و معدن اراک عایدات از قبیل قرقفل پنبه و غیره منظور می باشد. و در اثر توجه مزید نتایج لازمه از این منابع مختلفه بدست آمده است .

در مورد املاک بکسمتیکه تاکنون بین حکومت و ملت مشترک و مسأله تصفیه نشده بود، دران مورد کمیسیونی تحت ریاست یکنفر مدیر عمومی در صفحات شمال اعزام گردیده و کار مساحت این گونه اراضی تحت اجرا گرفته شد که نتیجه برای اشخاص کم زمین یا بی زمین، اراضی قابل زرع تهیه شد و با مقابل اشخاص متجاوز و متصرف تحت کنترل آمده اند که این رویه را هموطنان عزیز بنام برادر داری و برابری بنظر نیک دیده اظهار اعتماد و رضامندی میکنند .

بمنظور اینکه تمام املاک دولتی با نوعیت و دیگر خصوصیات اراضی مطابق روش عصری بقیه احصائی املاک آورده شود، از شعبه اول این مدیریت بمراجع مربوطه دستاویز لازمه اعطا و برای دور تسلیم املاک مساحین مؤظف و تا جائیکه رایور اجرا آت شان واصل شده بقیه دفتر آمده و در مورد باقی مواضع کارشان جریان دارد .

ز زمین های چراگاه که برای تکثیر مواشی اهمیت بسزایی دارد و هم جهت مصون ماندن از تصرفات ناجایز که مطالب لایحه موضوعه، تحت زرع نیاید و مشکلات و کشیدگیها بیکه بین مالداران و متوطنین مواضع مذکوره بروز میکرد، برای رفع چنین اختلافات و تعیین چراگاه، یک هیأت مرکب از نمایندگان وزارت مالیه، داخله و زراعت انتخاب و بولایات شمال اهرام شدند و شروع بکار نمودند. جهت فیصله منازعات شرعی که در املاک رخ میداد سابقاً فقرات آن کتباً مغایره میگرددید و بدلتیجه باعث تبادل مکاتبات و سبب ضیاع وقت می شد. بادر نظر داشتن این مشکلات، این مدیریت پیشنهاد کرد تا سه نفر از فارغ التحصیلان فاکولته شرعیات. جهت ایفای این امر مؤظف شوند و همچنان شد. بکتن از ایشان در فیصله منازعات و دومین در مدیریت کادستر و سومین بمشاوریت دایره املاک ولایت کابل داخل کار شدند و علاوه بر اینها مشاور عدلی وزارت مالیه نیز در مجلس کمیسونی املاک اشتراک می نمایند. این مسأله راجع بولایات و حکومتات اهلی نیز مد نظر است. تا دست مردمان استفاده جو کوتاه گردد و امور بر مجرای عدالت جریان یابد.

نظر بصوابد، موضوع اینجا و نه فقره متنازع فیها که بر حدود اراضی دولتی و ملی از سأل های متمادی در گفتگو بود و از کثرت سؤال و جواب بدو سیه های ضمیمه منجر شده بود، از راه شرع و قانون ذریعه کمیسون املاکی باشمولیت مشاور عدلی (که در اطراف موضوع از نظر شرع انور غور میکنند) تدفیق بعمل آمد و فیصله بمواضع مربوطه بفرض تطبیق و اجراءات لازمه خبر داده شد و قناعت اشخاص استفاده جو (که دیر زمانی زیاده از حق خود تصرفاتی کرده بودند) از طرز فیصله منازعات املاکی فراهم گردید و هر یک برضاء و رفعت، حق مالکیت غیر را واگذار شدند.

۳- شعبه ۳ :

- ۱- مجموع اجاره سال ۳۳ جنس (۱۶۵۷۹۷) سیر .
- ۲- مجموع اجاره سال ۳۴ جنس (۱۹۱۶۶۲) سیر .

بیانیه :

در سال ۳۴ با اینکه وضع قلت آب در سرتاسر مملکت پوشیده نیست با آنهم نظر به واریسی و تعقیبات در اجاره املاک دولت نسبت به سال ۳۳ - ایزاد بعمل آمده .

تزیید :

- ۱- جنس (۵۸۶۵) سیر .
- ۲- نقد ۸۹۹۶۵ - افغانی .
- ۳- به تعداد (۴۰۰) خانوار اشخاص خانه بدوش و بی زمین بمنظور اینکه به آبله دست و عرق چبین خویش طرز معیشت داشته و بار دوش دیگران نباشند و از خانه بدوشی و بیکاری که زاده فقر و بدبختی میباشد نجات یافته، آبرومندانه زندگانی مرفه و آرام داشته باشند بطور ناقل و مهاجر در ولایات شمالی برای شان امر تا دبه زمین اعطاء و ساکن شده اند .

۴- مامورین دولت که متقاعد میشوند برای تأمین حیات آینده شان و بلند بردن سوئے حیاتی طبقات ملت برای ۲۰۰ نفر متقاعدین در بدل مبلغ () افغانی یول تقاعدی آنها بقراریت معبزی زمین بدسترس شان گذاشته شده و امر تادیبه زمین بمقابل یول تقاعدی آنان، ولایات مزار شریف و قطن صادر شده است ، و جواب اطمنانی رسیده .

۵- برای اینکه بالعموم همارات و ابنیه دولتی از بزرگترین الی کوچکترین آن که یول ملت بالای آن مصرف شده تحت کنترول صحیح در آورده شود، موافق به ملاحظات مورد کنترول ، کنترول اداری در اقسام مختلفه ، تعمیر ، ترمیم، استهلاک، محافظه - وسائط تنویر، تسخین .

مفروش وسایر وسایط موبیل و غیره، با لحساب به محور اصلی در جریان آمده وضع بهبود همراعات مملکت اگر خدا بخواهد سر وسامان آبرومندانته را کسب خواهد نمود و این حصه تاجائیکه احصائیه های قابل قناعت جمع شده تحت اداره مرتبه یک مقام مسؤل و اقمند ذیلاً شرح داده میشود :

- ۱- سدارت عظمی همارت ۱۶ باب.
 - ۲- وزارت معارف به شمول مرکز و مجال آن ۸۰ باب
به تعداد ۲۷۴ باب ۱۶ بسوه زمین را برای تعمیر مکاتب در مرکز ولایات، وزارت معارف خرابداری و قیمت آن از بودجه مربوط در وجه اشخاص تادیه شده که (۳۶۴۶۶) افغانی می شود.
 - ۳- وزارت مضاربات از مرکز و مجال آن، همارت ۳۵ باب.
 - ۴- وزارت دربار، همارت ۲۶ باب
 - ۵- وزارت خارجه از مرکز و مربوطات آن، همارت ۱۹ باب.
 - ۶- وزارت داخله از مرکز و مجال آن، همارت ۲۰۴ باب.
 - ۷- وزارت زراعت از مرکز و مجال آن، همارت ۳۰۵ باب.
 - ۸- وزارت صحیه از مرکز و مجال آن، همارت ۳۲ باب
 - ۹- وزارت مالیه از مرکز و مجال آن، همارت ۵۱ باب
 - ۱۰- ریاست مستقل مطبوعات از مرکز و مجال آن، همارت ۱۳ باب
 - ۱۱- ریاست شورای ملی از مرکز و مجال آن، همارت ۴ باب.
- افسائیکه طرف قناعت وقع نشده و جداول تفصیلات آن با وضع موجود ویر آورد اول و دوم و کذا کار تمام موافقت بهم نمیرسانید و باراکر میرسانید وضع موجود و محافظه آن قابل بازیرس بود تا هنوز اسناد لازمه در وارده داخل نیست. بناهلیه این کار ابتدائی است و آئینده من الله - توفیق و ارسی و تدقیق خواهد شد. برای اجرای مطالب فوق مجلسی تحت اداره مدیریت عمومی املاک و مدیران تعمیرات وزارت خانه ها و بلدیها و موظفین فنی وزارت فوائد عامه به شمول مشاور حسابی وزارت مالیه صورت

گرفته ، لایحه آن بحال نوت ، اکمال و به آئینده در تصویب قطعی
و عملی خواهد رسید .

مدیریت کادستر

از آنجائیکه امور سروی اراضی در مناطق حاصل خیز مملکت که
واحد های قیاسی مالیات و همچنان تفکیک جابداد دولتی و ملی بصورت
صحیح نشده ، از چند سال تحت عمل مساحین گرفته شده است - با اینکه
تعداد مساحان نظر به وسعت و اهمیت آن محدود بود ، با وصف آن در سال مالی
۳۴ توانسته است که مطابق تعلیمات نامه علیحدہ ، ابنه را به جریب ثبت
و واحد های قیاسی را بمیان آورد ، که نتیجه اجراءات واصله مساحان
مذکور فرار ذیل است :

- ۱ - ولایت فطن ۸ - ۵۵۶۴۳۰۵ اشجار (۱۲۰۷۱۴۱) اصله .
 - ۲ - حکومت اعلی بدخشان ۱۹-۲-۴۳۲۰۳ اشجار (۱۷۰۰۱) اصله .
 - ۳ - حکومت اعلی میمنه ۱۷-۱۹-۵۷۴۹ -
 - ۴ - ولایت کابل ۱۰-۲-۹۲۴۲ - اشجار (۳۲۱۸۵) اصله .
 - ۵ - حکومت اعلی پروان ۴-۱۵-۳۱۹۴۳ - اشجار (۲۲۱۴۷) اصله .
 - ۶ - ولایت قندهار ۱-۲-۸۱۰۱ - اشجار (۹۵۷) اصله .
- ارقام فوق تعداد جریب زمینی را در ولایات نشان میدید که در سال
۳۴ از قید مساحت برآمده است .

برای آنکه کار درست تر و منظم تر و همی تر جریبان یا بده موضوع
مذکور از نظر تویو گراف مسکری مطمح نظر قرار گرفت و گروهی
های مساحان بنام گروه و عامل گروه ما امور مؤظف تدقیق مساحت
بوجود آمد و قسم متحدالعمال هدایات لازمہ در مورد مختلفه پیش رفت امور
بطور صحیح به مؤظفین داده شد و از مقام وزارت ما مورین املا که
مستوفیت های درجه (۱-۲-۳) با این اوامر ایقناظ گردید که سرجمع

امروزارت ما لیه

املاك دومتى بیشتر از قبیل باغها ، املاك از نظر رود بار ، چشمه سار ، كاریزی ، للمی بدرجات اعلی ، اوسط ، ادنی منقسم گردید و ترتیبات لازمه اتخاذ و درآینده این املاك بدسترس زراعین و برادران هموطن گذارده شود تا محیط زرخیز ما از احتیاج غیرایرون آید و همگان صاحب مشاغل و فعالیت شوند و نیز تعلیماتنامه ها مرتب گردید که درآینده قریب در معرض تطبیق می آید که درآینده با ملاحظات فنی توپوگرافی امور مساحت وغیره بصورت درست انجام یابد .

اجراآت سال ۳۴ مستوفیت غزنی

سال	۱۳۳۴	۱۳۳۳	سال	انواع واردات
یول	۱۸۰۶۱۳	۱۴۳۴۴۱	یول	
۳۶	۱۸۰۶۱۳	۱۴۳۴۴۱	۶۰	مالیات بر عایدات
۵۶	۷۶۴۶۲۹	۶۸۷۸۶۴	۴۶	د اراضی
۰	۲۱۴۰۴۹۱	۲۰۴۷۰۴۰	۰	محصول مویشی
۶۶	۲۱۹۹۰	۲۰۹۴۵	۱۰	د اصنافی و آسیابى
۱۲	۲۷۷۴۹۸	۲۵۴۸۰۰	۱۴	د كمركى
۰	۱۵۱۰۵۳۱	۱۲۰۸۹۰۶	۰	د وتایق عدلیه
۰	۱۱۶۹۲	۸۶۰۴	۷۵	د باسیورت
۸	۱۲۴۳۳۷	۷۷۲۵۰	۸۳	د سایر صكوك
۰	۵۰۰۰	۳۴۸۵	۰	د ورقه تا بیت
۰	۲۴۰۴۲۷	۱۵۸۷۲۰	۰	د محصل حقوق
۰	۶۰۰۰۰	۶۰۰۰۰	۰	د نصادرهن
۱۸	۷۰۶۳	۸۴۸۴۵	۲۵	د بسته و تلفون
۷۷	۴۰۷۴۱	۳۲۴۵۸	۹۷	د كراهه اموال
۹۱	۴۳۲۱۸	۷۹۱۱۱	۷۲	د فروش اموال
۸۰	۶۰۳۵۹	۳۸۴۴۸	۳۰	د حاصل املاك

د افغانستان کالنی

پول	افغانی	پول	افغانی
محصول و اوردات جرایم ۸۱	۱۳۳۷۷۷	۳۱	۴۷۴۹۰۰
د جریبه مالیه ۱۱	۱۶۸۲۶	۵۴	۵۸۰۳
د بازگشتی معاش مصرف ۲۰	۱۲۷۷۱۳	۱۵	۲۱۰۵۰۶
د واردات متفرقه ۸۹	۲۹۳۰۲۶	۸۵	۹۷۹۴۸
باقیات وارداتی ۶۶	۲۳۳۸۰۶	۷۴	۲۸۰۰۶۰
د مصارف ۹۸	۹۰۵۱۴	۵۹	۳۷۰۰۱۱

تزیید در سال ۳۴ نظر به سال ۳۳

مالیات بر عایدات	۷۶	۳۷۱۷۱
د اراضی	۱۰	۷۶۷۶۵
محصول مویشی	۰	۹۳۴۵۱
د اصنافی و آسیاب	۵۶	۱۰۴۵
د کمرکی	۹۷	۲۲۶۹۲
د وثایق عدلیه	۰	۳۰۱۶۲۵
د پاسپورت	۲۵	۳۰۸۷
د سایر سکوک	۲۰	۴۷۰۸۱
د ورقه تا بعیت	۰	۱۵۱۵
د محصل حقوق	۰	۸۱۷۰۷
د نمودار دهن	۰	.
د هسته و تیلیفون	۰	.
د کراهه اموال	۸۰	۸۲۸۲
د فروش اموال	۰	.
د حاصل املاک	۵۰	۲۱۹۱۱
د واردات جرایم	۵۰	۳۴۱۱۳۲
د جریبه مالیه	۰	.

امور وزارت ماليه

پول افغاني	۲۱	۸۲۷۹۳	بازگشتي معاش مصرف
			واردات متفرقه
	۸	۴۶۲۵۴	باقیات وارداتی
	۶۱	۲۲۹۴۶۹	د مصارف

اجراآت سال ۳۴ مستوفیت پروان

نوع واردات:	سال ۳۳	سال ۳۴	تربید
	پول افغاني	پول افغاني	پول افغاني
مالیات بر عایدات	۱۱۹۶۸۶۹۸	۲۰۷۱۳۹۶۶	۸۷۴۵۲۶۸
د اصنافی و آسیایی	۲۷۳۱۶۴۵	۴۷۹۱۳۰۸	۲۰۰۹۶۱۳
د اراضی	۱۳۰۹۱۹۳۴۱	۱۳۹۴۲۳۹۳۸	۳۵۰۴۶۹۷
محصول مواشی	۱۱۰۱۴۴۲۳۶	۹۴۶۳۰۰۰	-۰۰۰۰
د کمرکی	۸۲۲۲۷۶۱۷	۳۷۰۶۶۲۳۰	-۰۰۰۰
د وثایق عدلی	۱۱۳۹۷۳۰۵۰	۱۴۴۳۸۹۷۴	۲۰۳۰۵۹۲۴
پاسپورت	۴۳۳/	۶۲۸۸-	۱۹۵۱-
ورقه نایبیت تذکره نفوس	۹۹-۲	۳۵۲۱۵۰	-۰۰۰۰
محصول سائرسکوک	۲۶۴۰۸۹۶۸	۵۱۸۶۱۸۹	-۰۰۰۰
محصولی ده یکه حقوق	۱۴۹۲۵۲-	۱۴۶۲۰۰-	-۰۰۰۰
جرايد و مجلات	۳۷۲۹-	۲۱۰-	-۰۰۰۰
نصواردهن	۳۰۲۰۰۰۰۸	۳۲۲۰۰۰۰۸	۲۰۰۰۰۰-
محصولات پ	۶۴۲۹۳۲۷	۷۷۲۳۷۳۱	۱۲۹۴۴۴
حاصل املاک و اشجار	۷۸۳۹۹۸۷	۶۷۹۴۶۱۵	۶۰۱۰۳۲۸
فروش اموال	۴۳۳۶۹۰	۴۰۵۵۰	-۰۰۰۰
محصول تبادله	۱۵۷۱	۹۶۸	-۰۰۰۰
واردات جرایم مجرمین	۲۳۳۹۷۹۳	۴۰۲۹۰۳	۱۶۸۹۲۱۰

د افغانستان کالني

پول افغاني	پول افغاني	پول افغاني
۱۷۰۰۰-	۱۷۰۰۰-	۰-
۱۹۵۱۳۳۵	۲۵۹۷۰۹۵	۶۴۵۷۶۰
۸۱۶۹۸۹۳	۱۴۴۱۲۷۳۵	۶۲۴۲۸۴۲
۵۷۶۷۶۰۷۷	۵۳۱-۲۱۲۳۰	۵۳۷۱۷۲۳۳

باقيات واردات ۱۴۳۹۸۳۲۵ ر ۲۴۸۳۳۹ ر ۹۴

باقيات مصارف ۲۰۹۰۳۶۶ ر ۸۶ ۷۲۰۳۴۰ ر ۶۲

مجموعاً ۲۶۶۸۹۴۹۷ ر ۷۰ ۷۱۵۴۹۱۸ ر ۹۰ ۵۵۸۸۲۴۱ ر ۲

نوت: واردات سال ۳۴ نظر به سال ۳۳ تنقيص دارد.

تخصیلات باقيات گذشته در سال ۳۴:

باقی غله سا لهای گذشته ذمکي کدامداران که در سال ۳۴ تحصیل

شده گندم ۲ خورد ۶ پاو ۴۳ و ۴۷۹ سیر - جو ۲ خورد ۱۲ پاو ۲۴۲۰۷۰ سیر

اهور واردات غله:

برای سال ۱۳۳۴

خریداری شده خریداری گندم فیات خریداری جو
 ۱۴۵۹۰۶۰ افغاني ۱۹۸۹۵ سیر ر ۲۳۸۷۴ افغاني ۲۵۰۵۴۵ سیر

فیات ر ۲۹۶۳۲ افغاني

برای سال ۱۳۳۵

خریداری شود (۹۶۱۴۵۰۰ - افغاني) خریداری گندم (۵۰۹۰ سیر)

فیات (۴۶۱۰۳۵۰ - افغاني) خریداری جو (۵۲۵۷۰ سیر)

فیات (۵۰۰۴۱۵۰ - افغاني).

دکانو او صنایعو وزارت

تشکیل:

وزیر

معین

ع، ج، داکتر محمد يوسف

ع، ص، سيد عبدالاحد

ع، ج، داکتر محمد يوسف

ص، رمضا نعلی

ص، محمد امین ریاض

ص، محمد موسی

ص، محمد انور

ص، محمد اسمعیل

دکانو رئیس

ع، ص، داکتر سلطان احمد یویل

د صنایعو رئیس

ع، ص، سيد احمد علی شاه منصور می

د قلم مخصوص د مدیریت کفیل

ص، سيد امان الله هیادی لوگری

مدھی العموم ص، محمد طاهر

سروی جیا لوجی

ع، ص، سلطان احمد یویل

د کشفیاتو مدیر

د استخراج د مدیریت کفیل

ص، مظفر الدین یعقوبی

اداری لوی مدیر

د محاسبی مدیر

د بانو د مدیریت کفیل

د ترانسپورت د مدیریت کفیل

د بریکت دفابریکی مدیر

د تجارتی او جنسی مدیریت کفیل

د افغانستان کالني

• • • •	د تخنيک لوی مدير
ص، غلام دستگير عزيزی	د پلان او پروژې د مدیریت کفيل.
• • • •	د فورم اوسندرد مدير
• • • •	د حقوقی او قانونی مطالعاتو مدير
ع، محمد شريف	د تدوير لوی مدير
ص، دوست محمد فضل	
• • • •	د مراقبت او کنترول مدير
ع، محمد هتمان محسن	د احصائی مدير
ص، بهار الدين روستانی	د محلی او کتابخانه د مدیریت کفيل
ص، عبدالباقي يوسفزای	د کار او کارگر د مدیریت آمر
ص، فقير الدين	» » » د قری
ص، فقير محمد بايزی	» » » » »
ص، عبدالرحمن	د کورنۍ د څانگې متخصص

اجرا آت وزارت معادن و صنایع

پیش از اینکه به تشریح فعالیت های سال (۱۳۳۴) این وزارت پرداخته شود، باید متذکر گردید که انضمام امور صنعت وزارت معادن يك امر است تازه که از بدو سال (۳۴) به عمل آمد، و البته این تحول به خود دلایل و موجباتی دارد.

یقین است که هر مکان و زمان بخود افتخار آت مخصوصی دارد و هر اصلاحی که در شئون اجتماعی وارد می شود، تابع شرایط و عواملی میباشد. این حقیقت در انکشاف و اصلاح صنایع مملکت نیز بی تأثیر نبود. نامدتی قبل صنعت در مملکت مادر مراحل بسیار ابتدائی بود، اگر دولت متوجه اصلاح و انکشاف صنعت مملکت نمی شد، شاید تا سال های متمادی به مثل يك جسم اجنبی در بنیة اقتصادی ما احساس میگردید.

تنها چند کارخانه مختصر یکی در این سال های اخیر، با اساس تشبثات خصوصی به پیشبانی مؤثر دولت، عرض اندام نموده است، در انکشاف صنعت مملکت کمتر مؤثر بوده و دولت بعین نماینده جامعه در باره این مؤسسات کدام رول منفر دیگری نداشت، بجز اینکه برای شان امتیازات اعطاء نماید، اسعار و گزیدت تهیه ببیند و به حل سایر مراجعات و برآوردن آرزوهای شان بفرض بهبود صنایع بپردازد. حالانکه در اداره و تنظیم امور آن از نگاه مفاد عامه، باید بطوری مرثر واقع و چنان رهنمایی بنماید تا برای انکشاف صنایع مملکت و طرح پلانهای صنعتی مملکت، وحدت نظرممکاری اتخاذ شده بتواند. بر علاوه این ضرورتیکه دولت در باره صنایع مملکت احساس نموده، این هم ثابت است که در اکثر ممالک جهان همچو تحول و انکشاف بدون رهنمایی دولت عرض اندام نموده نمیتواند، زیرا تنها دولت است که منافع عامه را با چشم بصیرت دیده و انکشاف صنعت را طبق احتیاجات ملت سوق دهد و چون یکی از خصوصیت های

بارز قرن (۲۰) اینست که باید تمام دارایی ملی از نظر منافع عامه اداره گردد، پس حکومت متبوعه متوجه آن گردید تا در راه نظم و نسق و انکشاف صنعت مملکت مقام رهنا و مشوق را بخود گرفته بر اساس نقشه مینیکه مطابق منافع عامه طرح شده باشد، فعالیت صنعتی را سوق و آزرین بیشتر نگذارد که صنعت بحال ابتدایی مانده و با ساحه صنایع میدان تاخت و تاز منافع فردی گردد، بلکه با مقررات قانونی و استوار به اساس و بر خسیب های اقتصادی و اجتماعی، صنعت وطن را سوری ارتقاء روان بسازد.

برای منظور فوق چنین تصمیم گرفته شد تا کارخانه های مملکت با مابقیه کلیه صنایع کفته میشود، مانند زغال آهن و امثال آن یک جا ضمیمه شده و با بصورت کلیه صنایع که امور وزارت معادن را تشکیل داده بود، کارخانه های صنعتی نیز باین وزارت مربوط گردد تا وحدت امور صنعتی به دسترس یک مقام دولتی گذاشته شده بتواند، که مطابق با اقتصاد رهنا بی شده، اختیار و ابتکار را بدست خود گیرد و از قدرت مالی محدود، کشور استفاده نهایی به عمل آورد و از عواقب نا مطلوب سلطه فردی جلوگیری کرده، سایر مقامات دولتی را با مؤسسات صنعتی، و مؤسسات صنعتی را بین همدیگرشان همکاری بسازد تا بخواست خداوند انکشاف صنایع کشور برای منافع عامه دست بدست بپوشد باشد تا چندی پیش وزارت معادن از پروژه های صنعتی اطلاعی نداشت، در حالیکه انکشاف صنعت باید دوش بدوش معادن حرکت مینمود. همینطور شاید بین وزارت زراعت و فابریکه قندسازی بفلان، پلان مشترکی برای توسعه و اصلاح زراعت لبلبو واخذ دستگیر فنی برای بلند بردن فیصدی قند لبلبو وجود نداشته باشد، پس بر اساس همین مقصود امور صنعتی کشور بوزارت معادن مربوط و وزارتی بنام وزارت معادن و صنایع تشکیل گردید.

قبلاً صنعت و معادن با هم آشنایی نداشتند، مگر امروز پلان های معدنی و صنعتی همدوش روانند، نه تنها ادن و صنایع در پلان های واحد

جایگرفته، بلکه وزارت معادن و صنایع مناسبت صنایع مملکت را طبق اقتضایات عصری و برنسیب های ممالک صنعتی با دیگر شعب دولتی وصل ساخته و برای انکشاف و اصلاح شان اموراتی را در تشکیلات خویش جا داد .

- ۱- انکشاف معادن و ایجاد صنایع ابتدایی آن
- ۲- ایجاد صنایع زراعتی و فلاحتی از قبیل کارخانه های حفظ میوه و قندسازی - چرم - روده و امثال آن .
- ۳- اصلاح و توسعه صنایع پشم و پنبه .
- ۴- ایجاد صنایع مواد و مصالح تعمیراتی .
- ۵- تنظیم و توسعه کارخانه های ترمیم ماشین - موتور آلات و ایجاد صنعت پرزه سازی .
- ۶- نورم و استاندارد کردن ماشین - آلات و متود کار و محصولات داخلی و بسیاری از محصولات وارداتی
- ۷- تنظیم و توحید طرز اداره در محاسبه و مراقبت رتنا بلیته کارخانها و استفاده اعظمی از متخصصین و کارگران .
- ۸- وضع قوانین و مقرراتیکه جریان صحیح اقتصادی تولیدات را تضمین و از استثمار کارگر و مستهلك جلوگیری کنند .
- ۹- ایجاد يك سیستم معقول مزد و اجوره و تجاویز صحی و اجتماعی کارگران .
- ۱۰- توجه بخال صنایع دستی و محلی و ایجاد آتوایه های کوچک صنعتی .
- ۱۱- توجه در پیشرفت و اصلاح حرفه ها و پیشه ها از قبیل نجاری آهنگری - حلبی سازی و غیره .
- ۱۲- طرح یلان برای تهیه نفرفنی .
- ۱۳- حل مشکلات پولی و تنظیم امور مالی - اساماری - کمرکی و ترانزیتی با اشتراك دواير مربوطه این مواد اولین کار اداره صنایع را نشان

مېديه و طرح پلانتها و ديگر فعاليت هاي آن بر اساس تشخيص و در چه بندي
احتياجات مملکت بروفق وسايلیکه در اختيارش ميباشد، حرکت خواهد کرد.

تشکيلات مرکزي

ماده اول - وزارت معادن و صنايع بمنظور رهنمايي و مراقبت جميع مؤسسات
صنعتي (چه صنايع ميغا نيکي و چه صنايع خانکي و حرفي) و معدني و
نخاير روی زميني وزير زميني، تشکيل کرده و کليه مسايل مربوط به
پلان و پروژه، تدوير، مراقبت فني و اداري، امور مالي وغيره، چنين
مؤسسات اهم از دولتي، انفرادي و شخصي و با آنها نيکه دولت داران
سهيم است، منحصرآ باين وزارت عايد است.

ماده ۲ - وزارت معادن و صنايع متشکل است از معين، دائره قلم مخصوص،
مشاورين، رياست معادن، رياست صنايع، مديريت عمومي اداري و
مديريت ها و هيأت ها و شعبات مربوطه هر کدام.

ماده ۳ - معين معاون وزير ميباشد و بروفق صلاحيت و هدايات نيکه وزير
به او ميدهد به اداره و اجرائ امور مربوطه وزارت بنام وزير، اهتمام ميورزد.

ماده ۴ - مديريت قلم مخصوص به انجام وظائف ذيل مکلف ميباشد
الف - انجام مکاتبات رسمي مربوط شخص وزير و اجرائ مسايل مربوط
بروتوکول، شفر و نشریات.

ب - ترتيب و تقديم معلوما نيکه وزير از شعبات مربوطه ميخواهد.

ج - قيام ارتباط مطبوعات و تقديم معلومات بوزير از جميع نشریات نيکه را
راجم بکار وزارت در مطبوعات صورت ميگيرد.

د - اجرائ مسايل دفتر داري تقشير هاي اداري که توسط هيأت هاي
منتخبه صورت ميگيرد.

ه - اجرائ بعضي مسايل فوق العاده که از طرف وزير به آن امر ميشود.

ماده ۵ - مشاورين هيات انداز متخصصين داخلي و خارجي که در موضوعات

امور وزارت معادن و صنایع

تکنیکی ، اداری ، مالی ، اقتصادی و حقوقی ، امور مربوط به صنایع و معادن بشخص وزیر نظریه و مشوره داده و مراجع به مسایلیکه وزیر به آنها معول میکند ، راپورها و پروژه های ترتیب و در باره هر گونه نواقص و سکتگی های وارده ، در امور مربوط تدابیر لازمه پیشنهاد میکنند .

ماده ۶ - ریاست معادن ،

این ریاست کلیه مسایل مربوط معادن را اهم از تفحصات ، کشفیات و استخراج بدمه داخه از شعبات ذیل متشکل میباشد ،

۱ - بورد فنی

۲ - سروی جیالوجی

۳ - مدیریت کشفیات

۴ - مدیریت استخراج

ماده ۷ - هیأت فنی موظف به انجام وظائف آتی میباشد ،

۱ - تدقیق و اظهار نظر در اطرف پیشنهاد های فنی که از شعبات مرکز و یادوایر معادن ولایات و یا مؤسسات ملحقه تقدیم میشود .

۲ - ترتیب و تصویب پروژه های فنی ، کشفیاتی و یا استخراجی تمام معادن اهم از بنده مستقیماً ذریعه وزارت اداره میشود و یا به مؤسسات ملحقه آن مربوطه میباشد .

۳ - اظهار نظر درباره تهیه و خریداری ماشین ها ، وآلات و ادوات و یا مواد فنی .

۴ - طرح قوانین مربوط معادن افغانستان .

۵ - تفتیش فنی امور معادن به امر وزیر معادن و صنایع .

۶ - تهیه راپور های فنی معادن ، که از طرف وزیر و یا مقامات صالحه دیگری مطالبه میگردد .

۷ - مطالعه درباره ایجاد روابط با مارکت های فروش مواد معدنی افغانستان در خارج .

- ۸ - ایفای وظایف و خدمات د بکری که عند الاقتضاء از طرف وزیر به اعضای هیأت محول میگردد، بلاعوض .
- ماده ۸ - مؤسسه سروری جیا لوجی :
- مؤسسه جیا لوجی طبق اساسنامه علیحدہ فعالیت نموده وظیفه آن بطور کلی تهیه نقشه جیا لوجی عمومی افغانستان و ایجاد پروژه های خصوصی تفصیلاتی، کشفیات و اقتصادی معادنی میباشد که استفاده از آن مورد نظر است. ماده ۹ - مدیریت کشفیات :
- مدیریت کشفیات مکلف به انجام وظایف ذیل میباشد :
- ۱ - فراهم آوری وسایل و مهیا ساختن زمینه برای تطبیق پروژه های کشفیاتی که از طرف هیأت فنی طرح میشود .
- ۲ - حل و فصل مسایل اداری مربوط تطبیق پروژه های کشفیاتی
- ۳ - اداره لابراتوار نمونه گیری و لابراتوار تجزیه کیمیاوی .
- ۴ - معاينه و تدقیق لابراتواری نمونه های معدنی که به مدیریت مذکور توسط مبروز و یا ذریعه متخصصین مربوطه ارسال و جمع آوری میگردد ،
- ۵ - تنظیم و تکمیل موزیم مواد معدنی افغانستان .
- ۶ - اداره و تنظیم کتابخانه و ترتیب و حفظ نقشه و راپور های علمی و فنی مربوط معادن .
- ۷ - ارتباط با انجیران مؤسسات امداد تخنیکي خارجی و ترتیب راپورهای فعالیت های مذکور در وزارت معادن و صنایع و ترتیب صورت مجلس و پروتوکول مذاکرات وزیر بارؤسای ایجنسی های مذکور .
- ۸ - وظایف دیگری که عند الایجاب به امروزیر بدان ارجاع میشود .
- ماده ۱۰ - مدیریت استخراج وظایف آتی را به عهده دارد ،
- ۱ - فراهم آوری وسایل و تهیه زمینه برای تطبیق پروژه های استخراجی که به تصویب هیأت فنی میرسد .
- ۲ - مراقبت فنی امور استخراج معادن قابل فروش .
- ۳ - تشیبات و مطالعات در اطراف ماشینی ساختن تدریجی معادن و ترتیب

- لست‌های آلات و ادوات و مواد کار آمد استخراج و تقدیم آن به هیأت فنی.
- ۴- فرمایش و خریداری سامان و لوازم معادن و مراقبت تورید آنها از خارج مملکت و اخذ ترتیبات حمل آنها در مواضع معادن مربوط.
 - ۵- تهیه وسایل و مساعد ساختن زمینیه برای نصب و بکار انداختن ماشین و آلاتیکه از خارج خریداری میشود، بطور اقتصادی.
 - ۶- ترتیب و تدوین احصاییه عمومی معادن و تطبیق و کنترل اقتصادی رایورهای استحصالات ماهانه مواد معدنی از معادن بکار افتاده بادر نظر داشتن موازنه مثبت مصارف و واردات.

ماده (۱۱) ریاست صنایع :

این ریاست رهنمائی و مراقبت عمومی صنایع کشور را اعم از صنایع میخانیک، خانگی و حرفوی بهمه داشته، و امور مربوط به آنها را از نظر طرح یلانها و حمل مسایل مالی مراقبت و کنترل فنی و اداری و مسایل مربوط به کار و کارگرو باقی موضوعاتیکه با صنعت و صنعت گروا بستگی و تماس دارد تنظیم مینماید.

ریاست صنایع متشکل از اجزای ذیل است :

- ۱- مدیریت عمومی تخنیک
 - ۲- مدیریت عمومی تدویر
 - ۳- مدیریت کار و کارگر
- ماده (۱۲)- مدیریت عمومی تخنیک شامل شعبات ذیل میباشد :
- ۱- مدیریت یلان و پروژه
 - ۲- مدیریت نورم و استاندارد
 - ۳- مدیریت مطالعات حقوقی و قانونی
 - ۴- شعبه ارشیف یلانها و پروژه های صنعتی.
- ماده (۱۳) - مدیریت یلان و پروژه - این مدیریت ترتیب يك یلان صنعتی قصیرالمدت و طولیالمدت را بر حسب احتیاجات کشور و درجه بندی

این احتیاجات، بدمه داشته راه‌های تطبیق آنرا تفحص ویر و زه هائیرا که از طرف وزارت خا نهایی دوایر، شرکت‌های صنعتی و سایر علاقه‌مندان پیش می‌شود بر اساس پلان مذکور از جهات ذیل مورد تدقیق و مطالعه قرار می‌دهد:

الف - ضرورت پولی - تهیه مدارک پولی - ترتیب پلان تأدیات به تفریق پول داخله و خارجه .

ب - مسایل ساختمانی - پلان ساختمانی اداره ، شرکت و یا افرادیکه اجرای ساختمانی بدست می‌گیرد ، کنترول و مراقبت جریان ساختمان ، آلات و ماشین‌های ساختمانی طرف ضرورت ، مواد و مصالح ساختمانی مورد احتیاج ، تعداد و درجه بندی متخصصین و کارگران ، پلان وقتی ساختمان ر مونتاژ و تولید ر وسایل نقلیه مورد احتیاج .

ج - مسایل تولید - تجهیزات کارخانه ، مسایل آب ، بخار ، قوه درنیاز (زاه کشی) طاقت اولی کارخانه ، مواد خام و نیمه پخته طرف ضرورت ، متخصصین و عماله فنی و غیر فنی که برای تولید ضرورت است .

د - مسایل مصارف و مخارج - مصارف پلان سازی و مراقبت ساختمان ، مصارف تعمیر قیمت ماشینها و تجهیزات ، مصارف فرعی (منازل و مسایل اجتماعی و صحتی) مخارج تهیه انرژی بخار آب .

ه - مسایل رتنا بلیته - صرفیات تولید و نتیجه ،

تبصره - پیشنهاد هائیکه به این اداره پیش می‌شود، از جهات فوق تدقیق گردیده با اصلاحات لازم پذیرفته شده، بدولت برای منظوری نهایی، تقدیم میشود و یا رد می‌گردد . صلاحیت پیش نمودن پروژه های صنعتی بدولت ، منحصرأ به این اداره هاید است .

ماده (۱۴) - مدیریت فورم وستندرد بوا انجام وظایف آنسی می؛ ردازد، الف - فورم کردن محصولات اندستری از لحاظ طرز ساخت و کوالیته .

ب - فورم کردن ماشین‌ها تا اندازه که ممکن و مفید است .

ج - فورم کردن مواد صنعتی وارداتی حتی الامکان .

د - ایجاد فورم برای ساختمان های صنعتی .

ه - تعیین فورم، اوزان و مقیاسات و ایجاد یک اداره ستندرد که در راه تعمیم

و کنترل آن تسهیلات لازم را پیش کند و سیردن آن بفرص تطبیق بدوایر مربوطه.
و- ایجاد مقررات متحد الشکل برای دیوهای پرزه جات مواد.
ز- مراقبت و اعطای مشوره به دوایر مربوطه از لحاظ توریید پرزه جات
و آلات یدکی و طرز نگهداشت آن.

ج- ایجاد بک مؤسسه آزمایش مواد معدنی و تعمیراتی و آغاز تحقیقات
و تنبغات علمی در باره استفاده از مواد داخلی.

ماده (۱۵) - مدیریت مطالعات حقوقی و قانونی - این شعبه بر وزه
قانون عمومی صنایع را ترتیب و بصورت عموم مبنای حقوقی و قانونی را بطه
دولت و مؤسسات صناعتی راز بر مطالعه فرار میدهد و برای تنظیم این هلابق
و ایجاد روح اعتماد و اطمینان متقابل به پیشنهادهایی ترتیب میکند.

جمع دستورات و مقرراتیکه از طرف شعبات دیگر وضع میگردد، از لحاظ
قانونی و حقوقی زیر تدقیق این شعبه قرار میگردد.

علاوه بر این شعبه مذکور مقدمات ایجاد (محکمه اختصاصی) را تهیه میکند.

ماده (۱۶) - شعبه آرشیف پلانهای صنعتی، مکلف به جمع آوری و محافظه،
تنظیم و تصنیف کلیه نقشهها و پروژه های صنعتی کشور میباشد.

ماده (۱۷) - مدیریت عمومی تدویر صنایع مرکب از شعبات آتی میباشد:

۱ - مدیریت منیجمنت (اداره صنایع).

۲ - مدیریت مراقبت و کنترل.

۳ - مدیریت مالی.

۴ - مدیریت احصائیه.

۵ - مدیریت کربتابخانه و مجله صنعتی.

۶ - مدیریت نمایشگاه.

۷ - شعبه مقالات.

ماده (۱۸) - مدیریت منیجمنت - این مدیریت توحید و تنظیم طرز
اداره محاسبه و تعیین قیمت و ترتیب بیلائس کارخانه را به عهد داشته
رای هر کدام مقررات واضح و عملی وضع میکند و مسایل خریداری و تهیه
مواد خام و یخته داخلی و خارجی را مطالعه و خط مشی و تکلیف مراکز
صنعتی را درین موارد معین میکند. مدیریت منیجمنت از همه اولتر اوضاع

کارخانه‌های موجوده راز بر مطالعه فرار داده و راه اصلاح آنرا جستجو و دستاورد علمی و واجب الاجرا برای آنها وضع میکنند .

ماده (۱۹) مدیریت مراقبت و کنترل با انجام وظایف ذیل مامور میباشد .
الف- کنترل رتتا بلینه .

ب- کنترل خریداری و تهیه مواد خام داخلی و خارجی .

ج- کنترل تعیین محاسبه قیمت .

د- کنترل بیلانس و حسابات .

ماده (۲۰) وظایف مدیریت مالی فرار ذیل است :

الف- با کمک شعبه پلان و پروژه اقامه پلان مالی و تادیقاتی برای ایجاد و انکشاف صنایع و مراقبت اجرای پلانهای مذکور .

ب- تنظیم روابط بین مؤسسات صنعتی و بانک صنعتی افغان .

ج- مطالعات در باره حصول قرضه‌های خارجی برای اجرای پلانهای صنعتی .

د- طرح لوایح تعرفه‌های حمایتی و معافاتی و مشاورت و مشارکت با وزارت مالیه در وضع کلبه مقرراتیکه به امور صنایع تماس دارد

ه- اداره و واریسی (Fund) فند مشترک .

ماده (۲۱) مدیریت احصائیه مکلف به جمع آوری و ترتیب احصائیه تولیدات - استهلاك کلبه صنایع مملکت میباشد .

ماده (۲۲) مدیریت کتابخانه و مجله مکلف به تنظیم کتابخانه و نشر مجله صنعتی و معدنی طبق اساسنامه علیحدده میباشد .

ماده (۲۳) مدیریت نمایشگاه موظف به تنظیم و ترتیب نمایشگاههای صنعتی داخلی و تهیه مقدمات برای مشارکت در نمایشگاههای خارجی میباشد .

ماده (۲۴) شعبه مقاولات جمیع مقاولاتی را که مؤسسات صنعتی کشور با خارجه مقدم میکنند از لحاظ قوانین و مقررات و منافع کشور تحت قور و مطالعه فرار داده برای کلبه انواع فرار دادها یرنسیبهای عمومی وضع میکنند .

تبصره : انفاذ فرار داد های مذکور منوط به تصدیق این شعبه میباشد .

ماده (۲۵) مدیریت کار و کارگر بصورت هموم رابطه بین کارگر

و کار فرما را تنظیم نموده و احتیاج صنایع را از رهگذر کارهای فنی و متخصصین تثبیت و برای تهیه آن با مقامات مربوطه

تشریح مساعی مینماید .

مدیریت کار و کارگر به سه شعبه منقسم میشود :

۱- شعبه کار

۲- شعبه بیمه‌ها

۳- شعبه تعلیمات مسلکی

ماده (۲۶) - شعبه کار مکلف به اجرای وظایف آتی میباشد :

الف - مطالعه در وجود وضع کار گران و تنظیم رابطه بین کارگر

و کارفرما و تهیه لوایح قانونی درین باره و مرافقت تطبیق آن .

ب - ایجاد یک سیستم معقول مزد و اجوره که در آن پیشرفت سوبه فنی

کارگران زیر نظر گرفته شود .

ج - تنظیم توزیع منحصصن داخلی در بین مؤسسات صنعتی .

ماده (۲۷) - شعبه بیمه‌ها در بدو امر رهنمای وضع بیمه‌های حادثات و مریض

بر اساس دستورالعمل‌های شعبه کار میباشد . علاوه بر آن در ایجاد

بیمه‌های حریق ، سرفه ، ترانسپورت و خسارات ، مطالعاتی بعمل می‌آورد .

ماده (۲۸) - شعبه تعلیمات مسلکی تهیه نفر فنی را برای صنایع بدنه

داشته در این باره با وزارت معارف از لحاظ تنبیهت احتیاج صنایع به

منحصصین و کارگران فنیکی همکاری میکند . علاوه بر آن شعبه

مذکور مکلف است اساسات کورس‌های اختصاصی را در داخل مؤسسات

صنعتی بوجود آورده و جریان صحیح آنرا مرافقت نماید .

ماده (۲۹) - شعبه تبسکه خارج از تصنیف‌های متذکره میباشد .

مدیریت عمومی اداری را تشکیل میکند .

مدیریت عمومی مذکور متشکل است از :

۱- مأموریت‌ها مورین

۲- مدیریت محاسبه

۳- مدیریت اوراق

۴- مدیریت فابریکه بریکت سازی

۵- مدیریت ترانسپورت

ماده (۳۰) - وظائف مامورین فرارآنی است:

الف - اجرای مسایل مربوط حاضری، تفریر، تبدل، ترقیب و تقاعد، مکافات

و مجازات مامورین وزارت صنایع و معادن طبق قوانین موضوعه .

ب- ترتیب و تنظیم سجل و سوانح مامورین مربوطه وزارت صنایع و معادن

ج - فراهم آوری هرگونه بستها و اجرای معاشات در مرکز .

د - اجرای امور منعلق به مجلس انضباطی و انتقاهی مامورین .

ماده (۳۱) - مدیریت محاسبه و نوازم طبق لایحه که از وزارت مساله

برایش داده میشود، اجرای وظایف مینماید .

ماده (۳۲) - وظائف مدیریت اوراق عبارت از تنظیم واردات و صادرات

مکاتیب و ترتیب و مراقبت حفظیه میباشد .

ماده (۳۳) - وظایف مدیریت فابریکه بریکت سازی فرارآنی است :

۱ - توزین و تحویل مقدار زغالیکه بقا بریکه میرسد .

۲ - تبدیل انواع زغال به انواع بریکت .

۳ - توزیع زغال و بریکت به خریداران بموجب حواله و اوامر وزارت

۴ - ارسال احصائیه های فروش روزانه به مدیریت محاسبه و مدیریت

استخراج .

۵ - مراقبت و تدویر دستگاه بریکت سازی مرکز .

۶ - وظایف دیگریکه عندالافتضا از طرف مقام وزارت بسدان

سپرده میشود .

ماده (۳۴) - وظائف مدیریت ترانسپورت قرار ذیل است :

۱ - تنظیم رابطه بین وزارت معادن و مؤسساتیکه نقلیات معادن را

بذمه دارد .

۲ - اداره و واریسی جمیع وسائل نقلیه مربوط وزارت معادن و صنایع .

تشکیلات دواير وزارت معادن و صنایع

در ولايات

تشکیلات وزارت معادن و صنایع در ولايات چوگات ثابت و مبینی ندارد و برحسب ایجابات استخراج معادن ایجاد میشود، توسعه و یا تقلیل می یابد و یا نه میگردد .
فعلا تشکیلات وزارت صنایع و معادن در ولايات فرار ذیل تثبیت میشود :

۱- مدیریت معدن نمک نالغان

۲- مدیریت معدن کلفسگن

۳- مدیریت نمکسار اندخوی

۴- مدیریت نمکسار مزار شریف

ماده (۳۶) - وظایف، دواير اطرافي وزارت معادن و صنایع روی هم رفته قرار ذیل است :

- ۱- تطبیق پروژه های استخراجی و یا اصلاحی معادن .
- ۲- فروش و یا انتقال مراد معدنی در مراکزیکه وزارت تعیین میکند .
- ۳- ترتیب او راق احصائیه ماهانه استخراج و فروش و ارسال آن در مواقع مبینیه به مرکز .
- ۴- تطبیق قوانین معادن و یادستور العمل هائیکه از مرکز ارسال میشود .
- ۵- تقدیم نظریات در باره اصلاح وضع استخراجی فروش مواد معدنی .
- ۶- تقدیم نظریات در باره اصلاح وضع حیاتی کارگران .

ریاست معادن در سال ۱۳۳۴

سروی جیا لوجی :

در سال گذشته نوید تاسیس این مؤسسه را به خوانندگان محترم تقدیم و تشکلات آن برای آینده و عمده داده شده بود .

این مؤسسه در اوایل سال (۳۴) تاسیس و مراعات آن از تصویب مجلس عالی وزراء گذشته و به صحت حضور اشرف ملوکانه رسید. این مؤسسه فعلا در مرکز تحت اثر ریاست ممانین بایک تشکلات کوچکتتر (جیا لوجی ، هیدرولوژی و ژئوگرافی) باوصف فقدان آلات و ادوات کافی که لازم دارد، شروع بکار نموده و بصورت عمومی اجراءات آن و فعالیت های این شعبات ذیلا از نظر خوانندگان گزارش داده میشود:

قسمت الف :

۱- تاسیس شعبات فنی اداری مؤسسه در مرکز وزارت و ترتیب و تهیه سامان مربوط و غیره .

۱۳- ترتیب و تنظیم یک موزیم عصری مواد پیداوار معدنی که نمونه های معادن مکشوفه افغانستان درین موزیم جمع گردیده و توسط متخصصین داخلی و خارجی تحت مطالعات دقیق فرار یافته .

۳- تنظیم یک کتابخانه و تهیه کتب نقشه های مربوطه این فن که فعلا یک تعداد کتب و نقشه بدرای جیا لوجی ترتیب و تهیه شده است، مگر هنوز تا بدرجه ا کمال نرسیده اقدامات درین باره جریان دارد .

۴- ترتیب مکمل فهرست آلات و ادوات فنی ضرورت سروی جیا لوجی لابراتوار تجزیه مواد معدنی و موثرهای طرف ضرورت و غیره که فرمایش خریداری آنها فعلا بشارج صادر شده و شاید در اوایل سال (۳۵) سامان مذکور وارد و طرف استفاده فرار گیرد .

۵ - تربیه اشخاص مسلکی از طلاب فارغ التحصیلان مکاتب عالی، در حقوق جیا لوجی، هیدرو اوزی نوپوگرافی* و غیره. عیالاً بهمکاری ریاست محترم یونتون شعبه جدید (جیا لوجی) درقا گولته ساینس افتتاح گردیده که دوره تحصیلات آن چهار سال میباشد و فعلاً (۱۲) نفر درین شعبه مصروف تحصیل میباشد و در نظر گرفته شده که همه ساله بمقدار (۱۰) نفر جدید الشول گرفته شود.

علاوةً بگذشته (۳) نفری جهت تحصیلات عالی در حقوق جیا لوجی یائینوتولوژی و میترالوجی به المان فریب اعزام گردیده اند و در سالهای آتی هم اعزام طلاب بیشتری باین منظور بهارج نیز مورد نظر است.

۶ - ترتیب فرقه نندارتون (فرقه نمایش مواد معدنی) افغانستان در جشن استقلال که خیلی مورد دلچسپی علاقه مندان فرار یافت.

۷ - ترتیب و تشکیل يك شعبه هیدروگرافی سروی (آبهای فوق الارضی) یعنی دریاها از نقطه نظر تعیین سرعت و اندازه جریان آب به لیتر فی ثانیه و خط سیر و تغییر جریان آب دریاها برای استفاده از انرژی هیدرو الکتریک و غیره آنها که بودجه و تشکیلات آن از منظوری مجلس عالی وزراء گذشته و به صحنه حضور اشرف ملو کانه رسیده و امر تطبیق آن داده شده است.

چون این شعبه در همین زودبها تاسیس گردیده، سامان و لوازم آن قبلاً ذریعه دبرشنا لوی شرکت از آلمان خریداری گردیده است. اقدامات لازمه درباره استخدام متخصصین جریان دارد، امید است در همین زودبها مواصلت کنند و تحت نظر اشخاص فنی داخلی و خارجی ساحة فعالیت این

شبه در دریای کوکچه ، بلخ آب ، دریای بلخمری وغیره جاها یعنی
 غلظتیکه تاسیس قاپرینکه های تولید برق در آنجا مورد نظر است. آغاز
 شوب.

۸ - ترتیب لسته و تهیه سامان وسایل سفریه هیأت های فنی برای
 مطالعات و تدقیقات و نقشه برداری و اخذ مواد و نمونه های معدنی جهت
 تجزیه در اطراف و ولایات افغانستان .

قسمت ب - ۱ - بر حسب تجویز بکه در حین تاسیس این مؤسسه
 گرفته شده بود. اخذ و ترتیب نقشه جیا لوجی افغانستان به اسکیل (۱ بر ۸)
 ذریعه هیأت متخصصین فنی تا حد امکان شروع کردیده ، اعضای این هیأت
 عبارت اند از: مستر فیورر سر مشاور جیا لوجی و مستر هونگر مینرالوجست
 از یونو و شافلی عبدالصمد داده ، معاون کیمیا که در مرکز و اطراف
 نقشه برداری مینمایند و تا حال (۳۰) هزار کیلومتر مربع زمین را
 در ساحات ولایات جنوبی و هزارجات نقشه برداری نموده اند. علاوه آبهیات
 مذکور در اخیر سال سفری بسمت قندهار و کرشک نموده و در نتیجه
 (۴۳۰۰۰) کیلومتر مربع ساحه را نقشه گیری جیا لوجی نموده اند .

در جریان عملیات نقشه برداری ، بعضا ذخائر معدنی چون سنگک
 ریشه ، زغال ، معادن سرب ، مس ، سنگک شاه مقصود ، سرب و جست
 بی بی گوهر خاکر بز قندهار و معدن سرب کیتو و آهن حاجی هلم و حاجی
 توپ وغیره که بنظر رسیده و نمونه آنها مورد تدقیق است .

عملا بر روی یک نقشه (۱ بر ۱۰۰۰۰۰) موقعیت تمام ذخائر
 مشکوفه نشان داده شده است و در جریان کار تکمیل شده مبرود .

چون تدقیقات جیا لوجی ایشان عملا بر روی نقشه کوآرتر میل افغانستان
 ترسیم می شود که بعد از انجام سروی عمومی افغانستان ، که امید است

دو طرف (۴ الی ۵) سال اتمام پذیرد. نقشه جیا لوجی (۱ بر ۵۰۰۰۰۰)

افغانستان ترتیب داده خواهد شد.

البته در آینده این نقشه کلید اجرا آت کشفیاتی ریاست معادن

وزارت معادن و صنایع خواهد بود.

۲ - سروی هیدرولوژی :

سروی هیدرولوژی یا تدقیقات آبهای تحت الارضی نیز یکی از کار

های عمده است که شعبه هیدرولوژی اجراء میدارد. تاکنون مناطق

آبدان میرعلم، دشت شادبان مزار شریف و ساحة بین شبرغان، سرپل،

اندخوی و ساحة دیله مرفرغزی از طرف مؤظفین این شعبه تدقیقات گردیده

است. لوازم مکمل هیدرولوژی که عبارت از دستگاه برمه کاری

و اجوات و افزار لازمه آن میباشد از طرف ریاست امداد تکنیکی یو نو

به مؤسسه سروی جیا لوجی امداد گردیده. است وزارت معادن و صنایع

از همکاری یو نو در این باره خیلی ابراز تشکر مینماید.

علاوة برین اواخر پروژه تهیه آب آشامیدنی برای قندهار نیز

روی دست گرفته شده. چنانکه مذاکرات و موافقه نامه استخدام متخصمین

از طرف بنار والی قندهار با شرکت صنعتی آلمان بانجام رسید. البته

عملیات برمه کاری آغاز خواهد یافت و نظارت جیا لوجی این منطقه را

سروی جیا لوجی خواهد نمود.

۳ - سروی توپوگرافی هوایی افغانستان :

نظر باینکه تحقیقات جیا لوجی همیشه متکی به نقشه های توپوگرافی

دقیق میباشد اولین مشکل مؤسسه سروی جیا لوجی نداشتهن نقشه توپوگرافی

بقياس مطلوبه، ميباشد نا تحقيقات دقيقترې پرروي آنها صورت پذير
 باشد. متود های عصري عکس برداري هوائي، وسيلهٔ بشار سريع برای
 ترتيب نقشه‌های توپوگرافي بدست داده است. طو ريکه، معلوم است
 نتايج حاصله ازین عکس برداري علاوه بر امور معادن در ساحه های
 مساحت اراضي، زراعت، آبياري ونديد طرق و شوارع نیز مورد
 نیاز واحتمال ميباشد. اقدامات درین باره جاري است اميد ميرود به
 نتيجه‌ی برسد.

۴ - تدقيقات معادن ذريعهٔ سروري جيا لوجي :

هيات فني سروري جيا لوجي درطول سفرخویش که اولين مرتبه بولایت
 جنوبي صورت گرفته از کابل الی بل علم / کردیز / خوست / قریهٔ
 بمقویی / زئیر / ننگی / دخت زرمت غزنی ومرسل آباد گردش نموده
 ومعادن پیداوار آن مناطق را تحت تدقيقات ابتدائي قرار داده اند ،
 در جریان این سفر، به ذخیرهٔ زغال (ترتسیری) مربوط خوست بر خورد
 نموده اند، در نتیجهٔ تحقیق معلوم گردید که قدامت این ذخیره از دوره
 (الوبان) است که طبقات مربوط باین عصر جيا لوجي، جمله دامنه های
 مذکور را استیلا کرده است. زغال مذکور طبیعتاً مرطوب بوده ومیتوان
 آن را بانوک بیل بصورت خشت برش کرده ودر آفتاب خشک نموده، ولی
 استخراج این زغال مشکلات زیادی از قبیل کشیدن صوفها وپایه بندی
 آن مصرف هنگفتی را ایجاب مینماید ذخیرهٔ مذکور تکافوی احتیاجات
 محروقاتی اهالی محجوار را بدرستی کرده میتواند.

حسب را پورت این هیات استخراج زغال معدن کرمان هزاره جات
 تحت مطالعه قرار گرفت مخزیمهٔ انجنیران يك مقدار زغال مذکور طور
 امتحانسی بمس کسز فرستاده شد. قرار ريکه در ختم

عملیات مذکور معلوم گردیده است که استخراج و نقلیه آن به کابل خیلی گرانتر از زغال ایشیته تمام میشود، لهذا استخراج آنرا معطل قرار داده مگر برای اهالی هزارهجات اجازه داده شد که ازان استفاده نمایند . علاوه بک معدن زغال جدیداً در قریه بند حضرت خان واقع حلاله قدری در بالای شنوار مشرقی، کشف و بیکه مقدار نمونه آن بمرکز رسیده و درین اواخر معدن مذکور ذریعه انجنیر احمد الله مطالعه و دران حفاریات لازمه بعمل آمد. در نتیجه معلوم گردید که ذخیره مذکور خیلی کوچک و بیکاره بوده و ناچیز است به آن نسبت ادامه عملیات تفحصاتی در ساحه مذکور معطل قرار داده شد .

اجراآت مهمه مدیریت کشفیات

الف - اجراآت مقدماتی درباره تدوین قانون معادن افغانستان: مدیریت کشفیات ریاست معادن در جریان سال ۳۴ طبق ايجاب وظیفه، اولتر از همه توجه به ترتیب و تدوین قانون معادن نمود. چون قانون معادن افغانستان باید بطوری ترتیب گردد که مقایر با قوانین اسلامی مروجه مملکت نباشد و هم در عین حال جمله مراتب و ایجابات مخصوصه و عصری قانون معادن، که در ممالک متمدنه خارجیه مورد قبول قرار داده شده باید در قانون معادن افغانستان نیز مورد نظر گرفته شود. نظر باین ملحوظ، مدیریت کشفیات اولتر از همه نسخه های قوانین مروجه ممالک مهمه آسیائی و اروپائی را با خالص قوانین اسلامی درباره معادن جمع آوری نموده و برای مدافه و تعمق و استفادۀ قانون دان حاضر کرده است. در عین حال ذریعه یک نفر از انجنیران مسوده قانون معادن افغانستان را ترتیب و حاضر کرده تا زمینه کار را ابتدائی قانون دان موجود باشد. در نتیجه مذاکراتیکه با آقای مونیور کافادائی که از طرف یونو برای مذاکره و دادن مشوره در تدوین قانون معادن معرفی شده بود، فیصله گردید

که متخصصین وزارت معادن از روی ایجاب کار و مطالعه قوانین داخلی و بر اساس قانون ترکیبه، یک مسوده قانون معادن را ترتیب و از ملاحظه یک نفر قانون دان که در آینده از طرف یو نومخصوصا برای تدوین قانون معادن به افغان نستان می آید. گذشتانده شود. بر حسب فیصله مذکور تدوین ابتدائی قانون ابتدائی روی دست گرفته شده است.

۲- اشتراک در سفر مطالعاتی هیأت جیا لوجست ها و انجمنیران منطقه ایگانی (یونو) در اثر دعوت مؤسسه ایگانی مقیم بشکاک از وزارت معادن صنایع خواهش شد تا یک نفر نماینده ذیصلاحیت خویش را که بر ۲۱ شمول کنفرانس مطالعاتی و بازدید از امور مربوطه جیا لوجی و معادن روسیه شوروی که در ماه اگست (۱۹۵۵) آغاز و فریبشش هفته تحت قیادت متفقہ امداد تخنیکي یونو و مؤسسه ایگانی در روسیه دوام مینماید، معرفی کند. وزارت معادن و صنایع بناغلی عبد الصمد سلیم جیا لوجست های مربوط ریاست معادن را به حیث نماینده ذیصلاح به ایگانی معرفی و بناغلی موصوف با هیأت انجمنیران و جیا لوجست های ایگانی که در چین عزیمت به روسیه و مطالعات اروپای قریبی، از دهللی به کابل آمده بودند، عازم روسیه شدند. سفر مطالعاتی این هیأت از (۳ اگست ۱۹۵۵ الی ۱۴ نومبر ۱۹۵۵) دوام نمود و در ختم سفر خویش متحد آرا پورتنی راجع به مطامعات خود مسوده نموده اند که تا هنوز به طبع نرسیده، چینیکه طبع شد از طرف یونو بوزارت معادن و صنایع ارسال خواهد شد.

بناغلی سلیم در نتیجه مطالعات خود یک راپورت خوبی راجع به بهبود امور سرروی جیا لوجی و بهبود امور معادن و استخراج مواد معدنی و غیره ترتیب داده و به مقام وزارت تقدیم کرده که خیلی مورد دلچسپی واقع شده است. چینیکه راپورت مطالعات هیأت ایگانی که بناغلی سلیم در آن سهم بارزی دارد وصول نماید، البته محتویات آن علیحده تحت مطالعه قرار خواهد گرفت.

۳- کشفیات زغال سنگ پیداوار پشری ولایت جنوبی؛

مدیریت کشفیات در منطقه بخری که در جنوب کردیز واقع و قبلاً در آنجا یک ذخیره زغال ذریعه ولایت جنوبی کشف و در سال (۴۳) مورد تدقیق و مطالعات هیأت اولین وزارت معادن واقع گردید، ولایت جنوبی با نتایج آن قناعت نداشت. در تابستان سال ۳۴ بنا علی انجنیر سید اسدالله با هیأت سروری جیالوجی ریاست معادن و متخصصین یونو به آنجا اعزام گردید و موظف به تدقیقات دقیق ذخیره زغال مذکور شد. در نتیجه معلوم شد که زغال مذکور ضخامت قلیل داشته، ذخیره آن ناکافی و شرایط کار تماماً غیر اقتصادی میباشد. در اثر تدقیقات هیأت مذکور، از استخراج زغال آنجا صرف نظر گردید.

مدیریت کشفیات علاوه به کشفیات معادن پیدوار هزار جات و غیره سهم داشته است.

۴. وزارت معادن و صنایع در نظر دارد با همکاری وزارت جلیله معارف یک کورس جیالوجی و معدن شناسی به ترتیب خیلی ساده و بسیط در صنف (۱۲) دارالمعلمین باز نماید. این کورس برای یک سال دوام خواهد کرد و در ختم آن صنف (۱۲) لیسه مذکور قادر خواهد بود که احجار را از همدیگر تفریق و در کشفیات معادن مملکت، در نقاطیکه بعضی معلم مقرر میشوند، با وزارت معادن و صنایع کمک خواهند کرد. و شاید در اثر این کورس، اشخاصیکه شوق مزید و استعداد به تحصیل علوم مذکور داشته باشند، دستیاب گردد. مذاکرات درین باره جریان دارد.

۵. مدیریت کشفیات علاوه برای آقایون ذیل از ریاست امدت تحقیکی یونو و نقطه (۴) نرومن طبق مقررات لایحه سکارشپ درخواست نموده است.

۱. برای ع. ص. سید احمد علیشاه، معصومی رئیس صنایع در تزکیه و آلمان غربی.

۳. برای ص. عبداللطیف آمر معدن زغال ایشیته برای مطالعات علمی در امور استخراج زغال.

۴- برای س عیدالصمد سلیم جیا اوجست در امور مطالعاتی ، برمه کاری
 بطرول و مطالعه تفصیاتی بطرول .

۶- تدقیقات جیا لوجی و توپوگرافی معدن کوگرد مزار شریف ،

هدر اوایل سال جاری بر حسب فرار داد علیحدہ باتخنو پروم
 آکسیپورت هدونفر جیا لوجست های روسی بتاریخ (۵ می ۱۹۵۵) وارد
 کابل گردیده و بعد از تهیه سامان ولوازم بایک نفر توپوگراف داخلی
 هازم کوه البرز مزار شریف شد و معدن کوگرد آنجا را مورد مطالعات
 مکمل سروی توپوگرافی و جیا لوجی قرار دادند و به (۱۷- اگست ۱۹۵۵)
 امور مذکور را انجام دادند که خالص نتایج آن این است :

۱- سروی توپوگرافی معدن کوگرد به اسکیل ۱ بر ۱۰۱۰۰۰ بر ۲۰۰۰
 و ۱ بر ۵۰۰۰ و نقشه عمومی معدن ۱ بر ۵۳۰۰۰ .

۲- تعیین ذخیره ابتدائی کوگرد باضخامت (۴) متر و چهل فیصد کوگرد
 طور تضمین (۲۰۰۰۰۰) تن متریک .

۳- ذخیره دومی کوگرد که اندازه آن در حدود (۶۰۰) هزار تن
 تضمین میشود ، باید تدقیقات مکمل برمه کاری و تجزیه های کیمیاوی شود ،
 بدون اجرای عملیات برمه کاری و تدقیقات کیمیاوی اندازه حقیقی این
 ذخیره معلوم شده نمیتواند .

۴- بمداز ختم عملیات مذکور یعنی سروی مکمل جیا لوجی و عملیات
 برمه کاری و تدقیقات کیمیاوی مرحله ثالث تدقیقات شروع خواهد شد و این
 سنجش تخنیکي معدن به غرض تصفیة کوگرد خواهد بود . بر حسب پیشنهاد
 مذکور اجرای فقره (۳) موهمشت ما را در بر خواهد گرفت و (۹) نفر متخصصین
 خارجی و داخلی طرف ضرورت خواهد بود ، برای اجرای فقره (۴) موهمه
 سه ما موزه نفر متخصص ضرورت میباشد . در باره این پیشنهاد های او هان ،
 مذاکرات با هیأت تخنوی پروم آکسیپورت شوروی جریان دارد .

مدیریت استخراج :

معادن بکار افتاده :

معادنی که تحت نظراین مدیریت، مواد معدنی را استخراج و به بازار برای فروش عرضه میدارند، عبارت اند از :

الف - معدن لاجورد

ب - معدن کرومیت

ج - معدن بیریل

د - معدن سنگ سلیت

ه - معادن نمک

و - معادن زغال

الف - لاجورد

لاجورد از اجزاء مهمه ایست که درین اواخر یک منبع خوب برای وزارت معادن و صنایع گردیده ، معدن سنگ لاجورد معروف افغانی که در دره جرم بدخشان واقع است. از حیث جنسیت و رنگ معروفیت خاصی را در بازار های دنیا حایز گردیده و مقام اولیت را احراز نموده . ذخیره قعلی جنس درجه اول آن در حدود (۳۰۰) تن طور تخمین سنجش شده است. استخراج لاجورد تقریباً از پنجاه هزار سال قبل جاری بوده مگر در بازار های خارج برای فروش نمیتوانست عرضه شود. لاجورد مستخرجه ذریعه ماشین، برش شده و از حیث جنسیت به چهار نوع منقسم میگردد و قیمت فنی کیلو گرام آن از حیث جنسیت قرار ذیل تعیین شده است :

لاجورد درجه اول برش شده فی کیلو گرام (۳۰۰) دالر

لاجورد درجه دوم برش شده فی کیلو گرام (۲۰۰) دالر

لاجورد درجه سوم برش شده فی کیلو گرام (۱۳۰) دالر

لاجورد درجه چهارم برش شده فی کیلو گرام (۷۰) دالر

درجریان سال (۱۳۳۴) مجموعاً (۲۳۰۰۰) دالر لا جو رد بفرش رسیدہ است .

استخراج لا جو رد از مدتی معطل بود . در اوایل سال (۳۴) توسط شیاعلی احمد شاه انجنیر مقدار (۱۰۹۶۵۷۰) کیلوگرام از معدن مذکور استخراج و بہ مرکز نقل دادہ شد ماشین برش لا جو رد در تحویلخانہ لا جو رد نصب کردیدہ و عملیات برش تحت نظر اشخاص فنی صورت میگیرد .
اگر مارکیت های فروش دیگری در مالک اروپا و یا امریکا دستیاب گردد، آن وقت با استخراج مقدار زیاد تری اقدام خواهد شد .

ب - کرومیت :

کرومیت در بین طبقات (پروکسینت) بصورت لپنژها موجود است . کرومیت مذکور از نوع دانہ دار، درشت و سیاه رنگ بودہ و معدن مذکور در (۴۲) میلی شہر کابل در حصہ محمد آغہ لوکر واقع است . از جملہ (۱۰) ذخیرہ سہ ذخیرہ آن مورد کشفیات دقیق واقع شدہ و ذخیرہ آن در حدود (۳۰۰۰) تن تخمین شدہ است .

قیمت کروم معدنی در بازار امریکا (۵۸) دالرفی تن میباشد، متأسفانہ نسبت گران بودن مصارف نقلیہ از کابل الی امریکا و کمی قیمت آن در بلوزار های دنیا، فروش کروم افغانی معطل است ، مگر درین نازکیها دوشرکت امریکائی و یک شرکت آلمانی طور امتحانی خواہان خریداری - (۳۰۰۰) تن کرومیت افغانی شدہ اند، امید است موافقہ حاصل و بفروش آن اقدام شود .
نسبت مشکلات ترانزیت در پاکستان و مصارف زیاد نقلیہ بہ خریداران مذکور، فروش کرومیت ، رسانندہ سرحد طورخم فی تن (۳۳) دالری پیشنهاد شدہ و ولی تا ہنوز جواب کہیانی های مذکور واصل نگردیدہ است .

ج - بیریل :

بیریل برای ساختن بکنوع فولاد ذیقیمت و ہم در صنایع اتموم بکار میرود و در ساختن تسلیحات حربی رول مهمی بازی میکند .

ذخیره عمومی فعلی این ماده که در دره سرور دره نور شیوه مشرفی وقوع دارد در حدود (۱۰۰۰) تن است، مگر تدقیقات مزید جیالوجی ادامه دارد امید است به کشف ذخایر مزید تری کامیابی حاصل گردد، از مدت یکنیم سال است که این معدن تحت عملیات استخراجی قرار یافته و سالانه در حدود (۳۰ الی ۴۰) تن از آن استخراج میگردد، قیمت این ماده کمباب بعد از وضع مصارف استخراج و نقلیه، فی تن (۳۵۰) دلار است .

د - سنگ سلیت :

سنگ سلیت در کهنه خمار میداخ پیدایش دارد و از مدت چندماه است که مورد استخراج واقع شده و به سایزهای مختلف از معدن مذکور استخراج و برش میگردد و تا حال به اندازه (۵۳ ، ۸۰۴۰ مترمربع از آن استخراج گردیده ، وزارت معادن و صنایع معدن مذکور را با بابك سرک جدید به مصرف خود وزارت به سرک عمومی وصل نموده است .

سلیت مذکور آماده فروش بوده و قیمت فی متر مربع آن در سر معدن (۱۲) افغانی تعیین شده و برای پوشش بام های تعمیرات بکار میرود .

ه - معادن نمک :

وطن عزیز ما افغانستان دارای ذخایر نمک سنگی زیادی است و قرار تخمین (۴۰۰۰) سال ضرورت نسلهای آینده را تکافو میتواند .

بصورت عمومی در دو منطقه از این نوع نمک ذریعه آلات و ادوات کا تیری مروج به صورت خشت استخراج میگردد .

۱- معدن تالقان- که امور مربوطه آن ذریعه ع ، خواجه کلبدین اداره میگردد، در سال ۱۳۳۳ مجموعاً (۱۳۸۰۰) تن به مبلغ (۶۸۹۱۱۱۰۵۰) افغانی وده ماهه سال ۱۳۳۴ مجموعاً (۹۳۸۰) تن به ۶۳۹۵۲۹۲۵۰ افغانی نمک بفروش رسانده است .

۲- معدن کلفگان- که امور مربوطه آن توسط ص، عبدالرسول اداره

می شد در سال ۱۳۳۳ مجموعاً (۲۰۲۰) تن به مبلغ (۱۲۵۷۰۷۹۷۵) افغانی و یازده ماهه سال ۳۴ (۲۰۱۰) تن به مبلغ (۱۲۳۹۰۷۴۰۰) افغانی نمک بفروش رسانده است .

نمکسارها :

معروفترین نمکسارها عبارت است از نمکسار اندخوی - مزار شریف نمکسار هرات - شوره زار قندهار - شوره زار مقر - غزنی و شوره زار اشتر شهر غور بند و شوره زار فراه .

بصورت عمومی این نوع نمک را نمک آبی میگویند که در نتیجه تبخیر آب بدست می آید و دو نمکسار اول الذکر (اندخوی و مزار) زیرا اثر ریاست معادن اداره میگردد .

نمکسار اندخوی - امور مربوطه آن ذریعه من، محمد کاظم اداره میگردد و در سال ۱۳۳۳ مجموعاً (۹۲۴۰) تن به مبلغ (۶۱۳۷۴۷۲۳۷۸) افغانی و یازده ماهه سال ۳۴ (۷۵۳۴) تن به مبلغ (۵۰۲۷۸۸۴۳۳) افغانی نمک بفروش رسانده است .

نمکسار مزار شریف :

امور این معدن توسط من، خلیل الرحمن اداره شده و در سال ۱۳۳۳ مجموعاً (۷۸۵) تن به مبلغ (۷۰۵۲۳۲۰۰) افغانی و یازده ماهه سال ۳۴ (۸۹۵) تن به مبلغ (۷۲۸۰۴۳۰۰) افغانی نمک بفروش رسانیده است .

نمکسار هرات :

این نمکسار تحت اداره وزارت معادن و صنایع نمیشده بلکه سالانه به مبلغ (۲۱۱۰۷۳۵) افغانی بالای محصول مواشی - کورک و ما لیه آن ولایت توزیید گردیده که بحساب وزارت معادن و صنایع کارسازی میشود .

شوره زار قندهار :

بصورت اجاره بوده و در سال ۱۳۳۳ به مبلغ (۲۲۰۱۰۰) افغانی و در سال ۳۴ به مبلغ (۲۷۲۰۰۰) افغانی تحت شرایط مقرر قرار داده شده است .

شوره زار غزنی :

قبلاً اجاره داده می شد مگر در سال ۱۳۳۳ نسبت سرازیر شدن سیلاب تماماً حاصلات شوره از بین رفته، لا حاصل گردید و اثرات آن، حاصلات ۳۴ را نیز محو ساخت .

مگر از شروع سال ۱۳۳۵- الی اخیر سال ۱۳۴۲ (هشت ساله) مجموعاً به مبلغ (۳۲۰۰۰۰) افغانی باجاره داده شده است .

شوره زار اشتر شهر غوربند :

قبلاً بصورت اجاره اداره میگردد، مگر در سال های ۳۳ و ۳۴ ذریعۀ نماینده وزارت، شوره مذکور جمع آوری شد. که در سال ۳۳ مقدار (۲۹۴۲) سیر و در سال ۳۴ مقدار (۲۷۳۶) سیر گردید . و از قرار فی سیر (۹) افغانی بفروش رسیده است .

این شوره برای محافظت روده بکار میرود و در تجارت روده سهم با رزی دارد .

شوره زار فرام- از ابتدای سال ۱۳۳۴ الی اخیر سال ۱۳۳۶ سالانه به مبلغ (۱۵۰۰۰) افغانی قرار داد شده است .

و- استخراج زغال از شوباشک دره صوف برای شهر مزار شریف ، چون وضع محروقات در مزار شریف روز بروز متعسر شد . می رفت و اهالی مزار هم این وضعیت را حس نموده بموافقت شرکت اتحادیه مزار درخواست نامه هایی نسبت استخراج يك مقدار زغال از دره صوف، شده و تذکر داده بودند که اشجار منمر و غیر منمر کرد و فواح مزار، جهت

ضرورت سوخت قطع شده و سر سبزی این ولایت که فعلاً نیز چندان تسلی بخش نمیشد، از بین می‌رود و قلت محروقات وضع اقتصادی ساکنین این منطقه را بحرانی خواهد ساخت. بالاخره در اثر موافقه که به وساطت ولایت مزار بین این وزارت و شرکت اتحادیه مزار شریف به عمل آمده، وزارت معادن و صنایع استخراج مقدار دو لک سیر زغال ضرورت شهر مزار شریف را از معدن شوباشک دره صوف متکفل گردید. چون وزارت معادن و صنایع بیک نفر انجنیر لابق که امور استخراج (۲۰۰۰۰۰) سیر زغال را اجرا کرده بتواند بدسترس نداشت، ازینرو عملیات استخراجی معطل بود تا اینکه شیاعلی احمدالله انجنیر که تازه تحصیلات خود را در امریکا تکمیل نموده بوطن معاودت نمود، در برج سنبله مؤظف باین کار شد. شیاعلی موصوف از حصه شوباشک دره صوف مزار در ظرف چهار ماه مقدار (۲۵۰۰) خروار که هجارت از دو لک سیر باشد، استخراج نموده و مقدار (۸۶۶۰) سیر آن را به شرکت اتحادیه تسلیم و بقیه آنرا نسبت عدم وسایل نقلیه در بالای معدن، کدام و ذخیره ساخته است که در صورت مساعدت هوا البته مقدار زغال بقیه را هم شرکت اتحادیه به مزار نقل خواهد داد.

گل سرشو، گل سفید، خاکهای ملون:

۱- گل سرشوی، معادن گل سرشوی در نو نیاز، آب بازک و سیاه بینی مربوط حکومت چهاردهی دستیاب گردیده و بصورت اجاره اداره می‌گردد و در اجاره سال ۳۴ نسبت به سال ۳۳ مبلغ یک هزار افغانی تزئید به عمل آمده است.

۲- گل سفید: گل سفید واقع لندر چهاردهی برای سفید کاری منازل و بازار تمانها بکار می‌رود و بیشتر اهالی ازان استفاده مینمایند. در سالهای ۳۳ و ۳۴ سالانه به مبلغ (۳۶۰۰) افغانی به اجاره داده شده است.

۳- خاکهای ملون ، این نوع خاک یا کل که دارای الوان سرخ، زرد، سبز و سیاه میباشد و به نام (کل قروغی) یاد میشود که برای رنگ نمودن عمارات از آن استفاده میگردد و در چهاردهمی، چوکی ارغنده و چهاربیکار دستیاب شده و مثل معادن فوق الذکر به اجاره داده میشود .
در سال ۳۴ به مبلغ (۵۰۰۰) افغانی به اجاره داده شده است .

گوگرد :

قبلاً عرض شده بود که در کوه البرز مربوط هلاکه داری چمتال مزار شریف بقا صله (۴۰) میل بجنوب غرب مزار شریف ذخیره بزرگ سنگ گوگرد وجود دارد . نسبت ارزانی واحد وزنی آن و مشکلات ترانسپورت سنگ گوگرد افغانی در بازارهای دنیا عرضه شده نتوانست تنها با مملکت همسایه خود روسیه شوروی درین موضوع داخل مفا همه شده و مقدار (۲۰۰) تن گوگرد خام در سال گذشته به مؤسسات شوروی طور نمونه بفروش رسانیده شد .

در سال جاری غور و تعمق مزیدی در اطراف کمیت و مقدار ذخیره اصلی این معدن جریان داشته تا مقدار ذخیره نهفته آن از نقطه نظر متخصصین داخلی و خارجی تثبیت و مقدار فیصدی خالص گوگرد تعیین گردد . اگر سنگ گوگرد مذکور فیصدی بلندتری را حایز باشد پیشنهاد خریداران خارجی بمرکز مواصلت نماید . آنوقت تحت شرایط معینه قرار داد شده با استخراج دائمی آن اقدام شود .

در سال ۱۳۳۴ مجموعه مقدار (۱۹۳۷) سیر گوگرد تحت نظر اشخاص فنی استخراج و تصفیه گردیده و بفروش رسیده است .

ریاست صنایع

اول - مدیریت پیلان و پروژه :

این مدیریت که در ابتدای سال ۳۴ تاسیس گردیده است، در دوران

سال، همیشه با مشکلات کمبود نقر مواجه بود. با آنهم به توفیق خداوندی چه در قسمت مراقبت و بازرسی از پروژه های متعدد و چه در قسمت اجر ای دیگر امور مربوطه خود بکلی کامباب بوده است. این مدیریت پلانهای صنعتی را بر حسب احتیاجات کشور ترتیب نموده، درجه بندی این احتیاجات و راه های تطبیق آنرا تفحص و پروژه ها ئی را که از طرف وزارت خانه ها، دوائر، شرکت های صنعتی و سایر علاقه مندان پیش شده از جهات ذیل مورد تدقیق و مطالعه قرار داده:

الف - ضرورت یولی - تهیه مدارک یولی، ترتیب پلان تادیات به تفریق یول داخله و خارجه.

ب - مسایل ساختمانی - پلان ساختمانی - اداره، شرکت و یا افراد یکه اجرای این ساختمان را بدست میگیرد - کنترول و مراقبت جریان ساختمان، آلات و ماشین های ساختمانی طرف ضرورت مواد و مصالح ساختمانی مورد احتیاج، تعداد و درجه بندی متخصصین و کارگران، پلان وقتی ساختمان، مونتاژ و تولید، و مسایل نقلیه مورد احتیاج -

ج - مسایل تولید - تجهیزات کارخانه، مسایل آب، بخار، فوه، درنیاژ (زاه کشی) طاقت تولیدی کارخانه، مواد خام و نیم پخته طرف ضرورت، متخصصین و عمال فنی و غیر فنی که برای تولیدی ضرورت است.

د - مسایل مصارف و مخارج: مسایل پلان سازی و مراقبت ساختمان - مصارف تعمیر قیمت ماشینها و تجهیزات مصارف غیر فرعی (منازل و مسایل اجتماعی و صحتی) مخارج تهیه انرژی بخار و آب.

ه - مسایل رفقا بلیته صرفیات تولید و نتیجه:

تمام پیشنهادها بیکه با این اداره، پیشگردیده از جهات فوق تدقیق و بعد از اصلاحات لازم یا پذیرفته شده و یا به دولت برای منظوری نهائی، تقدیم شده و باردار گردیده است.

امور وزارت معادن و صنایع

پروژه‌های راکه این مدیریت در ظرف سال (۳۴) مراقبت و بازرسی

نموده به کتگوری‌های ذیل تقسیم شده می‌توانند:

الف- پروژه‌هاییکه تحت تعمیر هستند:

۱- نساجی گلپهار.

۲- نساجی بلخمری.

۳- فابریکه چنگلک،

۴- فابریکه سمنت سازی در جبل السراج،

۵- فابریکه پنبه قطغن و مزار شریف.

۶- فابریکه برق آبی سروبی.

۷- فابریکه برق آبی خان آباد.

۸- فابریکه برق دیزلی بلخمری.

۹- فابریکه برق بخار چنگلک.

ب- آنهاییکه پلان‌های شان سردست است:

۱- فابریکه بریکت سازی در کابل،

۲- فابریکه ابریشم در قندوز و بغلان.

۳- فابریکه چون در قندوز.

۴- فابریکه پشم در کابل و قندهار.

۵- فابریکه چینی سازی در قندوز.

۶- فابریکه چرمگری در کابل،

۷- فابریکه چرمگری در قندوز.

۸- فابریکه اسپریت سازی در بغلان،

۹- فابریکه گوگرد سازی در کابل.

۱۰- فابریکه سمنت سازی در بلخمری.

۱۱- فابریکه یارو سازی.

۱۲- فابریکه کانسرومیو.

۱۳- ساختمان يك لابراتوار مرکزی برای تجزیه و تحلیل مواد.

۱۴- فابریکه بوت دوزی در کابل.

۱۵- فابریکه سرش سازی در کابل.

- ۱۶ - فابریکه شیشه سازی .
- ۱۷ - استخراج آهن و کوک .
- ۱۸ - برق آبی یلغیری .
- ۱۹ - برق آبی چشمه شفاء .
- ۲۰ - برق آبی مېنه .

از جمله پروژه های فوق الذکر سروری نهائی پروژه های کانسرو مېوه ، چرمگیری اسیریت سازی و کپریل و خشت فرش سازی مراحل ابتدائی خود را تکمیل و با دولت چکوسلواکیا فرار داده شده نامتخصصین دولت مذکور مراحل انتهائی پروژه های موصوف را کنترل و تثبیت نمایند راپورهای مالی و تعمیراتی ماهوار تمام پروژه های قسمت الف کنترل گردیده است .

ماشین های فابریکه سگرت سازی بمران حیدر که از چندین سال باین طرف وارد و تا امسال در قسمت بسته کاری آنها اقدامی نشده بود در اثر رهنمائی این مدیریت ماشینهای موصوف بسته شده و البته بعد از تکمیل يك اندازه سامان دیگر آن فابریکه مذکور شروع بیکار خواهد کرد .

کنترول رنگ بشته وارده از خارج برای فابریکهای وطن در دوران سال جاری موفقانه تمیل گردیده است .

مدیریت منیجمنت

شعبه منیجمنت بر طبق وظیفه که تشکیل گردیده است در ظرف سال (۳۴) اجراءات ذیل را به صورت خلاصه بعمل آورده است .

این شعبه کاملاً جدیداً تشکیل و در سال اول موجودیت خویش اقدامات نمود تا نوافس اداری موجوده فابریکه ها را اولتر اصلاح و در پروگرام های آینده انکشاف اداری را مد نظر گیرد و باین صورت در جوار ماشین عصری تشکیلات اداری عصری نیز در فابریکات ما جریان یابد .

اولین قدمیکه در ساحت اجراءات برداشته شده تا مساعی تامه در باره ترویج سیستم (کار توتیک) بوده تا محاسبه و دفتر داری که اساس

فا بربیکه داری شناخته میشود و تا امروز در وطن ما متأسفانه مفهوم اصلی آن موجود نیست .

لہذا پروگرام های تدریسی و بلانهای تشکیلاتی و فورمه های لازمه آن تنظیم گردید . در مرحله اول موفقیت حاصل شد تا این سیستم در شرکت عمومی نساجی آفریاباد . چنانچه در بلغمیری و مرکز شروع کرد بد و برای ترویج اساسی این سیستم پیشنهادات لازمه به مجلس شورای عالی صنعتی تقدیم گردید که پس از منظوری البته در سال آینده اقدامات جدی بعمل خواهد آمد .

علاوه بر آن اجراءات قابل ذکر بیکه از طرف این شعبه در سال جاری صورت گرفته ، ترتیب فیصدی استهلاكات برای ماشین باب ، تعمیرات و وسایط حمل و نقل است که تا حال مورد توجه مؤسسات واقع نبود ، فیصدی استهلاكات اموال سرمایوی .

مؤسسات صنعتی مادر آینده طبق آن رفتار خواهد نمود تا قیمت اموال سرمایوی صنعتی در ختم عمرشان از راه سیاست استهلاك موجود و تجدیدشان فوراً صورت گرفته بتوانند و بان صورت از اتلاف سرمایه ملی در شق صنعت جلوگیری شده بتوانند .

شعبه مالی

شعبه مالی قبلاً باسم شعبه ماشینی در ریاست وزارت اقتصاد ملی ایقای وظیفه مینمودا کنون (بنام شعبه مالی) طبق وظیفه در تشکیلات ریاست صنایع وزارت معادن و صنایع گنجا نیده شده است ، توانست تا در سال (۳۴) به تهیه معاونت های یوانی و اسماری مؤسسات اسبق و جدید صنعتی قدمی بردارد ، اموال وارداتی صنعتی که جهت انکشافی صنعت باشد از راه وزارت جلیله مالیه معافیات گمرکی را حاصل نماید و همکذا توسط ریاست انحصارات دولتی و مواد روغنی مؤسسات صنعتی را تهیه دیده و از راه دیگر شعبات دولتی و خصوصی تهیه غیره ما بحتاج مؤسسات صنعتی را از قبیل تهیه سمٹ ، آهن باب ، برق ، زمین و غیره اجراءات شده است .

شعبه مالی برای اجرای امور محوله بصورت بیشتر لازم دید تا یک تشکیلات مشورتی تاسیس شود که باین منظور (شورای عالی صنعتی) با اثر درخواست این شعبه و فرمان مقام صدارت عظمی برای واریسی از امور مالی و تکنیکی و صنعتی تشکیل گردید و لایحه وظایف شورای مذکور تر تیب و تصویب شده است . موضوعاتی که برای واریسی و امر اجرا بشورای عالی تقدیم گردیده قرار ذیل میباشد :

الف- پیشنهاد درباره ترویج سیستم کار توتیک که مخصوص مؤسسات صنعتی بوده و بواسطه این سیستم میتوانیم در چهار ماشین های عصری تشکیلات اداری عصری نیز ترویج نمود و در امور تولیدات و قیمت تمام شدگان اصلاحات تامه وارد و انکشاف عمومی صنایع را امکان پذیر بسازیم .

ب- پیشنهاد درباره فیصدی عموم استهلاک در شق صنعت مانند استهلاک ماشین ها ، آلات تعمیرات و وسائط حمل و نقل بصورت واضح و جداگانه طور عادلانه سنجش شده تا در حین استهلاک شان قوه مالی موجود باشد تا تجدید بعمل آید و از اتلاف سرمایه ملی جلوگیری بعمل آمده باشد .

ج- پیشنهادهای جداگانه علی الخصوص پیشنهاد درباره اعطای اسعار به مؤسسات جهت پیشبرد کارهای جاریه اصلاح و انکشاف صنایع .

این شعبه برای توسعه و انکشاف صنایع کشور و رفع احتیاج عامه به تاسیس مؤسسات جدید پرداخته و توانست مؤسسات آتی الذکر را جدیداً احداث و یا به توسعه موسسه موجوده پیر دازد .

الف- تاسیس مؤسسه صنعتی ایماق و سران ب سرمایه (۱۰۰۰۰۰۰) افغانی در هرات برای تولید نخ و عدل بندی .

ب- تاسیس مؤسسه اموال توالتی کهسار ب سرمایه (۳۰۰۰۰۰) افغانی در کابل .

ج- تاسیس مؤسسه پلاستیکی در قندهار ب سرمایه (۱۰۰۰۰۰۰) افغانی .

د- تقویه و توسعه مؤسسه صنعتی ترمیم حجاری و نجاری سید اسلام در کابل .

ه- توسعه مؤسسه شیرینی سازی اقبال که بر علاوه شیرینی های مختلف خوراکیه ، آب عصری نیز تولید خواهد نمود .

نظر به پلان‌های وسیعی که این شعبه روی دست دارد آرزوی بیشتر در اجرای فعالیت سنوات آینده خوش میبرد .

این شعبه اولتر از همه به ترتیب و تنظیم نمایشگاه سال (سی و هفتمین) جشن استقلال وطن پرداخت و در زمینه گوسید تا نمایشگاه راه‌چرخه خوبتر و وسیع‌تر سر و صورت بدهد و با این هدف خود حتی الامکان البته وقتی موفق شده میتواند که مؤسسات را در ظرف سال تشویق و کمک نماید . تا جائیکه این موفقت در سال (۳۴) نصیب شعبه نمایشگاه شده بود از نظر تماشای چنان گذشته و طبق پسند شان مؤسسات و افرادیکه در نمایشگاه حصه گرفته بودند ذیلاً به مکافات نایل گردیدند :

- ۱- چهارمؤسسه باخذ مدال نایل شدند .
- ۲- برای (۲۵) مؤسسه تقدیر نامه اعطاشد .
- ۳- چهارده نفر از صاحبین باخذ تجسین نامه موفق شدند .
- ۴- برای مؤسسات و افراد، طور مجموع (۳۰۶۵۰) افغانی مکافات نقدی تادیه گردید .

شعبه نمایشگاه که انکشاف صنایع کشور را میخواهد به تماشای عام بگذارد، سعی است تا از یکطرف تولیدات داخلی را مورد نمایش قرار داده و از جانب دیگر نمایشگاه وطن را ماهیت بین‌المللی بخشیده، تولیدات صنایع دیگر ممالک را هم در اینجا دعوت نماید تا بیشتر از این باعث تشویق و ترفیغ صنعت مملکت گردیده و صنایع وطن با صنایع سایر ممالک معرفت پیدا نماید .

برای این منظور از دیگر دول دعوت به عمل آمده تا در نمایش‌های آینده وطن سهیم شوند که منجمله روسیه شوروی ، چکوسلواکیا ، فابریکه های جرمنی و چین، وعده شولیت داده اند و امید که بعضی از ممالک ذی‌علاقه هم آمادگی اظهار نمایند و با اینصورت نمایشگاه فوق العاده بهتری را که حیثیت بین‌المللی را دارا خواهد بود در سال (۱۳۴۵) انتظار می بریم .

مدیریت احصائیه

از آنجا که احصائیه در هر رشته مملکت رول مهمی را بازی نموده، تمام ممالک در هر شق و شعبه نظر بلاحظه احصائیه صورت پیشرفت ویس ماننی امور را تحت مطالعه قرار داده حتی سرنوشت و خط مشی آینه را از روی آن تعیین مینمایند. در جمله اقداماتیکه در راه انکشاف صنایع اولحاظ داشتن يك احصائیه صنعتی منظم تری برداشته شده است، یکی هم این است و ریاست صنایع از مدتی متوجه باین امر گردیده، بعد از فکر و مذاقه و مفاهمه بامتخصصین اخیراً بر سشنامه طرح و از طرف شعبه مربوطه به تمام مؤسسات صنعتی مرکز و اطراف جهت خانه بیری ارسال گردیده، مگر متاسفانه فورمه مذکور را حسب مطلوب خانه بیری نتوانستند. در اوایل سال (۳۴) که ریاست صنعتی به وزارت معادن ارتباط یافت. از جانب مقام وزارت به همول مستر مهاجن متخصص فعلی یونو مسأله احصائیه مجدداً تحت غور و مذاقه قرار گرفت.

برای اینکه مدیریت احصائیه بتواند معلومات جامع تری بدست بیاورد و در آینه مؤسسات رابورهای ماهوار را بجهولت مطابق اساسات مطروحه خانه بیری و بمرکز بفرستند، تعلیمات نامه نیز ترتیب و ودان راجع به طرز خانه بیری جداول هدایات لازمه داده شده و جداول مذکور عبارت از دو نوع آتی میباشد:

الف - جدول سالانه که شامل سؤالات ذیل است:

- ۱ - مال تاسیس مؤسسه.
- ۲ - سرمایه ابتدائی.
- ۳ - سرمایه در سال (۱۳۳۳).
- ۴ - قیمت تعمیرات.
- ۵ - اصل قیمت.
- ۶ - قیمت بعد از استهلاك.

امور وزارت معادن و صنایع

- ۷ - تعداد کارکنان مؤسسه از قبیل متخصصین خارجی و داخلی، استاد کار و کاریگران و شاگرد .
 - ۸ - مامورین غیر فنی (مامورین و مستخدمین) .
 - ۹ - اجرت و معاشات تادیه شده به اساس و اففانی به متخصصین ، کاریگران ، مامورین و مستخدمین .
 - ۱۰ - مجموع تعداد روز و یا ساعات کار شده متخصصین ، مامورین و کاریگران .
 - ۱۱ - مجموع فوای محرکه بحساب اسب و غیر برقی .
 - ۱۲ - ماشین ها - نوع ، تاریخ نصب ، عمر ، مارک ، اصل قیمت و قیمت بعد از استهلاک
 - ۱۳ - تولیدات در ظرف سال - نوع ، مقدار و قیمت تمام شد .
 - ۱۴ - مواد خام مصرف شده - نوع مقدار و قیمت تمام شد .
 - ۱۵ - ذخایر سال گذشته ، مصنوعات و مواد خام .
- ب - جدول دومی عبارت از فورمه ماهوار است و شامل موضوعات ذیل میباشد .
- ۱ - اجرت و معاشات تادیه شده .
 - ۲ - تعداد روز و یا ساعات کار شده .
 - ۳ - تولید در ظرف ماه .
 - ۴ - مواد خام مصرف شده طبق جدول الف .
- راجع به دیگر مواد جدول سالیانه که در زمره سؤالات ماهوار شامل ساخته شده ، در اخیر جدول بصورت یاورقی میباشد .
- این یاورقی عبارت از تقریرات در عملیات فنی ، ماشین ها مجموع فوای محرکه و تغییر در مسایل متفرقه است که باید وزارت معادن و صنایع از جریانات مؤسسات الی اخیر سال اطلاع داشته باشد .
- همچنان یکمده از مؤسسات صنعتی مواجه به مشکلات از قبیل عدم موجودیت اسعار و یا ماشین باب بوده ، یا اینکه با استشاره های فنی احتیاج داشتند ، مشکلات این مؤسسات در او راق جدا گانه نوت و تقدیم گردیده امید است در آینده تقویه و حمایه شوند .

قدم دیگریکه نسبت به پیشرفت احصائیه برداشته شده عبارت از بسن است که قبلا با استثنای يك تعداد محدود از مؤسسات جواز نامه دار، دیگر هیچ نوع معلوماتی نسبت با سامی ، موقعیت ، نوع کار و غیره مسایل مؤسسات انفرادی در دسترس نبود بنا بران از طرف شاغلی محمد آصف عضو شعبه مذکور بازدید و طبق مؤسسات جواز نامه دار، احصائیه سال (۱۳۳۳) و توليدات سال (۱۳۳۴) یادداشت و بصورت يك احصائیه مقدماتی گرد آورده شد .

همچنان نسبت بدست آوردن احصائیه پیشه وران انفرادی به ترتیب اسم ، ولایت ، نوعیت کار، نمره جواز نامه صنعتی و غیره اقدام و جداول مرتبه به ولایات فرستاده شده که از بعضی حصص آن رسیده و ما بقی در شرف وصول است .

مدیریت کار و کارگر

۱- از آنجا که اهمیت و چگونگی مسایل کار و کارگر و فعالیت های امروزی که در تمام ممالک جهان بفرص تنظیم امور کار و کارگر و تامین و تضمین حقوق و بهتر ساختن حوزه های کار رفاه نمودن و مسایل رفاه و آسوده حالی کارگران از نقطه نظر تامین عدالت اجتماعی بعمل آورده میشود با در نظر داشتن تعهدات و مسؤلیت های که افغانستان در مقابل مؤسسه کار جهانی دارد اوضاع موجوده کار و کارگران مملکت را چه از احاطه مراعات حقوق کارگران و چه از جهات اداره و تنظیم کار مقامات عالیه کافی و قناعت بخش ندانسته بر علاوه از اعضاء اداره کار و کارگر، کمیسیون مرکب از اشخاص با صلاحیت تعیین فرمودند که مسایل و موضوعات کار و کارگر را از قبیل تعدیل و اصلاح بعضی از مواد قانون موجوده کار و کارگر و غیره مسایل مربوط آنرا تحت غور و مطالعه و تجدید نظر قرارداد و پروژة آنرا تهیه و تکمیل نماید . اداره کار و کارگر بقاسی این نظریات و به همکاری اعضا کمیسیون توانست

- که پروژه مذکور را در این اواخر تکمیل و بخرش طی مراتب قانونی آماده بسازد .
- ۲ - در ظروف سال (۳۴) تا آخر داورایورهای مطلوبه از جانب مؤسسات بین المللی کار جهانی ارسال و تقدیم گردیده است و اجراءات شعبة کار و کارگر درباره آن ازین قرار است :
- الف - رایور در مورد قبول و تصویب کانوشن (۴۵) درباره استخدام زنها در کارخانه های معادن و کارهای زیر زمینی .
- ب - رایور در مورد قبول و تصویب کانوشن (۱۴) راجع به استراحت هفته وار در مشاغل صنعتی .
- ج - رایور در مورد قبول و کانوشن (۴) راجع به استخدام زنها از طرف شب .
- د - رایور در مورد قبول و تصویب کانوشن (۱۳) را به استعمال سرب سفید در رنگمالی .
- ه - رایور مفصل تریبه حرفوی در افغانستان به شعبة کار و کارگر جهانی .
- ۲ - برای دعوت مؤسسه بین المللی کار جهت شمول در (سی و هشتمین کنفرانس عمومی) مؤسسه بین المللی کار که در ماه جون (۱۹۵۵) مطابق جوزه (۱۳۳۴) درجینوا منعقد شده بود . اقدامات و ترتیبات لازمه اتهاذ گردید و از طرف حکومت افغانستان شافلی محمد حسین مساه انجیر معدن و بطرول وزارت بحیث نماینده افغانستان در کنفرانس مذکور اعزام و ضمه شافلو عبدالواسخ ، عبدالحمید و ضیاء الله بحیث مشاورین بسبک نماینده موصوف شرکت ورزیده و در حین مذاکرات اظهار نظریه نمودند و در ضمن نماینده افغانستان معاونت های بیشتر و مؤثر تر مؤسسه بین المللی کار و کارگر را طلبکار شدند .
- ۴ - همچنان از مؤسسه بین المللی کار و کارگر در سال گذشته هشتمین سکار شیب و رشوق برق و میخانیک و بطرول حاصل و کانید های آن تمیین و اعازم تحصیلات گردیدند .

۵- بتاريخ (۸-دسمبر ۱۹۵۵) کنفرانس منطقی مؤسسه بین المللی کاردرنگون تشکیل جلسه نموده و دران شاغلی، داکتر محمد حیدر رئیس تدریسات مسلکی وزارت معارف، بحیث نماینده افغانستان تعیین و شرکت ورزیدند. چون این کنفرانس درباره تریبه اشخاص فنی بحث می نمود، نماینده افغانستان را پور مفضل در خصوص تعلیم و تریبه تعلیمات مسلکی در افغانستان، ترتیب و پیش نمود.

چنانچه پور مذکور انتشار یافت و ضمناً نماینده افغانستان در مورد دایر نمودن کورس های هملی جهت تریبه کارگران و بی سوادان نظریاتی تقدیم کردند.

۶- علاوه ترتیبات مقدماتی اهزام یکمده از فارغ التحصیلان افغانی به هند در شق سمنت جهت تحصیلات عالی از طرف این شعبه گرفته شده است.

۷- مراجعاتیکه از طرف کارگرا و کارفرما ها نسبت به سایل دعاوی و کشیدگی بین کارگران و کارفرمایان بعمل آمده. از جانب مدیریت کار و کارگر فور و رسیدگی لازمه گردیده و جوابات توأم باهدایات داده شده است و اگر ارتباط قضیه بر حسب مقررات قانون کار و کارگرایجاب می نمود مراتب بدوایر و مؤسسات مربوطه اطلاع گردیده است.

۸- همچنان در باره مراجعت کارگران بیکار که آرزوی شمول کار راداشته، بتاسی از نظریات بهیخواهان مقامات مالی بدوایر و مؤسسات کارگری بغرض شمول بکار معرفی و یشتیبا نی شده اند.

۹- جهت تلافی و جبران خساره و صدمه تیکه به بعضی از کارگران در اثنای کار واقع شده از طرف این اداره ترتیبات لازم بعمل آمده و مؤسسات و دوایر مربوطه را که کارگردان مشغول وظیفه بوده بایفای وظایف و وجایب آنها در مقابل کارگر و یا وارث حقیقی آنها بر اساس قانون کار و کارگر ملتفت ساخته و حمایه اموده است.

۱۰- برای حل منازعات فیما بین کارگر و کارفرما پروژه قرار داد

- کارگر (شاگردی) چندی قبل ترتیب و بفرض تطبیق به تمام مؤسسات و دوایر ذی‌علاقه فرستاده شده است .
- ۱۱- بر علاوه افدا ماتیکه در باره کانو نشن هاوریکا مندایشن های مؤسسه کارجهانی که مورد قبول حکومت افغانستان واقع گردیده و چندی قبل صورت تصاویر دارالشورای ملی و ریاست عالی اعیان درجراید کشور نیز انتشار یافته و بشکل قانونی در آورده شده است .
- ۱۲- باید متذکر شد که کاپی مکاتیبیکه در طول سال الی دلو (۳۴) متعلق بامور مختلفه اداری در مورد مسایل کار و کارگر و حدوث و افعات بدوایر متعلقه مؤسسات ملی و بد فتر بین المللی کارجهانی، تبادل گردیده است ببالغ بر (۱۳۰۴) نمره میرسد .
- ۱۳- رایور در باره تشکیلات و وظایف شعبه کار و کارگر به کورس نو تاسیس امور کارگری شرق نزدیک و شرق میانه .
- ۱۴- راجع به آمدن مستر گنه پاتنی آیر، مستر عارف الله و مستر یایا نو متخصصین صنایع کوچک به افغانستان و گرد آوردن معلومات و همکاران لازمه بامتخصصین موصوف در باره صنایع دستی و صنایع کوچک بصورت رایورهای ماهانه .
- ۱۵- رایور نظریات افغانستان در مورد کار جبری بمؤسسه بین المللی کار و کارگر .
- ۱۶- تقدیم نقاط نظر حکومت افغانستان در باره استراحت هفته وار مامورین، مؤسسات تجارتی و دفاتر .
- ۱۷- رایور در اطراف رهنمای تربیه مسلکی در زراعت .
- ۱۸- چون هدف و غایه اداره کار و کارگر در مورد بازرسی از اوضاع عمومی کار و وظیفه کارگر است تا در باره تطبیق مواد قانونی و حمایه از حقوق شان بذل مساعی نماید، در این اواخر هیأتی جهت بررسی از این مرام تعیین گردیده و عنقریب شروع بکار مینمایند .

هفتم - مدیریت مجله و کتابخانه:

این مدیریت کرچه در اوایل سال جاری در تشکیلات عمومی وزارت معادن و صنایع مدنظر گرفته شده بود، ولی از رهگذر معاذیر چند تا اواسط برج اسد هیج نوع فعالیتی در شعبه موصوف بعمل نیامده بود. اولین اقدام این شعبه طبع (۳۰۰) جلد رهنمای نندار تون است که به تقریب (سی و هفتین) هیج ملی افغانستان نشر شده و بروز افتتاح نندار تون به مدهوئین توزیع گردید. علاوهً ترتیبات مقدمات یک کتابغا نه کوچک عصری برای مامورین این وزارت اتخاذ گردیده و تا اندازه کتب و مجلات هم جمع آوری شده البته بعد از تهیه سایر لوازم این کتابخانه برای استفاده باز خواهد شد.

همچنان مجله ای بنام (دکا نو او صنایع و معادن) که در هر سه ماه یکبار نشر میشود و حاوی مضامین مفید اقتصادی و ناشر فعالیت های صنعتی افغانستان خواهد بود در همین اواخر شماره اول مجله مذکور که شامل (۸) صفحه فارسی و (۸) صفحه انگلیسی میباشد، نشر شده است.

ریاست اتحادیه دولتی زغال

اجراآت ریاست و معادن دو قسمت است:

- ۱- کارهای انجینیری معادن و آنچه مربوط آنست.
- ۲- اجراآت هادی که مستلزم نگهداشت دستگاه کار و انکشاف آبنده ریاست میشود.

در قسمت اول به سلسله گذشته امور سرروی تحت الارضی معادن اشپشته و کرکری با وجود وقفه های ناشی از عوامل ناساز به زحمت کشتی کارکنان مربوطه بایشرفت امور استخراجی، توسعه ی واکتشافی، متوازی بود در معدن اشپشته برای دفعه اول از جناح راست، لینز (۳) عملیات خاصه استخراج زغال روی دست گرفته شد. پلان استخراجی لینز (۱) و (۴)

توسط کارمندان داخلی طرح شد و برای برآوردن امور توسعه‌ی درهر دولینز سال تمام کار جای بود، بکنه معدنی در موضوع لازمه آن در لینز (۳) بصورت اساسی نصب شد، تمام سال آب تحت الارضی ذریعه دو یا به پمپ بطروولی يك آنچه به خارج کشیده می‌شد، مگر دستگاه موجوده آب کشی مقهور فوران آب‌شد، در نتیجه ریاست مجبور گردید دو یا به پمپ‌خورد و يك یا به پمپ بزرگ برقی به زمين در آلمان غربی فرمایش بدهد. امیدواریم به‌درسیدن آن این‌ها بقی نیز از بین برود، ماشین کش بطروولی (بیست و پنج) اسپه بر روی برج کانکرتی که از روی زمین به ارتفاع هشت متر بنا یافته، نصب و بکار انداخته شد تا بیما نه استخراج توسط آن بیرون کشیده شود. در حوزة حریق جناح چپ لینز (۳) به عرق ریزی کارکنان مربوطه قدم گذاشته شد. با مشکلات تخنیکي موجوده با احتیاط دران کار جار بست يك حصه کار بگران به حیث «تیم نجات» تحت تدریس و تریه گرفته شده تادر مقابل خطرات معدن (حریق و انفلاق و غیره) مصدر فعالیت شده بتوانند و همه آنها با سامان لازمه مجهز گردیده اند.

در (۱۲۶) اتاق کار بگران، اتاقهای دفتر، تحویل‌خانه‌ها و شفاخانه و دیگر منازل برق نصب شده ظلمت گذشته دره اشپشته تا بن وسیله رفع گردیده، بر علاوه پیشبرد تکاملی تعمیرات سابقه از قبیل اتاقهای کار بگران حمام، اتاقهای ماشین‌ها، اتاقهای دفتر و غیره يك تعمیر مهمان خانه پخته و عصری بنا یافته و برای سرسبزی و تهیه سبزیجات اقدامات لازمه گرفته شده تا کار بگران در مقابل شدت کار و فقر سبزیجات با امراض ناشی از فقدان ویتامین دچار نگردند. مقدار زغالیکه از اول سال الی اخیر دلو تادیه شده عبارت از (۶۶۱ ، ۱۰۵۷۲) تن است.

معدن کرگر :

به‌مطابقت شرایط جاریه، در امسال معدن کرگر منشعب به دو حصه شد کرگر شمالی و دودکش. در اول آند کر با وجود قلت مواد انفلاقی جریان

امور توسعه مربوط پلان این منطقه جاری است. به دهته صوف مایل ۱۲ فیصد نظیر «هویست اشپشته» یک پایه ماشین کش (بیست و پنج) اسپه نصب گردیده. پیشرفت این صوف اضافه از (۱۲۵) متر شده، انتظار برده میشود که تا چند روز بعد، بهرک زغال تصادف شود و البته مرور مدت متمادی امکان آنرا مهیا خواهد نمود، صوف نقلیه کر کر شمال را باین صوف وصل نموده زمینه استخراج زغال و محصور آنرا آماده سازیم، صوف های استثماری در حوزة صوف قدیمه با تصادفات سهل و مشکل، در امسال زغال مقتضیه را بدسترس گذاشته.

در دودکش امور اکتشافی زغال دوام دارد. اوضاع رگ در اینجا انقلابی و تاجائیکه منکشف شده، تسلی بهش نیست، مگر دامنه اکتشافات جاری است و امید در آن قطع نشده. برای اینکه مراکز لازمه آن خوبتر تحقیق شده بتواند لازم می افتد برمه کاری های موضعی به عمل آورده شود، البته این کار یک سلسله تدارکات مهمه بکار دارد که موضوع بمطالعه سال (۱۳۳۵) قرارداد خواهد شد.

پیشرفت های اکتشافی این منطقه چندان بی نتیجه نبوده و در حدود تقریباً (۶۰۰) تن زغال ازان بدست آمده است.

سرك جدیدیکه دودکش را به سرك دروازه کن و کر کر شمال وصل می نماید و فاصله آن (پنج) کیلومتر می آید در اثر جدیت مردم کاریگر و کارمندان در بین دره ضیق و پرماجرا کشیده شد. ریگه اندازی مجدد آن نیز تمام شده و امروز در حدود (۵۰) نفر کاریگر در اینجا بکارت دارند و زغال مستخرجه همه بمرکز استهلاك ذریعه لاری از اینجا نقل داده شده سرك بین دروازه کن و کر کر شمال مجدداً ترمیم و ریگه اندازی شده است.

کورس «تیم نجات» هین اشپشته در کر کر نیز تأسیس و کاریگران تحت تربیه و آموزش گرفته شده اند. تادیه جات زغال از شروع سال الهی اخیر دلو درین معدن (۵۰۹۱ ر ۴۵۸) تن است.

مرکز ریاست

فعالیت های امساله در مرکز ریاست، موقوف شقوق چهارگانه (تعمیر - بریکت - چنگل و لین برق) بوده بر علاوه، موجب تدارکات و تمویل امور احداثی و استخراج معادن اشپشته و کرکر نیز گردیده که از این جسته جسته در بالا تذکر داده شد .

بر علاوه پیشبرد امور تکاملی ابنیه سابقه از قبیل پولیکلینیک - حمام - ده حویلی کاریگران متاهل ، اتاق های کاریگران مجرد - تحویلخانه و غیره تعمیرات دفتر - ورق شاپ - کاراژها - آهنگرخانه - اتاق ترازوی موتور تولی - مخزن داینمنت - مدفن تانک بطرول - دیوار احاطه متوازی سرك عمومی و غیره شروع گردیده که روی هم رفته هشتاد فیصد بناهای متذکره تکمیل گردیده نسبت به سال گذشته توجه زیادتر در باره پخته کاری و فشنگی عمارات مبذول گردیده .

بر علاوه تعمیرات امساله نظر بهزایای که نزد ریاست ثابت بود آهن پوش گردید .

بریکت :

وضع بریکت یارساله چه از روی تدویر دستگاه و چه حجم بریکت، اصلاح شده و به بازار بلغمری و بقلان صناعتی دکا کین بریکت بازو زغال بریکت بدسترس عموم بهر اندازه که خواسته باشند طو ر آزاد گذاشته شد .

نظر به ضرورت شدید معدن کرکر به چوب پایه بندی، ریاست مجبور شد در احداث و بدست آوردن چنار باغ بدل مساعی نماید. چنانچه امور تسلیمی باغ، مشهور به باغ کرکر واقع بقلان جدید که مدیریت زراعت بقلان متصدی آنست، از مدیریت مذکور جاریست و بر علاوه امور خریداری

دو صد جریب زمین متصل مرکز ریاست در اواخر امسال شروع گردید که در سال (۱۳۳۵) مراحل آن انجام خواهد یافت . چون در اول تشکیل ریاست اتحادیه در خطوط استخراج و تخنیک ضرورت برق محسوس بود بر روی آن اقدامات مؤثری دو باره روی کار آمد چنانچه بین ریاست اتحادیه و شرکت نساجی قرار داد و موافقه استفاده از دستکاه بلغمی صورت گرفت ، تهیه سامان و ادوات لازمه آن از امریکا در نظر گرفته شد که در آینده قریب وصول آنرا انتظار میباشد . به سلسله رویدادهای ریاست ، امسال (۲۵۰) اصله درخت که محیط وسطی آن در حدود یک متر باشد بطول (۱۳) متر از جنکلی بنگی قطع و به خان آباد رسانید تا بروزهای مساعد سال (۱۳۳۵) بمركز اتحادیه بلغمی آنرا نقل بدهد .

ریاست تفحصات بطرول

تفحصات جیالوجی بطرول از سال (۱۳۱۰) آغاز یافته و در ظرف (۲۴) سال گذشته ، تمام افغانستان از نقطه نظر جیالوجی و مساعدت پیدایش بطرول ، ذریعه وزارت معادن از کمیته های خارجی کشفیات گردیده و در اخیر معلوم شده است که ساحه شمالی افغانستان از حصه رستاق الی سرحد ایران و از خط دریای آمو الی سلسله کوو هندو کش ، برای پیدایش بطرول مساعد است .

از همین رهگذر در سالان اخیر تراکم تدقیقات و فعالیت در ساحه شمالی ، چنین نتیجه داد که باید در حصه انکوت سریل مزار شریف شروع به برمه کاری تفحصاتی گردد تا از ساختمان تحتانی این کوه که در اثر تدقیقات مکمل جیالوجی فوقانی مساعدت آن برای پیدایش بطرول تثبیت گردیده است ، معلومات لازمه بدست آورده شود .

بروی همین مفکوره جهت تفحصات و برمه کاری امتحانی ، پیشنهادی به مجلس عالی وزارت تقدیم و تصویب مجلس عالی وزیر از صحنه حضور

ملوگانه گذشته، تشکیل ریاست تفحصات بطرول و بودجه معاش و مصرف آن منظور گردید.

صورت تشکیل عمومی ریاست تفحصات بطرول:

ماده اول - این ریاست يك اداره دولتی بوده و بر اساس لایحه ذیل اجرای وظایف مینماید. مرکز آن در سرپل مزار شریف میباشد. در اجرای امور مربوطه صلاحیت تام داشته و کار مفوضه خویش را بصورت مستقل تحت شرایط جداگانه که ذیلاً تشریحات آن ذکر میشود، اجرا می نماید و مانند اتحادیه معادن زغال به پیشنهاد وزارت معادن و صنایع و منظوری سدارت عظمی، تعیین میشود.

ماده (۲) - این ریاست از مدیریت های انتهائی و يك انجمن و يك شعبه سرکتابت قلم مخصوص در ساحه کسار و يك شعبه ارتباط در مرکز وزارت میباشد که جمعا چهار شعبه میشود.

ماده (۳) - این ریاست دارای يك انجمن است. انجمن مذکور که مرکب از دو نفر مدیرهای انتهائی و یک نفر مدیر لوازم که تحت اثر ریاست تشکیل جلسه مینماید، میباشد. سرکتابت قلم مخصوص امور تحریر انجمن را اجرا و اداره میکند.

ماده (۴) - وظایف انجمن:

در انجمن ریاست با امور متعلق به انتخابات، عزل نصف و مجازات مامورین و مستخدمین و امور انضباطی و پیشنهاداتی که از طرف مقام ریاست بفرض بهبود کار یا رفع مشکلات به عمل می آید، رسیدگی میشود.

قرار انجمن، در امور مربوطه با انتخاب عزل و مجازات مامورین عالی رتبه (۶) نافذ میباشد. راپورهای مفتشین حسابی و فنی مدیرین انجمن تحت غور گرفته شده و در زمینه تجماع ویز لازم اتخاذ میگردد و اگر لازم دیده شود، دیگر اعضای فنی هم درین انجمن شامل شده می توانند.

ماده (۵) - این انجمن در هفته یک بار منعقد میگردد و اگر ضرورت
ایجاب کند بصورت فوق العاده هم انعقاد آن ممکن است.

ماده (۶) - ریاست با اعضای تخنیکي (یونو) وقتاً فوقتاً کنترول امور
تخنیکي و برمه کاری تفحصات بطرول را که ذریعہ عملہ سونسکا اجرا میشود،
بعمل می آورد و نظارت عمومی امور مربوطه عملہ سونسکا را نموده و هم
از روی جمله رایوورهای وارده برمه کاری جیا لوجی و لابراتواری، رایوور
عمومی ترتیب و بفرش اطلاع وزارت معادن و صنایع، به کابل ماهانه ارسال
میدارد. ریاست در عین حالیکه نظارت امور تخنیکي سونسکا را مینماید،
توجه دارد که در جریان کار آنها، تسهیلات لازمه بفرش پیشرفت کار مطلوبه
پیش گردد و هم فرمایشهای آلات و سامان فنی و لوازم کار را که توسط
متخصصین پیشنهاد میشود و ضرورت آن اثبات می گردد، بزود ترین وقت
تهیه و در دسترس مامورین مؤلف آن بگذارد و سامان برمه کاری و غیره
را که به پول دولت خریداری میشود، بصورت درست واریسی و محافظت
لازمه بنماید.

ماده (۷) - ریاست کوشش دارد که در تحت نظر برمه کاران معدنی و مشاور
بطرول مربوط وزارت معادن و صنایع، یک عده نفر تعلیم یافته افغانی را
بعیث جیا لوجیست - لابراتوارست، شمس و میخانیک و زیر دست برمه کار
لایق، بار بیاورد و درباره مامورین طبق قانون تقاعد و استخدام و در
باره مستخدمین طبق مفاد قانون کار و کارگرافغانی اجراءات می نمایند.

اجراءات ریاست تفحصات بطرول

وزارت معادن و صنایع بتاریخ (۵ ثور ۱۳۳۴) مطابق (۱۲۶ اپریل ۱۹۵۵)
با کمیته سونسکا دیا منت برک بورنیک سویدنی قرار داد برمه کاری
تفحصاتی بطرول را به عمق (۱۵۰۰) متر، در ساحه کوه انگوت سرپیل
مزار شریف برای مدت یکسال امضاً نموده است و برای تمهیل این مطلوب

یعنی برمه کاری، در برج سرطان ۳۴ قرار داد دیگری با همان کمپنی عقد و دستگامه مکمل برمه کاری را از آنجا خریداری نمود که جمله سامان مذکور در حدود (۲۳۰) تن وزن داشته و از راه شمال به نقطه مطلوب خواهد رسید. همچنان بتاریخ (۱۷) سنبله هیأت توپوگرافی وزارت دفاع ملی بهمراهی مدیر فنی تفحصات بطرول هازم سرپل شده و تا اواخر برج عقرب موفق با کمال نقشه توپوگرافی کوه انگوت سرپل و یا محلیکه درآینده عملیات برمه کاری در آنجا صورت میگردد، گردیدند.

نقشه مذکور به اسکیل (۱ بر ۱۰۰۰۰) بوده خطوط (کا نتورا نترو لبان) ده متر میباشد که تقریباً یک ساحه بیست کیلو متری مربع را، در بر میگردد، به منظور اقدام مقدماتی اجراء گردیده است. و روی این نقشه معلومات جیا لوجی، توسط جیا لوجست ها ثبت شده است. مقصد از تهیه این دو نقشه فوق تعیین و یا تثبیت نقطه اصلی برمه اول میباشد که به مشوره متخصصی داخلی و خارجی ختم گردید.

و نیز کامپ هیأت فنی برمه کاری خارجی که بصورت غیر مکفی بود، باز یادت لوازم عصری مدرن با ملحقات آن بصورت کامپ عصری درآمده است. موضوع مخزن آب که درآینده آب طرف ضرورت برمه کاری از آنجا توسط بمبه به نقطه برمه انتقال داده میشود، تعیین و ملحقات آن تکمیل شده است و جهت رهائش و اعمار مورد ضرورت دوایر و غیره یک اندازه زمین خریداری و نقشه آن تکمیل گردیده است.

برای تحویلخانه فنی با اندازه دو چریب زمین در جوار کوه انگوت از طرف اهالی خیر خواه و با حس سرپل اهانتا پیشنهاد و طرف قبول واقع شده است و تعمیرات اصولی آن رو باختتام است. قرار معلوم سامان و لوازم برمه کاری که از کمپنی سونسکای سوئدنی خریداری شده، از راه روسیه شوروی به بندر کلفت رسیده و ممکن است در همین زود بها به سرپل نقل داده شود.

برمه کاری اول با این سامان و لوازم و تجهیزات خریداری شده توسط
برمه کاران - ویدنی، در ناحیه کوه انکوت به عمق (۱۵۰۰) متر بعمل
خواهد آمد و در همین حال به تربیه عمده برمه کاری افغانی نیز توجه خواهد
شد تا در آینده برمه کاری تفحصاتی توسط هیأت فنی افغانی صورت بگیرد
تا از تعداد برمه کاران خارجی کاسته شده و ازین ناحیه برمه کاری
بومصرف کمتری انجام شده بتوانند.

باید متذکر شد که به آغاز برمه کاری اول با انتظار و آمال دیرینه
خود نباید رسیده نتوانیم زیرا شواهد روی زمین و ساختمان طبقات الارضی
جیا لوجی و تطبیق ظواهر منطقه کوه انکوت موجودیت بطرول رادر آن
منطقه ثابت می سازد و جز همین شواهد روی زمین دلیل دیگری بدست
نداریم و البته این شواهد کافی گفته نمی شود چه نفوذ به عمق (۱۵۰۰) متر
میشود که نتیجه منفی بار آورد و یا توفیق خدای بزرگ مساعدت کنند
و همان برمه کاری های نخستین امتحانی و تفحصاتی ما را به منطقه تولیدار برسانند.

باید ذکر نمود که امور تفحص و استفاده از منابع نفتی و استخراج
نفت تحقیقات بسیار مبسوط و منظمی را که متضمن مصارف هنگفتی میباشد
ایجاب مینماید و جز همین راه که اتخاذ شده، راه دیگری که ما را زودتر
بمرام فایض گرداند وجود ندارد.

مؤسسه تفحصات بطرول یک مؤسسه دائمی است که تد ریبجا تکامل
نموده، تحقیقات جیا لوجی جیو فزیکلی و برمه کاری رادر سایر نقاط مملکت
که گمان بیدایش بطرول در آن میرود، بسط دهد.

علاوة در موقع سروی و نقش برداری بعض چشمه های جدید هایدروجن
سلفید شور آبها و بیترن ها نیز پیدا و نمونته آنها جهت تجزیه فرستاده شده است،
یک کورس انگلیسی نیز افتتاح گردیده تا اشخاص فنی و مسلکی و میخانیکلی
های لایق در آن تربیه شوند.

انستیتوت مترو لوجی

مؤسسه مترو لوجی بار اول در سال ۱۳۱۹ در وزارت فواید عامه تأسیس گردید و برای پلانیکه ترتیب گردیده بود، تهیه سامان پرسونل و افتتاح رصدخانه‌ها در مرکز ولایات در نظر گرفته شد. در جریان دو سال اول یک تعداد طلبه تحت تربیه گرفته شده و بعد آنها را بحیث مشاهده در مرکز ولایات تقسیمات کردند و در چندین رصدخانه‌ها مطالعات کلیما و لوجی بعمل می‌آمد، گویا در آن فرصت مترو لوجی اساس خوبی گرفته بود که اگر بهمان سلسله تعقیب میگردید، البته در تکمیل مترو لوجی که امروزه مورد ضرورت مملکت است تسهیلات خوب فراهم می‌بود، مگر متأسفانه ازین وقت سقوط واضع جلال مؤسسه آغاز گردید، قسمیکه اثری از سازمان پرسونل آن باقی نماند. اشخاصیکه برای این مرام تربیه گردیده بودند از گزارش‌های یک نواخت آن خسته گردیده و مترو لوجی را ترک گفتند سامان و لوازم آن به اثر کثرت استعمال توسط اشخاص غیر فنی، همه خراب و فرسوده گردیده.

باید خاطر نشان شود که موضوع مترو لوجی، ماهیت علمی دارد و بدون داشتن اشخاص فنی و با تجربه، پایدار شده نمیتواند. در آن وقت برای سرویس مذکور اهمیت اساسی را قابل نبودند و به تربیه محصلین داخلی، استخدام متخصصین خارجی اقدامی نشد که پلان و پروژه اولیه آن تعقیب میگردید و این مؤسسه انکشاف و توسعه داده میشد، و هم چون اشخاص انتخاب شده را از سویه که این فن ایجاب مینمود، انتخاب نکرده بودند، از اینرو (اورگان نیز اسبون) سابق ازین رفت و تشکیل چندین ساله مترو لوجی که با مصرف هنگفت بوجود آمده بود، از هم یاشید.

احیای مجدد مؤسسه مترو لوجی

درا حیای مجدد شعبه مترو لوجی مجبوریت های مختلفی موضوع بحث قرار میگردد.

۱- از انجا که افغانستان یک مملکت زراعتی است و ترقی و پیشرفت زراعت تابع داشتن دستگاه های منظم سرویس های کلیما و لوجی است ایجاب میکند تا هر چه زودتر در نقاط مختلف مملکت دستگاه های منظم کلیما و لوجی نصب و فعال گردانیده شود.

۲- نظر باینکه افغانستان خطوط هوایی را افتتاح و سرویسهای متعدد بکار انداخته محتاج به داشتن دستگاه های (فور کاست بالون ساند) رادیو ساند و مطالعات هادی کلیما و لوجی میباشد.

۳- از نقطه نظر بین المللی نکات ایف افغانستان در نشرات (WMO NO. 43 RP 19) توضیح گردیده.

۴- چون خدمات مترو لوجی تنها مربوط هوا بازی ملکی و زراعت شده نمیوانند، همین اهمیت را در هوا نوردی عسکری، ترانسپورت زمینی بند و انهار، سرك سازی، تعمیرات و غیره حایز است.

فعالیت های سال ۱۳۳۴

با وصف مشکلات زیادیکه در اوایل سال حکمفرما بود، مثل ناوقت رسیدن بودجه، نداشتن نفر و بعضی مشکلات دیگر مؤسسه مترو لوجی از همه اولتریه اورگانیزاسیون یک دفتر منظم با اصول جدید عصری موفق گردید چه در همه شعبات رکن مهم آن داشتن دوایر و دفاتر منظم است و جریانات کار آن در دوره ششماه که عبارت از موجودی تعویلهایها و تهیه راپور اجمال و ترتیب دوایر و رکشابها و تهیه سامان برای آنها، تهیه موبل و مفروضات مورد ضرورت، ترمیم و تکمیل پرسونل اداری و غیره صرف گردید. فعالیت های علمی این مؤسسه که اساساً بقای مترو لوجی مربوط آنست، در ششماه اخیر سال ۱۳۳۴ شروع گردید. چون تجربه سابقه ثابت گردانید که مترو لوجی از همه اولتر تابع تر یبه اشخاص فنی و تهیه سامان از داخل و خارج مملکت است، برای اینکه ما فناندسابق اشقیاء بزرگ رخ ندهد و مترو لوجی به همان مشکلات مجدد آ مواجه

نگردد، لازم دیده شد تا اولتريک پلان منظم تری برای تریه نفر و تهیه سامان
سنجیده شود. با اساس این مطلب پلان پنج ساله مترو لوجی نظر به احتیاجات مملکت
سنجیده شده، بودجه متعلقه آن تریب و به مقامات صالحه جهت منظوری تقدیم گردیده.
این پروگرام طوری سنجیده شده که باید سامان و پرسونل هم زمان
تهیه شوند. تا هنوز راجع به تهیه سامان و خریداری آن کدام اقدامی
بعمل نیامده، اما مساعی لازم در حصره تریه نفر بخرج رسا دیده شده بمسئله
فعلاتاً در افتتاح موسسه کورس موفقیت حاصل است.

۱- کورس مشاهد با (۳۰) نفر طلبه منتخبه مکاتب عالی از صنوف (۱۰۰۹)
که دوره تدریس آنها یکسال سنجیده شده از اول جدی ۱۳۳۴ شروع گردید.
۲- کورس تخنیک که طلاب آن از درجه بکلوریا انتخاب گردیده
دوره آن از یک الی دو سال تعیین شده است.

۳- کورس فور کاستر که از طلاب صنف سوم فاکولته انتخاب و
دوره تحصیل شان دو سال قبول شده این کورس در اوایل سال (۳۵) افتتاح
میکردد. اگر این کورس ها منظم دوام پیدا میکنند و سامان مورد
ضرورت طبق پلان پنج ساله تخنیک تهیه میگردد. فعالیت مؤسسه برای سال
(۱۳۳۷) فناخت بخش معلوم میشود و تا سال (۱۳۳۹) افتتاح قلیلاً (۲۰)
رصد خانه درجه سوم و (۵) رصد خانه درجه دوم و (۲) رصد خانه درجه
اول (کابل و قندهار) در نظر گرفته شده که مجهز بادستگاه فور کاست
دو دستگاه گرادیو سازند خواهد بود. پس واضح است که زمینه برای
عملی گردانیدن پروگرام سال (۱۳۳۵) مساعد گردانیده شده است.
لازم است اکتیوی های فنی این شعبه را در آینده بسیار قریب انتظار

برد. چه بنا و تاسیس چنین يك مؤسسه خالی از مشکلات نیست زیرا این شق در نزد
هوام و جوانان شهرت خوبی ندارد. آینده و ابداً که جوانان درسراغ آن
است در مترو لوجی موجود نیست از آنرو تهیه اشخاص از مشکلات درجه اول است.
چون تریه پرسونل و تهیه سامان مترا لوجی وقت کافی ضرورت
دارد برای رفع احتیاجات آنی و فوری هوا نوردی ملکی، با حکومت هند
قراردادی بعمل آمده تادو دستگاه کلیه اتو لوجی با سامان و تجهیزات
آن برای کابل و قندهار بدهند. امید است که دستگاه های مذکور بهمین
زود بها مواصلت نموده و جهت استفاده نصب گردد.

دکرهنی وزارت

تشکیل :

وزیر :

ع ، ج میر محمد یوسف
معاون : ع ، ص غلام صدیق
دمخصوص قلم مدیر :
ص سید محسن

دمجادالی لوی مدیریت :

آمر :

ع ، ص محمد کریم « ضیائی »
لوی مدیر :
ع ، مسجدی
داداری مدیر :

ص ، محمد یوسف

داگرونومی لوی مدیریت :

لوی مدیر :

.....

ص ، میر سیف الدین
ص ، خواجہ عبدالرؤف
ص ، محمد حکیم

ع ، ج میر محمد یوسف

فنی مدیر :

پبله وری مدیر

دمرگری فارم مدیر :

دحیواناتو در وزنی اوبیطاری لوی مدیریت :

.....

آمر

دکرهنی دمجلی مسؤل مدیر : ص حسن « پرویز »

تشکیل وزارت زراعت

دمجی مهمم : ص ، محمد انور

دفوانینو دتدوین مدیر :

.....

غری : ص ، محمد هاشم

دکنا بخانی او موزیم مدیر :

.....

داداری لوی مدیریت :

لوی مدیر :

ع ، عبدالقدیر

دمحاسبی او لوازمو مدیر :

ص ، عبدالاحد

دجنسی مدیر :

ص ، غلام عباس

دیانو مدیر :

ص ، غلام حسین

دترانسپورت مدیر :

ص ، مسجیدی

ذاتی امور :

ص ، محمد نبی

اجرا آت وزارت زراعت

هدف و مرام وزارت زراعت ایست که دهاقین، حاصل خوب و بسیار بدست ییاورند، برای رسیدن باین مقصد باید دها قین جنس خوب نبات و حیوان را بدسترس داشته باشند و علاوه دزرزراعت و حیوانداری بمقابل امراض و آفات زراعتی و حیوانی مدافعه و مجادله بتوانند، زیرا جنس خوب اگر بمقابل امراض حمایه نشده و سالم نباشده نتیجه مطلوب بدست آورده نمی شود. لهذا به منظور تقویه مالداران و زارعین، مملکت پروگرام وزارت زراعت در پیشبرد امور زراعتی مملکت فرار ذیل است:

- الف - اصلاح و تربیه نژاد نباتی به منظور اصلاح و ازدیاد محصولات
- ب - اصلاح و تربیه نژاد حیوانی برای افزودی در محصولات حیوانی.
- ج - مجادله ضد آفات و امراض نباتی.
- د - مجادله ضد آفات و امراض حیوانی.
- ه - تهیه و فراهم آوری نفر و لوازم فنی که پروگرام فوق ذریعه آن بیش برده می شود.

روی پروگرام فوق در سال ۳۴ از طرف وزارت زراعت اجرا آت ذیل بعمل آمده است:

الف - تربیه و اصلاح نژاد نباتی بمنظور اصلاح و از دیاد محصولات، در مملکت عزیز ما که از حیث مطابقت آب و هوا پرورش هر گونه نباتات امکان پذیر است، طوریکه دیده شده پرورش نباتات بصورت صحیح بعمل نمی آید و علاوه بر آن نژاد نباتی هر جنس بهم مخلوط است که نتیجه آن اطمینان بخش نیست.

برای اینکه مرام اصلی و حقیقی خویش رسیده بتوانیم، از یکطرف لازم است که نژاد های مختلف و مختلف مملکت تصفیه و اصلاح گردد و از جانب دیگر نباتات اصلاح شده خارجی که از سالها در اثر زحمت و مساعی متخصصین اصلاح گردیده و تکامل اختیار نموده اند، نسبت

به تزیید در عایدات مملکت، تریبه آنها بوطن عزیز ما ترویج و توسعه داده شود. روی این نظریات، وزارت زراعت اولین قدمی که برداشته، بوجود آوردن تجربه گاهها و قوریه های متعدد دی است که در مرکز وولایات افتتاح نموده، قسمی که در سالهای گذشته از اجرا آت در تجربه گاهها بحث بعمل آمده است، درین سال نتایج عملیات وزارت زراعت بامید واری آینه نزدیک شده میرود:

۱ - تجربه گاه مرکزی:

تجربه گاه مرکزی که برای اصلاح جنس نباتی و انتخاب تخم های بهتر و قوی تر و عاری از امراض تا سیس یافته، از ابتدای تاسیس تا کنون در یرمه متخصصین موسسه F.A.O و متخصصین نقطه ۴ تریبه و اصلاح نباتات عملی گردیده.

در تجربه گاه مرکزی، یک تعداد نهال های متمر داخلی و خارجی که تحت نظر متخصصین تریبه شده اند، امسال یک تعداد کثیر آنها از اشجار مختلفه و از انواع بهترین بیوند، گردیده اند و به تعداد (۱۲) نوع گندم خارجی و (۱۸) نوع گندم وطنی بادیگر انواع غله های داخلی و خارجی غرض تطبیق با آب و هوای مملکت از نقطه نظر اصلاح جنس و تزیید در حاصلات، در تجربه گاه تحت تریبه قرار گرفته و فراریکه تجارب نشان میدهد نتایج آنها اطمینان بخش بوده در آینه قریب انواع مذکور جهت تزیید، باهالی توزیع میگردد.

در ضمن تجربه گندم های فوق از جمله چند نوع گندم خارجی که برض سرخی مقاومت داشته و در تجربه گاه مرکزی طور تجربه پذیر شده است (۱۱) نوع آن در آب و هوای منطقه کابل مطابقت پیدا کرده که در مرور چند سال آینه، بس از اخذ نتیجه مثبت غرض تزیید جنس با استفاده مردم قرار داده خواهد شد.

همچنین در تجربه گاه مرکزی، امسال (۱۶) نوع رشقه (۲۵) نوع

علوفه (۱۶) نوع شبدر از نظر بهبودی وضع حیواناتداری بذر و تحت تجربه متخصصین قرار گرفت. زبزا در وطن عزیز ما که حیواناتداری وزارت لازم و ملزوم همدگر است، برای خورا که حیوانات علوفه کافی هم ضرور است، بنا بران وزارت زراعت درین تجربه کاه از زرع نباتات علوفه نی نیز فرض توسعه خورا که حیوانات مملکت، خود داری نسکرده و امید میرود بعد از تجارب و نتیجه مثبت بمعرض استفاده عام قرار بگیری.

انواع سبزیجات داخلی و خارجی نیز در ظرف سال به بیمانه بیشتری تحت تربیه گرفته شده که نتایج آن قابل اطمینان بوده در سالهای بعد برای ترویج مزید آن اقداماتی بعمل خواهد آمد.

انواع بته های زینتی و درختان زینتی نیز بتعداد کافی در تجربه کاه بمنظور ازدیاد نوع بذر و قوریه گردیده که در مرور چند سال آینده باستفاده عموم گذاشته میشود.

در تجربه کاه مرکزی طو ریکه خلاصه شرح داده شد، بفرض اصلاح و تطبیقات تحت نظر مستقیم متخصصین از انواع مختلفه حیوانات و غله ها بذر و کشت گردیده که اگر جزئیات آن شرح داده شود، موضوع بطول می انجامد، اما می توان گفت که نتایج عملیات در تجربه کاه مرکزی قابل اطمینان بوده و ما را امیدوار می سازد تا در توسعه تجربه کاه و عملیات فنی در آن بیشتر دوام بدیم که انشاء الله عنقریب نباتات و اشجار اصلاح شده باستفاده همه گذاشته خواهد شد.

قوریه گذر کاه و قوریه پیمان :

در قوریه های مذکور بیشتر از همه انواع اشجار مشر و غیر مشر و اشجار زینتی داخلی و خارجی تحت تربیه میباشد که از یک طرف هر ساله بتعداد کافی فرض ازدیاد نسل، بمردم توزیع و ام

جانب دیگر انواع مختلفه بذر وقوریه و بیوند میسرود تا بتوانند در مرور چندسال احتیاجات نهالستانی اهالی مرکز کابل و اطراف آنرا تکافو کنند.

۳- علاوه بر تجربه به کاه مرکزی وقوریه های مربوطه درخواست سمت جنوبی و سمت مشرفی نیز تجربه کاهانی افتتاح گردیده و انواع نباتات منطقه گرم سیر و اشجار مرکبات تحت تجربه قرار گرفته اند تا از یکطرف از دیاد آن در آن مناطق صورت گرفته از طرف دیگر انواع موجوده از نقطه نظر جنسیت اصلاح گردد. در تجربه به کاه قندرز که از چند سال اشجار و نباتات و بته های زینتی و غیره تحت تجربه میباشند هر ساله بهزارها نهال اصلاح شده بمردم توزیع می یابد و تربیه بیشتر انواع نباتی روز بروز به آن افزوده شده می رود. همچنین در سال جاری یک تجربه به کاه نسبت اصلاح درختان میوه در قندهار افتتاح که عملیات ابتدائی آن در سال ۳۴ شروع گردیده است.

۴- اقدام وزارت زراعت راجع به درختان زیتون سمت جنوبی: در مرور مطالعات وزارت زراعت معلوم گردید که در سمت جنوبی خصوصاً در حصص منطقه خوست و حاجی میدان سمت جنوبی بشمار کثیری درختان زیتون موجود است. بواسطه که زیتون از نقطه نظر تولیدات صادراتی مملکت اهمیت زیادی دارد در ظرف سال ۳۳۴ او وزارت زراعت در صدد برآمد تا بکنفر متخصص زیتون را از خارج بخواهد که راجع به امکان پیوند درختان مذکور مطالعاتی بنماید. اخیراً وزارت زراعت به سلسله وزارت خارجه بکنفر متخصص زیتون را از ترکیه خواست. بعد از یک سلسله مذاکرات و مفاهمات در مرکز وزارت زراعت متخصص موسوف از جنگلات زیتون سمت جنوبی و مشرقی دیدن نموده نظریات و صورت مشاهدات

خویش را بوزارت زراعت تسلیم داد، فراریکه از مشاهدات موصوف برمی آید. از یکطرف در ختان زیتون سمت جنوبی از نقطه تولیدات خیلی با اهمیت تلقی و از جانب دیگر پیوند آنرا بحال تجربه برای عملیات مثبت آینده در سال ۱۳۳۵ نظریه داده است. وزارت زراعت تا جائیکه درین قسمت غور و تحقیقات و مطالعات بعمل آورده، اطمینان دارد که تحول در درختان مذکور از حیث پیوند باینده فریب یکی از منابع مهم تولیدات زراعتی مملکت خواهد گردید. بنا بران برای سال آینده در قسمت پیوند واحصائیه صحیح و مراقبت از جنگلات زیتون سمت جنوبی، از حالات تربیات مقدماتی اتخاذ گردیده است.

امور احصائیه:

با وجودیکه دنیا هم امروز برای تهیه احصایه های زراعتی زحمات زیادی کشیده اند مگر طوریکه شاید و باید، احصائیه زراعتی از تمام جهات تکمیل شده خصوصاً در وطن ما احصائیه زراعتی خیلی قابل اصلاح است. برای اینکه وزارت زراعت بتواند درین راه مهم قدمی بردارد در بدست آوردن احصائیه عمومی مربوطه امور زراعت و حیوان داری مملکت اقدام نماید در ظرف سال ۱۳۳۴ یکتر متخصص احصائیه زراعتی را از موسسه F.A.O برای مدت چندی یا بن کارموظف گردانید تا در اطراف احصائیه زراعتی و حیوانداری مطالعه کنند متخصص موصوف در مدت اقامت خویش از مناطق قابل و نواحی آن و ولایت قطن و مزار شریف و غیره جاها، باز دید نموده، برای بدست آوردن احصائیه زراعتی با مامورین قنی وزارت کمک مائی نموده و رایور تطبیق و مطالعات و طریق بدست آوردن احصائیه زراعتی را با آنها عملاً نشان داده و رایور خویش را بوزارت زراعت سپرده

است که قرار نظریات متخصص موصوف ترتیباتی درین مورد اتقا ذکر دیده است تا نظریات متخصص موصوف را درباره تهیه نفرنی وسامان ولوازم در معرض تطبیق بگذارد.

۶- راجع به اصلاح آلات زراعتی موجوده وامکان ماشینی

ساختن زراعت مملکت :

در مملکت عزیز ما بهر گوشه و کنار بیکه نظر انداخته شود، آلات وافزار زراعتی موجوده مختلف بوده و حتی آلات زراعتی يك ولايت بولايت ديگر از حيث ساختمان وغيره تفاوت دارند. باوجود آنکه این سامان ولوازم خیلی ابتدائی بوده و سرعت کار آنها کم و عمل اجرای شان نیز طاقت فرساست، باز هم دهاقین از آنها کار میگیرند و از باعث همین نواقص آلات زراعتی موجوده است که زارعین مملکت ما از زمین های خود حاصل دلخواه بدست آورده نمیتوانند. مثلا در قسمت بندر که مرحله ابتدائی عملیات زراعتی صورت میگیرد، بذر نباتات انتخاب صحیح نشده و آلات کار از قبیل قلبه، آلات خیشاوه، درو، خرمن کوبی وغیره همه بحالت ابتدائی است که مشغولیت زارعین از ابتدای سال تا اخیر تیرماه مسلسلادوام میکنند. چون وزارت زراعت درین مورد توجه خاصی دارد که در آلات زراعتی مملکت تحولی پدید آورد، گرچه این تحول در استعمال آلات زراعتی عصری عوض آلات موجوده وطنی، خالی از اشکال نبود. و موعده زیادی بکار دارد، مگر با آنها هم وزارت زراعت درین باره بدو نکته متوجه گردید که با بدو اولاً تطبیقات و تجربه بالای آلات ساده دستی شروع و در اخیر به نکته دوم که امکان ماشینی ساختن زراعت مملکت است بذل مساعی نماید.

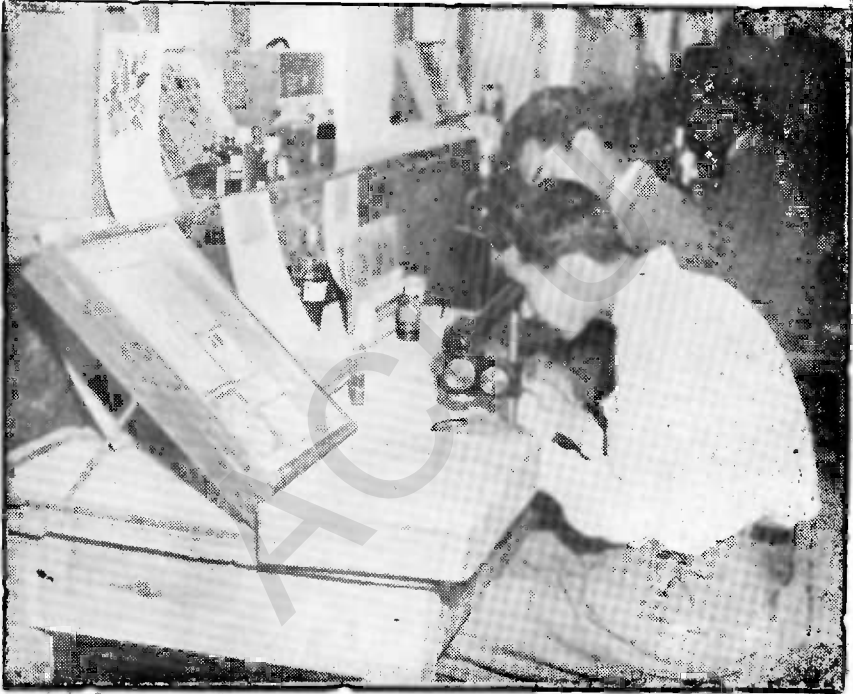
۱- تجارب عملي در استعمال آلات عصري دستي .

از مدت تقریباً دو سال باین طرف، یکنفر متخصص که از موسسه F.A.O درخواست کړدیده، راجع به تجارب عملي آلات زراعتي عصري مصروف است که بعضی آلات عصري ساده دستي را که وزارت زراعت غرض ترویج آينده تهیه دیده، متخصص موصوف برای نشان دادن عملي آلات مذکور در ولایات مملکت مشغول کار است و تا جائیکه دیده میشود از استعمال آلات عصري دستي ساده، مردم زارعین حسن استقبال نموده و راجع بسرعت کار آلات عصري خوشبین میباشند. این اقدام وزارت زراعت را امیدوار ساخته است تا تجارب خویش را در تمام نقاط مملکت بمرور ایام تکمیل و نسبت به تقاضای محیطی در آينده از آلات ساده عصري بتعداد کافی توريد و با استفاده مردم بگذارد.

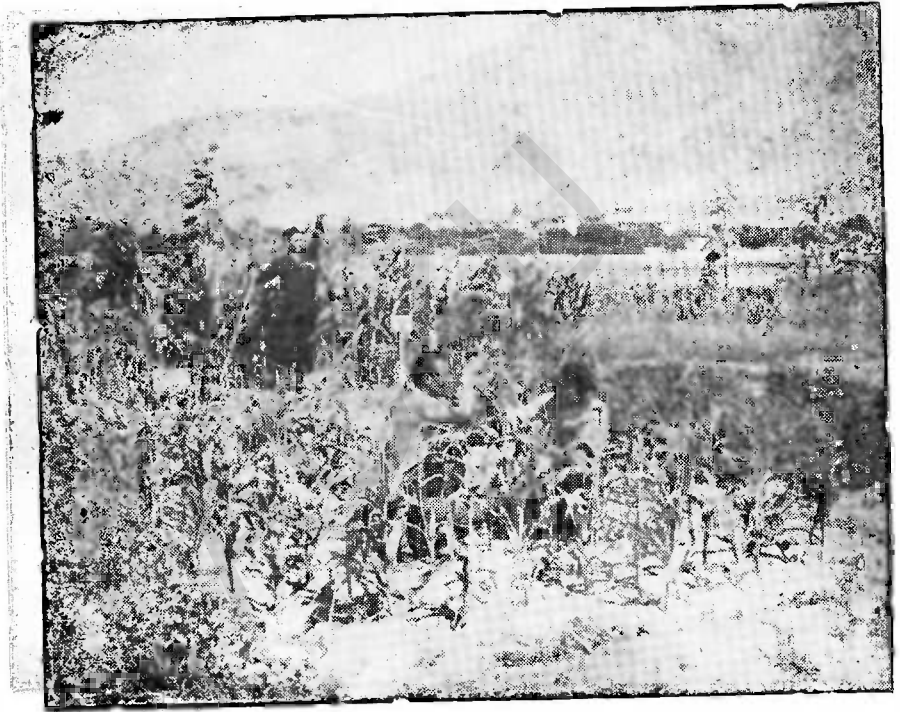
۲- راجع به امکان ماشین ساختن آلات زراعتي .

طوریکه وزارت زراعت برای بهبود عملي زراعت مملکت از یکطرف تجارب عملي نشان دادن آلات زراعتي عصري دستي را ذریعه متخصص مذکور در ولایات مختلف مملکت تحت عمل قرارداد است، از جانب دیگر درین اواخر یکنفر متخصص ماشین های زراعتي نیز از موسسه F.A.O خواهش نمود تا در اطراف امکان ماشین ساختن زراعت مملکت، مطالعات و تطبیقاتی بنماید چنانچه اخیراً متخصص موصوف وارد افغانستان کړدیده و در ولایت قطن، مزار شریف و بزمته مطالعات خویش را تکمیل و راپور خود را نسبت استعمال و استفاده از ماشین های زراعت در مملکت، بوزارت زراعت سپرده است. راپور متخصص موصوف تحت غور وزارت زراعت میباشد تا از نظر اقتصاد زراعتي در آن باره غور و تمقی بعمل آمده در آينده تحت اجرا قرار بگیرد.

ب- اصلاح و تربیه نژاد حیوانات برای افزودن در محصولات حیواني .

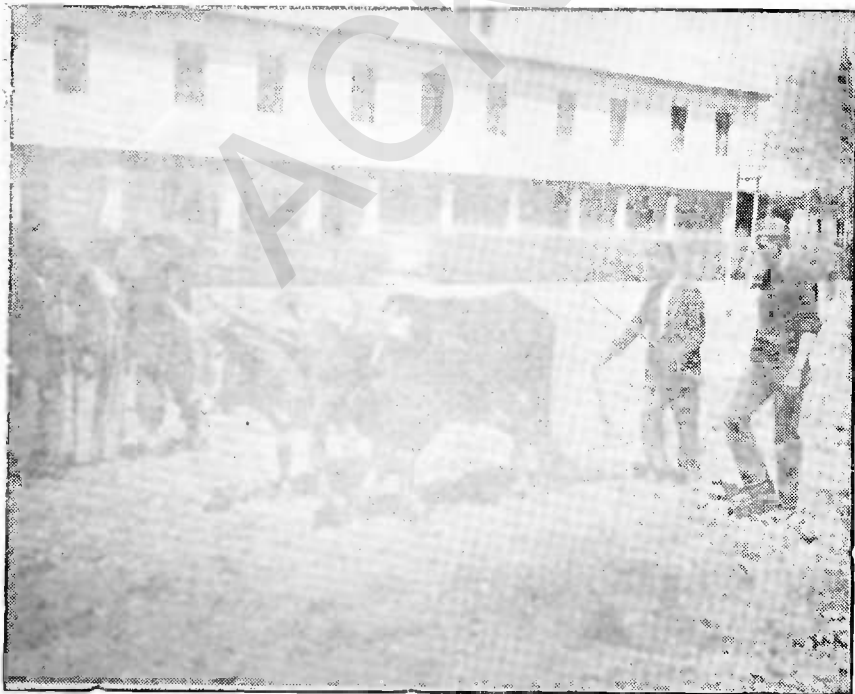
متعلمین صنف ۱۱ زراعت در لابراتوار ذریعہ میکروسکوپیہای
جدید مشغول مطالعه نباتات

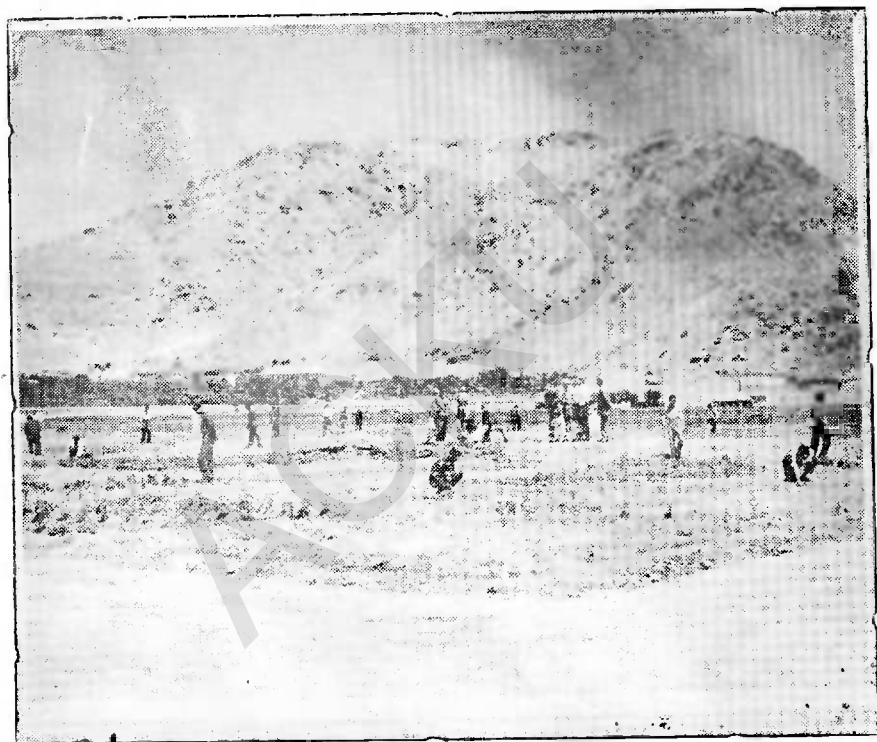
متعلمين ابيسة زراعت مشغول تطبيقات عملي

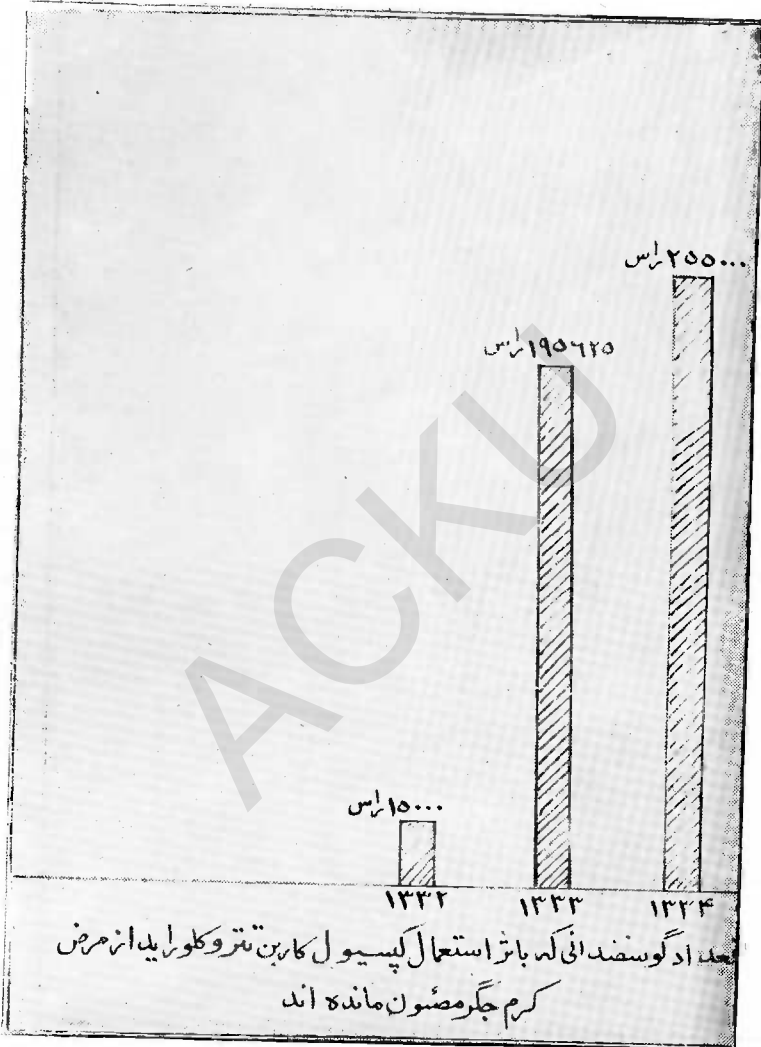
مأمورین فنی مجادله امراض نباتی مشغول عملیات دوا یا شیئی اشجار

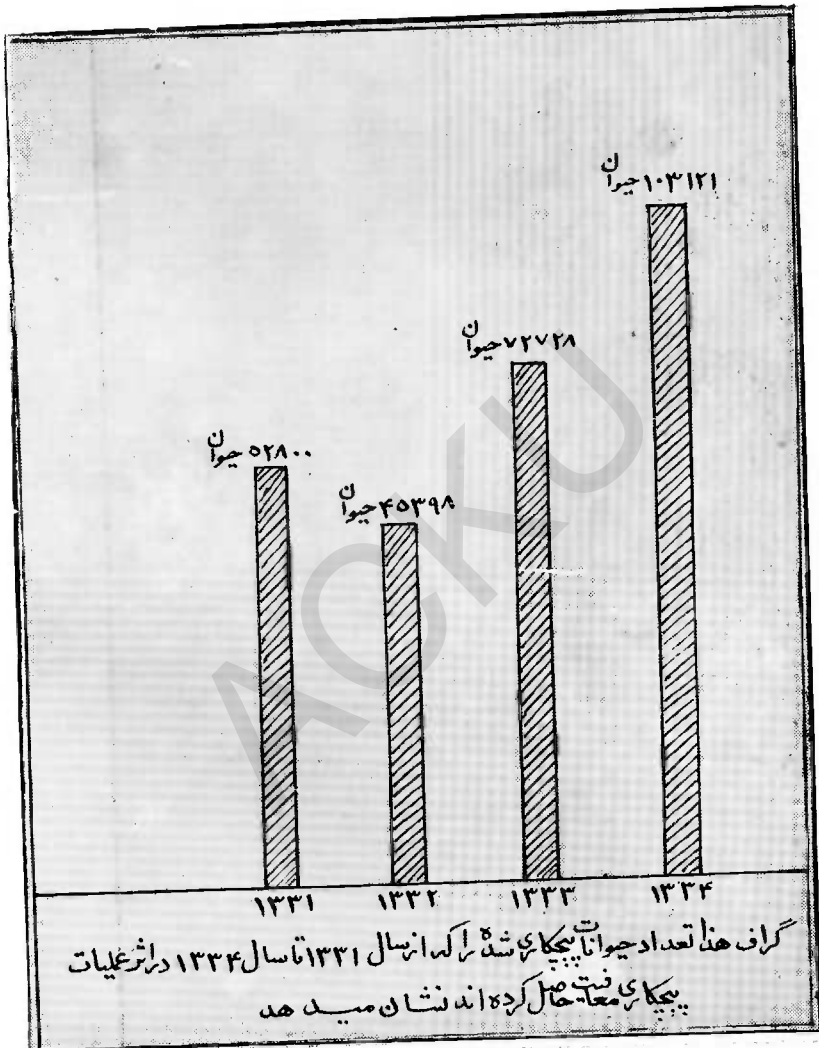
یکی از متعلمین زراعت مشغول قلبه کشی

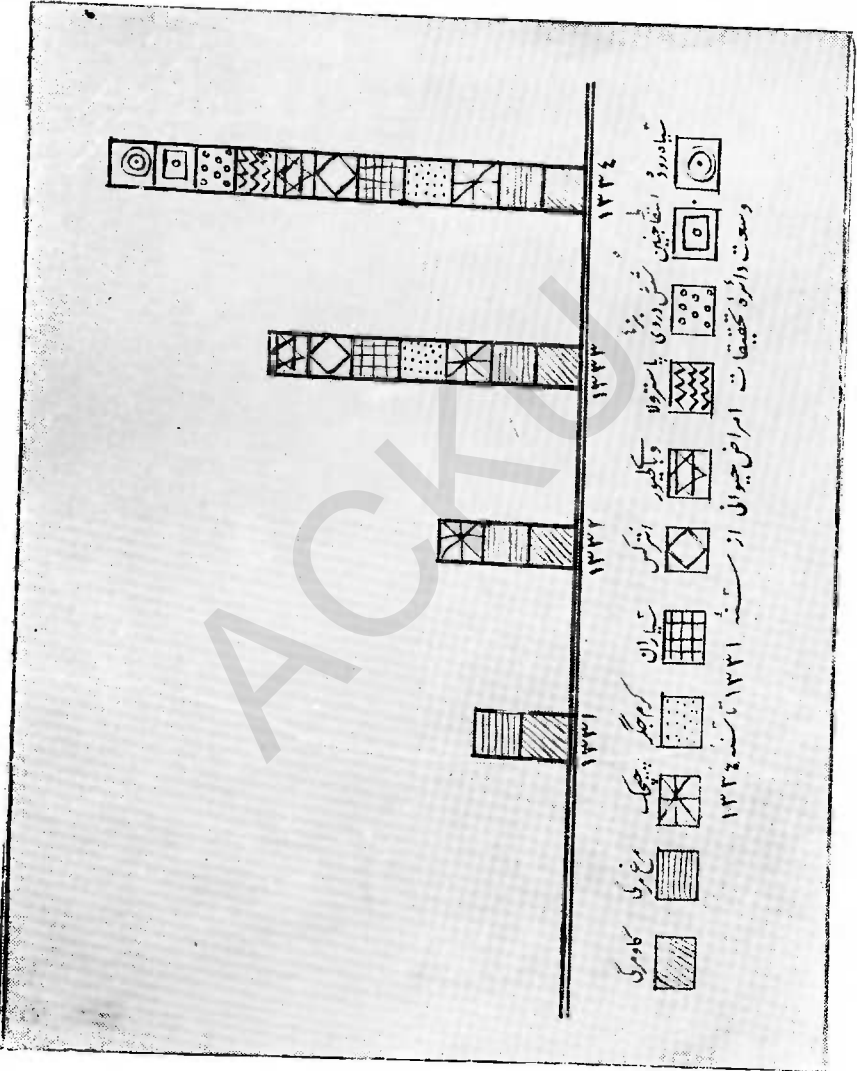
متعلمین زراعت مشغول تطبیقات

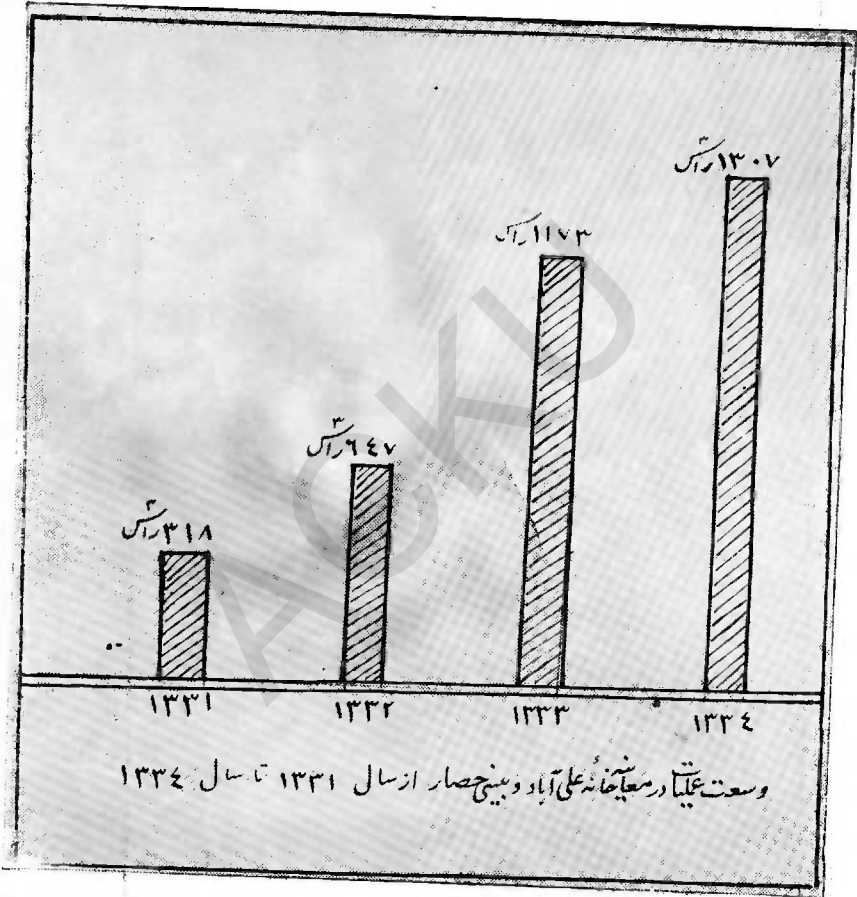
گراف اجرا آت پکالته وزارت ذراع

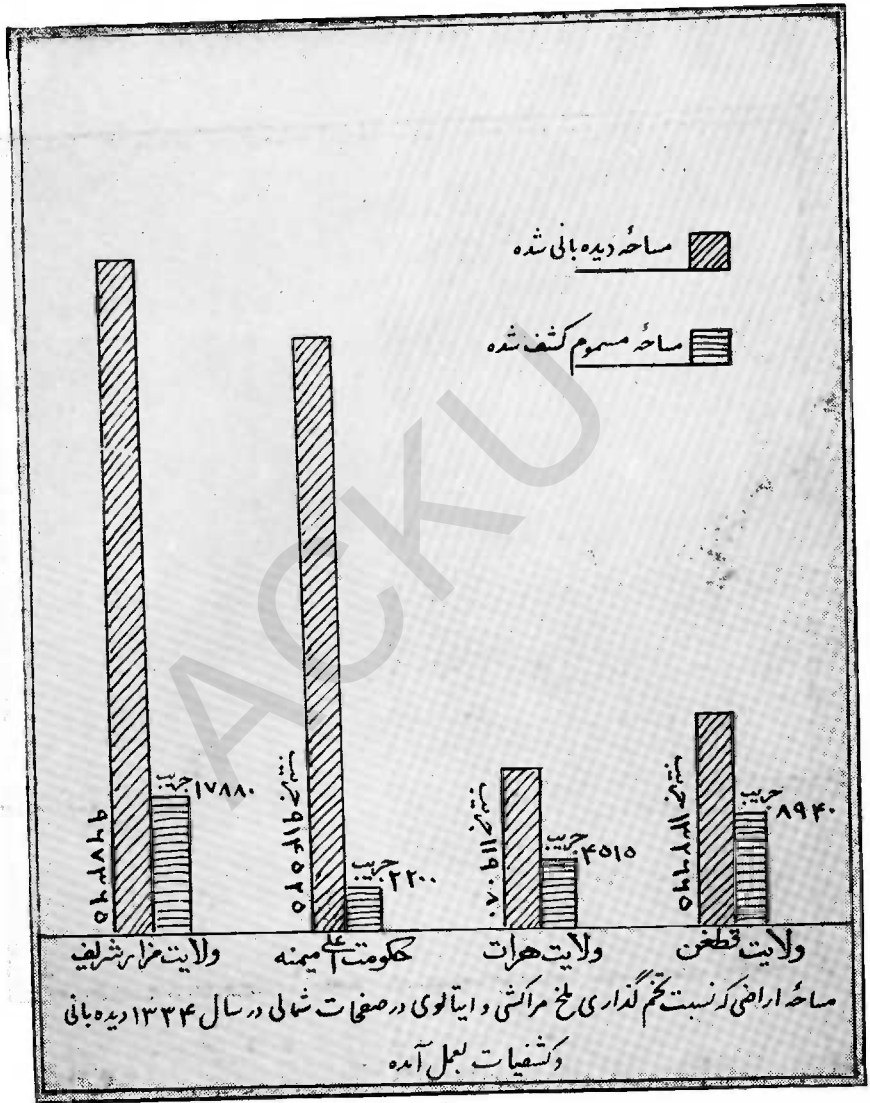
گراف لاجراآت وزارت زراعت

کراف اجرا آت یکساله وزارت زراعت

گراف اجراءات وزارت زراعت

گراف کشفیات ملخ

۱- هم چنانکه نباتات و اشجار مملکت طور مخلوط بوده نتایج مطلوبه از حاصلات آن بدست آورده نمی شود، امور حیوانداری هم که شغل مهم اهالی مملکت میباشد بصورت درست و صحیح نیست. لذا وزارت زراعت فرض اصلاح نسل حیوانات که مدت ها باین طرف مصروف است در اصلاح جنس گاو های مملکت از یک طرف به تصفیه جنس وطنی مصروفیت داشته و از جانب دیگر اجناس گاو های خارجی را نیز بوطن توریید نموده. چنانچه نسل گاو فریزی که یکی از بهترین جنس گاو شیری دنیا میباشد جهت تغلیط جنس وطنی وارد کرده و علاوه ازین که عملیات تغلیط جنس در گاو ها بصورت فنی دوام دارد، هر ساله یک تعداد کافی از جوانه گاو ها جهت ازدیاد نسل بردم توزیع میشود.

۲- در همین زمان بسال ۱۳۳۳ یک تعداد گوسفندان میرینوس نسبت تغلیط و تزیید جنس وطنی نیز خواسته شده و تحت تربیه گرفته شده بودند، در سال ۳۴ یک تعداد دیگر نیز از جنس مذکور وارد گردید که جمعا گوسفندان تورییدی سال ۳۳ و ۳۴ جهت تغلیط جنس وطنی تحت تربیه میباشند. قراریکه در سال گذشته از توریید گوسفندان میرینوس تذکری داده شده بود، طوریکه در جریان سال ۳۴ مشاهده گردید گوسفندان مذکور به آب و هوای مملکت سازش نوده در مرور سال گذشته و امسال یک تعداد چوپه های خالص از آنها بدست آمده و در همین زمان برای اینکه فهمیده شده بتواند که کدام جنس وطنی بهترتر از تغلیط جنس میرینوس نتیجه میدهد، چند نوع گوسفندان وطنی با گوسفندان میرینوس خالص تغلیط جنس گردیده اند که در سال جاری یک تعداد بره های دور که بدست آمده که نتایج آن اطمینان بخش است. چون بدست آوردن نسل خالص قرار علم و رانت تقریباً هفت نسل را در بر میگیرد، برای دوره دوم عملیات تغلیط جنس، وزارت زراعت در نظر گرفته تا از هر کدام نوع گوسفند وطنی که نتیجه آن سریع بوده و به نژاد میرینوس از حیث جنسیت

درېشم کامیابی بیشترې نشان بدهد، آنرا برای تغلیط جنس و تزئید نسل میرینوس مورد توجه قرار خواهد داد.

۳- توریید اسپهای مخصوص سواری بمطلوب تغلیط جنس با اسپهای وطنی؛ اقدام دیگری که وزارت زراعت در ضمن اصلاح جنس حیوانات در ظرف سال ۳۴ نموده، توریید يك تعداد اسپهای سواری است که از دو نوع بهترین جنس اسپهای سواری را از اتحاد شوروی وارد کرده است. اسپهای مذکور در تربیه خانه وزارت زراعت، تحت تربیه گرفته شده اند که در سالهای آینده نسبت از دیاد نسل و جنس خوب اسپهای وطنی مورد استفاده مردم قرار داده خواهد شد.

۴- اقدام راجع به امر بیلهوری و زنبور عسل :

۱- تربیه کرم بیلکه که از سالها باین طرف در مملکت عزیز ما بین اهالی رواج دارد، بواسطه که از یکطرف تخم قابل اطمینان از خارج توریید نمی یافت و از جانب دیگر مردم با اصول اساسی به تربیه کرم بیلکه مهارت نداشتند، وزارت زراعت بمنظور توسعه آن اولاً يك دستگاہ اصولی را در بغلان ذریعه فوریته قند سازی بکار انداخت که تحت هدایت ورهنمائی مستقیم متخصصین وزارت زراعت دستگاہ مذکور تا اندازه پیشرفت نموده و دامنه آن رو بوسعت میباشد. علاوه ازان در مرکز از ابتدای سال جاری دستگاہ دیگری بکار انداخته شده و يك تعداد معلمین در کورس بیلهوری شامل ساخته شدند که هم دروس نظری فن تربیه بیلکه با ایشان تدریس شده و هم عملاً به تربیه بیلکه دوام داده اند و در مدت دو دوره تربیه که بعمل آمده نتایج آن قابل اطمینان است برای اینکه این فن زحمت زیادی بکار ندارد و تربیه بیلکه برای زارعین يك کمک اقتصادی نمایانی است، وزارت زراعت با بانك زراعتی موافقه نمود تا يك دستگاہ جدید تحت هدایت متخصصین وزارت زراعت در حکومت اعلی پروان از طرف بانك مذکور بکار انداخته شود. چنانچه دستگاہ مذکور هم تاسیس یافته و بعضی آله های تارکشی و کلوه سازی کرم بیلکه که با سرعت و اصول درست در تارکشی بیلکه

کمک میکنند، از خارج تهیه شده و وزارت زراعت کوشش دارد که يك تعداد بیشتر آنرا برای استفاده مردم در خود مملکت، طبق نمونه های مذکور ساخته و بپایان زراعتی نیز هدایت داده شده تا آنها نیز مطابق نمونه بتعداد کافی برای ذوق مندان تربیه کرم یبله از آله های مذکور آماده کنند. متعلمینیکه در کورس یبله وری مشغول درس نظری و عملی میباشند پس از فراغت تحصیل در جاهائیکه تربیه کرم یبله امکان داشته باشد غرض کمک تربیه کنندگان ارسال میشوند.

۲- زنبور عسل هم که از مشاغل کم زحمت و پرفایده است، بر علاوه اینکه از عسل و موم آن استفاده میشود در امور بار آور ساختن نباتات نیز خدمت خوبی را انجام میدهند. برای ترویج این فن وزارت زراعت در سال گذشته یک نفر از مامورین فنی خویش را بطور فیلوشپ به ترکیه اعزام نموده بود که پس از تکمیل معلومات در شق تربیه زنبور عسل بایک مقیدار سامان و لوازم زنبورداری، وارد مرکز گردیده بعد از تطبیقات و معالعات در اطراف زنبور داری، یک تعداد زنبور عسل را تهیه و تحت تربیه گرفته است که متعلمین یبله وری بدروس نظری و تربیه عملی زنبور عسل نیز مشغولیت دارند و در مواقع لزوم گروه های زنبور عسل با هدایت نامه ها و طرز تربیه آن بشایقین وزارت عین مملکت نیز توزیع میگردد.

ج- اقدام به مجادله امراض و آفات نباتی :

حشرات مضره و طفیلی های نباتی و سمارق ها و آفات مختلفه و حتی گیاه های هرزه در تولیدات زراعتی صدمه میرسانند و از نوعی اصلی نباتات میکاهد چنانچه اگر کدام منطقه مورد آفت و مرض زراعتی واقع گردد، زحمات دهاقین بهدر رفته نتیجه از حاصلات بدست آورده نمیتوانند. گرچه بروز امراض در بین نباتات و مزارع تنها بضرر دهاقین تمام نمیشود، بلکه اگر از سرایت و انتشار آن جلوگیری بعمل نیاید بهداری ملی صدمه مدهشی وارد میگردد. چون زارعین به تنهایی نمیتوانند بمجادله امراض و آفات

بیرداز ندواز یکطرف معرفت کاملی در تشخیص امراض نداشته واز جانی
وسایل مدافعه وادویه بدسترس ندارند لهذا وزارت زراعت با وسایل
و لوازم و اشخاص فنی که بدسترس دارد در نقاط مختلفه مملکت، تا جاییکه
اطلاعات بدست آمده از حیث اجرای وظایف با اقدامات عملی تثبیت گردیده
که اینک ذیلاً خلاصه میشود :

۱- ادامه کشفیات و مجادله بر ضد ملخ مراکشی و ایقناوی که در ولایت
قطغن، مزار شریف و هرات بعمل آمده است و در هر چهار ولایت اراضی که
احتمال تخم گذاری ملخ متصور بود، ذریعہ مامورین فنی دید بانئی گردیده
و در نقاطیکه تخم گذاری ملخ واقع شده تماماً کشف گردیده است که مساحت
دید بانئی شده عمومی و صورت کشفیات را در روی گراف مطالعه خواهید
نمود .

نوت: اراضی که از نقطه نظر کشفیات نیچه «ملخ» تحت کشفیات
قرار داده شده و در مساحت که نیچه ملخ کشف گردیده در ۵ تا ۱۰ متر
مربع بیکدانه نیچه بصورت پراکنده دیده شده که در مقابل مچک های
ملخ نظر بوضع پراکندگی آنها، عملیات کیمیاوی بعمل نیامده و مچک های
بروزی بوسیله عملیات ملی مدافعه شده و مامورین فنی بیشتر در مورد کشفیات
مواضع احتمالی اجتماع ملخها مصروف بوده اند .

۲- مجادله بمقابل ملخ صحرائی «شستو سر که» :

به ملحوظ اینک هر ساله و رود دسته جات پروازی ملخ صحرائی از خاک
خارج از طریق نقاط سرحدی، در قسمت های جنوب غربی مملکت احتمال
میرود، برای گرفتن تریبات مدافعی و حفظ ما تقدم، هیأت های فنی مختلفه
با ادویه و سامان و لوازم کافی بمصنص متذکره اعزام گردیدند. بطوریکه
معلوم گردید از فضل خداوند و رود ملخ از خاکهای خارج نظیر بسا لهای
گذشته، امسال به پیمانہ کمی بوده که رویهمرفته کدام ضروری بزرغات حصص
فوق الذکر نرسیده است و معیار اراضی که مجادله شده، خیلی ناچیز است .

بگمده از محصلین در لایمهای تطبیقات بیولوژی حیوانی

مدرسه از محصلین در ابتدای تعلیمات فزیک

۳- عملیات ادویه یا شی مقابل حشرات مضره اشجار :

حسب معمول همه ساله، يك تعداد مامورین فنی در سال جاری با وسایل لازمه از مرکز درغور بند، بغان، لوگرد، کاربز میر، و دیگر حصص مختلف کابل و ولایت هرات فرستاده شده و بمقابل امراض و آفات اشجار شمر و غیر شمر و دیگر مزارع زراعتی که دچار امراض و آفات شده بودند، بمجادله پرداخته شده است که معیار مجادله زادرگرافها ملاحظه میکنید.

د- مجادله بمقابل امراض و آفات حیوانی:

حیوانداری از مشاغل عمده اهالی بوده و ملیون ها حیوانان تری که در مملکت موجود است، منافع حاصلات آنها در ثروت ملی سهم بارزی دارد. چون وقوع امراض مختلفه در بین حیوانات، در عایدات ملی سخته زیادی وارد میکنند، لهذا در ضمن تقویة امور زراعتی مملکت، حمایه حیوانات و مجادله امراض آنها نیز داخل پروگرام کار وزارت زراعت قرار گرفته و هر ساله که بهزارها و لک ها حیوان که دچار امراض شده اند با ثرا اقدامات و زارت زراعت، از امراض مصون و از سرایت آن جلوگیری بعمل آمده است، در مناطقی که مرض بروز نموده، تا جائیکه در خود منطقه مرض حیوانی تشخیص یافته، بمجادله پرداخته شده و اگر تشخیص نیافته در لا براتوار حیوانی تشخیص و متعاقباً به دفع آن اقدام گردیده است. چنانچه در ظرف سال ۳۴ اجراء آن بیکه در باره امراض و آفات حیوانی صورت گرفته، ذیلاً تشریح میگردد:

الف- در مؤسسه واکسین سازی بیئی حصار، در ظرف سال جاری واکسین های ذیل غرض مجادله امراض حیوانی تهیه گردیده است :

۱- واکسین گاو مرگی .

۲- واکسین مرغ مرگی .

۳- واکسین بلیک لیک (سیاران)

۴- واکسین یاسترولا .

۵- واکسین شش دردی بزها .

۶- واکسین اسقاط جنین .

۷- واکسین سیاه روده .

ب- در قسمت مجادله امراض حیوانی از ابتدای سال تا اخیر جدی «بیست» هیأت مختلف جهت مجادله امراض حیوانی به نقاط مختلف مملکت اعزام گردیده اند .

۵- قسمت تهیه نفر فنی و متخصصین :

چون پیشبرد امور اصلاح زراعت و حیوانداری مملکت با نفر و لوازم ارتباط کلی دارد، بنا بران برای اجرای عملی ساختن پروگرام کار وزارت زراعت بیشتر از همه به تهیه نفر ضرورت حس میشود، لهذا اقدامات وزارت زراعت در قسمت نفر در سال ۳۴ قرار ذیل :

۱- در ظرف سال ۳۲ و ۳۳ تعداد متخصصین (F.A.O) که تماماً هشت نفر بودند و مؤسسه مذکور حاضر نبود که دیگر نفر بدهد، بلکه در صدد تقلیل آن نیز بودند، مگر با اثر ترتیب پروگرام کار و مذاکره در باره آن و فراهم نمودن قناعت نفری (F.A.O) در کابل و وسعت پروگرام کار بمرکز مؤسسه (F.A.O) مخایره گردید و آنها قناعت نمودند که در سال ۳۴ و ۳۵ تعداد متخصصین را به (۲۴) نفر برسانند، چنانچه تا اواخر سال ۳۴ تعداد متخصصین مذکور به ۱۶ نفر میرسد که از آن جمله ۱۲ نفر آنها متواتر در ظرف سال مشغول کار بوده اند و چهار نفر ایشان از قبیل متخصص احصایه زراعتی و متخصص ماشین ساختن زراعت و متخصص جنگل‌ها و متخصص علفچر برای مدت های مختلفه در افغانستان آمده و مطالعات خویش را انجام و راپور خود را بمرکز وزارت سیرده اند که عملی ساختن راپور آنها تحت غور و مطالعه و تدقیق وزارت زراعت میباشد .

۲- در ظرف سال های گذشته يك تعداد نفر برای تحصیل در شقوق مختلفه زراعت بخارج اعزام شده بود . بکنفر آن در شقوق تربیه زنبور عسل

و سه نفر در شق لبنیات و یک نفر در شق اقتصاد زراعتی، فارغ التحصیل و مرکز وارد گردیدند. همچنین در ظرف سال جاری یک نفر برای تحصیل در شق اقتصاد و اداری زراعت و چهار نفر برای تحصیل فن آبیاری از راه کمک نقطه «ع» طور فیلوشپ بخارج اعزام شده اند.

همچنین دو نفر در شق امراض نباتات و یک نفر در شق امراض حیوانات مخصوصاً شق واکسین سازی از راه مؤسسه (F.A.O) بخارج اعزام شده اند.

و- سهم وزارت زراعت در نندارتون امسال:

طوریکه عرض شد وزارت زراعت در پیشبرد امور زراعت و حیوانداری مملکت مصروف است که در قسمت مجادله امراض و آفات نباتی و حیوانی همیشه ما مورین موظف آن مشغول مجادله بوده اند و در عین زمان راجع با اصلاح نباتات و حیوانات که در تجربه گاهها و قوریه‌ها و تریبه خانه های وزارت زراعت، عملیات و تطبیقات بهبود وضع زراعتی تحت اداره متخصصین مختلفه دوام دارد، تا جاییکه توانسته اند از دور و نزدیک ازین رهگذر عملاً و هم روی صفحات جراید و مجله کرهنه و غیره بموم زراعتی و مالداران از توصیه های مفید دریغ نکرده اند، برای اینکه تمام طبقات تمام ملت خصوصاً طبقه زارع و مالدار و شایقین فن زراعت از موضوعات فنی و زراعتی معلومات کافی پیدا کرده از اصول زراعت و طرز پیشرفت آن استفا ده کرده بتوانند، وزارت زراعت در نمایش گاه نندارتون امسال برای مرتبه اول سهم گرفت. اجرای عملیات فنی و صورت تجارب و تطبیقات فنی در تمام امور زراعتی را عملاً در نمایش گاه زراعتی امسال بمردم نشان داد که این نمایش گاه از حیث اهمیت زراعتی و پیداوار مملکت و اخیراً اقدامات و پیشبرد امور زراعتی و حیوانداری با حسن نظر همه طبقات ملت استقبال گردید و موجبات امیدواری کافه مردم و وزارت زراعت را فراهم آورد.

درین نمایش گاه غره های متعددی مورد استفاده وزارت زراعت قرار گرفته که هر غره بصورت جداگانه تخصیص یافته بود که در نمایش گاه مذکور بعضی طریقه های رادر انکشاف امور زراعتی ب مردم نشان میداد که زراعت آئنده مملکت بدان واسطه در شاهراه ترقی روان میشود، غره های نمایش گاه زراعتی در نندارتون امسال قرار ذیل ترتیب یافته بود:

- ۱ - غره محصولات زراعتی از امراض و حشرات .
- ۲ - غره حفاظه غله جات و حیوانات .
- ۳ - غره نباتات علوفه نی .
- ۴ - غره تربیه کرم پیله .
- ۵ - غره زنبو عسل .
- ۶ - غره میوه جات .
- ۷ - غره سبزیجات .
- ۸ - غره پنبه .
- ۹ - غره آلات و ماشین های زراعتی .
- ۱۰ - غره جنگل ها .
- ۱۱ - غره لابراتوار واکسین ضد امراض حیوانی .
- ۱۲ - غره تربیه حیوانات .

طوری که در بالا عرض نمودیم سهم وزارت زراعت در نندارتون امسال که برای اولین مرتبه صورت گرفت، غره های فوق راجع ب امور مراد متذکره تا جایکه وقت مساعدت نمود ترتیب داده شده بود که مورد توجه خاص و عام قرار گرفت و این حسن استقبال طبقه عامه، وزارت زراعت را امیدوار ساخت تا در سالهای آئنده بیش از پیش درین راه بذل مجاهده کند و امیدوار است که درین مورد جنبش و تحولی که بحال طبقه زراعین وطن مفید بوده و محصولات زراعتی و حیوانی را از راه فنی و عصری امروزه بلندتر برده بتواند تا آئنده آنرا عملی و با استفاده عام قرار بدهد .

ددر بار وزارت

تشکیل :

ددر بار وزیر

معین

ع، ج سردار احمد علی

ع، ص حاجی امین الله

دسلطنتی تشریفا تو دریا ست کفیل :

ع، ص سردار محمد علی

دحرم سزای ناظم :

ع، ص محمد آصف

دمجاسبی لوی مدیر :

ع میر امام الدین

دحضور ددو اخیانی مدیر اود ڈاکٹر

معاون

ع میر عبدالغنی

دتنظیماتو مدیر ص محمد زمان

دلوازمو » » شیر احمد

دیانیو » » محمد عظیم

دنقلبه » » میر اکبر

دخزانی » » عبدالباقی

دکارخانی ناظر

قراشباشی

ع، ج سردار احمد علی

ص محمد عثمان

» خوشدل

دهمایونی دهمبارک حضور مصاحبین :

ع، ص سردار قلیل الله

» » سردار محمد حکیم

» » عبدالرزاق

امور دارالتحریر شاهی

- ۳ - قرار فرمان اعتبار نامه نمبر ۹۳۸-۳۴۱۶ برای عزتمند عثمان-
تیکر معلم مکتب ژاندارم ویولیس-
نشان استور سوم
- ۴ - قرار فرمان اعتبار نامه نمبر ۲۶۰-۳۴۳۷ برای بای اشرف
غند مشر معلم تمبیه-
نشان استور سوم
- ۵ - قرار فرمان اعتبار نامه ۲۶۱-۳۴۳۷ برای بای یوسف غند مشر
معلم تاریخ حرب وجغرافیای مسکری
نشان استور سوم
- ۶ - قرار فرمان اعتبار نامه نمبر ۲۶۲-۳۴۳۷ برای بای لطفی
غند مشر معلم پیاده
نشان استور سوم
- ۷ - قرار فرمان اعتبار نامه نمبر ۲۶۳-۳۴۳۷ برای بای انور
غند مشر معلم پیاده
نشان استور سوم
- ۸ - قرار فرمان اعتبار نامه نمبر ۲۶۴-۳۴۳۷ برای بای مدحت
غند مشر معلم لوازم
نشان استور سوم
- ۹ - قرار فرمان اعتبار نامه نمبر ۲۶۵-۳۴۳۷ برای بای ضیاء
کنندک مشر معلم لوازم-
نشان استور سوم
- ۱۰ - قرار فرمان اعتبار نامه نمبر ۲۳۵۵-۳۴۷۵ برای
بناغلی دکتور بای رفقی کامل-
نشان درجه اول معارف
- ۱۱ - قرار فرمان اعتبار نامه نمبر ۲۸۳۷ ره ۳۴۷۷ برای عزتمند
موسیو فریسه مدیر تدریسی لیسه استقلال
نشان درجه دوم معارف
- ۱۲ - قرار فرمان اعتبار نامه نمبر ۵۰۵-۳۴۷۷۲۶۷ برای حاجی مقیم
سر کرده تیم بزنازی ولایت مزار شریف
نشان خدمت طلائی
- ۱۳ - قرار فرمان اعتبار نامه نمبر ۵۰۶-۳۴۷۷۲۶۲۵ برای حاجی گلستان
سر کرده تیم بزنازی ولایت قطن-
نشان خدمت طلائی
- ۱۴ - قرار فرمان اعتبار نامه نمبر ۵۰۷-۳۴۷۷۲۶۷ برای غلام نبی بیگ
سر کرده تیم بزنازی حکومت اعلائی میمنه -
نشان خدمت طلائی

دمطبوعاتو مستقل ریاست

تشکیل :

مستقل رئیس

معاون

ع ، ص عبدالستار شا لیزی
اداری معین یہ لمہری رتبہ ع ، ص عبدالصبور نسیمی
د قلم مخصوص مدیریت :

مدیر یہ (۲) رتبہ :

ص حفیظ اللہ

مامور » (۸) » یوتن

» (۱۰) » دوہ تنہ

د نشریاتو لوی مدیریت :

لوی مدیر یہ (۳) رتبہ :

ص محمد ابراہیم عباسی کفیل

فری یہ (۴) رتبہ :

ص محمد سرور » وفا »

فری یہ (۴) رتبہ :

دکتور حفیظ اللہ » ناصری »

فری یہ (۵) رتبہ خلیفہ

» (۶) » دوہ تنہ

مامور » (۸) » شہزادہ

» (۱۰) » »

دمطبوعاتو لوی مدیریت :

لوی مدیر یہ (۳) رتبہ ع ، ص فضل احمد دزرمتی »

فری » (۴) »

ع ، ص عبدالستار شا لیزی

تشکیل ریاست مستقل مطبوعات

- غری بہ (۴) رتبہ
 » » (۵) » خلور تنہ
 » » (۶) » دوه تنہ
 نایبست » (۷) » شینر تنہ
 مامور » (۱۰) » » »

د فرهنگگی روابطو لوی مدیریت :

- لوی مدیر بہ (۳) رتبہ ع عبدالوہاب «طرزی»
 غری » (۴) رتبہ م رستم علی «سلطانی»
 » » (۴) »
 » » (۵) » خلور تنہ
 » » (۶) » دوه تنہ
 نایبست » (۸) » شینر تنہ
 مامور » (۱۰) » » »

دا کارو د تدریساتو لوی مدیریت :

- لوی مدیر بہ (۳) رتبہ ع قیام الدین «خادم»
 مدیر » (۵) » م میر محمد سمیع
 مقتشان » (۵) » دوه تنہ
 مامور » (۴) » اوہ تنہ
 » » (۷) » نہ تنہ
 » » (۸) » » »
 » » (۹) » پنځہ تنہ
 » » (۱۰) » شینر تنہ
 » » (۱۱) » اوہ تنہ

دمجاسبي او لوازم لوی مدیریت:

لوی مدیر په (۳) رتبه سرام چند دکفیل په حیث

معاون > (۴) > ...

مأموران > (۶) > ۴ تنه

> > (۸) > ۶ >

مأمور > (۹) > ۱ تن

> > (۱۰) > ۱۵ تنه

> > (۱۱) > ۳ >

داوراقو مدیریت:

مدیر په (۴) رتبه من امان الله

مأمور > (۶) > دو تنه

> > (۸) > یو تن

> > (۱۰) > ۶ تنه

> > (۱۱) > ۶ تنه

په ولایاتو کښی نشراتی مؤسسې

د هرات داتفاق اسلام دورخپانې مدیریت:

مسؤل مدیر بناغلی میر غلام محمد «حسینی»

مأمور په (۱۰) رتبه دوه تنه

دقندهار دطلوع افغان دورخپانې مدیریت:

مسؤل مدیر بناغلی غلام محی الدین «ابویی»

مأمور په (۱۰) رتبه دوه تنه

تشکیل ریاست مستقل مطبوعات

- د مزار شریف دبیدار دورِ خپانې مدیریت :
مسؤل مدیر : بناغلی محمد اکبر «ارتفاقي»
مامور په (۱۰) رتبه دوه تنه
د قطغن د اتحاد دورِ خپانې مدیریت :
مسؤل مدیر : بناغلی جا نیاز کتایسلی
مامور په (۱۰) رتبه دوه تنه
د جنوبی د وړانگه دورِ خپانې مدیریت :
مسؤل مدیر :
مامور په (۱۰) رتبه دوه تنه
د اتحاد مشرقی دورِ خپانې مدیریت :
مسؤل مدیر : بناغلی مبر سعید «بری من»
مامور په (۱۰) رتبه دوه تنه
د بدخشان دورِ خپانې مدیریت :
مسؤل مدیر : جاغلی سراج الدین «دو هاج»
مامور په (۱۰) رتبه دوه تنه
د پروان دورِ خپانې مدیریت :
مسؤل مدیر : بناغلی محمد شریف «نسیم»
مامور په (۱۰) رتبه دوه تنه
د غزنی د سنایي دورِ خپانې مدیریت :
مسؤل مدیر :
مامور په (۱۰) رتبه دوه تنه

دمیمنی دستوری د جرییدی مدیریت :

مسؤل مدیر
شیاغلی عبدالکریم «روهیتا»
مامور په (۱۰) رتبه دوه تنه

د فراه د سیستان د جرییدی مدیریت :

مسؤل مدیر
مامور په (۱۰) رتبه دوه تنه

د کرشک د نیمروز د جرییدی مدیریت :

مسؤل مدیر
شیاغلی محمد رویدار «مرزی»
مامور په (۱۰) رتبه دو تنه

مدیریت عمومی مطبوعات

۱- اجازت نشر مجله و بولتن ها که حسب قانون مطبوعات اعطاء شده است :

برای وزارت معادن

د کانون او صنایعومجمله

مجله الفلاح

شرکت هواتلها

مؤسسه تجارتستان قطغن

مجله صراط المستقیم

فاکولته طب

مجله نیوز بولتن

سفارت امریکا

مجله نیوز بولتن بزرگان فرانسه

چین

انگلیسی

مجله تخنیکي

فرانسه

۲- کارت نامه نگاری دایمی :

برای محمد خالد رویشان نماینده یونایتد پرس امریکادر کابل

خانم یوسفزی نماینده اسوشیته پرس امریکا

امور ریاست مستقل مطبوعات

۳- صدور اجازه ورود برای سیاحین و روزنامه نویسهای خارجی که خواهش آمدن را با قافغانستان نموده اند :

۳۱ نفر روزنامه نویس و سیاح	امریکایی
۱۶ » » » » »	انگلیسی
۵ »	چماهیراشتراکه شوروی
۴ »	هندی
۱ »	ایتالیوی
۱ »	فرانسه‌ای
۱ »	آسترالیایی
۹ »	جاپانی
۱ »	هالندی
۱ »	سوئیسی

۴- اعطای اجازه فوتوگرافی :

برای نماینده های مؤسسات خارجی و سایر خارجی های که با قافغانستان آمده اند ۵۵ قطعه کارت عکاسی داده شده .

۵- اعطای اجازه نامه برای افتتاح کتاب فروشها در کابل (۲۰) مغازه .

۶- ساختن فیلمها :

فلم هندی وارد گردیده (۶۲) مسترد شده (۹) پاس گردیده (۵۳)
 « امریکایی » « (۵۴) » « () » « (۴۸)
 « روسی » « (۲۶) » « (۴) » « (۲۲)
 « مصری » « (۱) »

• دینیتو و دتدریساتو لوی مدیریت

د کورسوشمیر :

الف . دکابل دمرکزې کورسونه ۲۴۱ کورسه

ب . دولاتانو » ۳۰۵ »

اخيستل شوي امتحانونه :

اول په مرکز کښي ،	
الف د لمړي سمسټر	۵ کورس
ب د درېيم »	۱ »
ج د خلرم »	۱ »
د د دربار وزارت د شپږم سمسټر -	۱ »
دنياروالي درياست - سمسټر -	۱ »
	<u>۹ کورس</u>

له هغو مامورينو څخه د سويي معلومولو په ډول امتحان اخيستی شوي دي :

الف ، له اول سمسټر څخه تر پنځم سمسټره پورې (۱۰۰۰) تنه

ب د شپږم » » » » » ۹۵ »

ج . ورکړي شوي شهادتنامي - ۴۱ »

د . د ملي دفاع د وزارت هغه شهادتنامي چه د پښتو د تدريس او

د شهادتنامو په کتاب کښي ثبت او معامله شوي دي (۲۲۸) جلدونه

۱۰۹۵ تنه

هغه کورسونه چه په ۱۳۳۴ کال کښي نوي پرانيستل شوي دي :

۱ - د پوليسو او ژاندارمي په کنده کونو کښي (۸) کورسونه .

۲ - د غلبي د تپي په رياست کښي (۳) »

۳ - د پښي د اتحاد يي په شرکت کښي (۳) »

۴ - د جنگلک د نساجي په فابريکه کښي (۳) »

۵ - د ملي هوا بازي - په مديريت کښي (۲) »

۶ - د گوپراتيف د بيبي په سرطبابت کښي (۲) »

۷ - د مالداري - د گوپراتيف په رياست کښي (۱) »

۸ - د دسکري د نقدي محاسبې په مديريت کښي (۱) »

۹ - د سرې مياشتي په رياست کښي (۱) »

۲۴ کورس

دولایا تود کورسوا امتحانونه :

الف	دلمری سمستر	۸	کورسونه
ب	د دوهم	۷	»
ج	د دریم	۳	»
د	د خلورم	۱	»

په متفرق ډول اجرا آت :

- ۱ - ټول کورسونه د مؤظفرو مفتشینو لخواه، تفتیش شویدی اود نتیجی سره ټی سم د کورسو دنواقصو او غیر حاضرانو په باب کښی ټی رسماً مر بوطه دواپروته اطلاع ورکړې شوې ده .
- ۲ - د مرکز اود دولایا تود د کردو کورسونو مباحثینی اوست میچونه د ریوتو په کتا بو کښی ثبت او معامله شویدی اود غا ټینو په باب کښی ټی رسماً اجرا آت شویدی .
- ۳ - د کردو امتحانو نتیجی داساس په کتاب کښی معامله او مر بوطه دواپروته ټی هم اطلاع ورکړې شوې ده .
- ۴ - هغه اطلاعجی چه د کورسو د شیونکی د کورسو دنواقصو او غا ټینو په اب کښی اداری ته رارسید لی ده، رسماً مراجعوته ټی خبررکړې شویدی .

اجرا آت سال ۱۳۳۴ مأموریت ذاتیه

الف شعبه تحریر :

- ۱- واریسی بامور حاضری و ترتیب راپورت معاشات مامو رین بوقت وزمانش طبق مقررات موضوعه .
- ۲- په تقرر و تبدیل مامو رین شعبه مر بوطه، از طرف شعبه تحریر بمقام ریاست پیشنهاد و منظوری آن حاصل و برخی که بصوابدید

مقامات رفیمه مربوط و منوط بوده، اوراق آن عرض ترتیب و هدایت گرفته شده و طبقاً اجراءات بعمل آمده .

۳- متحد المال ها که از مراجع مربوطه واصل شده، بوقت وزمانش بدو ایر ذی علاقه تقسیم گردیده .

۴- توزیع نکت های دعوت بمناسبت تجلیل وادای مراسم روزهای ملی .

۵- ترتیب لیست کویون و کارت های بیمه صحی کوپرا تیف و توزیع آن بعد از خانه پوری و ملاحظه شد مأموریت ذاتیه .

۶- واریسی بد فتر تعطیل شدگان در حین وصول مکاتیب رسمی از وزارت و مؤسسات دولتی .

۷- تقدیم فقراتیکه به تصویب انجمن مطبوعات رسیده بوقت وزمانش .
ب : شعبه سوانح :

۱- بانظام دفاتر سوانحات مامورین و منسوبین ریاست مطبوعات و مؤسسات آن صرف مساعی بعمل آمده، ضمناً کلیه سوانحات مامورین و قایم و در جوف پاکت ها بداخل دو صبه به ترتیب رتبه و مدیریت فهرست شده عندالموقع از گزارشهای تبدیلی، ترفیع و تقاعد وغیره، در صفحات معینه آن معامله گردیده .

۲- حسب اقتضاء قانون ترفیع و تقاعد، مامورینیکه قابل ترفیع و تقاعد بود، بوقت وزمانش بیرون نویسی و منظوری آن از مقامات مربوط حاصل و مراتب در ضمن کارت های علیحده رسمی هر نفر و شعبات ذی علاقه تحریر و اطلاع شده و به کسانیکه نظر به عدم موافقت مواد مندرجه سجل ترفیع داده نشده، تبلیغ سری توزیع گردیده .

۳- دفتر احصائیه مامورین ریاست مطبوعات که حاوی از اختصار سوانح هر نفر است، ترتیب و تکمیل گردیده .

۴- دفتر تعینات مامورین مربوطه ترتیب و در حین تغییر و تبدیلی مامورین مراتب بان معایله شده .

۵- لیست اختصار سوانحات مامورین مرکزی و موسساتی ریاست مطبوعات ترتیب و بمقام ریاست تقدیم شده .

فرهنگی انجمن

پښتو ټولنه

د لغاتو څانګه :

- ۱ - زمونږ د ملي ژبې (پښتو) هغه لغتونه چې پخوا رسمي شوي وو او پوره هوميت يې لانه ژوندلی نوددي د پاره چې نشر شي او عمومييت هم ومومي ، په نوي ډول غونډه شوي او ترتيب شوي دي .
- ۲ - لحنې عربي او قارسی لغتونه چې په پښتو کښې مستعمل ؤ ، د ترجمې د پاره درديف په لحاظ له الفه نيولي تر يا پورې، ترتيب شوي دي .
- ۳ - دښاغلي عبدالله خان افغان نويس ، لو مړي ټوکه قاموس چې له عربي او فارسي نه په پښتو ترجمه شوي دي ، له سره تر يا به پورې د پښتو ټولني د اعضاؤ په مجلس کښې وکتل شو اولازمي اصلاحات پکښې وشول .
- ۴ - برسېره پردې در نويو لغاتو په ايښودلو او ترجمه کو لو کښې د ترجمې له شعبي سره هم وخت ناوخت مرسته او همکاري شوې ده .
- ۵ - دښاغلي مولوي شيرگل «رشيد» جامع المصادر نومي کتاب هم د چاپو لودپاره په نظر کې ټول شوي دي .

دا دبیاتو مدیریت :

۱ - دمیرزا عبدالحنان دیوان چه (۱۸۱) یا نې درلودې د مطبوعاتو دکتا بغا نې د قلمی نسخې له مخه په اوسنی املاء او لیکک دود نقل او د چاپ دپاره تیار کړی شو .

۲ - د « ۸۰ » شاعرانو سوانح او داشمارو نمونې په (۲۲۲) یا نو کښې دیناغلی حفیظ الله له خوا له مختلفو منابعو څخه را ټولې شوی او یا کنویس شوی دی .

۳ - (۶۷) چار بیتې (۶) لوبې (۵) رباعی کانی (۹۶) غزلې (۱۳۹) سروانه (۴) قصې چه ټولې یانې یې (۴۰۰) یانې ته رسېږی له مختلفو منابعو څخه راغونډې شوی دی او دیناغلی عبدالصمدخان له خوا یا کنویس شوی دی .

۴ - د ریښتو محنتي زاړه دیوانونه په فورکتل شوی او دهغو په لیکونکو باندې یوه لنډه تبصره شوې ده چه بیا په مجله کښې چاپ شوی ده د مقالې د دیناغلی محمد دین زواک له خوا لیکلې شوې دی .

۵ - د ټولو شاعرانو سوانح او ټول شوی اشعار د ادبیا تو د مدیریت د کفیل له خوا کتل شوی او اصلاح شوی دی .

۶ - په جاری کال کښې د ادبیا تو د مدیریت کفیل دیناغلی عبدالله خان افغان نویس دلغا تو چه مجلسو نوکې شمولیت کړی دی .

د تالیف او ترجمی شا ننگه :

الف : کتا یونه ، یروسنډ کال دوه مهم کتا یونه یود شیر شاه شوری په نامه او بل د اجتماعي روز نې په نامه د تالیف د ترجمې د مدیر له خوا ترجمه او چاپ شوی دی .

ب : مضامین ، د کابل د مجلې دپاره له خارجي مطبوعاتو څخه فوراً مضامین او مقالې ترجمه شوی او په مجله کښې نشر شوی دی .

ج : اصولنامهی : دملی شوری د غوښتنې سره سم (۱۰) اصولنامهی چه (۱۰۰) یانې کېږي ځینې ترجمه شوی او ځینې اصلاح شوی دی .
د : ځینې شاهي فرمانونه او اعلانونه لکه د اختر نو مبارکي ، دنیا لکيو د ایښودلو فرمانونه او نور اعلانونه چه له دارالتحریر شاهي څخه راپېژل شوی دی ددې څانگې له خوا ترجمه شوی دی ،

ه : همدغه شان په دې شعبه کېږي د ټولو ملي او رسمي دایرو له خوا راغلی نومونه او جدولونه ترجمه شوی دی چه د ټولوشمېر (۳۰۷) کېږي .

د کابل دمجلې څانگه :

د کابل مجله چه یوه تاریخی ، ادبی ، علمی او اجتماعي مجله ده په میاشت کېږي دوه کرته په پنځوسو صفحو کې خپره شوی ده او د پښتو ژبې په باب یې د پر غوره مضامین نشر کړی دی . ددې څانگې له خوا ځینې فوق العاده او مخصوصې کېږي هم لکه دجمال ناصر د راتنگ هر کلی ، د افغانستان ۱۳۳۴ کال د اوښي جرگې جریانات او افغانستان ته د مارشل بولکانین دراتنگ او توقف جریانات په دېر ښه ډول نشر شوی دی . د کابل دمجلې مدیریت له ټولو لیکوالو سره خپله هلاکه ساتلې ده او د دوی کو مکټي حاصل کړی دی ،

دلېک او شمېر څانگه :

- ۱ - ددې څانگې له خوا په هره میاشت کېږي دوه واره د کابل مجلې توزیع شوی او همدغه شان د پښتو ټولني نوی کتابونه او آثار هم په داخل او خارج کېږي مشهورو خلکو او مؤسسونه لېږل شوی دی .
- ۲ - ددې مدیریت له خوا د پښتو ټولني د مامورینو د ماشو او لکښتو نو دغه شان دکتابونو او مجلو د خرڅلاو چاری اجرا شوی دی .
- ۳ - ددې څانگې له خوا د پښتو کتابونو او مجلو د خرڅولو دپاره په

جلال آباد کښې یونوی پلور نڅی پراختل شوی اود کتابونو د خرڅلاو کار پکښې په ښه ډول چلېدلی دی .

۴ - ددې مدیر یت له خوا د پښتو د ټول نڅی ټول تحریری او اداری کارونه ، دغه شان د اداری اومسلکی مکتوبونو لیکل ، لېټرل را لېټرل اونور اجرا شوی دی .

نور عمومی کارونه :

۱ - په دې کال کښې د پښتو لنډ یو په چاپو لولاس پورې شوی اوبه (۴۰۰) صفحو کښې د پښتو د ملی ادب (اته ، نه) زرو لنډ یو په ډېره قیمتی ذخیره چاپ کړی شوی ده .

۲ - په دې کال کښې د ښاغلی گل یا چا الفت د اشعارو کلیات چه د ښاغلی عزیزالدین خطاط له خوا په ښکلې خط لیکلی شوی و د آفسیت د ماشین په ذریعه () صفحو کښې په ډېر ښکلې اورنگین صورت چاپ شوی دی .

۳ - د اجتماعی روزنې کتاب چه له عربي څخه ښاغلی « سیفی » ترجمه کړی دی هم دکابل په مجله کښې اوهم لځانله چاپ شوی دی .

۴ - د شیر شاه سوری په نامه هم یو وړوکی کتاب چاپ اونشر کړی شو چه نیم د ښاغلی سیفی ترجمه اونیم د ښاغلی رشتین په قلم لیکل شوی دی :

۵ - د پښتو ټولنې نوی اساسنامه چه په ۱۳۳۴ کال کښې ترتیب او جوړه شوې ده پس له هغه چه دوزیرانو د مجلس له خوا و منل شوه او د اعلی حضرت له حضوره هم منظور شوه د یوې رسالې په ډول لځانله هم چاپ کړی شوه .

۶ - د ښاغلی جمال عبدا لناصر دمصر صدراعظم دراتگک له امله کابل یوه فوق العاده کټه د جمال عبدا لناصر دهر کلی ، په نامه چاپ اونشر کړی شوه .

- ۷ - د معارف له وزارت سره د پښتو قراءتونو په جوړو او کښې مسلسل کومک او معاونت شوی دی .
- ۸ - د پښتو هندارې کتابچه پیاغلی رشتین له هر یې څخه ترجمه کړې و هم د کابل په مجله کښې او هم له چاپ او نشر شو .
- ۹ - په علمی او ادبی مجلسونو کښې د پښتو او لنډې له خوا همپیشه برخه اخستل شوې ده .
- ۱۰ - د پښتونستان دمضا مینو په سلسله کښې له را د یو او نور و څا پوسره کومک شوی دی .
- ۱۱ - د تېر کال په آخر کښې د پښتو د پښتو ملي ملنک جان د خوږو نوموړو کتاب په چاپولو لاس پورې کړی شو .
- په دې ډول د پښتو خدمت په لپاره کښې پښتو نور متفرق کارونه او وظایف اجرا شوی دی .

انجمن دائرة المعارف

انجمن آریانا دائرة المعارف در سال ۱۳۳۴، نظر بسال های ماقبل به موفقیت بیشتری نایل شده، بدین فرار :

- ۱- طبع و نشر سه جزه آریانا دائرة المعارف که عبارت از جزء ۱۲-۱۳-۱۴ میباشد. هر جزء حاوی ۲۰۰ صفحه و مجموع (۶۰۰) صفحه است .
- ۲- طبع و نشر کتاب افغانستان حاوی (۴۰۰) صفحه که را جمع به ، جغرافیا ، اقلیم ، طبقات الارض ، تشکیلات اداری ، تاریخ ، ادبیات حیوانات ، نباتات ، صنایع ، معادن ، تجارت ، مسکوکات وغیره کلتور مملکت معلومات مفید و جامعی بشعوانندگان میدهد .
- ۳- تردیف و طبع قاموس جغرافیوی افغانستان که حاوی ۴۹۰ صفحه و ۲۹۱۵ عنوان (از الف ممدوده تا جیم) میباشد، که هتقریب در آغاز سال ۱۳۳۵ از طبع فارغ و نشر خواهد شد .

۴- يك مقدار موادیکه از ردیف الف تهیه نشده بود، بذریعه همکاران این انجمن بصورت ترجمه و تنبیح فراهم شد. يك مقدار موضوعاتیکه هنوز تصفییه نشده بود، به ماخذ آن تطبیق و تعدیل و تصفییه شد .

شعبه پښتو :

شعبه پښتوی انجمن آریانا دائرة المعارف در سال ۱۳۳۴ بذریعه همکاران خود تخمیناً یکینیم هزار صفحه قانونی مضامین راء از فارسی به پښتو ترجمه نموده و نیز جزء (۱۱) پښتو دائرة المعارف را طبع و نشر کرده است .

انجمن تاریخ

انجمن تاریخ در طی سال ۱۳۳۴ علاوه بر کارهای عادی که جزء پروگرام کارهای دائمی خود می‌شمارد، از قبیل نشر مجله افغانستان به زبانهای خارجی فرانسه و انگلیسی و نشر مجله آریانا، به نشر آثار ذیل توفیق یافته است :

- (۱) پادشاهان متأخر افغانستان .
انجمن تاریخ جلد اول این کتاب را در مجله آریانا با بصورت هلیکده بچاپ رسانید و در همین زمانیکه خوانندگان مجله به تدریج از آن مستفید شدند. در اخیر بصورت کتاب مستقلی هم در دسترس علاقمندان قرار گرفت و به این ترتیب یکی از متون قلمی به حلیه طبع آراسته شد که البته منتظران آینده ازین اثر استفاده خواهند کرد .
- (۲) رهنمای با میان (به فارسی) : در ماه اسد سال ۱۳۳۴ تحت نمبر ۳۵ نشرات انجمن تاریخ به طبع رسیده است .
- (۳) رهنمای با میان به انگلیسی و فرانسه .
انجمن تاریخ در ظرف سال ۱۳۳۴ موفق به نگارش و نشر رهنمای مختصری شد که یک قسمت آن به انگلیسی و قسمت دیگر آن به فرانسه نوشته شده و عکسهای متعددی هم دارد. اگرچه این رهنما نهایت مختصر است . معذرت احتیاجات اساسی یکنفر سیاح را برآورده میتواند .
- (۴) برگه‌های خزانی .
- (۵) صفاریان .
- (۶) سامانیان .
- (۷) رهنمای افغانستان به انگلیسی .
- (۸) ترتیب نشر جلد سوم تاریخ افغانستان .
- (۹) ترجمه جلد اول تاریخ افغانستان به پشتو .
- (۱۰) جنگ نامه میر مسجدی خان غازی .

(۱۱) رجال و رویدادهای تاریخی-یا رجال و رویدادهای تاریخی در طی قرن های ۱۸ و ۱۹، (انگلیسی) متن فرسی آن چند سال قبل از طرف انجمن تاریخ نشر شده و چون کتاب بصورت مقاله ها نوشته شده و مقاله ها هر کدام در معرفی رجال و واقعات تاریخی قرن ۱۸ و ۱۹- افغانستان به خارجی ها مفید واقع شده بود، به ترجمه آن اقدام و اینک بیش از نصف محتویات کتاب مذکور در طی سال ۱۳۳۴ در مجله افغانستان به طبع رسیده و طبع کتاب بصورت یک اثر مستقل هم جریان دارد.

(۱۲) آریانا یا افغانستان قدیم- به (انگلیسی)؛ انجمن تاریخ در طی سال ۱۳۳۴ نشرات خویش را با نگلیسی وسعت داده زیر ایش از پیش محسوس شده است که معرفی تاریخ و فرهنگ مملکت بدون نشرات به السته خارجی امکان پذیر نیست. آریانا یا افغانستان قدیم تاریخی است مختصر و جامع حاوی دوره های تاریخ افغانستان قدیم که از طرف پرو فیسر محمد علیخان استاد فاکولته ادبیات تالیف شده و انجمن تاریخ قسمت، قسمت، در مجله افغانستان و بصورت هلیجده و مستقل طبع آنرا شروع کرده است. ازین کتاب فقط یک فصل آن در سال جاری ۱۳۳۴ طبع شده است.

(۱۳) کتب قلمی یشتهو در موزیم برتانیه، این اثر دلچسپ و مفید در ظرف سال ۱۳۳۴ در شماره های مختلف مجله آریانا مسلسل نشر شده است.

(۱۴) بالاحصار و پیش آمدهای تاریخی، در ظرف سال ۱۳۳۴ هفت قسمت این اثر در مجله آریانا برآمده وین همین قسمت ها بصورت کتاب جداگانه هم طبع شده است و دامنه تقسیم و چاپ آن ادامه دارد.

علاوه بر آثار متذکره طبع چند کتاب دیگر هم در طی سال ۱۳۳۴ در مجله آریانا و بصورت جداگانه آغاز یافته است که عبارت انداز: الف، کلمشن امارت که نسخه ایست خطی مربوط کتابخانه موزه کابل و واقعات مصر و سلطنت امیر شیرعلیخان راروشن میسازد. ازین کتاب

تاحال (۱۸) حصه آن در مجله آریانا چاپ شده و طبع جداگانه آن هم ادامه دارد .

ب ، جلد دوم پادشاهان متاخر افغانستان ، چون جلد اول آن انتشار یافت ، متعاقباً نشر جلد دوم آن در مجله آریانا شروع گردید و در ظرف سال ۱۳۳۶ (۸) حصه آن از طبع برآمده .

ج ، مرحوم عبدالرحیم رحیمی (نکارش) .
این کتاب رساله ایست حاوی شرح حال و معرفی آثار ادبی یکی از شمرای قرن ۱۹ و طن .

سهم انجمن تاریخ در غر فیه مطبوعات در نمایشگاه

جشن استقلال

انجمن تاریخ افغانستان هر سال در غر فیه مطبوعات نمایشگاه جشن استقلال سهم گرفته و میگیرد . ولی از تاریخی که انجمن به حیث یک موسسه تاریخی با شخصیت قانونی و اداری مشخص تبارز کرده است ، در غر فیه مطبوعات جایگاه مخصوصی دارد که در آن ، آثار نشراتی خود را به معرض نمایش میگذارد . چون انجمن تاریخ در نمایش آثار نشراتی و کتب مطبوعه و آثار فرهنگی علاقمندی زیاد دارد ، در تمام ظرف سال حسین طبع هر رساله و کتاب موضوع نمایشگاه را در نظر گرفته و به تدریج از نفاست طبع کتب و فشنگی پستی های مجله ها و رسایل و کتابها صرف مساعی کرده است . در نمایش جشن استقلال سال ۱۳۳۴ تمام آثار منتشره انجمن به معرض نمایش گذاشته شده بود و کتابهای جدیدی که بیشتر جلب توجه میکرد عبارت بود از ، پادشاهان متاخر افغانستان ، فیض قدس ، رهنمای بامیان ، رهنمای بامیان به انگلیسی و فرانسوی ، افغانستان و مصر ، از سر و بی تا اسمار ، کولکسیون های مجله افغانستان ، افغانستان قدیم و جدید .

مؤسسات نشراتی

اجراآت سال ۱۳۳۴ مؤسسه نشراتی اصلاح :

در سال ۱۳۳۴ مؤسسه نشراتی اصلاح در تدوین و نشر مرتب و وسیع روزنامه، با اساس قرارداد های مساعد که قبلاً با مؤسسه دبا ختر آژانس در قسمت تهیه تازه ترین و جامعترین و موثق ترین اخبار داخلی و خارجی

پنا غلی محمد علم فواص

و با مطبوعه عمومی دولتی در زمینه طبع صحیح و منظم صحیفه روزنامه نموده بود، ادامه داده و با استفاده از همکاری، نویسندگان و مترجمین لایق و معروف با بیخت و ترجمه از مطبوعات و منابع نشراتی مهم دول، همیشه معلومات تازه و مکمل مخصوصاً در اطراف حوادث جهانی روز، اعم از تحولات سیاسی، اقتصادی و صنعتی و غیره، بخوانندگان عرضه داشته که ازین حیث رضایت مزید خوانندگان احساس گردیده و بر تعداد مشترکین افزوده است. زیرا روزنامه بیشتر بمفهوم حقیقی آن

دارای تبصره و شرح و توضیح بر وقایع روز عرضه شده و علاوه بر تهیه و نشر رپورتاژ های مصور، مبنی بر فعالیت های دوایر و مؤسسات اقتصادی و صنعتی و زراعتی و عمرانی کشور سعی زیاد تری بعمل آمد که مورد دلچسپی

عمومی واقع شد. همچنین بموافقه همکاران قلمی اصلاح، در اخذ نماز و جامعیت مضامین کوشیده و ترتیبی اتخاذ شد که مضامین هر شماره در همان شماره مکمل نشر گردد و این اقدام که طرف استحسان خوانندگان قرار گرفته، برای همیشه رعایت میشود.

در مورد فوتو گرافی که رکن مهم نشر اب روز نامه است در سال ۱۳۳۴ تجهیزات اداره روز نامه تا حد زیادی تکمیل یافته و فوتو های مربوطه طایفه های روزانه عموماً در اثر فعالیت شعبه عکاس اداره و مساعدتهای بموقع موسسه آژانس باختر، اخبار مربوط به یکجا تهیه و نشر شد. که از نگاه روزنامه نگاری در افغانستان، يك اقدام بی سابقه و یر تکلیف میباشد.

مؤسسه اصلاح علاوه بر تهیه مضامین و فوتو برای روز نامه يك تعداد مقالات و تراجم مفید دیگر بدو اثر روز نامه های ولایات نیز تهیه و با ایشان همکاری نموده و نیز در تهیه و اعطاء فوتو و کلیشه برای سایر مطبوعات مرکز نیز عندالموقع مساعدتهای ممکنه بعمل آورده و مخصوصاً با موسسه نشراتی هیواد در زمینه اعطاء کلیشه، فرار دادی عقد نموده که کلیشه های مطلوبه هیواد در بدل قیمت مناسب همیشه برایشان داده شده است. البته در سال آینده با دیگر دو اثر نشراتی که مائل باشند نیز ترتیب مذکور عملی خواهد شد. در سال ۱۳۳۴ موسسه نشراتی اصلاح، برای اولین بار، نشریه مخصوص بمناسبت جشن سالگره ولادت اهل بیت حضرت معظمهما یونمی، پادشاه ادب دوست و معارف پرور محبوب، بصورت نفیس و جامع و مصور، تدوین و طبع نمود. همچنین کتاب (تهذیب الاخلاق) ابن مسکویه ترجمه استاد صلاح الدین سلجوقی که يك اثر معروف اخلاق اسلامی است، در صفحات روز نامه نشر و هم بصورت مستقل بطبع رسانیده شد و کتاب (افکار شاعر) مولفه شاغلی سلجوقی که در سال ۱۳۳۶ از طرف اداره روز نامه اصلاح طبع و نشر یافته و نسخه های آن

نایاب و مشتاقان مطالعه آن در داخل و خارج کشور زیاد دیده میشود ،
باردیگر به تعداد یکپهزار نسخه، طبع و در بازار عرضه گردید .

در قسمت هایادات مالی مؤسسه نیز، چه از درک تزیید مشترکین روزنامه
و چه از حق الاشاعه اعلانات و نشر فوتوهای شخصی و چه از بابت فروش
کتاب سابق و نشرات سال ۱۳۳۴ مؤسسه و تحصیل بقایای ماضیه و فروش
کلکسیونهای سالهای گذشته اصلاح (که در سال جاری عموماً منظم و مجلد
ساخته شده) و فروش کلیشه‌ها، نسبت بسالهای پیش در عواید و سرمایه مؤسسه
به بیما نه محسوسی (تخمیناً فیصدی ۳۰ به تناسب عواید سال ۱۳۳۱) افزودی
بمعمل آمده و در تقویت مادی مؤسسه، مؤثر واقع شده است .

مؤسسه نشراتی انیس

مؤسسه نشراتی انیس در سال ۳۴ - اساس نشراتی خود را مطابق
بقانون مطبوعات قسمی بی‌ریزی نمود که بگواهی خوانندگان آن، صبه
ملی خود را حفظ و مقبولیت عامه را حایز گشت . باین مناسبت بمؤفقیتهای
زیر نایل آمد :

- ۱- تعداد مشترکین آن به نسبت سابق ۵۰ فیصد افزونی گرفت .
- ۲- تک فروشی آن نظر بسال گذشته ۵۰ فیصد زیاد شد .

مؤسسه نشراتی انیس بملاوه اخباری که در روزهای کار رسمی طبع
نمود شمارهای فوق‌العاده هم در برخی از روزهای تعطیل انتشار داد .
درین سال، اداره این نامه سه هزار دو صد و هفتاد و یک مقاله را
تصحیح و قابل نشر ساخت و پروژنامه بمنصه اشاعه گذاشت .

بملاوه دو صد و شصت مقاله سیاسی منتشر ساخت .
ششصد و بیست و سه قطعه اشعار را درج روزنامه نمود .

و پنجصد و هفده قطعه شعر و مقاله بنام همکاری بجزایر ولایات کسبیل داشت .

پناغلی محمد خا لند روپان

چون در سال گذشته تقویم های مطبوعه نامه انیس، استقبال خوبی شد، امسال هم بتأسی از سال یار، بطبع و نشر تقویمی خوبتر و بهتر از آن پرداخت و تقویمهای رنگه و مصور را بدسترس صاحبان ذوق گذاشت .

مزید بر آن را پورتاژهای معکس و غیر معکس را از دوایر رسمی و ملی اخذ و انتشار داد و کذا اخبار شهری را به پیمانۀ بیشتری نسبت بسال گذشته منتشر ساخت

وسعی بلیغ بکار برد تا روز نامه انیس، در روز نشر توزیع بیابد و با اینصورت بیک سلسله اصلاحات مهم توزیمی توفیق یافت .

نامه هفتگی ژوندون که مجله هفتگی انیس است، بیشتر جالب شد بطوریکه طرف علاقه کلمیه مطالعین قرار گرفت. در این نامه، مدیرمسؤل آن ذوق خوبی در تهیه مضامین و طبع اخبار و صحافت آن بکار برد. این نامه در پهلوی مقالات عمده سیاسی - اجتماعی - ادبی و تاریخی که از قلم نویسندگان طراز و درجه اول کشور انتشار داد، به نشر یک - سلسله راپورتاژهای مفید پرداخت و نقد ها و تبصره های هم نمود که از طرف مطالعین با مراق خاصی استقبال شد .

در نتیجه همین مؤفقت های درخشان بود که تعداد این نامه نسبت

بسال گذشته بمقدار قابل توجهی افزونی گرفت و در تك فروشی آنهم
افزایش مهمی بعمل آمد .

بعلاوه این نامه با وصف اینکه سبک نشراتی بلندی داشت، توفیق
یافت در قسمت تربیه نویسندگان رول مهمی بپازد و باینصورت يك تعداد
صاحبان قرايخ را تشویق کرد و يك اندازه اولاد معارف را نویسنده ساخت .
این فعالیت در خود روزنامه انیس نیز جریان داشت و مخصوصاً بیشتر
توجه میشد ذوق نویسندگی متعلمین و متعلمات کوچک، تحریک کرد و باین
مناسبت ستون مخصوصی برای همکاران کوچک خود افتتاح نمود .
مجاهدتهای مؤسسه نشراتی انیس برای توریید دستگام طباعتی مدرن
کمافی السابق جریان دارد .

مؤسسه مطبعه دولتی

این مؤسسه با وجود مشکلات وارده از قبیل نبودن سامان و لوازم طباعتی با اثر مشکلات ترازیستی و ضعف مطلق برق، توانست تا حد امکان فرمایش-های مراجعین را تهیه کند و هم در مقدار تولیدات طباعتی و غیره آثار افزوده و عایدات خود را نسبت بسال گذشته بیشتر نماید. در حالیکه به منظور خدمت معارف و مطبوعات، در قیمت طباعتی روزنامه‌ها و جراید و مجلات و غیره، تنزیل معتنای بهائی قایل شده که در موردش مقدار تنزیل نشان داده میشود. این مؤسسه در سال ۱۳۳۴ بیش از ۷۷ جلد کتاب و رساله که تعداد طبع آن از ۲۰۰ جلد تا ۴ هزار جلد میرسد، طبع کرده است. بعلاوه روزنامه‌ها و جراید ذیل را طبع نموده است:

روزنامه اصلاح، روزنامه ملی انیس، روزنامه هیواد، جریده یامبر، جریده ثروت، جریده اقتصاد، جریده زبیری، و مجلات آریانا، ماهانه، مجله حقوق (که ماهوار نشر میشود) و مجله یشتون زغ یا نژده روزه، مجله کابل یا نژده روزه، مجله ژوندون هفته یک مرتبه، مجله پیام حق ماهانه، مجله مبرمن سه ماهه، مجله ننداری یا نژده روزه، مجله برکسین یا نژده روزه، مجله افغانستان سه ماهه، مجله ویسا سه ماهه، مجله کهرنه سه ماهه، مجله بزگرسه ماهه، شورای ملی دو ماهه، روغتیا ماهانه، روغتیا زبیری ماهانه، مجله صنعتی وزارت معادن، سه ماهه.

بعلاوه بطبع روزنامه‌ها و جراید فوق‌العماده از قبیل: اصلاح، انیس، ثروت، هیواد، یامبر، که تعداد طبع آن‌ها از ۶۰۰ تا ۱۷۶۰۰ نسخه میرسد طبع نموده است و همینقسم مجلات فوق‌العماده، روغتیا زبیری، روغتیا، زبیری، کابل، افغانستان، کهرنه که تعداد طبع آن از ۳۰۰ تا ۱۰۰۰ نسخه میرسد طبع نموده است.

مجلاتتی که امسال با انتشار آغاز کرده اند :

مجله بزگر سه ماهه ، مجله ولسا سه ماهه ، کانیو اوصنا و مجله سه ماهه ،
ننداره ماهوار که تعداد طبع آن ها از ۲۵۰ تا ۵۰۰ میرسد .

نامه های که ارتقاء یافته اند :

چریده ثروت از هفته وار به هفته دوبار و مجله پشتون زغ از ماهانه
به پانزده روزه با وجود مشکلات ، مطبعه با زهم توفیق یافت روز نامه و چریده
و مجلات را امسال بوقت معین طبع و بدسترس دوایر مربوطه بگذارد .

و همچنین مطبعه در قسمت طبع و نشر تازه ترین عکس بسرعت ممکنه حتی
عکس های که دو ساعت قبل برای طبع میرسید ، توفیق یافت .

مطبعه بطبع جنتری های دیواری ، سر میزی ، جیبی ، لوکس جیبی ،
جنتریهای رنگه و مصور بزبان انگلیسی ، فرانسوی ، جرمنی ، جنتری اصلاح ،
انیس ، طلوع افغان ، بانك تجارتی ، موسسه نسوان ، سفارت امریکا
بصورت رنگه و بعضاً مصور که تعداد طبع آن از ۵۰۰ تا ۲۹۵۰۰
نسخه میرسد ، موفق شده است .

گذشته از آن سیزده نوع جدول قرطاسیه طباعتی که تعداد طبع آن از ۱۰۰۰ قطعه
تا () قطعه میرسد ، موفق شده است .

غرفه مطبعه در نندارتون جشن استقلال

امسال غرفه آثار مطبعه در نندارتون جشن استقلال ، برجستگی خاص
داشته و مورد پسند مشاهدین و مقامات ذی علاقه واقع و در زمره غرفه های
نندارتون بدرجه اول موفق شناخته شده و از طرف ریاست صنایع و وزارت
معادن به اخذ تحسین نامه درجه اول نائل گردید .

ع ، نیاغلی رحمت الله شفق معاون
ریاست مطبعه دولتی که در ترمینات
سنوی به رتبه ۳ ترفیع نموده .

ع ، ص نیاغلی محمد ابراهیم
قندهاری کفیل ریاست
مطبعه دولتی

حروف و سربی

حروف و سربی عنصر مهم طباعت است. امسال گرچه برق که عامل مهم تولید حروف است، در مطبعه خیلی ضعیف بوده و منظم نمی‌رسید، با آن با اثر جدیت و کوشش شعبه سربی و شش هزار و پنجاه و یازده کیلو حروف و سربی ریخته شده است.

کلیشه

یکی از کارهای بزرگ مطبعه کلیشه سازی است. امسال گرچه در اثر مشکلات ترانزیستی، موسسه از این ناحیه به مضیقه دچار بود، با آن به تعداد یک هزار و ششصد و بیست دانه کلیشه تصاویر و مناظر نوشته-های عناوین، کارت ویزت و جراید و مجلات و یسقی های کتب و جداول و اعلانات و فرامین تبریکیه و غیره توسط شعبه خطاطی، آرت و زنگو کرافتی ساخته شده است.

مهر رابری

در این مطبعه علاوه از طبع آثار، مهرهای رابری هم تهیه میشود که امسال پنجاه و سی و هشت دانه ساخته شده است.

تربیشه‌ها یا اضافه برش کاغذ

تربیشه‌های اضافه برش کاغذ که قبلاً از روزنامه‌ها و جراید و مجلات و کتب و غیره بدست می‌آید، غالباً تلف میشد، امسال مؤسسه عمومی مطابع به‌فرض تزئینات خود، تمام تربیشه‌های قابل استفاده طبع را جهت طبع آثار کوچک بکار برد و خارج از کار آمد طبع را کتا بچه صدور قه خرد و کلان ساخته در مغازه خود بمنظور معاونت به طلاب معارف، به قیمت نازل به معرض فروش گذاشت و در همین حال این فیدراهم گذاشت که (از یک تا پنج جلد) بیک شخص بیشتر فروخته نشود، تا طلاب معارف همیشه از آن استفاده

د افغانستان کالنی

کندند که هر یک آن از (۱۰۰ تا ۱۰۰۰ پول) قیمت دارد و مجموع قیمت آن در یازده ماه ۱۳۳۴ بالغ بر (۱۵۵۶۶۷۵) افغانی شده است .

تنظیم تجویلخانه های مطبوعه

تجویلخانه های مطبوعه مواد خام و یخته و تخنیک که از سالیان متمادی تنظیم نشده و مواد و اشیاء غیر مرتب روی هم تراکم کرده و مواد مورد ضرورت گاهی با تفحص زیاد به مشکل بدست می آمد و گاهی بکلی یافت نمیشد و لهذا در سیر کار سخته وارد می کرد ، امسال توسط کارکنان مطبوعه بصورت خوب تنظیم شده و این امر در ظرف چندماه با زحمت کوشی های زیاد صورت گرفته است .

تزیید عایدات یازده ماهه :

۱۳۳۳
۱۳۳۴
تزیید ۱۳۳۴

عایدات منازمه :

۴۰۲۶۳۳۵۰۰ افغانی ، ۲۵۵۴۴۶۰۰ افغانی ، ۴۰۲۶۳۳۵۰۰ افغانی ، ۱۴۴۸۱۸۰۹ افغانی
عایدات مرکز مطبوعه :

۳۳۱۷۰۲۸۴۹ افغانی ، ۴۰۴۷۴۶۰۰ افغانی ، ۷۳۰۴۳۲۰۰ افغانی

ماشین های جدید در مطابع ولایات :

چون ماشین های مطبوعه ولایت هرات ، فراه ، بغلان ، میمنه ، بدخشان ، کردیز ، پروان که زاید از سه چند حیات خود را بیایان رسا نمیده و بکلی از کار باز مانده بودند ، ده پایه ماشین جدید و هم سری طبع حروف از کمیافی ساردینای ایتالیا به مقصد هرات و پنجصد دلار خرید شده که هم به قوه برق و هم بیای کار میدهد و دارای امیز حروف و ماشین برش جداگانه می باشند . آمر مطابع به آنولایات رفته در ضمن تهیه سایر لوازم ، ماشین های متذکره را در آن مطابع نصب و بکار انداخت که در نتیجه در سیر کار مطابع مذکور تسریع بعمل آمده است .

- دستگاه زنگو گرافی قندهار :
- هكذا يك دستگاه زنگو گرافی از مطبعهٔ مرکو تهیه شده در مطبعهٔ قندهار نصب گردید که در امر طبع و کلیشه سازی آنجا رونق خوبی پدید آورده و این امر در نوع خود در ولایات بی سابقه است .
- مغازهٔ فروش آثار طباعتی در هرات در سال ۱۳۳۴ تأسیس شده .
 - برای مطبعهٔ غزنه يك همارت جدید تعمیر و تکمیل شده است .
 - برای مطبعهٔ پروان و کر دیز طبق نقشهٔ مرتبهٔ امر ساختن همارت جداگانه داده شده است .

کابل دولايت تشکيل

و، ج مير عبدا لعزيز	د کابل والي
ع، ص نور احمد	د مستوفي کښل
ح، د دين محمد	د امنيتي قوماندان
ع، ص عبدا لرسول	د کمرک رئيس
ف، غلام نبي	د ميرافعي د محکمي قاضي
ف، ملا محمد يوسف	د ابتدائي د محکمي قاضي
ع، عبدا لباقي	د اداري مدير
ع، عبدا لغفور	د معارف مدير
ص، عبدا لاحد	د فوائد هامي مدير
ص، محمد اکبر	د احصائي د مدير کښل
ح، سيد محمد	د مکلفيت مدير
ع، ع محمد عثمان	د لوگر لوی حاکم
ع، ع محمد اکبر	د دايژنکيو لوی حاکم
ص، عبدا لو کيل	مدعي العموم

دینار والی ریاست

تشکیل:

دینار والی معاون ع. ص حاجی عبدالخالق
 و، ج دکتور محمد آصف سہیل
 د مخصص قلم مدیر (پنجمہ رتبہ) ص، سید جلال الدین
 د انجمن منشی بہ دریمہ رتبہ، ع، فیض محمد « با فیض »
 د ترافیک ذمہ دیر کفیل « خلورمہ رتبہ » ع، عبداللہ (عبدالرحیم زی)
 د عامہ و خدماتو مدیر « خلورمہ رتبہ » ص، محمد عبسی « یعقوبی »

د پلہنی ریاست:

د پلہنی رئیس دو ہمہ رتبہ
 ع، ص محمد زمان
 د پلہنی غری بہ پنجمہ رتبہ پنجمہ تنہ
 « « او ہمہ « لس »
 د تشکیلاتو ریاست:

رئیس دو ہمہ رتبہ
 ع، ص امیر الدین
 د تبلیغاتو د لوی مدیریت کفیل،
 دریمہ رتبہ، ع، حاجی عبدالواحد
 د پامیر دجریدی مسؤل مدیر،

خلورمہ رتبہ، ص، عبدالمنان (دردمند)

د تمثیل د صحنی مدیر بہ خلورمہ رتبہ، ص، عبدالرشید (جلایا)
 د لوازمو مدیر « « ص، صفر علی « امنی »
 د ذاتی مدیر پنجمہ « « ص، نورا احمد « ملال »
 د احصایی مدیر « « ص، ضیاء الدین
 د پانہو مدیر « « »

د لس کو نو نواحیو مدیران پنجمہ رتبہ
 د یقمان دینار والی مدیر پنجمہ رتبہ، ص، محمد صادق

د اداري رياست :

درئيس كښل په دوهمه رتبه ع ، ص ، غلام نبي
 دمجاسبي مدير د څلورم رتبه ص ، حاجي محمد لغور
 د وار د اتو مدير » »
 د تصفيي مدير » » »
 د سرويسو نو د تصدي مدير د پنځمه ش ، غلام نبي -
 د خريداري مدير د څلورم ص غلام رسول
 د معايني مدير » » » ص ، محمد صديق

د كار او ساختمان رياست :

درئيس كښل په دوهمه رتبه ع ص عصمت الله سراج
 د كار لوي مدير د دريمه ع شير محمد آسيابان
 د فلزاتو مدير د پنځمه ص عبد الرزاق
 د فني لوي مدير د دريمه ع رمضان مهندس
 د فني مدير د پنځمه ص غلام حيدر مهندس
 د ساختمان مدير د » » ص عبد البصير سميهي

د صححي رياست :

درئيس كښل دوهمه رتبه ع ، ص دكتور محمد عمر وردك
 د شفا خانې سر طبيب ع محمد عزيز سراج
 د حفظ الصحې او تنظيماتو لوي مديريت ع ، عبد الرحمن
 د صحې انجنير ع موهبتا
 د صحې انجنير اسيستان ص گل محمد د كوهستاني
 د اوبو رسولو متخصص دريمه رتبه ع عبد القفور
 د اوبو رسولو نوي سر انجنير ع ، كوميا ما

انجمن بناروالی

انجمن بناروالی در ظرف سال دوم ، دوره دوم انتخابی خویش بطور هموم ، بتمداد (۱۲۰۸) تصویب در موضوعات مرجوه و موازد مختلف منابع هایداتی و مسائل عمرانی و غیره معاملات بلدی ، بر روی مقررات اصول اتخاذ و بشرض تطبیق و اجراء توسط مکاتب رسمی بدوایر مربوطه آن تسلیم داده است .

دارایی :

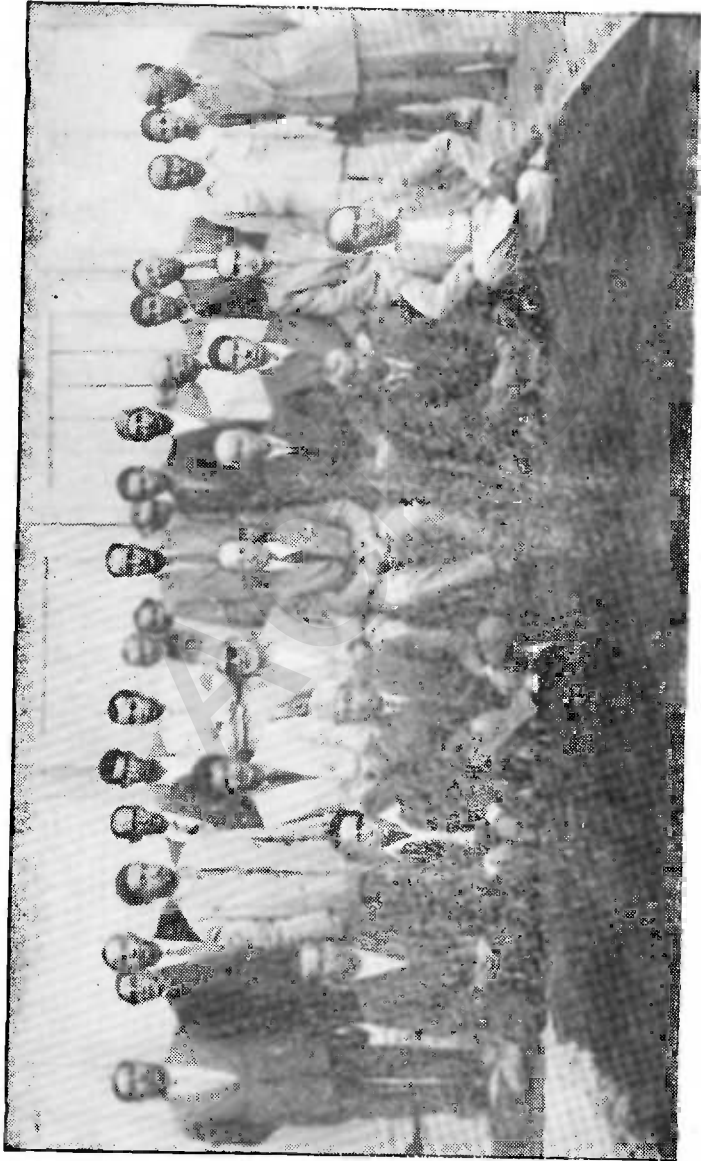
وضع مالی بناروالی قابل ملاحظه و لازم تقویه بوده ازین روحتی الامکان سعی شد تا عایدات خود بناروالی بصورت منتظم بدست آمده و افزودی بعمل آید . چنانچه در سال ۱۳۳۳ و ۳۴ تقریباً نسبت به سالهای گذشته درصدی پنجاه افزودی بعمل آمد که تقریباً در حدود دو کرور افغانی بالغ میشود ، اما برای اینکه کارهای بزرگ شهر را کفایت نمیکرد چنین ترتیب گرفته شد که منازل از سر قیمت شده ، بترتیبیکه برای همشهریان هم تکلیفی پیش نشود . تکس منازل گرفته شود که از یک جانب عداالت اجتماعی قائم و تفاوتی که بین خانه های قدیم و جدید وجود دارد از بین رفته و از طرف دیگر خانه های بی قیمت که تکس نمیدهند ، شامل تکس شوند . چنانچه بمبن منظور یک هیأت تعیین گردید و بدین صورت از یک طرف دفتر تکس منازل را که بصورت منتظم وجود نداشت ، درست و بترتیبیکه همشهریان نیز زحمت نینند وضع مالی بناروالی تقویه گردید همچنان کرایه شاهی ، جواز صنفی ، باقیات و غیره بوسیله نواحی ، بعد ازین بصورت صحیح جمع آوری میشود و دفاتر آن ترتیب میگردد که امید است وضع مالی بناروالی بیشتر تقویه گردد . سینما ها - قهوه خانه ها نیز تعمیر شده تا منابع هایداتی تقویه شود ، سرویسها - تاکسی ها خریدند شد

د افغانستان گالنې

که اینهم بذات خود بڼه مالي ښاروالي را تقویه میکند . برای اینکه ښاروالي در حال بحرانی بود و شهر ايجاب میگرد که بزودی آباد و آبرومند گردد ، بقرضه ها مبادرت شد - دو ملیون افغانی از وزارت مالیه ، ۲۵ ملیون افغانی لزا افغانستان بانک و همچنان يك قرضه خارجی برای خرید سامان و لوازم ماشین و آلات از شوروی گرفته شد و برای تادیه قروض برای اینکه وضع مالی ښاروالي بحرانی نشود ، يك فیصد مالیات بر عایدات بدسترس داینین گذاشته شد که بصورت غیر محسوس این قرضها ادا کردد و اگر تکافو نکرد البته بقیه آن را در موقع آن میپردازند . باوصف این ، سال گذشته و امسال وضع بحرانی ښاروالي را بحکومت پیشنها د و از لطف حکومت در سال گذشته ده ملیون افغانی و امسال دوازده و نیم ملیون افغانی و از قرضه آلمان شرقی برای خرید نلهای شبکه شهری ۳۰۰ هزار دالر معاونت گرفتند . برای تعمیر مساجد ، مردم شهر اعا نقلاً تقریباً ۱۵ لک افغانی امداد کردند و سال گذشته تقریباً دو نیم ملیون افغانی برای مساجد و سایر کارها از حکومت معاونت گرفته شد . اسعار نیز برای آب رسانی بنرخ ۲۲ - افغانی و برای سایر کارهای خرید لوازم و غیره بنرخ ۳۲ - افغانی از وزارت مالیه گرفته شد که تفاوت این نیز از ملیونها تجاوز میکند . بدینصورت توانستند امسال بودجه خود را روی عایدات ثابت برای اولین بار ترتیب کنند و بدینصورت با معاونت قیمتدار حکومت و مردم ، وضع مالی ښاروالي تا اندازهی تقویه شد . و سینمای یا میر نیز به ۱۲ و نیم لک افغانی به اجاره داده شد که از طرفی بودجه اداری آن بمقاد ښاروالي تنقیص گردید و عایدات آن نیز از گذشته خیلی بیشتر گردیده است .

تشکیلات :

برای اینکه کارها بطرز و روش دنیای پیشرفته با اساسات بصری ، یعنی بصورت عدم تمرکز انجام پذیرد ، و کارها بسرعت و منظم جریان

وکلای دورہ دوم جاوالی

یابد ، تشکیلات را بعد از تجربه دو ساله با مشوره ارباب دانش و خبیر این رشته و نظریات نماینده سازمان صحتی جهان ، مستر (بارتلت) ترتیب و لایحه وظایف برای اولین بار در بناوالی گذرانیده شد تا ما مورین مسؤلیت های خود را در برابر امور دانسته و صلاحیت ها تعیین باشد و اعضای رئیسه بتوانند از امور رسیدگی کنند. اداره تفتیش برای این منظور ، در تشکیل بزرگتر گرفته شده تا همیشه از ادارها و کارها رسیدگی کنند. گروه تدقیق انتخابی نیز گرفته شد تا نتایج تفتیش را تدقیق و بعد از تصفیه برای بازپرس بمراجع آن بسپارد. دفاتر نیز حتی الا مکان درست شده تا سر از سال ۱۳۳۵ کارهای روز بدفاتر جدید ، طبق سیستمی که قانون سیرده و ترتیب آنها با مشوره ارباب آگاه صورت گرفته ، درج و کارهای سایر حتی الامکان باشب کاری ها تصفیه و آنچه تصفیه نشده بمدیریت تصفیه مؤقت تفویض گردید که بدینصورت کارها مرتب گردیده - برای آینده دفاتری منظم سیرده شود .

آب کابل :

چون آب نوشیدنی از احتیاجات مهم حیاتی است ، دوره دوم بناوالی احتیاج شدید مردم را احساس نموده و در اطراف آب مطالعاتی عمیقی با متخصصین نمود . مقدار تهیه آب بمقتاس نفوس بیست سال بعد ، در نظر گرفته شده است . آبی که این پروژه تهیه میدارد چندین برابر آب بنگمان است ، چشمه بنگمان روزانه (۳۷۰) متر مکعب آب میدهد در حالیکه این آب (۸۰۰۰) متر مکعب خواهد بود که این پروژه زیر کار است اما پروژه عمومی که ۶۰ هزار متر مکعب میشود در این پروژه به نظریه مستر (بارتلت) نماینده سازمان صحتی جهان ، چهل سال بعد نفوس شهر مراعات شده است ، و حفر چاهای عمیق تحت نظر متخصصین بسرعت جریبان دارد ، همچنان تمام سامانهای آن بکابل موصلت کرده و حفر میزن آب از پنج هزار

د افغانستان کالنی

متر مکعب تجاوز کرده است . برای آبرسانی ، سامان ذیل از جاپان بکابل رسیده .

تشریحات	مقدار	کیات	قیمت
۱ - انجن دیزلی (۱۵۰) اسبه يك سبت		.	۱۷۹۰۰ دالر
۲ - بمبه ۵۷ اسبه سه سبت		۲۸۰۰	۸۴۰۰
۳ - بمبه عمیق ۴۰ اسبه چهار سبت		۴۱۵۰	۱۶۶۰۰
۴ - کلورکار يك سبت		.	۱۲۵۰
۵ - و نتوری متر قطر ۶۰ ملیمتر يك سبت		.	۲۱۸۰
۶ - آلہ مقیاس آب دوست		۴۲۵ -	۵۰ دالر
۷ - هوا کش ها ۱۴ دانہ		۶۵	۹۱۰
۸ - چر ثقیل دستی دو تنه يك سبت		.	۲۲۷۰
۹ - کتالی وافزار ریخته گری دوست		۱۳۷	۲۷۴
۱۰ - سمند بورت مندی ۶۱۵ تن		۴۱	۲۵۲۱۵
۱۱ - وال نش ۳۵۰ کیلو گرام		.	۱۲۴
۱۲ - سیخ آهنی ۱۷۰ تن		۱۴۰	۲۳۸۰۰
۱۳ - سرب ۱۰ تن		۴۳۰	۴۳۰۰
۱۴ - وایر میتر يك سبت		.	۱۱۰
۱۵ - وایر بروج بك سبت		.	۲۱۳۰
۱۶ - نلہای چودنی معہ پرزه جات ۹۳۴		.	۶۰۰۰
۱۷ - والہای چودنی ۲۳		.	۳۳۹۸۴
۱۸ - نلہای سیمی معہ پرزه جات ۷۷۷		.	۳۲۰۴۴
۱۹ - ماشین تخلیط سمند با موتر سه هراده نی يك سبت		.	۲۹۰۸
۲۰ - موتر سه هراده ای مع ماشین یرش کیسی دوست ۱۸۲۳-۳۶۴۶		.	۱۰۰۰
۲۱ - ماشین برمه امتحانی يك سبت		.	۱۰۰۰
۲۲ - ماشین برمه معہ نلہا يك سبت		.	۵۳۲۵۹

فابریکه :

طبق نقشه کار شناسان ماشین و اسفالت تعمیر و تهاب های سمتی کارخانه ترمیم لایه براتوار ذخائر - روغنیات و غیره آغاز یافت یا مساعدت هوا و کسار شباروزی بشور ۱۳۳۴ فابریکه تکمیل گردید. در او اسط سال ۱۳۳۳ اراجع بخریداری يك دستگاه اسفالت با سائرسامان سر کسازى با اتحاد جماهیر شوروی قرار داد گردید و يك دسته انجنیران و متخصصین برای نصب و بکار انداختن آن وارد کابل گردیدند. سامان و ماشینها تیکه در کارگاه بزرگ قبر موجود است حسب آ تیست :

- ۱ - ماشینهای مختلف سنگ شکنی دو پایه .
- ۲ - ماشین مخلوط کننده . قبر یکپایه
- ۳ - ماشینهای غربال ریک و سنگ دو پایه
- ۴ - داش دور خورنده و گرم کننده مواد سنگی اسفالت یکمعدد .
- ۵ - ترانسپورتر گل مت يك عدد .
- ۶ - ترانسپورتر های مختلف ده عدد .
- ۷ - مخزن تولید کننده بخار يك عدد .
- ۸ - دیگ مایع کننده فیر سه عدد .
- ۹ - ماشینهای ولدنک برقی و کازی دو پایه .
- ۱۰ - موتور ۶۰ کلیواته تولید کننده برقی بطرولی یکمعدد .
- ۱۱ - موتور جنریتر ۶۰ دیزلی یکمعدد .
- ۱۲ - ترانسفارمر برق یکپایه .
- ۱۳ - موتورهاى برقی از (۲) کلیوات تا « ۴۰ » کلیوات .
- ۱۴ - بمب های (۱۶ ر ۳ ر ۵ ر ۱) آنچه برقی دستی پنج دانه .
- ۱۵ - ماشین هموار کننده اسفالت درجاده ها یکمعدد .
- ۱۶ - بولدوزر ۲-عدد
- ۱۷ - تراکتور ۱ »

- ۱۸- ماشین قلبه ۱ عدد
 ۱۹- اسکرپیر ۱ »
 ۲۰- آفته گریدر ۱ »
 ۲۱- اسکواتور (۲۵) تنه يك عدد
 ۲۲- موتر ياز (۱۶) تنه يك هراده
 ۲۳- تريلر يك عدد
 ۲۴- موتر خود يرتاب كنده (ماز) پنج هراده
 ۲۵- » » » » (زيس) ده »
 ۲۶- » » » » (كاز) نه »
 ۲۷- موتر چيپ ۴ هراده
 ۲۸- موتر قير ياش ۱ »
 ۲۹- موتر وركشاب ۱ »
 ۳۰- موتر تانك ديزل و بيطرول (۱۰۰۰) كيلنه يك هراده
 ۳۱- موتر برف ياك كن دو هراده
 ۳۲- موتر برف باركن » »
 ۳۳- موتر آب ياش كه بفشار ماشين، آب ياشي ميكند دو هراده
 ۳۴- موتر شورليت آب ياش دو هراده.
 ۳۵- رول ده تن (۶) يايه .
 ۳۶- رول پنج تن (۴) يايه .
 ۳۷- رول ۱۲ تن (۱) د جاياني .
 ۳۸- رول ۸ تن (۱) د جاياني .
 ده فيصد سامانهای ضروری و فالتوی ماشینها و موترها وغیره .
 قير ريزی:

متجاوز از ۲۶ كيلو متر سركها كه به تفصيل ذكر مي يابد، كنده شد
 و سنگ اندازهی كرديد كه متجاوز از پنجاه هزار متر مكعب سنگ درين

قسمتی از میدان پیتونستان که فیروزبزی آن خاتمه یافته، عمارت با شکوه
مقابل، عمارت اتومات جدید تیفلیس است.

امر به صرف رسیدہ است بعد از پختہ کاری و مساهد شدن، فیور یزی کرد یدہ است.

- ۱- غازی اکبرخان وات (چمن حضوری) تکمیل یافت.
- ۲- یک جانب جادہ میوند کہ دوصفحہ آن انداختہ شدہ .
- ۳- جادہ مقابل سفارت شوروی کہ تکمیل گردیدہ،
- ۴- جادہ مقابل شفاخانہ ابن سینا تا پل آرتن فیور یزی شد .
- ۵- جادہ مقابل د میرویس و کہ از منار ہدا لوکیلخان تا کوتہ سنگی نزدیک سرك دوم شیرشاہ مینہ تکمیل ومتبافی آن دوصفحہ انداختہ شدہ
- ۶- جادہ مقابل ولایتکابل تا چار راہ اخیرشہر نو عقب صدارت مقابل سفارت ہا دوصفحہ انداختہ شدہ است .
- ۷- سرك میدان طیارہ کہ دوصفحہ انداختہ شدہ .
- ۸- سرك ہردو طرف مقابل ارکک شاہی دوصفحہ انداختہ شدہ .
- ۹- جادہ مقابل دفاع ملی دوصفحہ انداختہ شدہ .
- ۱۰- میدانی پیتونستان کہ نصف آن دوصفحہ انداختہ شدہ .
- ۱۱- ترمیمات تمام سركہای فیور گذشتہ در طی امسال اصلاح شدہ است . با ندازہ ۱۸۰۹۱۸ متر مربع فیور شدہ . بعضی سركہایک صفحہ فیورکار شدہ تا قسمت ہائیکہ مقاومت ندارد در بہار ترمیم و صفحہ آخر آن انداختہ شود .

متخصصین خارجی:

متخصصینکہ بنای فابریکہ اسفلت را گذاشتہ اند :

- ۱- گر بوتسرا انجنیر
- ۲- مائینوف انجنیر ماشین .
- ۳- فوکین انجنیر نصب ماشینہا .
- ۴- میخائیلوف مهندس تعمیر فابریکہ واسفلت جادہ ہا .
- ۵- کرسٹوف انجنیر ماشین دیڑلی .

- ۶- دوپشین متخصص لابراتوار.
 - ۷- نی کو تاسیف انجنیر موتر.
 - ۸- پانقی لوف انجنیر ماشینهای و موتر
 - ۹- ولادی میروف انجنیر سړک و اسفلت
- کارگرانیکه از افراد کشور برای اسفلت و فابریکه قیرریزی تربیه شده اند بعداد پنجاه نفر ماشین کار و متخصص کار شناس و میخانیک از مردم داخلی، ویناروالی تربیه نموده است که امروز در شعبات فابریکه قیرکار میکنند، تعداد تربیه شدگان روز بروز زیاد گردیده میرود تا نیاز مندی شهر ویناروالی را رفع نماید.

لابراتوار:

درفابریکه یک دستگاہ لابراتواری موجود است که تجزیه ریکر - کل - مت - سنگ را نموده و انواع قیر را بقنا سب آب و هوا تعیین میکنند و ۲۷ قلم لوازم دارد.

تنویر:

ویناروالی کابل سروی تنویر را تمام و با کمینی زمینس قرار داد نمود و ترتیبات آن بصورت اساسی گرفته شد تاخدا بخواهد در طی سال جاری همه جاده ها روشن شود. فعلاً پایه های تنویر اساسی در غازی اکبر وات و پینتوستان وات مقابل ارک شاهي نصب شده است و کار این پروژه بشدت جاری است.

۱- از میدان هوایی سړک بی بی میرو سړک مقابل ارک تا میدان پینتوستان (دو طرفه)

۲- از چمن حضوری تا پل آرتن تا مینار عبدالوکیل خان و از آنجا

تا کوته سنگی حسب ایجاب جاده ها تنویر مرکزی و جانبی.

۳- سړک مقابل وزارت خارجه تنویر دوجانبه.

۴ - تنویر دوسرک عقب صد ارت عظمی از میدان ولایت کابل الی میدان مقابله لیسہ نسوان بترتیب فوق سری آن تکمیل و قرارداد گردید و کار آن جریان دارد .

تعمیرات بناروالی کابل :

بناروالی در تہیہ مصالح طوری کہ در کشور معمول است ، مبادرت ورزید و دہ اشہای درسبا سنگ بکار انداختہ شدہ کہ برای تعمیرات بناروالی طور امانی کاملاً بدرد میخورد . تقریباً دو میلیون خشت و بیشتر از پنجمصد خروار چو نہ تہیہ و بدسترس استفا دہ گذاشت .

مسجد شیر پور با سلوب خاصی در شرف تکمیل است . مسجد کارتہ در این دورہ بتکمیل رسیدہ است . مسجد چمن حضور نیز نزدیک باکمال است . ہمین طور در مسجد بلخشتی کار بشدت جریان دارد و تعمیر آن شروع و نزدیک بہ پوشش رسیدہ است .

در بریکوت ، دوکانہا و عمارات ناموزونی موجود بود کہ سال گذشتہ تخریب و امثال بصورت اساسی بختہ کاری آن جاری و بعض حصص ، نزدیک باکمال است . بناروالی دورہ دوم شدیداً مخالف خامکاری است و در ساختمان ہر عمارت بختہ کاری را توصیہ مینماید . در سرک بریکوت و دیل کانکریتی بمرض سرک دو بروق یکی بسرک کارتہ و دیگری بسرک علی آباد تعمیر شدہ و ہمینطور تمام خانہہای کہ مقابل سرک عمومی بود ، دیوار ہای آن بصورت کتارہ تا حدود سیلو ساختہ شد .

قہوہ خانہ چمن گرمیم و اطراف آن سٹک کاری و تکمیل گردید . در بی بی مہروسرک میدان ہوایی کہ از طرف وزارت فواید عامہ بختہ کاری شدہ ، یک طبقہ قیر آن از طرف بناروالی از میدان ہوایی بارکہ اتصال یافت . دوکانہای بی بی مہرو خریداری شد ، تا مجدداً ایارتما نہای عصری تعمیر شود و تخریب آن ختم گردد . در جمال مینہ منازل زیبا و متنوعی بصورت دو منزلہ تعمیر شدہ . و بعضاً هنوز تحت تعمیر است

وتقریباً صد منزل بایک حمام عصری ساخته شده است ، پیاده روها تحت فرش وکانگریت گرفته شد تا با جاده های اسفلت هم آهنکی نموده از حوادث ترافیکی هم جلو گیری شود .

در جاده میوند - بازار شاهی - جاده اندرابی - باغبا نکوچه و غیره پیاده روها سنگ فرش گردیده است .

مواضعیکه تحت اعمار گرفته شده ، آبدۀ میوند همچنین بعضی عمارات جدید ونیم کاره در جاده نا در پیتون تحت اعمار گرفته شده - میدانی سرویس در حصۀ میدانی پیتونستان تخریب گردیده وتحت اعمار گرفته شده وعمارات عالی شان بنایافت از قبیل استیشن اتومات تیلفون وهونل کابل . محمدجان وات که بانقشۀ زیبایی ساختمان آن در دوره بناروالی دوم ، ترتیب وتخریب آن آغاز گردیده است ، در ایستگاه های تمام حصص شهر سایه بانهای بصورت فنی باآهنک دنیاى خارج ، ساخته شده است - تقریباً در حدود سی سایه بان از کانگریت وآهن ساخته شده است .

تفرجگاهها و آرامشگاهها:

باغچۀ اطفال در باغ عمومی شهر نو ، با محتویات آن تهیه دیده شده وهمینطور در باغ عمومی ده مننگک هم باغچۀ اطفال در نظر گرفته شده . چون سینماها در کابل نظر به حجم وسعت شهر باید در هر گوشه وکنار موجود باشد ، بنام بناروالی کابل سینمایی در شهر نوتعمیر وبه پوشش رساند وهکذا در ابتداء شیر شاه مینه (سینمای شیر شاه) را قریب باکمال رسانند . در میدان پیتونستان در نظر است سینمایی بنام (آریانا) اعمار گردد ونقشۀ آن ترتیب یافته است .

قهوه خانۀ بنام شیر یور در باغ عمومی شهر نو با بهترین طرز تعمیر شده که فعلاً به پوشش رسیده . قهوه خانۀ دیگری در دهمننگک کنار کول آب متصل دریای کابل بنام گردیده که درین روزها سقف آن پوشانده

وہمارات آن دو منزلہ بہ حجم (۲۴۵۱) مکعب متر بیختہ کاری و کما نکریٹ کردیدہ و بقیہ کار عنقریب با کمال میرسد .
سبیل پر خواجہ صفا کہ ہمیشہ اسباب ناراحتی و تلفات را فراہم مینمود اہمار کردید .

ترافیک :

ترافیک بناروالی تحول اساسی تری را پذیرفتہ ، ہلامت ترافیکی با ترصدگاہا نصب و بستہ های ترافیک با طرز مقبول تہیہ و در قسمت های معین شہر گذاشتہ شدہ است ، چون قوانین ترافیکی شدیداً مراقت میشود نظر بسال گذشتہ از حوادث کاستہ شدہ . برای اینکه ترافیک رسیدگی کردہ بتواند بتعداد دہ ہرادہ موٹر سایکل و سہ ہرادہ جیب تہیہ کردیدہ و یک دستگاہ تیلفون برای ترافیک خریداری و بسکابل واصل کردید کہ عنقریب نصب میشود و امبولانس نیز بترافیک کابل رسیدہ است .

سرویس ہا :

برای رفت و آمد ہمشہریان ، ہ ہرادہ سرویس از عصری ترین سیستم خریداری و بہ دسترس اہالی شہرماندہ شدہ ہمینطور بکتعداد تاکسی ہا برای اولین بار خریداری شدہ کہ آرامی و راحت اہالی را فراہم مینماید .

تعدیل اصولنامہ و مراسم قانون :

اصولنامہ بناروالی نظر بایجابات عصر ، تعدیل یافت و این تعدیل ازراہ وزارت داخلہ صورت گرفت و بمقامات صلاحیتدار عرضہ کردید و تشکیلات و ظایف ما مورین بناروالی ہم ترتیب و مجرای قانونی خود را طی نمود . بناروالی بہ تطبیق قوانین موضوعہ و ازین بردن رواجہای غیر- مشروع و مضر ہروسی ہا تمیز ہا و غیرہ کہ بہ اقتصادیات مردم لطمہ

میزد ، مجاهد نه نوډه در تطبیق نظریات عالی تری که مقبول اجتماع بوده
وارضاء محیط را فراهم کرده باشد، کوشیده است .

میله‌ها و وسایل تفریح :

بشاروالی کابل برای نشاط روحی مردم زمینه‌هایی فراهم و در جشنهای
روز اول حمل ، میلۀ ارغوان - صیفیۀ یغمان ترتیبات خوبی اتخاذ کرده و
سازو برگ سروراهالی را از هر رهگذر تأمین کرده‌است . همینطور ترتیب
سالکرۀ آزادی یشقو نستان - هفتۀ سره میاشت ، تولدی شهر یار محبوب
و جشن اطفال ، با وضع مجلل وی سابقه ، زمینۀ خوشی را برای مردم آماده
نموده است . چون در تمام میدانهای وسیع کابل کاری و غیره موجود است
که آسایش مردم را تأمین کند ، بشاروالی بتاسی ازین مفکر ره میدان
ده بوری - دارالمعلمین - بریکوت - محمدایوب غازی - مقابل ارگک و
یشقو نستان رازیر کار گرفته است . در صیفیۀ یغمان تغییراتی پراکنداخته
و دیوارهای کوتی های شخصی کتاره شد و تعداد هشت ویلا برای آسایش
اهالی بطور رهایش فامیلی ساخته شد . قهوه‌خانه مهتاب نیز تزئین و چهل
بستر بقهوه‌خانه تهیه گردید .

نرخ و نوا :

در بشاروالی کابل با معاونت قیمتدار وزارت مالیه با وصف حوادث ،
موازنۀ خود را حفظ و آرد در (مندوی) از (۱۷ - الی - ۲۳) افغانسی
تجاوز نکرده است .

کندم و آرد وارده مندوی از اول سال الی اخیر حوت ۳۴ هـ

(۶۱۹۷۷) سیر کندم و (۱۵۰۳۰۳۲) سیر آرد .

آردیکه از اول حمل الی ۳۰ جوت از کویر اتبشو تهیه غله در مندوی

وارد شده ، (۲۳ ۵۵) سیر .

سرطبات بنار والی :

الف . معاینهٔ مریض هائیکه یو میهدر سرطبات مراجعه کرده و نسخه ادویته برده آنده .

۱ - مردانه در شفاخانه ابن سینا ۱۱۱۵۱ نفر .
در معاینه خانه چمن ۲۹۸۱ - زنانه . در شفاخانه ابن سینا ۹۳۴ نفر .
در معاینه خانه چمن ۱۹۵۹۹ نفر . در شق داخله ، جراحی وغیره . نیز بقعداد کثیری تحت مداوی گرفت شدند واز ریاست روز نقون برای ۲۱۵۶۰ نفر شبر ویتامین - صابون بتوسط شفاخانه داده شده است .
همینطور واکسین ضد محرقة باهالی تطبیق گردید .

نهالشناسی :

چون نهالها بیکیکه بغرض تزئین واستفاده از سایه آنها ، در کنار سرکها از سابق غرس شده و نمو کرده بود ، سالخورده و پوسیده و کج و معوج گردیده بود بنار والی بر آن شد که درختهای مذکور را از بین برده درهوض نهالهای راکه موزون وخوشنما باشد بصورت منظم و اساسی تازه غرس کند . در سرکهای چمن حضوری و قسمت های لازمه شهر در بریکوت ، کارته و تمام جاهای مناسب غرس گردید . بخصوص بیکتعداد نهالهای سرسبزنا جو رسیده و بزرگ ، در فهوه خانه بریکوت و یبارک سینهای پامیر غرس گردیده است و برای صیانت تمام نهالها ، چوکانهای زیبائی چوبی تهیه دیده شده است .

فعالیت‌های دوساله ۳۳ و ۳۴ ۱۳

سره میاشت

روپه‌رفته سال ۳۳ و ۳۴ برای سره میاشت يك دوره مفید و مثمری بود که جمعیت موفق شده در آن مصدر يك سلسله کارها و نما و نتهای قابل ذکری شود، از قبیل :

تعمیم مبانی جمعیت :

در ۱۳۳۳ مسامی کمیسیون چهار نفر (شاغلو داگتر عبدالظاهر فقیر محمد شفاء ، اختر محمد و قلام حضرت کوشان) برای ترتیب و تنظیم اسناد لازمه ، نسبت شمول عضویت در صلیب احمر بین المللی ، گامیابی بار آورده و جمعیت افغانی سره میاشت از طرف لیگک مجامع ملی صلیب احمر و کمیته بین المللی صلیب احمر (که هر دو در چینوا مقر دارد) به رسمیت شناخته شد و اسناد لازمه آن هم رسید . کمیته بین المللی صلیب احمر تحت متحد المال مؤرخ ۲ دسمبر ۱۹۵۴ (مطابق ۱۰ سنبله ۳۳) او صاف و خصوصیات افغانی سره میاشت را به اطلاع ۷۲ مجامع ملی دنیا رسانده و بعداً کمیته اجراییه لیگک مذکور بجلسه مورخ ۱۱ نومبر ۵۴ مطابق ۵ عقرب ۳۳ خود، رسمیت سره میاشت را اعتراف و ضمن يك تبلیگرام تبریکه و مراسله اطمینانیه، این موفقیت را تصدیق کرد . علاوهً بعضی از سره میاشت ها و صلیب احمر های مالک جهان از قبیل اردنیه ها شهبه - اندونیزیا - ترکیه - لبنان - کانادا - سیلون هندوستان - یونان - سار - باراکوای - اطریش - اسپانیا - دانمارک - حبشه - المان غربی - برتنگال و غیره، این شناختی را تهنیت گفتند . گویا به این ترتیب - جمعیت افغانی سره میاشت در ظرف سال ۳۳ آ خربین مرحله تکاملی شخصیت بین المللی خود را به موفقیت گذر رانده و نظر به اجرای بعضی تعهدات دیر نسب های موضوعه بین المللی، در قطار ۷۳ جمعیت های ذکر هلال و صلیب احمر، محل خود را اشغال کرد .

حق العضویتى که از طرف کمیته بین المللی صلیب احمر متوجه ما
میکردید مبلغ شصده فرانک سویسی پرداخته شده و نسبت پرداخت مبلغ
چهار هزار فرانک سویسی به لیبک مجا مع ملی بایک حق العضویت
اخیراً اقدام شده .

طبعا با کسب این مؤفقت مرادوات سره میاشت با هر دو مرجع مذکور زیاد
شده و در موافق لازم تبادلہ احساسات هم گردیده .

چنانچه در موقع تجدید سال نو - روز هفته بین المللی صلیب احمر ،
سالکرة ملل متحصه و غیره پیامهای تبادلہ گردیده و علاوه لیبک مجامع
ملی صلیب احمرها ، محترمه میرمن ارن فا کلند را بعیت نما بنده خود
دواقفانستان معرفی نمود . نامبرده خانم داکنتر فا کلند است که
از جانب مؤسسه صحنی جهان بعیت مشاور صحنی نزد وزارت صحیة مملکت
موظف میباشد .

معاونت های جمعیت :

در سال ۳۳ معاونت های ذیل از طرف جمعیت صورت گرفته :

- ۱ - سیلاب چغانسور که طبق اطلاعات موثق حکومت یکی از سیلابهای
مدهش و بی سابقه بوده و اهالی چغانسور را بصحیت عظیم دچار ساخته بود
جمعیت بشرحی که همه اطلاع دارید مبلغ (۶۰۰۰۰۰ / ۰) افغانی را
برای کمک به آن مصیبت دیدگان تخصیص داده و هیأتی تحت ریاست
غلام حضرت کوشان معاون اداری جمعیت به آنجا فرستاد . هیأت مذکور
به (۳۹۳۵) نفر رخت و کتندم و دوائی لازمه داد - اثرات مفید اعانه را
ازین میتوان تخمین کرد که قبل از توزیع کتندم سره میاشت - در آنجا
کتندم فی سیر ۴۰ - ۵۰ افغانی بود و در ایام توزیع و بعد از آن به ۸۰ - افغانی
تزیل کرد . و در همین زمان پارچه های قشنگ سره میاشت برای لباسشان
در موقع عید توزیع شد .

- ۲- در ایام جشن استقلال ۳۳، (۱۶۵۴) نفر در منطقه جشن از طرف داکتران سره میاشت در کامپصعی معاینه و معالجه کشته، برایشان اد و بیه رایگان داده شد. در جشن استقلال سال گذشته اولین بار از طرف خانم- های حساس و اعضای سره میاشت در منطقه جشن، انات هم معاینه و تداوی عاجل صورت گرفته که مجموع زنان و مردان و اطفالی که در ایام جشن استقلال سال ۳۳ از طرف سره میاشت تداوی شده اند (۳۰۰۶) نفر میباشد
- ۳- در زمستان سال ۳۳، سره میاشت باز هم به (۳۴۸۹) نفر بینوایان کابل مثل سال گذشته رخت و نان توزیع کرد که بقیه مجموعی آن در مرکز (۲۲۰۴۶۶/۴۹) افغانی شده و هم سره میاشت برای اولین بار توسط شمبات خود در ولایات به بینوایان رخت زمستانی داد که به این حساب تعداد مجموعی کسانیکه در زمستان سال ۳۳ از سره میاشت امانه گرفته اند به (۵۲۸۹) نفر رسیده. ضمناً این امداد علاوه از معرفی مرام جمعیت و کمک آن مردم سبب تقویت بازارها هم شده و بکنوع کمک غیر مستقیم است در استقرار نرخها که اثرات آن به همه مشهود گردیده.
- ۴- در آغاز سال ۳۳ هنگامیکه باران های شدید بهاری در دامنه کوه شیردروازه فرو آمد، مثل سالهای گذشته ساحه وسیعی را از عقب شفا خانه ابن سینا گرفته تا درخت شنکک دچار خساره معتنا بها ساخت که به اثر آن ریاست اداری بنام کمک معجل به اهالی آنجا جمعاً مبلغ (۶۶۰۰/۰) افغانی به ۲۵ نفر خانوار امانه داد که اگر چه مقدار کم بود اما به نسبتیکه بسرعت و بوقوع کمک شده بود بسیار موثر واقع گشت.
- ۵- بمعادله ملاریاء طبق سالهای گذشته مبلغ پنجاه هزار افغانی داده شده.

بر علاوه امدادهای داخلی، سره میاشت در مالک خارجه هم امدادهای نمود بشرح ذیل:

۶- به واقعه حریق بازار بزرگک استانبول، مبلغ یک هزار یونو

مساوی (۳۵/۸۹۲/۹۰) افغانی به لال احمر تر کپه کک کرد .
۷۷ درواغه سیلاب شمال مصر که در آن شهر کهنه خسارات زیادی
را متحمل گردیده، مبلغ یک هزار یوند معادل (۳۵/۸۹۲/۹۰) افغانی
بطور کمک فر ستاد .

۸- در وقوع سیلاب شدیدیکه به هند و پاکستان در او ایل سال ۳۳
رخ داد، یک هیأت طبی تحت ریاست نیاغلی داکنتر محمد اسلم اعزام شد.
این هیأت مقدار سی هزار متر رخت وطنی و یکمقدار ادویه را برای
کمک مصیبت دیدگان سیلاب در پاکستان و مقدار بیست هزار متر رخت
برای مصیبت دیدگان هندوستان از طرف جمعیت بردند، مجموع این
امداد مبلغ ۷۵/۲۸۳۸۶- افغانی شده .

قابل تذکر است که همه امداد خارجی ما از طرف جمعیت های مربوطه
به منوبیت قبول شده . چنانچه در مورد امداد سیلاب هند و پاکستان
از طرف صدراعظم های هند و پاکستان و در مورد کمک سیلاب مصر
لیگ بین المللی، از جمعیت افغانی سره میاشت اظهار امتنان نموده اند.
چون سره میاشت در اخیر سال عضویت خود را حاصل کرده، اگر بعد از این
خدا ناخواسته مصیبتی رخ دهد جمعیت ما هم از امداد سره میاشت های
سایر ممالک و مقامات بین المللی آن مستفید خواهد شد .

ممبدا در بعضی موارد مثل سیلاب چفانسور (با اینکه در آنوقت
هنوز عضو بین المللی نشده بود) مقامات خارجی هم به سره میاشت کمک کرده
اند (مثل سفیر کبیر دولت علیه شوروی - اعضای سفارت ایتالیا و غیره)
یک امداد دگریکه سره میاشت خواست بنام بشریت اجرا کنند،
ولی حکومت پاکستان مانع آن شد، امدادی است که بر ای مصیبت
دیدگان زلزله کویته از طرف جمعیت ما اختصاص یافت . این امداد
شامل مقدار کانی رخت دوخته مردانه و زنانه - شال - ادویه و یک
هیأت طبی بود که متاسفانه رد شد و سبب تائر ما گردید . علاوه از این

د افغانستان کالنی

- امداد، بعضی کمک های افرادی هم صورت گرفته که عبارت است از:
- ۱- بکنفر عبدالقدیر نام لنگک ، یای چو بی ساخته شد.
 - ۲- به شاغلی مرحوم محمدعلی زره نظر به بینوائی و غیررضی او در موقعش کمک یولی شد .
 - ۳- یکسبت روی میزهی اعلی ، به محترمه داگتیس کبید ، بیاس خدماتی که در مورد حمایه مادران و اطفال بمملکت عزیز ما کرده بود بصورت هدیه داده شده است .
 - ۴- به پیاغلی میرزا نور احمد مریضه که در شدت سرما بینوائی شان به استحضار جمعیت رسید، کمک یولی و جنسی شد. جمله مبانفی که از طرف جمعیت در سال ۳۳ بمردم اعانه داده شده (۱۳۷۰۳۰۳/۶۷) افغانی است و اما معاونت جمعیت که در سال ۳۵ صورت گرفته فرارذیل است :
 - ۱- بریاست مجادله ملازیا مبلغ پنجاه هزار افغانی داده شده .
 - ۲- ۴۰۴۱۹ نفر بینوایان شهر کابل بقیمت مبلغ ۴۷۶۲۸۱/۸۲ افغانی رخت و نان داده شده .
 - ۳- مبلغ پنجاه افغانی به ورثه محمد علی زره جهت تکفین و تجهیز اوداده شده .
 - ۴- به صوفی غلام محی الدین مفلوج ، پنجاه افغانی داده شده .در خارج :
- به سیلاب رسیدگان هند مبلغ ده هزار کلمه ار هندی بقیمت ۶۸۱۹۹/۱۸ افغانی داده شده که جمله کمک های سال ۳۴ جمعیت در حدود ۵۹۵۶۸۱/۰۰ افغانی میباشد.
- در مورد اعانه زمستانی قابل ذکر است که در دوسه سال دگر این قسمت زیادتیر بکمک وزارت مالیه و دیوی تعاونی صورت میگرفت که مدتها مده زیاد ما مورین آنهارا مصروف میکرد. اما امسال تمام فعالیت های مزبور توسط همین مده محدود ما مورین جمعیت صورت گرفته است. در جسی که به بینوایان داده

شده نیز تغییر و وارد شده به اینصورت که سابقا از تکه های خارجی و شامل چندین رنگ و جنس توزیع میشد حالا تکه امسال جمعیت تمام رخت بینوایان را از سان کوره نساجی خریداری کرده که البته به جمعیت ارزانتر و برای بینوایان مفیدتر و بادوامتر ثابت شد. در ترتیب کویون ها نیز تغییر از حیث سرعت اجراء و سهولت مراقبت و حفاظت داده شده بود و برای مزید احتیاط، ذریعه کسستتر در خود اداره چاپ شده، نکته مهم درین توزیع، این است که ما مورین محدود سره میاشت توانستند تمام این امور را نسبت بسابق در وقت کمتر انجام بدهند و به همین لحاظ که توزیع وقت تر شروع گردیده و بی نوایان نسبت به سال های سابق کمک وافرتر گرفتند.

در هر ولایت مثل سال گذشته شعبات ما بیکصد و پنجاه نفر که جمعاً ۱۸۰۰ نفر میشود یک یک لباس داده است.

عواید یا کمک به جمعیت

۱- سره میاشت در سال ۳۳ جز امانات مردم، کدام مدرک خاص نیاخته، ولی از نشیبات جدید آن در حصه عواید جمع آوری پوست قربانی است که در رایور سال گذشته به اختصار عرض شده بود.

اهالی خیرینند اتفاقاً نستان این اقدام را بحسن نیت مقابله کرده و در کابل و اطراف تخمیناً یک تعداد زیاد پوست گاو و بز و کوسفندی به سره میباشند. امداد آنها بدات آن در مرکز و اطراف در سال ۳۳ - ۳۸۴۵۴۲/۸۷ افغانستان شده ولی بیاد باید داشت که بنا بر عدم امکان جمع آوری سریع پوست از خانه ها و عدم بلدیت مردم به حفظه آن، هنوز مشکلاتی درین است و اگر روزی موفق شویم که در کابل و ولایت پوست ها را قبل از آنکه در گرمی خراب شوند جمع کنیم این مدرک خوبی است و احتمال دارد بالغ زیاد بدست آید

۲- از مدک انواع عضویت های جمعیت در سال ۳۳ مبلغ ۷۶۶۷۱/۴۶

د افغانستان کالنی

افغانی جمعیت رسیده - عایدات سال ۲۲ از بن راه مبلغ ۱۰۷۷۱۳ افغانی بود .

۳ - اء نه های که در سال ۳۳ جمعیت رسیده ۱۰۴۳۶۶۸۲/۱۰ افغانی است و در سال ۳۲ مبلغ ۱۰۷۸۶۴۷ افغانی بود .

۴ - عایدات هفته مخصوص که در جای دیگر مفصلاً شرح داده شده، در سال ۳۳ مورد بحث ۱۷۸۹۲۷/۹۳ افغانی در مرکز و مبلغ ۱۶۵۲۱۱/۴۰ افغانی در ولایات بدست آمده . که مجموعاً ۳۴۴۱۴۹/۳۳ افغانی است .

در سال ۳۲، عواید این مدرک ۲۵۲۴۸۸/۷۹ افغانی شده بود .
 ۵ - بانکیکه بیانس بانکها نیکه سره میاشت در آن سهم دارد هنوز مکمل مسا نرسیده . همهدا در سال ۳۳ مبلغ ۶۸۸۰۰۰ افغانی از بانکملی و مبلغ ۱۷۹۰۰ افغانی از شرکت ملقی شده صبا رسیده است .

درینقسمت باوجود عدم استطاعت مالی جمعیت، در سال ۳۳ طبق صوابدید مجمع مرکزی خود، مبلغ ذیل را هم اسهام خریدید :

۱ - از بانک تجارتی	مبلغ ده لک افغانی
۲ - از بانک زراعتی	مبلغ دو لک افغانی
۳ - از بانک تعمیراتی	مبلغ ده لک افغانی

در قسمت عواید باز هم مشکوریت جمعیت متوجه تشویقات ارباب صلاحیت و عاطفه مردم است . چنانچه در قسمت اعانه ذوات خیر بسند و اهالی محترم است که صدای جمعیت راهمواره لبیک گفته اند - مؤسسات مثل دافغانستان بانک لک افغانی - بانکملی پنجاه هزار افغانی - شرکت سهامی اقتصاد ده هزار افغانی . شرکت سرویس سیزده هزار افغانی به اثر تشویق از سرجمع مفاد سالانه خود اعانه داده اند که جمله آن شامل مبلغ ۱۷۳۰۰ افغانی شده و در صندوق عواید سره میاشت داخل گشته است .

چون از حیث نداشتن منابع ثابت، جمعیت هنوز نتوانسته با اجرا آت قسمت زیادی از وظائف اصلی خود بپردازد، به شاغلی وزیر مالیه مقامه و اوشان نظر به علاقه مفروطی که در پیشرفت جمعیت دارد یک کمسیونری مرکب از شاغلی غلام محمد بابری رئیس اقتصادی و شاغلی محمد آصف رئیس عایدات - شاغلی داکتر محمد ولی مدیر ترگز - شاغلی محمد سرور رحیمی مدیر مکتب عالی مالی - شاغلی مختار لوی مدیر عمومی اداری وزارت مالیه - شاغلی اختر محمد رئیس اداری - و غلام حضرت کوشان معاون جمعیت را گذاشتند که عواید منمو و مستمر پیدا نمایند .

معاهی کمسیون ادامه دارد و انشاء الله نتیجه خوبی از آن بدست خواهد آمد و در اثر آن جمعیت موفق خواهد شد که آینده با بنیة قوی داخل میدان فعالیت گردند .

عواید سال ۱۳۳۴ قرار ذیل میباشد (هنوز رایور عواید ولایات نرسیده لهذا تنها عواید مرکز ذکر میشود)

- ۱ - مدارک عضویت ۲۴۷۹۵/۰۰ - افغانی
- ۲ - امانت‌های که در طول سال ۳۲ به جمعیت رسیده ۲۹۷۵۲۷/۷۲ - افغانی
امانت‌های مشروط که بنام امانت‌زمستانی بینوایان داده شده ۳۱۵۱۱/۹۲ - افغانی که جمله آن ۴۲۹۰۳۹/۶۴ - افغانی میشود .
- ۳ - عایدات هفته مخصوص سال ۳۴ مبلغ ۲۳۹۳۷۴/۳۸ - افغانی است که نسبت عایدات هفته مخصوص سال ۳۳ مبلغ ۶۰۴۳۶/۴۵ - افغانی زیادتر میباشد .
- ۴ - مفادیکه از درک اسهام جمعیت از بانک ملی و سرکت صبار رسیده جمعا مبلغ ۶۷۵۴۲۹/۴۱ - افغانی است .
- ۵ - عواید پوست قربانی که در سال ۳۴ اید شده ۶۰۹۱۲/۲۵ - افغانی
- ۶ - بازگشتی مصارف ۹۷۸۵/۸۳ - افغانی
- ۷ - قیمت مجله ۱۱۵۰/۰۰ - افغانی
- ۸ - عایدات مختلفه ۸۲۸۵/۰۰ - افغانی

۹ - فیصد چهل عواید اطراف که از سال ۳۳ رسیده و بحساب سال ۳۴ جمع گردیده ۳۶ ر ۲۱۱۶۶۰ - افغانی
جمله عایدات سال ۳۴ مرکز جمعیت مبلغ ۸۷ ر ۱۶۵۹۹۳۱ - افغانی شده است.
نا گفته نمیکذاریم که در سال ۳۴ نیز بقیه (۲۸۵۰۰۰) افغانی سهیم شرکت سرویس خریداری شده .

امداد خارجی بسره میاشت :

در ظرف سال ۳۳ به اثر یک مراجعه وزارت صحیه، لیکن مجامع ملی هلال و صلیب احمرها، دو عدد شش آهنی و مقدار (۵۰۰) و پال گاما گلو بین ارسال کرده اند که ششها تحت استفاده وزارت صحیه بود و گاما گلو بین نیز جمعیت است و درمو واقع لازم از آن استفاده خواهد شد در سال ۳۴ بتعداد ۵۰ جلد کتاب امداد اولیه و ۱۰ جلد کتاب مرافیت نوزاد قبل از تولد و ۱۰ جلد کتاب پرستاری طفل شیر خوار از طرف (سفارت کبرای اتانونی مقیم کابل) بجمعیت رسیده .

شعبات جمعیت :

شعبات جمعیت در ظرف سال گذشته، طوریکه در قسمت کمکها عرض شد هر کدام اولین بار بیکصد و پنجاه نفر مستحق و بینوا در زستان رخت توزیع کردند - این کار بنا بر دودلیل انجام شد، اول اینکه کثیراً شعبات مستحقین را بصورت انفرادی، معرفی میکردند و اینها زیاد تر شامل طلاب بی بضاعت مکانب میبود - لهذا ریاست اداری طبق هدایت مجمع مرکزی بشعبات خود هدایت داد که بیکصد و پنجاه نفر رخت بدهند و در توزیع به طلاب بی بضاعت حق تقدم را فایل گردند - دلیل دوم اینکه در ولایات احساس میشد که پول جمع میشود و مصرف نمی . جمعیت جهت از بین بردن این مفکوره، هدایت توزیع امداد را داد تا برادران اطرافی ما هم برای العین ببینند که سرهمیاشت برای معاونت و امداد بینویان است .

فما لیت از حیث هوایند قرار ذیل است:

۱- مزار شریف	۱۹ ر ۲۴۹۳۷۶ - افغانی
۲- هرات	۴۷ ر ۱۸۳۷۳۳ - افغانی
۳- قطن	۶۰ ر ۱۰۱۱۰۴ - افغانی
۴- میمنه	۹۸ ر ۲۴۹۹۰۶ - افغانی
۵- مشرفی	۶۰ ر ۱۱۳۳۸۸ - افغانی
۶- قندهار	۸۴ ر ۱۲۳۰۷۱ - افغانی
۷- غزنی	۵۵ ر ۹۶۵۸۱ - افغانی
۸- پروان	۸۶ ر ۶۸۲۰۵۰ - افغانی
۹- بدخشان	۲۴ ر ۷۳۲۲۷ - افغانی
۱۰- جنوبی	۲۱ ر ۶۰۲۰۴ - افغانی
۱۱- کرشک	۴۶ ر ۳۰۹۷۰ - افغانی
۱۲- فراه	۰۰۰۰۰۰۰۰ (رایور نرسیده)

درین سال به تأسیس کدام نمایندگان کسی دگر، ثبت نکرده و هنوز این شعبات از نزدیک ملاحظه نشده، البته مرکز در هر موقع و هر موضوع به آنها هدایت لازم داده و رهنمائی کرده ولی در نظر است بعد از بن شعبات مذکور رایک یک از نزدیک دیده و به آنها هدایات لازم داده شود.

اعضای جمعیت:

کسانیکه در ظرف سال ۳۳ به عضویت افتخاری نائل شده اند قرار ذیل اند:
الف- کسانیکه به اثر پرداخت مبالغ تقدی شرف عضویت جمعیت را حاصل کرده اند:

- ۱- دافغانستان بانک بانک لک افغانی.
- ۲- بانک ملی افغان پنججاه هزار افغانی.
- ۳- شرکت سرویس ده هزار افغانی.
- ۴- شرکت سهامی اقتصاد ده هزار افغانی.

د افغانستان کا لئی

ب۔ کسانیکہ بہ اثر معرفی نمودن یکصد نفر عضو عمومی، حائز این افتخار گردیده اند:

- ۱۔ بناغلی خواجہ خلیل الله فرقه مشر.
 - ۲۔ بناغلی سید عالمشاه فرقه مشر.
 - ۳۔ بناغلی عبدالغفور نایب الحکومه هرات
 - ۴۔ بناغلی حیات الله قوماندان فرقه هرات
 - ۵۔ بناغلی محمد سعید مشعل رئیس بلدیہ هرات
- و نیز اشخاص ذیل بہ اثر خدمات عمدہ و بزرگی کہ در راه احیاء و تقویہ جمعیت کرده اند، شرف عضویت مؤسسہ را حاصل نموده اند:
- ۱۔ بناغلی غلام یحیی طرزی سفیر کبیر افغانی در ماسکو
 - ۲۔ بناغلی محمد هارف سابق وزیر دفاع ملی
 - ۳۔ بناغلی عبدالامک وزیر مالیه
 - ۴۔ بناغلی غلام فاروق سفیر اعلیٰ حضرت در برلین
 - ۵۔ بناغلی میر عبدالعزیز والی کابل
 - ۶۔ بناغلی زکریا طرزی آمر لوازمات وزارت دفاع ملی
 - ۷۔ اختر محمد رئیس اداری سرہ میاشت
- فرامین عضویتہای مؤسس و افتخاری مرتباً طبق مقررات اساسنامہ جمعیت از حضور اہلی حضرت معظم ہمایونی شرف صدور بخشیدہ و بہ اشخاص مذکور اعطا شدہ است.
- عدہ اعضای دایمی و عمومی در سال ۳۳ تفاوت بارز نکرده .
ہمچنین در سال ۱۳۳۴ :

بناغلی دکتور عبدالظاہر کفیل وزارت صحیہ بعضویت مؤسس و بناغلی محمود مدیر دافغانستان بانک بہ اثر تأدیہ سی ہزار افغانی و غلام محمد تیکہ دار - شرکت ہوایی آریانا - بناغلی عبدالقیوم تاجر معاون شرکت ہتہ و کدام نسبت تأدیہ دہ ہزار افغانی بجمعیت، بعضویت افتخاری مفتخر

گردیده اند و شاغلو عبدالرزاق قوما ندان هوایی و سیدعباس حاکم اهلی غزنی به اثر معرفی یکصد نفر عضو نیز به عضویت افتخاری نایل شده اند، در سایر عضویت ها فرق بارزی موجود نگرزیده.

تبلیغات جمعیت :

تبلیغ در راه معرفی و انکشاف جمعیت سره میاشت کمال اهمیت را دارا است، هر قدر این دستگاه قویتر و مجهز بوده تا در مواقع لازم به - معرفی جمعیت بپردازد، بهمای اندازه نتایج مفید بدست می آید - لهذا از وظیفه عمده مؤسسه است که برای اداره تبلیغات وسایل لازم از قبیل سینمای سیار منظوری برای نشر و ترجمه آفیسها و وسایل صحیح - توزیع رایگان پوسترها و غیره تهیه کند و بدسترس آن بگذارد ازین لحاظ است که هیأت اداری درین زمینه داخل اقدامات مقدماتی میباشند، فعلاً در تبلیغات اقدامات ذیل بعمل آمده :

۱ - خیرهای متنوعه جمعیت، شامل اعانه رسیده و کمک های هردو جانبه، به روزنامه ها مسلسل داده شده که غرض آن حصول اطمینان اعانه دهنده و کنترل غیر مستقیم آن بوده و تشویق مهم نیز شمرده میشود.

۲ - تأسیس یک مجله بزبانهای پشتو - فارسی - انگلیسی - فرانسیسی که حاوی از اطلاعات فعالیت های جمعیت بوده و فعلاً سه ماهه نشر میشود. این مجله که فعلاً عمده قلیل در آن کار میکنند، به چهار لسان مذکور نشر شده لیک مجامع هلال و صلیب احمرها و کمیته بین المللی ضمن نامه های تبریکه مخصوصاً قسمت انگلیسی و فرانسیسی آنرا ستوده و مخصوصاً برای مطالعین خارجی یک مأخذ مهم و معتبر شناخته اند.

در ضمن تبلیغات جمعیت معرفی، زبان پشتو توسط مجله موصوف که طبق مکتوب لیک یک عمده بزبانهای عمده را که نشرات هلال و صلیب احمر در آنها صورت میگیرد از ۳۷ - به ۳۸ رسانده و به این ترتیب خدمتی خوبی را انجام داده و کلا نثرین افتخارات سره میاشت و مخصوصاً تبلیغات آن

میباشد - زیرا با قوت بودجه منظوری خود، این مقالات پشتهوم تو سطحین نفر کم صورت میگیر د .

۳ - تأسیس ودوام يك كنفرا نس ۱۵ روز باثر حسن نیت و موافقه ریاست رادیو صورت گرفته است که برای معرفی جمعیت خیلی مقید ثابت شده . این ترتیب بعضاً بقسم رادیو درام و بعضاً بشکل مکالمه نیز صورت گرفته . میتواند و چون مواد نشراتی آن متکی بقفایمتهای سا بر شقوق جمعیت و معرفی و تبلیغ آن میباشد - لهندا ادامه وانقطاع آن مربوط به مواد قابل نشر بست که برای تبلیغات دستگیری کنند .

۴ - در ماهای اخیر سال ۳۳ کارت عضویت های ۴ گانه جمعیت از طبع برآمده و کارت عضویت مؤسس و افتخاری به امضای والا حضرت معظم سردار احمد شاه رئیس محترم افتخاری جمعیت و کارتهای عضویت های دایمی و عمومی به امضای رئیس اداری ار سال شد .

۵ - در مواقع مختلف مثل هفته مخصوص و شروع سال پیام ها و بیانیتهای از حضور شاهزاده جوانبخت سردار احمد شاه رئیس افتخاری جمعیت که بر علاوه نمایندگی از علاقه سرشار والا حضرت شان نهضت این مؤسسه باعث تحکیم اهمیت و معرفی آن میگردد ، صورت گرفته . در هفته مخصوص سال ۳۳ والا حضرت شان بیانیته خود را ترجیحاً بلسان پشتو ایراد کردند در هفته مخصوص از تبلیقات اضافی تر استفاده شد ، چنانچه بر علاوه بیانیتهای افتتاحی والا حضرت شهزاده در ظرف هفته هر شبه از جانب شاغلو وزیر دفاع ملی - وزیر مالیه - وزیر معارف - وزیر صحیه و غیره در اطراف اهمیت و معرفی سره میاشت در رادیو بیانیتهای ایراد شد ، در هفته مخصوص سال ۳۳ عده زیاد تری لاریها و سرویس ها بپرق سره میاشت را بر انفرشته بودند . بردهها دارای جملات برجسته بمقدار زیاد تر تعلیق شده بود .

نا گفته نمیکنند. که همکاری و تشریح مساعی در هفته مخصوص از طرف وزارت معارف - ریاست مستقل مطبوعات - مؤسسه خیریه نسوان - وزارت دفاع و غیره بمشاهده رسیده و قابل یاد آوری و تشکر است - روز نامه رجراید مرکز - کابل رادیو و جراید اطراف نیز در ظرف هفته مخصوص همکاری جدی نموده اند .

۶- یکنوع بدیج (نشان معدنی) از جایان به اثر همکاری، نیاغلی وزیر مالیه برای سره میاشت تهیه دیده شده، در اکثر جمعیت های صلیب و هلال احمرها استعمال مدالها و اینگونه نشانها مروج بوده و بر علاوه وسایل تبلیغاتی و تشویق یک گونه منبع های بدات نیز شمرده میشود .

حلاوة در سال ۱۳۳۴ شمبه تبلیغات موفق به اجراءات ذیل شده :

۱- نشر اولین راپور فعالیتهای جمعیت بزبان انگلیسی که در هفته مخصوص سال ۳۴ نشر شده و مخصوصا منابع خارجی توسط مکاتیب رسمی آن را مفیدتر ویر معلومات خواننده و آن را ستوده اند .

۲- کنوا نسیون های چهارگانه جینوا را که اساس سره میاشت ها بوده و اولین اساسنامه آن ها میباشد و از جانب حکومت متبوعه ما نیز قبول شده و اضافه از ۷۰۰ ورق است، تایپ کرده و بعد از مرور ثانی عبارت آن، بصورت کتاب مستقل نشر خواهد شد و برای تزئید معلومات شعبات جمعیت واردوی مملکت توزیع خواهد شد .

۳- ترتیب البهای عکس فعالیتهای مختلف جمعیت که در آینده یک مأخذ مستند و تاریخی جمعیت خواهد شد .

۴- جمع و ترتیب پیامها و تذکراتی که سایر جمعیت ها بسره میاشت کرده اند و این مجموعه در پایان روز شکل یک کلکسیون، معرف روابط خارجی جمعیت شده، میتواند .

۵- به تعداد اضافه از یکصد جلد مجله ها و نشریه های خارجی را که

وارد سره میاشت میښود، صحافت وپشتی شده که کم کم برای کتا بخانه آینده جمعیت سرمایه معنوی پیدا میښود .

۶- روابط خارجی جمعیت یعنی مکاتبه با سایر جمعیت ها و مقامات بین المللی نیز ترسط تبلیغات صورت گرفته است .

۷- نمایش فلمهای رایگان از طرف تبلیغات در ایام جشن استقلال سال ۳۴ صورت گرفت که خیلی باعث دلچسپی مردم گردید و چون فلمهای مذکور همه صحی و طیبی بود بمعلومات مردم درباره مجادله با کتافه و فایه از امراض ساری - تشویق به نظافت و غیره خیلی افزود .

افتتاح پولی کلینیک:

وظایف اصلی سره میاشت های جهان حمایه و تقویه حفظ الصحه عامه است که باید به آن مقصدشفاخانه های ثابت و سیار - کورسهای پرستاری کورسهای امداد اولیه - بانک خون وغیره تأسیس نماید. اما البته این هم در نظر گرفته شود که تصدی این امور ولو که از وظایف نخستین جمعیت است سرمایه زیادی میخواهد و این چیز است که عجلتاً جمعیت فاقد آن است و به همین مناسبت منظور شدن نظریات کمیسیون تهیه منابع که قبلاً ذکر شد شدیداً انتظار برده میښود. رسیدن به این آمال و وظایف مستلزم پول و مدارک زیاد است. معیناً برای اینکه قلیلاً درین شعبه کام اول برداشته شود، در اوایل سال ۳۴ منزل تحقیقی سره کوتی یک معاینه خانه مختصراً افتتاح شد که با وجود صرفه جویی در توزیع ادویه بازم شهرت خوبی یافته و جلو رفته امراض داخله و اطفال در اینجا علاج میښود و انواع واکسین ها از قبیل چیچک و غیره تزریق میښود. عده مراجعین این کلینیک روز افزون است - در معاینه خانه مذکور تا به الحال در حدود (۹۳۹۳) نفر معاینه و معالجه گشته اند .

این پولی کلینیک در ایام جشن استقلال، در ایام رخصتیهای عمومی در میله گاها و غیره نیز عرض وجود کرده و وقایع عاجل را رسیدگی میکنند .

تشکیلات جمعیت

جمعیت در ظرف سال ۳۳ با همان تشکیلات محدود خود که در مرکز (۳۸) نفر در ولایات (۳۰) نفر مبرسد، وظایف خود را ادامه داده و با اینکه در بعضی اوقات قلت همکاران اداری شدیداً جمعیت را بمشکل دچار میکند معیناً در ظرف سال ۳۳ نه تنها به تشکیلات افزود نشد بلکه از بعضی بست ها مثل ترجمان و درپور و غیره اصلاً استفاده نشده و همه امور توسط همین همه محدود و محدود انجام یافته است، تنها در شق پولی کلینیک یک نفر دا کتر بیاغلی محمد نبی صالح بحیث مدیر و ۲ نفر کمپودر و دو نفر جراح و پرستار و دو نفر چهراسی که جمله هفت نفر میشود اضافه شده علاوه از آن یک نو همکاران دیگر جمعیت کسانی اند که بنام افتخاری اجرای وظیفه میدارد که اسم های شان قرار ذیل است :

- ۱- بیاغلی عبد الملک عضو مؤسس بحیث آمر افتخاری تقویه بنیه مالی
 - ۲- بیاغلی دا کتر عبد الظاهر بحیث سکرتر جنرال .
 - ۳- بیاغلی دا کتر فقیر محمد شفاً بحیث آمر افتخاری شعبه صحنه .
 - ۴- بیاغلی دا کتر محمد قاسم بحیث آمر افتخاری تهیه پرسونل .
 - ۵- بیاغلی خیر محمد عضو افتخاری بحیث آمر افتخاری امداد های اجتماعی
 - ۶- بیاغلی عبد اللطیف عضو افتخاری جمعیت آمر افتخاری دیوها و ذخایر ،
 - ۷- امیرالدین رئیس نساجی بحیث آمر افتخاری شعبه خرد سالان .
- همچنان رؤسای میجامع مرکزی سره میاشت در ولایات که بصورت افتخاری اجرای وظیفه مینمایند عبارت انداز :

در فند هار	بیاغلی عبد الرحمن
در مرز اشریف	بیاغلی اکبر خواجه
در جنوبی	بیاغلی غلام نبی مدیر عمومی معارف
در غزنی	بیاغلی سید عباس حاکم اعلی

د افغانستان کابینې

د فراه	ښاغلی حاجي محمد حسين يا د
د بدخشان	ښاغلی احمد جان کریم زاده
د هرات
د قطغن	ښاغلی کابل محمد
د مشرفی	ښاغلی عبدالسلام
د رگر شک	ښاغلی دوکتور محمد عظیم
د مینه	ښاغلی نور احمد وکیل حکومت اهلی
د پروان	ښاغلی میر عبدالکریم رئیس بلدی

دارایی جمعیت:

دارایی جمعیت منځیت هوموې در اخیږ سال ۱۳۳۴ قرار ذیل است:

۱- دو عمارت که عبارت از ریاست مرکزی و سره کونې است طور تخمین بقیمت
ر ۱۰۰۰۰۰۰۰ افغانی

۲- چهار عراده موتر بقیمت مجموعی ر ۴۹۸۶۸۹۴- »

۳- در تجو بلخ نه واحد امداد به امتعه شامل خیمه- کلمه- بستره- لباس دوخته وغیره

ر ۱۰۳۶۱۹۰۶- افغانی

۴- در شنبه صحی شامل ادویه و سامان جراحی ر ۲۰۷۱۵۰۷- »

۵- اثاثیه ادارات و منصوبه عمارت ر ۳۴۹۳۴۵۰۲۳- »

۶- بصور اسهام در بانکها و شرکتها ر ۹۰۱۱۱۳۱۰۹۱- »

۷- نقد در د افغانستان بانک بحساب نمبر ۷۰۲۹ بعد مصارف الی اخیږ سال ۳۴

ر ۱۷۷۲۹۹۴- افغانی

به قیمت ۱۸ ر ۱۱۰۰۴۷- افغانی بیا نکها اسعار خارجه موجود است -

۸- در ولایات بعد وضع معاشات و مصارف و فیصده چهل ر ۱۰۷۴۰۳۱۰۵۹-

- افغانی .

۹ - در سال ۳۴ يك ايارتمان واقع شهر آرا که شامل دکا نها و اتاقها و يك حویلی کوچک است، نیز از طرف ورثه گرامی مرحوم والا حضرت سردار محمد هاشم خان صدراعظم اسبق، بسر . میاشت و نف کردیده و بجمعیت تسلیم داده شده است .

تشکیمیات اداری جمعیت قرار ذیل است :

رئیس اداری	پناغلی اختر محمد
معاون اداری و مدیر عمومی تبلیغات	پناغلی غلام حضرت کوشان
مدیر حفظ الصحه	» داکتر محمد نبی صالح
سکرتر اجرائیه	» عبدالمحمد

دہلت ولایت

تشکیل:

ع، ش، س، ع عبد الغفور	د نایب الحکومہ کتیل
ع ، ص حافظا میر محمد	مستوفی
ح، عبد القادر	دامنی قوماندان
ح، عبد الرحیم	ڈزانداری لواشر
ف غلام ایشان	دمرافعی قاضی
ص عبد الرحیم «شکیبا»	ڈکرہنی مدیر
ع ، ص حاجی احمد علی	ڈکرہ کے رئیس
ع عبد المجید	دمخا برا تو لوی مدیر
ع محراب الدین	ڈ پوہنی لوی مدیر
ع میر عبد العلی شایق ہروی	دمطبوعا تو لوی مدیر
ع عبد الغنی افضل	ڈ صحیہ مدیر

اجرا آت سال ۳۴

۱ - یکی از اجرا آت مهم سال ۳۴ این ولایت جلو گیری از قاچاق و اتغاذ تدابیر جدی در بنمورد میباشد. چنانچه در احصائیه محصول قاچاق سال ۳۴ مبلغ ۱۱۸۸۸۶۴ افغانی نسبت بسال های قبل افزودی بعمل آمده و در سال ۳۴ نسبت بسال ۱۳۳۰ عایدات مال گر یزی مبلغ ۱۱۸۸۸۶۴ - افغانی تزیید گردید که ازین بخوبی فهمیده میشود، تا چه اندازه از قاچاق جلو گیری بعمل آمده است .

۲ - نهضت های علمی و تهنیتی - برای مکتب متوسط مهری هروی یك قراءت خانه مکمل و مجهزی ترتیب شده و در حدود چهل هزار افغانی را کتاب در قراءت خانه مکتب مهری، بغرض استفاده گذاشته شد .
از انجمله یك تعداد کتب به کلوپ معارف، کلوپ ادبی و کلوپ فترا لمدارس مقام ولایت نیز اهدا گردیده است .
در قسمت مطبوعات، نویسندگان فی که در ظرف سال بروز نامه کمک کرده بودند از طرف مقام ولایت قدر دانی شده اند .

بناروالی هرات

۱- جاده شمال جامع شریف که در سال ۱۳۳۳ تمام خانه های آن از طرف بناروالی خریداری و تخریب گردیده بود در سال ۳۴ بطول ۴۸۳ متر تمدید و تعداد پنججاه و پنج دکان بطول فی کور بند ۱۰ متر و عرض ۴۰ متر باصول عصری تعمیر و پوشش اول آن به پایه تکمیل رسیده است .
۲- سرك شهر نواز در بسینما الی چهار سوق شهر نو ۲۰۷۵۶۶ - متر مربع

سنگ کاری و برای اسفلت و قیر ریزی مساعد و آماده شده. ریاست
نیاروالی در نظر دارد تمام جاده‌های شهر را قیر ریزی نماید.

۳ - به ایاتمان های عقب شفاخانه ملک بلدی به ملحقات تعمیر و ایاتمان -
های جدید بخته تعمیر و مابقی ترمیم کاری شده و پارک های حصار که مفصل
بین شهر جدید و شهر قدیم هرات گفته میشود کاملاً تسطیح و سرک کشی
و باغچه های گل ترتیب و برق کشی شده و زیارت شرقی پارک مذکور که
از بزرگان متقدمین میباشد بطول ۸ متر و بعرض ۷ متر ارتفاع ۱ متر و ۳۰
سانتی بخته اعمار گردیده است، پارک مذکور بزبانی شهرافزوده است.

۴ - هوتل پارک هرات که از حیث موقعیت و زیبایی در تمام ولایات
منحصراً بفرده است، در سال ۱۳۳۴ ترمیم شده و دروازه پارک هوتل هرات
از سنگ و سمنت بطور عصری جدیداً بخته تعمیر شده.

۵ - یل واقع جوی انجیل جاده مولوی بصورت بخته کاری ترمیم و
کفاره های آن جدیداً بخته کاری شده است.

۶ - یل سرک جنوبی شرقی بانک شاه جدیداً تعمیر شده است.

۷ - یل سرک شرقی مکتب معارف

۸ - یل سرک باغ شاهمی

۹ - تق سرک بیرون دروازه قندهار هرات جدیداً تعمیر و برق کشیده شده است،

۱۰ - در وسط جاده شهر نو هرات دو بروق

۱۱ - با اثر خواش اهالی ناحیه اول شهر یک مسجد جدیداً از طرف

نیاروالی که دارای اتاق های متعدد میباشد تعمیر گردیده است.

۱۲ - نیاروالی هرات با اثر رهنمائی یناغلی کفیل ولایت هرات در حصه

سرسبزی شهر هرات و تعمیر جاده ها با اقدامات مهمی آغاز نموده تمام

درختهای کج و معوج جاده ها که دکا آنها را پوشیده و جاده ها را حبس

نموده بود، کاملاً قطع و به عوض آنها، نهال های ناجو غرس گردیده که

امور ولایت هرات

همیشه سرسبز باشد و از طرف دیگر تمام پیاده روهای جاده‌ها طبق اصول مهندسی ذریعۀ خشت، پیخته کاری و بیرون رویه دکاها بصورت متحدالشکل ترمیم و تعمیر گردیده که در سال ۱۳۳۵ خاتمه پیدا خواهد کرد .

۱۳ - بناروالی هرات بر علاوه خدمات هم‌رانی در امور مورد خوراکه و حسن انتظام نیز کوشیده . چنانچه در حدود یکپنجاه خروار گندم و مقدار جو در برج حوت بقندهار که اشد ضرورت داشتند ارسال شده .

۱۴ - بناروالی در افزودی عایدات خود در سال ۳۳ نیز موفق بوده چنانچه در شعبات مذکور در سال ۱۳۳۴ نسبت سال ۳۳ مبلغ ۵۴۳۰۱ - افغانی تزئیه بعمل آمده است .

مدیریت عمومی معارف

در سال ۱۳۳۴ قدم‌های وسیعی درباره امور عرفانی هرات برداشته شده . طلاب جدیدالشمول بعد از ملاحظه يك میات که از مقام دارالحکومتگی و مدیریت معارف تعیین شده ، امکاتب پذیرفته شدند .

و در ظرف سال از طرف مدیر و معاون و مفتشین تمام امکاتب بشمول فخر المدارس مدرسه جامع ، دارالحفاظ ، ۳۸ باب مکاتب ذکور و مکاتب نسوان چندین بار معاینه و بررسی شده است ، سامان و لوازم تحصیلی قبل از شروع سال تعلیمی بمکاتب توزیع گردیده است ، درین سال دو باب مکاتب دهانی حسب منظوری وزارت معارف در پلنتای حکومتی چون و دیگری در ده برنج حکومتی قاسم افتتاح گردیده .

امور صناعتی

صنعت قالین بافی در هرات که قبلاً مخصوصاً توسط یکمده محدود صورت میگرفت ، امروز علاوه بر زن‌ها ، مردان هم سهم گرفته ، و قالین بافی در

محبس و مرستون وغیره تعمیر یافته و طبق نقشه‌های جدیدی که با آنها سپرده شده، صنعت فالین باقی هملی میگردد. پنجاه دستگاه فالین باقی خردو کلان از ایران وارد گردیده، ۲۵ دستگاه فالین باقی توسط شیاعلی حاجی محمدهاشم حسین‌زاده تاجراداره میگردد و ۱۳ دستگاه فالین باقی در محبس و ۱۲ دستگاه در مرستون میباشد.

مخصوصاً دربارهٔ تثبیت رنگ فالین مجاهدات مهمی صورت گرفته.

مدیریت فواید عامه

۱- در سال ۱۳۳۴ جادهٔ جدیدی که مرکز هرات را به حکومت کلان غوریان مربوط میسازد توسط شیاعلی کفیل ولایت هرات افتتاح گردیده و بدان «جادهٔ هاشمی» نام گذاشتند و از خدمات حاجی سعادت ملوک تاجر خیر خواه هرات که سی و هفت پل چک و ویل کار بار را از پول شخصی خود بمصرف لکها افغانی تعمیر کرده بوده امتنان بعمل آمد. این جاده بطول ۲۳ کیلو متر و عرض ۲۷ الی ۱۱ متر تسطیح گردیده و شهر هرات را از راه بسیار کوتاه و مستقیم به حکومت کلان غوریان وصل مینماید.

این جاده نسبت براساس بقهٔ غوریان فیصد پنجاه کوتاه تر بوده از بین آبادی‌ها و قراء میگردد و صدها فریه را که از حیث عدم سرک و راه اساسی دو چار مشکلات حمل و نقل بودند بهم وصل میکند.

۲- سرک اسلام قلعه که از خود اسلام قلعه تا سرحد فاصل افغانستان و ایران بطور خامه و چمن‌زار بود و زمستان و بهار باعث مشکلات ترافیک گردیده حتی روزها هرا ده جات معطل میگردیده کار تسطیح و پخته کاری این سرک توسط مدیریت فواید عامه شروع گردیده و کار پخته کاری سرک مذکور انجام یافت. سرک بطول ۱۲ کیلو متر و عرض

۸ متر که حصه پخته کفاری سرکک بعرض ۵ متر میباشد، ر وز ۱۸ حوت
۱۳۳۴ ختم شد .

امور زراعتی

برای اینکه هرات بتواند صادرات میوه نیز داشته باشد، درین سال
اقدامات لازمه بعمل آمده است. ولایت هرات گرچه دارای زیاده از ۷۰
نوع انگور میباشد ولی هیچیک از این انواع انگور موجوده هرات برای
صدور خارج مساعد نبوده لهذا ذریعه هیأتی که بامر مقام ولایت، بقندهار
اعزام گردید، انواع تاکهای انگوری شنودخانی و آبجوش خریداری
و بهرات وارد به باغداران توزیع گردید تا بخواست خداوند، هرات
دارای انگوری گردد که از نقطه نظر تجارت خارجی دارای اهمیت
باشد. همچنین زمین های حکومت پرچمن که برای پرورش درخت انار
بسیار مساعد بود، یک تعداد قلمه انار از قندهار وارد و بحکومت مذکور
ارسال گردید تا بموضع لازمه توسط اهالی غرس گردد و از انار مذکور
نیز استفاده بعمل آید. کذا از قندهار نهال های زردآلو اقسام ناکه
های اعلی بهرات وارد و غرس گردیده است. در باغ مدیریت زراعت
در سال ۱۳۳۳ نهال شانی و فوریه شده که در سال ۳۴ نهال های میوه-
دار آن تماماً بیوند و هم نهال های قوی و مثمر در فوریه نیز بیوند شده
که کثیراً بفروش رسیده است. در فروغزنده جان در حدود ۴ جریب
اراضی فوریه و در حدود یکصد جریب اراضی جدید تحت زراعت و نهال
شانی قرار داد شده چنانچه وضعیت فعلی آن خیلی قابل اطمینان است.

مجادله ملخ

الف - بتاريخ ۱۳ ر ۳۴۱ مأمورین مدافعه ملخ جهت اجرای امور مدافعه وی به محلات ملخ زار مربوط ولایت هرات اعزام شده، تا طبق معمول همه ساله در جلوگیری از ملخ های بروزی اقدام و جدیت تام نموده، کشت و زراعت اهالی را سیر و ضرر ملخ نجات بخشید. ملخ های بروزی سال ۱۳۳۴ که کثیراً در قرب و جوار مزارع بود بصورت صحیح مدافعه و کدام خساره به کشت مندی اهالی نرسید که بصورت ذیل اراضی مدافعه شده مجال مربوط وانمود میگردد :

- ۱ - اراضی مدافعه شده ملخ حکومتی کلان قلعه نو ۴۷۰۰ جریب
- ۲ » » » مرغاب ۴۰۸۰ - جریب
- ۳ » » » چو نند ۱۱۵۰ - »
- ۴ » » » کلان غور یان ۱۰ - »
- ۵ - اراضی مدافعه شده حکومتی گذره ۳۵۹ جریب
- ۶ - » » » گلران ۱۳۰۰ - »
- ۷ - » » » قادس ۱۶۳۰ - »
- ۸ - » » » پشتون زرغون ۰ - ۶۶۸۳ - »

طور امتحانی وسیله ماشین های دستی چاقه بی وادویه، توسط مامور فنی واداری مجادله، مدافعه بعمل آمده :

الف - بحکومت شین دند برای پیش بینی، غرض مراقبت ملخ بروزی که از مالک هم جوار وارد شود دو نفر مامور مجادله مؤظف شده است. امسال ملخ پروازی از کدام طرفی دیده نشده.

ب - نظر به اطلاهیکه از حکومت کلان غورات در قسمت یکتوع مور مضره اشجار آنجا شده بود، موضوع بوزارت اطلاع و از طرف مدبریت عمومی مجادله وزارت زراعت در ابتدای سال جاری دو نفر مامورین فنی و یک

مقدار ادویه ضد مور مضرة مذکور بمدیریت زراعت فرستاده شد و از طرف مدیریت زراعت مامورین مذکور، با ماشینهای محلول پاشی و ادویه ضد مور مضرة به غور اعزام و اشجار مبتلا بمرض مور مضرة غور را تا جایکه ادویه رسیدگی نمود تحت دواپاشی فرار دادند و فرار اطلاع ثانی که در حکومت کلان غور راجع به نتیجه دواپاشی اشجار گرفته شد، تحریر داشته اند که در قریه جاتیکه دواپاشی مذکور عملی شده بود واقعاً مورهای مضرة دفع و تلف گردیده و مورد لچسپی اهالی این سرزمین واقع و باعث امید واری گردیده و موضوع از طرف شعبه مجادله مدیریت زراعت بوزارت زراعت خیر داده شد.

ج - بتاريخ ۲۴ ار ۳۴۷۷ مامورین مجادله نسبت اجرای امور کشفیات تیر ماهی و زه کشی ملخ بحکومات مربوطه اعزام گردیدند تا اولاً جاها بیکه ملخ تخم گذاری کرده باشد کشفیات صحیح نموده و بعداً بزهر کشی آن در صورت لزوم اقدام ورزیده و راپورهای خود را بماموریت مجادله مدیریت زراعت ارسال بدارند. مامورین مجادله ملخ در حکومات مرغاب، جو ند، قلعه نو، قانس، کشک، گلران گذرا، ینتون زرغون کشفیات زه کشی مچکهای ملخهای ایقنلوی و مراکش را نموده اند و در موقعش بوزارت تقدیم شده مگر تاکنون نتیجه اجرات شان، توصل فورزیده که تشریح می یافت. بمامورین مجادله ملخ احکام و امر اکید صادر شده که بمامورین ملخ به همکاری حکام متوجه باشند که کشفیات و زه کشی ملخ، بصورت صحیح انجام یابد.

معاینه مواد خام و مجادله حیوانی

مواد خام حیوانی مثل پوست، پشم و روده و غیره که بممالک خارج صادر میشود از نقطه نظر فنی از ملاحظه بکنفر بیطار میکندرد احصائیه مواد صادر شده که از نظر بیطار گذشته قرار ذیل است.

- ۱- پشم کوسفندی (روانه روسی) ۱۹۶۸۳۰۰- عدل
- ۲- پوست کوسفندی و بزى » ۵۲۸۰۰- عدل پنجاه جلد پوست
- ۳- » بغه » ۱۲۹۵۰۱۰۰- جلد
- ۴- خاى كاوى (روانه المان غربى) ۳۱۰۱۰۰- جلد
- ۵- پشم اشتر » » ۲۸۲۰۰- عدل
- ۶- روده کوسفندی و بزى » » ۲۰۴۰۱۰۵۰۰- رشته
- ۷- كرك بزى (بت) » » ۲۷۴۰۰- عدل

علاوه از معاینه مواد فوق فراریکه درین اواخر از بروز مرض گاو مرکی در حصه ادرسکن اطلاع رسیده بود که ما مور مؤظف آن غرض تشخیص اهوام و مرض مذکور را تا کو تشخیص و همان بود که زمینه را فوراً تلگرافى و مکتوبى بمرکز اطلاع و یکمقدار ادویه ۳ هراده موتر جیب و ما مورین فنى وارد و شروع بکار کردند. متعاقباً اطلاع از مرض اسهال اشتران از قلعه نو رسیده بود که اطلاع مذکور فوراً تلگرافى بمرکز مخا بره و ما مور مؤظف غرض تشخیص اهوام شده بود در نتیجه مرض اشتران را سیاه ران تشخیص نمود که سورت تشخیص مرض مذکور تلگرافى بمرکز اطلاع گردید و هم تذکر داده شد که وزارت زراعت در موضوع اجراءات لازمه را مرهى دارند که مرض مذکور از هرات بطرف میمنه سرایت نکند. علاوه از وارسى امور فوق ، بیطار مدیریت زراعت حیوانات مریض اهالی را عندالمراجعه معاینه و تداوى نموده علاوه بران برای حفظ ما تقدم قرار راپورهای واصله حیواناتیکه ضد مرض گاو مرکی و اکسیناسیون شده و هم تعداد نفر اشتران تزیق ضد مرض سیاه ران گردیده فرار ذیل است:

الف: در حکومت کلان قلعه نو هرات از تاریخ ۲۵ ۲۵ ۸۰ الی ۹۳ ۹۳ ۲۴ که مجموع قریه جات به بیست و دو قریه میرسد مساوی از ۷۵۰ نفر اشتران ذریعه هیأت مذکور انچکشن گردیده.

مدیریت صحیحہ

حسب ہدایت مقام ولایت و منظوری وزارت صحیحہ در شفاخانہ زایشگاہ ولایت هرات؛ کورس پرستاری و فابلیکی افتتاح و یک تعداد متعلمات فارغ التحصیل مکتب متوسطہ مہری ہروی بنا بہ خواہش ذوق خودشان در کورس مذکور پذیرفته و تحت تعلیم قرار دادہ شدہ اند، چنانچہ متعلمات مذکور سمسٹر اول را موفقانہ پایان و کامیاب گردیدند .

تعمیر شفاخانہ مستورات و زایشگاہ :

در سال ۳۴ و فتنیکہ دکتور فاکلین مشاور صحی وزارت صحیحہ بہرات آمدہ بود با موصوف در بارہ تکمیل لزوم دوشفاخانہ مستورات و زایشگاہ از طرف پیاغلی کفیل ولایت مذاکرہ و تبادل افکار بعمل آمد. دکتور موصوف وعدہ هرکونہ همکاری نسبت بہ تہیہ لوازم دوشفاخانہ بہ کفیل ولایت داد، از مقام ولایت در بارہ تعمیر عمارت جداگانہ و اساسی برای دو شفاخانہ مذکور اعزام شد و یک عدد ذوات خیرخواہ یک مبلغ معتنا بہی جهت تعمیر دوشفاخانہ مذکور بحساب امر بوطہ تحویل کردہ اند .

مدیریت عمومی مخابرات

الف- امور ہوستی :

۱- تاسیس یک بک پوسٹہ خانہ از طرف مدیریت عمومی مخابرات در حکومتی کشک و کلران واوبہ وشہرک کہ سابقاً وظایف مذکور ذریعہ کاتبہای حکومت مزبور اجراء میشد .

۲- پراوہای بستہ رساننی خطوط پیادہ و تعداد ملازمین آن مربوط اینولا کہ سابقاً بدون سنجش و تقسیمات صحیح بودہ و اجرا آت آن ہم طوریکہ شاید و باید بصورت اساسی نبودہ. از ابتدای سنہ ۳۴ درقمی (۴) کروہ (۱) نفر تخصیص و تعیین گر دیدہ تا جریان و اجرا آت

مذکور هم طبق اساس و حساب صحیح معمول گردیده مشکلات گذشته رفع
شود .

۳- از تاریخیکه طیاره بین ولایات مملکت هزیز یعنی کابل، مزار و فندهار
و هرات جریان یافته مراسلات رسمی و شخصی و غیره بزود ترین اوقات بین
هرات و دیگر شهرها ارسال و مرسل شده است .

۴- ترمیمات و اصلاحات موثرهای یستی از کار افتاده و حرکت آنها
بروز های یستی بصوب مطلوب .

۵- افزودی در واردات یستی نظر به ۹ ماهه سال گذشته در ۹ ماهه
سال جاری فیصدی (سه) افتا نی .

۶- افزودی واردات موثرهای یستی نظر به ۹ ماهه سال گذشته
در ۹ ماهه سال جاری فیصد سه افتا نی .

ب- امور تلفون :

۱- ترمیم و اصلاح لاین عمومی تلفون سمت فندهار از مرکز هرات الی
حد بخشی هرات و فراه که مغایرات آن فعلاً بصورت صحیح در جریان
میباشد .

۲- لاین تلفون کلاته نظر خان از حکومتی شین دند الی موضع مذکور
ترمیمات و به تمداد (۳۰۰) یا به چوبی عوض یا به های سابقه نصب شده .

۳- در لاین های تورغندی ، کشک ، کلران ، کشک کهنه ، اسلام قلعه
دهنه ، غوریان ، موسی آباد ، اوبه ، غور ، چقچران ، شهرک ، پشتون زرغون
کراخ ، قلعه نو ، مرغاب ، غور ماچ ، مورچاق ، ولین های تلفون منطقه بلدیبه
ترمیمات و اصلاحات بعمل آمده است .

امور ولایت هرات

۴- به تیلغو بخانه حکومتی فادس یکنفر تیلغونی مؤظف و ضمناً یک یا به سوچپورد پنج لینه جدیداً عوض تیلغون منصوبه سابقه نصب ولین مذکور هم ترمیم و اصلاح و مغایره آن بدرستی جریان دارد .

۵- به تیلغون خانه حکومت کلان قلعه نو و اسلام قلعه دو عدد سوچپورد ۲۰ نمره نئی ۳۰۰ نمره نئی جدید عوض سوچپورد های سابقه از سال و نصب گردیده .

۶- پراوهای مؤظفین لین تیلغون تلکراف، از سابق طور اساسی نبوده با اساس اوامر مقامات مرکزی در فی چهاروشش گروه، یکنفر تعیین گردیده و رفع نواقص گذشته بعمل آمده .

۷- افزودی در واردات تیلغون نظر به ۹ ماهه گذشته در ۹ ماهه سال ۱۳۳۴ فیصدی دو افتانی .

ج- امور تلکراف :

۱- در نظر است که با موافقه مملکت برادراما ایران جریان مغایره تلکراف بی سیم بین هرات و مشهد و تهران که کنون طور امتحانی زیر نظر گرفته است عنقریب افتتاح و مغایره تلکرافی ما با آنها قایم و سبب رفاهیت اهالی گردد .

۲- حسب ضرورت منظوری یک تلکراف خانه سیم دار به حکومتی شین دند مربوط اینولا در سال جاری حاصل و مصروف تهیه سامان و لوازم آن میباشند در حال اكمال جریان تلکراف عملی و مراتب جهت آگاهی اهالی اعلان خواهد شد .

۳- افزودی در واردات تلگراف نظر به سال گذشته فیصدی (دو) افغانی .

امور خریداری غله برای مصارف عسکری ، ژاندارمه و پولیس هرات :

قرار معلوم در سال ۳۴ با وجود اینکه وضع حاصلات هرات چندان خوب نبوده و نظر به ابتدای کار، خریداری غله بصورت خوش خریده امور مذکور چند ماه پس از شروع سال آغاز شد . چندین هزار خروار غله مورد ضرورت به قیمت مناسب تهیه و بگدامها تحویل شد که هم تمام احتیاجات خود ولایت هرات را تأمین و هم مقدار یک هزار خروار گندم و یک مقدار جو زیادی برای رفع احتیاجات به قندهار ارسال شده است . همچنین برای سال ۱۳۳۵ نیز ترنبیات صحیحی اتخاذ و ملاکین را بهمکاری توصیه نمودند که در اثر آن تمام ملاکین نسبت به قیمت سال ۱۳۳۳ فی سیر ۲۵ پول تنزیل را در نرخ غله کار آمد سال ۱۳۳۵ قبولدار و آمادگی خود را برای قرار داد اظهار و تاکنون یک مقدار خیلی زیادی را هم قرار داد نموده اند .

گمرک هرات :

عایدات سال ۳۴ گمرک هرات نیز اطمینان بخش بوده و جمله عایدات آن درین سال به ۲۵ ر ۷۵۵۳۳۷۴۸ - افغانی بالغ میگردد که نسبت به سال ۳۳ مبلغ ۰۱ ر ۲۱۴۴۸۴۳۷ افغانی تنزیل بعمل آمده است .

دمن شریف ولایت

تشکیل:

و ، ج عبد الوهاب	نایب الحکومہ
ع ، ص عبد الغفور	مستوفی
ف ، ابو القاسم	دمرافعی قاضی
ف ، ضیاء الدین	دابتدائی قاضی
ح ، ضیاء الدین	دامنہی قوماندان
ص ، محمد عمر	دیوہنی دلوئی مدیریت کفیل
ع ، کل احمد	دمخا براتو لوی مدیر
ع ، فضل حق	د فواید عامی لوی مدیر
ع ، احمد شاہ	دکمرگانو لوی مدیر
ع ، محمد قاسم واجد	د مطبوغاتو لوی مدیر
ص ، عبد الغفور	د کرہنی مدیر
ح ، محمد انور	دمکلفیت مدیر
ص ، عبد الرؤف طالع	دتنقیش آمر
ص ، عبد السلام	اداری مدیر
ص ، سردار محمد	دمدعی العموم کفیل
ص ، محمد الیم	احصائیہ مدیر
ص ، حسام الدین	دبانک شاہی مدیر
ص ، خلیل الرحمن	دکانو او صناعتو دمدیریت کفیل
ع ، ع سلطو نوزیز	دشہرگان حکمران
ع ، ع عبدالقدیر	دسمنگان حکمران
ع ، ع محمد صدیق	د بلخ حکمران

مدیریت عمومی مخابرات :

- ۱- علاوه بر دویا به سوچپورد پنجاه لینه يك سوچپورد سی لینه دیگر در مرکز مزار شریف نصب شده .
- ۲- يك يایه سوچپورد یا نژده لینه به تېلفون خانه آنچه نصب گردیده .
- ۳- يك باب بسته خانه جدید در بندر کلفت مفتوح شده .
- ۴- يك باب بسته خانه جدید در حکومت دره صوف افتتاح شد .

مدیریت معادن و صنایع :

- ۱- يك سرك از مرکز سربل الی كوه انك كه معدن است بفاصله و طول ۸ كيلومتر احداث و تمدید گردیده و بمعرض استفاده گذاشته شد .
- ۲- در هذا سنه استخراج زغال سنگ دره صوف شروع و تا جانیكه كفايت اهالی مزار شریف را مینماید از معدن مذکور ذریعه شركت اتحادیه مزار شریف آورده شده است .

مدیریت عمومی معارف :

- ۱- تاسیس سه باب مكاتب دهاتی به قریه میر قاسم مربوط حکومت بلخ شریف قریه سر كنده تعلقه حکومت كلان سنگان و قریه سرخ كندی مربوط حکومت دولت آباد .
- ۲- در تشكيل مدیریت عمومی معارف تبدیلات و تكلیف جدید در سال ۳۴ قرار آتی صورت گرفته، يك شعبه بنام شعبه مجا سبه و لوازم ایزاد و دباختر ایسه به مدیریت تبدیل و یک نفر مفتش اضافه منظور گردیده است .
- ۳- نتایج امتحان سالانه مكاتب ولایت مزار شریف به استثنای مكاتب دهاتی در سال ۳۴ قرار آتی است :

تعداد مشوه این مكاتب (۸۲۱۹) نفر شامل امتحان (۶۶۷۸) نفر کامیاب (۲۹۸) نفر و ناکام (۲۳۸۰) نفر .

- ۴- در سال ۳۴ به شش باب مكاتب مرکز ولایت طلاب جدید الشمول داوطلبانه و خوش برضاء شامل گردیده و روی هم رفته طلابی كه جدیداً

توسط هیأت‌ها به مکاتب محالات شامل ساخته شده اند بالغ (۱۰۲۵) نفر میشود
۵- سال ۳۴ اولین سالی است که از مکتب نسوان مزار شریف به تعداد
(۱۱) نفر منعمات فارغ التحصیل و شهادتنامه اخذ داشته‌اند و همچنین از
چندین مکاتب دهاتی متعلمین از صنف ۳ فراغت حاصل نموده و به اخذ
تصدیق‌نامه نائل شده‌اند.

۶- در سال ۳۴ از عموم مکاتب ابتدائی (۲۵۹) نفر فارغ التحصیل
گردیده که منجمده (۵۰) نفر داوطلبانه جهت ادامه تحصیل عالی به
پایتخت کابل و (۴۰) نفر به لیسه باختر مزار شریف اعزام و شامل شده‌اند
و یک تعداد دیگر به شعبات رسمی ولایت داخل کار گردیده است.

۷- در جشن اطفال سال ۳۴ برای اولین بار در ولایت مزار شریف محفل
بورکی در مکتب سلطانه رضیه منعقد گردید که در آن خانم‌های مامورین
و معزین و اهالی به تعداد زیادی گرد آمده و پس از تعاطی بیانیه-
های معلمات و منعمات مکتب مذکور، نمایش اطفال صورت گرفته
و امانت زبانی جمع آوری گردیده و برای اطفال
صاحب جایزه انعامات لازمه داده شد.

۸- در اکثر مکاتب ولایت مزار شریف اصول تدریس جدید کروی تطبیق
و تعلیمات نامه زراعتی عملی گردیده است که طلاب و معلمین در باغچه‌های
مکاتب خود، فارم‌های زراعتی را تشکیل و به انکشاف پروژه زراعتی فعالیت
بیشتری نموده اند و هکذا طبق دستور جدید وزارت عالی معارف در بعضی
مکاتب پروژه صنعت محیطی از قبیل بافت و کارهای دستی و پروژه تربیه
مرغ و معلومات دهکده سردست گرفته شده که انشاء الله در سال‌های آینده
رو به تکامل می‌رود.

۹- در سال ۳۴ مکتب مولا نا جلال الدین بلخی که در سه کیلومتری مرکز
شهر مزار شریف واقع است از نقطه نظر تدریس کروی و فعالیت‌های زراعتی
و فلاحتی بنام مکتب نمونه ترتیب گرفته شده که منحصراً اوزم و سامان و معلمین
لایق و با تجربه مکمل تر گردیده و در نظر است که معلمین و سر معلمین اطراف

عندالموقع از مشاهدات مکتب مذکور استفاده عملی نمایند .

- ۱۰ - در اثر تفنیش (۱۵) نفر معلمین زحمت کش تشویق و تقدیر و (۸۱) معلمین ففلت کار مجازات شده اند و (۱۷۴) نفر ایفای وظیفه داشته و (۴) نفر سر معلم که در انجام وظایف شان بی کفایت بوده اند به معلمی سوق داده شده اند و بر علاوه (۲) نفر معلمین در اثر سوء اجراءات بالمهاکمه از معارف بر طرف گردیده اند .

د قطن ولايت

تشكيل:

و.ج محمد اسماعيل	نايب الحكومه
ع.ص غلام محي الدين	مستوفى
ف مولوى فضل كريم	دمرافمي قاضي
ح ، محمد زمان فند مشر	امنيه قوماندان
ح ، عبدالواحد لوا مشر	دزاندارمي قوماندان
ع ، مير امين الدين انصاري	دمطبوعا تو لوى مدير
ع عبدالواحد	دمخا براتو لوى مدير
ص حاجي محمد آصف	ديوهني مدير
ص محمد عثمان	دليكلو مدير
ص مير احمد	مسجل د ثبتولو مدير
ص محمد قاسم	وتفتيش دمديريت كسفييل
ح عبدالمجيد	دمكلفيت مدير
ص دكتور عبدالواحد	دروغتيا مدير
ص سيد احمد زارع	دكرهني مدير
ص عبدالسمد	دقوابد عامي مدير
ص محمد عثمان	دمستوفيت دمحاسبي مدير
ص محمد شريف	دمستوفيت دوارداتو مدير
ص عبدالجليل	داستخباراتو مامور
ع ، ع مير علم	دتالقا تو لوى حاكم
ع ، ع جان محمد	دقندوز لوى حاكم
ع ، ع محمد حسن	ديلخري لوى حاكم

اجراآت مدیریت معارف

- ۱ - اداره مکتب متوسطه خان آباد طبق منظوری وزارت معارف به مدیریت ارتقاء یافت و بشاغلی محمد حسن سر معلم بحیث کفیل مقرر گردید .
- ۲ - مکتب ابتدائیه مرکز قندز به مکتب متوسطه تبدیل گردید که کار تعمیر آن دوام دارد .
- ۳ - یک مکتب نوان در قندز جدید تاسیس و عدهٔ از دختران برای صنف اول و دوم آن قبول شده است .
- ۴ - مکتب دهانی در ایچ کلی وزیر کمر حکومت حضرت امام و دو باب مکتب دهانی در آق بلایق و سر آسیاب مربوط حکومت فرخار و یک مکتب دهانی در انجیر چاه آب تاسیس شده است .
- ۵ - به ۵۵ نفر از معلمین و مامورین مدیریت معارف یک رتبه ترفیع داده شده است .

مدیریت مخابرات

- ۱ - از حکومت کلان تالقان تا حکومت محلی اشکوش یک لاین جدید تلیفون به مسافه پانزده گروه تمدید گردیده است .
- ۲ - از حکومت محلی حضرت امام صاحب تا بندر قزل قلعه یک لاین جدید تلیفون به طول ۱۱ گروه جدید تمدید شده است .

مدیریت فواید عامه

در سال ۳۴ مدیریت فواید عامه در تعمیر کدام قندز ، کدام تالقان و کدام نهرین و تعمیر محکمهٔ مرافقه و تعمیر تلگرافخانهٔ بی سیم قندز و تلگرافخانهٔ بی سیم بلخمری و تعمیر مکتب متوسطهٔ بتلان مرکزی کار کرده است .

دقندهارولایت

تشکیل:

ع، ش، س، ع عبد القنی	نایب الحکومہ
ع، ص عبدالاحد	مستوفی
ح عبدالقویز	دامنہبی قوما ندان
ح محمد یعقوب	دواندارمی قوما ندان
ص عبدالرحمن	اداری مدیر
ص، محمد انور	دقلم مخصوص مدیر
ص، عبدالاحد	واستخبر راتو مامور
ص، محمد انور	داحصائیبی مدیر
شیخ علی محمد نجیم «آریا»	دمطبوہاتو مدیر
ف، مولوی محمد ابراہیم	دمرافعی قاضی
۔۔۔	ہا ابتدائی قاضی
ع، عبدالرب	دقواید ہامی مدیر
ص، فضل محمد	دقبایلو مدیر
ع، غلام دستگیر	دمغابراتو مدیر
ص، محمد اعظم	دانهصاراتو مدیر
ص، غلام حیدر	دتحقیق مدیر
ص، علی احمد	دکرنہی مدیر
ص، محمد افضل	دبلدیہی رئیس

مدیریت فواید عامه

الف- تعمیرات مرکز شهر قندهار :

۱- تعمیر کلب بانک :

(خشت کاری بخته) ۴۰۰ مکعب متر- (سنگ کاری بخته) ۳۲۶ مکعب متر
(کانکریټ) - ۱۳ مکعب متر (سنگ کاری خشتی) - ۲۵ مکعب متر

۲- هاتل قندهار :

(سنگ کاری بخته) ۱۸۴ مکعب متر- (خشت کاری بخته) ۴۶ مکعب متر
(استرمنت چونه وریک) ۳۰۹ متر مربع (سنگ خشتی) خرابه ۵۴۸

متر طول (سنگ خشتی پایه وزینه) ۴۰۰ متر طول .

۳- تعمیر الحاقیه شفاخانه :

(سنگ کاری بخته) ۸۵۷ مکعب متر- (خشت کاری بخته) ۲۰۹ مکعب متر
(استر کچ چونه ریگ سمنت) ۲۸۶۰ مربع متر- (کانکریټ) ۲۶ مکعب متر

(بالانه خاک) ۸۶ مکعب متر .

۴- تعمیرات پوسته خانه :

(سنگ کاری - ۷۴۷ مکعب متر)

۵- تعمیر مستوفیت :

(خشت کاری بخته چونه) ۶۸۹ مکعب متر - (سنگ کاری بخته) ۴۲۵

مکعب متر - (سنگ خشتی پایه) ۶۰۳ متر طول - ۲۰۱۱ داننه

(سنگ مرمر) ۱۰۶ متر طول - ۴۴۵ داننه .

۶- تعمیر کمرک میدان هوانی :

(خشت کاری) ۳۰۶ مکعب متر (سنگ کاری) ۹۷ مکعب متر

۷- تعمیر فوهه خانه هوانی :

(خشت کاری بخته چونه) ۱۲۴ مکعب متر (سنگ کاری بخته) ۴۱ مکعب متر

(استر چونه ریگ و کچ) ۶۶۳ متر

۸- تعمیر انحصارات :

(سنگ کاری یفته) ۳۰۸۱ مکعب متر (خشت کاری یفته چونه) ۲۱۷۲ مکعب متر
(کانکریٹ) ۶۰ مکعب متر (استر کچ) ۲۷۴۴ مربع متر (بالانہ خاک)
۴۰۳ مکعب متر

۹- تعمیر بانک شاہی :

(سنگ کاری یفته) ۱۴۱۹ مکعب متر (خشت کاری یفته چونه) ۱۲۱۲ مکعب متر
(سنگ خشتی پایہ) ۲۵۶۰ متر طول - (کانکریٹ) ۲۶ مکعب متر

۱۰- تعمیر تلگر افغانہ :

(سنگ کاری یفته) ۴۱۵ مکعب متر - (خشت کاری یفته) ۳۲۷ مکعب متر
(کانکریٹ) ۳۷ مکعب متر - (استر چونه ریگ کچ) ۱۳۸۵ مربع متر
(استر سمٹ) ۱۰۲ مربع متر

۱۱- ایاراتمان های مامورین :

(خشت کاری خام) ۱۰۲۴ مکعب متر - (سنگ کاری یفته) ۴۴۷ مکعب متر
(خشت کاری یفته به کل) ۱۸۶ مکعب متر - (بالانہ خاک) ۱۵۸ مکعب متر

۱۲- مکتب مستورات :

(سنگ کاری یفته) ۱۷۹ مکعب متر - (خشت کاری یفته) ۱۷۹ مکعب متر
(استر چونه ریگ کچ) ۳۳۴ مربع متر - (استر سمٹ) ۲۶ مربع متر

۱۳- تعمیر معارف :

(خشت کاری یفته چونه) ۸۱۹ مکعب متر - (سنگ کاری یفته) ۷۷۳ مکعب متر
(بالانہ خاک) ۴۶۱ مکعب متر - (سنگ مرمر) ۳۱۲ متر طول
(سنگ خشتی سفید) ۷۳ متر طول

۱۴- تعمیر فواید عامہ قندهار :

(سنگ کاری یفته) ۱۴۷۵ مکعب متر - (خشت کاری یفته چونه) ۱۰۹۷ مکعب متر
(سنگ خشتی پایہ) ۳۰۲۱ متر طول - (سنگ خشتی چوکات) ۳۹۰ متر طول
(کانکریٹ) ۲۵ مکعب متر

ب- تعمیرات مجال ولایت قندهار :

۱- تعمیر رهايش ماورين ،

(سنک کارى بښته) ۱۰۹۰ مکعب متر (خشت کارى بښته چوټه) ۸۱

مکعب متر (خشت کارى خام) ۷۷۵ مکعب متر

۲- تعمیر محکمه ،

(سنک کارى بښته) ۳۰۰ مکعب متر (خشت کارى بښته) ۵۰ مکعب متر

(اسټر کچ) ۸۰۰ مربع متر .

۳- تعمیر کلب ،

(سنک کارى بښته) ۴۵۰ مکعب متر (خشت کارى بښته چوټه) ۴۰ مکعب متر .

۴- تعمیر مکتب ،

(سنک کارى بښته) ۲۰۹۹ مکعب متر (خشت کارى بښته) ۲۹۸ مکعب

متر (خشت کارى خام) ۹۶۳ مکعب متر (اسټر کچ) ۶۰۰ مربع متر .

۵- تعمیر مضاربات ،

(سنک کارى بښته) ۳۹۸ مکعب متر (خشت کارى بښته چوټه) ۳۷۰ مکعب

متر (خشت کارى خام) ۹۲ مکعب متر (اسټر کچ) ۲۰۰ مربع متر .

۶- تعمیر ما ليه ،

(سنک کارى بښته) ۱۰۰۸ مکعب متر (خشت کارى بښته) ۱۳۰ مکعب متر

(اسټر کچ) ۸۰۰ مربع متر .

جنوبی ولایت

تشکیل :

ع ، ش فیض محمد	نایب الحکومہ اوعسکری قوما ندان
ص ، محمد طاہر خلیل زادہ	اداری مدیر
ع ، س نور محمد	مستوفی
ص ، محمد عظیم	داسنخبار اتو مامور
ف ، محمد شیرین	دمرافعی غازی
ح ، سردار محمد	دامنچی قوما ندان
ش ، امین اللہ	سرمامور
ع ، غلام نبی	دیوہنی لوی مدیر
ص ، دکتور میر محمد علی	دروغٹیا مدیر
ص ، محمد ایوب مہندی	دمطبوعاتو مدیر
ص ، محمد نعیم	دمطابراتو مدیر
ص ، محمد حکیم دمہندس معاون	دفواید عامی مدیر

اجراءت مدیریت اداری

عرا یضیکہ بمراجع ذملافہ ازین مدیریت کسبل گردیدہ (۵۰۰۰۰ فطلہ) می باشد .

- ۲ - فقرہای جزائی کہ از طرف اینمدیریت بمجلس ولایت ارا تہ وتصویب حاصل شدہ (۴۵۰) فقرہ .
- ۳ - فقرہ های امور اداری از طرف اینمدیریت بمجلس ولایت ارا تہ وتصویب حاصل شدہ (۱۵۰) فقرہ .
- ۴ - فقرہای محاکماتی از طرف اینمدیریت بمجلس ولایت ارا تہ وتصویب حاصل شدہ (۲۵) فقرہ .

آمریت تفتیش

- ۱ - فقرات قابل تحقیق اکمال شده .
- ۲ - بحکام و علاقه داران اصلاح امور و جریان کار ها بروی یک محور اساسی دستور داده شده .
- ۳ - وقایع لازم تحقیق، اکمال گردیده .

مستوفیت

یکی از اجراءات مهم مستوفیت در ظرفی سال ۳۴ - تزئید و اردات است که ذیلا توضیح میشود .

۱ - در قسمت مالیات	(۱۳۰۹۵۹/۰) افغانی
۲ - در محصول کمرک	(۱۵۰۲۹۴/۰) د
۳ - در وثایق	(۲۰۴۰۸۳/۰) د
۴ - در ده بیکه حقوق	(۲۲۴۵۶/۰) د
۵ - در سرا بیض	(۳۲۳۱/۰) د
- جمعا ۵۱۱۰۲۳ افغانی

اجراءات محکمه مرافعه

- ۱ - مجموع فقرات حقوقی و جزائی که در سال ۳۴ با وثایق اجرا شده عبارت از (۹۹۳) قطعه است .
- ۲ - واردات محکمه مرافعه بابت محصولات و قیمت و وثایق بالغ بمبلغ (۹۸۹۵۷/۵۰) افغانی
- ۳ - در سال ۳۴ چوکی محکمه مرافعه از رتبه (۴) برتبه ۳ تعدیل گردیده .

مدیریت معارف

در سال ۳۴ یک مسکب دهائی در فریه لندی حصه ۲ محل چمکنی

افتتاح گردیده که برای مکتب مذکور معلمین تحصیل یافته دارالمعلمین
بیکار انداخته شد .

مدیریت صحیه

- ۱ - برای تجزیه خون ادرار وغیره لابراتواری افتتاح گردید .
- ۲ - شفاخانه مستورات در همین سال تاسیس و بفعالیّت آفراز نمود .

مدیریت مخابرات

در ظرف سال ۳۴ عمارتی برای تیلیگراف خانه احداث و کار تیلیگراف
شروع گردید. این های تیلیفون مربوط اینولاسیر تکاملی خود را
در شرف پیودن است. برای رسانیدن پوسته ارگون و پوست دو عراده
لاری بیکار افتاده و بواردات پوستی و تیلیفون سال ۳۴ مبلغ (۷۶۳۴)
افغانی افزایش بعمل آمده .

مدیریت فواید عامه

- ۱ - کار تعمیر الحاقیه عمارت دارالحکومتگی تکمیل گردید .
- ۲ - تعمیر کلب بلدیہ کردیز کار شده است .
- ۳ - تعمیر بلدیہ خوست تکمیل گردید .
- ۴ - کلبی که در ف از کوتل خیته گشود و بنا یافته بود در این سال
منزل دوم آن نیز از کار فارغ و به آهن پوش رسید .
- ۵ - تعمیر سه منزل حکومت کلان خوست در این سال به پیش
رسیده است .
- ۶ - کار منزل دوم و آهن پوش تعمیر زراعت خوست تکمیل شده است .
- ۷ - علاوه بر آن اکثر خطوط مواصلات مربوط اینولا که در این
بارانهای موسمی و حوادث جوی خراب و حتی منهدم گردیده بود. مجدداً
تسطیح و مورد استفاده ترافیک فرار گرفت .

دمشقی ولایت

تشکیل :

ع. ج. س. ا. غلام فاروق عثمان	نایب الحکومه
ع. ص. محمد ابراهیم	مستوفی
ح. عبدالمجید	دامنی قوماندان
ح. محمد ظریف	دژاندارم قوماندان
ف. مولوی محمد صدیق « کباری »	دمرافی قاضی
ف. مولوی محمد عالم	دابتدائی قاضی
ص. محمد امان « حیدر زی »	داداری مدیر
ص. سید محمد طاہر « پیناہ »	دقلم مخصوص دمدیر کفیل
ش. شاہ پور احمد زی	دقبایلو دلوی مدیر کفیل
ص. عبدالکریم	دکمرک مدیر
ص. محمد مقیم	داحصاتی دمدیر کفیل
ح. دادخدا فند مشر	دمکلفیت مدیر
ص. حفیظ افقہ	دقواید حامی مدیر
ع. عبدالسلام	دمعارف لوی مدیر
ص. عبدالباقی « باقوا نیوال »	دمطبوعاتو مدیر
ص. عبدالہادی	دتنقیش مدیر
ص. امیر محمد	دمضابراتو مدیر
ص. دکتور محمد امین آزاد	دصحبی دمدیر کفیل
ص. محمد رسول	دانحصاراتو مدیر
ص. حسن علی	دزراعت مدیر
ص. محمد اکرم	دشاهی بانک مدیر
ص. محمد آصف	داستخباراتو دمدیر کفیل
ص. عبدالعزیز	دتماوتی دیو مدیر

فوائد عامه

در سرک تورخم جلال آباد کار بشدت جاری بوده و ذریعہ افراد قومی، فرازدادی، مدیریت سرک و قوه اندانی قوای کار تحت نظر نایب الحکومہ کمی مشرقی انواع کار آن از قبیل خامہ کاری، چغلا اندازی و بختہ کاری و ہم چنین بختہ کاری ممبرها و بلها بہ سرعت تمام پیشرفتہ است.

امور زراعت

در امور زراعت و باغبانی توجہ خاصی بعمل آمده و با استفادہ از معاونت ہای وزارت زراعت، مدیریت زراعت در اصلاح نژادها و تربیہ حیوانات متوجہ بودہ و در اواخر سال ۳۳ و اوایل سال ۳۴ در موقع نہالاشانی در جلال آباد و عید الغیل از طرف مدیریت زراعت (۴۹۷۹۲) اصلہ نہال و قلمہ اشجار میوہ دار، بی میوہ، زینتی و گلہای مختلف فرس گردیدہ.

نہضت عرفانی

فعالیت در ولایت مشرقی منحصر بہ امور اداری و عمرانی نبودہ در توسعہ معارف نیز قدمہای قابل قدری برداشتہ شدہ و بقرض تامین و تطہین خواہشہای معنوی اہالی، مدیریت معارف ولایت مشرقی بسط عدت وزارت چلیبہ معارف بہ اقدامات ذیل در پیش برد و توسعہ معارف موفق گردیدہ.

- ۱- تاسیس (۵) باب مکتبہ ابتدائی در کوشتہ و خوازی گامہ، در نرنک گنہرا دروزیری خوکیانی، در ترخی و در سینہزی شینوار.
- ۲- تاسیس (۸) باب مکتبہ ہائے در، بقی کوٹ، چار دہی اوغوز چکنور و لاغر جوی شینوار و در مرکی خیل خوکیانی و در مرورہ گنہرا و در نرنخیل.
- ۳- شروع تعمیر مکاتب چارباغ صفاء، درہ نور، سینہزی، ترخہ خوکی، درہ مزار - تعمیرات مذکورہ در شرف تکمیل اند.

۴- در لیسہ تیگری لغمان صنف ۱۱ تشکیل و امکان دارد که در سال ۱۵، سالف ۱۲ آن هم تشکیل و متوسطه جلال آباد به لیسہ تحول کند .
۵- انکشاف پروژه زراعتی مطابق تعلیماتنامه در لیسہ های جلال آباد و تیگری و مکاتب مندر اوږد، سنگر سرای، کنړه، شیو، دره مزار و خوکی، تقویه کتب خانہ های لیسہ فنګرهار و لیسہ تیگری و تاسیس کتب خانہ در نجم المدارس .

شمار والی

در سال ۱۳۳۴ شهر جلال آباد در مرحله تطویر دیده می شود . حسب پروژه شهری سرک های ۲۱ و ۱۸ و ۳۴ متره در بین شهر قدیم امتداد یافته و خانه های که باید جای خود را بجاده ها بگذارند، تخریب شده اند . در غرب تعمیر ریاست بلدیہ واقع شهر نو ۱۴۰ باب دکان و یک مار کیت قبای و سبزی فروشی اعمار گردیده .

واردات

قرار را یورپ که از مستوفیت مشرقی بدست آورده ایم در سلسله واردات قطعی مبلغ ۰۴ / ۳۲۹۹۱۰۰ افغانی از درک مالیات بر عایدات و مبلغ ۰۲ / ۳۶۱۴۶۹۸ افغانی از درک کم رکسات که جمله مبلغ ۰۶ / ۳۹۴۴۶۰۸ افغانی شود نسبت به سال ۳۳ در سال ۳۴ نزدیک بمعمل آمده که این نزدیک نتیجه انکشاف و پیشرفت تجارت و اقتصاد ملی این ولایت است .

تجارت چوب

چوب تعمیر یکی از بیدوار مهمه کوه های ولایت مشرقی بوده و به فرض تنظیم تجارت آن و به منظور قطع چوب بصورت فنی ، توسعه و مراقبت جنگلات و توریید ماشین اړه کشی در اول سنبله ۱۳۳۴ یک شرکت سهامی انحصاری بنام (دلر کو تعاونی شرکت) به سرمایه ابدانی ده ملیون افغانی در مشرقی تاسیس و شروع بقایمیت نمود .

کارا ابتدائی این شرکت عبارت از تشکیل موسسه جمع آوری سرمایه و اقدامات مقدماتی بود. سرمایه این شرکت ۴۵ فیصد از طرف موسسات بانک زراعتی، بانک تجارتی، بانک تعمیراتی، شرکت نساجی، شرکت حجاری و نجاری تهیه و ۴۰ فیصد مخصوص چوب کارها پنج فیصد برای سایر اشخاص کم بضاعت است. یک سهم آن عبارت از یکصد افغانی می باشد. اساس شرکت تجارتی بوده عندالموقع به امور صنعتی مربوط به چوب نیز دست خواهد زد.

یک شرکت دیگر

در اواخر سال ۳۴ یک نمایندگی دیو توسپامی شرکت در مشرقی دائرو به کار شروع نمود. از نقطه نظر اینکه کوهها، دشتها، درهها، زمینها جنگلها و جوی های ولایت مشرقی مملو از اقسام مختلفه نباتات بوده امکان دارد که این شرکت هم بخود هم بولایت مشرقی و هم به مملکت و سایر انسانها خدمتی کرده بتواند.

چون شرکت جدیداً تاسیس شده کار آن درین سال عبارت از دائرو شدن نمائندگی، مفاهم با اهالی، تبادل افکار با نویسندگان و اهل مطبوعات معاون عدومی شرکت میباشد.

دېدخشان اعلى حكومت

تشكيل :

ع ع ، ص محمد جمعہ	اعلى حاكم
ع ، ص محمد جان كريم زاده	مستوفى
ف عبيدالله صافى	دمرافعى قاضى
.....	دمطبوها تو مدير
ش نورمحمد	دامنى قوماندان
ح مسجدى	دحدودى
ح فضل احمد	دمكلفيت مدير
ف ملا محمد ايوب	داقتدائى قاضى
ص مير محمود	ديوهنى مدير
» عبدالشكور	دمخابراتو »
» عبدالرزاق	دفوايد عامى »
» عبدالحبيب	دروقتيا مدير
» محمد صديق	دمستوفيت دمجا سبى مدير
» محمد على	دغلى داخستلو مدير
» محمد همر « رساء »	دافغانستان بانك »
ص حبيب الله	دديواوانحصاراتو مدير
ص عبدالغنى	دتجارتى دمحكومى درياست كفيل

امور عمرانی

- ۱- بسلسله کارهای عمرانی حکومت اهلی، تعمیر مناسبی برای اتاق کار و مجلس و دفتر حکومت اهلی بنا شده است.
- ۲- در تپه محمودیه که موضع معروفی است، یک عمارت مناسب و در باغ آن متجاوز از شش هزار درخت غرس گردیده.
- ۳- کوتی باغ فیض آباد که کار تعمیر آن در سال ۳۲ شروع شده بود در سال ۳۴ تکمیل و یک عمارت دو منزله که دارای ۱۷ اتاق، دهلیز، تشراب پیاده خانه ها، گاراج و غیره تعمیر شده و فعلاً مورد استفاده حکومت اهلی قرار دارد.
- ۴- در سال ۳۴ (۱۰) باب اتفاق جدید دارای برنده برای برخی دوا یریکه از ضیق بودن جای به تکلیف بودند تعمیر شده.
- ۵- باب دکان در جوار حکومت کشم نیز در همین سال تعمیر گردیده.
- ۶- یک تعمیر سه اتاقه در سال ۳۴ بنام کیلوب مامورین در مرکز علاء الداری بهارک که منطقه تفرجگاه عمومی میباشد، بمنظور رهایش مسافرین و سیاحین داخلی و خارجی اعمار گردیده است.
- ۷- دو دکان در حکومتی اشکاشم اعمار گردیده است.
- ۸- یک عمارت جدید دارای (۷) باب اتفاق میباشد در ساحل دریای کوچک که یک موضع مقبول و دلکش است برای معاینه خانه اطفال آباد و طرف استفاده قرار داده شده است.
- ۹- یک تعمیر ۱۲ اتاقه که در هر اتاق آن (۱۲) نفر گنجایش دارد برای قوما نادانی امنیت تعمیر شده.
- ۱۰- بمنظور تقویه وضع اقتصادی مجوسین و مشغول ساختن اوشان به فنون و صنعت و پیشه یک، دستگاه صنعتی تکارا انداخته شده است.
- ۱۱- در طول سال ۳۴ پنجاه باب دکا کین از طرف جوزون که بی رونق

بود، بطور اساسی اعمار گردیده وهم جاده بین آن نظر بکند شته خیلی وسیع شده است .

۱۲- يك پل جدید چوبي بسیار مستحکم بمساعدهت اهالی شهر فیض آباد بالای دره جوزون ساخته شده علاوه بر تسهیلات که به تردد هرا ده جات وغیره پیش کرده دوجناح شهر فیض آباد را نیز باهم وصل ساخته و پل مذکور به پل خرغه مبارکه موسوم گردیده است .

۱۳- در سال ۳۴ کار تعمیر مکتب ابتدائی کشم ومکتب متوسط شاه محمود در مرکز فیض آباد تعمیر شده است .

که مکتب مذکور دارای ۱۴ اتاق درسی و ۷ باب اتاق علیحده وجهت رهائش معلمین ومفتشین می باشد .

۱۴- در سال ۳۴ تعمیر دستگام تلگرافخانه بی سیم بهارک باوصف مشکلات زیاد که در کار مذکور عابله بود مطابق نقشه مرتبه بصورت پخته کاری که دارای (۱۰) باب اتاق است، اعمار گردیده همچنان همارت آخذة تعمیر مذکور که دارای ۱۴ باب اتاق بوده آنهم مطابق نقشه طور پخته کاری انجام واکمال گردیده .

۱۵- در سال ۳۴ يك کلوب در باغ ذخیره دشت فراخ تعمیر گردیده که دارای ۴ باب اتاق با برنده دملیز وتشناب می باشد .

۱۶- در سال ۳۴ کار همارت جدید ماموریت مالیه کشم شروع وتا اندازه تکمیل شده مصالح تعمیر ماموریت مالیه درواز ، واخان، اشکاشم تهیه است .

امور اداری

الف- ماموریت اداری:

۱- فقرات قضای که در سال ۳۴ تا تاریخ ۱۲ دلو به محفل مشوره حکومت اعلی فیصاه شده

۱۸۸ فقره

امور حکومت اعلیٰ بدخشان

- ۲- فقرات اداری که در سال ۳۴ تا تاریخ ۱۲ دلو به محفل مشورۃ حکومت اعلیٰ فیصله شده
۲۴۴ فقره
- ۳- فقرات محاکماتی که در سال ۳۴ تا تاریخ ۱۲ دلو به محفل مشور حکومت اعلیٰ فیصله شده
۱۲ فقره
- ۴- عرایض حقوقی و جزایی که بدر جماعت مربوط احکام گردیده شده
۴۵۸ فقره

ب- امور احصائیه :

- ۱- نووارد که بمضافا بل شمول خدمت عسکری است ۶۵۳ نفره
نو تولد ۲۳۳
- ۳- تذکرۃ توزیع شده ۷۰۰ قطعه
- ۴- تحصیل باقیات متنوعه ۱۱۳۵۱ افغانی

ج امور قوماندانی امنیه:

- ۱- کار مؤسسه صنعتی قوماندانی امنیه، مجدداً در سال ۳۴ افتتاح و در مؤسسه مذکور، با فترت هر گونه تکه‌های مختلف و سطرنجی باقی و خیازی و ساختن يك کارخانه عام المنفعه صابون سازی، روبه فعالیت گذاشته .
- ۲- از مقدار پول کارخانه قوماندانی موفق شده است که برای یکتعداد مجوسین جیره بدهد .

۳- تعمیر مجلس قوماندانی اساسی نبوده راجع به ساختن آن بمركز پیشنهاد و نواقص آن حتی المقدور و ارسی شده چنانچه يك اتاق برای پهره دار بالای بام و دو باب اتاق برای پهره و نشیمن ماموریت مجلس در خارج دروازه عمومی اعمار گردیده و کذا برای مجلس انائیه که اتاق کافی نداشته، دو باب اتاق نشیمن و غیره ضروریات جهت رفع احتیاج مجوسات، اعمار و خانه نشیمن قاپوچی، خارج مجلس تعمیر و طرف استفاده قرار داده شده .

۴ - محبوبین و محبوسات بیکار داخله مجلس بو وظایف چرخه کری وریشن پشم بکار انداخته شده اند .

۵ - برای محبوسین و محبوسات محتاج، از طرف یکمده اشخاص معزز بدخشان، بسایقه حس نوع پروری، یک اندازه تکه و پول نقد بطور اها نه داده شده که به مستحقین توسط هیأت جدا گانه توزیع شده است .

۶ - فقرات جزایی سال گذشته قوما ندانی امنیتیه ۱۲۱ فقره و در سال جاری ۹۰ فقره - تنقیص بعمل آمده - ۳۱ فقره .

۷ - مجلوبین و غیر حاضران قطعات هدا سته مربوط قوما ندانی امنیتیه بدخشان در موقع مین آن اجراءت و به مرجعاتش سوق داده شده .
۸ در موقع تحصیلات باقیات مربوط مستوفیت ، و ریاست بناروالی و مدیریت خریداری غله و دیپو و انحصا رات و غیره، فعالیت و وظیفه وی نموده است .

د - امور مکلفیت :

۱ - در قسمت مجلوبین عسکری توجه مزیدی بعمل آمده و بوقت آن مجلوبین اعزام گردید است .

ه - محکمه مرافعه :

۱ - در محکمه مرافعه از ابتدای سال ۳۴ الی ۱۹ دلو به تعداد (۱۳۶۵) قطعه از قبیل اقرار خط ، ضمانت خط ، رسید خط ، حجت ، وصایت خط ، قبایله قطعی ، قبایله بیع و فاء ، وکالت خط ، طلاق خط ، رضا نامه ، صورت حال تکمیل گردیده و هکذا در محکمه ابتدائیه مرکز به تعداد (۲۶۷) قطعه از قبیل اقرار خط ، وکالت خط ، اصلاح خط ، ابراء خط ، و صورت حال تکمیل گردیده و به تعداد (۲۸۹) قطعه فقرات حقوقی و جزایی فیصله شده است .

مستوفیت بدخشان :

اول: در قسمت املاک:

- ۱- زمینهای اوقافی کشم و دشت فراخ با اثر تجدید مساحتی که در سال ۱۳۳۴ بعمل آمده جمعاً (۷۳۵۰) چریب زمین اضافه ظاهر شده است .
- ۲- از جمله اراضی للمی و آبی سرکاری واقع کشم موازی ۱۲۴۵۲ چریب بقیمت معینه یعنی ۲۵۰۴۹۵۷ افغانی فروش و یا برای متقاعدین توزیع گردیده است :
- ۳- یکدربند سرای واقع بازار کشم با (۵۲ باب دکان ملحقة آن بقیمت مبلغ ۵۷۰۷۰۰ افغانی) بفروش رسا نیده شده .
- ۴- عمارت حویلی و باغهای سرکاری کشم که فروش آن بالای اشخاص متصرفین آن مجویز شده بود در حدود مبلغ ۶۰۶۶۶۶۰- افغانی قیمت شده و یک قسمت آن بفروش رسا نیده شده است .
- ۵- در حصه علاقه داری شهر بزرگ با اندازه (۲۵۶۸) چریب زمین للمی اوقافی که خلاف اصول به تصرف اشخاص بوده در جمله املاک دولت فرار گرفته و دوسیه نسبتی آن بوزارت مالیه تقدیم یافته .
- ۶- بست مالیه زمینهای آبی و للمی کشم و زمینهای دشت فراخ در محفل مشوره حکومت اعلیٰ تثبیت و بغرض استحصال منظوری بمقام عالی تقدیم گردیده است :

دوم- اقلام وارداتی :

- در هایدات کمرك (درک قیمت زیره عشری وغیره) در مالیات بر هایدات در محصول و هوابد صکوک در محصول ده یککه حقوق و اجاره املاک سرکاری واقع کشم نظر با اجرا آت سال ۱۳۳۳ جمعاً مبلغ ۱۴۷۸۷۹۸ - افغانی افزودی بعمل آمده است :

دافعا نسقان كالتنى

وهم چنان از درك حاصلات املاك سر كارى وغيره مقدار ۱۰ پاو ۶۸ سير ۲۹۵ خروار جيو بات از قبيل كندم، جو، جوارى، وغيره حق دولت تعيين وبه تحصيل شعبات مؤظف سير ده شده و نيز مبلغ ۱۴۳۲۰۰ افغانى نقد از حاصلات املاكى بواردات تعلق گرفته است :

سوم - امور تفرها تى مربوط مستوفيت :

۱ - مقدار (۱۵۷۷۱) سير جو فاضله كار آمد گدام عمومى مركز بدخشان كه بر حسب تجويز مجلس مشوره از فرار ده سير جو به عوض ۹ سير كندم قسم تبادلۀ فرضه تارسيدن فصل براى اهالى مركز بدخشان داده شده بود كه در موقع فصل كندم ذريعه اشخاص مديون بگدام مربوط تجويل كرد يده است مقدار كندم تبادلۀ شده عبارت از ۱۴۳۳۷ سير مى شود .

۲ - مقدار ۵ پاو ۶۷۸۴ سير جو و جوارى با قيمه نده حاصلات املاك سال ۳۳ كه بصورت فرضه در مقابل پرداخت ۱۴ پاو ۵۴۸۰ سير كندم براى اهالى كشم داده شده بود كندم مذكور در موقع فصل بگدام كشم تجويل كرده

۳ - مواد كار آمد تعميراتى عمارات جديد ماموريت هاى مالیه اطراف بذرايع ممكنه كاملاً تهيه شده .

چهارم - امور ادارى مستوفيت :

لايه صرفيات مديريت محاسبه ، تا بلوى هاى وازدات ، و باقيات ماموريت وازدات، راپوره هاى تطبيقيه، حصولى وازدات و باقيات تا بلوه هاى نقدى خز اين و لوايح موجودى خز اين متناوباً بمقامات مربوط تقديم كرده است .
پنجم - نمايندگى تهيه غله :

در سال ۱۳۳۴ نمايندگى تهيه غله در فيض آباد مركز حكومت اهلى بدخشان ، افتتاح يافت كه در سال مذكور غله بصورت آزاد در مناطق مربوط با اساس شرايطيكه در فورمه ضما نت قراردادى ذكر بوده ، خريدارى كرده است .

امور حکومت اهلی بدخشان

ششم- مدیریت مشترکہ دیوبو و انحصارات ،

۱- فروش اموال کہ در مرکز و محلات بدخشان صورت گرفته است ،

۱- رخت ۱۲۰۸۰۴۷۷ متر

۲- شکر ۷۹۲۱۳۰۰۰ کیلو

۳- تیل خاک ۶۵۶۶۰ د

۴- تیل بطرول ۱۷۷۲۰ کیلن

۵- کلووس ۲۰۰۰ جورہ

۶- چای ۲۲۲۲ سیر

۷- چلک خالی بطرولی ۸۰ چلک .

جملہ پول اموال مذکور ۲۰۶۶۵۱۱۹۴ - افغانی .

۲- بہ اندازہ یک ملین افغانی رخت طور فرضہ مانند دیگر ولایات

بہا لی بدخشان توزیع کردیدہ است .

۳- قرار امریہ مقامات صالحہ یک اندازہ پول طور پیشکی نسبت

خریداری تریاک بہ زارعین توزیع شدہ .

۴- ۱۲۵۸ کیلو تریاک قرار فی تولہ پنج افغانی از زارعین خریداری

شدہ است .

۵- نمایندگی در نظر دارد کہ قرار امریہ مقامات صالحہ یک تعمیر

اساسی در مرکز بدخشان کہ دارای تمام وسایل باشد بزود ترین وقت

اعمار نماید . و همچنان در حکومت کشم برای تعمیر تا تک بطرول زیر

نظر گرفته شدہ است .

مدیریت معارف

۱- مکتب نسوان فیض آباد روز بروز ترفی نمودہ و تقویہ شدہ است

چنانچہ کارہای دستی مکتب موصوف در جشن استقلال سال جاری از طرف

عموماہالی و مامورین پذیرائی خوبی کردید .

- ۲- نسبت بسال گذشته، نتیجه امتحان طلاب در عموم مکاتب خوب بوده تعداد کامیابها به تناسب سال گذشته اضافه تر گردیده است .
- ۳- بعضی تعمیراتی که از سال گذشته در مرکز و مجال بد خشان باقی مانده بود تمام آن تکمیل و ترمیم شده است .
- ۴- سیورت تا اندازه زیاد تقویه گردیده چنانچه طلاب در اعیاد و جشن های ملی سهم بزرگی گرفته اند .

فواید عامه

- ۱- سړک فرعی از فیض آباد الی قلعه پنجه مرکز کپساری و اخسان که در اثر سیلابها و برف کوچها و طغیان آب اکثر حصص آن صدمه و خرابی دیده بود، اساسی ترمیم گردیده .
- ۲- سړک جدید تشکان بطول دو کیلومتر و عرض شش متر تکمیل شده .
- ۳- سړک جدید چهلتن بطول ۸۰۰ متر و عرض شش متر تکمیل شده .
- ۴- سړک عمومی بین فیض آباد الی موضع دوآبه کشم که مربوط مرکز فیض آباد است، در سال جاری ذریعه همله معابر مربوطه در حدود ۱۵۳۸ متر سنگ کاری شده و هم ترمیمات لازمه و فتنه فوقتاً بعمل آمده است و علاوه پل های بین سړک مذکور که بهرور ایام برای عبور موترها خطرناک شده بود در هذا سنه ۳۴ بصورت اساسی ترمیم و اصلاح گردیده است .

امور مخایرات

- ۱- بین اشکاشم و علاقه داری شغنان که سابق تیلیفون وجود نداشت در سال ۳۴ بک لین تیلیفون جدیداً تمديد گردیده و مخایره جریان دارد مسافه که لین مذکور تمديد گردیده (۶۰) کیلو متر ذریعه ۹۵۰ یا به جدید چوبی ۷ متره و بمصرف ۶۷۸۰ کیلو گرام سیم ۱۰ اریوه جستی آهنی .

امور حکومت اهلی بدخشان

۲ - در سال جاری پایه های لین مرکز الی جرم و بهارک که پوسیده و شکسته بود به نصب (۹۰۰) پایه ۸ متره چوبی تجدید گردیده است .

امور صحی

- ۱- مریشان بستری ۱۵۰ نفر
 - ۲- مراجعین یومیه (ادویه بردگان) ۵۹۸۲ »
 - ۳- پانسمان شدگان ۱۲۴۱ »
 - ۴- آبله کوبی ضد چیچک ۵۳۲۷ »
- علاوه عملیه فنی در علاقه داری های راغ، کران و منجان و شهر - بزرگه، مشغول آبله کوبی بوده و تا هنوز راپور آن بدست نیامده !
- ۵- یودر باشی حسب آتی :

به تعداد (۴۹۴۱) نفر و (۵۸۳) خانه و ۳۲ دکان و ۳۸ مسجد و ۲۵۶۱۳ تکه و پارچه جات الیسه و ۷ تپانه و ۲ حمام و ۲ محبس و ۲۰ سرای توسط مدیریت صحیه یودر باشی بعمل آمده است .

امور زراعت

۱ - در باغ های ذخیره کشم دشت فراخ و باغ کوتی و باغچه مقابل مدیریت زراعت، یک تعداد اشجار منمر و غیر منمر جدیداً غرس گردید است .

۲ - در سال ۳۴ راجع به تقویه و حفاظة جنگلها مراقبت شدیدی شده و نسبت بگذشته نتیجه اطمینان داده و محافظین در مرکز و نقاط مربوط به حفظ و مراقبت آن مشغول اند .

۳ - در تنکتر اشجار منمر و غیر منمر بمرکز و مربوطات بذرایع ممکنه اقدامات مؤثری بعمل آمده .

۴ - در حفاظة زیره کوهی و معاملات زرع تریاک طبق هدایات واصله مرکز توجه همیشگی بکار برده شده است .

۵ - درهنا سنه ۳۴ از شیوع امراض حیوانات جلوگیری شده و این اقدام نتیجه خوبی نشان داده است .

امور مطبوعات

الف - دویایه لو دسیپکر جدید امریکائی که بقرض تقویة بنیة تبلیغاتی یک وسیله مفیدی است بکار انداخته شده وهم چنان به تعداد (۳۵) یایه لینهای رادیو تجدید و نصب گردیده است .

ب - مدیریت روزنامه بدخشان نیز در ظرف مهال ۳۴ به نشریات و تبلیغات مؤثری که باعث تنویر افکار عامه و موجب انکشاف سویه معلومات توده و سبب روشنی اذهان مردم این منطقه می باشد، دست زده و علاوه بر نشر روزنامه، با انتشار کتب و رسایل که هر یکی در قسمت خود ساحه معلومات اجتماعی مردم را وسیع تر می سازد، اقدامات عملی نموده است و نیز ایراد خطا بهها و مقالات جامع در مواقع معین و رو بکار آوردن صحنه تمثیل در اعیاد و جشنها، از فعالیت های مدیریت روز نامه در سال ۳۴ بشمار میرود .

دیمینی اعلیٰ حکومت

تشکیل :

ع ع ، س غلام حیدر	اعلیٰ حاکم
ع نور احمد	مستوفی
ع ، ش خوشدل فرقه مشر	مسکری قوماندان
ح محمد اقبال	حدودی
ش محمد رفیق	دامنی
ف عبدالرحمن	دمرافعی قاضی
س فداحمد صارم	دمطبوہاتو مدیر
س عبدالشکور نیاز مند	دروغیا
س عبدالقیوم	دمہا براتو
س عبدالقیوم	دکمرک
ف عبدالکریم	دابتدائی قاضی
س قربا فعلی	دیوہنی مدیر
ش عبدالشکور	دمکلفیت مدیر
بیاضغلی عبدالستار وردکی	دفواید ہامی مدیر
سید کمال	د تجارتی جگرود پریکری رئیس
احمد جان	دافغانستان بانک د نما بندگی مدیر
عبدالصمد	دکرنہی مدیر
صفر گلیدی	داندخوی داتاق تجارت رئیس
غلام فاروق	دملی بانک د نما بندگی مدیر

مدیریت مخابرات

- ۱ - يك پسته خانه در حکومتی با اجراغ كشوده شده .
- ۲ - يك پسته خانه در قریه چچكتو كه بین حكومت قیصار میمنه و علاقہ داری غورماچ هرات واقع است، باز شده .
- ۳ - يك پایہ سوچپورد ۱۵ لیته در حکومتی بیشتون کوت، نصب گردیده .
- ۴ - بقاصله چارکروه از علاقہ داری دولت آباد، به مدیریت معدن نمك، لین جدید از سیم ۳ ملی متر قطر، تمدید گردیده و سلیتر هم نصب شده .
- ۵ - لین اندخوی و میمنه اصلاحات بعمل آمده پایہ های جدید و سلیتر نصب شده .
- ۶ - لین میمنه بطرف هرات ناحصه مربوط بحکومت اعلی میمنه که سیم نمبر ۱۴ غیر قابل کار در لین عمومی بوده جمع آوری و در عرض آن سیم لك ۳ ملی قطر انداخته شده .

مدیریت معارف:

- ۱- يك مكتب دهاتی در قریه دوه زنگ حكومت بلچراغ افتتاح و شاگردان بدرس آغاز نمودند
- ۲ - يك كورس اكابر در مرکز میمنه تأسیس شده .
- ۳- از كورس اكابر اندخوی پس از دو سال، در اثر امتحان ۱۸ نفر بكلی باسواد (خواننده و نویسنده) فارغ شده اند .
- ۴- از مكتب نسوان میمنه برای اولین بار یکدسته متعلمان لایق به صفت فارغ التحصیل، بجا مهه تقدیم گردید .

دغزنی اعلیٰ حکومت

تشکیل :

ع، ع، ص سید عباس	اہلی حاکم
ع، عبد الغفور	مستوفی
ف ملا محمد علی	د مرافعی قاضی
ح، محمد اکبر	د امنی قوماندان
» عبد اللہ	د ژاندارمی »
ف، ملا محمد کل	د ابتدائی قاضی
ص، محب الرحمن	د مطبوعاتو مدیر
ش، عبد القاهر	د مکلفیت مدیر
ص، عبد العزیز	د پوهنی مدیر
» میر محمد کاظم	د گمرک مدیر
» محمد سرور	د فواید عامی مدیر
» رجب علی	د مخابراتو مدیر
» عطا محمد	د روغتیا مدیر
» میر قطب الدین	د احصائی ما مور
» محمد یونس	د تقشیش ما مور
» محمد نسیم	د کرہنی ما مور
» عبد البصیر	د اداری ما مور
ص، غلام فوٹ	د تجارتی جگرود بریکری دریاست کفیل
ع، ع، شاہ محمد	د کتوازلوی حاکم

حکومت اعلیٰ غزنی

۱- عرایض اهالی که بحکومت اهللی رسیده و قرار مقررات اجراء شده (۱۹۱۱) قطعه

۲ - (۲۹۵۰) فقره جزایی و ۲۸۲ اداري و ۱۹ فقره محاکماتی که جمله ۵۸۶ فقره شود در مجلس مشوره تصویب و از طرف مراجع مربوطه اجراء شده
۳ - ۲۹۶ واقعه جزایی که در مرکز و مربوطات حکومت اهللی واقع گردیده (۲۰۲) آن فیصله و ۴؛ تحت دوران و اجراءات است .

۴ - ۱۱۲۱ نفر که برای احقاق حقوق بحکومت اهللی و قوماندانی امنیتیه مراجعه کرده اند، ۳ موضوع آن تحت دوران بوده و باقی فیصله گردیده است.
۵- يك حصه تعمیر حکومت اهللی که خراب و قابل ترمیم بود با حکومت و علاقه داری های مربوطه و شفاخانه ملکی و کدام قره باغ و جفتو و پیاده- خانه های مطبوعات و مستوفیت، ترمیم گردیده .

امور معارف : دو باب تعمیر به اساس نقشه، طور خام کاری برای مکتب جدید التأسيس شرن کتواز و مکتب رشن قره باغ اعمار گردیده . يك باب مکتب در قریه رباطه مربوطه علاقه داری و يك باب در قریه سرده مربوط حکومت اندر تاسیس گردیده . تعداد فارغ التحصیلان مکاتب ابتدایی مربوط حکومت اهللی ۱۹۹ نفر و تعداد متعلمین جدید الشمول به ۳۶۷ نفر در همه مربوطات غزنی، می رسد .

امور صحی :

- ۱- مریضا نیکه از طرف مدیریت صحیه ادویه داده شده تعداد شان به ۳۸۵۶ نفر می رسد .
- ۲- مریضا نیکه از طرف مدیریت صحیه در ظرف سال ۳۴، داخل بستر شده اند تعداد شان به ۱۴۱ نفر می رسد .

دفترہ اعلیٰ حکومت

تشکیل:

ع، ع، ص محمد صدیق	اعلیٰ حاکم
ع. ص، عبدالغفور	مستوفی
ف سیف الرحمن	د مرافعی قاضی
ف، عبدالمنان	دا ابتدا نبی
ش، عبدالغنی	د امتیہی قوماندان
ح، محمد نبی	د مکلفیت مدیر
ص، عبدالقادر	د مطبوعات مدیر
ص، عبدالشکور	دیوہنی مدیر
ص، دوکتور عبدالصمد	د روغتیا مدیر
بناغلی محمد نعیم	د بناروالی رئیس
ص تثار احمد	د کمسک مامور
ص خان محمد	د تاجر ارا قوامور
ص محمد سلیم	د افغان نستان بانک مدیر

شعبه تحریرات :

- ۱- فیصله فقرات جزائی که در مجلس تصویب شاه (۷۵-)
- ۳- « » « » « » « » متفرقه (۱۱۶-)
- ۴- « » « » « » « » تمیینات (۵۷-)
- ۵- صدور فیصله های محاکم مامورین (۵-)

مدیریت معارف:

هفت باب مکتب دهاتی در مواضع ذیل تاسیس شده :

- ۱- مکتب دهاتی، علاقه داری اصل چخا نسور
- ۲- « » « » « » « » قریه الاداد خان
- ۳- « » « » « » « » قریه عبدالعزیز
- ۴- « » « » « » « » کده
- ۵- « » « » « » « » میل کرکی
- ۶- « » « » « » « » جوین قریه پنجه
- ۷- « » « » « » « » درک

مدیریت مخابرات :

اجراآتیکه در سال ۱۳۳۴ به امور مخابراته وی بعمل آمده، ذیلاً توضیح میگردد :

- ۱- نصب یکبایه سوچورد پنج لینه بهکومتی انار دره .
- ۲- ترمیم لاین همومی و تبدیل رنشر شکسته در طول ۷۲ گروه حصه فراه از جبهه الی دلارام ذریعه هیأت فنی .
- ۳- نصب یک یا به تیلفون بسرحد داری چار برجک .
- ۴- عقد قرار داد رساندن پستی بین فراه الی چخا نسور ذریعه موتر .

امور زراعتی:

الف، درابتداء سال ۳۴ به تعداد کثیر نہال متمر و غیر متمر در باغہای مربوط غرس و یک اندازہ زیاد نہال متمر و غیر متمر بہ اہالی و باغہای ماہوریت املاک بفروش رسیدہ و پول آن واردات تحویل دادہ شدہ است. ب- یکنفر خرد ضابطہ قطعہ و یکنفر خرد ضابطہ مکتبی برای عمول در کورس مجادلہ بولایت قندھار اعزام و پس از فرا گرفتن اصول مجادلہ بہ بیست و شش نفر مامورین فنی مجادلہ ملخ وارد قراہ کردیدہ و بمناطق مربوط حکومت اعلیٰ قراہ در موقع بروز ملخ، خدمت نمودہ ادویہ لازمہ با ماشینہای یودرباش برایشان ارسال کردیدہ و بتاریخ ۲۸ سرطان ۳۴، کار مجادلہ خاتمہ یافت.

ج- برای تداوی کرم چکر کوسفندان حکومتی و مربوطات چخا نسور از طرف وزارت زراعت سہ نفر مامور فنی با ادویہ لازمہ بہ قراہ وارد و بحکومتی چخا نسور خدمت کردہ اند.

دگرسٹاڪ اعلى حكومت

تشكيل:

ع، ع، ص سعادت خان	اعلى حاكم
ع، ص محمد رسول	مستوفى
ش محمد مير	دامتبي قوماندان
ف صاحبجان	دمرافعي قاضى
ف لعل محمد	دايتدائيبى قاضى
ع محمد يوسف	دمطبوها تو مدير
ش نور الله	دمكلفيت مدير
ص سيد الرشيد	دمعارف مدير
ص محمد امين	دمتخابر اتومدير
ص فضل احمد	دفوايد عامي مدير
ص غلام حسن	دفتيش آمر
ص اختر محمد	دغلبى دتبيبي مدير
ص محمد حسن	مدعى العموم

اجراآت حکومت اعلیٰ گرشک

- ۱- وارادات سال ۱۳۳۴ مستوفیت حکومت اعلیٰ گرشک ۳۸ ر ۳۰۸۶ ۱۸۷ - افغانی
- ۲- عایدات دهیکه حقوق سال ۳۴ مرکز و مجال ۱۴۵۵۲ - افغانی
- ۳- د وثایق محکمه مرافعه حکومت اعلیٰ گرشک ۲۹۶۸۳ د
- ۴- د د د ابتدائیہ مرکز د د ۱۱۹۱۴ د
- ۵- فیصلہ جزائی سال ۳۴ محکمه مرافعه د ۴۰ فقره
- ۶- د حقوقی د د د د د ۱۴ د
- ۷- د جزائی د د ابتدائیہ مرکز د د ۶۴ د
- ۸- د حقوقی د د د د د ۵۹ د
- ۹- تعمیر نیمکاره کددام مرکز گرشک در برج قوس ۳۳ شروع در برج سنبله ۳۴ تکمیل و بد سقرس مدیریت تهیه غله و ریاست عمومی انکشاف گذاشته شده که از تعمیر مذکور کار بگیرند .
- ۱۱- فقرات جزائی که در سال ۳۴ با انجمن مشوره فیصله گردیده است ۲۶۵ فقره
- ۱۲- د د د د د د د د د د ۱۴۷ د
- ۱۳- د د محاکماتی که در انجمن محاکماتی فیصله شده ۱۲ د
- ۱۴- در اخیر سال ۳۴ نمایندگی بانک زراعتی در گرشک تأسیس و امورین آن شروع بکار نمودند .
- ۱۵- یک سرکه جدید با امتداد یکصد و بیست کیلو متر از مرکز حکومت موسی قلعه الی علاقہ داری باغران تحت کار گرفته شده که تقریباً پنجاه کیلو متر آن احداث گردیده و متبانی آن نیز تحت کار است .

دیوان اعلیٰ حکومت

فیصلہ ہا :

الف - فقرات جزائی کہ از طرف مجلس فیصلہ شدہ (۶۳۰) فقرہ
ب - فقرات اداری کہ از طرف مجلس فیصلہ شدہ (۱۰۰) فقرہ
د - معاکماتی » » » » » »
علاوہ آ در تشکیلات حکومت اعلیٰ در سال ۱۳۳۴ افزودی ذیل بعمل آمدہ
الف - شعبہ نفتیش کہ عبارت است از یک نفر آمر رتبہ (۶) و دو نفر
اعضاء رتبہ (۸) و یک نفر عضو رتبہ (۹) و یک نفر عضو رتبہ (۱۰)
ب - شعبہ مدعی العموم کہ یک نفر مامور رتبہ (۶) وظایف مربوطہ را
اجراء می نماید .

ج - علاقہ داری روئی و دو آب کہ مربوط مزار شریف بود درین اواخر
باثر عرض و خواہش اہالی آنجا مربوط حکومت اعلیٰ پروان گردیدہ است ،
محکمہ مراجعہ :

در سال ۳۴ (۳۰۷) فقرہ حقوقی و جزائی را فیصلہ کردہ قیمت و ثابق محصول
صکوک ، قیمت نکاح نامہ ہا بہ (۵۰۳۵۷۲) افغانی بالغ شدہ است و نسبت
بہ سال گذشتہ مبلغ (۶۱۷۹۹) افغانی در عایدات آن افزایش بعمل آمدہ .
محکمہ ابتدائیہ :

(۱۵۰) فقرہ حقوقی و جزائی را فیصلہ کردہ و عایدات و قیمت و ثابق بہ
(۲۲۰۰۵) افغانی بالغ میگردد کہ نسبت بسال گذشتہ مبلغ (۵۰۰۰) افغانی
در عایدات آن تزئید بعمل آمدہ .

ریاست بناروالی :

الف : تعمیر سینمای پروان کہ از مدتی زیر کار بود در سال ۱۳۳۴ تکمیل
و ماشین ۳۵ ملی آن از امریکا وارد و بکار افتادہ است .
ب - تکمیل کار تعمیر کافی گل غندی .

ج - بہ یک طرف جادہ مکتب (۱۹) باب دکان بصورت پختہ کاری طرف دیگر
جادہ قرار نقشہ بلد بہ (۲۰) باب دکان از طرف اہالی آباد گردیدہ .
د : در سمت شرقی سینما جهت تفریح و تفرج تماشاچیان ، یک قطعہ باغ

داغداستان کمالی

عمومی که بایک نقشه عصری ترتیب شده و انواع نهال های کل بدوطرف
سرك های آن غرس گردیده در سال جاری بنا شده است .

فواید عامه :

الف- تعمیر و ترمیم مکتب بازارك پنجشیر

۵۷۶ متر مربع	۱- استرکاری اتافها
۱۲ » مکتب	۲- سنگ کاری
۵۹۸ » »	۳- پرکاری خانه های طویل
۵۲ » »	۴- خشت کاری پیخته
۸۴ » مربع	۵- کما نکریت سمنت
۵۶ سانتی متر مکتب	۶- » »
۶۰ » »	۷- سنگ خشتی زینه به طول
۴۵ » مربع	۸- فرش یوش سردستك از چوب ارچه
۶۰ » »	۹- قالب کما نکریت
۶۰ » »	۱۰- نصب کما نکرین و دروازه
	ب- تعمیر مکتب اشتر گرام
	ج- » پل دو آب

د- کار تعمیر فابریکه نساجی گلپهار بسرعت جاری بوده و خیلی پیشرفته است .
هنگذا کار تعمیر فابریکه سمنت سازی جبل السراج به سرعت جاری
بوده اتافهای رهایش مستخدمین خارجی و داخلی فابریکه تکمیل و قابل
رهایش است .

هدیریت صحیه :

۱۵۰ نفر	الف - مریضان بستری
۳۰۰۰۰ »	ب - » که ادویه برده اند
۱۱۶ »	ج - » که پانسمان شده اند
۱۸۰۰۰ »	د - » که آبله کوبی شده اند
۱۶۶ باب	ه - بودر پاشی مساجد
۱۸ »	و - سرایها

د افغانستان کالنی

باب	۱۸۳۲	ز - یو دریا شی دکا نها
»	۳۰۰۲۱	ح - » خانها
نوډ	۵۷۲۹۱	ط - » بسترها
نقر	۵۵۹۹۴	ی - » اشخاص

نمایندگی بانك زراعتی و صنایع روستایی :

مبالغ ذیل ازین نمایندگی بهرا جمعین قرضه داده شده :

الف - قرضه زراعتی
ب - » گروهی

بملاحظه احصایه بعضی قریه‌ها، در سال جاری در حدود دولك اصله ناك و غیره نهال های منمرو غیر متمر غرس گردیده است .

مدیریت معارف پروان :

- ۱ - مکتب دهاتی جمشید خیل که در قریه مذکور تأسیس شده
- ۲ - » » » » السای تکاب
- ۳ - » » » » دشت ریوت مربوط حکومت پنجشیر
- ۴ - » » » » عبداللہ خیل
- ۵ - » » » » تمبته

مستوفیت پروان :

- ۱ - يك نمایندگی تهیه قله تحت اثر مستوفیت، جدیداً تشکیل گردید
- ۲ - نمره صادره شعبات مستوفیت به (۱۹۰۶۳) قطعه رسیده .
- ۳ - يك هیأت مساحین دوره سیم املاك دولتی در بامیان . نجراب، تکاب، کوهستان ، قره باغ و مرکز کار کرده . موازی (۲۵۴۳۴) چریب زمین راز مساحت کشیده اند و فعلاً مصروف کار اند .
- ۴ - فروش صکوکات و مالیات برهایدات و انواع واردات سال ۳۴ نظر بمسال ۳۳ مبلغ (۳۹۵۷۹۳۱) افغانی تزئید گردیده .
- ۵ - در سال ۳۴ موازی (۶۰) فقره دوسیه های املاکی تصویب و فیصله بعمل آمده .

د ۱۳۳۴ کال د لویې جرګې

تصویب او فیصله

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

الحمد لله رب العلمين والصلوة والسلام على خير خلقه محمد
وآله واصحابه اجمعين .

د لوی خدای په نامه به توفیق خدای دانا و توانا
د اعلیٰ حضرت المتوکل علی الله و بدعاي طول عمر المتوکل
محمد ظاهر شاه د عمر علی الله اعلیٰ حضرت
د اوږد والسي په دعاء محمد ظاهر شاه و به سعادت
اود افغانستان په سعادت
او نیکمرغی

د افغانستان لویه جرګه، چه د دنیاغلی
سر دار محمد داؤد صدر اعظم
په پیشنهاد اود اعلیٰ حضرت معظم
المتوکل علی الله محمد ظاهر شاه
په لورده اراده د مملکت په مرکز
لویه جرګه یعنی مجلس
بزرګ ملي که به پیشنهاد بناغلی
سر دار محمد داؤد صدر اعظم
و اراده سنیه اعلیٰ حضرت معظم
المتوکل علی الله محمد ظاهر شاه

در مرکز مملکت اجتماع نمود .
 بتاريخ ۲۲ هـ ق ۱۳۳۴ ساعت
 ۲ و ۳ دقیقه بعد از ظهر در تالار
 قصر استور به تلاوت قرآن کریم
 و نطق شاهان که رئیس این مجلس
 بزرگ ملی می باشند افتتاح گردید
 و به سببیکه ذات ملوکانه در تمام
 جلسات لو به جر که حضور بهم رسانیده
 نمی توانستند به یناغلی محمد نوروز
 رئیس دوره نهم شورای ملی امر
 فرمودند که مجلس را به انتخاب
 یک نفر نائب رئیس دعوت نماید ،
 هنگامیکه اعلیحضرت معظم
 همایونی از سالون اجتماع لو به
 جر که تشریف فرما گردیدند
 حسب الامر اولولامز معظم مجلس
 به انتخاب نائب رئیس دعوت شد
 و در نتیجه یناغلی محمد گل خان مهمند
 وکیل نرنگ و بادیل ولایت مشرفی
 به نیابت ریاست مجالس لو به جر که
 منتخب گردید .

سپس به اجازه یناغلی نائب
 رئیس، یناغلی صدر اعظم بیانات
 مفصل خود را در موضوع حقوق
 مردم پیشو نستان بحضور مجلس

کتابی را خوانده شود ۱۳۳۴ هـ ق
 به ۲۲ دماسینین به ۳۰-۲ (ستور)
 به مانئی کتبی د قرآن کریم دغو
 آیاتو نو په لوستاو اود اعلیحضرت
 همایونی په وینا چه دلویی جر که
 رئیس دی ددغه لوی مجلس افتتاح
 وشوه .

هر کله چه اعلیحضرت دلویی
 جر که په لولو غوناهو کتبی کانون
 نشو کولای نو یناغلی محمد نوروز
 دملی شوری د نهمی دوری رئیس ته
 ئی وفر مایل چه مجلس ته ددی
 له خوا ووانی چه دلویی جر که له
 غرونه یون درنئیس نایب و تکی . کله
 چه اعلیحضرت معظم همایونی تشریف
 یوود نو مجلس ته د رئیس دنایب
 خبره و دانندی شوه او په نتیجه کتبی
 یناغلی محمد گل خان مومند دمشرفی
 د نرنگ او بادیل وکیل ددغه کار
 دپاره په اکثریت مطلق غوره وکول
 شو .

وروسته تردی دیناغلی نایب رئیس
 په اجازه یناغلی سردار محمد داؤد
 صدراعظم خپله مفصله وینا د
 پښتونستان دخلقو د حقوقو په باب

قرارت نمود و خاطر نشان ساخت که حکومت افغانستان در مدت هشت سال سعی و کوشش نمود تا از راه مفاهمه دوستانه اهمیت موضوع را به زمامداران پاکستان حالی سازد و برای حل مسألهت چو پانته آن به فیصله برسد. متأسفانه که تماماً مساهمی حکومت افغانستان بجائی نرسید بلکه نتیجه آخرین آن ادغام جبری خاک پشتونستان در یونیت غربی پاکستان گردید.

با این اقدام خود زمامداران پاکستان ثابت ساختند که تصمیم نموده اند برخلاف میل و آرزوی ملت پشتونستان شخصیت ملی و حقوق آن قوم را برای همیشه از بین برده و علاقه های آنرا برخلاف میل آن مردم جزء پاکستان بسازند.

از طرف دیگر با کمک های نظامی و اقتصادی که به پاکستان از بعضی ممالک بزرگ بعمل آمده و می آید بکلی موازنه فوارا درین قسمت آسیا برهم زده و خطرات مدعی

مجلس نه و اوروله اودائی خرگنده کیره چه حکومت اته کاله کوی پیش و کیره چه ددوستانه مفاهمی له لاری د پاکستان مسؤل و اکمن د پشتونستان د موضوع اهمیت ته ملتفت کیری او داخیره به یوه ینه صورت دمسالمت په دول فیصله شی. مگر متأسفانه چه د افغانستان حکومت کوشینو نو څه نتیجه ورنکیره بلکه نتیجه ئی داشوه چه پاکستان پخپل غربی یونیت کښی آزاد او محکوم پشتونستان کله کیره او دغه جبری ادغام ئی اعلان کړ.

پاکستان ئی واکمنو پخپل دغه اقدام داخرکنده کیره چه دوی نغینگه اراده لری چه دپشتونستان د خلقو دمیل او آرزو په خلاف ددوی ملی شخصیت او حقوق دهمیشه دپاره محوه کیری او په زور ئی دپاکستان جزء وگرزوی.

هغه نظامی او اقتصادی مرسته چه له پاکستان سره د پخپلو لو یو ممالکو له خوا وشوه او کښیری دقوتونو موازنه ئی دآسیا په دغه برخه کښی بیخی خرا به کسریده

اوډیر لوی خطر نی اوس او د سبا وړی دی د پاره افغانستان ته پینځ کړیدی. همدغه نظامی قوت پاکستان ته موقع ورکړېده چه له ظلم او زور نه ډیر کارواخلي او د پښتونستان یر حقوقو پښی کینزی دی. شاغلی صدر اعظم وروسته له ډیر و توضیحا توو ویل زه د قوم د خدمتکار په حیث دا خپله ملی او وجدانی وظیفه گنم چه هغه حقایق او هغه خطرات چه افغانستان ته سبا وځ پینځیدو نکی دی د ملت محترمو نمایندگانو ته څرگند کړم او په ډیر وضاحت پدغی مهمی تاریخی موقع کښی دوه ډیر روښانه ټکی د فیصلی د پاره لوی جرگی ته وړاندی کړم: یو دا چه آیاد افغانستان حکومت د پښتونستان د خلقو د مظلومیت مصرا نه غږ ته د خپلو دغو وروڼو د مسلم حق په باب لیک ووائی او ددوی مشروع حقوق وسانی او که نه؟

بل دا چه له پاکستان سره د وسلو ډیر کومکو نه شویدی او کینزی په همدغه وجه پدغی منطقه کښی

را برای امروز و آینده افغانستان تولید کرده است. چنانچه همین تقویة نظامی به پاکستان موقع داده است تا از راه جبر و ظلم بیشتری حقوق مردم پښتونستان را با مال ساخته و برای نابودی و امحای آنها قدمهای درشت و سنگین بردارند. شاغلی صدر اعظم بعد از دادن توضیحات مفصلاً اظهار نمود که بنده بعیت خدمتکار قوم وظیفه وجدانی ملی خود میدانم که حقایق و خطراتی را که افغانستان به آن مواجه شدنی است با اطلاع نمایندگان محترم ملت برسانم و با کمال وضاحت روشن سازم که درین موقع مهم و تاریخی دو نقطه بارز برای فیصله نزد حکومت و ملت افغانستان عرض وجود میکنند

۱- آیا حکومت افغانستان صدای

تظلم و ندای مصرا نه مردم پښتونستان را مربوط حمایت به حقوق مسلم آن برادران خون شریک خود لیک بگوید و حقوق مشروع و مسلمشان را حمایت کند یا نه؟

۲- چون مواز نه فو ابا کماک تسلیحاتی که با پاکستان کرده شده ومی شود درین منطقه کاملاً بر هم

دقوتونو مواز نه بیخی خرابه ده او دې پوښتنې ته ضرورت دی چه آیا دافغانستان حکومت دخپلی ملی شرافت دساتنی او بقادیاره دمملکت ددفاهی تقوی په غرض څه اقدام وکړی او که نه؟

وروسته دښاغلی صدرات عظم له وینا نه دلویې جرگې وکیلانو درئیس د نایب په اجازه خپل نظریات ښکاره کول اودری وړنجی پر له پسې یعنی دهقرب له ۲۲ څخه تر ۲۴ پوری په دغه باب کښی ددری سوو او یو او یا تنو وکیلانو په حضور بحث اوڅېړنه وشوه دځینو له خوا دښاغلی صدر اعظم یا څخه مخینی پوښتنی هم وشوی او هغه قناعت بخش بحوابونه ورکړه .

دهقرب په ۲۶ نیټه لویې جرگې بیادښاغلی نایب رئیس په ریاست غونډه وکړه او وروسته دو کیلانو له مذاکراتو بیانونو او یو شتنو اودښاغلی صدر اعظم اود حکومت دنوروغړوله توضیحاتو، لویې جرگې یو کمیسیون وټاکه چه دلویې جرگې آخربینه فیصله تسوید کړی او لوی مجلس ته ئی وړاندی کړی .

خورده، آیا حکومت افغانستان برای بقاومحافظه شرافت ملی خود بفرض تقوی بهدفاهی اقدام نماید یاخیر!

بعداز شنیدن بیانات ښاغلی صدر اعظم اعضاء لویه جرگه با اجازه ښاغلی نایب رئیس به مذاکرات و اظهار نظر پرداختند و از روز اول انعقاد مجلس تا روز سوم که ۲۴ هقرب است سه روز متوالی با حضور (۳۷۱) نفر وکلاء ملت در اطراف پیشنهاد حکومت بحث و مذاکره بعمل آمد و بعضی از نمایندگان ملت از نو دښاغلی صدر اعظم سؤالاتی نمودند و جوابات قناعت بخش گرفتند .

بتاریخ ۲۶ هقرب لویه جرگه باز تحت ریاست نایب رئیس انعقاد یافت و بعداز مذاکرات و بیانات ویرسشهای وکلاء و توضیحات ښاغلی صدر اعظم و سایر اعضاء حکومت، کمیسیوني از طرف لویه جرگه تعیین کړ دید تا فیصله آخري لویه جرگه را تسوید و به مجلس عمومی حاضر دارند، بتاریخ ۲۷ هقرب

مجلس او په جرګه ډګر راټولې
معمول تشکیل جلسه داد و با اتفاق
آراء باین نتیجه رسید.

۱- حمایت حق تعیین سر نوشت
مردم پښتونستان که برادران همکیش
و هم نژاد ما هستند، بنا بر درخواست
عامه توده مردم پښتونستان وظیفه
ملت و حکومت افغانستان است، بنا
علیهذا او به جرګه حکومت توصیه
میکند که مطابق ایجابات او امر
شهری و اشتراک تاریخ و هرق و کلتور
از درخواست عامه مردم پښتونستان
برای حق تعیین سر نوشت آنها
حمایت نماید.

۲- نظر به سیاست موجوده
حکومت پاکستان مخصوصاً بهم
خوردن توازن قوادین منطقه که
دراثر گرفتارن کمک های نظامی
از مالک بزرگ از طرف پاکستان
بوجود آمده، اضرار اراده سوء
واقدمات خطرناک پاکستان به
افغانستان نیز متوجه گردیده است
پس در چنین موقع پر خطر وظیفه
حکومت است، مملکت را نظر بقریضه

دهقرب به ۲۷ نېټه لویه جرګه
بیا په معمولی ډول راغوټه شوه
او د آراؤ په اتفاق دی نتیجې ته
ورسېده.

۱- د پښتونستان د خلقو د سر نوشت
د تعیینولو حق چه زموږ د پښو
او نژادې وروڼه دی د پښتونستان
د خلقو د غوښتنې په وجه د افغانستان
د ملت او حکومت وظیفه ده، بنا پر دې
او په جرګه حکومت ته توصیه کوی
چه د شهرې او امر و دا ایجابات او
او د تاریخ، عرق او کلتور دا اشتراک
په وجه د پښتونستان د خلقو د غوښتنې
حمایت د دوی د سر نوشت د تعیین
په باب کښې وکړی.

۲- نظر د پاکستان د حکومت
موجوده سیاست ته او خاص بیا په دغه
منطقه کښې د قواؤ د توازن د خرابی
په وجه چه د لویو مالکو د نظامی
مرستی لامله چه پاکستان سره شویده
د پاکستان خطرناک اقدامات بده
اراده او ضررونه افغانستان ته هم
متوجه دی، نو په دغسې خطرناک وخت
کښې د حکومت وظیفه ده چه د استقلال

حفاظت استقلال و تمامیت ملی تقویه
کند.

بنا. علیه لویه جرگه بملاحظه
ایجابات و ضرورت وقت حکومت را
توصیه میکند تا بهرگونه طرق و وسایل
که ممکن باشد و بهر قسمیکه بصورت
شرافتمندانه میسر شود، مملکت را
بغرض دفاع مجهز و تقویه نماید.

۳- لویه جرگه به نمایندگی از ملت
افغانستان اعلام میدارد که بهیچ
صورت علاقه‌های پشیتوستان را بر
خلاف میل و آرزوی خود ملت
پشیتوستان جزء خاک پاکستان ندانسته

و درین مورد تصویب نمبر ۷۲ تاریخی
۲۳ میز ان ۱۳۳۴. مجلسین شورای
ملی و اعیان را تأیید و تصدیق مینماید.

در خاتمه لویه جرگه به پشتیبانی
هر سه مقصد فوق آما دگی ملت را
بحکومت وعده و اطمینان میدهد.

ومن الله التوفیق و علیه التکلان

دساتنی او دملی تمامیت دفر یضی
به اثر مملکت تقویه کپی.

بنایردی او به جرگه د وخت
دضرورت او ایجابا تو به ملاحظه
حکومت به توصیه کوی چه به هر راز
وسایلو اولیا روچه امکان و لری
او به هر دول چه به شرافتمندانه
صورت میسر یزی، مملکت دفاع
به غرض مجهز او تقویه کپی.

۳- لویه جرگه د افغانستان دملت
به نمایندگی دا علاموی چه به هیچ
دولد پشیتوستان علاقی بی د پشیتوستان
دملت له میل او آرزو نه د پاکستان
دخاوری جزء نه گنی او به دغه باب
کپی دشوری او اعیان دود وادو مجلسو نو
د ۱۳۳۴ د میزان ۲۳ نیتی ۷۲ لمر
بصویب قیشکوی.

به خاتمه کینی. لویه جرگه ددری
و ادو پور تنیو مقصد و نویه باب کینی
دملت دمرستی او تیاری وعده او داد
حکومت نه ور کوی.

ومن الله التوفیق و علیه التکلان

سرخ کوتل و مندینگک

درین پنج سال اخیر از ۱۹۵۱ به این طرف تمام فعالیت‌های باستان شناسی در افغانستان متوجه دو نقطه حساس و مهمی است که یکی بنام «سرخ کوتل» در صفحات شمال هندوکش و دیگری به اسم «مندینگک» از جنوب غرب افغانستان در شمال قندهار افتاده است. موقعیت جغرافیائی این دو نقطه دقیق تر عبارت ازین است که سرخ کوتل در ۱۵ کیلو متری «پل خمی» سر راه هیبک و مزار شریف در بین «دهن غوری» و «چشمه شیر» افتاده و «مندینگک» عبارت از تپه ایست که در ۵۰ کیلو متری شمال قندهار در کَشک نخود بین وادی ارغنداب و هیرمند واقع شده است.

سرخ کوتل و مندینگک از نقطه نظر نوعیت مبادی باستان شناسی و ارتباط آن با کرونولوژی تاریخی و قبل تاریخی اهمیت خاصی دارد زیرا اولی عبارت از یک آتشکده و مربوط به دوره کوشانی و دومی عبارت از یک تپه ایست مربوط به اعصار قبل تاریخ که تمام دوره برنو (مفرغ) را در بر میگیرد.

در تاریخ حفریات و باستان شناسی افغانستان که مرحله رسمی و اصولی آن از ۳۵ سال باینطرف ادامه دارد، قسمت اعظم دقت و توجه باستان شناسان مصروف آنرا روی دوره بودائی بود و مختصر حفریاتی هم مربوط به اعصار اسلامی در لشکرگاه بعمل آمد. (سرخ کوتل) و (مندینگک) دو نقطه ایست که منحصبت موقعیت و منحصبت زمان تاریخی، بی سابقه است.

موقعیت سرخ کوتل:

در صفحات شمال هندوکش از سمتگان تادهن فوری یک سلسله نقاط مهم تاریخی بهلوی هم افتاده و در حوزة‌های حاصل خیز و فراخ غوری، دهن غوری، رباطک و سمتگان خرابه‌ها و بقایای آبادی‌های قدیمه دوره مختلف جلب توجه میکنند.

طوریكه بالا ۱۱ شماره كردیم سر راه موجوده مزار شریف در حصه كه
سرك از بل خمري بطرف سمنگان (از جلگه غوری بطرف رباطك) میرودیكى
از یوزه های كوه (چنغر) کوتلی تشکیل داده كه اهالی محلی آنرا (سرخ کوتل)
میخوانند و به علت نزدیکی به محل دیگری موسوم به (چشمه شیر) به کوتل
چشمه شیر هم شهرت پیدا کرده است.

كشف سرخ کوتل:

تقریباً ده سال قبل حین مسافرتی باموسیو لو بر مهندس هیأت حفريات
فرانسوی بطرف مزار شریف در همین سرخ کوتل متوقف شد و از خرابه
های قسمت های هلیای کوتل دیدن کرده و نقاطی را قابل حفريات تشخیص
داده بودیم. هشت سال قبل حینی كه سرك موتر رورا نظر به سختی کوتل
از جناح راست کوتل مذکور میگذرانیدند، حین تسطیح سرك چند
خشت سنگی با نقش حروف نوشته ای كشف شد كه عكس های بعضی از آنها را
بكال فرستادند. متعاقباً موسیو شلوم برژه مدیر هیأت حفريات فرانسوی
به محل مذکور رفت و در نتیجه ثابت شد كه سرخ کوتل قابل تحقیق و حفريات
است. تپه سرخ کوتل در حدود پنجاه متر از سطح جلگه غوری ارتفاع
دارد و تپه فراخ و پهناور است كه طول آن به دو صد متر و عرض آن در سرتپه
به ۳۰۰ متر میرسد كه هر چه پایان میبرد وسعت اختیار میکند.

اولین مرحله حفريات سرخ کوتل در اوایل بهار ۱۳۳۰ آغاز شد
و متعاقباً در اثر پیشرفت كار واضح شد كه خرابه های سرخ کوتل از يك
كانون بزرگ آتش پرستی نمایندگی میکند و آتشكده هایی در اینجا
وجود داشته.

بقایای آیین زر تشریحی:

به اساس نظریه مدققان اروپائی در حوالی قرن ۷ ق.م و به اساس تخمین كه
از روی قرابت كاتنا با سرود ویدی بعمل آمده است، مقارن هزار ق.م
حكیم ودانشمندی در بلخ بامی در دربار كشتاسپ پدیدار شد و در معتقدات
و طرز تخیل عناصر پرستی قدیم دوره ویدی آریایی باشند كان اطراف هندوكش

اصلاحاتی وارد کرد مبنی بریگانه بوسی که حاجت به شرح مفصل ندارد و همه میدانیم که در عصر قدیم ویدی در میان ارباب انواع آریائی (آتش) هم رب النوعی داشت که آنرا (اکنی) میگفتند. در همان دوره و عصری که آریایی ها در ماحول هندوگشی زندگی داشتند، آتش در کابونن خانوادہ جنبہ تقدس پیدا کرده بود. زرتشت سیتمان بلخی با تجدید نظر در معتقدات قدیم آریائی و تفکیک عناصر نیک و بد و تاریک و روشن و اعتقاد به خداوند واحد و یکتا، توانا، آتش را که به اساس سنن باستانی در کابونن خانوادکی تقدیس میشد، کما کان محترم شمرد و چون اساس نظریات زرتشت بر باکی و صفائی ظاهری و باطنی استوار بود و آتش محرک کننده نایاکی ها تلقی میشد، اجاق (محل آفرینش آتش) جایگاه پاک شمرده میشد و این مفکوره طوری تقویت یافت که مراسم مذهبی را بدور آتش انجام میدادند و به این اساس معابد زرتشتی به آتشکده و آتشگاه موسوم گردید و دیانت زرتشتی که آنرا بنام آیین (مزدیسنا) یاد میکنند در دهن عوام بنام (آتش پرستی) شهرت یافت.

فراریکه در جلد اول تاریخ افغانستان صفحه (۲۶۳) نوشته، ویشقاچه پادشاه بلخ بعد از اینکه معتقد و پیرو افکار زرتشت شد به تعبیر آتشکده‌ی اقدام کرد، علاوه بر تذکر (بنداهش) دقیقی هم میگوید که گشتاسپ آتشکده‌ی بنام (مهر برزین) یا (برزین مهر) آباد نمود. پنداهش این آتشکده را سومین آتشکده بزرگت دانسته و موقعیت آنرا در خراسان فراز کوهی موسوم به (ری و ننگنا) قرار میدهد. پنداهش در جای دیگر تذکر میشود که (آتش فروبه) که آتش روحانیون بود و آتشکده آن در خوارزم ساخته شده بود. از آنجا منتقل شده و سه کما بلسان آورده شد (ویلم چکسن) به اساس بعضی جزوه‌های اوستائی که بعقبه او از سیراوند پیدا شده در (بلخ بامیک) یعنی در (بلخ بامی) از آتشکده‌ی بنام (آتشکده وهران) صحبت میکند. متون ادبی فارسی از آتشکده (نوش آذر) هم

در بلخ تذکراتی داده اند که بالاخره در اثر حمله‌های تورانی‌ها به باختر، زرتشت بدست پهلوان تورانی موسوم به «دبراتورک رش» در آنجا کشته شده است.

راجع به حمله تورانی‌ها در بلخ و قتل و قتل‌وفتالی که در آنشکده (نوش آذر) در شهر مندگور بعمل آمده، فردوسی هم تذکراتی دارد و چنین مینماید که درین موقع گشتاسپ شاه که هازم سیستان شده بود بدرپیش هر اسپ را در بلخ گذاشته بود. ایندازن گشتاسپ هم در بلخ بود و فردوسی از زبان زن گشتاسپ قضیه را به شوهرش نقل میکند و در آخر میگوید:

شهنشاه اهر اسپ در شهر بلخ
 بکشند و شد روز ما تار و تلخ
 وز آنجا به نوش آذر اندر شد ند
 رد و هر بد را همه سر زدند

خلاصه با انعکاس خاطره‌های قدیم که از راه متون پهلوی و دری به زبان مؤرخان و شعرا به ما رسیده، هیچ شبهه‌ی نیست که در طی قرن‌های هزار اول ق.م در زمان ویشتاسپ شاه زرتشت و بعد از آن آتشکده‌هایی در (بلخ بامی) بوده و قبل از اینکه آیین بودایی در طی قرن دوم مسیحی معمول شود دیانت مزدیسنا رواج داشت و بعد از انتشار بودایی هم از بین نرفت بلکه موازی با آن بخصوص در حصص نیمه غربی افغانستان تا زمان ظهور دین مقدس اسلام حتی بعد از آن هم در برخی نقاط مانند سیستان دوام کرد و قراریکه ما خند و متون شهادت میدهند موقع ورود سپاه عربی و میلان اسلامی در سیستان همه یا قلیلاً حصه‌ی از اهالی شهر (زرنج) که یکی از شهرهای با عظمت بود هنوز بیروآیین مزدیسنا بودند و (آتش در کرکویه) قریب یکی از دروازه‌های شهر در نیمه اول قرن اول هجری هنوز مشتمل بود.

افغانستان روی هم رفته از نظر معتقدات چهار مرحله بزرگ را دیده

و درین چهار مرحله چهار آیین مشخص را میتوان نام برده (۱) عناصر پرستی ویدی (۲) مزدیسناي زرتشتی (۳) آیین بودایی (۴) دین مقدس اسلامی. البته فرغات هر کدام و مذاهب مختلف و محلی دیگر اینجا وارد نیست. بهر حال آیین مزدیسناي زرتشتی یکی از دیانات هائی است که در سرزمین افغانستان از بلخ شمله کشیده و تمام فلات آریان یعنی خاک های افغانستان و ایران را فرا گرفت .

قراریکه در رساله (سرخ کوتل) شرح داده ایم با اینکه در باب ظهور زرتشت در بلخ در دربار کشتاسب مطالبی در نظم و نثر موجود است از لحاظ نقد تاریخی که دقت علمی را ایجاب میکند گفته نمیتوانیم که آیین زرتشتی در بلخ و باختر دران مراتب اولی ظهور خود چه شکل و اساسی داشت. زیرا سندثقه و معتبری ازان وقت در دست نیست، شبهه نی نیست که آیین مزدیسنا در عصر ساسانی در زمان شاه پور اول پسر اردشیر به مساعی مؤبد بزرگ عصر او (قلنسار) احیا و تجدید شده ولی چگونگی اصل دیانت مذکور در دوره های قبلی مبهم میباشد .

تمام اهمیت کشف آنشکده سرخ کوتل در اینجا است که ما را مواجه بیک دوره قبل از ساسانی میسازد و سوابق آیین مزدیسنا را در یک عصر مشخص تاریخ افغانستان در عصر کوشانی های بزرگ در جریان قرن دوم مسیحی مشاهده میکنیم .

مراحل حفريات :

در خزان ۱۹۵۱ موسیو شلوم بر زه مدیر هیأت حفريات فرانسیوی از (سرخ کوتل) دیدن نمود و معلوم شد که خشت های سنگی با حروف کتیبه یونانی از برجی پیدا شده است که عملاً تسطیح سرک در برای تپه مذکور بدان مواجه شده بودند . بعد از معاینه سایر قسمت های تپه سرخ کوتل هویداشد که اصلاً دیوارهای حصار و برج هائی وجود داشته علاوه برین چند فاعده بزرگ مدور سنگی که اصلاروی آن پایه هائی استوار بوده

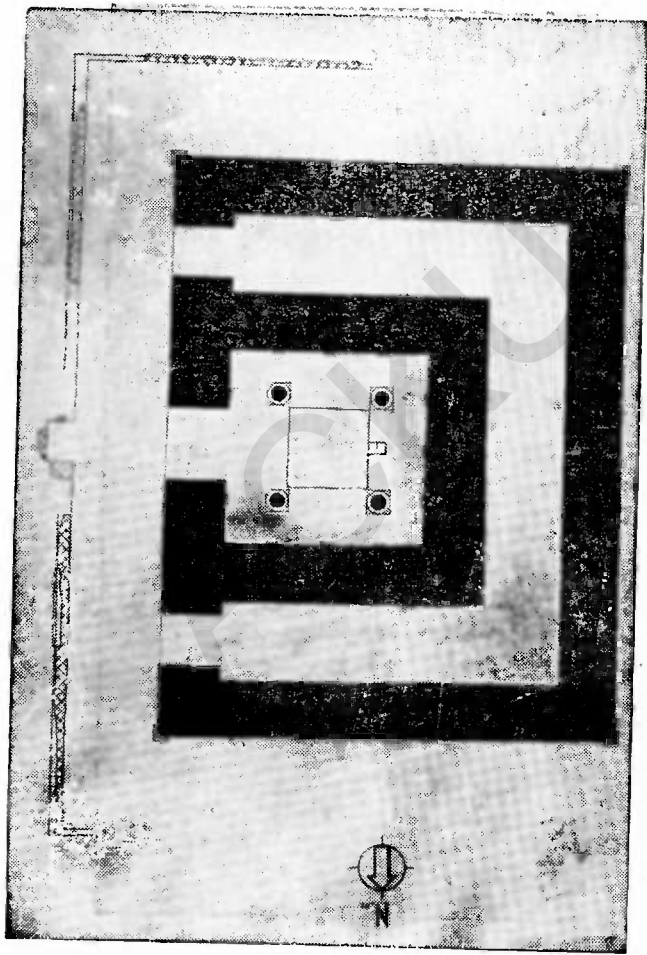
هم به مشاهده رسید و یکی دریاچه لواج بزرگ سنگی هیکل تراشی هم در امتداد دامنه های تپه دیده شد. از این مشاهدات استنباط شده میتواند که اینجا در مبداء دیوارهای حصار کهن اصلاً کدام آبادی مهم دیگر بود که حفريات چگونگی آنرا روشن خواهد ساخت. بناء عليه موضوع اجرای حفريات در سرخ کوتل حتمی گردید. مرحله اول حفريات در ماهی (اپریل رمی ۱۹۵۲) و مرحله دوم از (اواسط سپتامبر تا اواسط دسامبر ۱۹۵۳) عملی شد. درین پنج ماه شکل عمارت مرکزی کاملاً آشکار شد. حیاط ماحول آن هم هویدا گردید. عمارت مرکزی آتشکده بزرگی را نشان میداد که ۳۵ متر طول دارد و سه دروازه یا کلسکین بزرگ بطرف شرق کشیده شده. شبستان مرکزی یا کانون مرکزی آتشکده اتاقی بود و دهلین طواف سه ضلع آنرا محاط میساخت. دیوارهای این اتاق با پایه های دیگر تقویت و مستحکم شده بود سقف آن اصلاً روی چهار پایه استوار بود که قاعده های مدور آن با برش قدیم و کلاسیک جا بجا دیده میشود.

در وسط اتاق صغیه کشف شد که ضلع آن ۴ متر و ۶۵ سانتی طول داشت و باخشت های سنگی سفید رنگ تراشیده شده بکمال نفاست و زیبایی ساخته شده بود و سه پته زینه سنگی هم داشت.

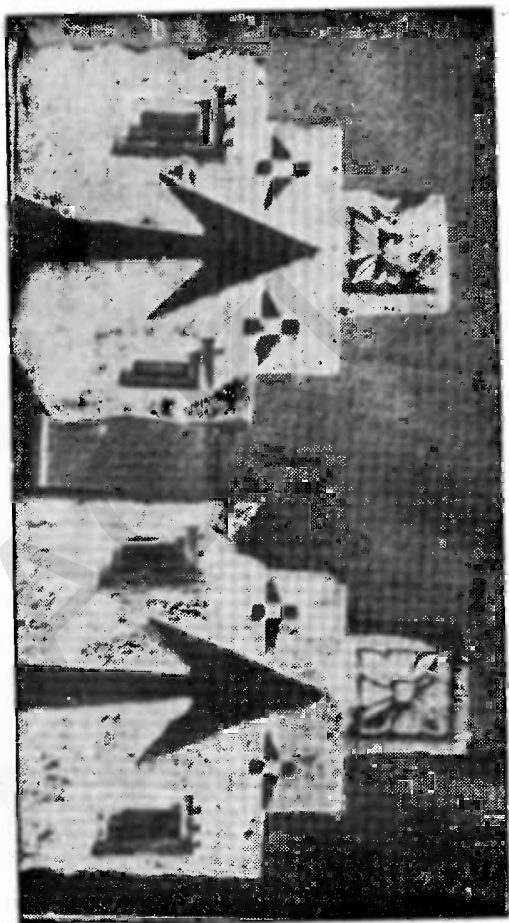
حیاط ماحول کانون آتشکده (۱۰۰) متر طول و (۷۰) متر عرض دارد دیوارهای خارجی آن با برج های مربع شکل بزرگ مستحکم شده بود و از استعمال خشت های بزرگ سنگی فهمیده میشود که نمای خارجی آتشکده شکل قلعه مستحکمی بخود داشت. در حصص داخلی رخ بطرف حیاط در امتداد دیوارها برنده سر پوشیده بی وجود داشت. که از زمین حیاط قدری بلندتر بود و در امتداد برنده اتاق های مربع دیده میشود که اصلاً در هر کدام هیکل های بزرگی از گل زرد ملون و منقوش گذاشته شده بود.

این برنده مسقف که در ماحول حیاط آتشکده دیده میشود

آتش پرستان را از حرارت آفتاب و رطوبت باران محافظه میکرد. هم برای بعضی اجتماعات عادی روزانه ایشان بکار میرفت. چون در برنده جنوبی آتشکده کوچکی دیگر هم دیده شده است و در مجاورت آن جای پاهای مجسمه بزرگی نصب در زمین دیده شده است از احتمال بعید نیست که برخی اوقات بعضی مراسم مذهبی هم در برنده مذکور اجرا میشد. علاوه بر عمارت مرکزی اصلی که آتشکده بزرگ سرخ کوتل را تشکیل میدهد، بقایای عمارات الحاقی هم دیده میشود که بطرف جنوب عمارت اصلی افتاده. این الحاقات هم آتشکده های فرعی و کوچک دیگر بوده که محتملاً در یک دوره بعدتر ساخته شده و صفحه مرکزی یکی از آتشگاه های مذکور بجای اینکه مانند عمارت مرکزی از سنگ باشد، از خشت خام و گل ساخته شده و در جدار شرقی آن هیکل دوبرنده جلب نظر میکند. این صفة کوچک گلی از خود اجاقی داشت و خاکستر نرمی هنوز در آن دیده میشود که بقایای همان آتش دایمی بود که مو بدان آئین (مزیدینا) روشن میکردند. کشف اجاق یا (آتشگاه) در یکی از آتشکده های فرعی سرخ کوتل با خاکستر نرم آن ثابت ساخت که این تپه یکی از کانون های بزرگ آتش پرستی بوده و عمارت مرکزی و مهم با صفة سنگی خود هم آتشکده بزرگتری بوده و بالاخره آنچه را که شعرا و مؤرخان بنام آتش پرستی در بلخ و باختر نسبت میدادند، حقیقت واقعی پیدا کرده است. بیشتر دیدیم که در آتشکده بزرگ مرکزی سرخ کوتل در کانون آتشگاه که اتاق مربعی بود، صفة سنگی از سنگ سفید ساخته بودند، موسیو شلوم برژه به این عقیده است که «اجاق آتشگاه» یا فلزی و از مفرغ بوده و با طوریکه در هرزفلد، در آتشکده کوه خواجه در هامون سیستان را کشف نموده، از سنگ ساخته شده بود ولی چون روی صفة بکلی صاف و هموار بود، احتمالاً زیاد برین می رود که اجاق آتشگاه به آن شکلی که در چپه مسکوکات ساسانی در دوره های بعدتر دیده میشود از مفرغ بوده و روی صفة گذاشته میشد.

پلان معبد سرخ کوتل در پایان دریاچه اول حفريات سال ۱۹۳۰ - دیوارهای
خشت خام نورگک - پیاه نشان داده شده است

دو بارچه توپیناخی که روی آئین گلهای سدابیه می خورند و نیز در ملاحظه می رسد

مرحله سوم حفريات از سرخ کوتل از اواسط سپتامبر تا اوائل دسامبر ۱۹۵۴ دوام کرد ، در اثر اين حفريات دومسأله مهم ديگر روش شده يکي اينکه طرف شرق آتشکده صفة عظيم ديگر کشف شد و دوم اينکه صفة مذکور تا پايان تپه پته های زينه بزرگی کشف شد که عرض هر پته آن هفت متر میباشد و تا چائی که از زیر خاک دامن جلگه ظاهر شده است ، هجالة طول آن به ۴۵ متر ميرسد .

اين زينه عظيم سه دمکاه دارد و حفرياتی که امسال از يك ماه باين طرف شروع شده ثابت خواهد ساخت که آغاز اين زينه روی جلگه دهن غوري به چه ترتيب شروع شده است .

نا گفته نما ند که خارج محوطه آتشکده سرخ کوتل به فاصله دو کيلومتری شرق تپه مذکور در میان اراضی زراعتی اتفاقات به کشف يك محل تاريخی ديگری کمک کرده است که بشکل حاضرة خود عبارت از صفة ایست که در حدود هفده و نیم متر طول و چهارده متر عرض و يك و نیم متر ارتفاع دارد و از سنگ های تراشیده و يا به های هيكل تراشی شده ساخته شده و هر وقت دامنه حفريات از ما حول آن انبساط يا بندهويت اصلی آن روشن خواهد شد

کتیبه ها:

يکي از يپهلوی های مهم حفريات آتشکده سرخ کوتل ، کشف کتیبه ها است . در آغاز اين مقاله متذکر شدیم که اولين چیزی که حفريات را در تپه سرخ کوتل مسلم ساخت ، کشف خشت های سنگی بود که روی هر کدام آن بعضی حروف الفبای يونانی مصر کوشانی دیده ميشد . شش عدد اين خشت ها از برجی بدست آمده بود که حين تسطیح سرك ، عمله سرك سازی بدان تصادف کرده بودند و هفتمين عدد آنرا هیأت حفريات از دهقانی خریداری کرد .

کتیبه دوم روی تخته سنگی است که اصلاً جنس آن آهک سفید است و دو حبه شده و جا بجا در شبستان یعنی اتاق آتشگاه آتشکده مرکزی

سرخ کوتل بدست آمده است و چون روی آن آثار مالش کدام چیز مدوردیده میشود «موسیو کوریل» یکی از اعضای هیأت حفاریات فرانسوی به این نظر است که روی این تخته سنگ اجاق فلزی آتشکاه را میگذاشتند. روی این تخته سنگ هم هفت حرف دیده میشود.

کتیبه سوم روی پارچه سنگی دیده میشود که از قسمت های جنوبی حیاط آتشکده بدست آمده است و روی خود سه سطر نوشته دارد، این کتیبه به رسم الخط یونانی است و عجله موسیو کوریل درین سه سطر به خواندن يك کلمه که عبارت از نام شخصی موسوم به (پالامد Palamede) است موفق شده است و تا سایر سطرها خوانده نشود، معنی آن خوب فهمیده نمیشود که (پالامد) مذکور چه کسی بوده معمار، اجاره دار، مامور ملکی یا مذهبی یا ناظر آبادی و غیره؟ مدقق فرانسوی به ملاحظه میرساند که (پالامد) يك نام صاف یونانی است و عجیب است که نام صاف یونانی در يك آتشکده دیده میشود. موسیو کوریل به این عقیده است که دو سطر دیگر کتیبه یکی از السنه وسطی ایرانی شرقی محتملاً زبان تباری که زبان ماوراالنهر بوده می باشد.

متأسفانه هنوز صحبت در اطراف معنی و مفهوم حقیقی کتیبه های سرخ- کوتل قبل از وقت است، از روی شکل حروف کتیبه اینقدر میتوان گفت که تاریخ آن مابعد عصر کوشانی است و به دوره کوشانی های بزرگ موافقت تامه دارد و چون مسکوکات و حتی مجسمه های بزرگی از همین عصر کوشانی های بزرگ از آتشکده سرخ کوتل بدست آمده، تطابق اشکال حروف رسم الخط موید این نظر است که آتشکده سرخ کوتل مربوط به عصر کوشانی های بزرگ است.

شبهی نیست که رسم الخط یونانی با استقرار کولونی یونانی بعد از ۲۵۰ در باختر در افغانستان شمالی معمول شده است و تا نیمه اول قرن ۷ مسیحی باقی بوده چنانچه جلب نظر زائر چینی (هیوان - تسنگ) را

نمود، احفاد یونانی‌های که در باختر ماندند با صنعت کاران که از یونان و روم به کشور ما آمدند، رسم الخط مذکور را محافظه کردند، در همین دوره‌ها رسم الخط (آرامی) (خروشتی) (پهلوی) به تدریج دوام داشت و تأثیراتی به رسم الخط یونانی وارد نمود و چون کوشانی‌ها وارد کشور ما شدند رسم الخط یونانی با همان تأثیراتی که بران آمد، استعمال کردند و سپس یفتلی‌ها این کار را کردند. پس رسم الخط یونانی که تا نیمه اول قرن ۷ مسیحی در اقلانستان دوام داشت تحت تأثیر رسم الخط‌های آرامی و خروشتی و غیره تأثیراتی و کتیبه‌های یونانی سرخ کوتل مربوط به عصر کوشانی‌های بزرگ شاهد قسمتی از این تحول است.

چون در کتیبه (پالامد) زبان بخاری هم بکار رفته هر وقت قراءت آن تکمیل شود، راجع به شجره زبان مذکور در باختر و ماوراءالنهر هم معلوماتی بدست ما خواهد آمد.

آتشکده مرکزی و فرعی:

فراریکه دیدیم در سرخ کوتل بقایای دو آتشکده کشف شده است. یکی آتشکده بزرگ مرکزی که در بعضی مقالات علمی باستان‌شناسی بصفت آتشکده (الف) یاد شده و آتشکده کوچک فرعی که آنرا به نام (ب) معین کرده‌اند، فراریکه دره‌الم مسیحی هم رواج داشت، پهلوی کلیساهای بزرگ، کلیساهای کوچک هم میساختند و اینک طوریکه میبینیم در عصر کوشانی‌های بزرگ، پهلوی آتشکده بزرگ آتشکده کوچک هم آباد میکردند و چون آثار برجسنگی‌های دیگری هنوز هم روی تپه سرخ کوتل به ملاحظه میرسد، شاید آتشکده فرعی دیگری غیر از آنچه تا حال کشف شده، مکتشف گردد.

خلاصه کلام این است که اول تپه سرخ کوتل در میان دیوارها و برج‌های حصاریک آتشکده بزرگی وجود داشت که نظر به موقعیت ممتاز خود

بالای تپه بلند، باید آنرا آتشکده شمرد که مربوط به يك ولايت بود. مدير هيات حفريات فرانسوی در مقاله که تحت عنوان (آتشکده سرخ کوتل در بکتریان) حصه دوم در مجله آسیایي پاریس (سال ۱۹۰۴) نشر کرده آتشکده سرخ کوتل را بزرگتر و مهمتر از آتشکده مخصوص يك شهر میدانند و آنرا در موقعش زیارتگاه و آتشگاهی میدانند که اهالی ولایتي وقت بوقت بدور آن جمع میشوند.

سنه و تاریخ آتشکده:

در مقاله که بالا متذکر شدیم بوسیله شلوم برژه در سرخ کوتل سه مرحله تاریخ مبینند:

اول- عصر آبادی آتشکده، دوم- دوره دوام آتشکده که در طی آن طبعاً تغییراتی در بناء پیش شده و الحاقاتی بعمل آمده و حریق بزرگ بدان خاتمه داده است. سوم- دوره تجدید آبادی که با وسایل کوچک و محدود بعمل آمده و منتهی به خرابی کامل این کانون مذهبی گردیده است. تاریخ بنای آتشکده بزرگ سرخ کوتل از روی پاره شواهدی از قبیل مسکوکات و مجسمه ها به عصر کوشانی های بزرگ نسبت شده میتواند. مسکوکاتی که در طی حفريات ۱۹۰۳ بدست آمده این مذكوره را تایید میکنند. چون تا حال مسکوکات (هر ویشکا) بدست نیامده موسبو شلوم برژه احتمال حریق را به اواخر دوره سلطنت این پادشاه کوشانی قرار میدهد و در نتیجه گفته میتوانیم که آتشکده بزرگ سرخ کوتل پادشاهان کوشانشاه کنیشکا و یا در دوره سلطنت یکی از پادشاهان معتمد او بناء یافته. چون آبادات بزرگ مذهبی بودایی از قبیل معبد بزرگ بودایی پشاور در عصر کنیشکا تعمیر شده و نامبرده امپراطور مقتدری بود که مشوق ادیان بشمار میرفت و بدون تعصب به همه مذاهب و ادیان احترام میگذاشت، گمان غالب من برین است که آتشکده بزرگ و مجلل سرخ کوتل در عصر کنیشکا و به امر و اراده او بنا یافته بود.

دوره سوم تاریخ سرخ کوتل را موسیو شلوم برژو به اوایل عصر ساسانی مطابق میداند نظریه خود را روی کشف يك سكه (كوشا نو ساسانی) اتكاء میدهد و چنین نتیجه میگیرد که حمله ساسانی ها بر (كوشا شهر) یعنی بر سرزمین كوشانی باعث خرابی كامل آ تشكده فرعی سرخ کوتل گردیده است. نامبرده درین مورد دقیق تر شده میگوید که ارد شیر مؤسس سلاله ساسانی در بكتريان حمله كرد. پس از احتمال بیرون نیست بلکه شكل محقق پیدا کرده است که آ تشكده فرعی سرخ کوتل در اثر حمله اردشیر بر بكتريان و بر كوشانی های آنجا بكلی ویران و خراب شده است.

مندینگك :

قراریکه در آغاز این مقاله متذکر شدیم (مندینگك) اسم تپه ایست در شمال یاصحیح تر بگوئیم در شمال غرب قندهار و فاصله آن از شهر اخیر الذکر در حدود (۵۰) کیلومتر است، مندینگك در يك وادی افتاده که سلسله کوهی آنرا از وادی ارغنداب جدا کرده است، یعنی تپه مندینگك در كشك نخود افتاده و کوه هم همان کوه بچه شاه مقصود میباشد.

ارتفاع تپه مندینگك از سطح جلگه در حدود (۲۰) متر است. تپه های دیگری به ارتفاع ۵ تا ۶ متر در اطراف آن دیده میشود.

مندینگك امروز در مجاورت رودخانه كشك نخود که عموماً اکثر حال خشك و بی آب میباشد قرار گرفته و بعضی دهکده های که از نزدیکی آن دیده میشود، آب مشروب و زراعت خویش را عموماً از کاریز بدست می آرند. چنین مینماید که در زمانه های باستان این ناحیه سبز بوده و آب بیشتر داشته و رودخانه كشك نخود باد اشتهن آب فراوان باعث سرسبزی این هلاقه میشد و اراضی زراعتی و باغها درین نواحی وجود داشت اما بعدها در اثر بیش آمدهای که چگونگی آن هنوز غیر مکشوف

است رودخانه رو به خشکی گذاشت و در نتیجه باشند کان مندیکک مجبور به ترک موطن و د هکده خود شده اند. تاجای که شواهد حفاری و باستان شناسی نشان میدهد، چنین تصور میشود که این پیش آمد در حوالی سه هزار سال قبل بوقوع پیوسته و ازین تاریخ به بعد مندیکک متروک گردیده است. اولین اقدامی که موسیو کازال متخصص قبل التاريخ هیأت حفاریات فرانسوی در تپه مندیکک بعمل آورده شق کردن تپه مذکور بود از سر تپه تا بیای آن گه به عرض (۲) متر در دامنه شمال غربی آن کنده شد و در نتیجه وجود سیزده مرحله آبادی های مختلف آشکارا گردید که روی هم رفته تمام آن دوره بر رنز یا مفرغ را در بر میگيرد و چنین مینماید که در حدود هزار سال قبل بار اول تپه اشغال شده و در طی دوهزار سال آبادی های مختلف یکی روی دیگر بمیان آمده و بالاخره در حوالی ۳ هزار سال قبل یعنی هزار سال قبل از میلاد مسیح تپه مذکور متروک مانده و در دوره های اسلامی تاریخ مملکت، بکلی کسی در آن رهاش نکرده است.

در اثر عملیات حفاری واضح شد که در قسمت فوقانی تپه، انبارخانه های وجود داشت مخصوص گذاشتن غله. در قسمت های فوقانی حفره هایی دیده شد برای تهویه طبقات تحتانی که در آنجا غالباً حیوانات خویش را نگاه داری میکردند. چون انبارهای غله در سه طبقه آبادی دیده میشود فرض میتوان کرد که مردمانی که این انبارها به ایشان تعلق داشته مدتهای نسبتاً طولانی درین نواحی زندگی داشته اند. اگر از قسمت های تحتانی تپه نگاه کنیم، آثار زندگی انبارکنندگان اینجا بشکل سوراخهای دیرک خیمه دیده میشود و معلوم میشود که مردمان چادر نشین بار اول در زمینی که به تدریج تپه میشود رهاش اختیار کردند. در طبقه دوم دیوارهای بخته‌نی و یکنوع سفالی کلفت ظاهر میشود. در طبقه سوم بار اول خشت دیده میشود و ازین مرحله به بعد خشت در تعمیر طبقات

فوقانی استعمال شده رفته است. درین طبقه مهرهای سنگی با اشکال هندسی و اولین هیکل گل پخته ظاهر شده است. هیکل های کلسی حیوانات هم دیده شده، کمی بالاتر اشیایی از سنگک یشم بنظر میخورد و بالاخره به ارتفاع ۵ متری زمین روی چلگه اشیای کوچک مفرغی از قبیل سوزن دراز بدست آمده است.

همین قسم به تدریج که بالا میرویم در مرحله هشتم آبادی ظروف سفالی منقوش ظاهر میگردد.

بعد ازین مرحله در حالیکه تراکم

خرابه های آبادی های ادوار مختلف تپه بی به ارتفاع ده متر تشکیل داده بود، دوره جدیدی فرامیرسد و عمارت بزرگی پدیدار میگردد که تقریباً در حوالی ۴ هزار سال قبل بنا یافته و کشف آن از نظر تحقیقات باستان شناسی اهمیت زیاد دارد و جریان حفاریات درخزان امسال روشنی های جدیدی روی این تپه و دهکده قبل التاریخ، خواهد افکند.

شاعلی کهزاد نویسنده این مقاله

.....

اجراآت اسامبله عمومی دهم و سیم افغانستان در آن

اسامبله دهم سازمان ملل بتاريخ ۲ سپتامبر آغاز و تحت ریاست (جوزمازا)

نماینده چلی، دوره آن بتاريخ ۲۰ دسامبر ۱۹۵۴ خاتمه یافت.

بناغلی طبیعی نویسنده این موضوع

این اسامبله با اسامبله های گذشته فرق داشت، زیرا خوشبختانه در هنگامیکه سازمان ملل جلسه نمود، فضای سیاست بین المللی در اثر مفاهمه سران دول چهارگانه کبیر درجینوا که در جولای ۱۹۵۵ بعمل آمد، نسبت بگذشته روشتر بود و به همین اساس در دوران جلسات اسامبله در اکثر موضوعات، ملل بزرگ با هم هماهنگی نشان میدادند. ملل کوچک و صلح خواه از این همکاری دول

بزرگ استفاده نمودند و داخل مبارزه شدند، تا بتوانند در واژه بسته سازمان ملل را بر روی ۱۸ دولتی که خواهان عضویت در سازمان بودند، بکشانند و با این اقدام خون تازه می وجود یوان دمیده و با افکار و نظریات نوین و شمول مالک بیطرف، موفقیت آنرا قویتر و مستحکم تر گردانند.

خوشبختانه که در ختم اسامبله بعد از زحمات بی پایان، این مطلب بدست آمد و از مره ۱۸ دولت داوطلب، شانزده آن در سال جاری به عضویت

اجراآت اسامبله عمومی دهم

پذیرفته شده و وعده شمول دودولت متبانی برای اسامبله آینده داده شد .
اینک اجمالاً اجراآت و فیصله‌های اسامبله دهم ملل متحد:

الف- مسایل سیاسی:

۱- موضوع انرژی آتوم:

اسامبله عمومی با اکثریت آراء را جمع به یککارانیداختن انرژی آتوم برای صلح به تاسیس یک کمیسیون تصمیم گرفت که این کمیسیون نظر به فیصله سازمان ملل، در جنوری ۱۹۵۶ باید در واشنگتن به جلسه میپرداخت و راجع به تشکیل اجنسی انرژی آتوم و مذاکرات آن با سازمان ملل غور میکرد .

۲- قضیه الجیریا و مراکش:

بتاریخ ۳۰ سپتامبر ۱۹۵۵ هنگامیکه اسامبله عمومی فیصله کرد قضیه الجیریا را مورد بحث قرار دهد، فرانسه این فیصله را متاخره در امور خارجی خود دانسته و پروتست کنان اعلان کرد که دیگر در جلسات اسامبله دهم اشترک نخواهد ورزید، ولی پسانتر در اثر پیشنهاد نماینده هند که در اسامبله دهم موضوع الجیریا مورد بحث قرار نگیرد، فرانسه بار دیگر کرسی خود را در اسامبله اشغال کرد .

در موضوع مراکش نیز اسامبله درغیاب فرانسه فیصله کرد که بحث آنرا برای آینده موکول کند ولی درخواست کرد که مشکلات از راه مذاکرات مستقیم بین فرانسه و مراکش حل بگردد .

۳- کوزیا:

اسامبله عمومی با ۷۴ رأی مقابل صفر از پروگرام اجنسی تعمیر مجدد کوریا طرفداری و ضمناً اظهار داشت که راه حل فوری مشکلات کوریا جستجو شده و این موضوع بروی آجندة اسامبله دهم گذاشته شود .

۴- قبرس ،

اسامبله عمومی به ۲۸ رأی مقابل ۲۲ وده رأی بیطرفی از بحث در موضوع قبرس صرف نظر کرد که این فیصله مطابق به فیصله کمیته عمومی بود .

۵- قضیه هندیهی افریقای جنوبی ،

اسامبله عمومی با ۴۶ رأی مقابل صفر و ۸ رأی بیطرفی فیصله کرد که حکومتهای هند - افریقای جنوبی و پاکستان مذاکرات خود را در موضوع رفتار با هندیهی افریقای جنوبی به مقصد حل این مشکلات، دوام دهند و به اسامبله آینده از اقدامات خویش راپور دهند .

۶- پناه گزینان فلسطین ،

اسامبله عمومی به اکثریت آرا فیصله کرد تا ایجنسی مخصوص پناه گزینان برای بهبودی و آرامش پناه گزینان کار خود را دوام دهد - همچنین از مالک و مؤسسات خصصی درخواست بعمل آمد تا درین راه داو طلبانه امداد خود را بخرج دهند .

۷- اعضای جدید ،

اسامبله طوریکه در بالا عرض شد بعد از سه سال مذاکره و مجادله درین موضوع، شانزده مملکت را به عضویت سازمان ملل قبول کرد - اگر چه اسامبله عمومی برای شمولیت ۱۸ دولت تصویب نمود ولی چون شورای امنیت نتوانست راجع به دو عضو داوطلب موافقه برسد، به شمول شانزده دولت ذیل اقدامات بعمل آمد ،

۱- البانیا

۲- آستریا

۳- بلغاریا

۴- کمبودیا

۵- سیلون

اجراآت اسامبله عمومی دهم

- ۶- فنلاند
- ۷- هنگری
- ۸- آیرلیند
- ۹- ایتالیه
- ۱۰- شرق اردن
- ۱۱- لاهوس
- ۱۲- لیبیا
- ۱۳- نیپال
- ۱۴- پرتگال
- ۱۵- رومانیه
- ۱۶- اسپانیه
- ۸- خلع سلاح و تقلیل اسلحه :

اسامبله عمومی به ۵۶ رای مقابل ۷ فیصله کرد که باید حق اولیت به اجرای پلان آیزنهاور که در باره تبادلۀ نقشه‌های حربی و تقطیع فضائی روس و امریکا میباید داده شود .
و نیز در عین تصویب اسامبله عمومی فیصله کرد که مذاکرات خلع سلاح از جانب انگلستان - کانادا - فرانسه - امریکا و روسیه آغاز شود .

ب - مسایل اقتصادی :

۱- امداد تخنیکیه :

اسامبله عمومی از شورای اقتصادی درخواست کرد تا در راه پیشرفت و تقویه امداد تخنیکیه مبارزه خود را دوام دهد و نیز از ممالک عضو سازمان تقاضا نمود تا از این پروگرام پشتیبانی کنند - همچنین تصویب کرد تا در سال جاری در حدود (۲۹۷۳۴۰۸۵) دلار به صرف پروگرام تخنیکیه برسد .
۲- ممالک عقب ماند ۱۰۰

اسامبله عمومی به اکثریت آراء فیصله کرد که ملاک عقب مانده طرفدار تأسیس یک مؤسسه مالی میباشد تا وسیله ترقی و انکشاف شانرا فراهم نماید که این مؤسسه (فند) مالی از راه دادن قرضه و معاونت های مالی بتواند پروژه های عمرانی شانرا که عبارت از پروژه های سرک سازی - صحت عامه و غیره میباشد، بکارا اندازد و برای سال اول برای چنین پروگرام دو صد و پنجاه ملیون دالر بکار خواهد بود .

ج - مسایل حقوق بشر :

اسامبله پروگرام متین و اساسی را در مورد خدمات مشورتی در ساحت حقوق بشر تصویب کرد . همچنین از ملاک غیر عضو در خواست کرد تا به کنوانسیون اشخاص بی وطن الحاق نمایند و نیز تصمیم گرفته شد تا در اسامبله آینده راجع به تسوید کنوانسیون حقوق بشر، پیشنهادات در باره احترام بین المللی حق تعیین سرنوشت ملل و مردم و همچنین در باره تسویه ملیت زنان متاهل غور بعمل آید .

د - مسایل حقوقی :

۱ - تعدیل منشور ملل متحد :

به ۳۴ بل ۱ رای بیطرفی اسامبله عمومی فیصله کرد تا کنفرانس برای مطالعه نظر اندازی به منشور ملل متحد منعقد گردد و البته تاریخ انعقاد این کنفرانس نظر به فیصله اسامبله عمومی در اسامبله دوازدهم یعنی سال ۱۹۵۷ تعیین خواهد شد .

علاوه بر این فیصله، گروه روسیه بود تا زیرا و نمود کردند که این کنفرانس برای از بین بردن حق ویتو منعقد خواهد شد .

ولی چون ماده ۱۰۹ چارتر در باره انعقاد این کنفرانس پیش بین میباشد اسامبله مجبور شد تصمیمی اتخاذ کند .

۲ - محکمه یو - ان در لیبیا ،

اسامبله عمومی به این پیشنهاد کمیته حقوقی که دیگر محکمه یو - ان در لیبیا به نسبت مصارف کراف و هدم موافقه لیباراجع به دوام آن ضرورتی ندارد و بجای آن فیصله کرد که یک کمیسیون حکمیت مختلط از جانب ایتالیا و لیبیا به مصرف خودشان تاسیس گردد تا اختلافات دولتین را که از زمان قبل از جنگ باقی است ، حل و فصل نماید .

ه - مسایل قیمومیت :

۱ - توکولیند :

اسامبله عمومی با ۴۲ روی مقابل ۷ و ۱۱ رای بیطرفی فیصله کرد که باید بر تائید تحت نگرانی سازمان ملل ، ترتیب انتخابات رادر توکولیند بر تائید بگردد ، این انتخابات در تاریخ مناطق تحت قیمومیت سازمان ملل ، اولین بار صورت خواهد گرفت و البته بعد از انتخابات توکولیند فیصله خواهد کرد که میخواهد با کوله - کوست ملحق شود و یا به تحت قیمومیت دوام دهد تا کارشان برای آزادی یکطرفه شود .

همچنین اسامبله به ۴ رای مقابل ۹ و ۱ رای بیطرفی فیصله کرد که یک هیأت از یو - ان به توکولیند فرانسوی رفته و وضعیت خلق را در تحت حمایت فرانسه ، مطالعه نمایند تا آئینده شان در آئینه قریب فیصله شود .

۲ - مناطق غیر آزادی :

بلجیم تنها مملکتی بود که در مقابل تصویب اسامبله عمومی که کمیته اطلاعات برای سه سال دیگر نیز معلومات را از مناطق غیر آزاد تهیه نماید ، مخالفت کرد زیرا در سه سال گذشته بلجیم که عضو این کمیته بود هیچ سهمی در کار آن نگرفته است زیرا نمی خواهد در مناطق زیر حمایت او مداخله یو - ان بعمل آید .

و - مسایل بودجوی :

به ۳۳ رای مقابل ۹ و ۱۷ رای بیطرفی اسامبله تصویب کرد که بعضی از فیصله‌های محکمه اداری یو - ان مورد تجدید نظر قرار گیرد . این پیشنهاد از جانب امریکا و به مجادله زیاد آن دولت تصویب شد . زیرا محکمه فیصله کرده بود که سازمان ملل باید به آن بازده نفر مستخدم سازمان ملل که نظر به فشار کانگرس امریکا از وظیفه سبکدوش شده بودند ، جبران خساره نماید .

ز - انتخابات :

بعد از انتخابات ورآی دهی های مکرر که بین یوگوسلاویا و فلپین در مورد انتخاب یک عضو غیر دائمی شورای امنیت بعمل آمده ، بالاخره یک فارمولا توسط رئیس اسامبله بصورت بی سابقه طرح گردید که یوگوسلاویا در سال اول یعنی از اول جنوری ۱۹۵۶ - الی ختم سال ۱۹۵۶ کرسی شورای امنیت را اشغال کنند و در سال دوم فلپین عضویت را حاصل نماید . همچنین آسترالیا و کیوبا نیز به عضویت اعضای غیر دائمی شورای امنیت انتخاب گردیدند .

سهام افغانستان در اسامبله دهم :

هیأت افغانی که در اسامبله دهم سهم گرفتند قرار ذیل بودند :
بناغلی محمد کبیر لودین رئیس و نماینده در کمیته اول
بناغلی عبدالکریم حکیمی نماینده در کمیته اقتصادی
بناغلی عبدالرحمن یثرواک نماینده در کمیته اجتماعی و فرهنگی
بناغلی عبدالحمید عزیز نماینده در کمیته فیومت
بناغلی سید قاسم رشتیا نماینده در کمیته بودجوی
بناغلی داکتر عبدالحکیم طیبی نماینده در کمیته حقوقی

اجراآت اسامبله عمومی دهم

هیأت افغانی طبق همه ساله در جریان کار اسامبله دهم، از تمام تصاویر و پیشنهادها بیکه برای صلح و بهبودی بین المللی مفید بود و مطابق به روح منشور ملل متحده پیش شده بود، طرفداری و حمایت نمود و علاوه از تمام پیشنهادها بیکه برای پیشرفت و ترقی ممالک پس مانده مؤثر واقع شده میتواندست، طرفداری نمود و در راه حقوق مناطق غیر آزاد به اساس یالیسی ملی خود اظهار رای نمود و همچنین درباره حقوق پناه گزینان عرب فلسطین بیانات داده و در مورد تعیین حق سرنوش و پیشرفت و تقویه بر نسب های حقوق دول، کافی مجادله نمود.

که اینک خلاصه اجراآت هیأت افغانی در ذیل توضیح میگردد:

مسایل سیاسی:

در هنگامیکه ملل آسیا و آفریقا از قضیه آزادی اعراب مراکش و الجزایا در سازمان ملل خواستند مدافعه کنند، افغانستان اولین مملکتی بود که به طرفداری آن رای داد نماینده افغانی در طی بیانیه مفصلی از حقوق برادران الجزایایی مدافعه نمود.

همچنین در هنگام بحث بر موضوع فلسطین، افغانستان طبق همه ساله و به اساس روابط نزدیک و قریبی که با برادران اسلامی و عربی خود دارد از حقوق اعراب فلسطین پشتیبانی نمود و درین زمینه بیانات زیادی داد.

در قضیه حقوق هندی های آفریقای جنوبی، از ادعای هند و پاکستان طرفداری نمود و در پیشنهادها بیکه درین باره به اسامبله پیش شد اشتراک ورزید.

مسایل اقتصادی:

نماینده افغانی در کمیته اقتصادی از تمام پیشنهادها بیکه برای بلند بردن سویه ممالک پس مانده بود، طرفداری کرد و همچنین در زمره ممالکی بود که پیشنهاد تاسیس یک سرمایه معاوضی بین المللی را در حضور

د ویدوینجوا، ملیون دولار نمودند. درهنګام بحث راپور شورای اقتصادي واجتماعي ومذاکره در راه توسعه تجارت آزاده، نماینده افغانی از مشکلات وفید ترانزیتی یا کسپن که بر افغانستان در سال گذشته وارد نموده بود، شکایت کرد و از این عمل غیر قانونی ومخالف مقررات بین المللی پاکستان به کمیته اقتصادی توضیحات داد که این توضیحات بر روی ریکارد درج کسردید.

مسائل اجتماعی وبشری :

سهم نماینده افغانی درین کمیته قابل تذکر است، خصوصاً مجادله افغانستان درهنګام بحث تسویدکنوانسون حقوق بشر، زیاد بوده ودر راه دخول پرنسب حق تعیین سر نوشت، پیشنهادهای نماینده افغانی قبول کسردید. بعد از قبولی این پرنسب نماینده افغانی در ۳۰ نوامبر ۱۹۵۵ در طی بیانیة مفصلی در کمیته چنین تذکر داد :

« باتصویب ماده اول کنوانسیون سازمان به دنیا نشان داد که را جمع به مردمانی که حق شان از دست رفته است، هلاقه مندی دارد وچون حق تعیین سر نوشت یک اصل اساسی است، ماده که برای این حق تصویب شد اهمیت بسزا دارد ... نماینده افغانی اینرا هم علاوه کرد که مسرور است بعد از سالیهای درازی نقاط نظر افغانستان از طرف اکثریت ملل بالاخره قبول وتصویب شد.»

گویا در اسامبله هم، مجادله بیشتر نماینده افغانی در کمیته سوم آن بود که نباید بحث بر کنوانسیونهای حقوق بشر خاصة بحث بر ماده اول یعنی حق تعیین سر نوشت به تعویق بیافتد ودرین راه پیشنهادهای متعددی به کمیته از جانب نماینده افغانی پیش شد که اکثر آن به مفاد ما قبول وتصویب کسردید.

مسایل قیمومت :

در این کمیته نیز نماینده افغانی از تمام پیشنهاد های که در راه آزادی ممالک تحت قیمومت و مناطق غیر آزاد بود، طرفداری کرد و در قضیه توکولیند که برای تعیین سر نوشت شان، رأی دهی پیشنهاد شد افغانستان آنرا قبول نمود و برای تصویب آن روی بیانات مفصلی نقاط نظر افغانستان را که همیشه از پرنسب حق تعیین سر نوشت طرفداری کرده است توضیح داد.

مسایل بودجوی :

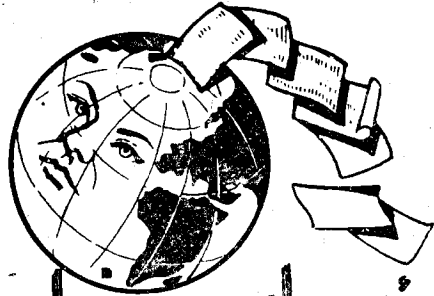
در هنگام بحث مسایل حسابی و بودجوی و نماینده افغانی با تمام آن مصارفیکه بر بودجه و سهمیه ممالک غریب و پس مانده جهان گران تمام میشد، مخالفت و البته در آن تصاو و بیکیه لازمی بوده و با اکثریت آراء فصله میشد، اظهار موافقت کرده است.

مسایل حقوقی :

افغانستان از هنگام عضویت خود در یونان تا اکنون از پیشرفت پرنسب های حقوق دول طرفداری کرده و از خدمات کمیسیون حقوق دول و اصطلاحاتی که درین ساحه بعمل آورده اند، پشتیبانی نموده است. همه ساله جریان کار اساسیله نشان میدهد که افغانستان درین قسمت سهم بارزی گرفته است. در اساسیله دهم در زمره تصاو و بیکیه حقوقی اساسیله و پیشنهاد های ذیل افغانستان قبول و تصویب شد :

- ۱- راجع به تعیین موقف جلسه کمیسیون حقوق .
- ۲- د به نشر دا کومنت های حقوق دول .
- ۳- د به تاسیس محکمه یونان در لیبیا .
- ۴- د به حکمیت (آر بتریشن) .

بقلم محمد قدیر ترکی

چرخه سیاسی دنیا در سال ۱۳۳۳

در سال ۱۳۳۴
بزرگترین حوادث
سیاسی جهان که شاید
برای قرن های ما بعد،
اثراتی از آن ها مشهود
باشد، رونما شد. درین

سال واقعات مخصوصا از حیث ماهیت بین المللی آن ها، خیلی مهم و در خور
توجه بوده اند، بنابراین ما هم درین مختصر که جز اشاره به رؤس
مطالب آن ها برای ادخال در فروعات نیست، فضا یا را از دو نقطه نظر
مطالعه خواهیم کرد:

اول - از نقطه نظر بین المللی، درین سلسله به حوادثی توجه
خواهیم نمود که در آن ها دولت های دنیا بوسیله نمایندگان شان اشتراک
ورزیده و با قضیه را با اتفاق نظر حل و فصل کرده باشند.

دوم - از جنبه مسایل ناحیوی یا منطقه ای که فضا یا و حوادث مختص
به ملتی یا منطقه بوده و از حیث حیات بین المللی و سیاست عمومی جهان
افسکار عمومی جهان صلح خواه و یا مردمان هر بده جورا، بشود جلب
کرده است.

مهمترین و بزرگترین قضیه که از جنبه سیاست بین المللی در بین
جمعیت بزرگی از نمایندگان ملت های جهان در شروع سال ۳۴ رو نموده
و مؤثرات آن دنیایی و بین المللی بوده و هست و شاید تا قرن های ز یاد
خواهد بود، گفتگوس با نئونیک است.

خوانندگان عزیز این سطور بظا طر دارند که در ماه حمل ۱۳۳۴
یعنی در شروع سالیکه فضا یا ی سیاسی آن مطرح بحث و مطالعه ما است،

مهمترین واقعه تاریخ دربارندوننگ یکی از شهرهای اندونزی روداد .
این واقعه اجتماع نمایندگان وزمام دازان ۲۹ مملکت آسیای
و افریقای بود که بعدها بنام کنفرانس باندوننگ در زبان مطبوعات
وامواج رادیوهای دنیا جا گرفت .

کنفرانس باندوننگ مقدماتی دارد که باید مختصراً ازان درین
جاذگری به میان آورد .

درسال ۱۳۳۳ در بین بعضی از زمام داران دول شرقی ، بشمول هند
واندونزی در کلمبو کنفرانسی عقد شد و دران در ضمن دیگر فیصله ها
وتصمیمات فیصله گردید در اپریل سال آینده در یکی از شهرهای
اندونزی کنفرانسی مرکب از تمام نمایندگان دولت های آسیای
و افریقای عقد شده و در زمینه های مربوط به آرزوها و آمال مشترک
و دردها و آلام واحدی که همیشه شرق و شرقیان ازان ها در شکنجه
و عذاب اند ، بحث و تصمیماتی اتخاذ نمایند و نیز مقرر شده بود که اگر
رؤسای هیأت های دول شامله درین کنفرانس ، صدراعظم های دول آسیای
و افریقای باشند ، خیلی مفیدتر از شمول شخصیت های دیگر میباشد ، بنا بران
از اکثری از دول ، صدراعظم های شان دران مجمع اشترک گردند .

۲۹ مملکتی که دران کنفرانس اشترک نموده بودند ، ساحه وسیعی
را از کارا بلانکا تا ببحیره بیرنگ و منگولبای خارجی اشغال و زاید
از نصف نفوس بشریت را تمثیل مینمودند ، درین جا اسرائیل از باعث
اینکه همیشه علیه دول غربی وضع متجاوزانه دارد ، دعوت نشده و اتحادیه
افریقای جنوبی از سببی که دران مجمع در زمینه انقای قوا بین تبعیض
نژادی بحث میگردد ، اشترک نمود .

این کنفرانس که شکل آخرین تحقق آرزوی ملیه شرقیان است

وروی نهضت های ملیة قدیمه شرقیان چون اتحاد اسلام ، اتحاد شرق و قیام مشترک علیه سیاست های استعماری غربیان بنا شده بود . در شهر باندونسک واقع در جزیره جاوا روز ۲۹ حمل ۱۳۴۴ افتتاح شده و بعد از یک هفته مذاکره در زمینه های مختلفه که روی آن آمال ملیه و آرزوهای مشترک آسیای بزرگان و افروقیان بنا شده است . بحث به عمل آمد . میگویند چون در آن کنفرانس آرزوها و آمال مشترک و دردها و آلام واحد و هدف ها و غایب ها مماثل و عین هم دیگر بود ، چنان با روح موافقت و مرافقت بحث و مذاکره میشد ، که نظیری از آن در تاریخ کمتر دیده شده است و از همین سبب بود که این کنفرانس با روح تعاون و تسامح بین المللی ، عقد شد و با روح موافقت کامل دوام کرد و با روح همکاری تمام و بی شائبه ، خاتمه یافت و اعلامیه که در ختم آن انتشار دادند ، نماینده کاملی از آن وحدت نظر و وحدت عمل وامل میباشد .

در اعلامیه تمام دولت های شامله استعمار را بدگفتند و علیه آن قیام عمومی را وعده دادند و تعهد نمودند که تمام دولت های شامله در راه حصول استقلال ملت ها بیکه هنوز اوجاع اسارت ایشان را معذب میدارد ، مخصوصاً ملت های جزائر ، تونس و مراکش سعی و کوشش کنند و این مجاهده را از راه ملل متحده و از طریق دیپلوماسی ادامه بدهند ، همچنان در همان کنفرانس پنج اساس زیست با همی مورد قبول همه واقع شد و تمام شاملین تعهد کردند در مناسبات بین المللی شان از این پنج اساس استفاده کنند . در کنفرانس مذکور فیصله شد که دولت های که هنوز خارج از عضویت مؤسسه ملل متحده مانده اند ، باید داخل مؤسسه گردند ، درین دولت ها چین کمونسیت هم شامل بود که با در نظر مجمع باندونسک صاحب وزمامدار حقیقی چین ، چین نویدی است نه چین ملی یا کوامنتانکس .

همچنان درین مجمع دولت‌های شامله تعهد نمودند علیه هم دیگرتجاوز
نکنند و اختلافات شان را با روح مساوات حل و فصله نمایند و در هیچ مورد
دست بسلاح نبرند .

درین کنفرانس یکت‌های منطقوی تقبیح شد و شاملین کنفرانس اعلان
نمودند که مقصد آن‌ها ایجاد بلاک سوم در بین دو بلاک موجوده متعالفه
نمی‌باشد، بلکه آن‌ها بیطرفی کامل خود را حفظ میکنند و اساس اعمال
بین‌المللی ایشان، اساس‌های پنج‌گانه زیست باهمی میباشد .

درین اعلامیه سیاست تبعیض‌نژادی تقبیح شد و تعهد نمودند هیچکدام
در کشورهای شان ازان اساس پیروی نکنند .

خلاصه این مجمع از مجامع خیلی عمده و مهم جهانی میباشد و فصله‌ها
و حتی اجتماع و مفکوره آن، شعورزنده و بیدار و حیات‌نازه و فعال و بیداری
و تیغز جدید شرقیان را به جهان‌نیان اعلان و اعلام میکند و از همین سبب در
موقعیکه این کنفرانس خاتمه یافت، اکثری از زمام داران جهان حتی
آن‌ها بیکه باین اجتماع خوش‌بین هم نبودند، ازان تقریظ کردند و روحیه
آن را ستودند، گویا باین صورت کنفرانس باند و ننگ که از مهم‌ترین و
بزرگ‌ترین واقعه تاریخ در نیمه‌دوم قرن ۲۰ میباشد، در سال ۱۳۳۴ روداد
و از زمره واقعات سیاسی همین سال بوده است .

این کنفرانس افکار آمال و حتی امیال و آرزوهای دول آسیایی و
افریقایی را باهم خیلی نزدیک نمود و زمینه همکاری و اشتراك مساعی
بین‌المللی را در میان دولت‌های شرقی بسیار تقویه کرد، بعدی که حدس
زده می‌شود در آینده نزدیک ثمرات و حاصلات گوارا و شیرینی ازین مجمع
بدست آید و در تقویه بنیان صلح و آشتی در میان ملت‌های آسیا و افریقا
مثمر ثمری شود .

د یکر از و قایع مهمه سال ۱۳۳۴، تخلیه آلمان از صا کر اشغال بوده است که بتاریخ ۵می ۱۹۵۵ یعنی ۱۴ جوزا ۱۳۳۴ به عمل آمد. خوانندگان گرامی این سطور میدانند که آلمان نازی در جون ۱۹۴۵ بعد از شش سال جنگه شدید و مسلسل و مقابله با قوی ترین قوت های عالم یعنی قوای روسیه شوروی، فرانسه، انگلستان و اتا زونی از یا در آمده و بلا شرط تسلیم شد. زمانیکه آلمان تسلیم شد در یوتسدام کنفرانسی مرکب از سران دول بزرگه اجتماع نموده و مقدرات آلمان را بروی کافه تعیین و تثبیت نمودند. درین وقت آلمان از جانب قوای متحدین شرقی و غربی بدو منطقه اشغال منقسم شده بود و این دو منطقه را آلمان شرقی و آلمان غربی میگویند که در آلمان شرقی قوای اشغال شوروی و در آلمان غربی قوای اشغال دول غربی حکومت میکردند. در ابتدا اراده چنین بود که دول فاتح با نمایندگان آلمان کنار آمده و آلمانی واحد ایجاد خواهند کرد و حدود اشغالی از قلب آلمان زایل خواهد شد ولی بهداز مدتی چون رفاقت متحدین بر فایت مبدل گردید هر دو آلمان بشکل دو آلمان علیحده علیحده اعتبار داده شد و آلمان کبیر بد و حصه تجزیه گردید؛ آلمان غربی در «بن» مرکز گرفت و حکومتی علیحده ایجاد کرده در حالیکه آلمان شرقی در برلین تمرکز یافت و اداره کامونیستی روی کار آورد؛ چون هر دو قوه اشغال موفق شده نتوانستند با آلمان واحد معاهده مشترک صلح عقد نمایند بنا بران بتاریخ ۱۴ جوزا ۱۳۳۴ دول غربی رسماً بر اشغال خود در آلمان غربی خاتمه داده و آلمان غربی را از قوای اشغال تخلیه نمودند و لهذا آلمان غربی یعنی اداره که در بن مرکز دارد، بشکل دولت مستقلی درآمد و دول غربی را اکثری از دول دیگر جهان حاضر شدند با و از طریق تبادله سفرا و قونسل ها به بردازند و به هدایت بین المللی کامیل وی

تن در دهند، در همین وقت دولت شوروی هم استقلال آلمان شرقی را تسلیم کرد و حاضر شد با وی معاهدات سیاسی با اساس احترام حقوق متساویانه و مساوات عقد کنند .

دروفتیکه مسأله استقلال کامل آلمان غربی موضوع بحث بود، دولت فرانسه بنا بر مفادیکه در رور و سار برای خود فایز بود، بعضی موانع و مشکلاتی در راه محقق گردانیدن استقلال آلمان غربی حادث کردند میخواست، بنابراین با اساس پیمانهای پاریس قضیه رور و سار هر دو حل شد باین صورت که عقده اقتصادی رور راه حل علمی یافت و در سار بین فرانسه و آلمان رای گیری صورت گرفت و در نتیجه اکثریت مردم سار بالعاق خود بالمان رای دادند و اداره آلمان را بر اداره فرانسه بر خویش ترجیح دادند .

ایک باین صورت امروز هر دو آلمان مستقل است و آلمان غربی اول خود را بصورت بارزو فعال در صحن سیاست بین المللی بازی کردن میخواهد، آرزو دارد اگر بجای رایش سوم قائم نگردد اقلاً رولی را که رایش دوم در سیاست بین المللی دارا بود، از سر گیرد .

از آنچه تا این جا نگاشته اند، معلوم می شود که سال ۱۳۳۴ برای آلمان مبدا و منشأ تاریخ جدید و قوی میباشد و درین سال ملت آلمان او کامل هم نباشد، بعد از یک دوره سقوط و هبوط بدرجه بیست بعد الموت وارد شد و حیات نوی را در زمینه مناسبات بین المللی از سر گرفت .

دولت بان به مجردی که باین صورت به بیست بعد الموت وارد شد فوراً در پی ادعای وحدت آلمان افتاد و از دولت شوروی تقاضا کرد تا حاضر شود آلمان شرقی هم با آلمان غربی به پیوندد و باین صورت وحدت آلمان به صفت رایش چهارم تامین گردد و ملت نودملیونی آلمان با همان عظمت و نیروییکه شایسته او است در سیاست بین المللی هر ض وجود نماید . در تعقیب تسلیم استقلال آلمان غربی، دول غربی اشغال اطریش نیز

بفکر افتادند، اطريش راهم از فوای اشغال تجربيد نمايند و باو نيز استقلالی اعتراف نمايند و باين وسيله ملتى را بعد از ۱۷ سال بار ديگر به خريطه سياسى عالم احيا کنند .

مطلبين اوضاع سياسى جهان ميدانند که آستريا با اطريش امروزه قسمت خيلى خرد و کوچکى از امپراطورى عظيم اطريش سابق ميباشد اين مملکت که ملت آن نژاد آلمانى و متکلم بزبان جرمنى ميباشند ذريعه معاهده سن زرن که بعد از جنگ عمومى اول عقد شد بصورت يك دولت خيلى ضعيفى عرض وجود کرد اين مملکت را در ۱۹۳۴ هتلر پيشواى آلمان نازى و قايد ورهناى رايش سوم بعد از واقعه سهه فصد و قتلود نفوس صدراعظم آن و فعاليت هاى سيس آنسکوارت ليدر نازى هاى اطريش با لمان الحاق کرد و جامعه ملل در حالیکه اين عمل را خيلى بد تلقى نمود جزى ترين حرکتي بالمقابل انجام داده نتوانست و اطريش بعد از ان جزى از آلمان نازى بحساب رفت .

وقتی جنگ دوم جهان در سرفضيه رهروبوليند در اروپا و بالاي واقعه بول هار بر در شرق اقصى در گرفت، اطريش کاتونى از فدراسيون آلمان نازى بود و لهدذا مرکز مهم تجمع ، تحشيد و حملات عساکر طوفانى هتلر به معازات شرق و غرب و جنوب تلقى ميشد و از اين سبب آلات موثر ريزه حربي آلمان و ماشين هاى مختلفه و اسباب سايره جنگ که مالي اردوى آلمان بود ، بوفرت در اطريش باقى ماند و لهدذا آنانیکه آلمان نازى شکست کرده و فوای حربي و ميکانيزه آن در تمام جبهات درهم شکست و اردو هاى متعدين شرقى و غربى اطريش را اشغال و استيلا نمودند، خيلى ماشين و بسيار آلات موثر ريزه حربي از عساکر آلمان به صفت غنيمت بدست فوای اشغال افتاد و از همين سبب برو بلم دارايى هاى آلمان نازى در اطريش به ميان آمد، باين صورت که متعدين ميخواستند

دارایی های آلمان را در اطریش غنیمت جنگ تلقی کنند در صورتیکه اطریش آنها را مال خود میدانست و در همین حال بعضی از پارتنی های اشغال آرزو میکرد از اطریش غرامات جنگ بطلبند و برخی از آن مستشکف بودند و لهندادر حالیکه با دولت های زیادی معاهدات صلح عقد شد، با اطریش معاهده صلح عقد نگردید و اطریشی که اولین نغمه چرب و شکار بیکان عقاب نازی شده بود، در صورتیکه می بایست او را و لتر از همه استقلال می بخشیدند، تا ۲۴ آور ۱۳۳۴ همچنان تحت اشغال نظامی متحدین باقی ماند و در آن روز بالاخره موفق شدند با آن دولت معاهده صلح عقد کنند و او را از قوای اشغال تخلیه نمایند. هیچ گمان نمیرفت با اطریش باین زودی ها معاهده صلح عقد شود، برای اینکه اطریش در میان دو سنگ آسیاب سیاست شرق و غرب واقع شده و مجبور بود با اوضاع باریک و و خیم سیاست بین المللی بسازد و بسوزد ولی چون اوضاع مبدل شد، لهندا سیاست چنان آورد که آن چهره در ظرف ده سال نتوانستند برای اطریش حاصل کنند در مدت کوتاهی حاصل نمایند.

خلاصه در تحت همین عوامل و ایجابات، با اطریش بروزی که عرض شد معاهده صلح عقد شد و بعد از آن او هم مانند آلمان غربی به نعمت حصول استقلال و رفع قوای اشغال از خاکش موفق گردید و اینک اکنون او موقع دارد با دولت دنیا مناسبات سیاسی و اقتصادی و غیره خود را از سر گیرد و سفرای خود را بدر بار های دیگران اعزام و نمایندگان سیاسی دولت های دیگر را به مملکت خود قبول نماید. گویا سال ۳۴ شمسی همان طوریکه برای آلمان غربی سال میمونی بود برای اطریش هم سال مسعودی بار آمد و این مملکت را بار دیگر به صفت مستقل به جغرافیای سیاسی جهان وارد نمود.

در همین سال بروز ه سرطان واقعه بس مهم سیاسی دیگری در جهان اتفاق افتاد که در ظرف ده سال اخیر علی الرغم آرزو مندی های بی صبرانه مردمان جهان، واقع نشده بود.

این قضیه، اجتماع سران بزرگ دول مهمه جهان چون جنرال آیزنهاور، مارشال بولگانین، بناغلی ایدن و بناغلی ادگار فور بوده است. خوانندگان عزیز این مقاله میدانند که در تمام دوره های تاریخ سیاسی و مخصوصاً در تمام امتداد جنگ دوم بین المللی، هر وقت اوضاع بین المللی روبه وخامت رفته و مستلزم چاره فوری و هجولانه بوده است زمامداران دول ذی علاقه اجتماع کرده اند و عقدهای پیش رو را به قوه تدبیر درایت و گذشت خودشان حل و فصل نموده اند. آخرین کنفرانس نسیکه در بین سران دول بزرگ صورت گرفت، فردای روزیکه آلمان نازی مغلوب شده و به زانو در آمده و بلا شرط تقسیم گردیده، بوده است. ازان تاریخ به بعد هر قدر اوضاع بین المللی کسب و خامت نمود و بهر اندازه که لزوم و وجوب چنین یک اجتماع از هر جانب سفارش شد، کنفرانسی از سران دول بزرگ صورت پذیر نشد. بالاخره در بهار سال گذشته در دارالعوام انگلستان در اطراف لزوم چنین یک برخورد بحث شد و بعد از آن مارشال بولگانین و جنرال آیزنهاور آمادگی خود را برای چنین کاری خاطر نشان کردند و بعد از آن که چنین قبولیت از طرف ایدن و فور هم صورت گرفت، کنفرانس مزبور در ۲۵ سرطان در ژنو اجتماع کرد.

درین کنفرانس فضا و هوای سیاسی با اندازه خوش آیند جلوه میگرد که تصور میشد تمام عقدهای بین المللی حل شده و دیگر هیچ مانع درین نیست تا اوضاع مجدداً کشیدگی اختیار کند و فضای سیاست بین المللی تیره و مکندر شود. برای اینکه بوضاحت دیده میشد که نقاط نظر شرق و غرب با هم خیلی نزدیک شده بود و هر دو طرف برای گذشت و ترضیه خاطر طرف مقابل بسیار فعال دیده میشدند.

کنفرانس همان طوریکه در فضا و هوای مساعد آغاز شده و در محیط خیلی صمیمانه و آمیخته با خلوص جریان کرد، با طرز بسیار خوش آیند خاتمه یافت و اعلامیه که در ختم کنفرانس انتشار داده گشتند کنفرانس کامیاب بود

و برای دنیا منظمه داد که مطابق آن فهمیده می شود که اگر این سلسله را وزارت خارجه آن ها دنیا له کنند، ممکن است نتایج خوبی ازان گرفته شود. همان بود که بتاريخ ۲۷ ماه اکتوبر وزرای خارجه دولاربعه بزرگ چون دالس، مولوتوف، پینو و میک میلن کنفرانس سران بزرگ را تعقیب کردند و در زمینه موضوعات مهمه بین المللی ازان جمله وحدت آلمان، مسایل یاسیفیک، موضوعات مهمه بین المللی اروپا و مسایل مربوط به تقلیل سلاح و غیره امور مربوط بحث کردند.

این کنفرانس که بازم در ژنو منعقد شده بود چندین روز دوام کرد و علی الرغم کنفرانس زعمای ایشان وزرای خارجه در کار خود جزئی ترین پیشرفتی نکردند و قدم بقدم کار ایشان به سخته و مغالفت برخورد و بالاخره ناکام شده هر واحدی ازانها با مشاورین و افراد معینی خویش به طرف اوطان خویش پروار کردند.

اینکه چرا وزرای خارجه در اطراف همان موضوعا تیکه زعمای ایشان به مؤفقت بحث میکردند و قضای مجالس آن ها نوید هرگونه مؤفقت را میداد به ناکامی مطلق مواجهه شدند؟ سوالی است که باید برای فهم هلت آن حل شود:

زعمای دول بزرگ در چنان هوا و فضایی باهم در ژنو دیدند که هر آن خطر تصادم شرق و غرب میرفت، بنابراین هر فردی ازانها جهت اینکه بار این مسؤلیت بهورک بدوش آن ها نیفتد و آن ها بتوانند خود را در نزد مقابل و بناه اهلیه در محضر دنیای صلح خواه و امن یسنه تبرئه نمایند، سعی میکردند بسیار کوسفندی باشند و زیادتر از خود حسن نظر و آمال نیک نشان بدهند، از همین سبب بود که چون وقت و فرصت آنها بسیار کم بود، پس اراده کردند وزرای خارجه شان بیایند و کارهای سر برآه شده زعمای خود را تعقیب کنند ولی همینکه وزرای مذکور جمع شدند معلوم شد که بازم همان آش و همان کاسه است و امید بهبود خیال است

ومجال است وجنون، یس کنفرانس وزیرای خارجه ناکام شد و امیدى که از فضای مساعد کنفرانس زهای دول بزرگ درجهان سیاست پیدا شده بود، نیاس مبدل گردید .

با این صورت میتوان گفت کنفرانس ۱۲۷ اکتوبر وزیرای خارجه ناکام مطلق گردید و در نتیجه کنفرانس زهای دول بزرگ هم که در ۱۸ جولای همین سال در شهر ژنو منعقد شده بود، نیز ناکام حساب شد .

در ماه اگست همین سال کنفرانس مهم دیگری از علما و دانشمندان انومی جهان که بدون نمایندگان ۴۸ مملکت مختلف جهان اشترک نموده و مجموع علمای شامل آن به یکهزار و دو صد نفر بالغ میشد، در شهر ژنو منعقد شد. ریاست کنفرانس مذکور را بها بها نماینده هندوستان به عهده داشت. درین کنفرانس که میتوان آن را هم متمم کنفرانس ناتمام سران دول بزرگ حساب کرد، موضوعات مهم مربوط به معرفت انوم و اخذ قوه ازان و بکار بردن قوه مذکور در امور صلح مطرح بحث شده، روزها در اطراف موضوعات مذکور موشکافی مینمودند و بالاخره چنان فرار گرفت که دول عالم به مقیاس بزرگی باید با یکدیگر مبادله اطلاعات انومی بنمایند و کورهای انومی در اکثری از ممالک جهان جهت تعمیم قوه انومی در موارد صلح ایجاد گردد .

هم چنان فرار داده شد، دسته های انبوه علمای انومی و فیزیک برآوند به ممالک جهان بگردند و از کانون های علمی انوم کسب فیض بنمایند و باین وسیله بلایسی را که نامزد به تخریب دنیا است لجام بندند و آن را از راه تخریب منحرف و به جاده اعمار و اصلاح سر راست گردانند .

از وقایع مهم دیگری که درین سال تازه رونما شده و بایک اعتنای کامل از طرف عاملین آن تعقیب گردید، ظهور بیمانی بین دول انگلستان ،

عراق، ترکیه و پاکستان بنام پکت بغداد بود که بعداً ایران هم در آن
 التحاق نمود و سعی میشود که اتازونی را هم در آن وارد کنند.
 این پیمان از طرف دول عربی عموماً و از جانب دول های بیطرف
 خصوصاً و از ناحیه دولت شوروی روی هم رفته مورد تنقید و نکوهش
 قرار گرفت. هاملین پکت میگویند این پکت هم مانند پکت های (سیتو)
 و (ناتو) یعنی میثاق های یاسفیک و اتلانٹیک شمالی، دفاعی است. در صورتیکه
 دول نامبرده فوق را عقیده برین است که این پکت نیز مانند آن
 دو پکت دیگر تجاوزی و تعرضی میباشد.
 رو بهمرفته این پکت را بر وزن سیتو و ناتو (میتو) نامیده اند.
 دولت انگلستان خیلی اوشید دول دیگر عربی را هم مخصوصاً دولت های
 اردنیه و لبنان و سوریه را وارد پکت کند، چنانچه مساعی زیادی درین
 راه بکار رفت و جنرال نیپلر رئیس کمیته رؤسای اوکان حرابه قوای
 ثلاثه انگلستان باین مقصد به عمان آمد و سید المفتی صدراعظم اردنیه را
 برای دخول در پکت تشویق نمود، بجدی که هفتی این تحریک را پذیرفت
 و اراده نمود اردنیه را وارد پکت بغداد نماید. چون ملت اردنیه
 فهمید که ورود آنها به پکت، آن ملت را مانند عراق از اخوت و تعاون
 همومیه دول و ملل عربیه تجرید میکند، بنا بران علیه این تحریک قیام
 کردند و اعتصابات زیادی را راه انداختند که کابینه وی و چندین کابینه
 دیگر در آن اثر از بین رفتند تا اینکه شاه اردنیه شخصاً علاوه کرد که
 صلاح اردنیه در بیرون ماندن از پکت بغداد میباشد و لهذا اعتصابات
 فرو نشست و اردنیه از پکت بغداد بیرون ماند ولی چون زمام داران
 لبنان دیدند، تمایل به دخول در پکت بغداد چنین ماجرا هارا سبب میشود
 ایشان ازان منصرف گردیدند. دولت های عربی مخصوصاً مصر، عربستان
 سعودی و سوریه را عقیده برین است که این عراق و حکومت نوری سعید
 است که کمر عرب را میشکنند و وحدت عرب را برهم میزند. در قاهره

برای رفع این غایله کنفرانسی مرکب از سران دول عربی منعقد شد و در آن نوری سعید اشتراک نکرد ، در کنفرانس کوشش شد راه حدوث هر گونه خطری را که ازین ناحیه متوجه دنیای عرب میباشد، مسدود کنند.

وقتی مساعی تمپار در دخول اردنیه به یکت بغداد نا کام شد کابینه انگلستان جلسه کرد و منورین انگلستان ب فکر افتادند ازین گونه مساعی بی ثمر در دول عربی باز مانند و لهذا فتوادادند که مساعی انگلستان جهت اغوای دول عربی برای توریذ آنها در یکت بغداد ، به شهرت و پرستیژ انگلستان صدمه هاید میکند، لهذا باید ازان منصرف گردند، در اتازونی هم این اعمال بد گفته شد .

نتیجه و انعکاس عملی این فعل در اردنیه هاشمیه و باز برای دولت انگلستان این شد که کلوپ پاشا را از ریاست ارکان حربیه جیش العرب منفک کنند . جنرال کلوپ یا کلوپ پاشا صاحب منصبی بود (انگلیس) ۲۷ سال قبل با ۷۰ نفر ارباب مناصب و اعضاء ارکان حرب از انگلستان به اردنیه آمد و زمام لژیون حرب را بدست گرفت و برای سپادت امپراطوری انگلستان چیزیکه از دست او آمد صرفه نکرد و در عربستان برای انگلستان و به ضرر عربها ، مجاهدات زیادی نمود تا اینکه اعمال و کردار آخرین وی همان و ساطنسی بود که در بین سید المقتی صدر اعظم هاشمیه و جنرال تمپار برای دخول اردنیه به یکت بغداد نمود و چنان مو جباتی را فراهم کرد که او را از عربستان بیرون کنند و به تعقیب آن اعضاء ارکان حرب او را نیز معزول گردانند و همه را به لندن اعزام کنند .

دولت انگلستان و دربار ملکه انگلیس باین جنرال بیاس خدمات غیر قابل فراموشی وی ، او را به لقب سر ملقب کردند و ازو خیلی اعزاز و اکرام نمودند . همچنان در همین سال دولت یهود در عربستان هنگامه های زیادی را چاق کرد و چندین بار برغازه ، العوجه و سرحدات اردنیه

و سوریه حملاتی برد و خونهای ناحقی ریخت، بحدی که جنرال برنر حکم یو. ان در فلسطین دولت یهود را واضحاً ملامت قرارداد و دول انگلستان و اتانزونی ب فکر افتادند اعزام اسلحه را بدولت یهود معطل نمایند. در همین سال ارک - جا نستن نماینده شخصی رئیس جمهور امریکا که برای تقسیم آب های اردن و یرموک به فلسطین آمده بود، پلان خود را ترتیب داد و آب های دریاها را بین دول عربی اسرائیل تقسیم نمود ولی دول عربی به آن تقسیم تن در ندادند و گفتند اسرائیل ابتدا در آن دریاها حقی ندارند و لهذا پلان جا نستن رارذ نمودند.

همچنین در همین سته بود که قضیه خریداری اسلحه از جانب مصر از دولتین - چکوسلواکیه و روسیه شوروی بلند گردیده مهمه و هیجانی را در عالم سیاست راه انداخت. دول انگلستان و اتانزونی بر مضر فشار میاورند که چرا از آن دولت ها سلاح میخرند، زیرا ورود سلاح از دول شوروی و چکوسلواکیه موازنه سلاح را در شرق میانه بر هم میزند. دول مصر در برابر این اعتراضات دلایل ذیل را ایراد میکرد که حقا موجه بود:

- ۱ - میگفت مصر دولت مستقلی است و این از صلاحیت او است که از هر کس و هر جا بخو اهد میتواند سلاح بخرد و خریدن سلاح مثل اشیای هادی امری است تجارتی که نمی تواند دیگری را علاوه مند و لهذا مشوش و مشتبه گرداند.
 - ۲ - دولت مصر برای خریداری اسلحه اولاً با انگلستان، فرانسه و اتانزونی مراجعه کرد ولی چون ازانها جواب رد یافت، لهذا برای دفاع خود جز این خاره نداشت، از بلاک شرقی این سلاح را خریداری کند.
 - ۳ - دول عربی در همین اینکه به مصر اسلحه ندادند، ازدادن آن به اسرائیل دریغ ننمودند، لهذا مصر خود را در خطر احساس کرد و برای حفظ موازنه به چنین عملی دست زد.
- خلاصه اعتراضات بالای مصر شد بد شد و اعتراضات شکل تهدیدات را

بشود گرفت و مصر همه را با اظهار قوه و قدرت جواب میداد. در همین وقت مصر قضیه استقراض را برای بند اسوان پیش کرد و خاطر نشان نمود که اگر نتواند معاونت لازمه را از بانک بین المللی حاصل کند، مجبور است آن را هم از بانک شرقی حاصل نماید. پس دول عربی حاضر شدند این فرضه را از بانک بین المللی برای مصر تهیه نمایند.

در تمام سال گذشته نهضت های ملیّه جزایریان، تونسیا و مراکشیان ادامه داشت و دولت فرانسه هم علیه ایشان از استعمال هیچگونه قوت و سلاح خودداری نکرد، تا اینکه در چون ۱۹۰۶ در اثر مفاهمه و مذاکره که بین ادکارفور و حبیب بورقبیا و طاهر بن عمار رئیس بارتی دستور جدید و صدر اعظم آن به عمل آمد، تونس با استقلال داخلی خود وارد شد، اما در همین سال سیدی بن یوسف سلطان مراکش را از مد کاسکر آورده اولاً به پاریس بردند و بعد ازان او را به مراکش وارد نمودند و مقرر شد بین وی و حکومت فرانسه در باب آزادی کامل مراکش مذاکره شروع شود. در باب جزایر وضعیت فرانسه خیلی شدید و عنیف بود، یعنی در حالیکه فرانسویان اصولاً با استقلال تونس و مراکش تن در میدادند، از استقلال جزایر بکلی انکار نمودند و نهضت های ملیّه جزایریان را بقی خواندند قضیه جزایر را گروپ دول آسیایی و افریقایی اولاً وارد اسمبله عمومی مؤسسه ملل متحده نمودند ولی فرانسه ازان مؤسسه خارج شد، لذا بار دیگر آن را از اسمبله کشیدند.

درین سالیکه قضایای سیاسی آن روی دست ما است، مسأله بریمی هم در بین انگلستان و عربستان سعودی، موضوع مشاجره و گفتگو بوده است. انگلستان صرف به مقصد استعمار و استثمار از منابع نفت خیز آن یای خویش را بیک خطه عربی قایم کرده در صورتیکه عربستان سعودی این وضع را تجاوز بر حاکمیت ملیّه خویش تصور مینماید، در همین سال قضیه را به حکمیت ارجاع کردند

وحکمها چندین هفته جلسه نمودند و اسناد و ادله طرفین را قرائت و به همه واریسی کردند و بخوبی علم خود را به قضیه رساندند و چون نماینده انگلستان احساس کرد که رای حکمها برحقانیت ادعای هرستان سعودی فرار دارد و وقتی حکمها رای خود را اصدار نمایند، انگلستان را ملامت خواهند کرد، پس با یک تردستی عجیبی که شایسته سیاستمداران تربیه شده دستان انگلیس میباشد، نماینده انگلستان از مجلس خارج شد و چنان وانمود کرد که او برسیل احتجاج مجلس را ترک داده و دیگر حاضر نیست به مجلس بیاید، لهذا مجلس حکمیت بهم خورد. چون هرستان سعودی دید درکار بریمی طفره عجیبی رفتند، پس مجبور شد قضیه را به مؤسسه ملل متحد برای داوری ارجاع کند.

در همین سال موضوع قبرس با اعتنای کاملی مطرح بحث محافل سیاسی جهان گردید و این قضیه که آغاز آن از سال قبل تر بود، در سال ۳۴ به حالت بحرانی خطرناکی وارد شد.

خوانندگان عزیز این سطور مینداندند که قبرس قطعه خاککی است در مدیترانه که قریب آبهای ساحلی تورکیه واقع میباشد. این جزیره قرن ها متعلق با امپراطوری با عظمت عثمانی بود، در ۱۸۷۸ جزیره مذکور از جانب انگلیس-ها اشغال شد و در آغاز جنگ اول جهان، امپراطوری انگلستان وعده کرد که اگر دولت عثمانی به طرفداری انگلستان و علیه دولت آلمان داخل جنگ شود، او حاضر است جزیره مذکور را به دولت عثمانی بدهد، دولت عثمانی اگر چه برخلاف آلمان سلاح برداشت معینا دولت انگلستان اگر چه در جنگ فاتح هم شد ولی به وعده خویش وفا ننمود و قبرس را مثل سابق در رقیه حکمرانی خویش نگهداشت.

بعد از جنگ دوم بین المللی، زما نیکه تر گیه و یونان هر دو، دو حلیف خیلی صمیمی دولت برتانیه شناخته شدند، دولت یونان چون قبرس را تقریباً کاملاً یونانی التزاد تلقی میکند، خواهان الحاق قبرس به یونان شده

ومتما قبا^۲ این خواہش دولت یونان از جانب سراسقف کلیسای اورتودوکس جزیرہ، مکار یوس و پیروان او نیز تایید گردید و رفتہ رفتہ قوای روحانی و سیاسی ہردو برای اعادۃ قبرس با ہم اتحاد کردند. درین وقت رئیس روحانی مسجد جامع قبرس جناب شیخ الاسلام ابن زمزمہ را بر طرفداری ترکیہ بلند نموده و قبرس را برای الحاق با ترکیہ مطالبہ کردند. درین جادہوائی قبرس سه جانبہ شد، با بن طرز کہ انگلستان با حفظ قبرس در امپراطور بر تانیہ آرزوی استعماری دارد و میکوید وجود انگلستان در قبرس برای حفظ مفاد او در مدیترانہ از واجبات میباشد، اما اگر گفته شود کدام مفاد؟ شاید جواب معقولی ایراد نکردد!

دولت، ملت و روحانیون یونان از مطالبۃ قبرس ہدفی جز تأمین حریت یک عہدہ مردم یونانی ندارند. تورک ہا ہم چنان خواہان مفاد اقلیت خویش میباشد.

میکویند نفوس قبرس ۱۱۰۰۰ نفر است کہ ہشتاد ہشاریہ دو فیصد آن یونانی نژاد، بقیہ تورکی الاصل اند.

بہر حال در سال گذشتہ تمام روز ہای سال، قبرس را در شدہ وجع و اضطراب بھران سیاسی جا دا دہ بود. مکار یوس چون مرد رزم آرا و جنگجو و مارشال تجربہ کاری، علیہ قویترین قوای دنیا چون قوۃ امپراطوری بریتانیا، مصاف میداد و ہر روز جسم و جوارح ذہا نفر جوان خون گرم یونانی در زیر خمیاری ہای عساکرانگلیس خرد میشد. انگلستان حاضر نیست قبرس را از دست بدهد و این ہم علتی دارد و آن این است کہ وقتی انگلستان مجبور شد بایکگاہای نظامی خویش را از منطقہ کافالہ فاقد کردد، ارادہ کرد عین ہمان وظیفہ را در ما بعد از جزیرۃ قبرس بگیرد لہذا ہر قدر او دوییکہ در کافالہ داشت، ازان جا بہ نوبت ہای مختلف و متمدد فرو خواندہ، ہمہ را در قبرس جاداد و حتی بعضی از قوای مال تا را ہم بر قبرس آورد و چون بنا برین علل و اسباب، انگلستان قبرس را از دست

دادنی نیست، لهذا وقتی دید قوای ملیه قبرس علیه قوای مستولی برتانیه از در شدت و خشونت زیاد پیش میاید، دولت انگلستان آرزو نمود بر از نده ترین صاحب منصب و قوما ندان خود را که عبارت از فیلد مارشال جان هاردنگ باشد که حاضر آ دارای عهد ریاست ارکان حربیه همومیه قوای سه گانه برتانیه بود، به قبرس به حیث گورنر جنرال اعزام کند. مارشال مذکور به قبرس آمد، در ابتدا از طریق دلجویی و مفاهمه دوستانه با هر دو طرف خواست مطلب امپراطوری خود را حاصل کند ولی چون نشد، راه شدت گرفت و زدو کند آغاز کرد و در مقابل خود مقاومت دید، تا اینکه مکار یوس و بعضی از طرفداران او را به جاهای نامعلومی اعزام و فرار کند.

قضیه قبرس در تمام روزهای سال ۳۲ همان طور داخل اضطراب و بحران بوده است و یونان گاه گاهی آرزو میکرد آن را به مؤسسه ملل متحده ببرد.

در سال گذشته فضایی مهمی در با سفیک رونما گردید که هر کدام در ذات خود قابل بحث و مطالعه میباشد، مثلاً:

موضوع فارموسی در تمام سال در بین هر دو چین و امریکا و چین توده‌ی و بالاخره بلو کهای شرق و غرب، موضوع مشاجره و مناقشه بود ولی بهیچ کدام نتیجه منجر نگردید.

در همین سال در هند چین کودتائی روداد که بسیار مهم و دراماتیک بود. فسه چنین شروع میشد: باو دای امپراطور انام همینکه بیاریس مشغول معالجه خود بود، شنید که در هند چین «نکودن دی یم» علیه او با قدامت کودتائی میبردازد، لهذا به یکی از صاحبان مناصب عالیه عسکری که جنرال وان نام داشت، فرمانی صادر و او را قوما ندان همومی قوای عسکری مقرر کرد و باو دستور مخفی علیه برافداختن حکومت دی یم صدر اعظم داد. هنوز جنرال مذکور با قدامت عملی باین کار متوجه نشده بود که دی یم علیه وی با قدامت مسلحانه دست زد و در بین طرفین جنگ در گرفت و در نتیجه دی یم

موفق به اسقاط جنرال وان شد و به تعقیب آن «نکودن دی یم» اعلان خلع باودای را نمود و در اثر آن در بین طرفداران باودای و دی یم جنگ سختی در گرفت و روزها دوام کرد و خیلی کشته ها داد. بالاخره فیصله شد بتاريخ معینی انتخابات عمومی صورت گیرد و دران فیصله گردد که آیا ملت، باودای را بحیث شاه قبول دارد و یا دی یم را بحیث رئیس جمهور؟؟ نتیجه آرا، ظاهر کرد که ملت، خواهان دی یم و جوینده رژیم جمهوری بودند. و از همین سبب، جمهوریت دران مملکت اعلان شد و دی یم رئیس جمهور گردید و باودای برای ابد در پاریس ماند.

در سال گذشته بر علاوه وقایع بین المللی از نقطه نظر دولت های متعدد و یا حوادث انفرادی بین مملکت های واحد، رفت و آمدها در بین زمام داران دولت ها رونما گردید و مخصوصاً زمام داران شوروی مملکت های زیادی را درین سال با آمد و شد دو ستانه سیاحت کردند، همچنان شاهان و رؤسای جمهور ممالک هم به نوبه شان، ممالک و اوطان هم دیگر را گردش کردند که رو به مرفته این همه ملاقات ها و دید و بازدیدها مناسبات سیاسی بین المللی را خیلی بهتر از بیشتر نموده و امید صلح و سلام بین المللی نسبت به سابق زیاد تر بوده است.

این است مختصری از وقایع سیاسی جهان در سال ۱۳۳۴ که به نهایت ایجاز نگاشته آمد.

توليدات و مسائل اقتصادى ما

بشر در صحنه حیات مجبور است برای احتیاجات مادی و بهبود وضع زندگانی، کار و فعالیت نماید و موضوع مطالعه اقتصادیات يك جمعیت نیز عبارت از بررسی و تدقیق آنگونه فعالیتها است که افراد آن بمنظور رفع احتیاجات مادی و ایجاد رفاه و آرامش خود، مینمایند. بدیهیست در جمعیتی که افراد آن در داخل نظام علمى و طبق اساسات متین، دقیق و لحظات زندگى خود را در راه ازدیاد استحصالات و توليدات سپری مینمایند، احتیاجات مادی آنها بیشتر فراهم شده سعادت و رفاه مزید نصیب آنها گردیده و یا میگردد و نظریه تفاوت در اندازة کار و فعالیت در حیات علمى و تکنکنا لوژى و وحدت فکرى است که در جهان امروز جمعیتهاى عالم اشکال و مراتب مختلف تحول و تکامل را می پیماید. بعضى از ملل گیتی در علوم و تکنکنا لوژى پیشرفت شایان نموده، ثروت مللى آنها روز افزون و چرخهای قدرت مادی و عظمت تکنکنا لوژى آنها نظیر بمساعى روز افزون افراد، در حرکت و افکشاف است در اکثر ممالک جهان کاروان علم و معرفت خبلى بطنى در حرکت بوده، وحدت فکرى طوریکه لازم است هنوز هم بمیان نیامده و دوره های ابتدائى تکامل و ترقى را می پیماید و نظریه عوامل مختلف و علل متنوع وضع معیشت و طرز زندگانی افراد بیک حالت و معیار اسفناك دوام دارد.

در اصطلاح معمول اقتصادى و سیاسى امروزی دسته اول جمعیتهاى بشرى را دول مترقى و دسته دوم را ملل عقب مانده جهان تشکیل میدهند.

افغانستان عزیز با وجود یکمه چندین مدنیت درخشان تاریخی بوده و افتخارات تاریخی ما در راه حفظ شئون مللى، عوامل مهم محسوب میگردد اما امروز يك حقیقت تلخ ولى واضح است که در زمره ممالک عقب مانده جهان شامل میباشد و اصلاح امور عمران مملکت و بلند بردن سوئے زندگانی

همه افراد تنها و تنها مربوط و منوط بمساعی و فداکاری کلیه باشندگان این خطه مقدس است، تامتقاً و متجدداً ماشین کار و عمل خود را به بهترین و مؤثرترین صورت بکار انداخته و مسایل معیشت و راحت هیأت اجتماع و موجبات ترقی و تعالی افغانستان عزیز را فراهم سازیم.

خوشبختانه طبیعت درمجهز نمودن گوشه و کنار و دشت و کوهسار مملکت با منابع طبیعی ازسختاوت کار گرفته است، برماست تا خود را با علوم تکنالوژی ضروری مجهز ساخته، منابع سرشار طبیعی را بمنابع قیمتدار اقتصادی تبدیل و موفعیت درخشان تاریخی مملکت خود را در عصر اتوم مجدداً احیاناً نمائیم. برای نیل باین مرام از یک طرف از تجارب اکثر ممالک جهان که دوره تکامل تکنالوژی امروزی ما را قرفها بیشتر گذرانیده اند، میتوانیم به بهترین صورت استفاده نماییم تا از بروز مشکلات و موانع برکنار باشیم و نهضت مملکت با سرعت لازمه پیش برده شود و از طرف دیگر باید اساسات و مبانی صحیح اقتصادی و اجتماعی را طبق مقتضیات حیات اقتصادی و اجتماعی خود بمنظور حل مسایل اقتصادی و اصلاح امور مختلفه، لزوماً در نظر داشته باشیم تا هم آهنگی در همه رشته های کار و فعالیت بوجود آمده تدابیر ما مؤثر و نیر وی کار و فعالیت ما منتج بمؤفقت و کامیابی گردد.

باتذکر حقایق فوق و منظور معرفی نمودن برخی از مسایل و موضوعات اقتصادی و مالی کشور، اینک میخوایم نتیجه تتبعات خود را بصورت ساده و خطی مختصر در عناوین آتی به هموطنان عزیز و علاقمندان ترقی و تعالی افغانستان تقدیم نمایم:

- (۱) موفعیت اقتصادی افغانستان
- (۲) عناصر استحصال و تولید
- (۳) مؤسسات تولیدی
- (۴) تشکیل سرمایه جهت انکشاف اقتصادی
- (۵) پلان انکشافی
- (۶) نتیجه

اما قبل از اينكه اصل موضوعات فوق را مورد مطالعه و تدقيق قرار دهيم، ميخواهيم خاطر نشان سازم كه نويسنده بمنظور اصلاح امور حقايق اقتصادى و مالى كشور را بطوريكه درك نموده و دريك سلسله نشرات تبليغات و درجریان اجراى و ظايف محوله به آن برخوردده ام به هموطنان عزيز بصورت اختصار و بطوريكه هست تقديم ميدارم، زيرا متيقنم مدح و ثناء، تعريف و توصيف اصلاح و بهبود امور اقتصادى را نمیتواند بار آورد.

اول - موقعيت اقتصادى افغانستان :

برصا حبان فضل و معرفت پوشيده نيست كه افغانستان داراى منابع سرشار طبيعى است كه اگر بصورت صحيح مورد استفاده قرار گيرد، موقعيت مملكت را از نگاه استقرار وضعيت مالى و معيار زندگى افراده مساعدتر ميسازد، تحولات طبقات الارضى اين سطح مرتفع كوهستانى را كه در مركز بر اعظم ايشيا واقع است، واديهائى سرسبز و اراضى حاصل خيز نصيب كرد انيده است حصه زياد اراضى كه امروز بچشم مشاهدین باير به نظر ميرسد در دوره هاى گذشته تاريخ، زمينهاى سرسبز زراعتى مملكت را تشكيل ميداد كه متأسفانه در اثر تهاجمات و حملات مسلسل و مكررا جنجيبان، كانالها و بندهاى كه اين اراضى را آبيارى مينمود، از بين رفته است.

آب و هواى مناطق وادى ها نظر به ارتفاع بلندی از سطح بحر متفاوت بوده زرع نبات و اشجار مختلف در حصص مختلف مملكت امكان پذير مى باشد. تكائيف نفيس در نقاط مختلفه، قطار بموجوديت عناصر مهمه كه عبارت از آب، اراضى زراعتى، چراگاهها، علفزارها و معادن قابل استفا ده و ديكر چنين عوامل ميباشد، فرق دارد.

درياهاى مملكت كشيراً از مناطق مرتفع پراز برف سرچشمه گرفته و از واديهائى تنگك و دره هاى عميق عبور مينمايد. درايام بهار و تابستان هروقتيكه درجه حرارت دفعهً بلند ميرود. برف در مناطق مرتفع به آب تبديل و در اكثر واديهها و درهها سيلاب سرازير شده به اطراف و جوانب خسارات

وارد می‌کند. بعضی دریاها در تمام مرور سال جریان داشته، اما کثیراً در ایام تابستان خشک می‌شود.

سلسله کوه هندوکش در حصه شرقی مملکت، یعنی صفحات پامیر رفعت پیدا می‌کند، سمت جنوب غرب امتداد یافته، صفحات زراعتی و حاصل خیز شمال را از مناطق حاصل خیز جنوب جدا می‌سازد. دره‌ها و وادی‌های سرسبز در اکثر نقاط مملکت موجود بوده و دست طبیعت بایک عالم مهارت در زیبا ساختن دره‌ها و وادی‌های افغانستان مدتها فعالیت نموده و مملکت را از نقطه نظر سیاحت اهمیت خاص بخشیده است. مهمترین فعالیت‌های اقتصادی مملکت زراعت و مال‌داری است و نه تنها اکثر باشندگان این کشور کوهستانی و باستانی تمام احتیاجات اولیه زندگی خود را از راه زرع اراضی و تربیه حیوانات و مال‌داری تهیه و تدارک می‌کنند، بلکه حصه بزرگ صادرات مملکت نیز متشکل از مواد خام و مواد زراعتی و حیوانی می‌باشد. در بودجه واردات دولت نیز مالیات اراضی و مواشی اقلام بر جسته محسوب می‌گردد.

سیستم ترانسپورت که یکی از مهمترین موضوعات اقتصادی بشمار میرود، در حیات اقتصادی ماطوریکه لازم است هنوز سهیم نگردیده و اکثر نقاط مملکت بصورت تنهایی و بیک حالت اقتصادی اکتفا بخود باقی مانده است. حیوانات در حمل و نقل اموال عناصر مهم می‌باشند و عدم انکشاف ترانسپورت منظم و عصری، لطمه بزرگی در تجارت و وحدت اقتصادی کشور وارد نموده است. صنایع دستی و کوچک که برای سالیان متوالی همدوش فعالیت‌های زراعتی مدار اقتصادیات مملکت محسوب میگردید، نظر به عدم توجه با رقابت اجناس تولیدی صنایع بزرگ معالک خارج مواجه میگردیده و در مراحل رسیده بود که قریباً از بین برود. صنایع ثقیله مخصوصاً نساجی که گمان می‌رود با حسن نیت در مملکت معرفی گردیده و اکثر صنایع دیگر نظر بعدم وسایل فنی و اداره صحیح و نبودن متخصصین و عدم موجودیت پلان و پروگرام

مرتب و موزون که داخل آن اجرای امور پیشرفت نماید، هنوز هم به پایة کمال نرسیده و یا اینکه عملیات آن معطل گردیده است .
در تجارت داخلی و خار جی مملکت چه از نقطه نظر کمیت و چه از نقطه نظر کیفیت اصلاحات بمیان آمده است اما برای تنظیم امور صادرات و واردات تمام اقدامات لازمی صورت نگرفته است . امور پولی و بانکداری کشور نظر بعدم تثبیت سیاست پولی و اسعاری هنوز هم نتوانسته است در انکشاف امور تجارت و اسعار طوریکه شاید و باید حصه گیرد . فعالیت های بانکی و پولی مملکت احتیاج شدید به اداره چپان صحیح و متخصصین داشته و دارد .

اسعار خارجی در آمد تمام صادرات مملکت که مهمترین وسیله و مدرک بینانسمان وجود اسعاری پرورژه های انکشافی محسوب میگردد، در داخل نظم و نسق آورده نشده است، توجه و مطالعه مزید و فوری را ایجاب میکنند .
امور مالی کشور مخصوصا در چند سال اخیر تحول نموده و اداره صحیح و اصلاح در تحصیل و اخذ مالیات و محصولات افزودنی قابل قدری در کمیته مالیات و محصولات وارد نمود، اما سیستم محاسبه و دفتر داری از یک طرف و قوانین و لوایح مالیات و محصولات از طرف دیگر تدقیق و اصلاحات مزید را ایجاب می نماید .

از توضیحات مختصر فوق واضح میگردد که مهمترین خصوصیت اقتصادی کشور ما و تمام ممالک عقب مانده جهان عصر جاضر اولاً عدم موجودیت اشخاص فنی و متخصصین به اندازه کافی است، بمنظور نظم و نسق اداری که بتوانند امور اداری و فنی مملکت را در تمام مراحل و درجات به بهترین صورت اجرا نمایند .

ثانیاً عدم موجودیت سرمایه کافی و ثالثاً عدم تثبیت خط مشی اقتصادی بوده است که لزوما راجع به موضوعات سه گانه فوق در قسمتهای مربوط هر کدام توضیحات داده میشود .

۲- عناصر تولید :

طبیعت تمام مواد را به شکل و ترتیبیکه بتواند کلیه احتیاجات بشر را رفع نماید فراهم نه نموده بلکه بشر بمنظور رفع احتیاجات خود بایست مواد مختلفه طبیعی را بطور کلی و یا کم و بیش تغییر شکل دهد. همین عمل تغییر شکل و ترکیب مواد طبیعی را بمنظور استفاده بشری در اصطلاح علم اقتصاد « تولید » گویند. عناصر تولید طوریکه از تعریف فوق واضح است، عبارت از طبیعت، کار و سرمایه است. دیلاً هر کدام آنرا بصورت مختصر تحت مطالعه قرار میدهیم :

الف - طبیعت :

ابرو باد و مه خورشید و فلک در کارند

تا توانی به کف آری و به غفلت نخوری

نخستین عنصر تولید طبیعت است و طبیعت طوریکه از مفهوم آن واضح است شامل اراضی آب و هوا جریان آب و آبشارها، حرارت، نور و غیره است. استحصالات زراعتی حیوانی و جنگلات تحت تأثیر آب و هوا اراضی و غیره عوامل طبیعی بوجود می آید. منابع معدنی را نیز طبیعت فراهم نموده است.

طوریکه در مقدمه این سطور متذکر شدم، طبیعت مملکت ما را به بهترین آب و هوا، معدنیات و وادیهای سرسبز و شاد آب و اراضی حاصلخیز مجهز نموده است که اگر از عناصر دیگر تولید یعنی کار بدرجه اول و سرمایه بدرجه دوم از محیط طبیعی طبق احتیاجات استفاده نماییم، میتوانیم اندازه استحصالات و تولیدات مملکت را تزئید و سوبه همه افراد کشور را بلندبریم، زیرا اگر در مقابل قوای طبیعی وسایل عملی بکار برده شود مهمترین عامل انکشاف اقتصادی کشور را فراهم میکنند.

ب - کار : مهمترین عنصر یا عامل تولید، کار است. اکثر علمای اقتصادی کار را منبع تولید کلیه ثروت های اقتصادی دانسته و یکی از آنها میگوید :

« کارانه تنها علت و سبب ارزش است، بلکه ذات و جوهر آنرا تشکیل میدهد. » عالم ديگر ميگويد « کار بهترين وسيله ترويج اخلاق و بزرگترين سرچشمه نشاط و خوشوقتي است »

امروز اكثر اقتصاديون جهان معتقد اند كه هر كاريكه مستقيماً و يا بصورت غير مستقيم در عمل توليد دخالت داشته باشد، كار مؤلّد ثروت بشمار ميرود. البته كارهاي نيز موجود است كه از آن فايده اقتصادي، از نگاه منافع ملي و از نگاه مفاد فردي متصور نيست و درين نيشته، كار به مفهوم كار مؤلّد ثروت استعمال شده است.

عواملي كه در جهان امروز مهمترين عناصر قدرت و عظمت محسوب گرديده و در كار افراد يك مملكت مؤثر است عبارت، از :

(۱) تعداد نفوس كافي .

(۲) استعداد و قابليت، ذكاوت و شهامت افراد .

(۳) تعليم و تربيه صحيح افراد و.....

(۴) وحدت فكر افراد است .

حقيقت واضح است كه داشتن نفوس كافي وسيله استفاده كامل از منابع طبيعي كشور ميباشد، اما تنها تعداد زيادي نفوس از نقطه نظر اقتصاد داراي اهميت شده نميتواند . استعداد و قابليت - ذكاوت و شهامت - تعليم و تربيه اساسي، وحدت فكري است كه افراد جمعيت را قوه كار بخشوده، مقدرات فردي و اجتماعي يك توده را تعيين مي نمايد. افغانستان عزيز داراي نفوس كافي بوده و افراد اين مملكت باستانی استعداد و ذكاوت لازمي را دارا ميباشند . شجاعت و شهامت افراد اين خاك باستانی در صفحات تاريخ بقلم جلي ثبت و قيد گرديده است . اما مهمترين احتياج مملكت امروز همانا تعليم و تربيه اساسي و تخصص و مهارت در تكنالوژي است. زيرا تعليم و تربيه و مهارت فني افراد مملكت را كارگران آزموده كرداننده نيروي كار و قوه توليد آنها را تربيد مي بخشيد . علم و معرفت مطلوبيت و مفيديت موادي را كه طبيعت تهيه نموده واضح ساخته، طرز

واشکال استفاده صحیح از مواد طبیعی مملکت به افراد فراهم میسازد
تقسیم کار و سیستم‌های علمی کار را به افراد معرفی نموده ثمره و محصولات
کار آنها را زیاد می‌نماید .

همچنان قوه کار یک جمعیت بشری تا اندازه زیاد مربوط بوحدهت
فکری و عقیده افراد آن است، زیرا افرادی که موافقت نظر دارند
باصمیمت تعاون و همکاری نموده بمؤقتیت زودتر با یل میگردند .

ج - سرمایه : منظور از سرمایه عامل تولید کلیه ثروتهاست از قبیل
ماشین، ادوات و لوازم که در راه تولید بکار میروند. در حقیقت سرمایه
ماشین و آلات است که بشر آنرا ساخته است و در راه تولید اشیاء واجناس
آنرا در عمل تولید بکار میبرد . در علم اقتصاد، سرمایه یکی از دلچسپ‌ترین
موضوعات بوده به اقسام و انواع مختلفه تقسیم میشود. درین جا تفکر باید
داد که رول هرگونه سرمایه از قبیل نقدی و جنسی - صنعتی و تجارتي - عینی
و حقوقی و غیره در حیات اقتصادی هر مملکت اهمیت شایان دارد
و اگر سرمایه موجود نمیشد، احتیاجات اولیه بشری مثل
دوره‌های ابتدایی مستقیماً توسط استفاده از منابع طبیعی از قبیل
چیدن حبوبات و میوه جات رفع میگردد . اما در جهان امروزی
در عمل تولید، بشر از فابریکه‌ها - کارخانه جات و ماشین و آلات استفاده
می‌نماید . تشکیل فابریکه جات و کارخانه جات یا سرمایه‌های عامل تولید
در حقیقت کار است که در جمعیت‌های ابتدایی و یا عقب مانده بشری بصورت
خیلی بطی و تدریجی و در جمعیت‌های متمدنی با سرعت و اندازه زیاد بوجود
می‌آید .

در افغانستان هرگز بکار انبساط سرمایه به باعث یک عامل تولید، یک عمل
به اقدام جدید بشمار میرود . تولیدات فابریکه‌ها و کارخانه جات مملکت
خیلی محدود و متأسفانه نظر بعمد پس انداز و یا صرفه به پیمانۀ کافی، که
به اندازه کار و هاید افراد مربوط است، نتوانسته ایم به اندازه لازمه

تمرکز سرمایه اولیه نقدی را بوجود آورده در نأ سیس فابریکه ها و کارخانه جات و پیشبرد صنایع در مملکت ازان استفاده نماییم .
بر علاوه سه عنصر فوق یعنی « طبیعت ، کار و سرمایه » بعضی از علمای اقتصاد تشبیه را نیز در زمره عناصر تولید محسوب می نمایند که از نقطه نظر اداره صحیح ، متمدی امور تولید بوده و در پیشبرد و انجام امور مربوطه به تولید مسؤلیت و صلاحیت تام را دارا می باشد .

مؤسسات تولیدی:

از تشریحات فوق واضح گردید که مهمترین عنصر تولید، کار است و بعضی از علمای اقتصاد کار را، یگانه عامل تولید می شمارند. مهمترین مؤسسات تولیدی یا تشکیلاتی که در ان عمل تولید و فعالیتهای تولیدی صورت می گیرد ، عبارت از زراعت - معادن و صنایع می باشد . اهمیت ترانسپورت در فراهم نمودن تسهیلات لازمه جهت تولید و همچنان هزینه اموال تولید شده روز افزون است . فیلا هر یک از تشکیلات متذکرة فوق را در افغانستان با اهمیت و خصوصیت هر کدام بصورت جداگانه اما مختصر مورد بحث قرار میدهم .

الف - زراعت :

در حدود هشتاد و پنج فیصد نفوس مملکت در فعالیتهای زراعتی و در تولید مواد زراعتی مصروفند. زراعت اساس اقتصاد ملی مملکت محسوب گردیده معیار محور حیات اجتماعی نیز بشمار می رود . دهاقین و مالداران افغانستان نه تنها برای رفع احتیاجات خود مواد غذایی را تهیه می نمایند، بلکه کلیه مواد غذایی تمام نفوس مملکت را نیز فراهم می نمایند، چه افغانستان از خارج مواد غذایی نوریذ نمیکند .

حصه اعظم مواد صادراتی مملکت نیز توسط زارعین و مالداران تهیه و تدارک میشود و از درآمد اسعاری مواد صادراتی ، کلیه احتیاجات مملکت باشمول ماشینها - صنایع و فابریکه ها تهیه می شود .

در سالهای ۱۳۳۲ و ۱۳۳۳ و ۱۳۳۴ اضافه از نود فیصد صادرات مملکت را مواد زراعتی تشکیل میداد و نظر به احصائیه های موجوده ، در سال ۱۳۳۲ هفتاد فیصد ماید ملی بتولیدات زراعتی مربوط بوده است. دریک جمله میتوان گفت که اقتصادیات افغانستان فعلا و برای چندین سال آینده متکی به زراعت خواهد بود .

خصوصیات زراعت ما - با وجود اهمیتیکه زراعت در حیات اقتصادی ما دارد - با آنهم طرز فعالیتهای زراعتی و طرق عمل تولید بر ساحت زراعت طبق دوره های گذشته تاریخی ، بیک حالت ابتدائی دوام داشته و تغییرات جزوی در آن وارد نشده. امراض حیوانی و نباتی هنوز هم زراعت و مالداری مملکت را تهدید می کند. ساحت اقدامات مدافعوی خیلی محدود بوده و نظر باینکه مصارف هنگفتی را ایجاب میکند توان مالی و قلت افراد فنی اجازه نداده است در زمینه اقدامات لازمه بیک ساحت وسیع تری صورت گیرد. تخمهای حبوبات و دیگر مواد زراعتی و نسلهای حیوانی در مرور سالیان متوالی دیجتری شده ، اصلاحات فوری و مرفعی نمودن تخمها و نسلهای خوب را طبق استعداد محیطی ایجاب می کنند .

اکثر اراضی بایر مملکت با سرمایه و کار تقریبا محدود قابلیت زراعتی شدن را داراست و کثیرا می شنویم با حفر فلان نهر در فلان موضع بمصارف نسا چیز ، چندین هزار جریب جدیداً تحت آبیاری و زراعت درآمده است. این گفتوشنید دلالت به استعداد و قابلیت توسعه ساحت زراعت و تزئید استحصالات مملکت مینماید . دیگر عواملیکه میتوان در تزئید تولیدات زراعتی مؤثر واقع شود، همانا اصلاح تخم و نسل بهبود تخمیکه زراعت و جلوگیری از آفات و امراض زراعتی و حیوانی میباشد. طوریکه بهمگان واضح است تزئید استحصالات زراعتی سرمایه مزید را ایجاب میکند و سرمایه گذاری در زراعت امکان پذیر نیست جز اینکه اشخاص و بسا مؤسسات چنین سرمایه گذاری را متقبل گردیده و بیک حصه معنایی تزئید استحصالات را نصیب گردد . در افغانستان که زراعت مملکت

كثيراً مالك چهار و يا پنج جريب زمين زراعتي ميباشند و بعضي ملكيت هاي خيلى وسيعي را دارا هستند، چنين به نظر ميرسد كه زارعين داراي ملكيت كوچك استعداد و قابليت سرمايه گذاري را جهت ترديد استحصالات ندارند و مالكين بزرگ از استحصالات موجوده زراعتي خود منون بوده و گرچه قابليت سرمايه گذاري را دارند، نه بخواهند در زراعت سرمايه گذاري نمايند، اما خوشبختانه اهميت حياتي زراعت مورد توجه خاص حكومت صدراعظم فعال ملكيت قرار گرفته و در قسمت پلان اقتصادي اقداماتي كه در زمينه صورت گرفته و با مدنظر است، مورد بحث قرار مي گيرد.

ب- صنايع:

توليدات صناعتي، مولود نهضت و پيشبرد علوم و مخصوصاً تكنالوژي است و يكي از عوامليكه ملكيت عزيز ما را در جمله ممالك عقب مانده جهان محسوب مي نمايد، همانا عدم توسعه ساحه تكنالوژي و بالتوبه عدم انكشاف صنايع در ملكيت است. گرچه مواد خام، مواد معدني ضروري جهت انكشاف صنايع در افغانستان موجود است. اما عناصر مهمه يعني سرمايه كافي، مهارت تخنيكي و عدم انكشاف ترانسپورت در راه انكشاف صنايع در اسرع وقت موانع و مشكلات توليد نموده است. اما متذكر بايد شد صنايع در افغانستان آغاز خوبی نموده بود و او آخر قرن (۱۹) ديباچه تأسيس واحداث صنايع مختلفه از قبيل اسلحه سازي نساجي- چرمگري و فابريكه ها توليد برق در ملكيت محسوب مي گردد كه اگر با احداث چنين صنايع تربيه فني اشخاص و تمرکز سرمايه و ديگر اقدامات لازم انكشاف، دوش بدوش پيشرفت مي نمود و احداثات و جريانات تاريخي موانع توليد نمينمود. يقيناً صنايع مخصوصاً صنايعيكه مواد خام ضروري آن به ملكيت موجود است انكشاف قابل قدر ميگردد. مخصوصاً پيشرفت و توسعه صنايع در افغانستان از مسایل حياتي اقتصاد عمومي ميباشد و اهميت صنايع را زماني خوب ادراك ميتوانيم نمود كه به احصائيه واردات ملكيت نظر انداخته و تدقيق نماييم كه ساليانه چه اندازه اسعار

خارجی مملکت شامل دخل صنایع خارجی میگردد. درست است که ما نمیتوانیم و برای چندی نخواهیم توانست تمام احتیاجات مواد صنعتی کشور را در داخل تولید نماییم، زیرا گمان نکنم مفکوره یا بسی اکتفا بشود در سایه توسعه تجارت و تماس بین المللی موجوده در فکر صاحبان فضل و کمال مملکت خطور نماید، اما ملاحظه احصائی واردات و تصدیق و مطالعه منابع داخلی مملکت، این مفکوره را در چرما خود بعضی از مواد وارداتی را در مملکت تولید نمی نماییم، در مانع تولید میکند. بطور مثال چند قلم واردات در سال ۱۳۳۴ به افغانی طبق آتی بوده است:

مقدار قیمت چند قلم مواد واردات سال ۱۳۳۴

مواد وارداتی	مقدار به کیلو	قیمت به افغانی
(۱) منسوجان نخی	۱۱۷۰۰۰۹۸	۵۴۴۲۳۴۸۸
(۲) چرم باب ساخته و ناساخته	۶۶۳۷۸	۲۳۵۰۴۷۶۱
(۳) لوازم تعمیر	۵۷۹۶۶۸۲	۱۱۲۲۰۲۱۸
(۴) دخانیات	۶۹۶۸۱	۶۵۲۵۲۹۳
(۵) قند و شکر	۱۲۰۰۰ تن	۳۰۶۳۷۲۰۰

طوریکه از احصائی فوق به مشاهده میرسد یکی از مهمترین افلام وارداتی مملکت، منسوجات نخی است که از جمله احتیاجات اولیه محسوب می گردد.

مواد اولیه و کارگر جهت تولید منسوجات در مملکت با اندازه کافی موجود است و نظر بهمین حقیقت، مفکوره تاسیس صنایع نساجی از زمان نیست متفکرین ما را بفکر احداث آن انداخته و در زمینه اقدامات لازمی صورت گرفته است. چنانچه در سال ۱۳۱۵ احداث فابریکه نساجی بلخمری آغاز و در سال ۱۳۲۱ تقریباً بیایه تکمیل رسید. همچنان در سال ۱۳۳۱ تاسیس فابریکه های نساجی کابلپار آغاز اما تا حال کار آن تکمیل نگردیده است. فابریکه های بلخمری و جبل السراج در سال ۱۳۳۴ (۱۷۲۸۶۲۲۳) متر

در سال ۱۳۳۴ (۱۷۰۲۷۹۳۶) متر توليدات داشته است، در حالیکه توريد منسوجات نخی تنها در سال ۱۳۳۴ (۱۱۷۰۰۰۹۸) كيلو ويا تقريباً يكصد و بيست و پنج مليون متر بوده است. فابريكه های گلپهار ساليانه سي و هفت مليون متر توليدات خواهد داشت، در صورتيكه بيست ساعت في شبانه روز كار نمايد كه مجموعها با توليدات فابريكه پلغمري در حدود هفتاد و سه مليون متر تكه توليد منسوجات داخلي خواهد بود و بتناسب قيم امروزي در حدود معادل مبلغ (سه و نيم مليون) دلار ساليانه اسمارخارجي استفاده ماصرفه و ازان ميتوانيم قبا نسمان اسمارخارجي ضروريات ديگرمي نمايم. صنايع نساجي نمونه خوبی از چنان صنايع است كه ما ميتوانيم در مملكت آخرا احداث و در توليد اجناس ضروريه مورد استفاده قرار دهيم. چنين صنايع ديگري كه در صورت موجوديت سرمايه و تربيه افراد و كارگران فني در مملكت ناسبس آن مي تواندمد نظر گرفته شود، عبارت از چيني سازي سمنت - سامان چرمسازي - حفظ ميوهجات و روغنجات نباتي - صابون سازي كاغذسازي - برق و فابريكه های ترميم وركشاپ ها ميباشد.

زيرا از يكطرف احتياجات مملكت براي توليدات چنين صنايع روز افزون بوده و هر سال مبالغ هنگفت اسماري جهت توريد مواد مذكور تاديه ميشايم و از طرف ديگرافدوات چند ساله اخبر در بعضي از قسمتهای صنايع مذكور ثابت ساخته كه مواد اوليه و اساسات ضروري براي چنين صنايع در افغانستان موجود است. اما موضوع مهمي كه در احداث چنين صنايع در مملكت بايد مدنظر گرفته شود، همانا دا هتن و تربيه كارگران فني و اداره چيان لايق ميباشد، تا نتايج لازمي از سرمايه گذاري مبالغ هنگفتي كه چنين صنايع ايجاب ميبكند. بدست آيد زيرا صنايع تفيرات و تحولاتي در زندگي و عادات افراد ببيان آورد و صنعتي ساختن يا شدن مملكت يك عمل تعليمي، اداري، سياسي و اقتصاديست، نه نصب فابريكه ها و ماشينها. مهمترين اقدام اقتصادي منظور تزبيد توليدات و بالتوبه بلند بردن سويه زندگي

افراد مملکت احداث و توسعه صنایع دستی است، زیرا این عمل از یکطرف سرمایه گزافی را بکار نداشته و مملکت توان مالی آنرا داراست و از طرف دیگر نظر به موجودیت مهارت ذرا کثر صنایع دستی و وقت و زمان نسبتاً فلیلی که جهت تربیه کارگران برای این منظور بکار است مرغوبیت و مطلوبیت تاسیس صنایع دستی جدید تشویق و توسعه صنایع موجوده را ثابت میسازد.

در اخیر یک نکته را تذکر باید داد که تولید صنایع دستی مملکت از زمانیکه با رقابت مواد تولیدات صنایع بزرگ خارجی که بصورت متداوم تولید میگردد، مواجه شده است و اگر اقداماتی از قبیل وضع محصول گمرکی حمایتی بر اموالیکه با تولیدات صنایع دستی مملکت رقابت میکنند صورت نگیرد، شاید صنایع دستی ما تدریجاً از بین برود.

ج معادن :

از نگاه مقدار تولیدات و همچنان از نقطه نظر موقعیت در حیات اقتصادی مملکت، تولیدات معادن بدرجه سوم یعنی بعد از زراعت و صنعت جایز اهمیت است و میتوان اظهار داشت که تقریباً تمام منابع معدنی مملکت در حالت طبیعی بوده. گرچه چنان ذخایر معدنی که در بیشتر صنایع و تولیدات ماشینی در عصر حاضره رول مهمی را بازی میکنند، کثیراً در افغانستان موجود است اما منابع و ذخایر معدنی ما بصورت منابع ذخایر اقتصادی در آورده نشده. دیگر عوامل تولید یعنی کار و سرمایه هیچکدام در استخراج معادن و تولیدات مواد معدنی به اندازه لازمی بکار نیفتاده است و علت این امر قسماً اشخاص فنی و متخصصین و تکنالوژی مربوط به معادن و تا یک اندازه قلت سرمایه و عدم قدرت و توان مالی کشور و مشکلات تولید گزافی و ترانسپورت بوده است. مهمترین ذخایر منبع انرژی یعنی زغال سنگ، پترول و قوه آبی هر سه بمقدار کافی ذرا کثر نقاط مملکت موجود است.

ذخایر معادن فلزها مملکت شامل سرب، آهن، کروم، جست، طلا

و مس بوده و ذخایر مهم معادن غیر فیزی شامل زغال سنگ، نمک، تالک، لاجورد، مرمر، بیریلیوم و پتروول است که کثیراً تحت سروری میباشند. چون مورد استفاده قرار دادن و یا استخراج معادن مستلزم سرمایه های هنگفت است و فعلاً توان مالی مملکت اجازه استخراج معادن را به پیمانۀ وسیعتری نمیدهد، لذا برای چندین سال آینده تولیدات معادن مملکت محدود خواهد بود، اما اهمیت توليدات معدنی در حیات اقتصادی کشور روزافزون بشظر میرسد.

د - ترانسپورت :

ترانسپورت گرچه در جمله عوامل تولید محسوب نمیگردد، اما در زمرۀ مهمترین عناصر لازمی تولید و انکشاف اقتصادی و اجتماعی بشمار میرود. اهمیت ترانسپورت در توسعه ساحۀ تجارت تقویۀ بنیۀ اقتصادی و امتزاج باشندگان نقاط مختلفۀ مملکت یک حقیقت واضح است. عدم انکشاف یک سیستم مناسب و منظم ترانسپورت در راه وحدت اقتصادی و ملی تولید مشکلات نموده طریقه اقتصادی اکتفا بخود را در هر گوشه و کنار مملکت رایج میسازد؛

تعمیر طرق و شوارع و اصلاح وسایط نقلیه، خود بخود بازارهای محلی استحصالات زراعتی و تولیدات صنعتی و صنایع دستی را توسعه داده در یکسان نمودن قیمت، رول مهمی بازی میکنند و ترانسپورت را میتوان یکی از علل اساسی تکاملی جمعیتهای بشری محسوب نمود.

اهمیت ترانسپورت عصری در افغانستان درین اواخر درك گردید، اما هنوز هم کاروانهای حیوانی و وسایط مهم نقلیه بشمار میرود. ترانسپورت داخلی عصری معمول در مملکت همانا ترانسپورت شاهراه و ترانسپورت هواییست. از خطوط آهن و ترانسپورت آبی تا حال نظر به علل متعدد هیچگونه استفاذه بعمل نیامده است و از نقطه نظر مصارف هنگفت

مملکت ما تون و قدرت مالی استفاده از خطوط آهن را فعلاً نندارد
 مهمترین مسأله و مشکلی انکشاف ترانسپورت زمینی در افغانستان. همانا
 وضع توپوگرافی و جغرافی مملکت است. زیرا شاخه های سلسله جبال
 مرتفع در سراسر کشور پهن گردیده، دره ها و معبر های تنگ و عمیق را
 تشکیل داده است و اکثر طرق و شوارع ما تابع چنین عوارض طبیعی
 قرار گرفته و مسافه هارا بیدتر، تعمیر راها را مشکل و گران کرده
 است. خوشبختانه در دوره حکومت شاقلی سردار محمد داؤد تنها توجه خاصی
 به اصلاح ترمیم و تعمیر راهای مهم تجارتي مملکت گردیده، بلکه ترتیبات
 مؤثر جهت توریید عراده جات، تعمیر تانکهای ذخیره و حفظ و مراقبت طرق
 و شوارع، اتخاذ عملی شده است که در حجم ترانسپورت مملکت روز بروز
 افزونی قابل قدری مشاهده میگردد.

تأسیس توسعه ترانسپورت هوایی برای افغانستان که از هر طرف
 به خشکه محدود و وضعیت توپوگرافی و جغرافیایی مملکت بمشکلات عدیده
 در راه تمدید و توسعه سریع ترانسپورت بری، موجود ساخته است از ضروریات
 مهم اقتصادی محسوب میگردد و جای مسرت است که با تأسیس شرکت
 هوایی آریانا لمتد، نخستین قدم در راه انکشاف ترانسپورت هوایی مملکت
 برداشته شده، شهرهای مهم مملکت را بیکدیگر وصل میسازد. اولین فضایی
 خارجی این مؤسسه ملی چه از لحاظ حمل و نقل افراد و حجاج و چه از نقطه
 نظر ترانسپورت مال التجاره، تاثیر مفیدی در اقتصادیات مملکت نموده
 و رول مهم تاریخی افغانستان عزیز را که بحیث مرکز اتصال کلاتور
 و تجارت فیما بین شرق و غرب دارا بوده، اعاده و احیا نموده است و این
 عمل را تکمیل میدان هوایی بین المللی در قندهار تقویه خواهد نمود.

باذکر عوامل تولید یعنی، کار - سرمایه - طبیعت و عنصر مهم آن
 یعنی ترانسپورت در همین جا اکتفا نموده موضوع مهم اقتصادی یعنی تشکیل
 سرمایه را که از مهمترین مسایل اقتصادی ممالک عقب مانده بشمار میرود،
 مورد بحث و مطالعه قرار میدهیم.

تشكيل سرمايه:

تشكيل سرمايه در وقتى صورت ميگيرد كه افراد جمعيت تمام عوايد و فعاليتهاى توليدى خود را در راه احتياجات آتى و فورى استهلاك ننموده، يك حصه از آن را در ساختن سامان و لوازم توليدى و تسهيلات ترانسپورت و ديگر اشكال سرمايه كه نبروى مساعى توليدى را مؤثر ميسازد، بكار مى برند. عمل تشكيل سرمايه عبارت از صرفه و با پس انداز نمودن منابع موجوده افراد جمعيت به مقصد تزويد سرمايه است تا اينكه توسعه استحصالات استهلاكى را در آينده ممكن سازد و نظر به اين تعريف، عمل تشكيل سرمايه يك عمل تاريخى است و ذخاير سرمايه ممالكى روز افزون است كه افراد آن در تمام ادوار، يك قسمتى از عوايد خود و منابع مملكت را صرفه نموده و يا مى نمايند. همچنان عمل تشكيل سرمايه در آن جمعيت به اندازه و سرعت بيشتر، صورت گرفته ميتواند كه عوايد افراد يا يكدمه افراد زيادتر از احتياجات آنها بوده و يا اينكه افراد آن جمعيت به تناسب عوايد خود كاز بيشتر نموده مساعى زيادتر به خرج دهند. در ممالك مترقى جهان عمل تشكيل سرمايه از زمانىست آغاز گرديده و امروز نظر به سويه بلند زندگى و اندازه بيشتر كار، اكثر افراد از عوايد خود صرفه مينمايند. در بعضى ممالك ديگر اندازه كار كارگران و مجاهدت و مساعى آنها به تناسب مزدايشان خيلى ها بيشتر است. همچنان در ممالك مترقى صرفه افراد كشيرواً در بانكها و يا مؤسسات پس انداز گذاشته ميشود و بانكها و مؤسسات چنين صرفه هاى افراد را سرمايه گذارى و يا بصورت كريدت تجارى مورد استفاده قرار ميدهند و عمل تشكيل سرمايه و ذخيره سرمايه بصورت متداول در جريان است. مهمترين عمل در تشكيل سرمايه، همانا پس انداز يا صرفه نغستين است بعد از اينكه واحد اول سرمايه تشكيل گرديده، واحدهاى دوم به آسانى

فراهم میشود، زیرا در قدم اول از عاید قبل پس انداز نمودن، فدا کاری بیشتر را نسبت به قدم دوم یعنی در حالیکه عاید مزید موجود میشود، ایجاد میکنند و اگر به صرفه جویی عادت میشود تشکیل سرمایه سرعت بیشتر به میان می آید. از توضیحات فوق معلوم است که عناصر مهم تشکیل سرمایه، کار و پس انداز است و در حقیقت پس انداز نیز معلول کار است و پس اندازیکه سرمایه گذاری شده و در راه تولیدات و استحصالات بکار میرود، عنصر مهم تشکیل سرمایه محسوب میگردد، زیرا صرفه و یا پس انداز بایست در تقویه بنیه مالی و نیروی اقتصادی با وسیله تاسیس و بکار انداختن فابریکه ها و صنایع و موموسسات تولیدی کشور، بکار رود.

مدارك و منابع سرمایه:

۱- منابع داخلی:

در مالک عقب مانده جهان عایدات حقیقی افراد نظر به مقدار قبل تولیدات و استحصالات، خیلی ناچیز بوده و گنجایش صرفه و پس انداز خیلی محدود میباشد و نظر به همین علت، قلت سرمایه در چنین مالک احساس میشود. نرخ صرفه در مالک عقب مانده جهان فرق دارد و مربوط و منوط به عاید هر فرد در جمعیت و توزیع عایدات بین تمام افراد میباشد اما بصورت عمومی در تمام مالک عقب مانده مقدار صرفه نازل بوده و نظر به آهسته بودن عمل تشکیل سرمایه، پیشرفت اقتصادی بطور عموم تدریجی میباشد.

طوریکه راگنر نکس Raganar Nurkse در کتاب مسایل تشکیل سرمایه در مالک عقب مانده مینویسد: عرضه سرمایه تابع قابلیت و آرزوی افراد بصرفه و تقاضای سرمایه تابع محرک یا داعی سرمایه گذاری نمودن میباشد و در مالک عقب مانده، گنجایش و قابلیت صرفه به نسبت قلیل بودن عاید، محدود است.

در مملکت عزیز ما اکثر افراد مملکت توان صرفه را دارا نیستند، و یکمده

از افرادى كه قابليت صرفه و پس انداز را دارا هستند، صرفه هاى خود را در امور توليدى و استحصالى كمتربكارانداخته پس انداز كثيراً در زيورات و اراضى، باغها و غير مجايد ادهاى غير منقول شان بصرف ميرسد، در حاليكه سرمايه گذارى در اراضى زراعتى خود بخود بسبب بلند بودن قيم اراضى ميگردد و براى مقاصد تشكيل سرمايه چنين افراد مملكت بايد خود آرزوى سرمايه گذارى در تشبثات توليدى را داشته و در راه انكشاف مملكت بيشتر از همه حصه گيرند و حتى لزوماً براى مدتى ميسار موجوده مصارف استهلاكى خود را تقليل دهند و صرفه جويى نمايند، زيرا تا زمانيكه افراد جمعيت از اقداماتى كه حتماً بايد در تشكيل سرمايه اتخاذ گردد، بصورت واقعى قنبردانى ننهوده و در زمينه همه متحداً حصه ننگيرند، از پلانها و پروگرامهاى انكشافى مملكت نتايج مطلوب بدست نخواهد آمد. در افغانستان در مورد تشكيل سرمايه بطوريكه اكثر افراد جمعيت حصه گيرند، اقدامات اساسى صورت نگرفته است. تاسيس مؤسسات و كوپراتيف هاى پس انداز و ناديه تكت يولى مناسب، نه تنها در شهرها بلكه در سراسر مملكت و نشر اعلانات تشويقى مخصوصاً طبقه متوسط را بصرفه جويى ترغيب خواهد نمود، اين عمل توسط بانكهاى موجوده نيز صورت گرفته ميتواند و اقدامات جديد و جدى را ايجاب ميكند زيرا طوريكه فوقاً تذكر يافت در قديم اول صرفه فداكارى را مستلزم است و به منظور رفاه آينده خود و هيات اجتماع و انكشاف و اعتلاى مملكت، افراد «لزوماً» بايد فداكارى نمايند و اگر فرصت و موقع بهتر از قبيل تاسيس واحداث صنايع و پروژه هاى توليدى كه در مدت كم نتيجه ميدهد، توسط صرفه افراد بكارانداخته شود، از يك طرف اندوختهاى را كه از نگاه اقتصادى بيمورد نزد بعضى افراد موجود است، سرمايه گذارى سوق داده، افراد مملكت را در صرفه جويى تشويق نموده و تشكيل سرمايه را بوجود خواهد آورد و از طرف ديگر اسباب عمران و ترديد توليدات مملكت را از راه تكميل پروژه هاى صنعتى و توليدى فراهم خواهد نمود. در جمله مداوك داخلى

تشکیل سرمایه پر علاوه صرفه افراد، مالیات و محصولاتیکه دولت ازا افراد اخذ مینماید نیز رول مهمی را بازی میکنند .

دولت یا عالیترین شکل اجتماع بشری، که در آن افراد تحت اداره و نظام تشکیلات اساسی امرار حیات دارند، در دنیای امروزی وظایف مهمی را انجام میدهد، زیرا نظر به تحولاتیکه در علوم و فنون بمیان آمده است، روز بروز دامنه علوم چه در ساحه نظریات و چه در ساحه تطبیقات و تکنالوژی توسعه پیدا کرده. دولت امروزی نیز وظایف متعدد و متنوع را متکفل گردیده است چه وظایف و تشکیلات دول با توسعه و پیشرفت در تمام امور اقتصادی، مالی، اجتماعی، سیاسی و صحتی تحول نموده و دوره تکامل را می پیماید .

در علم مالی یا مالیات عامه (Public Finance) که موضوع مطالعه تدقیق آن، اصول مصارف، اصول عایدات و اصول معاملات دولت میباشد، مهمترین عنصر مصارف است و فرقیکه بین مالیات یا فینانس عامه و فینانس افراد و مؤسسات موجود است، در این امر است که در فینانس افراد یا مؤسسات اساسی يك اندازه محدود پول و یا سرمایه سنجش مصارف بعمل می آید در حالیکه در مالیات عامه به اساس مصارف معین و تثبیت شده، عایدات سنجیده شده متوازن و متناسب با مصارف اخذ و تحصیل میگردد .

مصارف عامه با مرام اجتماعی و عایدات ملی و تزئید در نفوس افزودن گردیده و برای حد اکثر نفوس ملکت مفید بوده، رفاه اکثریت را لزوماً فراهم میسازد .

دول امروزی توسط مالیات عامه و پالیسی های مالی و پولی تمام فعالیت های اقتصادی خود را تنظیم نموده، سرمایه گذاری و استهلاك را به منظور استقرار و توازن وضعیت اقتصادی اداره میکنند . چنانچه در دول غرب نظریات « جان مینارد کینز » در مورد سرمایه گذاری صرفه بیکاری و غیره، ناظم امور اقتصادی محسوب گردیده است .

در ممالک عقب مانده از یک طرف وحدت اقتصادي کامل بوجود نيامده و از طرف ديگر مؤسسات اقتصادي و يولي در دوره هاي ابتدايي تکامل يافته بوده و اکثر علمای مالي معتقد اند که از پالیسيهای مالي و يولي نتايج لازمي طوریکه در ممالک مترقي حاصل ميشود، بدست آمده نمیتواند و پالیسي مالي نظیر به پالیسي يولي، کمتر مؤثر است. مثلاً برای مصارف توسعه عايدات ملي و توليدات و اگر کمتر در بودجه موجود باشد، از نشريول استفاده بعمل می آید و با اين که در مصارف اشياي استهلاکي تخليل بميان آمده، از راه فروش اسناد قرضه از طرف حکومت فينانسمان ميشود. برای اينکه دولت در راه سرمايه گذاري نرخ ماليات و يا محصولات را بلند برده، مطالبه وضعيت اقتصادي و مالي مملکت از ضرريات است. در ممالک عقب مانده حکومت اولتر از همه کوشش نمايد تا جهت فينانسمان پروژه هاي جديد توليدي و صنعتي از يولهاي را کدي که نزد افراد موجود است، استفاده نمايند و اين عمل توسط فروش اسناد قرضه دولتي با تکت يولي مناسب و آديات تکت يولي، در هر شش ماه يا هر سال عملي شده ميتواند. در صورتیکه پروژه هاي مورد بحث از نقطه نظر اقتصادي مساعد و برای افراد اطمینان بخش باشد.

در صورت تزويد نرخ هاي ماليات و محصولات، شايد دولت همان حصه از عوايد اشخاص و يا مؤسسات را بصورت ماليه و يا محصول اخذ نمايد که در حقيقت صرفه شده و در راه سرمايه گذاري جهت تزويد توليدات از آن استفاده بعمل می آید. در حالیکه در تمام ممالک عقب مانده جهان، طوریکه چندین بار در اين نيشته به آن اشاره شده، عدم موجوديت سرمايه کافي جهت سرمايه گذاري در زراعت و پروژه هاي اساسي انکشاف اقتصادي از قبيل ترانسپورت، مخابرات، تعميم تربيه فني و مملکتی و توليد قوه برق، یکی از موانع خیلی مهم بشمار ميرود. سرمايه هاي خصوصي همچوقت آماده نيست در اينگونه پروژه ها، سرمايه گذاري

شود، اما دولت «لژوما» در حین پروژه ها بمنظور اینکه اساسات انکشاف و نهضت اقتصادی را ریخته باشد، باید سرما به گذاری کند و جای شک نیست که مبالغ هنگفتی جهت انکشاف چنین پروژه ها ضرورت است.

مبالغی که دولت در سالهای ۱۳۳۳ و ۱۳۳۴ در مدارک مختلفه بمصرف رسانیده طبق آتی است:

مصارف دولت در شقوق مختلفه به هزار افغانی

۱۳۳۴ تضمین		۱۳۳۳ یقین		مدارک مصارف
فیصدی	مبلغ	فیصدی	مبلغ	
۳۵	۴۶۵۶۴۸	۳۷	۴۲۹۶۷۴	۱- انکشاف ثروت ملی
۱۳	۱۶۱۱۸۲	۱۸	۲۰۱۱۹۶	۲- خدمات اجتماعی
۹	۱۱۲۱۵۴	۹	۱۰۱۶۰۲	۳- خدمات فواید عامه
۴۳	۵۶۱۵۱۸	۳۶	۴۱۷۷۳۱	۴- خدمات اداری
				و متفرقه

میزان ۱۰۰ ۱۳۰۱۱۰۲ ۱۰۰ ۱۱۵۰۲۰۳

درین جامختصر آن ذکر می‌دهیم که اکثر مالک عقب مانده، طریقه انفلاسیونی را جهت سرمایه گذاری، تمقیب نموده و عواید یولی افراد افزود گردیده است و چنین گمان شده معیار زندگی بلند می‌رود، در حالیکه تزییه قیم نظر به تزیید عواید یولی بیشتر بوده و یک حالت انفلاسیونی بمیان آمده است. گرچه ناممکن است انکشاف سریع اقتصادی بدون یک حالت انفلاسیونی بمیان آید، اما خطرات انفلاسیونی برای مالک عقب مانده نظر به مالک مترقی و صنعتی، بیشتر است زیرا پول زیاد و یا پولیکه قوه خرید خود را متواتراً می‌بازد، مردم را تشویق می‌کنند پولهای خود را به طلا یا اسعار خارجی و یا اراضی و منازل، فلزات و جواهرات قیمتدار، اندوخته نمایند که این عمل

خود بخود نرخ تبادلۀ اسعار خارجى وغيره را بلند مىسازد، قرار سرمايه را بمراتب آزرده براى مختكرين موقع و فرصت فراهم مىسازد. همچنين انفلاسيون جريان سرمايه هاى خارجى را در مملكت مانع مىشود.

مهمترين مشكلى كه ممالك عقب مانده، مخصوصاً مملكت عزيز ما در راه تشكيل سرمايه به آن مواجه است. همانا نكهداشتن استهلاك به معيار معين و تزويد توليدات و استحصالات است.

به اساس راپورى كه از طرف سازمان ملل متحد درباره اقتصاديات ممالك عقب مانده در سال ۱۹۵۱ ترتيب گردیده، اكثر ممالك مترقى جهان نظر به تزويد توليدات به تناسب استهلاك از يك حائى كه صرفۀ آنها يك فيصدى جملى قليل عايد يولى آنها بوده، آغاز نمود و امروز به معيارى رسیده كه صرفه يك فيصد بلند عايد مى شا ترا تشكيل ميبهد. زيرا اگر استهلاك مساوى به تزويد توليدات بلند رود، صرفه صفر خواهد بود و نظر به همین حقيقت براى اينكه در مملكت عزيز ما در اندازه صرفه تزويد پهل آيد، لزوماً عرضه مواد استهلاكى بايد محدود گردد، مخصوصاً نوريد مواد لوكس براى مدنى كه پروژه هاى توليدى مملكت به پايۀ تكميل رسیده و در توليدات و استحصالات مملكت افزودى بعمل مى آيد بايد لزوماً ممنوع و يا مقدار آن تا درجۀ نهايى محدود گردد و جداً مراقبت شود كه چنين اموال و يا اموال استهلاكى ديكر از راه قاچاق نوريد نكرد. در حاليكه استهلاك تنقيص و يا بيك ل معيار معين نكهداشته شود و توليدات و استحصالات افزود گردد، خود به خود يك اندازه صرفه ميس انداز داخلى توسط دولت به ميان مى آيد و چنين صرفه ها بابت يك حصه در راه پروژه هاى توليدى و استحصالى و يك حصه در راه مصارف خدمات عامه بصرف رسد.

قبل از اينكه مبعث منابع داخلى تشكيل سرمايه را خاتمه دهيم، لزوماً

شرایط تجارت را که بمنظور توريد سرمايه يعنى فابريکه ها، ماشين ها و غيره از خارج داراي اهميت خاصي بوده و در راه رفع احتياجات خارجي انکشاف اقتصادي رول مهمي بازي ميکند، بصورت مختصر مورد مطالعه قرار ميدهيم:

آن ممالکيکه داراي صاد را تزيادي بوده و بشرايط مساعدت تجارتي خارجي آنها ادامه دارد، از يکطرف سرمايه هاي ماشيني مورد ضرورت انکشاف اقتصادي خود را از در آمد اسعار خارجي صاد رات توريد نموده و از طرف ديگر احتياجات اسعار خارجي آنها نسبتاً کمتر بوده و استر داد قروض خارجي را در سا لهاي آينده به آساني تاديه نموده ميتوانند. بر علاوه با داشتن بيلانس تاديات مساعد سرمايه هاي خارجي تحت شرايط مساعد تري بدست آمده ميتوانند.

حجم صادرات و شرايط مساعدت تجارتي از نقطه نظر ايکجه حصه زياد عايدات بوجوي اکثر ممالک عقب مانده، از راه در آمد يك يا دو قلم صادرات بدست مي آيد اهميت شاياني را دارا است، چنانچه نظر به احصائيه که از طرف سازمان ملل متحده نشر گرديده، صادرات يترول از وينزويلا نو دو هفت فيصد کريدت بيلانس تاديه آن مملکت بوده و شصت فيصد عايدات بود جوي آنرا تلافی کند، در مصر صادرات پخته هشتاد و هشت فيصد کريدت و در ترکيه صادرات تمباکو و ميوه پنجاه سه فيصد کريدت بيلانس تاديات را محسوب ميگردد. بصورت عمومي ميتوان اظهار داشت که تمام ممالک عقب مانده و زراعتي جهان، يك حصه خيلي بزرگ عايدات ملي خود را از راه فعا ليتهاي زراعتي و استحصال مواد خام بدست مي آورند و يك حصه مهم اسعار خارجي که جهت انکشاف اقتصادي و پيشبرد و تکميل پروژه هاي انکشافي ضرورت است از راه صادرات مواد خام و مواد زراعتي تهيه ميگردد.

توليدات و مسابيل اقتصادى ما

مثلاً در سالهاى ۱۳۳۳ و ۱۳۳۴ مواد عمده صادراتى افغانستان و قيمت هر کدام به دالرى طبق آتى بوده است :

۱۳۳۴		۱۳۳۳	
مقدار به كيلو	قيمت به دالر	مقدار به كيلو	قيمت به دالر
۶۱۴۶۴۵۴	۵۳۵۴۸۶۵	۹۴۰۳۸۷۶	۱۲۵۴۵۴۳۰
۷۷۶۶۴۴۳	۹۳۸۷۳۸۶	۵۷۲۶۸۲۲	۵۲۲۷۵۲۶
۱۷۴۳۱۳۱	۱۲۵۵۶۶۱۷	۱۴۱۲۱۱۴۰	۱۸۴۶۶۱۱
۸۲۴۴۹۳	۸۲۴۴۹۳	۱۲۵۷۱۶۶۸	۷۱۲۹۷۲۵۱

در اينجا يك نکته مهم را متذکر بايد شد که هر تزييد در عوايد صادرات نظر به بلندی قيم اموال صادراتى داخل دوران بول ميگردد و عايدات بولى را توسعه مى بخشد که يك حصه از عايدات افزود شده صرفه ويس انداز گردیده اما حصه زياد آن در امور استهلاكى به صرف ميرسد چون در ممالک زراعتى وضعيت و اندازه عرضه اموال استهلاكى در مدت کم ارتجاعت ندارد، تزييد مصارف استهلاكى اغلباً قيم را بلند برده و توريد اموال استهلاكى را تشويق و مقدار آن را زياد ميسازد.

امادر مارکتهای بين الملل و بازارهای مواد خام دنياه قيم استحصالات زراعتى متناسب قيم توليدات صنعتى بلند نرفته و استقرار ندارد، بلکه بيشتر تابع قوانين عرضه و تقاضا بوده در ايام جنگک قيم چنين استحصالات صعود نموده و در ايام صلح و آرامش تنزل فاحش مى نمايد که اين تنزل و يا نامساعد بودن قيم استحصالات زراعتى، تأثير فاحش بر اندازه اسعار خارجى ممالک زراعتى و عقب مانده داشته و با توجه انکشاف اقتصادى آنها اثرات بدى توليد ميکنند و ممالک مذکور را با قلت سرمايه مواجه ساخته، محتاج به معاونت و امداد مزيد و روز افزون مالى از منابع و مدارک خارجى ميسازد.

۲ - منابع خارجی :

در د نړیای امروز دلایل مثبت اجتماعی - سیاسی و اقتصادی موجود است که دول دنیا مخصوصاً دول بزرګه و مترقی، در مجاهدات دولیکه در تزیید تولیدات و بالتویبه در بلند بردن سویه زندگی افراد کار میکنند، تشریک مساعی نموده ومی نماید. تناقص و تفاوت فاحشی که در معیار زندگی و در اندازه تولیدات و استحصالات جوامع بشری موجود است، صلح و آرامش کیتی را مثل دوره های گذشته تاریخ مواجهه بخاطر نموده و تا زمانیکه چنین تفاوت در معیار زندگی ممالک مترقی و ممالک عقب مانده جهان موجود باشد، جنکهای اتومی و هایدر و جنی حیات و بقای بشر را تهدید خواهد نمود، همچنان در دنیای امروزی که ترانسپورت فضایی و سیستم مخابرات مفهوم فاصله و وقت را خیلی محدود ساخته، فقر و گرسنگی، تعرض و تجاوز در یک گوشه دنیا تمام جوامع بشری را متأثر میسازد. ادراک همین حقایق در سال ۱۹۴۵ سبب تأسیس بزرگترین مؤسسه بین المللی یعنی سازمان ملل متحد گردید و در منشور سازمان در مورد تعاون و تسانند اقتصادی، جملات متعدد تحریر و تصویب گردید. مثلاً در ماده (۵۵) منشور ملل متحد تذکر گردیده : (سازمان ملل متحد معیار بلند زندگی، بکار انداختن تمام افراد و انکشاف اوضاع اقتصادی و ترقی امور اجتماعی را پیش خواهد برد .)

مفکوره تأسیس مؤسسات بین المللی مالی جهت فراهم نمودن سرمایه به ممالیکه در ایام جنګ دوم جهان خسارات زیادی متحمل شده بودند و همچنان به ممالک عقب مانده جهان از ابتداء مورد مذاقه دول بزرګه جهان قرار گرفته و با تأسیس سازمان ملل متحد بانک بین المللی توسعه و تعمیر مجدد تأسیس گردید، تا به ممالک متذکر امداد لازمی مالی تهیه نماید. تبعات و مطالعاتیکه از طرف شعبات اختصاصی یونو بانک بین المللی بعمل آمده، این حقیقت را واضح ساخته است که گرچه انکشاف اقتصادی

ممالك عقب مانده اساساً بىسعى و كوشش كار و زحمت افراد خود ممالك مربوط و منوط است، اما تسريع امورا فكشافى نه تنها به امداد تخفيكى، بلكه به معاوتنهاى مالى ممالك مترقى و اقدامات جدى سازمان ملل متحد، احتياج و ضرورت دارد و نظر به مبنى مفكوره ساحه امداد بانك بين الملى به ممالك عقب مانده روز افزون بوده و مهمترين اساساً تيكنه قبل از اعطائى قروض طويل المدت مد نظر قرار گرفته، دوچيز است :

(۱) اقتصادى بودن پروژه ا فكشافى اينكه براى تعمير و تكميل آن درخواست قرضه ميشود و كثيراً پروژه هاى توليدى كه در مدت كم نتيجه داده و از توليدات آن به بهترين صورت استفاده ميگردد، ترجيح داده شده است .

(۲) وضعيت قناعت بخش اقتصادى و مالى كشور يكه طالب قرضه گرديده است . ممالك يكه توان استرداد اصل قرضه و تكنت يولى قرضه را دارا بوده، بيلانس تاديات ايشان مساعد ميباشد، زود تر به اخذ قرضه از بانك بين الملى مؤفق ميگردند .

افغانستان عزيز در سال گذشته رسماً عضو بانك بين الملى و صندوق وجوه بين الملى گرديد و مطالعات مقدماتى جهت اخذ قرضه طويل المدت با نمايندگان بانك بين الملى صورت گرفته و براى پروژه هاى توليدى و استحصالى از مؤسسه مذكور اخذ قروض طويل المدت امكان پذير ميباشد . انجمن مالى بين الملى كه نظر به توصيه سازمان ملل متحد بمنظور فراهم نمودن امداد مالى با مؤسسات صناعتى و توليدى، خصوصاً ممالك عقب مانده بدون تضمين حكومت در سال جارى تاسيس گرديده از اقدامات مهم مالى سازمان تلقى ميگردد . عضويت افغانستان در اين مؤسسه يك اندازه مشكلات نبودن سرمايه كافى، كثيراً تشبثات خصوصى صناعتى را مروج نموده ميتواند . پروژه مهم بمنظور امداد مالى كه هنوز هم مورد تدقيق و مطالعه سازمان ملل متحد و ممالك عضو ميباشد، همانا تاسيس صندوق يولى از طرف

د افغانستان کالنی

سازمان ملل بمنظور امداد مالی بمالک عقب ما نده میباشکه در صورت تأسیس، متمع پروگرام امداد تخنیکي بوده و احتیاجات مالی مالک عقب ما نده راتا يك اندازه مرفوع خواهد نمود. گرچه به تناسب احتیاجات و ضروریات مالک عقب ما نده، اقدامات بین المللی در ساحت فرام نمودن سرمایه، خیلی محدود است، اما اینکه برای نخستین بار تمام دول جهان از راه بزرگترین مؤسسه بین المللی اقداماتی در راه فرام نمودن امداد تخنیکي و امداد مالی به مالک عقب ما نده نموده ومی نماید، دلالت بر تعاون اقتصادی و اجتماعی بین المللی مینماید.

امداد تخنیکي ایکه از طرف سازمان ملل در ین چند سال به افغانستان فرام شده، طبق آتیست:

امداد تخنیکي سازمان ملل متحد باافغانستان

(بدالراتاز و نی)

مجموع امداد تمام شعبات اختصاصی	سال
۱۸۷۰۰۰	۱۹۵۱
۵۸۷۱۰۰	۱۹۵۲
۴۰۸۷۰۰	۱۹۵۳
۳۱۹۵۰۰	۱۹۵۴
۳۶۹۱۰۰	۱۹۵۵
۴۲۹۳۶۴	۱۹۵۶
۵۷۲۲۶۷ (بیش بینی کته گوری اول)	۱۹۵۷

منابع بین المللی سرمایه از نظر اینککه شرایط آن برای مالک عقب ما نده مساعد تر بوده و از طرف اکثر دول عقب ما نده امداد مالی از راه چنین مؤسسات ترجیح داده شده ومیشود، اولتر از همه فوقاً تذکار یافت مدارک مزید سرمایه خارجی یعنی سرمایه گذاری های خصوصی و فروض دولتی را ذیلاً بصورت مختصر تحت مطالعه قرار میدهم:

سرمایه های خصوصى :

موضوع جریان سرمایه های خصوصى بین المللى و استغاده از چنین سرمایه هادر راه انكشاف و پیشبرد صنایع و تجارت در ممالك عقب مانده از چندین سال با اینطرف مورد بحث - تتبع و مطالعه دول ذی علاقه و سازمان های بین المللى قرار گرفته و مخصوصاً در ادوار بعد از جنگ دوم جهان اكثر ممالك عقب مانده قوانین و مقررات جدیدی در مورد سرمایه گذارى خارجى وضع و تدوین نموده اند، اما احصائیه های سرمایه گذارى خصوصى دول بزرگ غربى نشان مى دهد که به تناسب اواخر قرن (۱۹) و اوایل قرن (۲۰) و حتى به تناسب ایام قبل از جنگ دوم جهان در اندازه چنین سرمایه گذارى ها تقلیل بعمل آمده است، چنانچه نظر به احصائیه که بانك آف انكلمند ترتیب نموده، در بین سال های ۱۹۲۶ الی ۱۹۵۱ مبلغ چهار صدوسى و دو میلیون پوند سترانك نظیر بسالهای گذشته در سرمایه - گذارى بر تانوى ها در خارج تقلیل بمیان آمده است و طوریکه مطالعات سازمان ملل در زمینه واضح میسازد سرمایه گذارى های خصوصى بر علاوه اینکه يك اندازه مفاد بلند را مدنظر دارند، تابع عوامل دیگر از قبیل مشکلات اسمارى و کنترل اسعار خارجى که انتقال هايد و مفاد را مشکل ساخته و تسهیلات ترانسپورت و غیره بوده نظر به تغییرات و تحولات اقتصادى اجتماعى و سیاسى که بمیان آمده، سرمایه گذاران خارجى بطور عموم تنها در منابع نفت و منابع معدنى آنها بشرایطیکه مورد پسند ممالك عقب مانده قرار نمىگیرد، حاضر بسرمایه گذارى گردیده اند .

در افغانستان هرگز در سال ۱۳۳۳ قانون سرمایه گذارى خارجى وضع گردیده و درین چند سال به اندازه خبلى محدود سرمایه گذارى خارجى صورت گرفته است. اما مئذکر باید شد که جریان سرمایه های خصوصى خارجى خبلى بطلی گردیده و نبايست در انتظار چنین سرمایه ها پروگرام انكشاف اقتصادى مملكت و احداث صنایع ضرورى را، معطل قرار داد

زیرا ازین راه سرمایه های لازمی به اندازه کافی بشرایط مساعد تهیه شده نمیتواند .

سرمایه های دولتی :

برخلاف تمام ایلات سرمایه های خصوصی در سرمایه گذاری دول امروزی بیشتر متوجه احتیاجات ممالک عقب مانده و بهبود وضع اقتصادی و مالی خود گردیده ، روز بروز ساحه امداد مالی از طرف دولیکه قدرت و توان مالی را دارا هستند و بنام ممالک صادر کننده سرمایه یاد میشوند فدی به ممالکبه به قلت سرمایه مواجهه بوده و ممالک توریده کننده سرمایه میباشد . توسعه یافته و در اندازه کمکهای مالی دول ، مخصوصاً در ایام بعد از جنگ د م جهان تزیید قابل قدری بمیان آمده است ، اینک از کجا و بیکدام وقت نعت چگونه شرایط از طرف دول عقب مانده اخذ امداد مالی گردیده و مربوط به سیاست خارجی چنین دول است . امدادهای مالی که از طرف دول مترقی برای دول عقب مانده فراهم شده و میشود یا بصورت قروض طویل المدت با تکت پولی نازل و یا بصورت گرانته یا به تبرع میباشد ، اما مهمترین مالکی که حدود قرضه و یا گرانته را معین میسازد اولاً استعداد و قابلیت کار در ممالک عقب مانده و ثانیاً تنبیت پروژه های است که برای انکشاف و تکمیل آن سرمایه خارجی بمصرف میرسد ، یعنی داشتن قوه حقیقی کار و قابلیت تخنیک و اداری از یکطرف و تنبیت قدامت برای پروژه های تولیدی ، تاثیرات آن زودتر در حیات اقتصادی احساس میگردد و ساحه فعالیت اقتصادی را توسعه میدهد ، از طرف دیگر بر اندازه مالی ، که تهیه و تدارک میگردد تا فداست . در اکثر ممالک عقب مانده گاهی قوه و قدرت تخنیک و اداری افراد بیشتر تخمین گردیده و یا اینک پروژه های انتخاب میشود که در حقیقت حق قدامت را دارا نبوده است و نتیجه مزد عدم استفاده مؤثر از امدادهای مالی است که از طرف چنین ممالک اخذ گردیده است .

اخذ امداد های مالی خارجی بهر شکل و رسمیکه باشد، بایست برای یک دوره انتقالی بوده و درچنان پروژه های انکشافی بمصرف رسد که اساسات توليدات و استحصالات مزید را طرح نموده و قابلیت وفوت افراد را به مؤثرترین صورت بکار اندازد، تا اینکه اقتصادیات و وضع مالی مملکت بیای خود ایستاده و روز بروز وسایل جدید بلند بردن سویه زندگی افراد مملکت تهیه گردد.

۵ - انکشاف اقتصادی و پلان انکشافی:

مهمترین مسأله و پرابلم قرن بیست که توجه همه محافل گیتی را بخود معطوف ساخته، موضوع انکشاف و پیشرفت اقتصادی است، زیرا عوامل اقتصادی عناصر برجسته عظمت و جلال دول محسوب گردیده، قدرت نظامی و سیادت سیاسی جمعیت های بشری روز بروز مزید آسوده پیشرفت اقتصادی و اندازه توليدات صناعتی و استحصالات زراعتی آنها مربوط گردیده است. انکشاف و تکامل اقتصادی دول غرب که از چندین قرن باینطرف به اساس سیستم سرمایه داری و آزادی فردی آغاز گردیده و اختراعات مسلسل و بی دری در ساحت تکنولوژی تدریجاً بان سرعت بخشیده، امروز نظر بهمه وقت بیشتر مواجه بمبارزه پیشرفت و انکشاف است. همچنان انکشاف و پیشرفت اقتصادیات دول بلاک شرق که به اساس سیستم سوسیالیستی در قرن بیست آغاز گردیده، روز به روز در ساحت رقابت در ساحت توليدات و تکنولوژی بادول غرب پیش میرود.

با وجود اختلافاتی که در سیستم های اقتصادی از نقطه نظر تئوری موجود است، اما اهداف اصلی و غایب آنها بی هر سیستم عبارت از تولید در تولیدات و استحصالات و توزیع اشیاء و اجناس تولید شده بطور عادلانه بین تمام افراد مملکت است و در حقیقت مرام هر سیستم اقتصادی عبارت از نیل شدن بان مرحله است که توليدات و استحصالات به حدی رسیده و مواد

تولید شده بصورت خیلی عادلانه بین تمام افراد توزیع گردیده و سبب بلند بردن سویه زندگی عمومی افراد گردد. اما نظیر به تحولات تکنالوژی سیاسی و اقتصادی درد نیای کنونی و دانستن تفاوت فاحش در معیار زندگی افراد دول مترقی و افراد ممالک عقب مانده، از یکطرف و وابستگی انکشاف اقتصادی ممالک مترقی بر رفع نیازمندیهای ممالک عقب مانده، از طرف دیگر وسایل تعاون و تسانند اقتصادی بین المللی را که منتج بصلح و سلام در گیتی و نهضت اقتصادیات همه دول دنیا میگردد، از همه بیشتر فراهم ساخته است و میتوان اظهار داشت که مصالح اقتصادیات دول مترقی به پیش رفت و انکشاف اقتصادیات و بلند بردن سطح زندگی افراد ممالک عقب مانده متکی گردیده است.

در سال ۱۹۴۷ نظر به احصایه هاییکه از طرف اداره احصایه سازمان ملل متحد جمع آوری شده، واضح میگردد که تفاوت فاحش در معیار زندگی افراد ممالک مترقی و عقب مانده موجود است. مثلاً در سال مذکور عاید وسطی یکنفر در انازونی اضافه از یکهزار و چهار صد دالر بوده و در چهارده مملکت دیگر بین چهار صد و نهصد دالر فی نفر، اما در بیست و پنج مملکت عقب مانده، عاید وسطی یکنفر کمتر از صد دالر فی نفر در سال بوده است.

ادراک حقایق فوق، همه دول گیتی، مخصوصاً افراد ممالک عقب مانده را، در این اواخر متوجه اوضاع و مسایل اقتصادی آنها گردانیده و علل مختلف از قبیل معیار بیست زندگی، متنفر از استثمار و استثمار و وابستگی و نیازمندی به مارکتهای بین المللی و از همه بیشتر فرورملی، تقاضای نهضت و انکشاف اقتصادی را با تمام قوا و سرعت ممکنه در ممالک عقب مانده جهان، شعارملی وورد زیبا آنها گردانیده است و این حقیقت را ممالک مترقی برسمیت شناخته و از همه وقت بیشتر نسبت بهمه امور زیادتر توجه محافل سیاسی و اقتصادی آنها را بخود معطوف نموده و انکشاف اقتصادی ممالک عقب مانده، شکل یک موضوع بین المللی را بخود گرفته است.

انكشاف اقتصادى چيست؟؟

انكشاف اقتصادى عبارت از بلند بردن سويه زندگى افراد با وسيله معرفى نمودن وسايل و تخنيك بهتر و بلند بردن سويه تعليمى افراد و كارگران و استفاده مرثر از منابع مالى است و يا بعبارة مختصر، انكشاف اقتصادى توسط به كار انداختن دو عامل توليد يعنى كار و سرمايه از عامل سوم توليد يعنى منابع طبيعى به بهترين صورت استفاده نمودن است و طور يكه در سطور فوق مخصوصاً در مبحث عوامل توليد مطالعه نموديم، بكار انداختن كار و سرمايه بمنظور استفاده از منابع طبيعى، تزويد توليدات را بميان آورده نزييد استهلاك را موجود ساخته، سويه زندگى افراد را بلند ميبرد. واضح است كه انكشاف اقتصادى مربوط به اصلاح طرز كار و مؤثر ساختن قوه كار افراد و تزويد سرمايه توسط صرفه و استفاده از چنين صرفه در امور توليد است. عناصر يكه انكشاف اقتصادى مما لك عقب مانده را محدود ساخته و عمل بلند بردن سويه زندگى افراد چنين مما لك را مواجه بمشكلات كردا نيده، همانا عدم موجوديت تكنا لرژى عصرى و افراد فنى و صرفه است و از همين نقطه نظر توسعه معارف و تعليمات مسلكى از يك طرف و بهبود وضع صحى افراد از طرف ديگر، قوه كار افراد مملكت را افزود كردا نيده و اقدامات اساسى در راه انكشاف اقتصادى محسوب ميگردند و نظر به هايد قليل افراد و عدم موجوديت مؤسسات اختصاصى صرفه از يك طرف و بعضا رف افراد مما لك عقب مانده در استهلاك مواد غير ضرورى از طرف ديگر اندازه سرمايه ضرورى را جهت انكشاف اقتصادى چنين مما لك خيليها محدود ساخته و اكثر علمائى اقتصادى، مالى تشويق صرفه نمودن و توليد يك عادت اجتماعى پس انداز كردن را، از راه سياستهاى نافذ مالى و بهبود اوضاع پولى بهترين وسيله انكشاف اقتصادى تلقى نموده اند و مطالعاتي كه در زمينه از طرف يك عدد علمائى اقتصادى و مالى در اكثر مما لك عقب مانده بعمل آمده واضح ميسازد كه در چنين مما لك نظريه قليل بودن اندازه صرفه، طبعاً ربح يا

نرخ تکت یولی بلند است و در حالیکه پول مروجه اکثر ممالک عقب مانده ارزش یا فوټه خرید خود را از دست میدهد، از راه تکت یولی نازل و غیر حقیقی نمیتوان مردم را بصرغه جویی تشویق نمود، بلکه بهتر است با تأدیة ربح مناسب، تدریجاً صرفه را بمیان آورده و زمینه را برای سرمایه گذاری در امور تولیدی و بالتویبه انکشاف اقتصادی مساعد نمود.

پلان انکشاف اقتصادی:

فراهم نمودن احتیاجات اولیه و ضروریة زندگی - انجام خدمات عامه و به بهترین صورت از منابع طبیعی استفاده نمودن، وظایف و مسؤولیت های دول امروزی را روز افزون ساخته و مسایل و مشکلات اقتصادی در اکثر ممالک جهان، اقدامات جدی و مجموعی را ایجاب نموده است و در سالیان اخیر اکثر دول کیتی بمنظور ترتیب پروگرام مصارف عامه و یا منظور تثبیت هدف تولیدات و استحصالات و یا تعیین و تخصیص منابع محدود در راه های تولیدی یا تنظیم مؤسسات اقتصادی و تولیدی پلان های لازمی طرح و تطبیق نموده اند و نتایج مستحصله، بصورت عمومی مثبت و قناعت بخش بوده است.

در ممالک عقب مانده جهان استفاده صحیح از عوامل تولید و تنظیم امور اقتصادی بمنظور تولید تولیدات و بلند بردن سوبه زندگی همه افراد کشور و طرح و ترتیب پلان اقتصادی از ضروریات اولیه محسوب بگردیده و سازمان های بین المللی و منطقه‌وی و اکثر علمای اقتصاد دی، لزوم پلان اقتصادی را در ممالک عقب مانده، مهمترین وسیله انکشاف و نظم اقتصادی چنین ممالک میشمارند و مرام یا لیسای اقتصادی در چنین ممالک تولید تولیدات بمنظور بلند بردن معیار زندگی افراد در مدت قلیل و طرح چنان اساسات متین اقتصادی و مالی است که توسعه فعالیت های اقتصادی و مالی را در آینده بار آورد و نایل شدن باین مرام نه تنها سرمایه گذاری زیاد و بکار انداختن افراد فنی و متخصصین و فداکاری همه افراد مملکت را ایجاب میکند

تا چرخهای سنگین پیشرفت و انکشاف اقتصادی را بچرخانند، بلکه اصلاح قوانین و مقررات موجوده و وضع قوانین و مقررات جدید و تحول اجتماعی در عادات، ذهنیت و طرز تفکر افراد و تقویه روحیه ملی از ضروریات است و لزوماً مؤسسات اجتماعی باید وسیله انکشاف اقتصادی و پیشرفت گردد نه اینکه مشکلات و موانع در راه نهضت و اعتلای کشور بماند و آوگردد.

پلان اقتصادی در حقیقت طرح خطوط اساسی انکشاف اقتصادی است که نه تنها جنبه های تخنیک و اقتصادی پیشرفت را حاویست، بلکه بر نسبت های تحولات نافع اجتماعی نیز در آن مضمر است، تا اینکه پالیسی های اجتماعی با امرامهای اقتصادی هم آهنگ پیش برود.

دستوریکه اکثر علمای اقتصادی در مطالعه و تدقیق پلان اقتصادی بکار میبرند، همانا مطالعه تثبیت قدامتها و تدقیق تخنیک پلاننگ است اینک درین نبشته نیز هر کدام را بصورت خیلی مختصر مورد مطالعه قرار میدهم:

الف- تثبیت قدامتها: اگر بپرسیم در پلان اقتصادی به فعالیتهای زراعتی قدامت داده شود، یا به فعالیتهای صناعتی؟
در انکشاف معادن یول زیاد سرمایه گذاری شود، یا در مکاتب مسلکی جهت تربیه افراد فنی؟
در طرق و شوارع مصارف هنگفت بعمل آید و یا اینکه در فعالیتهای تولیدی؟

جواب سوالات فوق، نظر بوضع اقتصادی عمومی، پیشرفت صنایع، توسعه معارف، قدرت و توان مالی و غیره عوامل در مالک مختلفه جهان، فرق میکند و متخصصین اقتصادی هر یک از مالک، سوالات فوق را از نقطه نظر علاقه و دلچسپی مملکت خود جواب میدهند، اما چیزیکه قابل توجه است، همانا تفکر در مورد تدقیق چنین سوالات و درجه بندی پر و گرامها و پروژه ها، در پلان اقتصادیست و فضاوت لازمی در مورد ترتیب و درجه بندی

پروژه‌ها و تثبیت قدامت هر کدام به اساس مصارفیکه هر پروژه ایجاب و مفادی که هر پروژه به اقتصادیات مملکت دارد، صورت میگیرد، البته عوامل از قبیل منابع طبیعی، معیار و قدرت تکنیکی افراد، اهمیت پروژه در حیات اقتصادی، اجتماعی و سیاسی هر کدام در تثبیت قدامت هر پروژه بایست مورد بازرسی قرار گیرد.

اکثر ممالک عقب مانده در نخستین پلان انکشافی خود، به پروژه‌ها بیکه مصارف نسبتاً هنگفت را ایجاب نموده و در مدت کم نتیجه میدهد و داخل ساحه تولید میگردند، قدامت میدهند و دلایلی که برای تثبیت قدامت چنین پروژه‌ها بر پروژه‌های دیگر موجود است، همانا بکار انداختن یکمده کارگران در امور تولیدی و تزئین تولیدات در مدت کم است. در قسمت سرمایه گذاری نیز سنجشهای لازمی که در مورد پروژه‌ها و یک انکشاف متوازن اقتصادیات مملکت بعمل می آید، خود بخود بر تثبیت قدامت پروژه‌ها نافذ است، زیرا در موقع که سرمایه گذاری مورد سنجش قرار میگیرد از یکطرف مدارک سرمایه های داخلی و از طرف دیگر اندازه و شرایط سرمایه های خارجی تدقیق گردیده و تخصیص سرمایه به پروژه‌ها در این امر که تولیدات مملکت در کدام شقوق باید افزود گردد تا اینکه استرداد قروض خارجی را بدون اینکه بار سنگینی بر فعالیتهای اقتصادی و مالی کشور وارد نماید، امکان پذیر سازد، نافذ قرار میگیرد.

درین جا باید متذکر شد که تخصیص اسعار مملکت پروژه‌های تولیدی و کنترل اسعار مملکت از راه اخذ تمام در آمد اسعاری مواد صادراتی و محدود ساختن واردات مخصوصاً توريد اموال استهلاکی از راه سهمیه بندی و طبقه بندی تجار روار دانی و توزیع اسعار بتجار و روار دانی در طول مدت پلان انکشافی، یک امر حتمی و ضروری محسوب میگردند، مصارف اسعاری مملکت باید متوازن و متناسب با در آمد اسعاری بوده و حتی در مدت پلان

توليدات و مسایل اقتصادی ما

بایست يك اندازه اسماری درآمد صادرات جهت مصارف غیر مترقبه ذخیره گردد .

با ذکر مراتب فوق و نظر باینکه جنبه های مختلف اقتصادیات مملکت و اهمیت هر يك از مؤسسات تولیدی مملکت را در قسمتهای اول این مقاله تحت مطالعه قرار دادیم، مبحث قدامت پروژه ها را با نقل قسمت یلان اقتصادی بیانیه شاعلی سردار محمد داؤد صدراعظم که به مناسبت روز نوروز ایراد فرموده بودند، خاتمه میدهیم :

برای اینکه همه امور مملکت در داخل پالیسی و مرام معین و ثبات یابد نظر گرفتن مقتضیات اجتماعی و سیاسی پیش برده شود، تمام پروژه های اصلاحی و پروگرامهای انکشافی در چوکات یلان عمومی اقتصادی پنجساله طرح و پروژه آن ترتیب و تکمیل گردد بده و هنقریب بعد از طی مراتب قانونی در ساحة تطبیق گذاشته خواهد شد.

اینک جهت معلومات هموطنان عزیز، خطوط اساسی یلان عمومی اقتصادی پنجساله مملکت را بصورت نهایت مختصر توضیح میدارم :

زراعت و آبیاری :

چون وطن عزیز ما يك مملکت زراعتی و هشتاد و پنج فیصد نفوس تمام احتیاجات اولیه خود را از راه فعالیت زراعتی و مالیداری تهیه می نمایند و اراضی وسیع مملکت اسعداد انکشاف زراعتی را دارا است، لهذا بر علاوه پروگرامهای اصلاحی و مجادلوی، در مقابله امراض نباتی و حیوانی و تأسیس لابراتوارها و فارمهای تجر بوی، جهت توسعه ساحة زراعت و اراضی زراعتی مملکت نیز یلان های نافع تجر بز شده است که در اثر عملی ساختن آن درختم پنجسال یلان، در حدود يك ملیون جریب اراضی جدید تحت آبیاری و زراعت خواهد آمد .

پروژه انکشافی دهات :

برای اینکه سوبه حیات افراد دهات مملکت بلند برده شده و مردم

دهات در بهر ساختن امور حیاتی خود از عوامل زراعتی، عمرانی، صحتی، اجتماعی و عرفانی استفاده نمایند؛ برای تأمین و انکشاف دهات تقریباً دو هزار و دویست پروژہ های سودمندی در نظر گرفته شده است.

نقلیات و مواصلات:

اهمیت انکشاف و توسعه مواصلات و نقلیات، کمتر از انکشاف زراعتی نبوده، در حیات اقتصادی و پیشبرد همه پروژہ های آتیہ مملکت مواصلات و نقلیات اهمیت بسزایی را دارا است. در یلان پنج ساله جهت تکمیل پروژہ های مواصلاتی و نقلیاتی و مخا براتی سرمایه های هنگفت تخصیص داده شده که در اثر تطبیق آن، حصہ بزرگی احتیاجات کنونی مرفوع خواهد گردید و در طی پنج سال، از یک طرف تقریباً یک هزار کیلومتر، سرکهای مهم مملکت بخته کاری و قیر ریزی خواهد شد و از طرف دیگر بر علاوه تأسیس و رکشاب های عصری در نقاط مهمه مملکت، توریید عراده جات نیز بیک پیمانه وسیع و بزرگ در نظر گرفته شده است و دستگاهاى مهم مخا براتی از قبیل تیلیفون، تیلیگراف سیم دار و بی سیم و امثال آن در حصص مختلفه مملکت تأسیس و انکشاف قابل توجهی درین مورد صورت خواهد گرفت. جهت تأسیس خطوط هوایی بین المللی و خطوط فضایی داخلی بر علاوه ساختن میدان های هوایی متعدد، تعمیر میدان هاى بین المللی در قندهار نیز روی دست گرفته شده است.

خدمات عامه:

معارف - چون انکشاف اقتصادی و اجتماعی مربوط به تربیه و معجز ساختن افراد مملکت میباشد، لهذا به توسعه معارف در مملکت اهمیت بسزایی قابل شده و در ظرف پنج سال، نظریه و کرام و پروژہ های توسعه معارف، به تعداد مکاتب ابتدایی ثانوی و مسلکی افزونی بعمل آمده و فاکولته های جدید انجیری - زراعت و دو سازی در قطار فاکولته های موجوده افتتاح خواهد گردید.

صنایع - اصلاح و بهبود صحت عامه، نظر به اهمیت صحت بر قوای جسمی و زوجیه، در قطار پروژه های مهمه مملکت تثبیت گردیده و به اساس تطبیق پروژه های مربوطه به صحت عامه، شفاخانه های متعدد، بکتمدادلا براتوارها و مؤسسه صحت عامه، جدیداً تأسیس و بکار آغاز خواهد نمود.

در اقداماتیکه برای عمرانی و آبادی کشور مطابق به حیات عصری مردم در نظر است، حکومت ترقیات شهری را در عموم شهر های کشور در نظر داشته، برای عمران و بهبودی اوضاع شهری پایتخت تعاون و همکاری خواهد نمود که معاون پروژه های بیاروالی خواهد بود.

معادن و صنایع - برای استفاده از ذخایر پتروول و منابع معدنی پروژه های تخصصی و برمه کاری و استخراج اصولی معادن، پروگرامهای مفید طرح و مبالغ کافی تخصیص داده شده است.

نظر به ملاحظات اوضاع اقتصادی مملکت در مورد انکشاف و توسعه صنایع، با شموله صنایع روستایی که در حیات اقتصادی کشور رول مهمی را بازی میکند، پروگرامهای نافع طرح و در ظرف مدت پلان، یکمده پروژه های نامکمل صنایع به یلایه تکمیل رسیده و یکمده پروژه های جدید از قبیل فابریکه های نساجی - میوه - سمنت - چرمگری - شیشه سازی سنگتراشی و غیره تأسیس و تکمیل خواهد شد.

برای تزئید و انکشاف قوه برق در مملکت، در پلان عمومی اقتصادی قدامت قایل شده ایم و در اثر تطبیق پروژه های مربوطه، اندازه قوه برق از تقریباً (۱۴۲۰۰۰۰۰۰) کلیوات ساعت موجوده در حدود (۸۵۰۰۰۰۰۰۰) کلیوات ساعت، خواهد رسید.

تجارت - جهت انتظام و توسعه تجارت داخلی و خارجی، یک سلسله اقدامات مفید و مؤثر از قبیل سورت و استندرد مواد صادراتی تدارک بازارها و تشکیل شرکتها و امثال آن در نظر گرفته شده است.

بانکها - در قسمت تنظیم بانکها تجویز شده تا معاملات بانکها از یکطرف مدد فعالیتهای اقتصادی شده و از طرف دیگر حتی الامکان و وظیفه مهم بولی را اجرا کنند. بر روی این مفکره معاملات تنزیل اسناد و وثائق قیمته دار که در مملکت سابقه ندارد، تحت اجراء گرفته خواهد شد و همچنان بانک جدید بنام بانک صنعتی تأسیس و بسکار آغاز خواهد کرد .

قسمت مالی :- بادر نظر گرفتن مقتضیات اجتماعی فیما بینان بلان عمومی اقتصادی از مدارک سه گانه واردات دولت، سرمایه های تشبثات خصوصی و استقرار صورت گرفته و حتی الامکان سعی شده که سیستم و شرایط مالیات و محصولات اصلاح گردیده، از یکطرف متضمن عدالت اجتماعی بوده باردوش افراد نشود، بلکه انکشاف فعالیتهای زراعتی، صنعتی تجارتنی، و اقتصادی مملکت را بار آورد و از طرف دیگر در عواید دولت نیز اسباب تزئید را فراهم سازد .

شک نیست که بلان اقتصادی برای مملکت چیزی ندوی است و در سنجش و تطبیق آن البته هنوز تجربه کافی ندارم . اما یقین کامل دارم که خداوند بزرگ و آمال مشترکیکه همه افراد و طبقات مملکت برای سعادت و تعالی افغانستن عزیز دارند، هادی و رهنما بوده و ما را درین مرام فوق که هدف آن اعتلای این کشور و مردمان آن است، مؤفق و کامیاب گرداند و نیز امیدوارم درین بلان پنج ساله، اول مردم و کارکنان مملکت تجربه خوبی آموخته و زمینه بهتری برای بلان های آینده مملکت، مهیا گردد .

تفصیلات این بلان البته پس از طی مراتب قانونی بصورت مفصل نشر و به اطلاع عموم هموطنان عزیز رسانیده خواهد شد .
برای تعمیم پروگرامها و پیشبردن این مقاصد، شرط اول و مهم اتحاد نظر و عمل و همکاری فکری و عملی بیشتر در میان مردم و حکومت است .

این توقع من مستقبلاً متوجه همه طبقات و همه افراد است. چون در يك حيات تازه و نوينيكه ميخواهد آنرا بنا نهاده و بنيان آن را محكم ساخته و چنان كه شايد استوار نگهدارد، در ميدان تنازع برای بقا و وجوديت خویش و در مسابقه برای ترقی و پیشرفت خویش، بیشتر بفضل خداوند توانا و بازوی جوانان وطن اعتماد کرده ميتوانيم.

ب - تخنيك پلاننگ :

در مورد تخنيك پلاننگ كه در حقيقت عمل طرح و ترتيب پلان و بكار انداختن پلان انكشافی است، ميخواهم بصورت مختصر بمرض رسانم كه اساس پلان احصائيهها و معلومات موثوق راجع به منابع طبيعي و مالی و قوه كار افراد و تمام فعاليتهاي اقتصادی مالی و بولی کشور است؛ زیرا تا زمانیكه حقیقه گذشته و موجوده به طور حقیقی فهمیده نشود برای آینده نمیتوان پیش بینی و اتخاذ تصمیمات نمود.

در ممالک عقب مانده جهان، احصائيههای اقتصادی و مالی و سروری های منابع طبیعی بصورت يقين موجود نبوده و نظر بدم موجوديت متخصصين و اهل فن، احصائيهها و معلومات و اتق هنوز هم طور يكی لازم است درك نگردیده است و نظر بهمین علت عمل طرح و ترتيب پلان بمشكلات مواجه گردیده و بیش بينیهای اضافه از پنجاه فیصد نفوت میکند، لذا از احصائيهها و معلومات موجوده باید به بهترین شکل و صورت منطقی و عقلی استفاده بعمل آید.

اکثر علمای اقتصاد نظر بهمین علت معتقدند كه در ممالک عقب مانده در ختم هر سال باید به تمام قسمتهای پلان انكشافی تجدید نظر شود، زیرا قسمتهای مختلفه پلان عمومی اقتصادی تا اندازه زیاد متکی بیکدیگر بوده و تحولات و تغییراتيكه در يك قسمت پلان بعمل می آید، تمام قسمتهای ديگر را متأثر می سازد.

بطور مثال زراعت در حیات اقتصادی عقب مانده، رول مهمی را بازی

میکند، در حالیکه فعالیت‌های زراعتی و استحصالات زراعتی مطیع عوامل طبیعی از قبیل آب و هوا، باران و زلزله و یا قلت آب و غیره بوده و همچنان بازارهای بین‌المللی مواد زراعتی تابع قوانین عرضه و تقاضا بوده و قیمت چنین مواد همیشه متغیر متحول می‌باشد.

چون در آمد اسعار خارجی اکثر ممالک عقب مانده جهان از راه صادرات مواد زراعتی تهیه میشود و بیشتر در پروژه های انکشافی کثیراً از راه چنین در آمد اسعاری فی‌ناتسمان میشود، لذا اگر عوامل طبیعی غیر مساعد باشد، در استحصالات زراعتی نظر به پیمانۀ که پیش بینی شده، تقلیل فاحش بعمل می‌آید و عواید اسعاری بیش بینی شده نیز متاثر کسر دیده و تقلیل می‌یابد و تأثیرات آن به تمام قسمتهای بلان اقتصادی، احساس می‌گردد و ازین رهگذر و نظر به عوامل دیگر لزوماً به پروگرامها و پروژه های داخل بلان عمومی اقتصادی باید هر سال تجدید نظر شده، مراقبت دایمی و تعدیلات لازمه در پیش بینی‌ها بعمل آید، تا اینکه همه شقون بلان بصورت متوازن و هم‌آهنگی، پیش رفت نموده نتایج مستحصله فناخت بخش باشد و اگر چنین تجدید نظر و تعدیلات بعمل نمی‌آید، امکان دارد پروژه‌های صنعتی همه به پایانه تکمیل برسد، اما پروژه تولید برق که از ان در صنایع استفاده بعمل می‌آید، تکمیل نگردیده از صنایع مملکت و سرمایه‌های هنگفتیکه در صنایع بصورت رسیده، استفاده مطلوب شده نتواند.

زمانیکه بلان عمومی اقتصادی کشور داخل ساحت تطبیق می‌گردد تمام صنایع در راه و مقاصدیکه پیش بینی شده، مورد استفاده قرار گرفته و سیور حرکت به سمت انجام مرامهای تثبیت شده، آغاز می‌گردد. درین وقت است که کلیۀ افراد مملکت با صمیمیت و علاقه با تمام مساعی و توانیکه دارند، اجرای وظایف محوۀ خود را بشمارند و تمام دوایر و مؤسسات و شصیات مملکت در اجرای امور از تعاون و مساعدت کار گرفته و عقیده راسخ داشته باشند که صمیمیت و علاقه صرف مساعی و همکاری بین همه افراد

و طبقات مملکت، بلان اقتصادی پنجساله را در چهار سال تکمیل نموده می توانند. درین مورد دنیاغلی سردار محمد داؤد در یکی از بیاناته های خود اظهار داشته اند: (باید این ایمان و عقیده را در ذهن خود نگاهداریم که حق داریم بهیئت يك ملت درین دنیا، شرافتمندانه زیست کنیم و اکسرایمان و عقیده ما به مشروعیت عقیده و قدسیت اعمال ثابت و تزلزل ناپذیر است، بیاری خدای بزرگ که دبر یازود باین هدف رسیدنی هستیم!) با ذکر مراتب فوق، مبحث بلان اقتصادی را خاتمه میدهم و نظر باینکه نخستین بلان پنجساله مملکت هنوز مراحل قانونی خود را نه پیموده در مورد اظهار نظریه و عقیده نگردیده اما وقتیکه بلان انکشافی ما داخل ساحة تکمیل میگردد، امیدواریم راجع به قسمت های مختلفه خدمات ما فیما نسما و همیزه به وطنان عزیز از نقطه نظر اقتصاد و مالیه نظریات و چیز خود را تقدیم نماییم.

نتیجه :

افغانستان عزیز در زمره ممالک عقب مانده جهان شامل بوده و مطالعه و خصوصیات اقتصادی و مالی کشور و تدقیق اقتصادیات همین عزیز و واضح میسازد که ساحة توليدات و استحصالات ما به بیمانه خیلی محدود بوده و حیات اقتصادی و اجتماعی ما متکی بفعالیت های زراعتی بوده و معیار زندگی و حیات افراد، نظر باینکه تا حال نتوانسته ایم از علوم و تکنالوژی و سرمایه های ملی در عمل تولید استفاده نماییم، بیک حالت ابتدایی دوام دارد و در حالیکه خداوند توانا برای کشور عزیز ما منابع سرشار طبیعی و اراضی حاصلخیز نصیب گردانیده است. تزئید توليدات در مملکت که بگمانه عامل بلند بردن سویه زندگی افراد محسوب میگردد، عبارت از مرام اقتصادی ما برای سالین آتیندم است که اقدامات اساسی که ذیل را از عمه اولتر و بیشتر ايجاب میکنند (۱) تزئید قوه کار افراد، بیشتر و اجرای همه امور کشور تا اندازه زیاد مربوط به داشتن اشخاص با کفایت متخصصین و افراد فنیست است. زیرا، تعلیم و تربیه و داشتن وسایل تکنالوژی و صنعت خوب قوه کلید

افراد را بیشتر ساخته از نقطه نظر فهم و مسلک آنها را برای انجام امور بصورت بهتر آماده میسازد و از همین نقطه نظر مصارفیکه در راه تعلیم و تربیه و بهبود صحت عامه مملکت صورت میگیرد، بهترین سرمایه گذاری در راه انکشاف اقتصادی اجتماعی مملکت محسوب میگردد، زیرا تنها و تنها متخصصین و اهل فن میتوانند امور اداری و فنی مملکت را در تمام مراحل و درجات بصورت بهتری اجراء نمایند.

(۲) تشکیل سرمایه، سرمایه مهمترین عامل تولید بوده و تشکیل سرمایه در راه تولیدات و انکشاف اقتصادی، یک امر حتمی محسوب گردد یدیه است. تشویق صرفه نمودن و تولید یک عادت بس انداز کردن، در بین همه افراد کشور مهمترین اقدامی در راه تشکیل سرمایه بشمار میرود.

(۳) تثبیت خط مشی و تنظیم امور، تثبیت خط مشی اقتصادی حقایق و مرام کشور را بهمه واضح ساخته، تعاون و تساندر را در بین همه افراد پیشتر گردانیده و تنظیم صحیح امور، اعتماد کامل را در بین همه طبقات ملت بوجود آورده روحیه ملی را قوت می بخشد.

خوش بختانه نظر به تصمیم و اراده حکومت فعال ما تثبیت خط مشی اقتصادی مملکت صورت گرفته و در نتیجه مطالعات، تحقیقات و تدقیقات متخصصین و اهل فن، نخستین بلان عمومی اقتصادی کشور بمنظور تنظیم امور و تأمین سعادت جامعه مطرح و ترتیب گردیده و عنقریب داخل ساحه عمل میگردد.

مسئولیتیکه همه افراد مملکت در پیشبرد و تکمیل بلان اقتصادی کشور دارند، در تاریخ این مملکت باستانی بی سابقه بوده و از همه وقت سنگین تر است. دانستن این حقیقت که ماهمه کارهای دشوار و ظالیف سنگین ملی زاجهت اعتلای مین عزیز در مقابل داریم، بما جرات میدهد که با یک عالم فوق و علاقه در انجام خدمات اجتماعی و ملی سهم گرفته و آتش عشق به خدمت را در قلوب خود بیروزیم و در ادای دین وجدانی مشکل خود، جد و جهد و صرف مسامی نمایم زیرا یکی از علمای مشهور اظهار داشته است (در انجام کارهای دشوار نشاط بسیار موجود است). عبدالکریم حکیمی متخصص اقتصاد و مالیه

بشریت سیر ارتقایی خود را بسرعت و منانیت ادامه داده
و با نهوض و بیداری کاملی مراحل نشوونشو و تکامل راهمی پیماید
برای رسیدن به آسمان دیرین خود اینک وارد
مراحل نوینی گردیده و موانع هدیده را از جلو آرزوهای
خویش برداشته است. با مشکلات طبیعی موفقانه مجادله نموده و در بعضی موارد
حتی بیشتر از حد معمول پیش رفته است. آری انسان امروز با تکنیک قویتر
علم وسیعتر و مساهمی بلیغتری از گذشتهها های پیش بهای طبیعی مستفید میگردد
و باشکافتن ذره و استفاده از نیروی خارقه آسیای اتمی، بهنان مبتکرات
ساینسی موفق گردیده، که باری تصور آنها هم بیمورد دانسته شده باعث
اتلاف وقت تلقی میگردد. در امور طبی، صنعتی و زراعی کامیابی های
شکفت انگیزی روداده و بر امراض مدش و مهلکی امثال سرطان و تراخوم
و غیره غلبه حاصل کرده و در تدای دیگر امراض و بیماریهای مزمن و مخوف
وسایل مفیدتری معرفی گردیده است. مقدمات مسافرت بطرف فضا و کرات
سماوی فراهم شده و فکر تأسیس ستیشن های هوایی، دست و دماغ انسان امروزی
را بخود سخت منهدم نموده است. زود باشد که ماه مصنوعی رسماً بدوران
افکنده شود و اسرار طبقات بلندتر از اتموسفر کشف گردد، از بحر مستخرجات
جدیدی بعبث مواد غذایی طرف استفاده قرار گیرند و خفایای نقاط مجهوله

ودورا افتادو زمين، مخصوصاً در حصص قطبي و فاره ان تراكتك آشكارا شونډ.
 مسابقه بى سابقه تسلحات مده شتر بن اسلحه فتا كه را بدست انسان داده و انرژى
 ها يدرو جنى درهين حاليكه قواى حربى اورا تقويه بخشيده، نسبت به زندگى
 آينده هم اورا خيلى نگران و مضطرب نموده است. رويهم رفته بشر در هر
 ساحه پيشرفته و به چيزهاى نوى دست يافته كه شمردن هر كدام و تشریح
 و تفسير آنها كتابهاى مبسوطى ميخواهد و اينك مهمترين مخترعات جديده
 را كه در ۳۳ ارسما معرفى كرده اند، با ايجاز تمام تا اندازه كه مطالعات
 ناقصه اجازه ميدهد، ذيلاً عرضه ميداريم:

در اين سال، بشر راجع به نيای طبيعى و جهان ما حول خود معلومات بيشترى
 حاصل كرد و مطالعاتش همبقتر صورت گرفت. اودر بحر خيلى يادمان رفت
 و در هوا خيلى بلند برآمد چنانچه يكي از كبلونل هاى بحرى امر يكا بنام
 (ماريون اى كارل) ذريعه سكاي راكت نوع دو گلاس به ارتفاع ۸۳۰۰۰ فوت
 در هوا بلند كرديد و يكي از رجال بحرى فرانس به اسم (پروفيسور بيكلارد)
 در آله (اف، ان، آر، اس ۳) تا عمق ۱۰۰۰۰ فوت بزير بحر فرود رفت. امير البحر
 اتانوفنى (همان ايكوار) تحت البحرى را در آب انداخت كه ذريعه قواى
 اتومى حركت مينمايد و ميتواند كزدا كرد ديارا زور بزنده بدون آنكه
 به سطح آب برآيد.

در اين سال تيورى عمومى تشكيل جهان و تاثير عمل انفجارها در بن تكون
 در اثر مطالعات جديده منجم ها ايندى الاصل (ترهار) بيشتر تقويت يافت
 و او همتر جهان را از ۲۰ الى ۵ بليون سال تخمين نمود. داکتر (مارسل شين)
 كه در يونيورستى شيكاگو مصروف مطالعه و انجام وظيفه است، متذكر شد
 آنكه بمبارد اشعه كازمك در اتموسفردارای چنان انرژى ميباشد كه
 شايد پنجاه بليون مرتبه از انرژى بمب اورا نيوم زياده تر دانسته شود. باين
 منبع جالويدى و حيرت زاي انرژى بواسطه بالونى كه ۱۰۰۰۰۰ فوت بلند
 كرده و مداراى پلوتهاى مخصوصه فوتوگرافى بود، ريكارد كبرى شد.

متخصصین فوای عسکری خبر دادند که نزدیک است زمین دارای ماه مصنوعی گردد و یکی از متخصصین روسی مرسوم به (وی دو برونراو) واضح ساخت که مملکتش بزودی ماه مصنوعی خواهد داشت. او پیشگویی کرد که در خلال سی سال آینده، مسافرت انسان در طبقه بلندتر از اتموسفر صورت گرفته و انسان درین مدت دو رادور ماه گردش خواهد کرد.

در مورد ارکیولوچی مطالعات بیشتری بعمل آمد و چنان اسکلت انسانیهای صورت ماضیه را کشف کردند که میگویند ۷۵۰۰۰ سال قبل در زمین زندگی داشتند. در یکی از اهرام مصر، جهاز مخصوص تدفین کشف گردید که حسب نظریه متخصصین، مخصوص روح فرعون ساخته شده بود. در چلی برفراز کوه اندیز جسد مرده و سالم یکی از فرزندان انکا بدست آمد که وفق گفتهار مطلعین، از مرگ او ۴۰۰ سال میگذرد.

نوع بشر روز بروز در حال تزیاید است و موضوع تهیه مواد غذایی اینک مشکل بزرگی را فراهم نموده، لذا تحقیقات برای پیداوار غذایی جدید سرعت ادامه داشت و مخصوصاً راجع به انواع متعدده نباتات بحری بنام «الگوی» تجربه های وسیعتری بعمل آمد و این حقیقت کشف گردید که آنها دارای چنان مواد غذایی میباشند که ضرورت حیاتی بشر را بخوبی تکافو میتوانند. الگو در هر جا میروید و برای نموی خود صرف روشنی، آب و مواد کیمیای ارزانی بکار ندارد.

در این سال لابراتوارها به کشفیات بزرگی موفقیت یافته اند و یونیورستی کلیفورنیا کمره اختراع کرده که در سه میلیون یک ثانیه عکس میگیرد و ذریعه آن از امواج یک بمب اتمی در حین انفجار بخوبی عکس بر میدارند. یک ماشین الیکترونی اختراع کردند که کیفیت های جوی را بخود جذب کرده و از روی ارقام متخذه، حوادث جوی را در خلال ۲۴ ساعت پیشگویی میکنند. انجینیران آر، سی، ا، در تیبها و نوارهای مقناطیسی تصویرهای تیلویزیونی را ریکاردگیری میتوانند و میگویند به این

ذریعه در تصاویر متحرک فوتوگرافی الیکترونی را بکار برده میتوانند، در حالیکه مصارف آن هم خیلی اندک باشد .
گویا درین سال سبانیس یک تعداد سؤال های حل نا شده بشر را بدرستی حل کرده و آنها را جواب داد .

تأثیرات مخوف بمب هایید روجن و تو سعه

استعمال تعمیری نیروی اتموم

چون جزئیات قوه ها بدروجن و نیروی فوق العاده آن کشف گردید فصل جدیدی در تاریخ عصر اتموم اضافه شد . حکومت انازونی چنین واضح ساخت که بمب ها بدروجن مستعمله در نوامبر ۱۹۵۲ در سطح بحر الکاهل حفره بزرگی ایجاد کرد که ۱۷۵ فم عمق و یک میل عرض داشت و بمب دوم ها بدروجنی که در مارچ ۱۹۵۴ طرف استعمال قرار گرفت، تأثیر فوق را دوچند کردا نید . کومشترانورژی اتمومی بنام (لیوس شتراس) متذکر شد که بمب های ها بدروجن آتقدر نیرو و توان دارند که یک شهر را بکلی زیر روکنند . ما لکنکوف واضح ساخت که بمب های اتمومی میتوانند مدنیت را کاملاً از صحنه کیتی بزدايند، لذا در این سال پلان تخلیه ساکنین تمام شهرها را بصورت اساسیتری مدنظر قرار دادند و عملاً با اقدامات مکملتری مبادرت ورزیدند و همین عمل موجب گردید تا یک سیستم تقشیش و کنترول دنیایی درین باره روی کار آورده شود و روی همین منظور بین زعمای روسیه و امریکا نامه ها مبادله گردید و پیش نهادها طرح شدند که در آن جمله پیش نهاد آسمانهای بازو هکس برداری از مواضع حربی بیش از همه برازندگی دارند .

اجرای انورژی اتمومی تنها تخریبی نیست . کومیسون انورژی اتمومی پلانی روی کار آورد تا ذریعه آن ری اکتورهای اتمومی بسازند و بواسطه اینها قابلیت تولیدی این قوا را بصورت بهتری کشف کنند . تجربیه ها

جهت بکاربردن اشعهٔ اتمی برای حفظ غذا، بتازگی اصلی آنها درین سال رو به تکامل نهاد. لایراتوارملی لانک آیلند در نیویارک بمؤقتت بزرگی نایل گردید و در مورد نشو و نمو نمای بته ها و نباتات طرف توجه شمشع اتمی را با کامیابی حریت آوری انجام داد و حال آنکه تولید و تکثیر این نباتات بصورت عادی نجر به متوالی چندین ساله و زحمات فوق العادهٔ رایج است مینماید. از شمشعات اتمی و قوای رادیواکتیف در بیماریهای بزرگ، جراحات استفاد های شایانی نمودند و ادویهٔ جدیدی روی کار آورند، لوکو مو تیف اتمی و انجمن اتمی طیاره هم سر دست گرفته شد.

ده سال بعد از هیرو شیمیا که اولین بمب اتمی بشر در انجا بکار برده شد، بتعداد ۱۲۰۰ نفر عالم ۷۲ ملت در عمارت مجمع ملل جمع شدند و اوین کنفرانس بین المللی استفادهٔ صلحجو یانه از انرژی اتموم در نیو انقادیافت. درین کنفرانس آراء و افکار علمی میادله گردید و متخصصین سیانس از نظریات یکدیگر استفاد نمودند و موارد استعمال رادیو-آیسو توپ هارا در طبابت و صنعت طرف دقت قرار دادند. درین سال بر تانیه بساختن ری اکتور های قوای اتمی جهت بیشتر دامور انجارتی مصروف گردید. رئیس کنفرانس مذکور بها بها چنین پیشگویی کرد که در ۱۹۷۵ انسان میتواند انفلاق های دروچن را به انرژی برقی که هزار مرتبه از قوای اتم قویتر است متبدل نماید.

درین سال ترتیبات و آمادگی برای صعود در طبقات بلند تر هوا گرفته شد و بمب افکن های جدید و بمب های کوچک اتمی معرفی میگردد. اولین بمب اتمی هزارها یونند وزن داشت ولی بحال منحصرتین اشعاع میدارند که بمب های جدید اتمی خیلی کوچک بوده و قطر آنها بادانهٔ يك توپ ۸-۱ انچی مطابقت خواهد نمود و حیثیت خمیاره های کوچک را خواهند داشت و وزن خمیاره های هشت انچی اتمی ۲۴ یونند نخواهد بود و يك طیاره جنگن میتواند شانزده عدد این نوع بمب را با خود حمل نماید

وهریک از آنها میتواند یک شهر متوسط را ویران کند. طیارات بمب-افکن ۴۷ AB هر کدام پنجاه عدد بمب موصوف را با خود بموضع خپلی دور حمل می نمایند و در یک ساحه صنعتی همه را فرو می ریزند، اخیراً ساختن چنان خمپاره های اتومی را سردست گرفتند که در توپهای ۸، ۴، ۱۰-انچی استعمال کردند. این نوع خمپاره ها از تا نکها نیز فیر خواهند کردید و اگر بصورت بمب ساخته شوند صد ها عدد آن را مانند نشر اوراق ذریعه طیاره بر زمین خواهند افکند. یک دسته از متخصصین فوای ذره وی میگویند که بمب های کوچک اتومی نسبت به بمب های بزرگ تأثیر عسکری بیشتری وارد میکنند.

بمب اتومی زیر زمینی

اغلب بمب های اتومی بر روی زمین انفلاق می نماید که از فضا بالای یک برج

بمب اتومی زیر زمینی

مرتفع ، همارت و پاروی جاده و میدان افکنده میشود در روی زمین انفجار می‌بازند ولی اخیراً در نیوادا بمب اتومب رادر زیر زمین منفجر ساختند ، به این طریق که یک بمب هادی ذروی رادر زمین یک عمق معین مخفی کردند و چون منفجر گردید روشنی و حرارت نسبتاً کمتری از آن متصاعد گردید ولی در عوض طبقات ضخیم گرد و خاک و توده‌های عظیم مواد ارضی را به هوا متلاشی گردانید . بعضی از این طبقات ارضی بدرجه سنگین بودند که فوراً پس افتیده و ذرات رادیو اکتیوی را بیک فاصله زیاد پخش کردند یک طبقه ابر رادیو اکتیف برای سه ، نیم ساعت در فضا بلند بود ولی از محل انفلاق بمب دور نمیکردید . بعد از این ساحه انفلاقیهای اتومی ذریعه نقب های زیر زمینی توسعه خواهد پذیرفت و مانع بزرگی را برای فوه های زمینی تشکیل خواهد داد (در فوتو ، عساکر انفلاق بمب اتومی زیر زمینی را در نیوادا تماشا میکنند)

دستگاه اتوم شکن

یک تیب جدید دستگاه مولد قوا عبارت است از اتوم شکن نیوا ترون که مودل آن (عکس یا بین) در بو نیورستی کلیفورنیا بملاحظه میرسد ، این ماشین دارای انرژی فوق العاده میباشد ، به اندازه بیش از ۵ میلیون ولت .

بيټري اتومي

اخيرا در امريکا بيټري ها بي را طرف استفاده قرار داده اند که ذريعه نيروي اتومي بکار مي افتند. درين عکس پال را يورت متخصص

بيټري اتومي

فزيک د آر، سي، اء را ملاحظه ميکنيد که با بکار انداختن بيټري اتومي يك کوشکي را ميخواهد امتحان نمايد. را ديرو اکتيف سترا نتيوم ۹۰ در قاعده يک سلندر ککو چک و انجام يك ميله ککو چک (عکس بالا)، ذخيره شده که بطرف چپ نقل داده ميشود و جريان موج بيټري را حسب مطلوب بکار مي اندازد.

لباس جدید پلاستیکی بمقابل رادیو اکتیف
چندی قبل چون بعضی از مواد دارای ذرات رادیواکتیف میبودند
خطر ناکه دانسته شده و به آنها دست زده نمیتوانستند. اخیراً برای
از بین بردن این مشکل بزرگ ادوات وسامان جدیدی کشف گردید

لباس جدید پلاستیکی

که با استعمال آنها، مخاطرات رادیو اکتیوی مواد را از بین برده اند و بهر چیز محفوظانه دست میزنند. طوری که درین فوتو ملاحظه مینمایید لباس جدید پلاستیکی تحت فشار هوا فرار داده شده و کنار گرفتار از خطر حفاظه می نماید و ماسکی را که ملاحظه میکنید صرف و حقی طرف استفاده قرار میدهند که لباس مذکور از کدام موضعی یاره گرد و وخطر در جهاز تنفس و چهره احساس شود.

توپ جدید اتومی

واحد های عسکر
میدانی امریکا اینک
نا توپ جدید اتومی
مجهز گردیده اند که
تأثیر آن خیلی زیاد
و مدتهاست. قطر
این توپ اتومی ۲۸۰
میلتر میباشد. مرمی
های رهبری شده این
توپ هدفهای خود را
بفاصله دورتر از بیست
میل تحت تعرض قرار
میدهد و آنها را
تاما از بین میبرد.

توپ جدید اتومی

سماد اتومی

استفاده صلح آمیز از انرژی اتومی موارد استعمال زیادی پیدا کرده و مخصوصاً به این واسطه جهت پیشرفت امور زراعتی به فعالیت های زیادی

مشبهت گر دیدند اند
چنانکه درین فو تو
ملاحظه می نماید
متخصص زراعتی بنام
پ، ژلندر، برای
نشو و نمای برکهای لوبیا
باروی اتومی را بکار
میبرد. اخیراً چنین
کشف کردند که
فاسفور رادیو اکتیوی
که محصول یا بل های
اتومی میباشد برای
تعمیر سریعتر و زیاده
خیلی مؤثر دانسته
میشود، لذا تحقیقات

پارودادن اتومی به برکهای لوبیا

خود را در زمین

مؤثرانه توسعه داده اند.

بقه رادیو اکتیف شده در طبابت

داکتر ای. ام. هیلنگ که در یونیورسیتی شیکاگو کار میکند، بقه
رادیو اکتیف شده را در تحقیقات طبی مورد مطالعه قرار داد. او اولاً
بقه مذکور را ذریعه حلزون های باقی رادیو اکتیف شده تغذیه نمود
و آنکهی اندازه تأثیرات ادویه رادیو اکتیفی را در عصارهای غدوی حیوان
موصوف مورد آزمایش قرار داد و نتیجه تأثیر آن را در قلب حیوان
بخود معلوم کرد.

داکتر جېلنک وبقه راديو اکتيف شده

دیو یك چشمه

این آله جدید الاختراع حربی عبارت است از کمره عظیم الجثه که دارای ۱۰۰- انچ طول بوده و در اتا زونی اخیراً طرف استفاده قرار داده شده است. این کمره آنقدر قابلیت و حساسیت دارد که از بین طبقات کلفت مه و غبار، اهداف میدان جنگ را بقاصله ۳۰ میل دور عکس برداری میکند. کمره موصوف دارای عدسیه های مخصوص تیلی فوتوی ما تحت سرخ میباشد و از میان یك تلسکوپ، هدف خود را تحت رؤیت قرار میدهد.

دو بک چشمه

پرواز عمودی

پرواز عمودی و فرود آمدن عمودی تا چندی قبل یکی از پرابلم‌های مهمه
هوا نوردی محسوب میگردید و از مدت‌های مدید است که کمپنی‌ها، مؤسسات
طیاره سازی و متخصصین بر این معضله پشت مجاهده میورزیدند و تا اینکه اخیراً
وزارت دفاع اتانزونی مؤفقت خود را در حل این مشکل اعلان نمود با بشرطی
که طیاره اختراع نمودند که دارای پروانه‌های هلیکوپتر میباشند و این طیاره
صعود و نزول عمودی را به سهولت انجام داده میتوانند طیاره موصوف بنام داکس
وی ۱۴ موسوم است که نیم طیاره و نیم هلیکوپتر میباشد و آن تقریباً ۵۰۰ میل

فیساعت پرواز می نماید و چهار نفر مسا فری اراهم با خود حمل می کنند. این
طیاره از بامها و پلیت فارمهای آسمان نغراشها برخاسته و بعد بهمان جا
فرود می آید و به میدان طیاره هیچ احتیاج ندارد. در ۱۹۵۶ از این طیاره
ها بصورت عمومی استفاده خواهند نمود. (عکس پایین)

باز هوا

اخیراً دردو بیرون ایلسیکو ندوی دو کلاس بمب افکن متوسط الحجم ولی
خیلی قوی بکار انداخته شده. این بمب افکن جدید الاختراع بنام سکای هاک
دی، آی ۴۱، موسوم میباشد و با ماشین جهت نوع رایت ژ ۶۵ مجهز بوده
۷۲۰۰ پوندوزن دارد. بمب افکن مرصوف میتواند که با خود راکت ها، مرمی ها
بمب انوم و دیگر اسلحه را حمل کند.

هلیکوپتر ترا انسپورت

شرکت طیاره رانی سیکورسکی جدیداً هلیکوپتری را در امور ترا انسپورت بکار انداخته است که برای بحریه اتانزونی بصورت بسیار دلچسپی طرف استفاده قرار گرفت. هلیکوپتر موصوف بنام (اکس، آر، اس آی) یاد میشود و دارای دو انجن میباشد و ۲۶ نفر عسکر کاملاً مجهز را با خود حمل میتواند.

راکت نمبر ۱۰

چهار هزار میل فی ساعت:

بحریه اتانزونی اخیراً در محل وایت سندس راکتی را بنام راکت ویکنگ نمبر ۱۰ بیرواز در آورد راکت مذکور فی ساعت ۴۰۰۰ میل به هوا بلند گردید. این راکت از نوع راکت های یک طبقه بی محسوب شد. و به ارتفاع ۳۶ میل اوج گرفت

تانک تی ۴۳

عسکر امریکایی اینک با تانک جدیدی مجهز گردیده است که در فامبلی چهار تانک بعد جنگ عمومی دوم از مهمترین انواع آنها محسوب

میکردد این تانک دارای توپ ۱۲۰ ملیمتری میباشد که سرعت و شدت اصابت آن خیلی زیاد است. در حصه بالایی تانک موصوف برای دفاع موضعی درست کرده اند، که بصورت اتوماتیک بکار می افتد.

طیارات جنگی جدید روسی

در روسیه طیارات جنگی مهمی اختراع کرده اند که فوتوی بعضی از
آنها را اینجا ملاحظه می نماید. یکی ازین طیارات جنگی (شبه معین طیار)

نام دارد و دارای دو بال دلتا مانند
میباشد که به زاویه ۷۰ درجه پرواز
می نماید (عکس بالا طرف چپ)
طیاره ام آی، سی ۱۹ (عکس بالا

طرف راست) دارای دو انجن جت

بوده و در بین خود رادار هم دارد. طیاره جنگی روسی وی ۱۰، کی ۲۱
(عکس بالا قسمت پایین) دارای راکت بوده و در یک دقیقه ۱۵۰۰۰ فوت بلند
رفته می تواند.

ریکارڈ دنیایی سرعت

ایوتیننت کلونل جان بی ستاپ که در قوای فضایی امریکا مصروف
خدمت است، اخیراً در راکت نوع روتروپ در حالیکه بتجارب ابتدایی
مصروف بود ریکارڈ دنیایی سرعت را فراهم نمود - این راکت علمارادر

تحقیقات شان کمک نموده و تأثیر جریان هوای در هوا با زانی که فی ساعت ۱۸۰۰ میل طیوان دارند و خود را از طیاره پرتاب میکنند، معلوم می نماید.

ماشین گن سبک جدید

لورنسی کوک یک افسر امریکایی درین اواخر یک ماشین گن جدید و سبکی اختراع کرده که چهار پا و وزن دارد. این اختراع طرف دلچسپی

و مذاکره زیاد انجمنیان و متخصصین قرار گرفت. مخترع موصوف چنین ادعا دارد که اختراعش در یک دقیقه ۷۰۰ فیر میتواند، در فو تو مخترع را با اختراعش ملاحظه می نماید.

ماشین گن فوق العاده

انجمنیان موتور فورداخیراً ماشین گن فوق العاده اختراع کرده اند که هم خمپاره های ۲۰ ملیمتری را فیر می نماید و هم کلو های ۵۰ کالیبر را این ماشین گن ها در طیارات جنگی اتانونی مورد استفاده قرار داده شده و خیلی مؤثر ثابت گردیده اند.

نقشه شفاف عسکری

در مرکز دفاع ملکی امریکا اینک نقشه بزرگ و شفافی اختراع کرده اند که بواسطه آن راه و موقعیت طیاره دشمن بخوبی تثبیت می یابد. درین نقشه چون ذریعه آله معینه موقعیت طیاره دشمن کشف گردید، فوراً اطلاع لازمه تلیفونی بمرکز قوای دفاعی ابلاغ میشود، بواسطه رادار طیاره رادر حال پرواز ملاحظه میکنند.

تیلویزیون در میدان جنگ

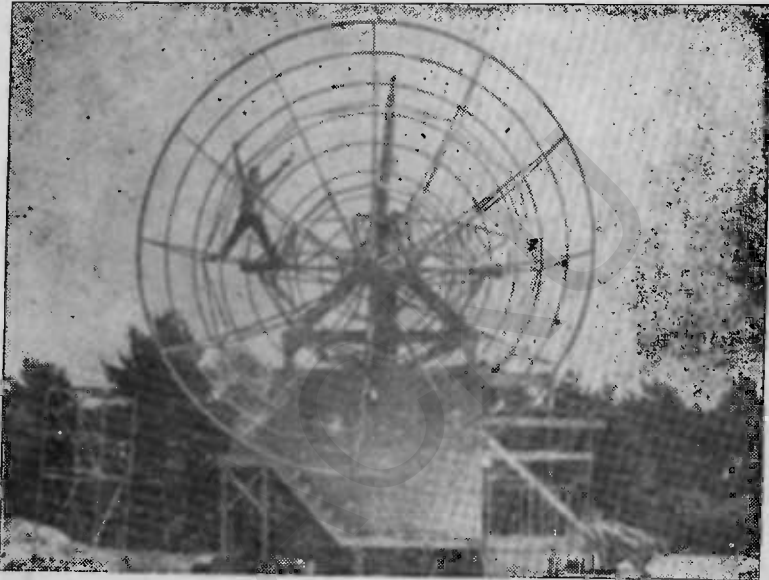
صنعت تیلویزیون امروز بدرجه انکشاف پیدا کرده که حالا در میدان جنگ هم از آن استفاده می نمایند و مخصوصاً در تعلیم و تربیه جدید عسکری این میتود را بیشتر بکار می برند و تازه ترین وسیله ارسال اطلاع از میدان محاربه همانا تیلویزیون قرار داده و ماسکرمز مینی ذریعه قوماندهانی که پیشرفت جنگ را بواسطه تیلویزیون نظارت می نمایند، بخوبی کنترل شده میتوانند.

ترانسپورت طیارات جت

صنعت طیاره سازی امریکا به منتها درجه ترفنی خود در سیده و فعلاً برای پرواز های ملکی طیارات جت در آن سرزمین بکار افتیده است، چنانچه جت جدیدی بنام ستراتو لایز ۷۰۷ پرواز ابتدایی خود را از سینتل الی واشنگتن موفقانه انجام داد و مسافرین به این طریق در خلال هفت ساعت بر روی اوقیانوس طیران نموده و در مدت چهار و نیم ساعت بر روی تمام ساحات قاره امریکا پرواز خواهند کرد، اینک دوره ترانسپورت جت فرارسیده و دنیا در ۱۲ ساعت طی خواهد شد.

رادیو تلسکوپ

برای کشف ابرهای هایدروجنی در فضا های بین ستاره ای جدیدا
آله اختراع کرده اند بنام رادیو تلسکوپ . این آله طبقات نازک
هایدروجن را که امواج رادیو را به فریسنسی های معین براد کاست

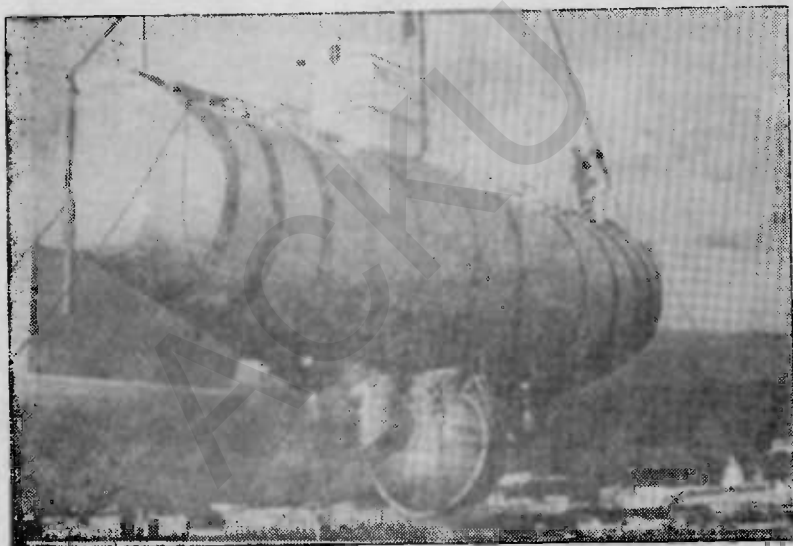
راد یو تلسکوپ

میکنند ، معلوم می نماید . منجمین در دارالفنون هارود امریکا این آله
را برای اطلاع مزید راجع به کهکشا نها طرف استفاده قرار میدهند .

در عمق ۱۰۰۰۰ فـت

یروفیسور بیکار د آله مخصوص تعیین اعماق را بنام (بانوسکنت)
که در گشتی موسوم به (تریست) نصب بود ، بکار انداخته عمق بحر را

دور از ساحل ايتاليا يې (تاريخين تربيخ) معلوم كړد. او تا عمق ۱۰۳۳۰
 فټ پايان رفت. او ميگويږي فشار بهر در آنجا در هر مربع انچ ۵۰۰
 پونډه بود. ديوار هاي كورة غولادي اين آله ۱ بر ۳ نيم انچ كلفتي
 داشت كه در مقابل فشار مقاومت ميتوانست. در كشتي منډ كره ۲۲۰۰۰۰
 كيلن كيسولين چا داده شده بود و سبكتر از آب بود تا بخوبي شناوري
 بتواند. با تي سكتت براي فرورفتن كيسولين را از خود بيرون كرده
 ميروود و تدر جا سبكيني اختيار ميگردد و براي بالا شدن حوالهاي ر سكت
 را كه در كشتي موصوف چ داده اند بيرون انداخته ميروند.

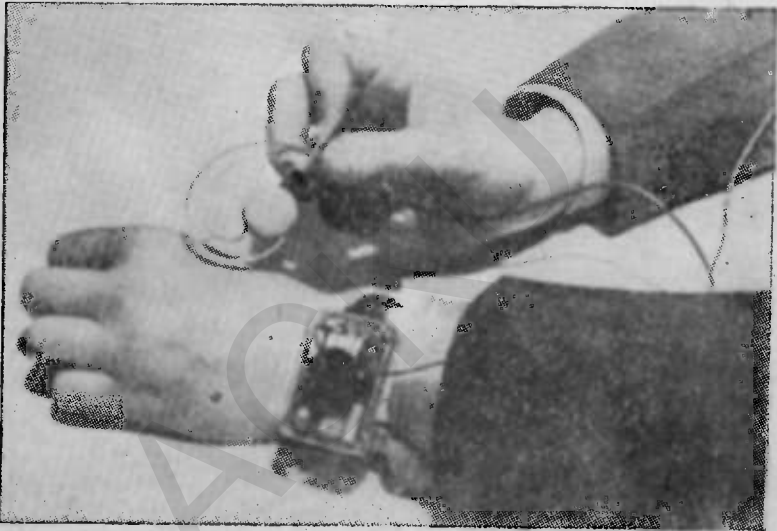

با تي سكتت

در تابستان سال ۳۴ يك هيأت از متخصصين اكادمي ساينس روسيه
 در اطراف جزيره اليوشيان تا عمق ۲۲۹۶۰ فټ فرورفتند و در اعماق بحر
 كوهاني را به ارتفاع ۱۰۰۰۰ فټ كه از جزيره هاواني تا سرحد اليوشان
 امتداد دارند كشف كرده اند.

رادیوی دستی

رادیوی دستی جدید اختراع به مچ دست نصب میشود و نگهدارای کوشکی هم میباشد. این رادیو براد گاست هارا از فاصله چهل مایل

رادیوی دستی

اخذ میتواند. رادیوی موصوف دردسته می تعیین علامات ومخا برات مسکر امریک طرف استفاده فرار داده شد. و صرف چند اونس وزن دارد. این رادیو ذریعه يك بیتری کوچک سیماب انرژی حاصل میکند.

استفاده از انرژی آفتاب

ذریعه بیتری های آفتابی از قوای شمس حرارت و انرژی تولید میکنند. آله که برای این منظورجد بدأ اختراع شده عبارت است از قطعات مخصوصه سلیکون که شمع آفتاب را در روز به انرژی برقی

تبدیل می‌کنند و بیتری هم دارد که ترانسمیتر را دیوی خرد را بکار
انداخته و بقاصله چندین میل براد کاست می‌واند. جنریتر آفتابی انرژی
مولود از شمع آفتاب را بقوت مبدل می‌سازد و یک موتور را بدو ران
می آورد .

بیتری آفتابی

لا براتوار کمپنی تیلیفون بیل به این اختراع موفقیت حاصل کرد
و بالای یک پایه تاریخی تیلیفون جا رجیا بیتری این قوارا که دا رای
۴۳۲ قرص سیاه می‌باشد و بر روی یک صفحه قرار دارند به ارتفاع ۲۹
فوت نسب کرد . هر یک از این قرص‌ها در بین محتوی شیشه والو مینیم
قرار دارد و قرصه خالص سلیکون دانسته می‌شود و شمع آفتاب را به انرژی
برقی تبدیل می‌کنند. انرژی اضافی را که در روز تولید می‌شود برای
استفاده شبانه بکار می‌برند ، گفته می‌شود که بعد از این در صحاری

ویابان ها انرژی آفتابی بیشتر از اتومی بسکار خواهند رفت و در مرمی های رهبری شده، اقامت مصنومی مخابرات و رادیوها از این منبع سرشار استفاده خواهند کرد.

مکرو فون گوش

برای انجینیران صدا در طبارات عمکری موجودیت صدا های زیاد موجب تکلیف و زحمت فراوانی میگردد و از مکرو فون بخوبی کار گرفته نمیتوانستند. اگر مکرو فون را فریب دهن قرار میدادند در آن صورت

مکرو فون مذکور آوازه های اطراف و حتی صدای نفس حامل خود را هم بر میداشت. مکرو فون های مخصوص

حلقی هم موجب تولید صداهای زیاد میگردد. اخیراً در نیورستی ایالت «اوهدا کتس اموسر» چن زدیپر و هربرت اویر «بایشتیانسی نوای هوایی اینک مکرو فون گوش مخصوصی اختراع کرده اند. آنها در یافتند که دهن ناطق اگر پوشیده از آله جاذب صوت باشد ممکن است صدای اضعیف شنیده شود ولی تشخیص داده میشود. اما بواسطه ستاتسکوب که در یکی از گوشها گزارده میشود و دارای مکرو فون هم میباشد. صدا

مکرو فون گوش

بخوبی بلند گردیده و حسب خواهش استماع میگردد.

خوبی مکرو فون گوش در آن است که صدای مطلوب را از دیگر صداها بخوبی مجری میسازد. این آله در کلاه مخصوص نصب بوده و ذریعه آن یک

پیلوت از راه يك كوش بقوبی شنیده وهم بدرستی حرف زده میتوانند و به این طریق صداهاى بیرونى اورا از جریان مغناطیسی مانع نمیکردند.

قالینچه طیار

در يك میدان خارج از حدود یالواتو واقع در کالیفورنیا يك آله فلزی در حالیکه دازای شش فتن قطار و ۲۰ فتن ضخامت بود و صدا هم برمی آورد، بهوا بلند کردید. پیلوت بالای يك پلایت فارسی بر روی قرص آله

قالینچه طیار

و به این طریق آنرا بلند میکنند. ممکن است بعد از این اختراع موصوف بهیث آله تقشیش و سکوت و امبولانس فضایی طرف استفاده قرار داده شود

قرار گرفته بود. این آله نه بال دارد و نه یرهای قابل دید. هلیکوپتر اختراع مذکور بنام قالینچه طیار موسوم است که اخیران هیلر هلیکوپتر آن را برای تحقیقات بحری ساخته اند. این اختراع دارای میتود جدید به رواندگی بوده و دو پروانه دوار در زیر پلایت فارم آن جا دارند و هوا را از بین سوراخ ها در داخل بدنه دا بره شکل آن بشدت کش می نمایند

تلفون تیلویز یونی

درمطابرات تلفونی ابتکار مهم و خارق العاده و جدیداً
از تیلویزیون در تلفون موفقا کار گرفته اند چنانچه داکتر کی، لابدرسان

تلفون جدید تیلویز یونی

دیوید ویا فنج کلبفور تیا این اختراع جدید را عملاً مورد امتحان
و آزمایش قرار داد. طوری که در فوتو ملاحظه می نماید مایور ایلمر
را بنسن (عکس برده یایانی) به اندازه یک میل از این تلفون فاصله دارد

وذریعه این ابتکار جدید بمقابل اوشخصیکه با تیلیفون مذکور مذاکره می نماید، بوضاحت تام مشاهده میشود .

کشفیات جدید درباره زهره

منجمین در مورد سیاره های بعید تر معلومات بیشتری دارند ولی اطلاعات آنها راجع به زهره این نزدیکترین همسایه زمین (۲۶ میلیون میل) خیلی ناقص و جزئی میباشد . بزرگی، کثافت و مدت دوران آن هنوز نامعین بوده و تا بحال کسی این سیاره را دیده نمیتوانسته است و روی آن دایماً از طبقات مبهم ابر مانند پوشیده میباشد .

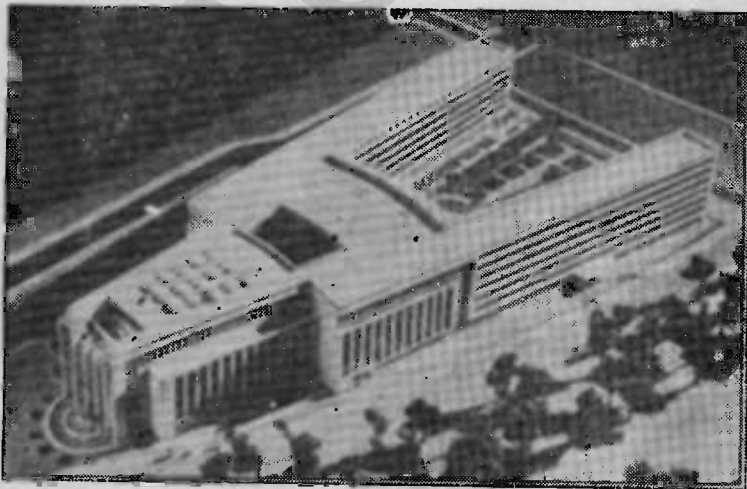
متخصص معروف استرونومی به اسم جبرارد بی گویر که در رصد گاه بارکس مصروف مطالعه میباشد، میگوید که او توانسته است حقایقی را راجع به این طبقه مبهم ابر مانند در روی سطح زهره کشف کند . او تلسکوپ ۸۲ اینچی رصد گاه یگدوئال را در نزدیکی فورت داوس واقع تیکساس بکار انداخت و بتعداد ۲۶۰ عکس برداشت به فسی که درین فوتوما تمام شعاعات دیگر را به استثنای شعاع سرخ از فوتوما دور نمود همه این عکسها بتعداد شش طبقه تسمه مانند را روشن و تاریک در کرد این سیاره ابر آلود نشان داد . او متیقن است که این تسمه ها با آب وهوای مناطقی زهره ارتباط بهم میرسانند و همه آنها با مدار استوایی زهره موازی میباشد . زمین هم دارای همین مناطقی اقلیمی دانسته میشود چنانچه حلقه ابر آلود زمین در کرد استوا و حلقه های صاف شده دیگر در دو طرف آن حقیقت فوق را واضح میسازد .

داکتر گویر یقین دارد که این تسمه ها در اثر صعود و نزول امواج درانومو فر کاربن دای اکساید آن تولید میشود و تبوری او چنین است که چون امواج بطرف بالا حرکت میکنند، گرد زرد نفیسی که ابرهای زهره را تشکیل میدهد بالا برده میگردد و چون امواج بطرف پایین حرکت میکنند آنها هم پایین تر شده و بالای آن یک طبقه کلفت کاربن دای اکساید

تشکیل میشود CO₂ و شمع بنفش را نسبت به این گدردزد خوبتر انعکاس میدهد. بنا بر آن عکس های منطقه یا یا نتر نسبت بدیگر طبقات روشن تر میباشد. این تسمه ها قابل رؤیت دانسته میشود. داکتر کوپر این فوتو کرافی ها را با وضع زمین مقایسه کرده و در نتیجه آن خط استوایی زهره را دریافت و در اثر آن قطبها و محور دوران زهره را کشف کرد. او میگوید محور دوران زهره ۳۲ درجه میلان دارد و حال آنکه میلان محور زمین ۲۳٫۵ درجه میباشد و در اثر تبدیل زاویه شعاع آفتاب تبدلات موسمی آن بیشتر دانسته میشود. طبق نظر بیه اوزهره بی آب بوده و در آنجا حوزة های بحری که دوران بادهای کاربن دای او کساید را مانع شود وجود ندارد و صرف همین گدردزد تغییر موضع میدهد.

مادل عمارت جدید ناتو

فوتو را که ذیلاملاحظه می نماید عبارت است از مدل عمارت جدید مؤسسه بین المللی ناتو در یاریس که بصرف ۵۰۷ میلیون دلار ساخته میشود این

مادل عمارت جدید ناتو

عمارت داراي ۹۰۰ اداره ميباشد و در آن اتاق هاي كنفراانس رستوران ها، بارها و كاروازي هاي زير زميني هم شامل ميباشد. هر كاروازي مذكور كنجايش ۴۰۰ موټروا در اين عمارت هفت طبقه بوده و در ۱۹۵۷ تعمير آن ختم شده و در پهلوي بايس دو بون موقعيت دارد .

بالون جديد موسمي

در مركز قواي هوايي لوري واقع دينور بالون جديد موسمي را كه

داراي ۱۷۵ فټ ارتفاع ميباشد ، مورد امتحان و آزمايش قرار دادند اين بالون در ارتفاعات بلند سترانو سفر او ضاع و حالات جوي را بخوبي نشان داده و مشاهدتين بالون مذكور را در طبقات بلند اشتباها ببحث بشقاب هاي طيار تصور کرده اند .

بالون جديد موسمي

سرپیوندی

در مجله لیتوگونیك روسی (کورکی بلوک) يك خبر فوق العاده مهم و
جبروت آور را راجع به موفقیت بزرگك جراحی روسیه چنین اشاعه نمود که
اخیراً در ماسکو يك نمايش عجيب جراحی از طرف سوسیالتي جراحی ماسکو
نشان داده شد . در روی يلبت خارجی بمقابل تماشاچيان يك سگك نسبه
بزرگی ایستاده بود که دم خود را شور میداد . از يك جانب کردن این
حيوان سربك سگك کوچک انصواری رنگه پیش برآمده بود و در عين حال

سرپیوندی

ملاحظه میشود که سگك کوچک گناه گناهی گوش سگك سفید بزرگك را ندان
میگرفت و سگك سفید نیز این کردن پیوندی سگك انصواری را که بوجودش

دست شده بود تا شامی نمود و در نزد يك كوش جوان موصوف خرخر میکرد .
 این سگ دوسره از عجایب خلقت طبیعی بشمار نمیرفت ، بلکه نتیجه
 جراحی پتروویچ دینخوف رئیس لابراتوار جراحی بیواندی اکادمی
 ساینس های طبی محسوب میشد . تا کنز دینخوف این عمل مهم خود را
 نخست از اینجا شروع کرد که در عوض قلب های سگانه ، بیپ های مصنوعی
 خون را بکاربرد و بعد قلب دوم را در فسه سینه يك سگ جاداد و برای
 اینکه این قلب موقع مناسبی را اشغال کند يك حصه شش سگ را از بین
 بزد و قلب دومی به ضربین خود آرادانه شروع کرد بدون آنکه به قلب
 اصلی سگ مذکور ارتباطی داشته باشد .

داکتر دینخوف پس از عملیات مذکور توانست که سگهای دوقلبر را
 برای مدت در نیم ماه زندی نگاه بدارد . در بعضی ازان سگها قلب اولی
 اولتر از ضربان مانند و قلب دوم بیواندی کاش را دوام میداد تا آنکه
 آنهام آرزیدن بازماند مساکن گردید . داکتر دینخوف از این موفقیت
 بی سابقه خود حوصله مزیدی حاصل کرد و عملیات مکتوسی را تحت نظر به
 فرار داد به این نسف که حصه بیشتر جسد يك سگ کوچک را از بین برد
 و سرش را با پایهای پیشینهایش به گردن يك سگ جوان پیوند کرد . قلب
 سگ بزرگ خون را برای مردوسر پمپ میکرد و هر دو میرساند و وقتی
 سگ بزرگ چشم خود را بعد از عملیات جراحی باز کرد و بحال آمده سر
 سگ کوچک بیواندی هم بیدار شد و دهان کشود . سر سگ کوچک موجودیت
 خود را کاملاً حفظه نمود و اگر چه از خود وجود کامل نداشت اما مانند
 دیگر سگها خوشحال معلوم میشد . او مانند دیگر سگها میفرید ، میبوسید
 و سگ میزبان نیز همان وجود خود را که از گردنش سرزده بود پذیرایی
 کرده و با آن خو گرفته بود . وقتی سگ بزرگ نشسته میشد سگ کوچک
 هم نشسته میگردد و زمانیکه هوای لابراتوار گرم میگردد مردوزبان
 خود را میکشیدند تا سرد شوند . اینها خبر میخوانیدند ولی پس از شش روز
 زندگی مردود در يك وقت مردند .